སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ།

མཛད་པ་པོ། འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བཀྲལ་བ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་ལེགས་བཤད་
ནོར་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0388

ཝཱ་ཎ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམ་སྐྱོང་ཚོགས་པའི་དེབ་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤིབ་བསྡུར་དང་དཔེ་སྒྲིག་པ། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

i

དཀར་ཆགངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།...xvi ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། xviii

༄༅།།རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བཀྲལ་བ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།..........................1 མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ།...1 རིག་གནས་ལྔ་སོགས་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།.......................................3 རིག་གནས་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ།..8 སྙན་ངག་གི་ཁུངས་དང་བོད་དུ་ཇི་ལྟ་བུའི་བྱུང་ཚུལ།..16 མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤད་པ།..20 གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་སུའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ།...24 གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡིས་མཛད་པ།...24 བཞི་པ་གཞུང་ཚད་དང་དོན་དུ་ཡིས་བསྡུས་པ།...27 ལྔ་པ་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་མཛད་པ།...28

ལེའུ་དང་པོ།
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བཤད་པ།...29

དཀར་ཆག

ii

མཆོད་བརྗོད།...29 རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།..43 དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ།..46 སྙན་ངག་གི་ལུས་རྒྱན་བཤད་པ།..56 བསྔགས་པའི་གནས་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་བཤད་པ།..74 ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྷུག་པའི་སྐོར་བཤད་པ།..96 ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤེལ་མའི་སྐོར་བཤད་པ།...106 ལམ་དབྱེ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན།..120 དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན།...123 གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དྭངས་བའི་ཡོན་ཏན།...127 གསུམ་པ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན།...131 བཞི་པ་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན།...140 ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན།...160 དྲུག་པ་དོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན།..165 བདུན་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན།...168 བརྒྱད་པ་བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན།..173 དགུ་པ་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན། ....183 བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། ....190 བཅུ་པ་སོ་སོའི་མཇུག་བསྡུ་བ། 201

དཀར་ཆག

iii

སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ། 202

ལེའུ་གཉིས་པ།
དང་པོ་དོན་རྒྱན་བཤད་པ།...206 དོན་རྒྱན་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།....................................209 ༡-རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།...211 ༢-བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།...214 ༣-ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།..215 ༤-རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།..220 དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ།..............................226 ༡-ཆོས་དཔེ།..227 ༢-དངོས་དཔེ།..228 ༣-ལྡོག་པའི་དཔེ།..229 ༤-ཕན་ཚུན་དཔེ།...230 ༥-ངེས་པའི་དཔེ།..230 ༦-ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ།...231 ༧-བསྡུས་པའི་དཔེ།...232 ༨-ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ།...232 ༩-རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ།..233 ༡༠-རྨད་བྱུང་གི་དཔེ།..234

དཀར་ཆག

iv

༡༡-རྨོངས་པའི་དཔེ།...235 ༡༢-ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ།...236 ༡༣-གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེ།..237 ༡༤-སྦྱར་བའི་དཔེ།..238 ༡༥-མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ།...239 ༡༦-སྨད་པའི་དཔེ།...243 ༡༧-བསྔགས་པའི་དཔེ།...243 ༡༨-བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ།..244 ༡༩-འགལ་བའི་དཔེ།..245 ༢༠-དགག་པའི་དཔེ།..245 ༢༡-མཛེས་པའི་དཔེའམ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ།...246 ༢༢-དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ།..247 ༢༣-ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ།..247 ༢༤-བྱུང་མིན་གྱི་དཔེ།..248 ༢༥-སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ།..249 ༢༦-མང་བའི་དཔེ།...249 ༢༧-རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ།..250 ༢༨-ཕྲེང་བའི་དཔེ།..251 ༢༩-ངག་དོན་གྱི་དཔེ།...252

དཀར་ཆག

v

༣༠-ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ།..256 ༣༡-མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ།...258 ༣༢-རྒྱུ་དཔེ།...259 དཔེའི་སྐྱོན་ཡོན་དཔྱད་པ།...261 མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱིར་བསྟན་པ།..............................268 སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པོ་རེ་རེའི་དཔེར་བརྗོད།...............................271 དོན་རྒྱན་གསུམ་པ་གཟུགས་རྒྱན་བཤད་པ།...285 ༡-བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན།..286 ༢-མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན།...286 ༣-བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན།...288
༤-མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན།..288 ༥-ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན།...289

༦-ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན།...290 ༧-ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན།...291 ༨-ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན།..294 ༩-མི་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན།...295 ༡༠-མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན།..296 ༡༡-ཁྱད་པར་གྱི་གཟུགས་ཅན།..298 ༡༢-འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན།...305

དཀར་ཆག

vi

༡༣-རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན།...306 ༡༤-སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན།...307 ༡༥-དཔེའི་གཟུགས་ཅན།..310 ༡༦-བཟློག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན།...310 ༡༧-འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན།...311 ༡༨-མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན།..311 ༡༩-གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན།...312 ༢༠-བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན།...313 དཔེ་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བ།..314 དོན་རྒྱན་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..315 ༡-རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་བཅས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད།.........................316 ༢-རིགས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པས་བར་དང་མཐའི་གསལ་བྱེད།.............................319 ༣-འཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད།..325 ༤-འགལ་དོན་བྱེད།...327 ༥-དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད།...328 ༦-སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད།...329 དོན་རྒྱན་ལྔ་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།..332 ༡-དོན་བསྐོར།..333 ༢-ཚིག་བསྐོར།..334

དཀར་ཆག

vii

༣-ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ།..335 དོན་རྒྱན་དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...336 ༡-བྱུང་བ་འགོག་པ།..337 ༢-མངོན་གྱུར་འགོག་པའམ་ད་ལྟ་བ་འགོག་པ།..341 ༣-མ་འོངས་པའམ་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པ།..343 ༤-ཆོས་འགོག་པ།...344 ༥-ཆོས་ཅན་འགོག་པ།..345 ༦-རྒྱུ་འགོག་པ།..347 ༧-འབྲས་བུ་འགོག་པ།..348 ༨-རྗེས་གནང་འགོག་པ།..349 ༩-དབང་གིས་འགོག་པ།..350 ༡༠-མ་གུས་པས་འགོག་པ།..352 ༡༡-ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ།...353 ༡༢-རྩུབ་མོས་འགོག་པ།..354 ༡༣-གྲོས་ཀྱིས་འགོག་པ།...355 ༡༤-འབད་པས་འགོག་པ།..356 ༡༥-གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ།..357 ༡༦-ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ།...358 ༡༧-ཁྲོ་བས་འགོག་པ།..360

དཀར་ཆག

viii

༡༨-སྙིང་རྗེས་འགོག་པ།..361 ༡༩-འགྱོད་པས་འགོག་པ།..363 ༢༠-ཐེ་ཚོམ་འགོག་པ།...365 ༢༡-སྦྱར་བའི་འགོག་པ།...367 ༢༢-དོན་གཞན་འགོག་པ།..369 ༢༣-རྒྱུས་འགོག་པ།...370 དོན་རྒྱན་བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..................................373 ༡-ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།...374 ༢-ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།...377 ༣-སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།...379 ༤-འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།...380 ༥-མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།...381 ༦-འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།..382 ༧-འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།...383 ༨-དེ་ལས་ལྡོག་པ་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།.........................384 དོན་རྒྱན་བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...385 ༡-སྒྲས་ཟིན་པའི་མཚུངས་པ་ལས་འབྱེད་བྱེད།...386 ༢-དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཚུངས་པ་ལས་འབྱེད་བྱེད།..394 ༣-འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན།...396

དཀར་ཆག

ix

༤-རིགས་མཐུན་ལས་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན།..399 དོན་རྒྱན་དགུ་པ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..401 ༡-རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན།...402 ༢-རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན།...406 དོན་རྒྱན་བཅུ་པ་བསྡུས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།......................................407 ༡-སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད།...408 ༢-ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་བསྡུས་བརྗོད།..........................412 ༣-སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད།...416 དོན་རྒྱན་བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཤད་པ།.......................................420 དོན་རྒྱན་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།..427 ༡-སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག...428 ༢-སེམས་མེད་རབ་རྟོག...429 ༣-རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན།..431 ༤-རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།..436 དོན་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་བཤད་པ།...438 ༡-རྒྱུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ།...439 ༢-དངོས་མེད་དུ་བགྲང་བའི་རྒྱུ།...449 ༣-མཚར་བའི་རྒྱུ།..457 དོན་རྒྱན་བཅུ་བཞི་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།..462

དཀར་ཆག

x

དོན་རྒྱན་བཅོ་ལྔ་པ་ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།..467 དོན་རྒྱན་བཅུ་དྲུག་པ་གྲངས་སམ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།....................................473 དོན་རྒྱན་བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན།..475 ༡-རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ།...476 ༢-རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ།..478 དོན་རྒྱན་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།.......................................481 ༡-དགའ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས།...481 ༢-ཁྲོ་བ་འཕེལ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས།...486 ༣-སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་ཉམས།...488 ༤-མྱ་ངན་འཕེལ་བ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས།..490 དང་པོ་སྐྱུགས་བྲོ་བ་འཕེལ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས།...493 གཉིས་པ་དགོད་བྲོ་བ་འཕེལ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས།.....................................494 གསུམ་པ་ངོ་མཚར་འཕེལ་བ་རྨད་བྱུང་ངམ་རྔམ་པའི་ཉམས།............................496 བཞི་པ་འཇིགས་པ་འཕེལ་བ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས།....................................497 དོན་རྒྱན་བཅུ་དགུ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...................................501 དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..................................504 དོན་རྒྱན་ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..505 དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།.....................................507 དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།.................................518

དཀར་ཆག

xi

དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།..526 ༡-ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ།...535 ༢-བྱ་བ་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ།...536 ༣-འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ།..537 ༤-ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ།...538 ༣-ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ།..540 ༦-འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ།...541 ༧-འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ།...544 དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..............................547 ༡-ཡོན་ཏན་སོགས་བཞི་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པ།..548 ༢-རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ།...553 དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།........................555 ༡-བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར།...556 ༢-སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར།...557 དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།.....................................559 ༡-གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ།...561 ༢-ཡོན་ཏན་འགལ་བ།...562 ༣-རྫས་འགལ་བ།..563

༤-ཡོན་ཏན་ནམ་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ།..563

དཀར་ཆག

xii

༥-གཞི་གཅིག་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ།..565 ༦-སྦྱར་བའི་འགལ་བ།..566 དོན་རྒྱན་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།...........................568 དོན་རྒྱན་ཉེར་དགུ་པ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...571 ༡-ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད།...572 ༢-དཔའ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད།...574 ༣-སྦྱར་བའི་ཟོལ་བསྟོད།...575 དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་པ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།..................................578 དོན་རྒྱན་སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་བཤད་པ།...581 ༡-ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ།...581 ༢-བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ།...582 ༣-བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ།..583 དོན་རྒྱན་སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།...................................584 དོན་རྒྱན་སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།......................................585 དོན་རྒྱན་སོ་བཞི་པ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།..589 དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།.......................................597

ལེའུ་གསུམ་པ།
གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན།...607 ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་དབབ་པ།..607

དཀར་ཆག

xiii

༡-རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།..612 ༢-གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།..642 ༣-མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན།..658 ༤-ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན།...660

༥-བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན།...679 ༦-བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན།..680 བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ།...684 དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།...692 དབྱངས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།..693 གནས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།...697 གསལ་བྱེད་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།...701 གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན། ....705 ༡-ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག..712 ༢-བསླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག...714 ༣-རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག...716 ༤-རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག...717 ༥-མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག..718 ༦-རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག..719 ༧-གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག...722

དཀར་ཆག

xiv

༨-རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག...723 ༩-མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག..724 ༡༠-སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གབ་ཚིག..726 ༡༡-མཐུན་པའི་གབ་ཚིག..726 ༡༢-རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག...728 ༡༣-ཡོངས་ཕྲོག་གི་གབ་ཚིག..728 ༡༤-གཅིག་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག..729 ༡༥-གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག..731 ༡༦-ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་གབ་ཚིག..732 སྐྱོན་སེལ་བཤད་པ། ....734 དང་པོ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན།...736 གཉིས་པ་དོན་འགལ་བ།...739 གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པ།..742 བཞི་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན།..744 ལྔ་པ་རིམ་པ་ཉམས་པ།...748 དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པ།...751

བདུན་པ་ངལ་བསོ་ཉམས་པ།...755 བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ།..761 དགུ་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ།...764

དཀར་ཆག

xv

བཅུ་པ་འགལ་བའི་སྐྱོན།..766 ༡-ཡུལ་འགལ་བ།..768 ༢-དུས་འགལ་བ།...772 ༣-སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ།...773 ༤-འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ།..776 ༥-རིགས་པ་དང་འགལ་བ།...777 ༦-ལུང་དང་འགལ་བ།...780 འགལ་བ་དྲུག་གི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ།...782 སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ།...792 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..800

xvi

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།
འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ནི། ཁམས་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་ཡིན། ཁ་ནང་ཆེན་དེམ་ཆི་ཉེར་ལྔའི་ནང་ཚན་དགེ་རྒྱས་རྫ་གསེབ་བེ་ཧུའི་གདུང་རྒྱུད་ཡབ་ལྷ་དབང་དང་། ཚངས་གསར་ལྷའི་གདུང་རྒྱུད་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་ཁྱི་(༡༧༣༠)ལོར་རྫ་སྟོད་དཔོན་ཚང་གི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས།
དགུང་ལོ་བཞིར་ཕེབས་སྐབས། མདོ་ཁམས་ལྷ་ཐོག་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་ཁ་སྟག་དཀར་མོའི་རི་ཁུག་ཁམས་པ་དགོན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་ཞུས། དགུང་ལོ་དྲུག་ལ་ཕེབས་པ་ཤིང་ཡོས་(༡༧༣༥)ལོར་ལྷ་ཐོག་རྒྱལ་པོས་ཁ་སྟག་དཀར་པོའི་རི་ཁུག་གི་སྒར་ཆེན་དུ་གདན་ནས་ཁྲི་འདོན་བྱས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ཤིང་གླང་(༡༧༤༥)ལོར་ཁ་སྟག་དཀར་མོའི་རི་ཁུག་ནས་གནས་སྤོས་ཏེ་འོག་མིན་དཔལ་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་དང་རྟེན་པ་བཅས་པའི་རྨང་གཞི་གཏིང་ནས་ལོ་ལྔའི་ནང་ལེགས་གྲུབ་གནང་། འདི་ལ་ཁམས་པ་སྒར་དང་ཁམས་སྒར་ཞེས་སུ་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྕགས་ལུག་(༡༧༥༡)ལོར་སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་སྒྲ་དང་སྙན་ངག མངོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་ཞུས། རྗེ་སི་ཏུ་དང་། འབྲུག་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་སོགས་སྔ་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་པས་མཐའ་རྒྱ་བཅད། བསམ་པས་གཏན་ལ་ཕབ།མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཡང་དུ་མ་མཛད། རབ་བྱུང་

xvii

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསབཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ཁྱི(༡༧༥༤)ལོར་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་པ་ལྗགས་རྩོམ་གནང་། སླར་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྕགས་སྟག(༡༧༧༠) ལོར་དེ་སྔོན་ཟིན་བྲིས་གནང་བའི་མ་རྩོམ་གྱི་ཐོག་ཏུ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་སྐུ་དངོས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདྲི་གཏུགས་དང་དོགས་གཅོད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཞུས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཀའ་བསྩལ་བའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་བརྒྱུད་དང་། བཀའ་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི་བསྟོད་ཚོགས་སོགས་མང་པོ་ཡོད། གྱིང་ཕུ་དཔལ་གྱི་ཡང་དབེན་དུ་མཚན་ཉིད་དགོན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་འཁོར་གླིང༌། སྒ་ཉག་དཀར་མོ་རིའི་ཡང་དགོན་དུ་སྒྲུབ་སྡེ་གསང་ཆེན་མཐོང་གྲོལ་གླིང་བཅས་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕྱག་
བཏབ།

དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་ཕག་(༡༧༧༩)ལོར་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་སྐུ་གཤེགས།
༢༠༢༢ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བཏུས་སྒྲིག་བྱས།

xviii

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྔོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་མེད་བརླག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་ནི། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།
དེ་ཡང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱུ་ནོར་དང་རྔུལ་ཆུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྟོ་སྐྱ་གོལ་ཧྲུལ་གྱིས་མི་ཚེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དཔྱད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དཔྱད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།
དེ་བས་ན་ ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་བཞིན། གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཚིགས་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཀའ་རྩོམ་གླེགས་བམ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།
དུས་རབས་འདིར་ཚན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟུན་ནས། ཀློག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་བདེ་བ།

xix

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བགཞུང་ཚིག་འཚོལ་སླ་བ། འཁྱེར་བདེ་བ་སོགས་སྟབས་བདེའི་དབང་གིས་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་འཕྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འདྲེན་པའི་ལས་ཀ་རླབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་སྲོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་པར་ཤིང་རྐོ་སྐབས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཚད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྐོ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བརྩི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཚད་ལྡན་འཚོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ནའང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བརྩོན་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་ཕྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་བྱུང་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་ཡོད།
རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ནོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་མཐོང་ན་འཕྲལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ།
ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས། ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༢ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༦ ལ།

1

༄༅། །རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་བཀྲལ་བ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་

ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༼མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ།༽
བཱ ཀྱེ ཤྭ རཾ བཱ ཙ དི ནེ ཤྭ རཾ སྱཱ ཏྲ། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ནི། །
ནེ ཏྲཻ རྦིཔུ ལྱེ ད ཡ པ དྨ ད ལྱཻཿཔདྨ་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ཡངས་ཀྱིས། །

ས རྦྦ ཛྙཱ བྷཱུ མཽ ར ཙ ནི རྫ ག ཙྪ། །
འགྲོ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་འགོད་མཛད་པའི། །
ས དྦྷཱ སི ནཱ སྱཱ དྦྷ བ ཀཱ ནྟིལོ ཀཾ །
སྣང་བ་དམ་པས་འཇིག་རྟེན་མཛེས་གྱུར་ཅིག །
གང་ཞིག་གང་ལ་སྐྱེས་འགག་གནས་དང་འགྲོ་འོང་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་འདུས་

2

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མ་བྱས་པའི་མཁར། །ཚོགས་གཉིས་སྣ་ཚོགས་ཁམས་ཅན་ཆུ་རྡུལ་དཀྲིགས་པའི་
ཕྲིན་ལས་ཤུགས་འཆང་གྲངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཆར། །ཅི་དགར་འཇོ་བས་གདུལ་བྱའི་
ཞིང་སར་སྐུ་གསུམ་འབྲས་བུས་དུད་མཛད་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ། །སྙན་ངག་རྒྱ་མཚོས་རྟག་རོལ་མཚུངས་མེད་འབྲུག་པ་ཡབ་སྲས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བཅས་ལ་འདུད། །བརྗོད་མེད་བརྗོད་པ་བྲལ་ཡང་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་འགྱུར་མེད་དེ་བཞིན་
ཉིད་གཟིགས་པས། །གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱང་ངུར་སྨྲིག་གར་གྱི་

རོལ་བས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱུར་མ། །མགྲིན་མཚོར་སྦེད་ཅིང་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་རྟག་འདོམས་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཆེ། །གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་

བའི་ཞབས་རྡུལ་སྲིད་པའི་འཇིགས་འཕྲོག་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱི་བོས་མཆོད། །
དེ་ཡི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ལེགས་བཟུང་བའི། །
དཔལ་ལྡན་དཎྜཱིའི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མེད་པ། །
འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་མཛོད། །དེང་འདིར་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བདག་གིས་དབྱེ། །

སྔོན་ཆད་བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚུལ་འདིའི་གཞུང༌། །
སྨྲ་བའི་ཁུར་ཆེན་ལེན་པ་མང་བྱུང་ཡང༌། །
ད་དུང་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་རྣམས་མང་བས། །
དེ་རྣམས་དཔྱོད་པའི་རིག་པ་མུན་ནང་མདས། །

གཞུང་དོན་དཀའ་གནས་འབེན་ལ་རེག་པ་མེད། །དེས་ན་ཁོ་བོ་མཁས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །

3

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟདྲི་མ་མེད་པའི་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་བཤད། །དེ་ཡང་ཕན་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་སྡང་བས་མིན། །

ཤེས་ནས་ཡིན་གྱི་སྤྱི་བརྟོལ་བསྐྱེད་དེ་མིན། །
འོན་ཀྱང་དེང་དུས་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པར་རྨོངས། །
བློ་ལྡན་འགའ་ཡང་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་གིས། །
རྣམ་པར་དཀྲུགས་འདིས་ལེགས་བཤད་དོན་གཉེར་དཀོན། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲང་པོའི་བློ་ཅན་གྱི། །

མཁས་པ་སྲིད་ན་དེ་རྣམས་དགའ་བསྐྱེད་ཅིང༌། །
ཚུལ་འདིར་འཇུག་པ་རྣམས་ལའང་ཕན་པའི་ཕྱིར། །

རང་ཉིད་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་ཞན་མོད་ཀྱང༌། །

མཁས་པའི་གསུང་གསང་བསྟེན་ལ་ཆེར་འདྲིས་པས། །
དེ་ཉིད་མ་བསླད་འདི་ན་རྣམ་པར་འགོད། །

༼རིག་གནས་ལྔ་སོགས་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།༽
དེ་ཡང་སྤྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཤེས་
བྱའི་གནས་ནི་མང་མོད། དེ་ལས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་ན། ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཆོག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་
འབྱུང་བའི་གཞི། འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་

4

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ནི་འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན།
དེ་ཉིད་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། མདོ་དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས། དེ་བས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྔ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་མ་ཕམ་པས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་དང༌། །བདག་ཉིད་ཀུན་
ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་འདིར་ཚིག་གི་ཕྲད། གིས་ཀྱང་
ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐད་དོད་ལ་རྒྱ་དཔེར་ཀིཉྩིཏ་ཞེས་ཡོད་པར། ཁ་ཅིག་གིས། ཀ່་ཅི་དང་ཙིཏ་ཅེས་པ་སེམས་ཀ྄ྱི་སྐད་དོད་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཅི་སེམས་ཞེས་འགྱུར་བཅོས་པ་
དང༌། དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བས་རིག་གནས་ལྔ་མ་ཤེས་ན་འཕགས་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པར་བྱས་འདུག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀ່་ཞེས་པ་ཅི་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། ཙིཏ་ཅེས་པ་སེམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ ྄ཕྱིར་དང༌། དེ་ཕྲད་ཀྱི་དོན་མང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཙིཏ་་ཅེས་པ་གལ་ཏེ་ ྄ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། འདི་ནི་ཙིཏ་ཡིན་པས་ཀ່་དང་སྦ྄ྲེལ་བའི་ཚེ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་དོན་
ནམ་ཅི་ཞིག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྡོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བས་ཀིཉྩིཏ་ཅེས་པ་

྄

5

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟཚིག་གི་ཕྲད་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པས། གིས་ཀྱང་ཞེས་བསྒྱུར་བས་དོན་འགྲུབ་པར་དགོངས་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་སྔར་གྱི་འགྱུར་རྙིང་རང་སོར་

བཞག་ན་ལེགས། དེའི་གོ་དོན་ལ་ཡང༌། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་སླར་རིག་གནས་ལ་བརྩོན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་ག་ལ་དགོས་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། ལུང་འདིའི་དོན་ནི། སྔོན་དུ་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་གོམས་ཤིང་མཁས་པ་ཞིག་མ་ཡིན། འཕགས་པ་མཆོག་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི་མཚན་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་མཆོག་སངས་རྒྱས་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྔོན་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་མཆོག་སངས་རྒྱས་དེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེས་སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རིག་གནས་ལྔ་ལ་སློབ་ཅིང་མཁས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འཕགས་མཆོག་ཅེས་པ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པས། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་སློབ་པས་སྔར་རིག་པའི་གནས་རྣམས་མང་དུ་མཁྱེན་ཟིན་ཡང༌། ད་དུང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོང་
ནས་གོང་དུ་གོམས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱུ་མང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ས་

ཐོབ་ནས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་མཆོག་ཅེས་པ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཤིག་དང༌། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཤིག་དང༌། འཕགས་ས་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་ཞེ་སའི་

6

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བརྡ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཤིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པས་སྐབས་ཐོབ་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་ཚིག་རྐང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་བརྗོད་པའི་ཞར་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྒྱུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུར་ཡང་
ཞར་གྱིས་བསྟན། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་འགྲོ་བ་གཞན་དོན་དུ་ལོག་སྨྲ་ཚར་བཅད་ལ་སྒྲ་དང་ཚད་མ། གུས་ལྡན་རྗེས་བཟུང་ལ་བཟོ་དང་གསོ་བ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ། ཕྱི་ནང་གི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལུང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །
གཞན་ཡང་ས་པཎྜི་ཏས། རང་བློ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ་སྦྱངས་ན། །ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་རིང༌། །དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་སྦྱངས་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང༌། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །བསླབ་པར་གསུངས་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བས་ཤེས་ལྡན་
རྣམས། །བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བསམ་པས་འདི་བླངས་རིགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྒོམ་པ་འཐད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་མཐའ་རྒྱ་གཅོད་དཀའ། ཆོད་ཀྱང་

7

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟདགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལའང་གནས་སྐབས་སུ་གང་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་བླ་མའི་མན་ངག་དེ་ཉིད་ཙམ་དང༌། རིམ་གྱིས་ནི་གཞན་དོན་དུ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྡུད་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་སྲས་
རྣམས་ཀྱིས་མི་སློབ་པ། །དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང༌། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང༌། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང༌། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང༌། མཐར་ཐུག་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པར་སློབ་དགོས་པས། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་དུ། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱ་ལོང་མེད་པའི་སྒོམ་
ཆེན་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན་ཀུན་ལ་མོས་པར་བྱ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པར་བྱེད། ཐ་ན་མགར་བ་ཡན་ཆད་ལ་ཁོའི་ཐོ་བ་སོགས་ལག་པར་བཟུང༌། འདི་ལྟ་བུ་ལའང་མཁས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས། དེས་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིགས་པ་ཡིན་གསུངས།
གཞན་ཡང༌། རྒྱུ་འབྲས་བསླུ་བ་མེད་པ་འདི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། །མ་བསླབ་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ། །འགྲོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ག་ལ་བདེན། །ཞེས་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་འདྲ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡི། །འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་གི །ཀོ་ཊ་པ་ཡི་ས་བོན་ལས། །སཱ་ལུའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། དེ་འདྲའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལས། །རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་

8

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འབྱུང༌། །ས་བོན་མེད་པར་འབྲས་ཡོད་པ། །ཤེས་ལྡན་གང་གིས་བསྒྲུབ་པར་ནུས། །ཞེས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པར་སྦྱངས་པས། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པར་རིག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སླ་བ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་
པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་དང༌། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས་

ཀྱང༌། གང་དག་རིག་ལམ་དྲང་པོར་རྐང་བཀོད་ནས། །དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། །བློ་གྲོས་ཡངས་པས་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག །འདི་དང་འདི་འདྲའི་ལེགས་བཤད་དགའ་བས་བསྟེན། །འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ལྷུར་ལེན་ཞིང༌། །དེ་བཞིན་ཉིད་མཁའང་ཐ་སྙད་འདོམ་གྱིས་འཇལ། །འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཐེམ་སྐས་མ་
འཛེགས་པར། །ངེས་དོན་ཁང་བཟང་རྩེ་མོར་བགྲོད་ཅེས་རློམ། །མཐའ་དེ་གཉི་གའང་མཁས་པས་སྨད་པའི་ཕྱིར། །སྐལ་བཟང་འགའ་ཞིག་སྲིད་ན་རིག་ལམ་འདིར། །བྱོན་ནས་ལེགས་བཤད་ལྡེའུ་མིག་བཟང་ཐོགས་ཏེ། །ངེས་ལེགས་སྙིང་པོའི་གནས་སུ་བདེར་འཇུག་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

༼རིག་གནས་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ།༽
དེ་ལྟ་ན་ཤེས་བྱའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་བསླབས་ནས་མ་ལུས་པར་ཤེས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་

9

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་
གནས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་བསླབ་ན་གཞན་རྣམས་ཞར་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདུལ་བ་ལུང་གི་མའི་རྣམ་འབྱེད་དབུར། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བརྩམས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡང་མཁས་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང༌། ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་དང༌།
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང༌། རིག་བྱེད་དང༌། བརྡ་སྤྲོད་པ་དང༌། སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། ཤེས་གསལ་དང༌། ངེས་པའི་ཚིག་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་མཁས་པ་དང༌། སྐར་མའི་རིག་པ་དང༌། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང༌། ཆུར་ལྷུང་གི་རིག་པ་དང༌། ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་

རིག་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིག་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ་དང༌། རྒྱུད་དྲུག་ཅུ་པ་དང༌། ཁྱུར་མིད་ཀྱི་རིག་པ་དང༌། གནས་འདུག་གི་རིག་པ་དང༌། རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལ་བློ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རོལ་མོ་འཁྲིག་ཐབས་འཚོ་རྩིས་གྲངས་དང་སྒྲ། །གསོ་དཔྱད་ཆོས་
ལུགས་བཟོ་འཕོང་གཏན་ཚིགས་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་ཐོས་པ་དྲན་པ་སྐར་མའི་དཔྱད། །རྩིས་མིག་འཁྲུལ་འཁོར་སྔོན་རབས་སྔོན་བྱུང་རིག །འདི་དག་རིག་པའི་
གནས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། །ཞེས་དང༌། སྐྱེས་རབས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཀཱིརྟིས། རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་འདི་ལྟ་སྟེ། རོལ་མོ་དང་། འཁྲིག་ཐབས་

10

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དང༌། འཚོ་རྩིས་དང༌། གྲངས་ཅན་དང༌། སྒྲ་དང་། གསོ་བའི་དཔྱད་དང༌། བཟོ་དང༌།
འཕོང་དཔྱད་དང༌། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་ཐོས་ཤིང་དྲན་པ་དང༌།
སྐར་མའི་དཔྱད་དང༌། རྩིས་དང༌། མིག་འཕྲུལ་དང༌། སྔོན་གྱི་རབས་དང༌། དེ་བཞིན་
དུ་བྱེ་བྲག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གྱི་ཕྲེང་བ་པ་དང༌། རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་
བཏགས་པའོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་དག་དང༌།
ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་
པར། རོལ་མོའི་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མ་དང༌། །འགྱེད་སྟོབས་དང་ནི་མེ་ཏོག་ལས། །དམག་རྣམས་དང་ནི་བདག་ཉིད་ཤེས། །གཡོས་སུ་བྱ་བ་རྣམ་པར་ངེས། །ཚོང་དང་ནོར་ནི་བསྒྱུར་བ་དང༌། །རྒྱན་དང་ལྷག་རྩིས་བཅུད་ཀྱིས་ལེན། །འཁྲུལ་འཁོར་སྦྱོར་དང་དྲི་བ་
དང༌། །འཕོང་དཔྱད་དང་ནི་ཆེ་སྦྱོར་སྒྲ། །ཡི་གེ་དང་ནི་ཁ་སྐད་དང༌། །རང་རང་བཟོ་དང་མཚོན་རྣམས་བརྟག །གཅོད་ཐབས་དང་ནི་སོག་ལེ་དང༌། །ཕུབ་རྣམས་སྐོར་བར་བྱེད་པ་དང༌། །སོང་དང་འོང་བ་ཤེས་པ་དང༌། །གཞི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང༌། །མདུང་དང་རྡོ་རྗེ་བརྟག་པ་དང༌། །ལྡེར་སོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། །ཟུག་རྔུ་
འབྱིན་དང་མིག་འཕྲུལ་དང༌། །བྷ་ར་ཏ་ཡི་བསྟན་བཅོས་ཤེས། །བཅིངས་དང་ཁང་པ་བརྩེགས་མ་དང༌། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཕང་བ་དང༌། །ཡན་ལག་མཉེ་དང་མོ་འདེབས་དང༌། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་འཛིན་དང༌། །དུང་གི་སྒྲ་དང་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། །གྲོང་རྡལ་དང་ནི་གླེགས་འདྲ་དང༌། །མཚན་མོ་ཆོམ་རྐུན་ཤེས་པ་དང༌། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གསོ་བ་དང༌། །མི་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་དང༌། །སྒོ་ལྕགས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དང༌། །སྒྲ་དང་
ས་རྟོག་བྱེད་པ་དང༌། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་རྟ་དང་ནི། །གླང་པོའི་མཚན་ཉིད་གར་སློབ་

11

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟདང༌། །འབྱུང་པོ་དག་ནི་གསོ་བ་དང༌། །ཟངས་མ་འཁར་བ་གསེར་དག་དང༌། །ཤིང་དང་དུང་གི་མིང་ཤེས་དང༌། །རི་མོ་ཚོན་དང་སོ་དག་གི ལས་རྣམས་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སྐར་མའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང༌། །མཚན་མ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཡང༌། །ངེས་པའི་ཚིག་གི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་ཤེས། །ཞེས་དང༌། བྱེ་
བྲག་རྟོགས་བྱེད་དུ། བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ། རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན། གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུའོ། །
དེ་ལས་བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ནི། སྒྱུ་རྩལ། ཡི་གེ ལག་
རྩིས། གྲངས། རྩིས་ཆེན། ཐོར་ཚུགས། གོམ་སྟབས། ལྕགས་ཀྱུས་བསྒྱུར་ཐབས།
རལ་གྲིའི་ཐབས། ཞགས་པ་གདབ་པ། མདའ་བོ་ཆེ་འཕེན་པ། མདུན་དུ་བསྣུར་བ།
ཕྱིར་བསྣུར་བ། བཅད་པ། དྲལ་བ། དབུག་པ། རྒྱང་ནས་འཕོག་པ། སྒྲ་གྲགས་པར་འཕོག་པ། གནད་དུ་འཕོག་པ། མི་ཚོར་བར་འཕོག་པ། ཚབས་ཆེ་བ། མཆོངས་པ། གྱད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས། བང་རྐྱལ། བརྒལ་བ། གླང་པོ་ཆེའི་གཉར་ཞོན་པ། རྟ་ལ་ཞོན་པ། ཤིང་རྟའི་ཐབས། མདའ་གཞུ། གྱད་སྟོབས་དང་སུམ་ཅུའོ། །རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། བྲོ། རྔ་བོ་ཆེ། རྫ་རྔ། རྔ་ཕྲན། རྔ་ཆེན་པོ། འཁར་རྔ། པི་ཝང་རྒྱུད་གཅིག་པ། རྫ་རྔ་ཁ་གཅིག་པ། ལྕགས་ཀྱི་སིལ་ཁྲོལ། འཁར་བའི་སིལ་ཁྲོལ། པི་ཝང་རྒྱུད་གསུམ་པ། རྔ་མུ་ཀུནྡ། སིལ་སྙན། གླུ་དབྱངས། ཕེག་རྡོབ། རོལ་མོའི་སྒྲ། པི་ཝང༌། གླིང་བུ་

དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་ནི། བར་མ། དྲང་སྲོང༌། ས་འཛིན།
དྲུག་ལྡན། ལྔ་པ། བློ་གསལ། འཁོར་ཉན་དང་བདུན་ནོ། །གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ་ནི། སྒེག་
པ། དཔའ་བ། མི་སྡུག་པ། དྲག་ཤུལ། བཞད་གད། འཇིགས་རུང༌། སྙིང་རྗེ། རྔམ་པ།

12

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞི་བ་དང་དགུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་བཤད་པ་དག་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྔ་པོ་འདིར་ཅི་རིགས་པར་འདུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས། དེ་ཡུལ་བརྡ་སྤྲོད་རྟོག་གེ་དང༌། །འཚོ་བ་ཕྱི་ནང་རིག་ཅེས་བྱ། །གཞན་ལས་གཞན་དག་རྣམ་བཤད་པ། །འདི་ཡི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པར་འདུག དེ་ལས་སྒྲ་དང་ཚད་མས་ཚིག་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་ཚར་གཅོད། བཟོ་དང་གསོ་བས་གདུལ་བྱ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
རྗེས་སུ་འཛིན། ནང་དོན་རིག་པས་བདག་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་

ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན། ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རིག་གནས་
གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་པར། རྒྱན་གྱི་ལུང༌། དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་སུ་
བཟུང་ཕྱིར་དང༌། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །ཞེས་པས་
གསལ་བ་ཡིན།
ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་བསྣན་ནས་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ཕྲག་དུ་འདྲེན་པ་ལྟར་ན། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་ངག་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་

ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། སྒྲ་ཤེས་ན་དོན་ལ་མི་རྨོངས། ཚིག་རྒྱན་ཤེས་ན་སྙན་ངག་ལ་མི་རྨོངས། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྨོངས། སྡེབ་སྦྱོར་ཤེས་ན་ཚིགས་བཅད་ལ་མི་རྨོངས། ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་ངག་རྒྱུན་འཆུག་ནས་སྙན་ངག་ཤེས་ན་ཚིག་རྒྱན་ལ་མི་རྨོངས་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་སོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སླ། ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་རྨོངས་པའི་དོན་ཟློས་གར་བྱེད་

13

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟཔའི་ཚེ་མདོ་འཛིན་པ་དང༌། ཆས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། བཞད་གད་མཁན་དང༌། རོལ་མོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ལྷའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་དེ་དག་
སཾ་སྐྲ་ཏའི་སྐད་དུ་གཏམ་སྨྲ་ཞིང་གླུ་བླང་བ་དང༌། མ་ག་དྷ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་དང༌། བུད་མེད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་པྲ་ཀྲ་ཏ་སྐད་དང༌། བཞད་གད་མཁན་
སོགས་ཀྱིས་སྐབས་བཙལ་བ་དང༌། ཅོ་འདྲི་གླེང་བསླང་ཕལ་ཆེར་ཨ་ཝ་བྷྲཾ་ཤ་སྟེ་ཟུར་ཆག་དང༌། འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་པི་ཤཱ་ཙི་ཤ་ཟའི་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་མདོར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཀས་སྨྲ་དགོས་པས་ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་རྨོངས་པའོ། །
དབྱེ་བ་འདི་ནི་དབྱེ་གཞི་སྒྲའི་སྟེང་དུ། དབྱེ་ངོ་སྙན་ངག་སོགས་བཞི་པོ་བསྣན་
ནས་ལྔར་བརྩི་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་དང་དཔལ་
སྒང་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་མ་བརྩིས་པར་རྩིས་རིག་བསྣན་ནས་ལྔར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་ལེགས་ཤིང་ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན། འདིའི་ཁུང་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་སྙན་པར་དངགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། མིང་གཅིག་ཉིད་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་དང༌། དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། ལྕི་བ་དང་ཡང་བའི་ཡི་གེ་བསྒྱུར་བ་དང་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྡེབ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། མདོ་འཛིན་པ་དང༌། བཞད་གད་དང༌། སྐད་དུ་མ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བས་འགྲོ་བ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང༌། གྲངས་ཀྱི་རིག་པས་གཞལ་ཏེ་ངོ་མཚར་བར་

14

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྟོན་པ་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དབྱེ་ཚུལ་སྔ་མ་དེ་མི་འཐད་པར་རིག་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རིག་པ་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་ཅིང་དེ་འདྲ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དང༌། རིག་གནས་བཅུ་ཕྲག་གམ་ཆུང་བ་ལྔར་འདྲེན་རྒྱུའི་གྲངས་མ་ཚངས་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྩིས་རིག་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་
མི་རྨོངས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ན་སྐར་རྩིས་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། ཕྱི་ནང་གཞན་

གསུམ་སྦྱར་བཤད་མཛད་པས་ནང་རིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྡུ། གཞན་རྣམས་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ཚིགས་བཅད་རྐང་བཞི་དེ་ཡང་ནི། །བྲཏྟ་ཛཱ་ཏི་ཞེས་རྣམ་གཉིས། །དེ་ཡི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ནི། །སྡེབ་སྦྱོར་གཞུང་དུ་ངེས་པར་བསྟན། །རིག་དེ་སྙན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ནི། །ཟབ་མོ་བརྒལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ། །ཞེས་པས་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། །སྒེག་
དང་རོལ་དང་སྟབས་ལ་སོགས། །བལྟ་བའི་དོན་ཡིན། །ཞེས་དང༌། གང་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་ཡན་ལག་དང༌། །འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་སོགས། །ལུང་གཞན་དག་ཏུ་བརྗོད་འདི་ཡང༌། །རྒྱན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་ཅག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྡེབ་སྦྱོར་དང་ཟློས་གར་གྱི་རིག་པ་གཉིས་སྙན་ངག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང༌། དེ་ལྟ་ན་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ཀྱང་ཚིག་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་རིག་ལམ་དེ་གསུམ་སྙན་ངག་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ་ཞེས་པའང་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་མ་

15

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟརྨོངས་པར་བསླབ་ཅིང་ཤེས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དོན་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ལའང་དབྱེ་ན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་པཎྜི་ཏས། མཁས་གང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བར་

གཟིགས་པས་བརྡར་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་སྣང་གི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མཁས་པར་གྱུར་པ་ནི་མཁས་པའི་མཆོག་སྟེ། དཔལ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་
པས། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། བརྡར་བཏགས་ཇི་སྙེད་འཁྲུལ་པའི་
མཚང་གཟིགས་ཀྱང༌། །བསླུ་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གནད་མཁྱེན་ཕྱིར། །ཐ་སྙད་

ཕྲ་མོའི་གནས་ལའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འཇུག་པས་འཁྲུལ་མེད་འདོམས་མཛད་བླ་མར་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།
འོ་ན་སྔར་མ་བསླབ་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཁས་བླངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་སྔོན་སོང་ཡིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དེ་ཀུན་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བསླབ་ནས། ཇི་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བའི་སྤོབས་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་
གྱི་མ་བསླབ་པར་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། རྗེས་མཐུན་པ་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལའང་ཡོད་པའོ། །ཡང་ན་

16

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
སྔར་གྱི་ལུང་འཕྲོར། བྱེ་བྲག་སྦྱངས་པའི་དོན་ཤེས་པ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གང་ལ་སྦྱངས་པ་དེ་ལ་མཁས་ཟེར་བའི་དཔེས། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བས། ཤེས་
བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་ཇི་ཙམ་མཁས་པར་རློམ་པ་ལའང་མི་སྲིད་དེ། ཚངས་དང་ཕུར་བུའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲའི་ཕ་མཐའ་མ་ཆོད་པར་གྲགས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་
བཅོམ་ཞིང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའང་གནད་འདིའོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རིག་པའི་གནས་བཅུའམ་ལྔའམ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལའང་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་ཅིང༌། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་ཤེས་པ་ལ་པཎ་ཆེན་དང་ཆུང་བ་ལྔ་ཤེས་པ་ལ་པཎ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ཡང་གྲགས་སོ། །

༼སྙན་ངག་གི་ཁུངས་དང་བོད་དུ་ཇི་ལྟ་བུའི་བྱུང་ཚུལ།༽
དེ་ལྟར་མཁས་པས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་སྙན་ཚིག་གི་རིག་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་རིག་པའི་གནས་ལྔར་བསྡུ་བའི་ཚེ་ན་བཟོ་རིག་པའི་ནང་ཚན་ངག་བཟོའི་གཙོ་བོར་གཏོགས། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་དུ་འདུ་ཟེར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཚུལ་ཐ་དད་ཅིང་གལ་ཏེ་སྙན་ངག་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན།
བོད་སྐད་སོགས་སྐད་རིགས་གཞན་གྱིས་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་སཾ་
སྐྲ་ཏའི་སྐད་དུ་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་ཁོ་ན་ལ་བསམས་ཀྱང༌། སྙན་ངག་ཙམ་དུ་མ་

17

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟཟད་རིགས་ལམ་དང་གསུང་རབ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་བརྩམས་པ་ཤས་

ཆེ་བས་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་དུ་བསྡུ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་སྙན་ངག་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱ་གར་ན་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་
བར་སྣང་ཡང་ཕྱིས་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་དང་མེ་ལོང་དུ་
གྲགས་པ་འདི་གཉིས་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་འདི་ཉིད་དོ། །
གཞུང་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་སིངྒ་ལའི་གླིང་དུ་འཁྲུངས་པ་

ནང་པའི་པཎྜི་ཏ་རཏྣ་ཤྲཱི་དང༌། ཡང་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་པཎ་ཆེན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་
གྲགས་པས་མཛད་པ་འདི་གཉིས་གྲགས་ཆེ། ཕྱི་མ་འདི་མཁས་པ་སྒོ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་མིན་སླར་བརྟག་དགོས་སོ། །བོད་ཡུལ་འདིར་སྔོན་གཞུང་བོད་དུ་མ་བསྒྱུར་བའི་གོང་ཙམ་ན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་

ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ཐོ་རེ་ལོང་ངེ་བ་བསྒྱུར་ཅིང་འགྲེལ་
པས་ཀྱང་བཀྲལ་མོད་ཀྱི། བོད་སྙན་ངག་གི་ཚུལ་ལ་བློ་མ་འཇུག་པ་དང༌། བོད་ཀྱི་སྐད་

ལ་ཚིག་སྡུད་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་ལྕི་ཡང་གི་པྲ་སྟཱ་ར། ངལ་བསོའི་སྡོད་མཚམས། སྦྱར་རྒྱན་ཕལ་ཆེར་དང༌། སྒྲ་རྒྱན་གྱི་བྱ་དཀའ་སོགས། ལྭ་བའི་ཐགས་ལ་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་
ལྟར་བོད་སྐད་ལ་དེ་རྣམས་སྦྱར་མི་བཏུབ་པས་ཉེར་མཁོ་ཆུང་བར་དགོངས་ནས་གོ་དོན་ཚང་བར་ཁྲོལ་བའི་བཤད་པ་མ་མཛད་པས། སྦྱར་བྱང་དུ། སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཆུང༌། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པར་སློབ་པའི་སྐལ་བ་མེད། །བདག་

18

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གིས་འབད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཉུང༌། །དེས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་
དཀའ། །ད་དུང་བདག་ལ་ལེགས་བཤད་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་

སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །མཁས་པ་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉུང་བས་ན། །བྱེད་པ་ཆུང་ཕྱིར་རྒྱས་པ་

འདིར་མ་སྤྲོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་པཎྜི་ཏ་ལཀྵྨཱི་ཀ་ར་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤོང་
སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཞུང་རྫོགས་པར་བསྒྱུར། ཤོང་ལོས་དབྱངས་ཅན་
མགུལ་རྒྱན་དུ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ས་བཅད་ཀྱི་ཆིངས་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད།
དེ་ནས་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ཚིག་
སྣ་བསྡུས་ཏེ་བསྒྱུར་བའི་བར་བར་ན་ཁོང་རང་གི་གསུང་རྩོམ་ཕྲན་བུ་གསལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་འགྲེལ་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་མཛད་དེ་རྣམས་ནི་གཞུང་གི་རྒྱ་
དཔེ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ཇི་བཞིན་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་བཞིན་དུ་བཀྲལ་བས། ཐུགས་གཞིགས་མ་ཆུག་པའི་
ནོར་འཁྲུལ་བག་རེ་ཙམ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ཚད་མར་འཛིན་འོས་པའི་ཁུངས་ཐུབ་དཔྱད་པས་གཙང་བ་བོད་ཡུལ་འདིར་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
ཐོག་མ་ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་ས་རང་ཡིན་ཀྱང༌། མཁས་པའི་ཚིག་བརླིང་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་ཅུང་ཟད་བསྡུས་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པས། བོད་ཕྱིས་བྱུང་གི་འགྲེལ་པ་མཁན་
མང་པོས་ཤོང་དཔང་མཁས་པའི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང༌། དེའི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་རང་གི་བློ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་གཞུང་

ཚིག་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་བཙལ་བའི་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགག་བཞག་དང་

19

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དགོས་པ་བསྟབཤད་པ་ལྟར་སྣང་བ་མང་པོས་གཞུང་ལོག་པར་བཀྲལ་བས་གོ་སླ་བའི་གནས་རྣམས་སུ་རྒྱ་གར་ན་ཡེ་མ་གྲགས་ཤིང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ནས་མ་བཤད་པའི་རྟོག་བརྟགས་ཀྱི་

རང་བཟོ་མང་པོ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སླད་མ་དག་ཀྱང་འབྲངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་

ལུག་དང་རྨོངས་པའི་ཕྲེང༌། །གཅིག་སོང་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་བསྐྱངས་ཤིང་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་སུས་ཀྱང་ཐོ་མ་ཕོག་པར་ཅི་བདེར་བཞག་པའི་འགྲེལ་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ས་སྟེང་ཁྱབ་ཀྱང་གཞུང་དོན་སླར་ཡང་རྙོག་མར་
བྱེད་པ་ཤ་སྟག་བྱུང༌།
ཕྱིས་སུ་རྗེ་བོད་མཁས་པས་འགྲེལ་པ་དཎྜཱིའི་དགོངས་རྒྱན་དང༌། ས་སྐྱ་ངག་
དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རང་ལན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཡི་གེ་ལེ་ཚན་རྣམས་སུ་
གཞུང་དོན་དང་ཉེ་བའི་ལེགས་བཤད་མང་ཡང༌། ད་དུང་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་འཆད་འགྱུར་སོ་སོའི་ཐད་ནས་གསལ་བར་གོ་ནུས་ཤིང༌། རཏྣ་ཤྲཱི་དང་ངག་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་སྔར་བོད་དུ་གཏན་ནས་མ་
འགྱུར་བར་འདུག་ཀྱང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་ཚིག་དམ་དུམ་བྱུང་བ་
དག་བོད་འགྲེལ་མཁན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་དྲངས་ཤིང༌། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་པ་དེ་གཉིས་བོད་ལ་འགྱུར་ཡོད་རྒྱུ་བའི་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་གཏམ་བྱས་པའང་འདུག་ཅིང༌། བདག་གི་བླ་མ་པཎ་ཆེན་དྷརྨཱ་ཀ་རའི་ཕྱག་ཏུ་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་དཔེ་བཞུགས་པའི་སྟེང་ནས་གསུང་བཤད་དོགས་གཅོད་ཡང་ཡང་ཞུས་པའི་གསུང་རྒྱུན་གཙང་མ་བཅོས་ལྷད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་རྩ་བའི་སྲོག་ཏུ་བཞག །དེ་དང་མི་འགལ་བའི་བོད་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བཏུས་

20

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པས་ཀྱང་ཟུར་ཅུང་ཟད་བརྒྱན་ཏེ་རང་བློས་ཅི་ནུས་སུ་གཞུང་དོན་ལེགས་པར་འཆད་པར་བྱའོ། །
དེ་ཡང་བོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀླད་ཀྱི་དོན་དང༌། གཞུང་གི་དོན་དང༌། མཇུག་གི་དོན་
གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆད་ཀྱང་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་འདིའི་མིང་
ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། །སུ་ཡི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། །སུ་ཞིག་བྱེད་པོ་འདིའི་ཚད་ཅི། །འདི་ཡི་དགོས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གླེང་བསླང་བ་ལྔ་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཆད་པས། འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྩིས་མགོ་རྣམ་པ་ལྔས་བཤད་པར་བྱའོ། །

༼མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤད་པ།༽
དེ་ལས་དང་པོ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ཅི་ལས་བཏགས་པ་ནི།
རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཀ་བྱཱ་དརྴཿཞེས་པའི་རྒྱ་གར་ལ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བྱས་པ་དང༌། ཡང་ངེས་ཚིག་མེད་པར་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་དུ་སྨྲ་
བ་སོགས་མང་ཡང༌། སྤྱིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ལེགས་ལ། འོན་ཀྱང་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཆ་ལུགས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དཀར་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཞིང༌། ནག་པོ་མྱ་ངན་གྱི་གོས་སུ་བྱེད་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་པ་དེ་ལས་
ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནའང་རུང་བར་རྗེ་བླ་མས་བཞེད་དོ། །སྐད་ཀྱང་ཡུལ་དེར་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་སྦྱར་ནི་ལྷའི་སྐད་དུ་གྲགས་ཀྱང༌། མི་ཡུལ་དུ་གཙོ་བོར་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་
གྱི་མཁས་པ་རྣམ་ལ་གྲགས་པས། རྒྱ་གར་སྐད་དང༌། དུ་ཞེས་པ་གནས་གཞི་ལ་

21

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤདའཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་གཞུང་འདི་གང་ལས་བསྒྱུར་བའི་ཁུངས་སྟོན་པའོ། །
ཀ་བྱཱ་དརྴཿ དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་སྙན་ངག་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་

གར་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རཱ་མ་ཤརྨ་དང༌། བྷ་ར་ཏ་དང༌། དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་དང༌། དཎྜཱིའི་མེ་ལོང་འདི་ལ་སོགས་པ་སྙན་ངག་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་
ཚིག་གི་རྒྱན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་ཡི། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་འདོགས། རྒྱ་
གར་དུ་བྱུང་བ་རགྷུ་ཝཾ་ཤ་དང༌། ཀཱ་ལི་དཱ་སས་བྱས་པ་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་དང༌། གཞན་ཡང་སཱི་ཏ་འཕྲོག་པ། མཁར་བ་བསད་པ་སོགས་དང༌། བོད་དུ་འགྱུར་བ་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུ་ལུས་དང་རྒྱན་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ནས་བརྩམས་ཟིན་པ་ལ་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཡང༌། འདིར་ནི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་བརྙན་མཚར་པོ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ལས་འཆར་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སམ། ཡང་ན་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་འདྲ་བར་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དུ་མ་རྒྱན་གྱི་བསྟན་

བཅོས་འདི་ལས་འཆར་བས་ན། སྙན་ངག་གི་མེ་ལོང་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཞི་མཐུན་པའི་བསྡུ་བས་བསྡུས་ཏེ་སྙན་ངག་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའམ། འབྲས་བུ་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྱུང་བས་ན་འབྲས་མིང་
རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའང་ཡིན་དུ་རུང་གི །རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སྙན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པར་འདི་ཉིད་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རང་ཡིན་

22

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པར་འཆད་ན་མི་རུང་ཞིང༌། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པདྨ་དཀར་པོས། མེ་ལོང་ནི་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཏེ་སྙན་ངག་ཏུ་གང་གི་འཇོག་པ་དེ་འདིར་འཆར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
སྐབས་འདིར་སྔ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པ་ལོ་ཆེན་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོས་ཀྱང༌། བོད་མཁས་པས་ཀ་བྱ་དང་ཨཱ་དརྴ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་མ་དག་པས་དག་པ་སུན་འབྱིན་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཀ་བི་
ཞེས་པ་སྙན་ངག་མཁན་པོར་འཇུག་གི་སྙན་ངག་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་པས། ཀ་བྱ་སྙན་ངག་དང༌། ཨཱ་དརྴ་མེ་ལོང༌། དེ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་བས་ཀ་བྱཱ་དརྴ་ཞེས་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཤིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་དེ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྨོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་རྨོངས་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར། །མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པར་ལྟར། མིང་ཀླད་དུ་སྨོས་པས་བཙལ་སླ། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུ་ཞབས་མི་འཁྲུགས་པ་དང༌།
དོན་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་བཏགས་པ་མིང་གིས་དོན་མཚོན་ཅིང་གོ་བ་དང༌། དོན་མཐོང་བའི་ཚེ་མིང་དྲན་པར་འགྱུར་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ། སྐད་གཉིས་ཟུང་
སྦྱར་དུ་བཀོད་པ་ཡང་བོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་མི་གོ་བ་རང་སྐད་དུ་བསྒྱུར་
བས་གོ་སླ། གལ་ཏེ་མ་བསྒྱུར་ན་མི་གོ་བར་ཤེས་པས་སྒྱུར་བྱེད་ལོ་པཎ་གྱི་དྲིན་དྲན་
པ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཉིད་རྒྱ་གཞུང་རྩོད་མེད་དུ་ངེས་པར་མཚོན། སྐད་གཉིས་ཀྱིས་

དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་མཐོང་བས་གཉིས་པོ་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས། རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་

23

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤདདུ་བསྒྱུར་ཚུལ་མཐོང་བས་སྒྲ་བསྒྱུར་བ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་བག་ཆགས་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
ཞེས་པ་ནི། འགྱུར་མཛད་ལོ་ཙཱ་བ་ཤོང་ལོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་འགྱུར་ཕྱག་

སྟེ། དེ་ཡང་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བསྒྱུར་བ་ན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་སླ་བའི་ཕྱིར་

དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀས་བཅད་དེ། འདུལ་བའི་མགོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་དང༌། མདོ་སྡེའི་མགོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་དང༌། མངོན་པའི་མགོར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ཀྱང༌། ཕྱི་དར་གྱི་

སྐབས་ནས་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང༌། ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཕལ་ཆེར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་བརྡ་སྤྲོད་པ་དང་ཚིག་གི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་ཅན་འདི་རྣམས་མངོན་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་པས་འདིར་ཡང་འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། །
དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་ཀྱང་རིང་དུ་འཕགས་པས་ན་འཕགས་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་རྩུབ་རེག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་པ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་དང་མགོན་དུ་གྱུར་པས་ན་དཔལ། དེ་ཡང་སྔ་མས་རང་དོན་དང་
ཕྱི་མས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་

24

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཆོག་གི་དཔལ་དང་ལྡན་པའོ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་སྐྱེ་འཆིའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ཡང་རྟག་པར་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་སྟོན་པས་ཀྱང་ཡིན་མོད། དངོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་སྤོབས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལང་ཚོ་གཞོན་ནུའི་དུས་བཞིན་རྟག་ཏུ་གང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང༌། བར་གྱི་ཚིག་རྣམས་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་
གནས་སྐབས་སུ་གཞུང་བསྒྱུར་བ་དང༌། སླད་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ཀུན་ལ་བར་ཆད་མི་འཇུག་ཅིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར་དང༌། མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འདུད་པའོ། །

༼གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་སུའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ།༽
གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་སུའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ནི། རྩོད་དུས་སྙིགས་མའི་སེམས་ཅན་ཚེ་ཐུང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་ཞན་པས། བྷ་ར་ཏ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གྱི་

གཞུང་རྒྱས་པ་གཞུང་ཚད་ཤློ་ཀ་འབུམ་ལྷག་བཅས་སུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཉན་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པའོ། །

༼གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡིས་མཛད་པ།༽
གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡིས་མཛད་ན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་ཏེ། འདི་ཉིད་གྲུབ་
མཐའ་ཕྱི་ནང་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་བའི་གླེང་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་

རྣམས་ལ་བྱུང་འདུག་ཀྱང༌། འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་

25

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤདརྒྱུ་དཎྜཱི་རང་ཟེར་བའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བྲམ་ཟེ་ལ་ཁྱིམ་པ་ཕལ་པ་

དང༌། ཚངས་སྤྱོད་པ། ཁྱིམ་གནས། གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་རིམ་པ་
རྣམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་པོར་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཙམ་སྟེ་ཁྱིམ་པ་ཕལ་པ་

ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཉམས་པ་དགོས་སོ། དེ་ནས་སྤྱོད་གནས་པ་ནི་
ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ཕྱིན་ཆད་ནས་སྐབས་ཤིག་བྲམ་ཟེར་བསྒྲུབས། བྲཧྨ་ཙཱ་རི་སྟེ། ན་
ཚོད་དང་པོ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་གནས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་པ་ནས་གྲ་ཧསྠ། ཞེས་པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སྟེ་བག་
མ་ལེན་ཅིང་རིགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བུ་གཅིག་སྐྱེས་ནས། བཱ་ན་པྲ་སྠ། ཁྱིམ་སྤངས་

ནས་ནགས་སུ་གནས་ཏེ། གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་གཙུག་ཕུད་བཞག སྐྲ་གཞན་བྲེགས་ཏེ་ནགས་ན་བུ་སྨད་དང་བཅས་ཀྱང་འཁྲིག་སྦྱོར་བདུན་སྤངས་ཏེ། ཚངས་པར་
སྤྱོད་དེ་འདི་ནི་དྲང་སྲོང་གི་གནས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཀ་ལ་གནས་པའམ་ཡང་འདོད་ན་བུ་སྨད་སྤངས་ནས། པ་རི་བྲ་ཛ་ཀ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །ཕྱི་མ་འདི་
སྤྱོད་པ་སྔོན་མ་གསུམ་རིམ་པས་བརྒྱུད་མི་དགོས་པ་ཤས་ཆེ་མོད། བཞི་རིམ་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་འདི་ནི། ཨཱ་ཤྲམ་སྟེ་ཁྱིམ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་
གནས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན། ཡང་ན། ཨཱ་ཤྲམ་སྟེ། སྤྱོད་པ་མཆོག་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བྲམ་ཟེ་ལ་རིགས་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་ཨཱ་ཤྲམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཕྱི་མ་པ་རི་བྲ་ཛ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང༌། འདི་ལ་བྷིཀྵུ་སྟེ་དགེ་སློང་ཡང་ཟེར། ཆ་ལུགས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཤིང་གོས་ངུར་སྨྲིག་ཅན་དབྱུག་གུ་ཐོགས་པ། སློང་མོས་འཚོ་བ་ཞིག་ཡིན།

26

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདིས་འཆང་རྒྱུའི་དབྱུག་པ་ཡང༌། འཇམ་དགོན་པཎ་ཆེན་བླ་མས་གསར་འགྱུར་སྐར་
རྩིས་ཤཱི་གྷྲམྦྷོ་དྷ་ལས། སྐྲ་དང་དཔྲལ་བ་སྣ་ཡི་ཚད། །མཉམ་པས་མངོན་པར་འདོད་
འབྲས་སྦྱིན། །རིམ་པར་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་དང༌། །རྗེའུ་རིགས་དབྱུག་པའི་ཤིང་རྣམས་སོ། །དྲང་ཞིང་མ་གས་སྲིད་དུ་རིང༌། །བཟུང་བདེ་བྲམ་ཟེའི་པཱ་ལཱ་ཤ །རྒྱལ་རིགས་ཨུ་དུམ་བ་ར་སྟེ། །རྗེའུ་རིགས་དབྱུག་པ་བིལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་འོད་མའི་དབྱིག་པ་འཆང་བའོ། །པ་རི་བྲ་ཛ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་
སུ། ཀུ་ཊཱི་ཙཱ་ར། བ་ཧཱུ་ད་ཀ ཧཾ་ས། པ་ར་མ་ཧཾ་ས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དབྱངས་ཅན་
སྒྲ་མདོའི་འབྱུང་ཁུངས་སློབ་དཔོན་ཨ་ནུ་བྷཱུ་ཏི་དེ་ཡང་པ་ར་མ་ཧཾ་ས་ཡིན་པར་རབ་བྱེད་གསལ་ལྡན་གྱི་རྒྱ་དཔེར་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་བོད་མཁས་པས་མེ་ལོང་འགྲེལ་
ཊཱིཀ་གི་དབུ་ལྷ་ལ་དཎྜཱིའི་སྐུ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་སུ་བྲིས་པ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཆོས་གོས་གྲྭ་མ་ཙམ་ལ་དགོངས་ན་མ་གཏོགས། ཕྱི་རོལ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རྣམས་
ལའང་ཆ་ལུགས་ནང་པའི་རབ་བྱུང་དང་ཆ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཚོར། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཕྱི་ནང་ནོར་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུར་
ཕྱག་བྱས། སླར་དེ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ་མི་ནོར་བའི་རྟགས་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པས་ཆོས་གོས་གྲྭ་མ་གནང་བར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་སོ། །
གཞན་ཡང་འདི་དང་འཆད་ཚུལ་ཅུང་མི་མཐུན་པ་ནི། དམངས་དོ་ཧ་ལས། དབྱུ་གུ་དབྱུག་གསུམ་ལེགས་ལྡན་གཟུགས། །འཆང་ཞིང་དུས་སུ་མཆོད་པ་དང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྲུབ་མཐའ་ནང་པར་འདོད་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་གཅིག་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི། སློབ་དཔོན་

27

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། མཚན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་བཤདདཔའ་བོ་ཡང་དང་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པ་དང༌། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་

བསྟོད་པ་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འདིས་མཛད་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འདུག་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་སྐབས་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྟ་དབྱངས་དང༌། མ་ཁོལ་དང༌། ཕ་ཁོལ་
དང༌། ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་དང༌། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དང༌། མ་ཏི་ཙི་ཏྲ། དཔའ་བོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་འབྱུང་གི །དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་མཚན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་དཎྜཱི་ནི་ཕྱིས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མེད་དོ། །འདིའི་མཚན་དབྱིག་པ་ཅན་ཟེར་བ་མ་དག་དབྱུག་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུངས་པ་ནི་དེ་གཉིས་བརྡ་གསར་སྙིང་གི་ཁྱད་
པར་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པ་མ་དགོངས་པར་ཟད་དོ། །

༼བཞི་པ་གཞུང་ཚད་དང་དོན་དུ་ཡིས་བསྡུས་པ།༽
བཞི་པ་གཞུང་ཚད་དང་དོན་དུ་ཡིས་བསྡུས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་ལ་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་སྟེ་ཀུན་དྲིལ་བ་དྲུག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་ཅིང༌། ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་རྐང་པ་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་ཅི་རིགས་པ་སྣང་ངོ༌། །དེ་དག་ཀྱང་ལུས་དང་རྒྱན་དང་སྐྱོན་བསལ་བ་སྟེ་དོན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས། རྒྱན་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་གཉིས། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དོན་རྒྱན་དང༌། སྒྲ་རྒྱན་
དང༌། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །

28

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼ལྔ་པ་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་མཛད་པ།༽
ལྔ་པ་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ནི། འོག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་གཞུང་གི་དགོས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །

29

༼ལེའུ་དང་པོ།༽

༼བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བཤད་པ།༽
ལེའུ་དང་པོ། ད་ནི་གཞུང་གི་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང༌། འཆད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས། དོན་དེ་ཤེས་
པའི་འབྲས་བུ་མཚོན་པ་སྟེ་གསུམ། དེའི་དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ། དགོས་སོགས་བརྗོད་པའོ། །

༼མཆོད་བརྗོད།༽
དང་པོ་ནི།
གདོང་བཞི་གདོང་གི་པད་ཚལ་གྱི། །

ངང་པའི་བུ་མོ་ཐམས་ཅད་དཀར། །
དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཁོ་བོ་ཡི། །
ཡིད་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་མཛོད། །
གདོང་བཞི་ཅན་ནི་ཚངས་པ་གདོང་གི་པད་ཚལ་ཞེས་པ་རཏྣ་ཤྲཱི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་
ཞལ་གྱི་བརྗོད་པ་པད་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་པར་བཤད་པས། གདོང་ཞེས་པ་
ཞལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚངས་པའི་གསུང་ལ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། མཚོ་ལྡན་མའི་མཐར་ཐུག་པ་ཚངས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ནི་

30

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ངག་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་མོ་ལའང་འདོད་དོ། །ཚངས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བས་ན་བྲཱཧྨཱི་ཚངས་བྱུང་སྟེ་ལྷག་མ་ལ་ཨཎའ྄ོ། །ངག་དབང་ལྷ་མོ་ཚངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ངག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆགས་ནས་མི་རིང་བ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཐོག་མའི་སྐབས་ཤིག རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་རླུང་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལངས་ཏེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་རྦ་རླབས་རྣམ་པ་དུ་མར་གཡོས་པ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་
གྱི་བརྟན་གཡོའི་སྒྲ་སྐད་ཐམས་ཅད་དྲི་ཟའི་གླུའམ་མིའམ་ཅིའི་དབྱངས་ལྟ་བུར་སྒྲ་སྙན་ཅིང་རྣ་བར་འཇེབས་པས་དཔག་ཚད་བྱེ་བར་ཁྱབ་ཅིང་གནས་སོ། །
དེའི་ཚེ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མི་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་སྤྱོད་པས་སྒྲ་དེ་རབ་ཏུ་གསན། ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱ་མཚོ་གཡོ་བ་ལ་བལྟས་ཤིང་སྒྲ་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་རོ་མྱོང་བས་འདུག་གོ །དེའི་ཚེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་
དེ་རྣམས་འདུས་པ་ལས། ལྷ་མོ་འཕྱོར་སྒེག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་གསུམ་ན་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ༌། །འདིའི་ཡུམ་གྱི་དོད་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། ཚངས་
པས་བསམས་པ་ནི་ཕའི་ས་བོན་གྱི་དོད། སྒྲ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་ནི་མའི་རྡུལ་གྱི་དོད་
དེ། དེ་དག་ཚངས་པ་ལས་སྐུ་འཁྲུངས་པས་མཚོ་བྱུང་མ་དང༌། རྒྱ་མཚོའི་བུ་མོ་དང༌། ཚངས་པའི་སྲས་མོ་དང༌། སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
དེ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གནས་ཡིན་པས་གཤིན་རྗེའི་སྲིང་མོ་ཞེས་ཀྱང་
ངོ༌། །དེ་ནས་གང་གི་ཚེ་ལྷ་མོ་དེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་འདུག་སྟེ། གང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
བདེན་པ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་ཞིང་འཚེ་བ་མེད་པར་འདུག་པ་ན། ལྷ་མོ་དེ་དགའ་

31

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབས་གར་དག་བྱེད་པ་ན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང༌། ཡིད་ཅན་རྣམས་ཉམས་བག་བདེ་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པས་སྙན་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རང་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་

མི་དང་ཀླུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལོག་པར་འདུག་པ་ན། ལྷ་མོ་དེ་ཡང་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་འདུས་
ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལྡབ་ལྡིབ་ཏུ་སྨྲའོ། །དེའི་ཚེ་དབྱངས་ཅན་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་བདེན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཚེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ཆེས་འགོ །དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་མི་དགྱེས་སོ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ནས་གྲགས་སོ། །
སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་མང་པོ་སྐུ་ལས་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་
པར་བཞེད་པ་ལས། སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་རབ་བཀྲམ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས། སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱི་རྒྱུས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་སྤྲོས་པའི་མཚམས་སུ་ཡིད་སྲུབས་བྱེད་པས་རྒྱུན་ལོག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་མཁས་པ་ཉུང་བ་དེས་ཡིན་པར་གྲགས། དེ་ལ་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་ལས། བྱེད་པ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སྨྲ་བ་ངག་གི་བྱེད་པོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་སྙན་པ་དེར་ཚངས་པ་མི་འཆི་ནས་ཡིད་གཏད་ཅིང་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཚངས་པའི་གསུང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེར་ཕའི་དོད་ཚངས་པ་ཡིན་པས་དབྱངས་ཅན་མ་ཚངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཚངས་པའི་བུ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག་ཅིང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་

རླབས་ཀྱི་སྒྲ་སྙན་པ་དེ་དང་པོར་མཚོ་རླབས་རང་ནས་བྱུང་ཞིང༌། ཚངས་པས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་འདྲ་ཞིག་དངོས་བསྟན་ལ་བྱུང་ཡང༌། སྤྱིར་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་འཇིག་

32

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཚངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས། མཚོ་ལས་རླབས་ནང་སྒྲ་
སྙན་འབྱུང་བ་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཚངས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་
མེད་ཕྱིར་སྒྲ་སྙན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཚངས་པའི་གསུང་དུ་བྱས་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་མེད་ཅིང༌། སྤྱིར་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཚངས་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་འགལ་ཡང༌། སྐབས་འདིར་དབྱངས་ཅན་མ་འཁྲུངས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚོ་རླབས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཚངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚངས་པའི་གསུང་དུ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེས་ན་སྐབས་དེའི་དབྱངས་སྙན་པ་དེ་དབྱངས་ཅན་མ་རང་གི་རྒྱུའམ་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་
དེ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་མིང་ཐོབ་ཅིང༌། དེས་མཚོན་ནས་སྒྲ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་བཏགས་པ་ནི་གཙོ་མིང་ཕལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
ལོ་རྒྱུས་འདི་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་མོ་སྒྲ་ལྡན་ཅེས་བྱ་བ། །སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོར་ཇི་སྙེད་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི། །སྒྲ་ཡི་ཡན་
ལག་དབྱངས་ཀྱི་ཚུལ་མཁས་ཏེ། །རང་གི་སྐད་ཀྱིས་སྐད་ཀུན་ཚིམས་པར་བྱེད། །སྒྲ་
ལྡན་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་ཅན་དེ་ཡང༌། །སྐད་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྒྲ་ཡི་ཚུལ་མཁས་ན། །གཟུངས་དང་ཆོས་དང་སྟོབས་ལ་དབང་ཐོབ་རྣམས། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཅི་
ཕྱིར་མགུ་མི་བྱེད། །ཏུཾ་བུ་རུ་ཡི་ཆུང་མ་དབྱངས་ལྡན་མ། །ཚངས་པའི་བུ་མོ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དེ། །བདེན་དང་དམ་བཅས་མི་འཚེ་དགའ་རྣམས་ཀྱི། །སེམས་དང་ཡིད་དང་ཁ་ཡི་སྒོར་འཇུག་སྟེ། །དབྱངས་ལྡན་ཆགས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་དེ་ཡང༌། །བརྟུལ་
ཞུགས་གྲུབ་མཐུན་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས། །ཡིད་འོང་སྐད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མགུ་

33

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབྱེད་ན། །ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཕྱུག་རྣམས་ཅིས་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་བས། རང་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁས་ལེན་རུང་བར་བཞེད། དེ་ལྟར་ཚངས་པའི་གསུང་ལ་གདོང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་པད་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ། བཀོད་པ་དེ་ན་གནས་པའི་ངང་པའི་བུ་མོ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་དུ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ཧཾ་ས་བ་དྷ་ུརུ་ཞེས་བྱུང་བ་ཚངས་པའི་བུ་མོའམ་ངང་པའི་བུ་མོ་དང༌། འགྲེལ་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཧཾ་ས་ཨཾ་ག་ནཱ་ཞེས་ཡོད་པ་ཚངས་པའམ་ངང་པའི་བུད་མེད་དེ། འདི་ཉིད་གཟུགས་ཅན་དང་སྒྲ་སྦྱར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ། བོད་སྐད་དུ་ངང་པའི་བུ་མོ་ཞེས་བསྒྱུར་བས་གཟུགས་ཅན་དུ་ཤུགས་ཀྱིས་གསལ་ཞིང་སྒྲ་སྦྱར་ཞིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ན་ཧཾ་ས་ཞེས་དཔེ་ངང་མོ་དང༌། དཔེ་ཅན་ཚངས་པའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། ངང་མོའི་སྐབས་དངོས་མིང་དང༌། ཚངས་པའི་སྐབས་མུ་སྟེགས་ཚོས་འདོད་པའི་བདག་དང་ཚངས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཡང་གཅིག་ཅིང༌། མིང་གི་སྐད་དོད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པ་དཔེར་ན། བྲཧྨན་ཡང་པ་ར་མ་ཧཾ་ས་ཏེ་མཆོག་གི་བདག་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པ་ཚངས་པ་ལའང་འཇུག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་པ་ར་མ་ཧཾ་ས་ཚངས་པའི་མིང་དུ་བྱས་ནས། དེའི་གསུང་ལས་བྱུང་བས་སམ་དེས་བསྐྱེད་པས་ན་ཚངས་པའི་བུ་མོ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་ཕུར་བུས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་གྲུབ་པ་ངག་གི་འོད་ཟེར་ལས། ཐུགས་རྗེ་མཐའ་ཡས་ཕ་རོལ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ཚངས་པའི་བུ་མོ་ཁྱོད་སྐུ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། ཞེས་གསུངས།
དེ་བས་ན་ཚངས་པའི་ངག་དང༌། མཚོ་བྱུང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང༌།

34

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཁས་པའི་ངག་བརྗོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་དེ་དག་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་དོན་དུ་བྱས་པའི་དཔེར། པད་མཚོར་གནས་པའི་ངང་མོ་བཞག་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཧཾ་སའི་སྒྲ་སྦྱར་བར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་མ་བཤད་དོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ངང་པའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་དོན་དབྱངས་ཅན་མ་བརྗོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང༌། དཔེ་ངང་པ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་

གྲུབ་ལ་སྒྲ་སྦྱར་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་ཐམས་ཅད་དཀར་བ་ཞེས་པ་ངང་མོའི་སྐབས་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང༌། དབྱངས་ཅན་མའི་སྐབས། ལུང་ལས། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀར་བ་པདྨ་དཀར་པོ་ཡི། དབུས་སུ་བཞུགས་པ་སྨྲ་མཁས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ།
ཞེས་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལྟར། གདན་པད་ཟླ་དང་པད་དཀར་
གྱི་ཐོད་བཅིངས་སོགས་ཐམས་ཅད་དཀར་བ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། གཙོ་བོར་མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པར་དཀར་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཞེས་པ་ངང་མོ་སྐད་སྙན་པ་དང་ལྷ་མོ་ལ་དངོས་མིང་ངོ༌། །མཱ་ན་སེ་ཞེས་པ་ཡིད་དང༌། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་སྔོན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཆུ་ཀླུང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བབས་ནས། འཛམ་གླིང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བས་ཚངས་པའི་མཚོའམ་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་དབྱངས་ཅན་
མ་གནས་པར་གྲགས་པ། སྔར་བཤད་པའི་མཚོ་དེ་ལས་བྱུང་བ། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོའི་ཁྱད་པར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཀཱ་མ་དྷེ་ནུར། འདི་ནི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་

35

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཚངས་པའི་མཚོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་ཀླུང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བབ་བོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་མཱ་ན་སེ་ཞེས་པ་ཡིད་དང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ན་སྒྲ་སྦྱར། དེ་ཡང་དུས་ཐུང་ངུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུའམ། དུས་རྟག་ཏུ་རོལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ཅིང་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། གང་དུ་རོལ་ན་ལྷ་མོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཁོ་བོ་སྟེ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་

ཡིད་ལ་དང༌། ངང་མོ་ལ་བལྟོས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་ལ་རོལ་བར་མཛོད་ཅིག་པའི་བྱ་ཚིག་དང་སྦྲེལ་ཏེ་མཚོ་ལ་ངང་མོ་རྩེ་བས་སོ། །
དེ་ཡང་མཱ་ན་སེ་ཞེས་པ་མ་ནས྄་ལ་དེ་ཕན་གྱི་ཨཎ་བ྄ྱིན་པས་མཱ་ན་ས་ཞེས་
གྲུབ་པ་ལ་བདུན་པའི་ངི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་མཱ་ནས་ནི་ཡིད་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། བོད་སྐད་དུའང་ཡིད་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་མཛོད་ཅེས་བསྒྱུར་བས། ཡིད་ཅེས་པ་ཡིད་རང་དང་མཚོ་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་འགྱུར་བས་སྦྱར་རྒྱན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལེགས་ཤིང༌། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡིད་མཚོ་ཅེས་བཀོད་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་སྦྱར་ཉམས་ནས་ཡིད་མཚོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་སོ། །འདིར་དེ་ཙམ་བརྗོད་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་སྒྲ་དོན་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་རྩོམ་པ་ལ། ལྷའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ནུས་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྩོལ་ཅིག་
ཅེས་པའི་འདོད་དོན་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར་དེའི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་སྨོན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྙན་ངག་མཁན་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ངག་རྣམས་ལས། སླར་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་
རྟོགས་པ་ཡོད། །གང་དེ་གྲགས་པའི་ཆ་ཤས་བྲལ་བར་སྣང༌། །ཞེས་དང༌། བརྗོད་རིམ་

36

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྟོབས་ལས་དངོས་པོ་ནི། །ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙན་ངག་མཁན་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱའོ། །དེས་ན་འདིའི་རྒྱན་ནི་
གཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའམ་ཆའི་རྒྱན་འདྲེས་པ་སྟེ། སྦྱར་བ་
ལ་སྒྲ་སྦྱར་དང་དོན་སྦྱར་གཉིས་ཀ་སྣང༌། བོད་སྐད་ལ་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཉམས་ནས་ཆེར་མི་གསལ་བ་འདིར་འདུག །
འོན་ཀྱང་དཔེ་ཅན་ལ་ཚིག་སྡུད་མེད་པས་འབྲུ་མང་པོའི་བསྡུ་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་དངོས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་སྦྱར་རྒྱན་གཙོ་ཆེ་བའི་རབ་སྤེལ་
གྱི་རྒྱན་དུ་བཞེད་དོ། །ཡང་འཆད་ལུགས་གཅིག་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐད་དོད་ས་ར་སྭ་ཏཱི་ཞེས་པ་དེ་ཚིག་གམ་སྐད་ལ་ཡང་འཇུག་པས་མཁས་པའི་ངག་སྟེ། སྙན་ངག་དང་ངང་མོ་གཉིས་ཁོ་ན་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་ཚིག་ཀྱང༌། གདོང་བཞི་གདོང་པ་པདྨ་ཡི། །ཚལ་གྱི་ངང་པའི་བུ་མོའི་ཚིག །ཐམས་ཅད་དཀར་བ་བདག་གི་ནི། །ཡིད་ལ་རིང་དུ་རོལ་པར་མཛོད། །ཅེས་འདོན་པར་བཤད་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྔར་བཤད་ཟིན་གྱི་ཞར་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་
དཀར་བ་ནི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་དཀར་བ་དང༌།
ཡིད་ལ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོགས་མེད་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རོལ་པ་སྟེ་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ཁྱད་པར་ཏེ་གཞན་འདྲའོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་མོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་རྒྱ་དཔེ་ལས་
བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་ན་འདི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

37

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབསྔགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བླ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
དེ་དྲན་པ་ནི་ལེགས་པར་སྟོབས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ནི་མེད་པ་བའི་བློའི་ང་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདོང་བཞི་ཞེས་སོགས་ནི་འདིར་གྲགས་པ་སྟེ་མཚོ་ལྡན་
མ་ནི་ངག་གོ །ངག་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཅེས་དང་བཞི་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་གཉིས་གསུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་དཀར་བ་ཉིད་ཀྱི་ངག་ནི་ཕན་པའི་རྐྱེན་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་སྟེ་
ངག་གི་ཐབས་རྣམས་སོ། །སྒོ་བཞི་དང་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །སྒོའི་སྒྲ་ཐུན་མོང་གི་ཐབས་བརྗོད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་ཏེ་ལྷག་མ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང༌།
གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་སྦྱར་གཞི་སངས་རྒྱས་རང་ཡིན་པ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཐོས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལས་བསྒྱུར་བ་མ་གནང་བས་འདིར་ཡང་འགོད་པར་རྔོ་མ་ཐོགས་ལ། རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་
དུའང་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བྱུང་ཡང་ཟུར་སྨོས་ཙམ་འདུག་གསུངས། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཞུང་ཚིག་ཀྱང༌། སྒོ་བཞི་ཅན་ཞལ་པད་ཚལ་
གྱི། །ངང་པའི་བུ་མོ་ཐམས་ཅད་དཀར། །ཡང་དག་གསུང་ནི་ཁོ་བོ་ཡི། །ཡིད་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་མཛོད། །ཅེས་འདོན་དགོས་པར་ངག་དབང་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ན་བཤད། དེའི་དོན་ནི་སྒོ་བཞི་ཞེས་པ་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ། ཐབས་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་བཞི་

38

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཐུན་མོང་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ན་སྒོ་བཞི་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །
དེའི་ཞལ་པད་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ། དེ་ན་གནས་པའི་ཧཾ་ས་ཨཾ་ག་ནཱ་
ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་འདིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ངག་ཐམས་ཅད་ཚངས་པའི་ངག་གམ་ཚངས་པའི་བུ་མོ་མཚོ་བྱུང་དབྱངས་ཅན་མར་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་བརྗོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཚངས་པའི་བུ་མོར་ཞར་གྱིས་འགྲུབ་པས་

ན་མཚོ་ལྡན་མ་ནི་ངག་གི་ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་དཔེ་ངང་པའི་བུ་མོའི་ངོ་བོར་བཀོད་ནས་ཐམས་ཅད་དཀར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་སྤྱིར་ཐུན་མོང་གི་ཐབས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ཀ་ལས་བྱུང་ཡང༌། ཐབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པ་ཕན་པའི་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའམ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་དཀར་བའོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པའི་གསུང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང༌། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང༌། གླེང་གཞི་དང༌། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང༌། སྐྱེས་རབས་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང༌། རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང༌། གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་རྣམས་དབྱུག་པ་ཅན་ཁོ་བོའི་ཡིད་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་མཛོད། ཅེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ་གཞན་སྔར་དང་

39

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོམཚུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། གཞུང་མཛད་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཀྱང་ནང་པ་མ་ཡིན་ཅིང་འཆད་བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་དང་མི་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ལྷ་དང་མིའི་བླ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་
ཕྱིར་སོགས་དང༌། གཞུང་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་དཎྜཱི་འདི་ཡང་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པར་
ལྟ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཀྲལ་བ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་སངས་རྒྱས་དྲན་པར་བྱེད་པར་སྦྱར་ཏེ་དེ་ནི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་དེའི་གསུང་རབ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ན། དེའི་གསུང་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་
དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་བླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་པའོ། །
སྐབས་འདིར་བོད་འགྲེལ་མཁན་པོ་ཅི་རིགས་པས་དབྱངས་ཅན་མ་དྲི་ཟའི་བུ་མོར་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་དང༌། སྙན་ངག་དང་རིག་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྙན་ཚིག་རིག་བྱེད་གཅིག་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཚངས་པའི་གདོང་ལས་བྱུང་ཚུལ་གྱི་བཤད་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། མཆོད་བརྗོད་འདི་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཁུངས་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་སོགས་ནི་ཁུངས་མེད་བརྟག་མི་བཟོད་པ་རི་བོང་ཅལ་སྒྲོག་གི་བློ་བཟོའི་བཤད་པ་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་བྲིས་པ་ཤ་སྟག་གོ །དེ་ཡང་སྤྱིར་དྲི་ཟ་ལ་ཧཾ་སའི་མིང་

40

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་བདེན་ཅིང༌། དབྱངས་ཅན་མ་དྲི་ཟ་ཏུམྦུ་རུའི་ཆུང་མའི་ཚུལ་འཛིན་པས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པར་ཡང་གྲགས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཕུར་བུས་

ཀྱང༌། བིཥྞའི་གཟུགས་བ  རྙན་ཏུམྦུ་རུ་ལ་དགའ་བསྐྱེད་ཚུལ་འཛིན་མ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དྲི་ཟ་ཏུམྦུ་རུའི་ཆུང་མ་ཡིན་པ་ལ་དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་ཐ་སྙད་ཙམ་འདོགས་ན་མ་གཏོགས་དབྱངས་ཅན་མ་དྲི་ཟའི་བུ་མོ་ཡིན་པའི་ཁུངས་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ཚད་མ་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྣང་ལ། གལ་ཏེ་དྲི་ཟའི་བུ་མོ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང༌། གདོང་བཞི་གདོང་གི་སོགས་དང་སྦྲེལ་བས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ། དེས་ན་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་གསར་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲེལ་མཛད་ཕྱི་མ་དག་འབྲངས་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སྙན་ཚིག་རིག་བྱེད་དང་སྙན་ངག་གཉིས་ནི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་ནམ་ཡང་གཅིག་པའི་སྐབས་མེད། འདིའི་འཁྲུལ་གཞི་ཚངས་པའི་གདོང་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱི་

ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ལུང༌། ཚངས་པས་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་དྲན། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས། ཉམས་ལྡན་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཚངས་པས་བཤད་པར་འདོད་པས་ན་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་འདུག་ཀྱང༌། ཚངས་པའི་གདོང་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བྱུང་བར་བཤད་མོད། བུམ་པ་ལས་ཆུ་བྱུང་ཡང་ཆུ་དེ་བུམ་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཚངས་པའི་གདོང་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བྱུང་ཡང༌། དེ་བཞི་དུས་དེར་ཚངས་པས་གསར་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བཞི་རྟག་པར་
འདོད་པ་གང་ཞིག དུས་དེར་བྱས་པ་ཡིན་ན་གསར་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་པ་མ་

41

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་དཔེའི་སྐད་དོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང༌། ཀ་བི་ཞེས་
པ་སྙན་ངག་མཁན་དང༌། དེའི་ལས་སམ་དེའི་འདི་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཎྱཏ་

྄སྦྱར་བས་ཀཱ་

བྱ་ཞེས་གྲུབ་པ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་ལས་སམ་སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལ་འཇུག་སྟེ། སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་ཀཱ་བྱཾ་གཞུང་དང་ཀཱ་བྱཿ གཟའ། ཀཱ་བྱ་སྲུལ་པོ་བློ་དག་ལ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། སྙན་ཚིག་རིག་བྱེད་ནི་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་ལས་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཀཱ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནམ་ཡང་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །
ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ལུང་དུ་ཚེའི་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་རིག་པ་
སྟེ། དེ་ནི་ཚངས་པས་གསར་དུ་དྲན་པར་འདོད་པ་བཞིན། ཞེས་དཔེར་བཀོད་ནས་ཉམས་ལྡན་ཏེ་སྙན་ངག་གི་རིག་པ་ཡང་ཚངས་པ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ཞིང་བྱུང་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་གྱི། སྙན་ངག་སྙན་ཚིག་གི་རིག་བྱེད་ཡིན། དེ་ཚངས་པའི་གདོང་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། འོ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་

གནས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་དཀར་ཆག་ཟླ་
འོད་གཞོན་ནུའི་འཁྲི་ཤིང་དུ་གྲགས་པའི་བསྔོ་སྨོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྐང་པ་དང་པོར། གང་ཞིག་དང་པོར་རིག་བྱེད་རྣམ་འབྱིན་གདོང་བཞི་པ་དང་ཤིས་བརྗོད་ཉན།
ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རིག་བྱེད་དང་པོར་འབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི། རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་རང་གི་འདོད་པ་དང་
མཐུན་པར་འཆད་དགོས་པས། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་
ཤེས་རབ་གོ་ཆས། རིག་བྱེད་པ་ནི་རིག་བྱེད་ངག་གི་འདུ་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ། སྐྱེས་

42

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བུས་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྙན་ངག་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆེ་བའི་རྩེ་ལས་དབྱངས་ཅན་མ་ཕྱུང་བར་བཤད་པ་དང༌། བྲམ་ཟེ་ཕུར་བུས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཞལ་གྱི་མཆེ་བའི་རྩེ་ལས་མངོན་སྤྲུལ་ཞིང༌། །སོགས་གསུངས་པས་དབྱངས་
ཅན་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང༌། དེ་སྐབས་འདིར་བསྒྲིགས་པས་མི་འགྲིགས་ཏེ། རྒྱ་སྐད་མུ་ཁ་ཞེས་པ་གདོང་དང་ཞལ་དང་སྒོ་སོགས་ལ་འཇུག་མོད། མཆེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད། གདོང་ངམ་ཞལ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་ན་བཞི་ཞེས་པའང་ཇི་ལྟར་འགྲེལ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་གདོང་བཞིར་བཤད་དུ་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཤད་ཁུངས་ངག་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལ་བཅོལ་ཡང་དེ་ནས་མ་བཤད་པས་ཁུངས་མེད་བོད་པའི་བློ་བཟོར་ངེས་པའི་བཤད་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
སོགས་མང་པོ་དང༌། ཁྱད་པར་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་བཟླས་སྐབས་ཀྱི་

སྔགས་འཁོར་དང་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་སོགས་ནི་གསང་སྔགས་ནང་གི་མན་ངག ཐུན་མོང་པའི་སྐབས་འདིར་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་མཆན་འགྲེལ་ལ་སྐུ་ཞབས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བཀྱོན་པའི་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདིར་ཡང་ཉེས་པ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་མེད་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

43

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོསྔགས་འཁོར་སྒོམ་པའི་བརྡ་ཁྱད་སྦྱོར་རུང་ན་བདག་མདུན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་
བརྡ་ཁྱད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་མི་རུང༌། དེས་ན་རྗེ་བོད་མཁས་པས། མཆོད་བརྗོད་
དང༌། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སངྒྷ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་པར། སྔོན་མེད་པའི་
ལེགས་བཤད་ཡོད་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་མོད། པཎ་ཆེན་འདི་ཉིད་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུས་འགྲེལ་པ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཞལ་རྒྱུན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ན།
ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་བསྔགས་པར་འོས་མོད་འགྲེལ་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། འོག་ཏུ་ཡང་རིམ་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལའང་དབྱེ་ན། མཆོད་བསྟོད་འདུད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཤིས་པ་བརྗོད་སོགས་མི་འགལ་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས། འདིར་ནི་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པར་
བརྗོད་པའོ། །དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་དམ་པ་ཡིས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་མཆོད་བརྗོད་བྱ། །བསྟན་པ་སྤེལ་ཕྱིར་དག་པའི་ཚིག །འདི་ལ་འཐད་པ་བཟང་པོ་
མཐོང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

༼རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།༽
གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
བསྟན་བཅོས་སྔ་མ་རྣམས་བསྡུས་ཤིང༌། །
སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉེར་མཚོན་ཏེ། །
ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་ནི། །
སྙན་ངག་དག་གི་མཚན་ཉིད་བྱ། །

44

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྟན་བཅོས་སྔ་མ་རཱ་མ་ཤརྨ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྔོན་བྱུང་
བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཚིག་ཉུང་དོན་ཚང་ཉུང་ངུ་རྣམ་པར་གསལ་བས་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དོན་མ་ལུས་པ་འདིར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བཟུང་སླ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་ཤིང༌། རཱ་མ་ཤརྨའི་གཞུང་དུ་མེད་པ་གཞུང་གཞན་བྷ་ར་ཏ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་རབ་དྭངས་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུའི་སྦྱོར་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ། སྙན་ངག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་
ངོ་བོ་དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང༌། བ་ལང་རྣམས་ཀྱི་ནོགས་
དང་ལྐོག་ཤལ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པས་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་པ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སམ། ཡང་ན། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལུས་དང་རྒྱན་གྱིས་

བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་སྙན་ངག་གི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་འདིར་བལྟ་བར་བྱ་བའི་སྙན་ངག་གི་མེ་ལོང༌།
རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་ཞེས་ཁེངས་བསྐྱུངས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་ནུས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་མི་ནུས་བཞིན་དང་ཡོངས་སུ་ངལ་བཞིན་དུ་འབད་པ་ནི་དོན་བཟང་པོའམ་དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འཇུག་འདོད་པའི་སྤྲོ་བ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྟོན། གལ་ཏེ་མི་མཁས་ན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་མཁས་པར་སྟོན་པའང་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྩོམ་པའི་ལས་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལམ། གང་
འཆད་པ་ནི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་གིས་འཆད་ན་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་

45

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབོ་བདག་གིས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཎྜཱི་ཉིད་དང་ཕལ་པ་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིས་
སོ། །ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་བྱ་བ་ནི་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་བ་འདི་འཆད་ན་མི་དགོས་ལ་མི་འཆད་ན་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་

བཅོས་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་བྱ་ཞིང༌། །གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་བླངས་གྱུར་ན། །རྡོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཤི་ཡང་གཞན་
དུ་འདོར་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང༌།
ཡ་རབས་རྣམས་ནི་སྲོག་ནི་གཏོང་གི་དམ་བཅའ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་བ་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་འབྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་
པའོ། །སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས། མེ་བཞིན་འཇུག་གི་བུ་
མོས་བྱས་པའི་སྙན་ངག་སྒོམ་པའི་ཆོས་དང༌། དྲང་སྲོང་གྲོག་མཁར་གྱིས་བྱས་པའི་

རཱ་མ་ཡ་ན་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎ་དང་བཙུན་མོ་རོལ་རྙེད་མའི་ལོ་རྒྱུས་སྙན་ངག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཤློ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པ་དང༌། མརྐཎྜེ་ཡས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཨཥྚ་དཱ་ཤ་པུ་རཱ་ཏེ་སྔོན་གྱི་རབས་བཅོ་བརྒྱད་དམ། སྔོན་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ཁྱབ་འཇུག་གི་
འཇུག་པ་སོགས་སྟོན་པ་ཤློ་ཀ་འབུམ་ལྷག་བཅས་ཡོད་པ་དང༌། ཀཱ་ལི་དཱ་ས་སྟེ་ནག་མོའི་ཁོལ་པོས་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་བཏུས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལུས་རྒྱན་སྦྱར་ཟིན་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པས་སོ། །

46

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་དགོས་སོགས་བརྗོད་པ་ལ། སྡེ་བཞིའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ། གྲགས་པ་དུས་རིང་པོར་གནས་པ། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་འབྱེད་པ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
དང་པོ་ནི། སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་གར་དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྷ་ཊ་ཟེར་བ་མི་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པས་འཚོ་བ་
ཞིག་དང༌། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རིགས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་ཀྱང་སྙན་ངག་བྱེད་པ་མཐོང་བས་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།
སྤྱིར་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་འབྱེད་པ་ནི་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལ་རགས་ལས་པས། འདིར་ཡང་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་མ་བསླབ་པར་མཁས་པ་སྙན་ངག་སྨྲ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང༌། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བློ་གྲོས་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ན་ཀུན་ཏུ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །

རྗེས་སུ་བསྟན་དང་ལྷག་མའི་ཡང༌། །
ཚིག་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི། །
འཇིག་རྟེན་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །
སྐབས་འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་དང༌། དེ་དང་བསྟུན་པའི་གཞུང་ཚིག་འདོན་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་རེ་འདུག་པ་ལས། རཏྣ་ཤྲཱིའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཞུང་ཚིག་བཀོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། དེའི་གོ་དོན་ནི། ཀུན་ཏུ་མཆོག་

47

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔཱ་ཎི་ནི་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སཾ་སྐྲ་ཏ་རུ་བརྩམས་པའི་ཚིག་གམ། ཡང་ན་ལྷག་མ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལས་ཆོས་དོན་འདོད་ཐར་སྟེ་སྡེ་བཞི་པོའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ན། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་བླང་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ལྟར། འདིར་ཡང་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དྲིན་ལས་སྙན་ངག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་བྱེ་
བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི། བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་
པར་གྱ་ཚོམ་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་
པའོ། །འདི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་གཞུང་གི་རྒྱ་སྐད་ཨ་ནུ་ཤིཥྚ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ་པཱ་ཎི་ནི་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་སྦྲེལ་ནས་འཆད་དགོས། ཡང་སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས། འདི་ན་ཀུན་ཏུ་མཆོག་རྣམས་དང༌། །རྗེས་མཆོག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་

ཡང༌། །ཞེས་འདོན་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚེ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ཨི་ཧ་ཤིཥྚ་ཀུན་ཏུ་མཆོག ཨ་ནུ་ཤིཥྚ་རྗེས་མཆོག ཤིཥྚ་རྗེས་མ་ལྷག་མ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཡར་ཞེས་པ་སྡུད་པའི་ཚིག་གམ་ཚིག་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ཤིཥྚ་ནཾ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པ་ཡིན།
གོ་དོན། ཀུན་ཏུ་མཆོག་ནི་པཱ་ཎི་ནི་ལ་སོགས་པ། རྗེས་མཆོག་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཏེ། འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་དང་འདྲའོ། །དེ་ཉིད་ལྡོག་པའི་སྒོ་

48

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ།
གལ་ཏེ་སྒྲས་བོད་སྣང་བ་ཡིས། །
འཁོར་བ་གསལ་བར་མ་བྱས་ན། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་འདི། །
སྨག་རུམ་མུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་ཞེས་པ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བ་སྟེ། སྡེ་བཞིའི་བླང་དོར་གྱི་བརྗོད་
བྱའི་སྣང་བ་འཁོར་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་སྒྲར་བོད་པའི་བསྟན་བཅོས་པཱ་ཎི་ནི་ལ་སོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་
མེད་ན། དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་མཐོ་རིས་དང་མི་ཡུལ་དང་ས་འོག་གསུམ་པོ་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་དག་སྡེ་བཞིའི་དོན་གྱི་བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པ་མི་ཤེས་
པའི་མུན་པ་བར་མེད་པས་ཁེབ་པའི་སྨག་རུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁ་ཁྲའི་ཀློ་བཞིན་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམ་པར་འབྱེད་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར། ཨ་ཧྭཱ་ཡ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྒྲས་བོད་དམ་སྒྲར་བོད་ཅེས་བསྒྱུར་བ་
འཐད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཅེས་པ་མི་འཐད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དུ་བརྩམས་

པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི།
སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་གཟུགས། །
ངག་གི་རང་བཞིན་མེ་ལོང་ཐོབ། །

49

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདེ་དག་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང༌། །
རང་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་ལ་ལྟོས། །
སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ང་ལས་ནུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་འབྱུང་
གནས་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་སྤྱོད་པ་གཟུགས་བརྙན་དེ་རྣམས་ངག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་གཏམ་མཁས་པས་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ་ཐོབ་པ་ན། དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ད་ལྟ་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཟུགས་རང་ཉིད་ད་ལྟའང་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་ངོ་མཚར་བར་བསྟན་པའོ། །ཀྱང་ནི་ཕུལ་བྱུང་གི་དོན་ཏེ། མེ་ལོང་དངོས་ལ་གཟུགས་བརྙན་འཇོག་པ་པོ་ཉེ་བར་གནས་ན་གཟུགས་བརྙན་འཆར་གྱི་མི་གནས་ན་
མི་འཆར་ཡང༌། འདི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མེ་ལོང་དང་མི་འདྲ་བ་སྔོན་མེད་པའི་མེ་ལོང་ངོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདིར་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་དང་པོ། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པའི་གཟུགས། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་འབྲེལ་བའི་གྲགས་པ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་དྲུག་སྒྲ་ཡོད་དགོས་ཀྱང༌། རྒྱ་སྐད་ལ་རཱ་ཛ་དང་ཡ་ཤ་སྲ་དང་བིམྦ་གསུམ་ཚིག་བསྡུས་པ་བོད་སྐད་ཀྱི་དྲུག་སྒྲ་ཡང་བསྡུས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་
ཡོན་ཏན་དང་མེད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ནི་གང་རུང་
རུང་དང་ཅི་ཐོད་ཐོད་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།མཁས་པས་ཡང་དག་རབ་སྦྱར་བའི། །
ངག་ནི་འདོད་འཇོའི་བ་རུ་བཤད། །

50

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ཉིད་ཉེས་པར་སྦྱར་ན་སླར། །
སྦྱོར་པོ་བ་ལང་ཉིད་བརྗོད་བྱེད། །
འདིར་རྒྱ་སྐད་ལ་ཡོད་པའི་གོ་ཕྱི་མ་དང༌། བོད་སྐད་བ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་
ཀ་ལ་འཇུག་རུང་བའི་སྒྲ་སྦྱར་ནས། ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པའི་མཁས་པས་སྦྱར་བའི་ངག་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་བ་མོ་སྟེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་འཛད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང༌། དེའི་དྲིན་ལས་མཁས་པ་གཞན་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་ཅི་ཡང་སྤྲོ་བས་སྡེ་བཞིའི་གནས་ལ་བླང་དོར་གྱི་མིག་སྦྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཤད་དོ་
ཞེས་པ་དང༌། ཡང་གོའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོས་བབ་ཅོལ་དུ་སྨྲས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་བ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་ན། དེ་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག སྦྱོར་བ་པོ་རང་ཉིད་བླུན་པོ་བ་ལང་ལྟ་
བུར་ཀུན་གྱིས་གོ་ཞིང་བརྗོད་པས་འཕྱས་གདགས་པ་དང་སྨོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་བླུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་ཡོད་མེད་ལ་རགས་ལས་ཤིང༌། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་ན་གལ་ཆེ་བར་སྟོན་པའོ། །
དེ་འང་སྤྱིར་གོའི་སྒྲ་ནི། ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང༌། །ཕྱུགས་དང་མིག་
དང་རྡོ་རྗེ་དང༌། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་རྟོག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་མོད་འདིར་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང༌། བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། རྒྱ་དཔེར་གཽརྒོཿཞེས་འབྱུང་བའི་གོ་སྔ་མ་ངག་ཚིག་དང་མིག་

51

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདང་མཐོ་རིས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་བས་བོད་འགྲེལ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་འདི་ལ་འགྱུར་ཁྱད་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ངག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་ལེགས། སྨྲ་ཏཾ་ཞེས་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་བཤད་པ་ཅི་བདེར་བསྒྱུར། མངོན་བརྗོད་རྣམས་སུའང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལས་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང༌། ཡོན་ཏན་ནི་ལེགས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང༌། སྐྱོན་ནི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་སྙན་ངག་དག་ལ་སྐྱོན། །
ཆུང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །
བཏང་སྙོམས་མི་བྱ་ལུས་མཛེས་ཀྱང༌། །
སྐྱོན་གཅིག་གིས་ནི་སྐལ་ངན་འགྱུར། །
སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་ངག་ལ་སྐྱོན་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྟེ། སྒྲའམ་དོན་ལ་བྱུང་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་མི་
ནུས་སོ་སྙམ་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངག་གཞན་

རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སྐྱོན་ཕྲ་མོ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བགྲང་བར་བྱ་བར་
འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་
ནས་སྐྱོན་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་འཕྲལ་ཉིད་དུ་དག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེས་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་
མཛེས་ཀྱང༌། སྐྱོན་མཛེའི་ཆ་ཅུང་ཟད་གཅིག་གིས་སྐལ་བ་ངན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་

52

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བུའོ། །སྐབས་འདིར་སྐྱོན་གཅིག་ཅེས་པའི་ངོས་འཛིན་ཡན་ལག་ཞ་བ་དང༌། མིག་ཉམས་པ་སོགས་ལ་བོད་འགྲེལ་མཁན་སྔ་མ་དག་གིས་བཤད། དེ་ལ་འགྲེལ་བ་ཕྱི་མ་

རྣམས་ནས་དགག་བཞག་སོགས་འབྱུང༌། འདི་ནི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་པས་སྤྱིར་ལུས་

མཛེས་པ་ལ་མི་མཛེས་པའི་སྐྱོན་ཕྲ་མོ་གཅིག་གིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་
ཕྱིན་ཇི་ལྟར་ནའང་མི་འགལ་མོད། འདིར་ནི་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་བཀོད་པ་ཉིད་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་
འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཏུ་འདུག་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་མེད་ཀྱང་སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློས་དབྱེ་བར་ནུས་སོ་ཞེ་ན།
སྐྱེ་བོ་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པས། །
ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དག་ཇི་ལྟར་དབྱེ། །
གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དམིགས་པའི་སྐབས། །
ལོང་བ་དག་ལ་ཡོད་དམ་ཅི། །
སྐྱེ་བོ་སྙན་ངག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པས། དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བླང་བྱ་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
དང༌། སྐྱོན་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་གྲོང་ཚིག་དང༌། རྟགས་དང་ཚིག་འཁྲུགས་པ་དང༌། དཔེ་དོན་དམན་ལྷག་འགྱངས་ཆེས་པ་དང༌། སྐྱོན་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཅི་ལྟར་དབྱེ་བར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེས་སྟོན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་འདི་ནི་མཛེས་ལ་འདི་ནི་མི་མཛེས་སོ་ཞེས་པའམ། འདི་ནི་སྔོན་པོའ། །འདི་ནི་སེར་ ོཔོའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་དབྱེ་བའི་སྐབས་ལོང་བ་དག་

53

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོལ་ཡོད་དམ་ཅི་སྟེ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་སྤྱིར་བསྟན་

བཅོས་ཁོ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ལ་སྙན་ངག་ལ་
ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
བཞི་པ་ནི།
དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས། །
བྱེ་བྲག་རྟོག་ལ་མངོན་དགོངས་ནས། །
རྣམ་བཀྲ་ལམ་ལྡན་ཚིག་རྣམས་ཀྱི། །

བྱ་བའི་ཆོ་ག་ངེས་པར་སྦྱར། །
བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱི་གཞན་ལས་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་སྟེ་སྐྱེས་སོ་ཅོག་རྣམས་
ཀྱིས་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྙན་ངག་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་དོན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་
སྙན་ངག་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ངེས་པར་སྦྱར་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྒྱན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རགས་ལས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དགོས་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ནས། ཤུགས་
བསྟན་དགོས་སོགས་བཞི་བརྗོད། འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་རྣམ་པ་མང་ཡང་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ན། བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། དགོས་པའི་དགོས་པ། འབྲེལ་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྗོད་བྱ་ནི།

54

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྔར་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྗོད་བྱེད་
གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགོས་པ། གཞན་ཡང་རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་བློ་གྲོས་རྣམས་ཉམས་མི་རྣམས་འཚོ་བ་དོན་ཡོད་མིན། །མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྙན་ངག་མེད་ན་མཁས་པ་དག་ནི་ནེ་ཙོའི་ཀློག་དང་མཚུངས། །ཞེས་དགག་ཕྱོགས་ནས་སྨོས་པ་དང༌། ལེགས་བཤད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་རིག་པ་ནི། །སུ་ཞིག་གི་ནི་བསྙེན་བཀུར་གནས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། སྙན་ངག་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ངལ་བྱས་མི། །མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་འདུག་ལ་དབང༌། །ཞེས་དང༌། །གལ་སྟེ་སྔོན་གྱི་

བག་ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །རྗེས་འབྲེལ་སྤོབས་པ་རྨད་བྱུང་མེད་པ་ལའང༌། །ཐོས་
དང་འབད་པ་དག་གིས་ངག་བསྟེན་ན། །ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ངེས་པར་རྗེས་འཛིན་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་གྲགས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི། །སྙོམས་ལས་མེད་པར་རིམ་པས་
དབྱངས་ཅན་བསྟེན། །ཞེས་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་འདིས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་སྐལ་བཟང་དབང་གྱུར་པའི། །ཚིག་དང་མངོན་པར་འགྲོགས་བྱས་ཆང་མིག་མ་དག་དང༌། །ལང་ཚོ་ཅན་བཞིན་དགའ་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་དོན་བཞིན་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འབྱུང་བ་དང༌། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང༌།
སྐྱེས་རབས་ལས། ཡིད་ལ་དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙན་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

55

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲག་ན་ཉན་པ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟོད་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྙན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་སྟེ།
ཐ་ན་གླུ་གར་མཁན་དང་བཞད་གད་མཁན་རྣམས་ཀྱང་འདོན་པར་བྱེད་པས་ཡུལ་གྱི་

སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཏེ། བསྟོད་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་
བསྟན་པ་དར་བ་ལ་ཆེས་ཕན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དམ་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་སྡིག་ཇི་ཙམ་དུ་ལྕི་བར་བཤད་ན། ཡུལ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྙན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བསྒྲག་ན་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྟེ་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་སྙན་ངག་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྟོད་པ་བྱའོ། །དེ་ལས་བླ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས། སྡེབ་ལེགས་ཕྲེང་བའི་བསྟོད་པས་མཆོད་ན་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་ཞལ་ཡང་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པར། ཤིང་སྐམ་ཁྲི་ལ་ཚེ་ཟད་བརྒྱ་བཞག་སྟེ། །ལོག་ལྟའི་རྒྱལ་པོས་དྲང་སྲོང་མེ་ལྷ་མཆོད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་མཛད། །དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་བདུད་རྩིའི་ཆར་རྒྱུན་ཕབ། །ཅེས་དང༌།
ཙནྡྲ་གོ་མི་དགེ་བསྙེན་འཕགས་པ་མཆོག །རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་གངྒཱའི་ཆུ་ལ་བསྐྱུར། །གུས་ལྡན་ཞེ་ས་བཅས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱིས། །འཛུམ་ཞལ་དགེ་མས་སིངྒའི་
གླིང་ལ་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

56

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཡུལ་དམ་པ་ལ་དྭངས་བ་དང་འདོད་པའི་དད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསྟོད་པའི་སྙན་ངག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཟིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་གྲུང་པོར་འགྱུར་བས་ན། མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་ནི། །སྙན་ངག་མཁན་ཚེ་བདེ་གཤེགས་རྩ་མཆོག་ལ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་ནས་ཀྱང༌། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ལ་སྙན་ངག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བསྐལ་པ་བཞི་ཁྲིའི་ཚོགས་བཟླུམས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པའམ་ཉིང་དགོས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉིང་དགོས་དགོས་དགོས་པ་དང་འབྲེལ། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ། བརྗོད་བྱ་བསྟན་བཅོས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའི་དགོས་པའོ། །ཡང་ན་བརྗོད་བྱ་སྔར་ལྟར་ལ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་བཞིའི་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་ཤེས་པ་ཉིང་དགོས། དགོས་སོགས་གསུམ་དང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་གནས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

༼སྙན་ངག་གི་ལུས་རྒྱན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་སྙན་ངག་གི་དོན་ལ་གསུམ། ལུས་རྒྱན་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྙན་ངག་གི །

57

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོལུས་དང་རྒྱན་ཡང་རབ་ཏུ་བསྟན། །
སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་
དང༌། དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་འི་རྒྱན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཤིང་བསྟན་པས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་མཁས་པ་ཟུར་མཁར་བ་སོགས་ལུས་རྒྱན་སྲོག་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས་པར་འདོད་པ་དག་ནི་མི་འཐད་པ་གཞུང་ཚིག་འདིས་ཀྱང་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་རྒྱས་པར་བཤད། རྒྱན་རྒྱས་པར་བཤད། སྐྱོན་སེལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །
དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ཚིག་གི་ཕྲེང༌། །
བསྟན་པར་བྱ་བ་ལུས་རྒྱན་གཉིས་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་རེ་ཞིག་ལུས་ནི། །སྨྲ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་གང་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཚིག་ལེགས་པར་སྡེབ་པ་ཉིད་ནི་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་

བཅད་པའི་ལུས་དང༌། སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲའི་རྒྱན་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་དོན་
གྱི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པའམ། བརྒྱན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཚིག་སུཔ྄་ཏིང྄འི་མཐའ་
ཅན་ནམ། བོད་སྐད་སོགས་ལའང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྲེང་བ་སྟེ་ངག་ཆེན་པོའམ་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཕྲན་ཚེགས་གཞན་རྣམས་སོ། །
སྐབས་འདིར་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་དང་གཞུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་མང་མོད། འདི་ལྟར་འཐད་པ་ཡང་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་

58

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། ལུས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གསུང་པ། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ་རེ་ཞིག་གི་སྒྲ་ནི་རིམ་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་

པོར་ལུས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་དོ་ཤལ་དང་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འདོགས་པས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྙན་ངག་གི་ལུས་ལའང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའི་རྒྱན་དང༌། རིགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་འདོགས་པ་གང་གིས་མཛེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་
ཡི། །ཆོས་རྣམས་རྒྱན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྒྱན་
ཕྱི་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་སུཔ྄་མཐའ་ཏིང྄་མཐའ་རྣམས་
ཀྱི་ཕྲེང་བ་སྟེ། ཚོགས་ནི་ངག་ཆེན་པོ་དང་ངག་ཕྲན་ཚེགས་གཞན་ཡང་ངོ༌། །ངག་ཆེན་པོ་ནི་སྙན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ངག་ཕྲན་ཚེགས་གཞན་རྣམས་སོ། །སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྟེ།
བསམ་པའི་དོན་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ར་གྷུ་བཾཤ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་ལུང་གི་ངེས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །འདོད་པའི་དོན་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་པས་རང་དབང་དུ་བྱས་པའམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་ནི་སྙན་ངག་གི་ལུས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འབད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ལུས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ཞིག་རྣ་རྒྱན་ཅན་འདི་ནི་ལྷ་
བྱིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེས་ན་དོན་དང་ལྡན་པའམ་དོན་ཅན་ཞེས་ཆེད་དུ་བཤད་མི་དགོས་ཤིང༌། རྣམ་བཅད་ཅེས་པའང་ཚིག་ལེགས་པར་སྡེབ་པའམ། དོན་ངེས་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྡེ་ཚན་དུ་བཅད་པར་བཀྲལ་བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་

59

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོལུས་སྔོན་ལ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ནི་རྒྱན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་གཞུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཤད། ལུས་སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་བཞག །སླར་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་སྟོན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་ལྷུག་པ་དང༌། །
སྤེལ་མ་རྣམ་གསུམ་ཉིད་དུ་གནས། །
བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྙན་ངག་གི་ལུས་དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་འབའ་ཞིག་པ་དང༌། ལྷུག་པ་རྐྱང་པ་དང༌། དེ་གཉིས་སྤེལ་ཞིང་བསྲེས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །
སྐབས་འདིར་འཇམ་དབྱངས་ས་པཎྜི་ཏས་སྡེབ་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་ཆུན་
པོར། ཚིགས་སུ་བཅད་དང་ལྷུག་པ་དང༌། །རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་བྱེད་འདོད་པའི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཡིན། །ཞེས་རྒྱུན་
ཆགས་ལུས་གསུམ་པར་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པ་ནི་འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ལྕི་ཡང་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་ལ། བྱ་བ་
སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་རྐང་པ་བཞིར་མ་བཅད་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུའང་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཚོམས་

ལས། རྐང་པ་དག་གིས་མ་བཅད་ཅིང༌། །གང་ལ་ཡི་གེ་སྦྲེལ་ལེགས་ཡོད། །བྱ་བའི་ཚིག་གིས་གསལ་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་འདོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

60

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། ཁོ་བོའི་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་མཐས་བརྒྱན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པའི་དཔལ་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་སྡེབ་སྦྱོར་དེང་སང་རྒྱ་གར་ན་སྡེབ་སྦྱོར་བ་ཆེས་ཆེར་མང་དུ་ཐོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་ཡང་

མ་ཡིན། སྦྱོར་བ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས། དེ་ནི་མཁས་པའི་གསུང་ཡིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འགལ་བས་ཡིད་ཆེས་གནས་སུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཚོམས་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གཞུང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་དང་དེ་སྨྲ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་མ་མཐོང་
ལ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་ན་བྱ་བའི་ཚིག་ཡོད་པའི་ལྷུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། །དེ་འདྲའི་རྣམ་བཞག་གཞུང་འདི་དང་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པར་མ་སྨོས་པ་དང༌། རྐང་པ་མེད་པའི་ཚིག་རྒྱུན་ནི་ལྷུག་པ་ཁོ་ན་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་

དགག་བཞག་གི་ཕྱོགས་འཐེན་མང་དུ་བྱུང་འདུག་མོད། བདག་ཅག་གི་བླ་མ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཆེན་པོས་ཀྱང༌། རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་དང་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་དཔེ་སྔར་མཐོང་ནི་མ་མཐོང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཡོངས་
གྲགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་མེད་པ་ས་པཎ་རང་གི་གསུང་ལས་ཀྱང་གསལ་མོད། འོན་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆུང་ཞིང་སྦྱོར་བ་ཉུང་བ་མ་གཏོགས་དཎྜ་ཀར་གྲགས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནའང་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང༌། གཞུང་

61

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའདི་དང་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་འབྱུང་སོགས་ལ་ནི་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པས། ས་པཎྜི་ཏ་ཉིད་ཀྱིས་

ཀྱང་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོར། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ཚིགས་བཅད་དང༌། །རྐྱང་པ་དང་ནི་སྤེལ་མ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ། སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཚིགས་བཅད་རྐང་བཞི་པ་དེ་ཡང༌། །
བྲཏྟ་ཛཱ་ཏི་ཞེས་རྣམ་གཉིས། །
དེ་ཡི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ནི། །
སྡེབ་སྦྱོར་གཞུང་དུ་ངེས་པར་བསྟན། །
རིག་དེ་སྙན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ནི། །
ཟབ་མོར་འཇུག་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ། །

གཞུང་ལུགས་གཞན་འགའ་དང་ཁྱད་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཚིགས་བཅད་རྐང་པ་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྐང་པ་དྲུག་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་མོད་ཀྱི། སྙན་ངག་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྐང་པ་བཞི་པ་ཁོ་
ནར་ངེས་པས་ན། ས་པཎྜི་ཏས། ཡི་གེ་གཅིག་ནས་ལྔ་ཡི་བར། །ཚིགས་སུ་བཅད་པར་གྲགས་མོད་ཀྱི། །མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་དེ་སྒྲུབ་པའི། །མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་བཏང་སྙོམས་
མཛད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེར་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་མི་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་བཅད་རྐང་བཞི་དེ་ལ་ཡང༌། གང་དུ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་

62

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བགྲང་བ་ནི་བྲཏྟ་སྟེ་ཞུགས་པའམ་སྦྱར་བའམ་འཕེལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཕྱི་མོ་

བགྲང་བ་ནི་ཛཱ་ཏི་སྟེ་རིགས་སམ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལས་ཇི་སྙེད་པའི་དབྱེ་བར་གྱེས་པ་སོགས་སྤྲོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་དང༌། དྲང་སྲོང་དམར་སེར་དང༌། རྒྱལ་བའི་ལྷས་མཛད་པ་སོགས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། གང་ཞིག་ལེགས་
སྦྱར་སཾ་སྐྲ་ཏའི་སྐད་དུ་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚིག་ཉམས་སྣ་ཚོགས་པའི་བདུད་རྩི་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དང༌། བློ་མ་སྦྱངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་

འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ལ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རིག་པ་ནི་དེ་ན་འཇུག་
འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྙན་ངག་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ཚུལ་རྣམས་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
གྲོལ་བ་དང་ནི་རིགས་དང་མཛོད། །
འདུས་པ་ཞེས་བྱ་དེ་འདྲ་ཡི། །
ཚིགས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་སརྒས་བཅིངས། །
ཆ་ཤས་རང་བཞིན་ཕྱིར་མ་བརྗོད། །
གྲོལ་བ་དང༌། རིགས་དང༌། མཛོད་དང༌། འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་སརྒས་བཅིངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་གི་ཞར་ལས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་གྱི་

63

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོལོགས་སུ་ཤེས་པའམ་སྟོན་པར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
གྲོལ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་རབས་ལས། གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་གང་གིས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམས། །རང་དོན་ལ་ཆེར་འབད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་
མིན་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡི་གེའི་གྲགས་པ་གསལ། །མཉམ་མེད་དེ་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བཅས་ལ་གཙུག་གིས་འདུད། །ཅེས་དང༌། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ།
ནུ་མ་མངོན་དགའ་གླང་ཆེན་མྱོས་བུམ་མཐོ། །ག་པུར་དོ་ཤལ་རབ་ཏུ་རྩེ་དགའ་དགོད། །དར་བ་བབས་པའི་ན་ཆུང་འབྱོར་བ་ཡང༌། །བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟེར་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་དོན་གཅིག་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་རྫོགས་པ་ཞིག་གོ །
རིགས་ནི། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། །མཛེས་མ་དེས་
ཀྱང་མི་བདག་ནི། །བརྟན་ལྡན་ཟབ་ཅིང་མཛེས་པ་དང༌། །གཞན་གྱིས་གདུང་ལ་སྙིང་
རྗེ་ནས། །གཞུ་བཞག་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་བཞིན། །གཙུག་གི་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་ནི། །མི་རུང་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཕྱོགས་སུ་བསྲུང་བའི་ཡིག་ཕྲེང་དག །གུར་གུམ་གྱིས་ནི་བྲིས་པ་བཞིན། །རླུང་ནི་གཡོབ་ཅིང་འཕེན་བྱེད་པའི། །རྔ་ཡབ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས་པ། །འགྲོ་བ་ཡང་དག་སྒྲོལ་མིན་པར། །སྙིང་སྟོབས་གྱེན་དུ་འཕྱུར་བཅས་བཞིན། །རིན་ཆེན་ཡིད་འོང་དོ་ཤལ་དག །སྙིང་གར་བཟུང་བར་བྱས་པ་ནི། །ས་འོག་རྒུད་པ་ཞི་བའི་སླད། །ལྷག་མ་ཅན་གྱིས་བརྟན་པ་བཞིན། །ཆེ་བའི་དཔུང་པས་ས་དང་

64

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནི། །སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དག །མཐོང་ནས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང༌། །ཡ་
མཚན་དབང་དུ་རབ་ཏུ་གྱུར། །ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་རྒྱལ་པོ་མཐོང་བ། རྗོད་བྱེད་ཤློ་ཀ་ལྔ་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ན་དོན་རྫོགས་ཤིང་མ་ལྟོས་པའི་ཤློ་ཀ་རེ་རེའི་ནང་དུ་དོན་མ་རྫོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་དང༌། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སརྒ་དང་པོར། གནས་གཙང་མ་ཡི་རིགས་བྱུང་རྣམས། །གཞན་མང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་འོང་བར་གྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཟླ་འོད་བདུད་རྩི་འཐུང་འདོད་པའི། །ནགས་
ཀྱི་ཙ་ཀོ་ར་རྣམས་ནི། །ཟླ་བ་ལྷུང་བར་འཁྲུལ་བ་ལས། །མིག་དག་ཡང་ཡང་བསྐྱོད་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་གནས་གཙང་མའི་
ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་གཅིག་བསྟན་ཅིང༌། འོང་བར་གྱུར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཟུང་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཤློཀ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་
གཉིས་སྟོན་པ་དཔང་ཊཱིཀ་གི་དབུར་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་སྐབས་སུ། རྣམ་འབྱེད་རྡོ་
རྗེས་ལྟ་ངན་རི་འཇིགས་ཤིང༌། །ལེགས་བཤད་རྒྱལ་མཚན་སེམས་རྒྱུད་ཁང་བཟང་དུ། །ཆེས་ཆེའི་བརྩོན་པས་འཛུགས་པ་ཤོང་སྟོན་དེས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྔོན་མེད་ལེགས་སྒྱུར་བ། །རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྙན་ངག་མེ་ལོང་འདི། །ཡང་དག་བཤད་
པས་བྱི་དོར་ལེགས་སྒྲུབ་སྟེ། །དོན་གཉེར་གཟུར་གནས་རྣམས་ལ་འབུལ་ལགས་པས། །སྙན་ངག་རྒྱན་བཀྲའི་གཟུགས་ལ་གཟིགས་པར་གསོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་རང་གིས་གསུངས། གང་ལྟར་དེ་ཡང་

65

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོརིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །
མཛོད་ནི། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་དང་པོར། ནམ་ཞིག་ས་ཡི་དབང་ཕྱུག་དེ། །མདུན་སར་བཞུགས་ལ་གླང་པོ་ཡི། །ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་མངོན་
ཕྱོགས་ཏེ། །པུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་སྨྲས། །ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་གྲགས་ཐོས་གྱུར་ནས། །ས་སྲུང་ས་ལ་འོངས་པ་ལྟའི། །གླང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་ནི། །རྨད་དུ་བྱུང་བ་བདག་གིས་བཟུང༌། །སྐབས་གསུམ་པར་འོས་སོ་གཉིས་འདི། །སྒོ་ན་གནས་སོ་རབ་ཏུ་གཟིགས། །གང་ཕྱིར་ཇོ་བོ་གཟིགས་གྱུར་ན། །གཡོག་འཁོར་ཡོངས་ངལ་
འབྲས་དང་བཅས། །དེ་དག་ཐོས་ནས་མི་བདག་ནི། །བློན་ལ་ཡང་དག་སྒྲོས་ནས་སོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཅོད་མཚམས་དང་བྱ་ཚིག་སྣ་ཚོགས་པ་རང་དབང་ཅན་ཤློ་ཀའི་གྲངས་ངེས་བཟུང་མེད་པ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ནང་གི་ནོར་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པ་ཞིག་གོ །
འདུས་པ་ནི། ཡལ་འདབ་དང་པོར། གཟི་བརྗིད་ལ་བརྟེན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །གང་

གི་གྲགས་པ་མངོན་མཆོད་པ། །རབ་གསལ་ཞེས་བྱའི་ས་བདག་དེ། །དེར་ནི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་གྱུར། །གང་གི་གྲགས་པའི་མེ་ཏོག་གི །དོག་པ་ཡོན་ཏན་དྲི་བཟང་ཚོགས། །ཕྱོགས་ཀུན་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མའི། །རྣ་བ་ཡི་ནི་རྒྱན་དུ་གྱུར། །ཐབས་ཤེས་ལྡན་པ་གང་གི་བཀའ། །ས་སྐྱོང་མགོ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དྲི་མེད་ཀྱི། །ཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བརྗིད། །ཅེས་རྗོད་བྱེད་ཤློ་ཀ་གསུམ་ཐིག་ལེར་
གྱུར། རྒྱན་དུ་གྱུར། རབ་ཏུ་བརྗིད་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་གསུམ་གྱིས་གསལ་ལ་ལྟ་བུ་
དང༌། གཞན་ཡང་སྤྲིན་གྱི་ཞོན་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར། སྐབས་དེར་ཙནྡན་འཁྲི་ཤིང་

66

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རླུང་གཞོན་གྱིས། །སྐྱོད་ཅིང་ཤུགས་རིང་གླལ་བ་བསྟེན་རྣམས་ལ། །འདོད་པའི་
གྲོགས་པོར་གྱུར་པ་དཔྱིད་ཀྱིས་ནི། །མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རབ་ཏུ་
བརྟན། །ཁྱོད་བྲལ་འདོད་ལྡན་མ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ལྷོ་ཕྱོགས་རླུང་ནི་ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡང༌། །འགྲོ་ལས་རྒྱལ་སླད་ཉ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །རླུང་གི་མཚོན་ནི་འཕྲལ་ལ་རབ་སྦྱར་ཞིང༌། །རྐང་དྲུག་དཀྱིལ་འཁོར་དག་གིས་མ་སྤྲས་པ། །སྟུག་པོར་རྒྱས་
པས་ལྕི་བ་ཉིད་གྱུར་པའི། །ཙཱུ་ཏའི་ཤིང་གིས་མི་ཕྱེད་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས། །ལང་ཚོ་ཅན་ལ་མངོན་འདོད་བསླབ་པ་བྱས། །དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་དག་གི་རྣ་བའི་རྒྱན། །རི་བོའི་
ངོས་ལ་མྱ་ངན་མེད་པ་མཛེས། །གྲོང་ཁྱེར་མ་ཡི་རྐང་པས་རབ་བསྣུན་པས། །ཡལ་འདབ་གསར་པ་དག་ལ་ཚོན་འཕོས་བཞིན། །མཛེས་མའི་ཁ་ཡི་ཆང་གིས་དགའ་ལྡན་པ། །འདོད་པའི་ཐབས་ནི་སྐལ་ལྡན་བདག་ཉིད་ལ། །ཞེས་ཏེ་བ་ཀུ་ལ་ཤིང་མེ་ཏོག་གིས། །ཟོལ་གྱིས་དགའ་ཞིང་འཛུམ་པའི་དཔལ་སྐྱེས་བཞིན། །ཁེངས་ལྡན་མ་རྣམས་
ཁེངས་པ་རབ་བཏང་ཞིང༌། །མི་སྨྲ་སྤངས་ནས་རྐང་པར་རབ་བཏུད་དེ། །མཛའ་བོ་དག་ལ་དྭངས་བར་བྱེད་མཐོང་ནས། །སིནྡྷུ་བཱ་ར་མེ་ཏོག་གིས་དགོད་བཞིན། །གེ་སར་རྒྱས་པའི་ཁུར་རྟེན་པཱ་ལ་ཤའི། །ཕྲེང་བ་མཛེས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་སེང་གེ་ཡིས། །ཁེངས་
ལྡན་མ་ཡི་ཁེངས་པ་གླང་པོ་ལས། །བསྣུན་པའི་ཁྲག་བསྒོས་སྡེར་མོའི་ཕྲེང་བ་བཞིན། །རྣ་བ་སྙན་སྒྲོགས་ཁུ་བྱུག་བུ་མོ་ཡིས། །རེག་ལ་ཤི་རི་ཤས་མིག་ཀརྞི་ཀ །སྣ་

ལ་གེ་སར་རྡུལ་ཚོགས་རྒྱས་པ་ཡིས། །མེ་ཏོག་འབྱུང་གནས་དཔལ་གྱིས་དགའ་ཆར་

ཕབ། །བུང་བའི་ན་ཆུང་རྣམ་འཕྲུལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན། །སྦྲང་རྩིས་མྱོས་ཤིང་རྣམ་པར་
འཁྱམས་དུས་དེར། །མེ་ཏོག་རབ་རྒྱས་འཁྲི་ཤིང་ཚལ་གྱི་གཞིར། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་

67

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔོའི་སྲས་ནི་རྣམ་པར་རྒྱུ། །ཞེས་ཤློ་ཀ་དགུས་དོན་དཔྱིད་དུས་ཁོ་ན་བསྟན་ཞིང༌། རབ་ཏུ་བསྟན། བསླབ་པ་བྱས། རྣམ་པར་རྒྱུ་སོགས་བྱ་ཚིག་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྲོད་ལ་སོགས་པའི་བསྔགས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཤློཀ་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀ་མང་པོ་འདུས་ནས་སྟོན་པ་ཞིག་གོ །
དེ་བས་ན་སརྒས་བཅིངས་པའི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱུ་སྣལ་མ་ལྟ་བུ། གྲོལ་བ་སོགས་བཞི་པོ་ནི་སྣམ་བུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ། སྣལ་མ་ལས་ལོགས་སུ་སྣམ་བུ་མེད་པ་ལྟར། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མེད་ཅིང༌། བཞི་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རིགས་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མང་པོས་སྟོན་པར་འདྲ་ཡང༌། རིགས་ལ་བྱ་ཚིག་གཅིག་དང་འདུས་པ་ལ་མང་པོས་སྟོན། །མཛོད་དང་འདུས་པ་གཉིས་བྱ་ཚིག་མང་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་ཡང༌། མཛོད་ལ་ཤློ་ཀ་མང་པོ་དགོས་པར་མ་ངེས་ཤིང༌། འདུས་པ་ལ་ངེས་པའོ། །གྲོལ་བ་ཤློཀ་གཅིག་གཅོད་མཚམས་དང་བྱ་ཚིག་མི་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྙན་ངག་ཆེན་པོའི་ཆ་ཤས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

གཞུང་འདིར་དཔེར་བརྗོད་མ་མཛད་པའོ། །སརྒས་བཅིངས་པའི་སྙན་ངག་ཚིགས་བཅད་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟོད་པ་དང༌། རྟོགས་བརྗོད་དང༌། གཏམ་རྒྱུད་དང༌། སྐྱེས་རབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བཞི་པོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འདིར་བསྡུས་པའོ། །འདིར་བྱ་ཚིག་ཅེས་པ་བོད་སྐད་ལ་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང༌། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཏིང྄་མཐའ་
འམ་ཀྟ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་རྐྱེན་གང་རུང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་གསར་འགྱུར་ན་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །

68

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གསུམ་པ་སྙན་ངག་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་སརྒས་བཅིངས་པའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ན་སརྒས་བཅིངས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་མཚོན་བྱེད་སྤྱིར་བཏང་བ། དམིགས་ཀྱིས་

བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སརྒས་བཅིངས་པ་སྙན་ངག་ཆེ། །
སརྒ་ནི་སྔོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ།
དེས་བཅིངས་པ་སརྒ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ནི་སྙན་ངག་ཆེན་པོའ། །འདིར་ ོ སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས། །ཁ་ཅིག་སརྒ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་གཞན་འདོད་བཀོད་ནས། སློབ་དཔོན་ཉིད་
ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། འོན་ཀྱང་དེར་མ་ངེས་ཏེ་ཨ་ཤྭ་སངྐ་སྟེ་ལེའུས་མཚོན་པ་དང༌། ཨཱརྻ་

གཱི་ཏི་སྟེ་ཛཱ་ཏི་འཕགས་མའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ཙམ་ཡང་སྙན་ངག་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བར་བཞེད། སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཨརྐ་ཞེས་བྲིས་པ་ཡིག་ནོར་ཏེ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་མ་གོ་བར་འགྲེལ་པ་ཕྱི་མ་ཚོར་ཡང་བཤུས་ནས་བཀོད་འདུག་པ་ནི་
ཡིག་ནོར་རྒྱུན་འབྱམས་འབའ་ཞིག་གོ །གཉིས་པ་ནི།
དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ། །
ཤིས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །
ངེས་པར་བསྟན་པའང་དེ་ཡི་སྒོ། །
བཤད་མ་ཐག་པའི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེ་ལ་དང་པོའི་ཤིས་པ་བརྗོད་པ།

69

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཕྱག་བྱ་བ། དངོས་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྒོའ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤིས་བརོྗོད་སྟེ་འདོད་པ་ལ་སྨོན་པ་སྒོར་བྱས་པ་ནི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། གང་ཐུགས་དྲི་བྲལ་ཤེལ་ལ་ཆགས་ཚོན་འཛིན་པ་མིན་པ་ཉིད། །ཡིད་ནི་སྙིང་རྗེས་བརླན་ལ་གང་གིས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་བསྐམས། །གང་གིས་ཁྲོ་བ་མེད་ལ་རང་གིས་འཁོར་བའི་དགྲ་མངོན་བཅོམ། །ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཡིས་ཁྱེད་ལ་དགེ་ལེགས་གཡོ་བ་མེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང༌། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུར། གདོང་བཞི་གདོང་གི་པད་ཚལ་གྱི། །ངང་པའི་བུ་མོ་
ཐམས་ཅད་དཀར། །དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཁོ་བོ་ཡི། །ཡིད་ལ་རིང་དུ་གནས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱག་བྱ་བ་ནི། །འདུད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་
གྱི་རིན་ཐང་བཟོད་བདག་ཉིད། །ལྷ་དང་དེ་ཡི་དགྲ་བོ་མི་རྣམས་དང༌། །ཀླུ་ཡི་དབང་པོའི་ཅོད་པན་རྣམས་ལ་གནས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་རིན་འབྱུང་ཞི་བས་སྡེབ་སྦྱོར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུར།

རྒྱལ་བ་ཐུབ་པ་ཉི་མ་ནི། །སྣང་བ་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། །ནང་གི་མཚན་མོ་བཤེས་བྲལ་གྱི། །ནང་གི་ཉིན་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཡང་བརྗོད་བྱ་བསྟན་བཅོས་དེའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མདོར་བསྡུས་ནས་ངེས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནི། རྒྱུད་བླ་མར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང༌། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་

ལུས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

བརྗོད་བྱ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའམ། གཞན་

70

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡང་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་དབུར་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་དམ་པས་ཡོངས་བཟུང་བཀྲ་ཤིས་པ། །གྲགས་པའི་གཞིར་གྱུར་མ་སྨད་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོང་བ། །ཐུབ་པའི་སྐུ་ཚེ་སྔ་མའི་སྤྱོད་པ་རྨད་བྱུང་རྣམས། །བདག་གི་སྙན་ངག་མེ་ཏོག་སྙིམ་པས་གུས་པར་མཆོད། །ཅེས་དང༌། མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་ལས། དེ་ནི་ཕུལ་བྱུང་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་ལམ་སྐྱེས་བརླིང་བ་ཅན། །བློ་ཡི་མིག་ལྡན་བླ་མས་
བསྟན་པའི་མིག་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་སྙན་ངག་མཁན་དག་གིས་བཀོད་མངོན་བརྗོད་མཛོད་རྣམས་ལས། །དྲངས་ཏེ་མིག་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་སྒྲོན་མེའི་མཛོད་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་ཕྱི་མ་འདི་ཞ་ལུས་བསྒྱུར་བ་བལ་པོའི་པཎྜི་ཏ་དཔལ་

འཛིན་སྡེས་མཛད་པ་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་སྐད་གྲགས་ཅན་དེ་ནི་མིན་ཞེས་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མས་གསུངས། དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་ལྷུག་པ་དང་སྤེལ་མ་དག་གི་ཡང་སྒོ་ཉིད་དོ། །
འོ་ན་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དེས་བསྔགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན།
སྔོན་བྱུང་གཏམ་ལས་གྱུར་པའམ། །
ཅིག་ཤོས་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་པ། །
སྡེ་བཞི་འབྲས་བུའི་དབང་གྱུར་དང༌། །
མཁས་ཤིང་རྒྱ་ཆེའི་འདྲེན་པ་ཅན། །
སྔོན་བྱུང་བའི་གཏམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བའམ།
རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དམ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲུང་རྒྱུད་སོགས་

71

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོསྔར་བྱུང་བའི་གཏམ་ངོ་མཚར་བ་དག་གམ། ཡང་ན་དེའི་ཅིག་ཤོས་ཏེ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ལ་དུས་དེར་སྙན་ངག་སྦྱར་ནས་བརྩམས་པ། དཔེར་ན། དད་པ་ལས་སྤོབས་པའི་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ། རྒྱལ་པོ་སོགས་བསྔགས་འོས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ལའང་སྦྱར་རུང་ངོ༌། །
སྡེ་བཞི་ནི། རང་གི་བདག་གིར་བཟུང་བའི་ས་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གོས་འབྲུ་སྨན་སོགས་ནོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱུག་པ་དང༌། སྒྲ་དང་རྟོག་གེ་སོགས་
རིག་པའི་གནས་རྣམས་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་དོན་གྱི་སྡེའོ། །ངན་འགྲོ་ལས་ལྡོག་པས་
མངོན་པར་མཐོ་བ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྔ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་རོལ་པ་ནི་འདོད་པའི་སྡེའོ། །ཚེ་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ད་ལྟ་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་འབད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་

སྡེའོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་ནས་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་ཐར་པའི་སྡེའོ། །དེས་ན་དེ་བཞི་ཁོ་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་
ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འབད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཉིད་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་
དང་བསྔགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ། ཚོམས་གསུམ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ། །མི་བསྟེན་དེ་དང་འགལ་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚོམས་གསུམ་ལ་ཡང་ཐར་པའི་ཚོམས་ཆོས་ཀྱི་ཚོམས་སུ་བསྡུས་ནས་གསུམ་དུ་བགྲང་བའི་ཁྱད་
པར་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །འདྲེན་པ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་སྐྱེས་རབས་དང་རྟོགས་བརྗོད་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དང་སྤྲིན་

72

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།གྱི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་གཏོང་བ་
དང་ཐོས་པ་དང་མངའ་ཐང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའང་བསྔགས་པར་འོས་པའི་གཏམ་
གྱི་གཞིའོ། །འདིའི་གཞུང་ཚིག ཡིད་འོང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ཨུ་དཱཏྟ་རྒྱ་ཆེ་ལ་འཇུག་པས། མཁས་ཤིང་རྒྱ་ཆེའི་འདྲེན་པ་ཅན། །ཞེས་འདོན་པ་ལེགས་སོ། །
སྐབས་འདིར་ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས། སྐྱེས་བུའི་ལུས་སྲོག་རྒྱན་གསུམ་དཔེར་བྱས་ནས་བརྗོད་བྱ་སྡེ་བཞི་བསྡུས་པའི་དོན་རྣམས་སྲོག་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་གསུམ་ལུས་དང༌། དོན་རྒྱན་སྒྲ་རྒྱན་གབ་ཚིག་རྣམས་རྒྱན་ཏེ། ལུས་རྒྱན་སྲོག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་འཆད་པའི་རྗེས་སུ་འགའ་
ཞིག་འབྲངས་མོད། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བོད་མཁས་པ་ཆེན་པོས་གཞུང་འདིར། ལུས་དང་རྒྱན་ཡང་རབ་ཏུ་བསྟན། །གསུངས་པ་དང༌། ས་པཎྜི་ཏས།

སྙན་ངག་ལ་ནི་ལུས་དང་རྒྱན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད། །ཅེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། སྙན་ངག་ལ་བསྡུ་ན་ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས། ལུས་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ནི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །
རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཡང༌། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་
དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ལུས་རྒྱན་གཉིས་ལས་མི་བཞེད་པར་
གསལ་ཡང༌། གསོ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པས་ཇི་སྐད་དུ། སྲོག་གི་བདག་

73

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔོས་མ་བཟུང་བའི། །མི་རོ་བཟང་ཡང་སུ་ཞིག་ལེན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུར་དགོངས་མོད་
ཀྱི་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་རྒྱན། གཞལ་མེད་ཁང་པ་དང་དེའི་རྒྱན་ཅེས་པ་དང་གསེར་
གྱི་སྐ་རགས་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ་ཞེས་སོགས་སྲོག་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དུ་མ་
ལའང་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་རྣམ་བཞག་མཐོང་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ལུས་སྲོག་རྒྱན་གསུམ་
ཁོ་ན་བསྟུན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། ལུས་ཡིན་ཕྱིན་སྲོག་དགོས་པར་ངེས་ན་
ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགོས། གོས་མེད་པའི་གཅེར་བུ་ལ་རྒྱན་ཡང་མི་མཛེས་ཤིང་མི་འཚམས་པས་སོ་ཟེར་ན་ཇི་ལྟར་སྨྲ། ལུས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་སྲོག་བསྟན་ནོ་སྙམ་ན་རྒྱན་ཅེས་པའི་ཤུགས་ལས་གོས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན། གང་ཞིག་ཚིག་གི་སྦྱོར་བས་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་གཞིའམ་ཆོས་ཅན་ལ་ལུས་དང༌། དེ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་
རྒྱན་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང༌། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །དོན་
གྱིས་རྣམ་བཅད་ཚིག་གི་ཕྲེང༌། །ཞེས་པ་དང༌། སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་རྒྱན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་ཚིག་གོང་འོག་གཉིས་སྦྲེལ་ནས་དལ་བུར་བཀླགས་ཤིང་གཞིགས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

དང༌། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ལུས་སྔོན་ལ་བཤད་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །
སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དུ་སློབ་དཔོན་
དཎྜཱི་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཞིག་སྟེ། ལུས་སྲོག་གཉིས་འདྲས་འདྲེས་སུ་བཤད་པས་གོ་དཀའ་ཞིང་ཁྱེར་མ་བདེ་བའི་ཁར་སྲོག་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་ཞིག་དགོས་དབང་གི་སྨོས་རིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པས་རྗེས་འཇུག་མགོ་རྨོངས་པར་བྱས་སྣང་བའི་

74

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ཕྱིར་ནའོ། །ཞེས་འཐད་ཅིང་རིགས་པའི་གསུང་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ཉིད་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པ་དེ་རྣམས་ལུས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་འདོད་ན་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་སྟེ། གཞུང་ལས། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་རྣམས་བཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང༌། སྔོན་བྱུང་གཏམ་ལས་གྱུར་
པའམ། ནས་འདྲེན་པ་དར་བས་ཀྱང༌། །བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིང༌། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

བསྟན་པ་ལྟར། འདི་རྣམས་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྙན་ངག་དེ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་ཤིང༌། འདི་རྣམས་ཉིད་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དུའང་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ན་
འདི་རྣམས་འདིར་སྙན་ངག་ཆེན་པོའི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཤིས་བརྗོད་སོགས་དང་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ལྟར་ལུས་རྒྱན་གང་རུང་དུའང་བསྡུ་མི་དགོས་ཤིང༌། ལུས་རྒྱན་སྲོག་གསུམ་ཞེས་ལོགས་སུའང་བཞག་མི་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རིག་པའང་རང་བཞིན་རྐྱེན་དང༌། རྣམ་འགྱུར་གསུམ་དུ་བསྡུ་མོད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་

སྐད་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དེར་མི་འདུ་ཞིང་བསྡུ་མི་
དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼བསྔགས་པའི་གནས་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་བཤད་པ།༽
དེ་ལྟར་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་བརྗོད་ནས་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་སྙན་ངག་མཁན་པོས་སྙན་ངག་གི་བརྗོད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི།

75

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་མཚོ་རི་དང་དུས། །
ཉི་ཟླ་འཆར་བའི་བསྔགས་པ་དང༌། །སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད་དང༌། །ཆང་འཐུང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དང༌། །
བསླུ་བ་དང་ནི་བག་མ་དང༌། །
གཞོན་ནུ་སྐྱེ་དང་འཕེལ་བ་དང༌། །
གྲོས་དང་ཕོ་ཉ་བགྲོད་པ་དང༌། །
གཡུལ་དང་འདྲེན་པ་དར་བས་ཀྱང༌། །
བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིང༌་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །
སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་སེངྒེའི་མིག་གིས་མདུན་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་
ཅར་དུ་མཐོང་བར་གྲགས་པ་ལྟར་འདི་ཡང་རྐང་པ་གཉིས་པར་བསྔགས་པ་ཞེས་པ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་དང་པོ་ལྔ་ལ་རེ་རེ་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང༌། མཇུག་ཏུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་པ་སྐྱེད་ཚལ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་བཞིན་སྦྱར་བ་སེངྒེ་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་འཆད་དགོས་པར་གསུངས་པས།
དང་པོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བསྔགས་པ་ནི། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་
དང་པོར། གསེར་གྱི་བ་གམ་གཞལ་ཡས་ཁང༌། །ཁང་པས་བསྐོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་
ནི། །འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བསོད་ནམས་ལས། །འོད་ལྡན་མཐོ་རིས་ལྟ་བུ་ཡོད། །ལེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །རིག་འཛིན་དང་ལྡན་གྲུབ་པ་དང༌། །དྲི་ཟའི་ཚོགས་
ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟེན། །བརྒྱ་བྱིན་གྲོང་ཁྱེར་སར་གཤེགས་འདྲ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་

76

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྲང་བཞིན། །བསོད་ནམས་ཁང་པ་བསྔགས་འོས་ཤིང༌། །བདེན་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
སྦྱིན་པ་དང༌། །བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་བརྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།
རྒྱ་མཚོའི་བསྔགས་པ་ནི། ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རབས་ལས། དེ་
ནས་ཨིནྡྲ་རྙིལ་གྱི་མདོག་ལྟར་སྔོ། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནམ་སྔོན་བཞུ་བ་བཞིན། །ཁོ་
ར་ཁོར་ཡུག་མཚོ་འགྲམ་ལྟར་མི་མངོན། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་མཚོ་འཇིངས་ནང་དུ་ཞུགས། །ཞེས་པ་དང༌། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ལས། ལི་ཤིའི་ཡལ་འདབ་དག་ནི་ཟོས་གྱུར་པའི། །ལག་ལྡན་ཆུ་སྲིན་སྒྲེགས་པའི་དྲི་བཟང་གི །ཆུ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་འདི། །རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་དག་གིས་སྤྲས་ཏེ་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ༌། །
རི་བོའི་བསྔགས་པ་ནི། རྒྱ་ཤུག་གི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལས། རྩེ་
མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཡི། །ཤེལ་གྱི་ས་འཛིན་མདུན་དུ་མཐོང༌། །བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

བགྲོད་དཀའ་བ། །འཇམ་པའི་བྲག་ནི་གཅིག་པུ་དེར། །ཞེས་དང༌། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ལས། སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆུ་འཛིན་ནི། །དཀར་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་

པ། །མ་ཡ་ལ་ཡི་རྩེ་མོ་འདི། །གངས་ཅན་རི་རྩེའི་དཔལ་དག་འཛིན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ནི། དགུན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཡལ་
འདབ་ལས། དེ་ནས་ཡིད་སྲུབས་ལོངས་སྤྱོད་གྲོགས། །སྦྲང་རྩི་འཐུང་བ་རྣམས་ཀྱི་

གཉེན། །སྐལ་བཟང་འཁྲི་ཤིང་འཁྱུད་བྱེད་པ། །ལེགས་ལྡན་དཔྱིད་ནི་མཐོང་བར་གྱུར། །མཛེས་མའི་ང་རྒྱལ་གཉིས་འཐུང་དགྲ། །དཔྱིད་ནི་རལ་པ་ལྡན་པ་དག །གླལ་བར་བྱེད་པའི་ལྕེ་བཞིན་དུ། །མྱ་ངན་མེད་པའི་དོག་པ་མཛེས། །གཞོན་ནུའི་འགྲམ་པ་

77

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོམཛེས་པ་ཡི། །ཀུན་པོ་ཙམྤ་ཀ་ཡི་ཚོགས། །མིག་བཟང་མ་ཡི་སྐྲ་ཞགས་ལ། །བཅིངས་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་དང༌།
ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་དུ། དེ་ནས་བུང་བའི་ཚོགས་ནི་གླུ་ལེན་ཅིང༌། །ཀ່་ཤུ་ཀ་དཔལ་ལི་ཁྲིའི་རྒྱས་པ་འདྲ། །ཁེངས་ལྡན་མ་ཡི་ཁེངས་པ་འཇོམས་ཆས་པ། །སྟོན་
གྱི་དྲིས་མྱོས་གླང་པོ་དཔྱིད་འོང་གྱུར། །སྐྱེད་ཚལ་འཁྲི་ཤིང་གསར་པའི་ཡལ་འདབ་དང༌། །འབྲལ་བའི་གདུང་བ་རྒུད་པའི་ཆ་ཤས་དག །གསར་དུ་ཆགས་པས་རབ་བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་ཉིད། །འཕྲལ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་བྱས་པར་གྱུར། །ཙམྤ་ཀ་འདབ་རླུང་གིས་སྤྱོད་པ་ཡི། །སྤྲིངས་ཡིག་གིས་ནི་བྱམས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང༌། །འདོད་དང་ལྷན་ཅིག་དཔྱིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིས། །མངོན་འབྱོར་རྒྱས་བྱེད་བརྟན་འཇོམས་ཕྱོགས་
སུ་གྲགས། །མེ་ཏོག་རབ་རྒྱས་དེ་དང་དེ་དག་ལས། །དཔྱིད་ཀྱི་གཉེན་ལ་མཆོག་ཏུ་
ཕན་པ་ནི། །གྲགས་པའི་རྣམ་པ་བུང་བས་སྒྲ་སྒྲོག་པ། །ས་ཧ་ཀཱ་ར་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་

གྱུར། །ཅེས་དང༌།
བདག་གི་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཆེན་པོས། ཀ່་ཤུ་ཀ་ཡི་ལྗོན་ཤིང་ལ། །ཁུ་བྱུག་ཕོ་མོ་སྒྲ་འབྱིན་པའི། །གེ་སར་རྒྱས་ལྡན་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ། །ངོ་
མཚར་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། །ཅི་ཡང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཆུ་ཁུར་ཅན་གྱི་ཕྲེང་བྲེས་

ཤིང༌། །ཇེ་ཞིག་ལྟར་ན་ཆར་རྒྱུན་གྱིས། །ཉོན་མོངས་ལྟ་བུའི་གདུང་བ་བཅིལ། །ཏི་རཿའི་ཚོགས་ཀྱང་དགའ་བྱེད་ན། །ཐུ་བོ་མཁས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དེ་འདྲའི་ཡ་མཚན་མཐོང་བའི་དུས། །ནོངས་པའི་བཞིན་རས་འཕྱར་མི་འཚལ། །པིསྤ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་རྒྱས། །ཕུ་ཆུ་ལྷུང་ལྷུང་སྙན་སྒྲོགས་ཤིང༌། །བེ་ཏ་ས་རྣམས་རལ་པ་གསིགས། །མོག་

78

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པོར་བྱེད་པའི་རྡུལ་རྣམས་དྭངས། །ཙིར་ཙིར་འབོད་པ་བུང་བའི་གླུས། །ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་དགའ་སྐྱེད་པ། །ཛེ་ཏའི་ཚལ་མཚུངས་མཛེས་པ་འདི། །ཝོ་ཛི་ཧྭས་ཀྱང་སྨྲ་ནུས་མིན། །ཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི། །ཟུར་མིག་ལྷུང་བས་རྨོངས་བྱེད་ན། །འེ་ཞེས་བོས་ནས་གྲོགས་མོ་ལ། །ཡོ་ཛ་ན་སེམས་སྨོས་ཅི་དགོས། །རི་དྭགས་ལྟ་བུར་བག་ཡངས་སུ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆིང་བ་བཏང༌། །ཤེས་པས་འདོད་པ་བདེར་སྤྱད་
ན། །སོས་ཀ་འདིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྟེར། །ཧེ་ཧེའི་གད་མོ་འབྱིན་བཞིན་དུ། །ཨོ་ཊའི་
བདུད་རྩི་འཐུང་བའི་དུས། །ཧེ་རུ་ཀ་གནས་དཔལ་སྤུངས་སུ། །ཨོ་རྒྱན་མཁན་པོའི་འབངས་དེས་བྲིས། །

ཞེས་ཡིག་མཁན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡི་གེའི་དཔེར་སྩལ་བ་ལྟ་བུའང་དཔྱིད་དུས་
ཀྱི་བསྔགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། གཞན་ཡང་དབྱར་གྱི་བསྔགས་པ་སྤྲིན་གྱི་ཕོ་

ཉའི་རྟོགས་བརྗོད་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་
བ་ལྟར་རོ། །
ཉི་ཟླ་འཆར་བའི་བསྔགས་པ་ནི། སྤྲིན་གྱི་གཞོན་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། །དེ་ནས་སྐྱ་
རེངས་གོས་དང་ལྡན། །བྲེལ་བས་ཟླ་བའི་མེ་ལོང་ཟག །དགའ་སྟོན་ཉེ་བ་ལ་ཆས་བཞིན། །སྣང་བ་ལྡན་པ་ཐོ་རངས་མཛེས། །པདྨ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་ཤར། །མཚན་མོའི་མུན་པ་ཞི་བ་ན། །འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་སླད། །མིག་གི་དགའ་སྟོན་དག་ཏུ་གྱུར། །དེ་ནས་པདྨ་ལྡན་པ་ཡི། །ཉིན་བྱེད་ཟེར་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཚེ། །བུང་བའི་ན་ཆུང་འགྲོགས་པ་ཡི། །བཀྲ་ཤིས་གླུ་གར་དག་ཏུ་བསྐྲུན། །ཞེས་དང༌། དེ་ནས་བདེ་སོགས་མཛེས་པ་ཡི། །རྩེ་དགའ་གནས་པ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས། །ཟླ་འཆར་སྣང་བ་ཉེ་བ་ནི། །ཙནྡན་

79

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདག་གི་ཚལ་བཞིན་མཛེས། །དེ་ནས་བདུད་རྩི་བསྐྱེད་པ་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་

ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི། །སྐལ་བཟང་རྩེ་དགའ་ཁྱད་པར་ཅན། །སྔོ་བསངས་གདོང་གི་ཁྱད་ཅན་
ཤར། །ཞེས་དང༌། དེ་ནས་ཤར་གྱི་རི་རྩེར་རི་བོང་ཅན། །འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ་ཤེལ་གྱི་དུ་

བས་བསྡམས། །བ་གམ་རྩེར་འཛེགས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལས། །གྲུབ་པའི་བུ་མོ་གར་ལ་ལྟ་བ་བཞིན། །རྒྱུ་སྐར་འབྲུ་དང་འབྲས་ཡོས་མེ་ཏོག་གཏོར། །མཚན་མོ་ཟླ་བས་བག་མ་བླངས་པ་དེར། །སྦྲང་རྩིའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྲང་རྩིས་མྱོས་པ་ཅན། །ཀུ་མུཏ་འབྱུང་
གནས་ཅི་ཡང་རབ་དགར་གྱུར། །ཅེས་དང༌། གྲོ་ཞུན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པར། །སྲིད་པའི་མིག་ནི་ཉི་མ་དག །འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྡུག་གི །དཔང་པོ་གཅིག་པུ་
ཤར་བའི་ཚེ། །ཞེས་དང༌། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། །དེ་ནས་རབ་གསལ་འབྱོར་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །དྲི་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིན། །བདུད་རྩིའི་འོད་གཏེར་ཤར་བར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་མོའི་ཚལ་གྱི་རོལ་པས་བརྒྱན་པ་ནི། སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི་ཡལ་འདབ་
ཏུ། །བུང་བའི་ན་ཆུང་རྣམ་འཕྲུལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན། །སྦྲང་རྩིས་མྱོས་ཤིང་རྣམ་པར་
འཁྱམས་དུས་དེར། །མེ་ཏོག་རབ་རྒྱས་འཁྲི་ཤིང་ཚལ་གྱི་གཞིར། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་
པོའི་སྲས་ནི་རྣམ་པར་རྒྱུ། །ཞེས་དང༌། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། རིན་ཆེན་
སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་མཚོ་འགྲམ་གང༌། །དྲི་མེད་ནོར་བུའི་ལྗོན་ཤིང་ཕྲེང་བ་ཅན། །ཤེལ་
གྱི་ལྕུག་ཕྲན་འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུས་འཁྱུད། །ཕན་ཚུན་ཡལ་ག་ལག་པས་འཐེན་པ་
འདྲ། །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་ནི་མགོ་ལྕོག་ལྡེམ། །གཡུ་ཡི་བུང་བ་གླུ་ལེན་འཕུར་ཞིང་ལྡིང༌། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་རྫ་རྔ་བརྡུངས། །བཞད་དཀར་མགྲིན་རིང་

80

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྣམས་ནི་སིལ་སྙན་སྒྲོག །མྱོས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཟབ་མོའི་གླིང་བུ་བསྒྱུར། །ནགས་ཀྱི་བྱི་

འུ་སྣ་ཚོགས་པི་ཝང་སྒྲོག །ཆུ་བྱ་མཐའ་ཡས་དགའ་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྱོ། །སྤུ་སྡུག་རི་དྭགས་རྣམས་ནི་རྒྱུག་ཅིང་མཆོངས། །དྲེགས་པའི་གླང་ཆེན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་འགྲེང༌། །ལྷ་ཕྲུག་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་རྣམས་སྒྱུ་རྩལ་རྩེ། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་རྩེད་འཇོ་གླུ་གར་བྱེད། །དྲང་སྲོང་འཇིགས་མེད་དུ་མ་བསམ་གཏན་མཛད། །ཧ་རི་ཙནྡན་ལྗོན་པའི་བསིལ་གྲིབ་དང༌། །ལི་ཤིའི་མེ་ཏོག་གུར་གྱི་ལྡིང་ཁང་ཅན། །རིན་ཆེན་ནེའུ་
གསིང་མཐིང་ཀའི་དབུས་མཐོ་བ། །ཟླ་བ་ནོར་བུའི་རྡོ་ལེབ་ཕྱོགས་བཅུར་དགྲམ། །པདྨ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་གཞི། །ཞེས་པ་དང༌། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་
ལས། འཁྲི་ཤིང་ཁང་བཟང་ས་གཞི་ཀླུ་ཡི་བཙོན་པས་མུ་ཅོར་འགོད་བྱེད་ཅིང༌། །མེ་
ཏོག་རྡུལ་གྱིས་གསལ་བར་དགའ་སྟོན་རྟགས་དག་གིས་ནི་རེག་གྱུར་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་
སྤྱོད་པ་དང་འགྲོགས་སྦྲང་རྩིའི་རོ་ནི་རྫོགས་པར་འཐུང་བྱེད་པའི། །བུང་བ་འདི་དག་
ཀུན་ནས་ཆང་འཐུང་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་མྱོང་བྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆུའི་རོལ་རྩེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། ནོར་བཟང་གི་ཡལ་འདབ་ལས། དེ་དག་
དབུས་སུ་ཡིད་འཕྲོག་མ། །ཁྲུས་བྱས་ལངས་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དྲན་པའི་མིག་གསུམ་མེ་དག་ནི། །ཞི་བྱེད་ཆུ་ཡི་ལྷ་མོ་བཞིན། །ལུས་མེད་རྣམ་འཕྲུལ་རྩོམ་པ་ཡི། །དབའ་རླབས་ཚོགས་ལྡན་ལང་ཚོར་ནི། །གཞོན་ནུ་མ་ཉིད་བྱིང་བ་ཡི། །རྟེན་པ་དག་ནི་བྱེད་པ་བཞིན། །ཡིད་འོང་ལྷ་ཡི་གོས་བགོས་ཤིང༌། །སྐ་རགས་དག་ནི་ལེགས་པར་བཅིངས། །ཆུ་རྩེད་རོལ་པས་དབུ་བ་ཡི། །ཕྲེང་བ་རབ་གསལ་ཆགས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ལས། ལྷག་མ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཀླུང་

81

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོརྣམ་སྤང་ལྷ་ལམ་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལས། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་ཆེན་རྣམས་ནི་རྩེ་ཞིང་སྣ་
ཡིས་ཆུ་འཐོར་ཐིགས་པའི་ཟེར་མ་རྣམས། །ཡང་དག་ཚིམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ཆུ་ཐིགས་པའི་ཟེར་མ་རྣམས་མཛེས་པ་ལྟར། །དྲང་སྲོང་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་གསེར་གྱི་པདྨ་འཛིན་ཅིང་ཁྲུས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
ཆང་འཐུང་གིས་བརྒྱན་པ་ནི། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་དུ། །ཧ་རི་ཙནྡད་གྱིས་བྱུགས་ལུས་ཅན་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་མཛེས། །ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱི་འོད་དག་རེག་པས་དྭངས་ཤིང་བཀྲ་བར་བྱས་པའི་གོས་དང་ལྡན། །གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྤེལ་བར་གྱུར་པའི་རིག་འཛིན་འདི་དག་རྣམས། །ཙནྡན་གྲིབ་

བསིལ་དག་ལ་དགའ་མའི་འཐུང་ལྷག་ཏུ་གྱུར་ཆང་དག་འཐུང་བར་བྱེད། །ཅེས་དང༌། གཞན་ཡང༌། འདི་ན་བག་མའི་དགའ་སྟོན་ལ། །ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ། །མྱོས་བྱེད་མང་དུ་འཁྱིལ་བའི་མཚོར། །རྣམ་པར་རོལ་བས་རྩེ་བར་བྱེད། །མང་
དུ་འཐུང་པས་མ་ངོམས་པར། །རྫིང་དུ་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། །མགོ་སྐྱེས་ལན་བུའི་སྙེ་མ་ཅན། །ཉ་ལྕིབས་བཞིན་དུ་འཕྱོ་བར་བྱེད། །ཕལ་ཆེར་མྱོས་པའི་གོམ་ཚུགས་ནི། །རང་གི་ཡིད་ལྟར་འཁྱོགས་ལ་བརྟན། །འགའ་ཞིག་སྨྱོན་པའི་སྒྱུ་ཐབས་ལྟར། །ཕན་ཚུན་འཐབ་ལ་མངོན་སྦྱོར་བྱེད་ཅེས་དང༌། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་བུམ་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
འཁྲིག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། ཀུ་ན་ལའི་
རྟོགས་བརྗོད་དུ། ཡུལ་འདི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་ཞིང་ལེགས་པར་སྒྲིབ། །དབེན་པ་འབྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་པ་འདིར། །རང་འདོད་དུ་འཇུག་མཛའ་བས་དུད་པ་ཡི། །བུ་སྨད་དར་

82

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མ་སྐལ་ལྡན་ཉིད་ལ་འགྱུར། །བུ་སྨད་དགའ་གུས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་རྣམས་ཀྱི། །བཞིན་
གྱི་པདྨ་འགྲམ་པའི་འདབ་དམན་ཅིང༌། །མཆུ་རྣམས་ལན་བུ་འཁྲུགས་ཤིང་རྡུལ་གྱི་ནི། །ཐིགས་པས་བརླན་ཆགས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང༌། །བུ་སྨད་ཆེད་དུ་ཆུ་
སྲིན་ཁྲོས་པའི་ཚོགས། །འཇིགས་རུང་ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་འཇིགས་རུང་འགའ། །རལ་གྲིའི་འཁྲི་ཤིང་གཡོ་བའི་ལྕེ་ལྡན་པ། །གཡུལ་ངོར་དུས་ཀྱི་ཞར་ནི་གཞན་
དག་འཇུག །ཡུན་རིང་ཉོན་མོངས་ཁྱད་པར་ཆེར་གདུང་བས། །ནོར་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེད་དུ་འབད། །ནོར་འདི་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་དེ། །ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

མཆོག་ནི་འདོད་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང༌། ནོར་བཟང་གི་ཡལ་འདབ་ལས། མཆུ་ཡི་སྦྲང་རྩིར་ཆགས་ལྡན་པ། །སྦྲང་རྩི་འཐུང་པས་བཞིན་དུ་དེས། །རེག་པར་བཞིན་གྱི་ཆུ་

སྐྱེས་ནི། །དུད་ཅིང་པདྨོ་ཅན་དེར་འདར། །སྨྲ་བ་བཅད་ཀྱང་སྲིད་པར་འཆད། །གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་ཡང་ཡང་འདར། །སྐྱེངས་པར་གྱུར་ཀྱང་དཔལ་མདངས་གསལ། །དེ་ཡིས་དགའ་བ་དེ་ཡིས་སྒྲུབ། །དལ་གྱིས་མཆུ་ཡི་རོ་མྱོང་ཞིང༌། །སོ་ཡིས་འཇིབ་པ་
བྱིན་ནས་ནི། །ཆུ་སྐྱེས་རྒྱས་པའི་མིག་ཅན་དེའི། །སྨྲ་བཅད་རྒྱ་ནི་དེ་ཡིས་ཕྲལ། །གོས་མདུད་འགྲོལ་དང་དགག་པ་ལ། །ཁྱོ་ཤུག་ལག་པའི་པདྨ་དག །རབ་ཏུ་འདར་ལྡན་གདུ་བུའི་སྒྲ། །རྩོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །རྩེ་དགའ་འཛུམ་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས། །མཛེས་པའི་ནུ་མའི་འབྲས་བུ་མཚན། །ཆགས་བཅས་ཡལ་འདབ་ལྡན་པ་དེའི། །ལོངས་སྤྱོད་རྐང་འཐུང་སྤྱད་བྱར་གྱུར། །ཅེས་དང༌། ཨ་མྲ་སྐྱོང་བའི་ཡལ་འདབ་ལས། ཞེས་སོགས་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡི། །རབ་དགའ་ཡོངས་རྫོགས་དེ་དག་གིས། །གང་གང་
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བརྟེན་པ། །དེ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར། །དང༌།

83

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགཞན་ཡང་རབ་བརྟགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་པདྨ་དཀར་པོས། དེ་ཡི་སྲི་ཞུ་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང༌། །བློན་པོ་དམག་སྡེར་བཅས་འོངས་བཙུན་མོའི་མིག །བརྗིད་པའི་དྲང་སྲོང་ཆེ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང༌། །སྐྱེ་བོས་འཇིགས་ནས་གཡོ་མེད་མ་ནུས་པར། །གཞན་ལྟའི་ཟོལ་གྱིས་ཡང་ཡང་དེ་ཉིད་
བཅོས། །ཐུབ་པ་དེ་ཡང་གཏམ་གྱི་སེང་བཙལ་ནས། །དགའ་མའི་བཞིན་རས་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་མཐར། །ལས་ཀྱི་སྐུད་པས་ཕན་ཚུན་ཚེམ་པ་སྒྲུབ། །དེ་གཉིས་སེམས་པའི་ངུར་པའི་ཤུགས། །སྐྱེ་བར་འགྲོགས་པའི་སྲིད་པ་ནི། །ཡིད་གཅུགས་ཆུ་ཀླུང་དུ་ཞུགས་ཀྱང༌། །མཛའ་བའི་ཀུ་ཅོ་འབྱིན་མ་ནུས། །དེ་ཚེ་ཉིན་བཞིན་ཟུར་མིག་གི །རྒྱ་
ལ་ཕན་ཚུན་འཐུམས་མཐོང་ནས། །འགྲོལ་འདོད་གཏམ་གྱི་ཆུ་སྐྱར་གྱིས། །དེ་དག་
བར་དུ་འགྲོ་འོང་བྱས། །འགྲོགས་པའི་སྐབས་འཕོང་དེ་དག་ལ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེའང་འདི་མཚུངས་ཞེས། །བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་གོ་ལ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཉིན་མོ་སྤྲུལ། །དེ་ཚེ་འཁྲི་ཤིང་ན་ཆུང་གི །ཁ་ལ་ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་འོ། །བྱས་འདི་ཡིད་སྲུབས་བསླབ་པ་དེར། །སློབ་མའི་ཕོ་ཉ་དང་པོར་འོངས། །ན་ཆུང་གཟུགས་གསར་འདི་རྣམས་ལ། །འདོད་པའི་གདུང་བ་འདི་འདྲ་ཞེས། །དཔྱིད་ཀྱི་ཉིན་མོས་སྤྲིན་བྲལ་

གནམ། །མཛའ་བོར་སྦྲོན་པའི་ཆོ་ག་བྱེད། །གནམ་ཀའི་མདངས་འཛིན་མཚོ་སྔོན་ལ། །གསེར་གྱི་ངུར་པས་རོལ་པའི་ཤིང༌། །མཛའ་ཅན་མ་རྣམས་དྲན་སློང་བའི། །དེ་
ལ་བྱེད་པོས་བཀོད་པ་བཞིན། །དེ་ཚེ་གྲོང་གི་གཞོན་ནུ་རྣམས། །ཕན་ཚུན་རྩེ་འཇོ་ཉམས་དགའི་ཚོགས། །ཆར་སྤྲིན་འབྲུག་སྒྲ་ཅན་མཐོང་བའི། །རྨ་བྱའི་གར་གྱི་སྙེམས་
འཕྲོག་འདུས། །དེ་ནས་སྐབས་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་པས། །རྨོངས་བྱེད་སྔགས་ཀྱིས་སྐྱེ་

84

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བོ་རྣམས། །མུན་པའི་ནང་དུ་བསྙལ་བའི་མཐར། །དགུག་པའི་རིག་པ་དེ་ལ་སྦྱར། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཁང་བུ་དེར། །འགྲོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས། །བསམ་གཏན་པ་ཡི་དགའ་བ་ཀུན། །ཡུད་ཀྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་ལ་བླངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བསླུ་བའམ་མ་ཚོགས་པར་བརྒྱན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དུས་བཏབ་ནས་མི་ཕྲད་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པར། །དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག །བུད་མེད་དུས་བཏབ་དེ་དང་མ་ཕྲད་དེ་ཡི་ནི། །ཉིན་གཅིག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དཔྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དཔེ་ཙམ་དུ་བསྟན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ནོར་བཟང་གི་ཡལ་འདབ་ལས། ཡིད་འཕྲོག་མ་ནི་གང་དུ་སོང༌། །སྨིན་ལེགས་ཚིག་
གི་ལན་དག་བྱིན། །བག་མེད་བླུན་པོ་བདག་གིས་ནི། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཁྱོད་མ་བསྲུང༌། །ཁྱོད་དང་འགྲོགས་པས་སྐལ་བཟང་ལྡན། །ལྷ་ཡི་མདུན་སར་བསྔགས་པར་འོས། །ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་མི་ཡི་ནི། །འཇིག་རྟེན་བདག་བཞིན་ཅི་ཞིག་མཛེས། །ཞེས་པ་སྨྲ་ཞིང་དལ་བུ་ཡིས། །མཛེས་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་གྱུར་པ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་དགའ་མ་མཆོག །ཚོལ་དུ་རང་ཉིད་སོང་བར་གྱུར། །འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་བྲིད་བྱས་

ཏེ། །མཚན་མོ་དག་ནི་མ་ཚོར་བར། །ནགས་མཐར་སོང་ནས་མཉམ་པ་དང༌། །མི་མཉམ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་འཁྱམས། །འདོད་ཆགས་དྲག་པོའི་ཤ་ཟ་ནི། །ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྨོངས་པ་དེས། །སྨྱོན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལྡན་དང༌། །སེམས་མེད་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དྲིས། །ཞེས་པ་དང༌། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ལས། ཙནྡན་འཁྲི་ཤིང་དག་གི་ཁང་པ་ནི། །ཟླ་བ་ནོར་བུའི་རྡོ་དང་ལྡན་མོད་ཀྱང༌། །ཟླ་བཞིན་མ་བྲལ་འདི་ལ་བདག་

85

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོམི་དགའ། །ཟླ་འོད་དང་བྲལ་མཚན་མོའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བག་མ་གཏོང་ལེན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པའི་ཡལ་འདབ་ལས།
དེ་ནི་གྲུབ་པའི་བདག་པོ་ནི། །ཕུན་ཚོགས་མང་བའི་ཁྱིམ་དག་ཏུ། །བུ་མོ་བག་མའི་
དགའ་སྟོན་དག །རྩོམ་པའི་ཆས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟར། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་པའི་ན་ཆུང་གི །ལྷ་ཡི་གོས་དང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས། །བུ་མོ་བརྒྱན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། །ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་

ཕན་ཚུན་སྨྲས། །དེ་ནི་ནུ་མ་རབ་མཛེས་པ། །དོ་ཤལ་ཁུར་གྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲིབ། །མཛེས་
སྡུག་བྲིས་པར་བྱས་པ་ཡི། །ཤིན་ཏུ་མང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཅི། །གྲོགས་མོ་ལུས་ཕྲ་ནུ་མའི་ངོས་ལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་ཁུར་གྱིས་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀྲ་བར་བརྒྱན་ལ་

མཁས་ཏེ་མིག་བཟང་བདག་ལ་མིག་སྨན་འདིས་ཀྱང་ཅི། །བཞིན་རས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་བདག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབད་ནས་དགའ་བར་སྒྲུབ་པའི་མཚོན། །གླ་རྩི་དག་གི་
དོག་པ་རྣམས་ནི་དྲི་མ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ལྟོས། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྟོག་བརྗོད་པ་ཡིས། །གྲོགས་མོའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ནི། །བཀྲ་ཤིས་སླད་དུ་བཏགས་གྱུར་པར། །ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དག་ཀྱང་མཛེས། །ཞེས་དང༌། དེ་ནས་བག་མའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ། །ཆོ་ག་བཞིན་ཞུགས་གྲུབ་བདག་བུ་མོ་ཡི། །ལག་བཟུང་རེག་པ་གསར་པའི་བདུད་རྩི་ཡིས། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་བུ་ནི་དགའ་བར་གྱུར། །ཁྱོད་ཤུག་དེ་དག་ལུས་ནི་བག་གནས་ཚེ། །དོ་ཤལ་ཆེ་འོས་རིན་ཆེན་ལ་འཕོས་མཛེས། །མཛའ་བས་སྙིང་ནས་གོ་སྐབས་ཐོབ་གྱུར་ནས། །ཕན་ཚུན་རབ་ཏུ་དྭངས་པས་ཞུགས་པ་བཞིན། །བག་མའི་ཆོ་ག་རབ་ཏུ་སྦྱར་བྱེད་པ། །མཆོད་ཡོན་བསྟེན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་ཁྱམས། གླུ་དང་གར་ལྡན་མཐོ་རིས་ལྟར་མཛེས་པ། །རིན་ཆེན་སྟན་བཀོད་དགའ་

86

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྟོན་འོས་པར་སོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པས་རྒྱན་པ་ནི། ང་ལས་ནུའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དུས་ཀྱིས་

དེ་ཡི་སྤྱི་བོ་ནི། །བརྡོལ་ནས་བྱིས་སྦ་ཉི་མ་བཞིན། །མཛེས་སྡུག་འོད་ལྡན་སྐྱེ་གྱུར་
དེ། །འཕྲལ་ལ་རྨ་ནི་རབ་ཏུ་སོས། །བསོད་ནམས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན། །འགྲོ་བའི་ཡང་དག་རྒྱལ་པོའི་མཚན། །ལྡན་པ་འདི་ནི་མཉེས་གཤིན་ལས། །ནུ་ཟག་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོས་བླངས། །བྱིས་པ་བསྔགས་འོས་འདི་ཡིས་ནི། །མ་ཡི་གནས་སུ་
བདག་གྱུར་ཅེས། །དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཚིག་གིས་ནི། །རྒྱལ་སྲས་ང་ལས་ནུ་ཞེས་གྱུར། །ཞེས་དང༌། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཡལ་འདབ་ལས། དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཡང་དག་

རྫོགས། །ལུམྦི་ནཱི་ཡི་ནགས་གནས་པའི། །ལྷ་མོ་དེ་ལ་སྲས་བལྟམས་ཏེ། །ཨ་དི་ཏི་ལས་ཉིན་བྱེད་བཞིན། །མ་ཡི་མངལ་གྱི་དྲི་མ་ཡིས། །མ་རེག་དེ་ནི་དཀུ་བརྟོལ་བྱོན། །དེ་ནས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །གདུང་བྲལ་ལུས་ནི་རྣལ་གནས་གྱུར། །ཅེས་
དང༌། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དེ་ནས་དུས་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ། །མཁའ་ལས་བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེར་བཞིན། །འགྲོ་བ་རི་རབ་ཀུན་འཇོམས་བུ། །ལྷ་མོ་ལ་ནི་
བཙས་པར་གྱུར། །ཅེས་པའོ། །
འཕེལ་བ་ལ་ནི་གཞོན་ནུ་སྐྱེད་བསྲིངས་བའམ་ལང་ཚོ་ཐོབ་པ་བརྗོད་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ང་ལས་ནུའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དབང་པོ་དྲུག་ནི་རབ་འདས་དུས། །བསོད་
ནམས་ཀྱིས་རྩེན་མི་ཟད་ཚེ། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ལྡན་ཞིང༌། །བྱིས་པའི་རྩེ་དགའི་རྣམ་
པར་རོལ། །ཞེས་དང༌། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཡལ་འདབ་ལས། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་སྐྱེད་བསྲིངས་ཤིང༌། །རིག་ཀུན་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཡི་གེ་མཁས་པས་ཚངས་

87

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔ་ཡི། །ཡི་གེ་མངོན་གསལ་རྣམ་པར་སྤྲུལ། །ཞེས་དང༌། གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པར། རི་བོང་ཅན་བཞིན་བྱིས་པ་དེ། །དུས་ལ་སྒྱུ་རྩལ་ཆགས་གནས་གྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གི་གཉེན། །འོད་ཟེར་ལྡན་ཞིང་རབ་ཏུ་མཛེས། །དལ་
གྱིས་དེ་ནས་ཁོ་ལག་རྫོགས། །དཔུང་པའི་ཀ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱན། །ཡིད་ལ་བྱུང་བའི་རྩོམ་པའི་གནས། །ལང་ཚོ་གསར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གླེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ཏུ། གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བའི་བསྔགས་པ་དང༌། ཅེས་འདོན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་དཔེར་ཡང་ཡོད་འདུག་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་བསྔགས་པའི་དོན་ཏོ། །
གྲོས་ནི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དང་ཡུལ་དང་དུས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང༌། སྐྱེས་བུའི་རྫས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། དགུག་པ་སླར་འཆོས་པ་དང༌། འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལ་བྱ་བའི་ལས་ངེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ་དེས་བརྒྱན་པ་ནི། ཟླ་འོད་ཀྱི་

ཡལ་འདབ་ལས། གང་ཞིག་ཕུར་བུའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། །མ་ཕྱེ་གྲོས་ཀྱི་གསང་སྔགས་
ཀྱིས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་དག །སྦྲུལ་གྱི་དུག་བཞིན་བཏང་བར་
གྱུར། །ཞེས་དང༌། འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཡལ་འདབ་ལས། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་ཉེར་ལྷགས་པས། །ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོ་བ་བྱས། །སྲོག་དང་ལྡན་ཙམ་སུ་ལ་ཡང༌། །འུ་
ཅག་འཚེ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ར་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར། ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་དེ་ནི་ཡོངས་བསྐྱེད་ཅིང༌། །སེམས་ལའང་བསམ་པ་མི་བདག་གིས་དཔྱད་ནས། །མཁས་པ་ལ་སོགས་བློན་པོ་བོས་ནས་ནི། །གཉིས་བྲལ་དགའ་བ་མཉམ་པར་རབ་སྨྲས་པ། །ལོ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་རྩ་བ་བརྟན་པར་ཟུག །སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོ་
ཤིན་ཏུ་མཐོ། །མཚུངས་པར་སྐྱེ་བས་དམན་པར་རྒྱལ་སྲིད་ནི། །སྲིན་བུས་ཟོས་པའི་

88

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཤིང་བཞིན་བདག་གིས་རིག །ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་འོས་བརྟན་པ་ཡི། །བུ་མོ་པད་ལྡན་
གཅིག་པུ་བདག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་འབད་པས་ལག་པ་ལ་བྱིན་ཚེ། །བུ་ཚ་ཉིད་དང་དེ་ལ་བྱམས་པའང་རིག །ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་གལ་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ཁྱོད་ཉིད་དུ། །གྱུར་ན་རྒྱུད་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་མི་འགྱུར། །གཟི་བརྗིད་གཏེར་དེ་རབ་ཏུ་འགུགས་པ་ཡི། །གནོད་མེད་རིག་པ་ཅི་ཡང་སྒྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་མི་བདག་ཚིག་ཐོས་ཡུན་རིང་དུ། །དཔྱད་ནས་བློན་པོ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལ་སྨྲས། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བསྟི་གནས་ཉེ་བ་ཡི། །ནགས་སུ་རྒྱལ་
པོའི་བུ་མོ་རྩེ་རུ་ཐོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཕོ་ཉ་ནི་སྨྲ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བང་ཆེན་པ་སྟེ་དེས་བརྒྱན་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་ཡལ་འདབ་ལས། གང་ཡང་མཛའ་ལས་བདག་མཚུངས་འཆར་ཀ་ནི། །དེ་དགུག་སླད་དུ་བདག་གིས་ཡང་དག་གཏོང༌། །སྤྲིངས་

ཡིག་ལག་དེ་ལྷ་རྣམས་མངོན་དགའ་བ། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་ལྷ་ཉིད་བཞིན་དུ་གྱུར། །ཞེས་དང༌། ཡིད་ལ་རེ་བ་འདི་ཡིས་ས་ཡི་བདག །དེ་ལྟའི་སླད་བཞིན་མདུན་དུ་སོང་བའི་ཚེ། །དེ་ཡི་དྲིན་གྱིས་རབ་བྱུང་གསལ་བྱས་པའི། །དགའ་བའི་རོ་ལྡན་འཆར་ཀ་ཡང་
དག་འོངས། །ཞེས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་གུས་ལ་མཉེས་གཤིན་པས། ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་འབོད་པ་དག །མཽ་གལ་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐོས། །བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་གནས་ལ། །ཁབ་དང་སྐུད་པའི་སྦྱར་བ་ནི། །བཀྲིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཤ་རིའི་བུ་ཅན་དེ་ཡིས་
ཕྱིན། །སོར་མོ་རེངས་བྱས་འགྲུབ་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་མཐུ་ཉིད་མ་ཡིན་པར། །བྱ་བ་འགོར་བར་འཇིགས་པ་ཡིས། །མྱུར་དང་བཅས་པས་ལ་འུར་སྨྲས། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་མགྱོགས་པར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་རྫིང་བུ་ནི། །གདུང་བ་མེད་

89

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔར་དགེ་སློང་ལ། །ལས་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བརྩོན། །ལས་ལ་ཆགས་ནས་མྱུར་མིན་ཞིང༌། །ཐོགས་པར་གལ་ཏེ་ཁྱོད་སྨྲ་ན། །རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་བསླང་བྱ། །བདག་གི་སྟོབས་ཡང་བལྟ་བར་བྱོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཡུལ་གཞན་དུ་བགྲོད་པས་བརྒྱན་པ་ནི། མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར། དེ་ནས་མཚན་མོ་འདས་གྱུར་ཏེ། །སྔ་དྲོ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ནི། །སྣ་ཚོགས་ལྷ་ཡི་ཆས་ལྡན་པའི། །གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས། །སྐབས་དེར་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་གྱུར་པ། །བདག་པོའི་ཁྱིམ་ན་བཅོམ་ལྡན་
འདས། །བལྟ་འདོད་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ། །མེ་ཏོག་བདུག་སྤོས་མཆོད་པ་ཡི། །བཀོད་པ་འཛིན་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང༌། །སྒྱུག་མོ་གྱོས་པོ་ཁྱོ་རྣམས་དང༌། །ལྷན་ཅིག་ཁང་བཟང་ལ་འཛེགས་འཁོད། །དེ་ནས་རྟ་ཡི་ཤིང་རྟར་བཅས། །དགེ་སློང་ཀུན་ཤེས་ཀཽ་ཌི་ཎྱ། །རྣམ་མང་ངོ་མཚར་རྫུ་འཕྲུལ་ནི། །མཆོག་ལྡན་དང་པོ་རབ་ཏུ་མཐོང༌། །ཉི་མ་དང་མཚུངས་དེ་མཐོང་ནས། །ཡ་མཚན་གྱོས་སོགས་དགའ་བ་ཡི། །མ་ག་དྷ་བཟང་ལ་སྨྲས་པ། །བཅོམ་ལྡན་ཞེས་པ་འདིའམ་ཅི། །འདིའམ་ཅི་ཞེས་རབ་ཏུ་སྨྲས། །དེས་སྨྲས་འདི་ནི་སྟོན་པ་མིན། །འདི་དག་དེ་ཡི་བཀའ་ལ་མོས། །དགེ་སློང་རབ་ཞི་བསྔགས་པར་འོས། །དཀའ་ཐུབ་རབ་འབར་འོད་ཟེར་ཅན། །གསེར་ལྗོན་མཛེས་པ་དགའ་བ་རི་ཡི་ནི། །རྩེ་མོ་ལ་ཞོན་སྔུན་ལ་བྱོན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །དཔལ་ལྡན་དགེ་སློང་འདི་ནི་འོད་སྲུངས་ཆེ། །ཆུ་ལྡན་ཆར་སྤྲིན་ཟབ་མོའི་
འབྲུག་སྒྲ་ཅན། །གདོང་ལྔའི་ཤིང་རྟ་དག་ལ་གནས་པ་གང༌། །མཁའ་ལ་སྔུན་དུ་བྱོན་པའི་དགེ་སློང་འདི། །ས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་གྲགས་ཤཱ་རི་བུ། །ཞེས་པ་ནས།

90

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ནས་རབ་འབར་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མའི་གོས། །ཉི་མ་བརྒྱ་ལྟར་གསལ་བ་འགྲོ་ལ་
བྱུང༌། །གདུང་བའི་ཁྱད་པར་མ་ལུས་ཞི་བྱེད་པ། །བསིལ་ཟེར་ཕྲེང་བ་བརྒྱ་ལྟར་བསིལ་བ་ཡང༌། །དེ་ནས་ནོར་བདག་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་སོགས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱ་ཆེ་
ནམ་མཁའ་བགྲོད་པ་བསྟན་ཅིང་རྗེས་སུ་བགྲོད་པ་ཕུལ། །འཆི་མེད་གྲོང་གི་བུ་མོས་མེ་ཏོག་ཚོགས་ནི་གཏོར་བ་ལས། །རྒྱལ་བའི་ཟླ་བ་བསོད་ནམས་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་
ལམ་ཤར། །གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ལྡན་པ་དེར། །མཚུངས་པའི་སྐུ་ནི་བཅུ་བདུན་དང་བཅས་པས། །རབ་ཞུགས་མ་ག་དྷ་ནི་བཟང་པོའི་ཁྱིམ། །ཟླ་ཤེལ་རིན་ཆེན་རྡོ་ཡི་རང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་དང༌། ང་ལས་ནུའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ནམ་ཞིག་ལྷ་རྣམས་བལྟ་བཞེད་པས། །ལྷ་བཞིན་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཤིང་དེས། །སྤྲིན་སྔོ་གྱིས་བཞིན་གླང་པོ་
ཡི། །ཕྱོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། །དང༌། གསེར་གྱི་ལོགས་ཀྱི་ཡལ་འདབ་

ལས། །རི་དྭགས་ལམ་ནི་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱས། །དཔུང་བཅས་དེ་ནི་དྲི་མེད་གདུགས། །ཟླ་ཤར་རི་བོ་བཞིན་དུ་སོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཡུལ་འཐབ་པས་བརྒྱན་པ་ནི། སྐྱེས་རབས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རབས་ལས། །དེ་
ནས་མཚོན་ཆ་འཁྲུག་པ་ཡི། །སྒྲ་ཆེན་གཡུལ་ནི་བསྲེས་པ་དང༌། །རྔ་བརྡུངས་སྒྲ་ནི་དྲག་པོ་ཡིས། །ནམ་མཁའི་ངོས་ནི་རལ་བ་བཞིན། །སོགས་དང༌། འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཡལ་འདབ་ལས། དེ་ཡིས་ས་བདག་གོ་བགོས་པས། །གྲོང་ཁྱེར་བསྡམས་པ་མཐོང་ནས་ནི། །ཁྲོས་ཏེ་གཅིག་པུས་གཡུལ་དུ་ཕྱིན། །དེ་ཡིས་དཔའ་རྣམས་བརླག་པར་བྱས། །གཡུལ་དུ་སྐྱེས་བུ་སེངྒེ་ཡིས། །དཔའ་བོ་གླང་པོ་དེ་དག་བསད། །མུ་ཏིག་གིས་བཞིན་གྲགས་པ་ཡི། །དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །གཞན་ལ་ཁྲོས་པར་གྱུར་པ་

91

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདེའི། །རལ་གྲི་དེ་ནི་ཅི་ཡང་འབར། །གང་གིས་རབ་ཏུ་གདུང་བས་དེས། །དགྲ་ཡི་ཆུ་བོ་ཡངས་པར་སོང༌། །ཞེས་པ་དག་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་བསྔགས་པ་དང༌། ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་རྡོ་འཇོག་ཅེས་པར་ནི། །ས་བདག་གླང་པོའི་རྣ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །གདུལ་དུ་གཞོན་ནུ་སྤྲིན་གྱི་རྡུལ་འཚུབས་ཚོགས། །ཉི་མ་ཕམ་བྱེད་ལྡན་
པར་རྒྱལ་པོས་བཏང༌། །གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཕྱིན་གླང་པོའི་མུན་པ་ནི། མ་ལུས་ཕྱོགས་བཟུང་
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་གནས། །གླང་པོ་དཔའ་སྒྲ་ཆུ་གཏེར་སྐྱོད་པ་ལྟར། །ཟབ་པས་སྲིད་པ་རྣམ་གཉིས་འབྱེད་པ་བཞིན། །དེ་ནས་རྡོ་འཇོག་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲས་ལ། །སྤྱི་བོས་

ཕྱག་འཚལ་རབ་ཏུ་དད་བྱར་བྱས། །གླང་པོ་རྟ་དང་རིན་ཆེན་དག་གིས་མཆོད། །བློ་ལྡན་རང་གིས་རང་གི་རྒྱལ་སར་བསྐོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
འདྲེན་པ་དར་བ་བརྗོད་པས་བརྒྱན་པ་ནི། ང་ལས་ནུའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ལྷག་མ་ངལ་བས་བདེར་གནས་པ། །མཐའ་དག་ཆུ་གཏེར་རླབས་ཀྱིས་ནི། །སྐ་རགས་ལྡན་པའི་ནོར་འཛིན་མ། །མ་ལུས་དཔུང་པས་བཟུང་པར་གྱུར། །ས་ནི་བསྲུང་བར་ཆས་གྱུར་ཅིང༌། །རབ་ཏུ་གསལ་བའི་དཔལ་ལ་གནས། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་དེ་ལེགས་བྱས་
ཀྱིས། །ཁྱབ་འཇུག་ལག་པ་བཞིན་དུ་མཛེས། །ཞེས་དང༌། ནོར་བཟང་གི་ཡལ་འདབ་ལས། ལྷ་གཅིག་གང་གིས་རྒྱལ་པོ་འདི། །ནོར་དང་སྐྱེ་བོ་དར་བ་ཉོན། །ས་བདག་དེ་ཡི་དར་བ་ནི། །གཟུགས་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཏགས་བཞིན། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱན་པར་གྱུར་པའོ། །འདིའི་ཀྱང་ནི་
མི་ཟད་པའི་ནང་ཚན་ཨ་བི་ཞེས་པ་སྡུད་པའི་དོན་དང༌། ཅིང་ཞེས་པ་ལོ་ཙཱ་བས་ཚིག་འཇོག་མཚམས་བདེ་ཕྱིར་བླ་ཐབས་སུ་བསྣན་པ་ཡིན་ནོ། །

92

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་མདོར་བསྡུས་མིན། །ཉམས་དང་འགྱུར་བ་དག་གིས་གཏམས། །སརྒ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་མིན། །
མཉན་འོས་བྲཏྟ་ལེགས་མཚམས་སྦྱར། །
ཀུན་ཏུ་སརྒ་དག་གི་མཐའ། །
ཐ་དད་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་མཛེས། །
སྙན་ངག་དམ་པའི་རྒྱན་ལྡན་ནི། །
བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་པར་འགྱུར། །
དེ་ཡང་ཧ་ཅང་མདོར་བསྡུས་པ་མིན་པ་སྟེ་བསྟན་བྱ་གང་ཡིན་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པར་འགོད་ནུས་པའི་ཚིག་གི་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པའོ། །ཉམས་དང་འགྱུར་བ་ནི། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བསམ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས།
དགའ་བ་དང་ཁྲོ་བ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཤར་བ་ནི་འགྱུར་བའམ་བསམ་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱས་པས་འཛུམ་པའམ་ཁྲོ་གཉེར་ལྟ་བུ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བས་གསལ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཉམས་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་དུ། བསམ་པའི་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཤིང༌། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འདོད་
ལུགས་མང་ཡང་སྐབས་འདིའི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་བཅད་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། དགའ་

དང་དགོད་བྲོ་མྱ་ངན་དང༌། །ཁྲོ་དང་སྤྲོ་བ་དེ་བཞིན་འཇིགས། །སྐྱུག་བྲོ་ངོ་མཚར་ཞེས་པ་རྣམས། །གནས་བྱེད་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་གྲགས། །འགྱུར་བ་དེ་འཕེལ་ཉམས་ཡིན་ཏེ། །སྒེག་དང་དགོད་དང་སྙིང་རྗེ་དང༌། །དྲག་པོ་དཔའ་བ་འཇིགས་བྱེད་དང༌། །མི་སྡུག་

93

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོརྨད་བྱུང་མིང་ཅན་ཞེས། །བརྒྱད་རྣམས་གར་གྱི་ཉམས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་དང༌། དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བ་སྟེ། ལེའུ་བར་པར་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་རོ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གཏམས་པ་སྟེ་གང་བར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཉམས་སྔོན་དང་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་པ་ནི་སྨྲ་བ་པོས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི། རོ་ཉམས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་སྔོན་དང༌། ཕ་རོལ་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འཆར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སརྒ་སྟེ་ལེའུ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ན་ཉན་པ་པོ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་སྲིད་པས་དེ་སྤང་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། གོང་དུ་མདོར་བསྡུས་མིན་ཅེས་པ་དང༌། འདིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་མིན་ཞེས་པས་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྤང་བ་གདམས་ནས་སྐབས་དང་མཚམས་པ་ཞིག་སྦྱོར་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །མཉན་པར་འོས་པ་ནི། སྡེབ་སྦྱོར་ལས་འབྱུང་བའི་བྲཏྟ་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་ཛཱ་ཏིས་ཀྱང་སྤྲས་པ་དང༌། མཆོག་གི་གཞུང་ལུགས་ལས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བརྡ་སྤྲོད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚིག་གི་མཚམས་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་དོན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ཞིང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་སྡེབ་པའོ། །ཀུན་ཏུ་སརྒ་སྟེ་ལེའུའི་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་དཀྱུས་ལས་གཞན་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཐ་དད་པས་བསྡུས་པ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཇི་ལྟར་
མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལས་ལུས་དངོས་གཞོན་ནུ་རོལ་པར་
ཡོད་པའི་མཐར་ཚེགས་བར་དགུ་པ་ཆེ་ལྡན་ལྟ་བུར་བྱས་པ་སྟེ། ལུས་ལྷུག་པར་ཡོད་ན་དབུ་དང་གཤམ་དུ་ཚིགས་བཅད་དང༌། ལུས་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡོད་ན་

94

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཤམ་དུ་ཚིག་ལྷུག་པའམ་རྒྱུན་ཆགས་ལྟ་བུ་རྐང་པ་རིང་པོས་བརྒྱན་ཅིང་མཛེས་པར་བྱས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྙན་ངག་སྒྲ་དོན་གྱི་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་
འཛིན་པ་པོ་མང་བས་བསྐལ་པའི་བར་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ནུབ་པས་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །
གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི་འོ་ན་ར་གྷུའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་བཤད་མ་ཐག་པ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་བསྔགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་མེད་ན་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
གང་ཞིག་ཡན་ལག་འགས་དམན་ཡང༌། །
གལ་ཏེ་སྦྱར་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི། །

དེ་རིག་མགུ་བར་བྱེད་པ་ནི། །
འདིར་ནི་སྙན་ངག་སྐྱོན་མ་ཡིན། །
གྲོང་གི་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་

ནས་ཆང་འཐུང་པ་དང་གཞོན་ནུ་སྐྱེ་བའི་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ཡང་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྦྱོར་བས་སྙན་ངག་རིག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་མགུ་བར་བྱེད་ནུས་ན། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བས་སྐབས་འདིར་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་མིན་ལ། དེས་ན་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་ནི་ལེའུར་བཅད་པ་དང་མ་བཅད་པས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ནི།

95

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཐོག་མར་འདྲེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

ཉེ་བར་བཀོད་ནས་དེ་ཡིས་ནི། །
དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཅེས་པའི། །
ལམ་འདི་རང་བཞིན་མཛེས་པ་ཡིན། །
ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདྲེན་པ་སྟེ་བསྔགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་དཔའ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བརྗོད་ནས་དེས་དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་གྱི་

དགྲ་བཅོམ་མོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པ་སྟེ་སྙན་ངག་མཁན་བྷཱ་མ་ཧ་ཞེས་བྱ་བའི་འདོད་པའོ། །
དེར་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ།
རིགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །

དགྲ་བོ་ལ་ཡང་བསྔགས་བྱས་ནས། །
དེ་ལས་རྒྱལ་བར་འདྲེན་པ་ནི། །
ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་པའང་བདག་དགའ་སྐྱེས། །
རིགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཐོས་པ་དང༌། དཔའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མས་ཐོག་མར་འཇོམས་བྱའི་དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་བསྔགས་ཤིང་བསྟོད་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དགྲ་བོའང་བདག་ཅག་གི་འདྲེན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་མཐུས་བཅོམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཕུལ་བྱུང་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་པས་འཁྱོག་བརྗོད་ཡིན་ཅིང༌། སྙན་ངག་ལ་ནི་འཁྱོག་བརྗོད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དབྱུག་པ་ཅན་བདག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལའང་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་འང་གི་སྒྲས་སྔ་མ་སྡུད་

96

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པ་སྟེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་དཎྜཱི་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་བཞེད། བྷཱ་མ་ཧས་སྔ་མ་ཁོ་ན་
འདོད་ཅིང་ཕྱི་མ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

༼ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྷུག་པའི་སྐོར་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་ལྷུག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རྐང་པ་མེད་པའི་ཚིག་རྒྱུན་ནི། །
ལྷུག་པའོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །
རྐང་པར་མ་བཅད་པའི་ཚིག་སུཔ྄་དང་ཏིང྄་མཐའ་ཅན་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ངག་འདི་ལེགས་སྦྱར་སཾ་སྐྲཏའི་སྐད་དུ་བརྩམས་པའི་སྙན་ངག་གི་ལུས་གཉིས་པ་ཚིག་ལྷུག་པ་སྟེ། བོད་སྐད་ལ་ཡང་སུམ་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་མི་འགལ་བར་སྦྱར་ནས་བརྩམས་པའི་ཚིག་རྐང་པས་མ་བཅད་པའི་ངག་གི་རྒྱུན་ཏེ། སྔོན་གྱི་

ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྐྱང་པ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། དབྱེ་བ་མིང་གིས་མདོར་བསྟན། དངོས་པོའི་དབྱེ་བར་རྟོག་པ་དགག མིང་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བར་བསྟན། དོན་གྱིས་དབྱེ་བར་འཇོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
་་་་་་་་་་་་བརྗོད་པ་དང་ནི་གཏམ། །
ཞེས་པ་དེ་ཡི་རབ་དབྱེ་གཉིས། །
ལྷུག་པ་ཞེས་པ་དེ་མིང་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་པ་དང་
གཏམ་མོ། །སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་ནི། འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ལོའི་སྒྲ་འདིར་ཡང་སྦྲེལ་ཏེ་མིང་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་གཞན་གྱི་འདོད་པར་བཞག་

97

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོནས། དཎྜཱིའི་རང་བཞེད་ལ་མིང་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་དེ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་
བཀྲལ། དཀྱུས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལྟར་རོ། །སྐབས་འདིར་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་དང་སངྒྷ་ཤྲཱིས། པཎྜི་ཏ་རིག་བྱེད་རྒྱ་
མཚོ་ནི་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷུག་པའི་སྙན་ངག་གང་ཞིག་སྔོན་བྱུང་གཏམ་རྒྱུད་ལས་དྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷུག་པའི་སྙན་
ངག་གང་ཞིག་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་བརྗོད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་ཞེས་འཆད། དེ་ལ་རྗེ་བོད་མཁས་པས་ཀྱང་སྐྱོར་ཟློས་ཙམ་མཛད་མོད། རྒྱ་གར་པཎྜི་ཏའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་ན་གཞུང་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པ་ནི་སྲིད། སློབ་
དཔོན་དཎྜཱིའི་མེ་ལོང་འདི་དང་བསྟུན་དགོས་ན་ནི་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དུ་སོང་སྟེ།
འདིར་མིང་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་རིགས་ཐ་དད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཁ་
ནས་འདོན་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ནས་སོ་སོའི་
མཚན་ཉིད་རེ་འཇོག་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱིའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་དུ་
སྣང་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོན་
བྱུང་གཏམ་ལས་གྱུར་པའང༌། །ཞེས་པ་དང༌། འདིའི་གཏམ་མི་གཅིག་སྟེ་དེ་ནི་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ད་ལྟར་བའི་བསྔགས་འོས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་ལྷུག་པའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྙན་ངག་མཁན་བྷཱ་མ་ཧ་ཞེས་བྱ་བའི་འདོད་པ་བཀོད་པ།
དེ་ལ་འདྲེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

98

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ལོ། །
གཞན་ནི་འདྲེན་པའམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང༌། །

རང་གི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་སྐྱོན་འདིར། །
ཡང་དག་དོན་བསྔགས་ཕྱིར་ཡོད་མིན། །
བརྗོད་པ་དང་གཏམ་དེ་དག་ལས་བརྗོད་པ་ནི་འདྲེན་པ་ཁོ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་པ་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྨྲ་བ་པོ་ངེས་པའོ། །ལོའི་སྒྲ་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་
པར་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་གཏམ་ནི་གཙོ་བོས་བརྗོད་པའམ་གཙོ་བོ་ལས་གཞན་དེའི་འཁོར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྨྲས་པའོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བོ་ཡ་རབས་རྣམས་རང་གི་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་གི་ཡོན་ཏན་རིགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྒྲགས་པ་ནི་ཚུལ་འདིར་སྐྱོན་
མིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རང་གི་སྤྱོད་པ་བསྔགས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །
དེ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ།
འོན་ཀྱང་ངེས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། །
དེར་ཡང་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །
གཞན་གྱིས་བརྗོད་དེ་རང་གིས་ཞེས། །
དབྱེ་བའི་རྒྱུ་འདི་ཅི་ཞིག་འདྲ། །
དེ་སྐད་ཟེར་མོད་ཀྱང་འདྲེན་པ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འདྲེན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་

99

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོམཐོང་སྟེ། དགའ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པར་འདྲེན་པའི་སྤྱོད་
པ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྙན་ངག་
མཁན་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བསྔགས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྙན་ངག་སྦྱར་བ་མང་

ཞིང༌། ཡང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་པོ་ངེས་སུ་ཆུག་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་མཐོང་མོད། དེ་ལས་གཞན་རང་གིས་བརྗོད་ན་བརྗོད་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་བརྗོད་ན་གཏམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་
པར་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང༌། སྐབས་འདིར་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཚིག་ལྷུག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྨྲས་བ་པོའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཐ་དད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་སྒོ་དང་གཞན་སྒོ་དང༌། །
དབུགས་མཚམས་བཅས་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡི། །
ཐ་དད་པ་ཡི་རྟགས་ཡིན་ན། །
གལ་ཏེ་ཞེས་པ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བའི་ཚིག་ཚིག་ལྷུག་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་དེའི་ཐོག་མཐའ་དང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་
ལ་སྒོ་སྟེ། ཝཀྟྲཾ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་སྒོ་ཕན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་སྒོའི་ནང་ཚན་གང་ཡང་རུང་
བའི་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། པ་ར་ཝཀྟྲཾ་གཞན་སྒོ་སྟེ་ཕྱེད་མཉམ་གྱི་ནང་ཚན། གལ་ཏེ་ན་ན་ར་
དང་ལ་དང་ག་ཡིན་ཅིང༌། །གལ་ཏེ་ན་ཛ་ཛ་ར་དེ་ཚེ་གཞན་སྒོར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། ཨ་ཤྭཱ་ས་ཏེ་ཡིད་བརྟན་ལྡན་པ་ཞེས་སྔར་བསྒྱུར་མོད། དོན་

100

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལེའུའི་མཚམས་མམ་མངལ་བསོའི་དབུགས་མཚམས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང༌། མེད་པ་གཏམ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཉིད་བརྗོད་པ་གཏམ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཞར་གྱིས་གཏམ་རྣམས་དག་ལ་ཡང༌། །

འཕགས་མ་སོགས་བཞིན་སྒོ་དང་ནི། །
གཞན་གྱི་སྒོ་དག་ཅིས་མི་འཇུག །
བྷཱ་མ་ཧ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་པ་ཀི་རཱ་ཏ་ཏེ་བོད་སྐད་
མོན་པར་གྲགས་པ་ལྷུག་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཞར་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་ཁ་སྒོ་དང་གཞན་སྒོ་དང་དབུགས་མཚམས་སུ་སྡོད་པ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གིས་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་ལ་ཀྵྨཱི་གྲ་ཧ་ཎ་སྟེ་བོད་
སྐད་དཔལ་མོ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་ལྷུག་པའི་སྙན་ངག་འདི་ལའང་ཞར་གྱིས་བྱུང་

བའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་ཛཱ་ཏི་འཕགས་མ་དང༌། རྗེས་བསྔགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་
སོགས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒོ་དང་གཞན་སྒོ་དང་དབུགས་མཚམས་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ཏུ་ཅིས་མི་རུང་སྟེ་རུང་བ་ཁོ་ནའོ། །
འདིར་ཞར་གྱིས་ཞེས་པ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་དེ་དག་ལྷུག་པའི་ཞར་བྱུང་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་གོ་ན་མི་
རུང་སྟེ། དེ་དག་ཚིག་ལྷུག་པར་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང༌། འདིར་ཡང་སྙན་ངག་གི་ལུས་གཉིས་པ་ལྷུག་པ་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །ལཀྵྨཱི་གྲ་ཧ་ཎ་དང་ཀི་རཱ་ཏ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་

101

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔ་སྟེ། བོད་འདིར་མ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་མིང་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་ཡང་མི་སྣང་མོད། འདིར་
ནི་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།
།

སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་
ལེགས་པར་བཤད་འདུག་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཚིག་སྣ་བསྡུས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་འགྲེལ་ཉིད་བསྒྱུར་བའི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཚིག་སྦྲམ་པོ་ཆེས་བརླིང་བས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བོད་
འགྲེལ་མཛད་པོ་གཞན་སུས་ཀྱང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མ་དགོངས་ཤིང་མ་གསན་བཞིན་
དུ་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚིག་ཉོག་གོ་བ་མྱང་ན་དོན་མི་སྟོན་པའི་བབ་ཅོལ་མང་
ཞིང་ཁྱད་པར་སྒོ་དང་གཞན་སྒོ་དང་ཡིད་བརྟན་ལྡན་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ངོས་
འཛིན་པ་ན་སྔ་འགྲེལ་རྣམས་དཔང་ཊཱིཀ་ལ་བསྟེན་པས་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་འཇུག་པའི་
བཤད་སྒྲོས་ཕྱོགས་མགོ་དོད་ཙམ་བྱུང་ཀྱང་རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་
ཀྱིས། ཟློས་གར་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་སྒོ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་སྒོ་སྟེ་དེའི་ལན་འདེབས་པ། ཡིད་བརྟེན་ལྡན་པ་སྡེ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་བཀྲལ། དེ་ནས་བརྩམས་འགྲེལ་མཛད་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མོད། སྤྱིར་དྲི་བ་དང་
དྲི་ལན་ལ་སྒོ་དང་གཞན་སྒོའི་མིང་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ཟློས་གར་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་པ་བདེན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །
ལམྦྷ་སོགས་སམ་ཨ་ཤྭཱ་སའི། །
དབྱེ་བ་མཐོང་ཡང་དེ་ལས་ཅི། །

102

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལམྦྷ་སྟེ་གཞོན་ནུ་མ་རྙེད་པ། སོགས་ཁོང་ནས་མ་ཚོགས་པ་དང་ངལ་བསོ་བསྡུ། གཞན་ཡང་ཨ་ཤྭཱ་ས་ཏེ་ལེའུའི་མཚམས་སོགས་ལྷུག་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཅིང་ལ་ལར་མེད་པའི་དབྱེ་བ་ཙམ་མཐོང་མོད། དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཁུངས་མེད་
ཅིང་རྒོལ་བ་ཁྱོད་རང་གིས་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
ལའང་དེ་དག་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། གལ་ཏེ་ལམྦྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཏམ་དང་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཡན་ལག་གམ་ཐ་སྙད་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལུས་དངོས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཅི་སྟེ་རིགས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེ་ཕྱིར་གཏམ་དང་བརྗོད་པ་ཞེས། །
མིང་གཉིས་དག་གིས་རིགས་གཅིག་མཚོན། །
དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་མིང་གཉིས་བཏགས་པ་ལྟར། གཏམ་དང་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་ཚིག་ལྷུག་པའི་སྙན་ངག་གི་རིགས་གཅིག་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །
ལྷག་མ་བརྗོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང༌། །
འདི་ཉིད་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར། །
འོ་ན་ལྷུག་པའི་དབྱེ་བ་གཞན་ཡང་མཐོང་ན་དེ་རྣམས་འདིར་མ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཏམ་དང་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ཐ་དད་ཅིང༌། དོན་གྱི་རིགས་གཅིག་པ་ཚིག་ལྷུག་པར་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་

103

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའགྱུར་བས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་ནི། ཡང་བྷཱ་མ་ཧ་ན་རེ། བརྗོད་པ་ནི་བུ་མོ་འཕྲོག་པའི་དོན་གྱི་གཡུལ་

ཞེས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་རཏྣ་ཤྲཱིས། བུ་མོ་
འཕྲོག་པའི་དོན་ཅན་ནམ་རྒྱུ་གཞན་གྱིའང་རུང་སྟེ་གཡུལ་དང་ཞེས་འཆད་ཅིང་གཞན་
ཡང་མ་ཚོགས་པ་དང་འདྲེན་པ་དར་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གཏམ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དཔེར་ན་འདོད་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པའི་ལུང་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་དྲངས་པ་ལས། གང་དུ་བུ་མོ་འཕྲོག་དང་གཡུལ། །འཕྲད་དང་མངོན་པར་དར་བས་བརྒྱན། །གཙོ་བོ་ཉིད་དམ་འཁོར་
གྱིས་འདིར། །འདྲེན་པའི་སྤྱོད་པ་སྨྲ་བ་ནི། །ལྷུག་པ་སྒོ་དང་གཞན་སྒོ་ཅན། །དབུགས་མཚམས་བཅས་པ་ལེགས་སྦྱར་བ། །དེ་ནི་བརྗོད་པ་ཞེས་བཤད་དེ། །སྦྲང་རྩིའི་བུ་དང་
དགའ་སྤྱོད་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བུ་མོ་འཕྲོག་དང་གཡུལ་དང་ནི། །
བསླུ་བ་དར་བ་ལ་སོགས་པ། །
སརྒས་བཅིངས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད། །
དེ་དག་ཁྱད་བྱེད་ཡོན་ཏན་མིན། །
བུ་མོ་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་གཡུལ་དང་མ་

ཚོགས་པ་དང༌། འདྲེན་པས་དགྲ་ཆོམས་པའི་དར་བ་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་གྲོས་དང་ཕོ་ཉ་དང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བཟུང་སྟེ། དེ་རྣམས་སརྒས་བཅིངས་པའི་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་བརྗོད་པ་གཏམ་ལས་

104

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མིན་ཏེ། གཏམ་ལའང་དེ་རྣམས་སྐབས་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྐབས་འདིར་མཁས་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། སརྒས་བཅིངས་པ་ནི་ལྷུག་
པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཚིགས་བཅད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟག་ན་ཆོས་དེ་དག་
ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་ཡིན་མིན་ལ་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་
རྩོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ཞིག་ཐུགས་ཡུལ་དུ་ཤར་ཡོད་པ་འདྲ་ནའང༌། འདིར་ནི་ཚིག་ལྷུག་པའི་ནང་ཚན་བརྗོད་པ་གཏམ་ལས་ཐ་དད་མི་དད་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་མོད། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་ལྷུག་པ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་གནག་རྫི་བླུན་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་སླ་ན་མཁས་པས་དེ་ལ་རྩོད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་
ཡང་དགོངས་དགོས་སོ། །
སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བསམ་བྱས་རྟགས། །

གཞན་དུ་ཡང་ནི་སྐྱོན་མི་འགྱུར། །
འདོད་དོན་སྒྲུབ་ལ་སྒོ་རུ་ནི། །
མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཅིས་མི་འགྱུར། །
ཡང་བྷཱ་མ་ཧ་ན་རེ། སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་དགོངས་པ་སྟེ་བསམ་པས་མི་ནོར་
བའི་སླད་དུ་རྟགས་སམ་མཚན་མར་བཀོད་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་མེད་པ་གཏམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་མཆོག་དང་མཆོག་
གི་གཞུང་ལུགས་ལས་བརྗོད་པར་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་ཡིན་ན། དེ་གཏམ་དང་མི་

105

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའཁྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་མཚན་དགོད་པར་བྱ་ཡི། གཏམ་དུ་སྦྱར་བ་ལ་དེ་ལྟར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཁུངས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་རུང་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌།

ཁུངས་མེད་ཀྱང་སླ་ཡི་སྙན་ངག་མཁན་པོས་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་མཚན་དུས་དེར་གསར་དུ་སྦྱར་རུང་ངོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། །གཞན་གཏམ་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་
ནི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་དོན་གྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སྙན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན། །མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། །ལྟོ་འདུན་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་ཟས། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་ནོར། །ཞེས་འདོན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྙན་
ངག་མཁན་གྱི་བསམས་པས་བྱས་པའི་རྟགས། བརྗོད་པ་ལ་གསར་དུ་སྦྱོར་རུང་ན་
གཏམ་ལ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །
སྐབས་འདིར་ཡང་གུང་ཐང་བདེ་བློས། མོ་ཡི་རྟགས་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཅན་དུ་
བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གཞན་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྟགས་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལ་རྒྱ་དཔེར་ཙིཧྣ་ཞེས་འབྱུང་བ་མི་ནོར་བ་བྱ་བའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་གཏམ་ལའང་ཡོད་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟགས་
གསུམ་འཆད་པའི་སྐབས་མིན་ལ། གལ་ཏེ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་
ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་འཆད་དུ་ཡོད་ན་དེར་ཟད། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྟགས་དཀྲུགས་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ན། ངང་མོ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དཀར། །སོགས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་ཅི་ལ་

106

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
འགྱུར། རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤེལ་མའི་སྐོར་བཤད་པ།༽
ལུས་གསུམ་པ་ནི།
སྤེལ་མ་ཟློས་གར་ལ་སོགས་ཏེ། །
དེ་དག་རྣམས་ནི་གཞན་ན་རྒྱས། །
ལྷུག་པ་ཚིགས་བཅད་རང་བཞིན་འགའ་འང༌། །
ཙཱུ་ཞེས་པར་མངོན་པར་བརྗོད། །
སཾ་སྐྲ་ཏ་དང༌། རང་བཞིན་དང༌། ཟུར་ཆག་དང༌། ཤ་ཟའི་སྐད་སྟེ་སྐད་རིགས་བཞི་སྤེལ་བའི་སྤེལ་མ་དང༌། ཚིག་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་སྤེལ་མ་སྟེ་གཉིས་ཀ་འདིར་སྙན་ངག་གི་ལུས་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་བྷ་ར་ཏ་དང་ཀོ་ཧ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། གཉིས་པ་
ཙཱུ་ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་པ་ནི་དཔེར་ན། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། གང་ཞིག་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་བཅས། །དབུགས་མཚམས་བཅས་གསལ་ལྷུག་པ་ཚིགས་བཅད་དངོས། །དེ་འདིར་ཙཱུ་ཞེས་པར་
བརྗོད་པ་སྟེ། །འདུལ་བྱེད་མ་དང་ནོར་ལྷའི་བུས་བྱིན་སོགས། །ཞེས་རྒྱུན་ཆགས་མ་
བཅད་པའི་དཎྜ་ཀ་ཉིད་ལ་ཙཱུ་ཞེས་བཞག་པ་དང༌།
བྷཱ་མ་ཧའི་འདོད་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་མཛད་པོ་སློབ་དཔོན་དཎྜཱིའི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལུགས་སྲོལ་

107

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཐ་དད་པ་ཞིག་གོ །གཞུང་འདི་དང་འདིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་
མ་བཅད་པ་ཙཱུ་ཡིན་པར་མ་ཟད་འང་གི་སྒྲས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་ལའང་ཙཱུའི་སྒྲ་འཇུག་
པས། དེ་ཉིད་འདིར་སྙན་ངག་གི་ལུས་གསུམ་པར་བཞག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་མགོར་སྤེལ་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདིར་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །
འོ་ན་སྔར། དེ་ཡང་ཚིགས་བཅད་ལྷུགས་པ་དང༌། །སྤེལ་མ་རྣམ་གསུམ་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཟློས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མདོར་བསྟན་དང༌། འདི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལྷུགས་པ་དང་
ཚིགས་བཅད་སྤེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅེས་པ་ལ་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་ནས། ལྷུགས་པ་ཚིགས་བཅད་རང་བཞིན་འགའང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང༌། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས། པྲ་ཧ་ར་ཎ་དང༌། པྲ་ཧ་ས་ན་ཟེར་བ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་པས། འདི་ཐད་
ཀྱི་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང༌། ལྷུགས་པ་དང་ཚིགས་བཅད་དག་གི་རྣམ་པ་ནི་ལྷུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འདྲེས་མ་སྟེ་ཙཱུའོ། །ཙཱུ་ཞེས་པའི་མིང་
ཅན་དེ་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཏུའོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ཙཱུ་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྣམ་པར་འདྲེས་པར་ཡོད་པས་ཙཱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་
ཡང་སྐྱེས་རབས་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྤེལ་མ་གང་ཞིག་ལྷུག་པ་མང་བ་ལ་བར་བར་དུ་ཚིག་བཅད་ཀྱང་ཅི་རིགས་འདྲེས་པ་ཞིག་སྟེ་དེའི་མིང་ཙཱུ་ཞེས་བྱ།
དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོས། སྤེལ་མ་ལ་འགའ་ཞིག་རྒྱུན་ཆགས་འཛིན་ལ། དེ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ནང་ཚན་དུ་མཁས་པས་བཞག་པས་མི་འཐད། རང་

108

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལུགས་སྤེལ་མ་ཟློས་གར་ལྟ་བུའམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རབས་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ཆགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ནང་ཚན་དུ་མཁས་པས་འཇོག་ཅེས་གསུངས་རྒྱུ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་བཅད་པའོ། །
གཞན་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེར་དུ་ཚིགས་བཅད་དང་ལྷུགས་པ་སྤེལ་མར་
ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་འདྲེས་པ་ཞེས། ཚིག་བཅད་ལྷུགས་སྤེལ་བ་དང་སྐད་རིགས་བཞི་སྤེལ་བ་གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་ལ་ཚང་དགོས་ཤིང༌། མ་ཚང་ན་ལུས་གསུམ་པ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་སྒྲོས་བྱུང་ཡང༌། དེ་འདྲར་མ་ངེས་པ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་འདིའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། གཞུང་ཚིག་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་འགྱུར་བཅོས་པར། ལྷུག་པ་ཚིགས་བཅད་རང་བཞིན་འགའ་འང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས། འོན་ཀྱང་དཔང་ལོས། རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པས། འདིའི་འང་སྒྲ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་

བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་སྐད་རིགས་བཞི་སྤེལ་བ་དེ་ལུས་གསུམ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནས། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཙཱུ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཚིག་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་དེ་ཡང་དེར་
སྡུད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། འང་སྒྲ་ནི་འདིར་ཡང་སྤེལ་མ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རྒྱུན་ཆགས་མ་བཅད་པའང་སྡུད་པའི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་
རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དུམ་བུ་འདིར་བསྒྱུར་བའི་ནང་དུ་འང་གི་སྒྲས་ཙཱུ་ཁོ་ན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྣམ་པར་འདྲེས་པ་ཡོད་པས་ཙཱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ཉིད་ལས་ཤེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལུས་སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་བཞག་པ་ལ་གསུམ། སྐད་

109

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོརིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང༌། སྐད་རིགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་

པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང༌། །
ལེགས་སྦྱར་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང༌། །
ཟུར་ཆག་འདྲེས་མ་ཞེས་པ་སྟེ། །
རྣམ་པ་བཞི་རུ་མཁས་པས་གསུངས། །
སྔོན་དུ་བཤད་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་སྙན་ངག་གི་ལུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་ཏེ་སཾ་སྐྲ་ཏ་འབའ་ཞིག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་པྲ་ཀྲ་ཏ་རང་བཞིན་དང༌། ཨ་ཝ་བྷྲཾ་ཤ་ཟུར་ཆག་འབའ་ཞིག་པ་དང༌། འདྲེས་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་བསྲེས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་གསུངས་
སོ། །ཤ་ཟའི་སྐད་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དབང་ལས་འདིར་ལེགས་པར་མ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
ལེགས་སྦྱར་ཞེས་བྱ་ལྷ་ཡི་ནི། །
སྐད་དུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་གསུངས། །
དེ་སྐྱེས་དེ་མཚུངས་ཡུལ་ཅན་ཞེས། །
དུ་མར་རང་བཞིན་དག་གི་རིམ། །
ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་སྐད། །
ལེགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་དག་གི་མཚོ། །སེ་ཏུས་བཅིངས་སོགས་རང་བཞིན་གང༌། །

110

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་རིག །སཽ་ར་སེ་ན་གཽ་ཌ་དང༌། །
ལཱ་ཌྷཱི་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡི། །
སྐད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའི། །
ཐ་སྙད་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར། །
བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པའི་ཚིག །
སྙན་ངག་ལ་ཟུར་ཆག་ཅེས་གནས། །
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ལེགས་སྦྱར་ལས། །
གཞན་པ་ཟུར་ཆག་ཉིད་དུ་བརྗོད། །
དེ་ཡང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ། ལྷ་རྣམས་ལྷའི་
སྐད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དུ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སཾ་སྐྲ་ཏ་ནི་ལྷའི་སྐད་དུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་
གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་སྦྱར་དེ་ཉིད་ཅུང་
ཟད་ཟུར་ཆག་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྐད་ནི་པྲ་ཀྲ་ཏ་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐད་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཡིན་པས་སྐད་
དེ་ཉིད་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ། ལེགས་སྦྱར་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ནི་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡུལ་སོ་སོའི་དབང་གི་རིམ་པ་དུ་མར་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབུས་

111

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའགྱུར་འཆང་མ་ག་དྷ་པའི་སྐད་ནི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཤིན་ཏུ་ཐག་ཉེ་བས་ལེགས་བརྗོད་དམ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་ནས་བསྔགས་པའོ། །འོ་ན་སྐད་དེ་ཉིད་
འབའ་ཞིག་པར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་མཐོང་ཞེ་ན། སེ་ཏུས་བཅིངས་པ་སོགས་གསུངས་པའི་སེ་ཏུ་ཟམ་པ་དང་ཡུར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་མོད། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ལེའུའི་མིང་དུ་གསུངས་པས་ལེའུས་བཅིངས་པ་ཞེས་འགྲེལ་ཀྱང་ཆོག །རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ནས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་ཡུལ་དུ་དམག་བཅུག་སྐབས་ལྷོ་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སེ་ཏུ་བྷནྡྷ་སྟེ་ཟམ་པ་བཙུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྙན་ངག་ཏུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དུ་བརྩམས་པ་ཞིག་འདིའི་མཚན་གཞིར་བཞག་
ནས། དེ་ཉིད་གང་གིས་བརྩམས་པའི་སྐད་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་

རང་བཞིན་གྱི་སྐད་མཆོག་ཡུལ་དབུས་མ་ག་དྷ་པའི་སྐད་དེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྟེན་བྱར་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད། དཔེ་ལ་ལར་སེ་རུ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་འབྱམས་པའོ། །
གཞན་ཡང་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོར་གཏོགས་པ་གཽ་ཌ་སྡེ་ཤར་ཕྱོགས། སཽ་ར་སེ་ན་དཔའ་བོའི་སྡེའམ་ལྷའི་སྡེ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས། ལཱ་ཌྷཱི་ནུབ་ཕྱོགས། པཉྩ་ལཱི་ལྔ་
ལེན་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས། གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཀུནྟ་ལཱ་དང༌། མུ་ར་ལཱ་དང༌། བཻ་དརྦྷ་དང༌། མ་ཧི་ཥཱ་དང༌། བ་ར་ཏ་དང༌། བ་ཤ་རྣམས་ཀཻྱི་སྐད་ནི་རང་བཞིན་མཆོག་མ་ག་དྷ་པའི་སྐད་དང་ཉེ་བས་སྙན་ངག་དང་ཟློས་གར་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཟུར་ཆག་ནི་སྔོན་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་རྒྱ་

112

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།གར་གྱི་ཡུལ་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་སྐྱོང་བའི་རྫི་བོ་བྱས་ཤིང་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པའི་ཚེ། རི་བོ་བཏེག་ནས་བ་ལང་གི་ཁྱུ་རྣམས་བསྲུང་བར་བྱས་པས་ཁྱབ་འཇུག་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བ་ལང་གི་ཁྱུ་བདག་པོར་བསྐོས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང༌། དེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་ལའང་གོ་བིནྡཿབ་ལང་རྫི་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དུས་དེར་ཁྱབ་འཇུག་བ་ལང་རྫིའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཡུལ་དེར་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱུགས་ཤིན་
ཏུ་མང་ཞིང༌། ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་བླུན་ཅིང་སྐད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་དག་པར་སྨྲ་བས། དེ་ཉིད་ཟློས་གར་དང་སྙན་ངག་རང་ལུགས་ཀྱི་ཟུར་ཆག་ཏུ་བཞག སྐད་དེ་ལའང་བ་ལང་རྫིའི་སྐད་དུ་གྲགས་ཏེ། ཊཱི་ཀ་ཀཱ་མ་དྷེ་ནུར་ཡང༌། སྙན་ངག་ལས་ནི་བ་ལང་རྫི་ལ་
སོགས་པའི་ངག་རྣམས་དེར་འདོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ཟུར་ཆག་གི་
སྐད་ཅེས་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང༌། བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ནི་སཾ་སྐྲ་ཏ་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཐམས་ཅད་དང༌། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཉམས་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཟུར་ཆག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་འཇོར། སྒྲ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལེགས་པར་མ་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཨ་བ་ཤཔྡཿ སྟེ་སྒྲ་ཉམས་པའོ། །
དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཟུར་ཆག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང༌། སྒྲ་ཉམས་པ་སྟེ་འདི་སྒྲ་ངན་པར་གྱུར་པས་ཨ་བ་བྷྲཾ་ཤཿ སྟེ་ཟུར་ཆག་གམ་སྒྲ་ངན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང༌། སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པ་
བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བླུན་སྐད་ནི་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་འགྲེལ་
རྣམས་སུ་ཕྱུགས་རྫིས་མཚོན་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅེས་བཀྲལ། རྗེ་བོད་མཁས་

113

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔས་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་ཅེས་པའི་ཟུར་ཆག་གཞུང་འདིར་སྙན་ངག་རང་ལུགས་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཟུར་ཆག་གཉིས་བཤད་པ་དེ་གང་རུང་ཡིན་ནམ། དེ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གཞི་ཟུར་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་མི་ཤེས་པ་བླུན་པོ་གྲོང་པའི་ཚིག་དེ་ནི་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང༌། འོག་ཏུ། ཚིག་སྦྱོར་མཆོག་མིན་འདོད་པ་ནི། སྒྲ་ཉམས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་མཆོག་མིན་པའི་ཡུལ་དམན་པ་ལ་གྲགས་པའི་ངག་ནི་སྐྱོན་བཅུའི་ནང་ཚན་གྱི་སྒྲ་ཉམས་སུ་བཤད་པས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཐམས་ཅད་ཟུར་ཆག་ཡིན་ན་སྐནྡ་ཀ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དུ་སྦྱར་བ་དག་ཀྱང་ཟུར་

ཆག་ཏུ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་

ཡང་མཚན་གཞི་གསར་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང༌། དེ་བྱུང་ཡང་གཞུང་དུ་དེ་བོར་ནས་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་བཤད་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་བོར་མེད་པའི་སྲང་འཆག་པའི་དཔེར་སོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་པར་དོགས་སློང་བཀོད། ཟུར་དུ་དྲི་ཚིག་ཚངས་པའི་མགྲིན་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པའི་ནང་དུ་ཡང༌། ཨོ་ས་ར་སོགས་ཟུར་ཆགས་བསྟན་བཅོས་ཉིད། །ཡོད་པར་བཤད་འདི་སྙན་ངག་རང་ལུགས་དང༌། །བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་ཟུར་ཆག་གཉིས་གསུངས་པ། །གང་རུང་ཡིན་ནམ་དབྱེ་བ་གཞན་ཡོད་ཅི། །ཞེས་འགོད་པར་མཛད་ཅིང༌། དེ་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་རིགས་ལམ་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་དོན་འདི་དྲི་བ་མཛད་པའི་ཡིག་ཆུང་ལན་དང་བཅས་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་མཐོང༌། བོད་མཁས་པ་རང་གིས་རང་ལན་མཛད་པ་

114

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སོགས་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པའི་ལན་གཞུང་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་ངེས་པ་ཡང་མི་འདུག །
འདི་བཞིན་ཡིན་ནམ་དགོངས་པའི་ཚོད་འཇོག་ལྟ་བུར་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་སྐད་རིགས་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལ་ཡོངས་གྲགས་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་
བྱས། སྙན་ངག་རང་ལུགས་དང་བསྟན་བཅོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཟུར་ཆག་ནི་དམིགས་བསལ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང༌། ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང༌། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་པ་ཟུར་ཆག་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་ནི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྔོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དེས་འོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཐུགས་སྟབས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་མཚོན་པའི་གསུང་ཙམ་ལས་ངེས་པ་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་

ཆ་མི་འདུག་མོད། གཞུང་གི་དགོངས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བའི་དོན་ནི་སྔར་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཚུལ་བཞིན་གོ་བ་ཁོ་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མདུད་པ་

དགྲོལ་བར་ནུས་མོད།
འདིར་ཡང་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན་བོད་འགྲེལ་མཁན་པོ་སྤྱིའི་ཐུགས་ཡུལ་དུ་ཤར་
བའི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། བོད་མཁས་པས་ཇི་ལྟར་བཀོད་པའི་དོགས་པ་དེའི་གནོད་བྱེད་ངེས་པར་འདུག་ཅིང༌། བ་ལང་རྫི་ཞེས་པ་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་ཕྱུགས་རྫི་ཞིག་ལ་ངོས་
བཟུང༌། དེས་མཚོན་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བརྩམས་པ་ཞེས་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་
ན། རྒྱ་དཀར་ནག་བོད་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུས་བླུན་པོའི་སྐད་ཟེར་བ་ཞིག་ལོགས་སུ་གང་ན་ཡོད་དཔྱད་པས་གསལ་ལ། སྐད་མཆོག་

115

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདམན་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྡ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་
དུ་སྦྱར་བ་ལ་ངོས་འཛིན་ན་ནི་མཆོག་གི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཚིག་སྦྱོར་མཆོག་མིན་དུ་འགྱུར་བས་སྤང་བྱའི་སྒྲ་ཉམས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་གནོད་ལ། སྤྱིར་

བཏང་གནག་རྫི་བླུན་པོས་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ལྷའི་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུས་སྔར་གནག་རྫི་བླུན་པོ་ཡིན་ཀྱང་ནག་མོའི་འཁོལ་པོ་བཞིན་གློ་བུར་དུ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་སོང་བ་ཡིན་ན་ནི་སྐད་ཀྱང་བླུན་སྐད་དུ་སྦྱོར་ཅི་སྟེ་དགོས། རྗེ་བོད་མཁས་པས་རང་ལན་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་སྙན་ངག་དང་ཟློས་གར་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་བཞི་པོ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་བཞི་མི་འདྲ་ན་འབྱེད་ཆོས་ཅི་ཡོད་དང༌། ངག་གི་རང་
བཞིན་དེ་དག་ཀྱང༌། །སོགས་ཤློ་ཀ་ནི་སྐད་རིགས་བཞིའི་མདོར་བསྟན་དང༌། ལེགས་སྦྱར་ཞེས་བྱ་སོགས་ཤློ་ཀ་དྲུག་སྐད་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་མ་ཡིན་ན་ཟློས་ཏེ་ཅི་ལ་གསུངས། ཡིན་ན་མདོར་བསྟན་གྱིས་རྒྱས་བཤད་ལ་མ་ཁྱབ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྙན་ངག་
རང་ལུགས་ཀྱི་སྐད་རིགས་བཞི་པོ་སོ་སོར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་མེད་ན།
ལེགས་སྦྱར་སརྒས་བཅིངས་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་
འགྲེལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྐད་རིགས་མཆོག་དམན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་མཁས་

བླུན་ལ་བལྟོས་ནས་ཚིག་སྦྱོར་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པའི་གནད་གོ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བོད་སྐད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་སོགས་ལ་ལྟོས་ན་སྐད་མཆོག་མ་ཡིན་པས། སྦྱར་རྒྱན་ཕལ་ཆེར་དང་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་བྱ་དཀའ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་སྦྱོར་

116

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དུ་མི་བཏུབ་པ་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་འཁོབ་རི་བྲག་
པའི་བླུན་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་དགོས་ཀྱང༌། བོད་སྐད་ལ་མཁས་པས་སྦྱར་བའི་
བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་རྣམས་སྒྲ་ཉམས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་བསྔགས་པར་འོས་པ་ལྟར། བ་ལང་རྫིའི་སྐད་ལ་མཁས་པས་སྦྱར་བའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་སྐད་ཟུར་ཆག་ཡིན་མོད་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སྒྲ་ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འཇུག་པའི་གནད་དེ་ལྟར་ཡིན།
སོགས་ཁོངས་ནས་སྐད་རིགས་དམན་པ་མཐའ་འཁོབ་རི་བྲག་པའི་སྐད་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྙན་ངག་རང་ལུགས་ཀྱི་ཟུར་ཆག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །
གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི།
ལེགས་སྦྱར་སརྒས་བཅིངས་ལ་སོགས། །
རང་བཞིན་སྐནྡྷ་ཀ་སོགས་དང༌། །
ཟུར་ཆག་ཨོ་ས་ར་སོགས་ཏེ། །
ཟློས་གར་ལ་སོགས་འདྲེས་པའོ། །
གཏམ་སོགས་སྐད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང༌། །
ལེགས་སྦྱར་གྱིས་ཀྱང་བཅིངས་པ་སྟེ། །
རྨད་བྱུང་དོན་ཅན་རྒྱ་ཆེའི་གཏམ། །
འབྱུང་པོའི་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད། །
ལེགས་སྦྱར་སཾ་སྐྲ་ཏའི་སྐད་ཀྱིས་བརྩམས་པས་སརྒས་བཅིངས་པ་དཔག་
བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཞན་ཡང་འདུས་པ་དང་བསྟོད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྐད་མཆོག་གིས་བརྩམས་པ་སེ་ཏུ་བྷནྡྷ་ར་མེ་ཤྭ་ར་ཏེ་

117

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོསྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེའོ། །
ཕལ་པས་བརྩམས་པ་རབ་མཆོག་སྡེས་བྱས་པ་སྐནྡྷ་ཀ་དང་གཱ་ཐཱ་ལ་སོགས་པའོ། །ཟུར་ཆག་སྟེ་ཨ་ཝ་བྷྲཾ་ཤའི་སྐད་དུ་བརྩམས་པ་ནི་ཨོ་ས་ར་དང༌། སོགས་པས་ར་ས་ག་ལ་སོགས་པའོ། །ཟློས་གར་ནི་སྐད་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་སྟེ་སོགས་པས་བྷ་ན་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། །གཏམ་མམ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཚིག་ལྷུག་པ་དང༌། སོགས་པས་དེས་མཚོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་སྤེལ་མ་རྣམས། རྗོད་བྱེད་སྐད་རིགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བའམ། ཐམས་ཅད་བསྲེས་པའམ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཕལ་ཆེར་ནི་སཾ་སྐྲ་ཏའི་སྐད་དུ་སྦྱར་བ་ཤས་ཆེ་བས། གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སླར་ཡང་སྨོས་པ་ལེགས་
སྦྱར་གྱིས་ཀྱང་བཅིངས་པ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུའང་བརྩམས་པའོ། །འོ་ན་སྐད་
གཞན་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་འབའ་ཞིག་པས་བརྩམས་པ་ཡོད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ན། ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། འདོད་འཇོར། རྨད་བྱུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན། །ཤ་ཟའི་སྐད་དངོས་སྤྱོད་ཡུལ་ཆེ། །མི་ཞོན་བྱིན་ལ་

སོགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གཏམ་ཆེན་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་རྒྱ་ཆེའི་གཏམ་མམ་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་པོའམ་ཤ་ཟའི་སྐད་འབའ་ཞིག་པས་བརྩམས་པ་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ཀུན་མཁྱེན་དྷརྨཱ་ཀ་རའི་གཟིགས་ལམ་དུ་ཡང་ཆུད་འདུག གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་རབ་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ཡང་འབྱུང་པོའི་སྐད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་དུ་ཡུལ་ལ་སྐད་རིགས་བཞི་ཀ་ཚང་ཞིང་སྙན་ངག་ཀྱང་དར་བས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང༌། །བོད་ལ་སྙན་ངག་ཧ་ཅང་མ་དར་ཞིང་སྐད་

118

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བའང་མེད་པས་དེ་དེར་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་གི་མིང་ཙམ་སྨོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་བར་མི་འཆར་བར་སྣང་ངོ༌། །
གསུམ་པ་སླར་ཡང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་སྟོན་པ་ནི།
སྒེག་དང་རོལ་དང་སྟབས་ལ་སོགས། །
ལྟ་བའི་དོན་ཡིན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང༌། །
མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་པ། །
འདི་ཡང་ལུགས་གཉིས་དག་ཏུ་བརྗོད། །
ལུས་གཞོན་ཚུལ་གྱིས་སྒེག་པ་དང༌། རྣམ་འགྱུར་གྱིས་རོལ་པ་དང་གར་གྱི་

སྟབས་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་

མིག་གིས་ལྟ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གར་གྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྙན་ངག་ནི་ཟློས་གར་ཏེ་ལེའུ་བར་པའི་མཐར་ཟློས་གར་ཡང་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ་གནད་འདིས་ཡིན། དེ་ནི་ལྟ་བ་མིག་གིས་འཛིན་པའི་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བའི་དོན་ལ་ནི་ཚུལ་བྱེད་པ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མཉན་བྱ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་སརྒས་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ཉན་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀས་སྒེག་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འཛིན་ཞིང་སྟོན་པས་སྙན་ངག་
ལུས་ཙམ་དུ་གཅིག་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིགས་མི་
མཐུན་པས། ཟློས་གར་ནི་རིག་པའི་གནས་ཆུང་བ་ལྔར་འཇོག་པའི་ཚེ་ནའང་རང་རྐང་

119

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། འདིར་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་ཙམ་སྟོན་གྱི་

ཟློས་གར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་མི་འཆད་དོ། །ཡང་གི་སྒྲས་སྙན་ངག་གི་ལུས་སྔར་གསུམ་མམ་བཞིར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འདིར་ཡང་སྡུད་པའོ། །སྐབས་འདིར་རིན་སྤུངས་པ་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་སྐད་རིགས་བཞི་ནི་སྙན་ངག་རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ལུས་སུ་མི་འགྱུར། ལུས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་གཞན་སྟོན་པ་འདི་རྒྱན་མདོར་
བསྟན་ཡིན་གྱི་ལུས་མིན་ཞེས་གསུངས་ཁོང་རང་གི་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་ས་བཅད་དབྱེ་ཚུལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད། སྐད་རིགས་དང་ལུས་དབྱེ་ཚུལ་འདི་གཉིས་པོ་ལུས་ཡིན་པར་གཞུང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ཊཱིཀ་མཛད་ཕྱི་མ་ཀུན་འབྲངས་མོད་ཀྱང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ལུས་སུ་
མི་འགྱུར་ན་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་གསུམ་པོ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པས་དེར་ཐལ་
བ་དང༌། གཞུང་ལས། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་ཅེས་པ་སྐད་རིགས་བཞི་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན། སྤེལ་མ་ཟློས་གར་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་
སུ་བསྟན། ལུས་གསུམ་པ་བཤད་པ་དང་སྦྲེལ་ནས། ངག་གི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང༌། སོགས་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང༌།
རྒྱ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྙན་ངག་གི །སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་

ལུས་རྒྱན་མདོར་བསྟན། ལུས་ནི་སོགས་ཤློ་ཀས་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། ཚིགས་བཅད་སོགས་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་
གཏམ་ཚུལ་སོགས། རྐང་པ་མེད་པའི་སོགས་ཤློ་ཀ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷུག་པའི་དབྱེ་བ་དང་དོགས་དཔྱོད། སྤེལ་མ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་སྤེལ་མའི་མདོར་བསྟན། དེ་ནས་

120

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྐང་པ་གཉིས་ཙམྤཱུའི་རང་བཞིན། ངག་གི་རང་བཞིན་སོགས་རྐང་པ་བཞི་སྐད་རིགས་བཞིའི་མདོར་བསྟན། ལེགས་སྦྱར་སོགས་ཤློ་ཀ་དྲུག་སྐད་བཞིའི་རྒྱས་བཤད། སྒེག་དང་སོགས་ཤློ་ཀས་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་གཅིག་བསྟན་པར་བཤད་པས་ན་ལུས་སུ་
སྡུད་པ་ཉིད་འཐད་ཅིང༌། སྐབས་འདིའི་གཞུང་ཚིག་འདི་ཡང་ལུགས་གཉིས་དག་ཏུ་བརྗོད། ཞེས་པའང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན། གལ་ཏེ་རྒྱན་མདོར་བསྟན་ཡིན་ན། འདི་ཡང་ལུགས་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལམ་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱན་གྱི་མདོར་བསྟན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང༌།
དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་བཻ་དརྦྷ་དང་ནི། །གཽ་ཌ་བ་ཁྱད་གསལ་བར་བརྗོད། །ཅེས་པས་རྒྱན་མདོར་བསྟན། སྦྱར་བ་རབ་དྭངས་སོགས་ཀྱིས་མིང་གི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན། རྒྱན་མདོར་བསྟན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད་སྒེག་པ་དང་རོལ་པའི་ཉམས་རྐང་ལག་གི་སྟབས་དང༌། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་སོགས་ལྟ་བ་མིག་གི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་
སྦྱོར་བ་ཡང་འཆད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་པ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་ཚང་
བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་རྒྱན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དབྱེ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དང༌། ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་ནོ། །

༼ལམ་དབྱེ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན།༽
དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་དུ་མར་བསྟན། ལྷོ་པ་དང་ཤར་པའི་ལམ་དབྱེ། སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཕན་ཚུན་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་ཅན། །

121

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཚིག་གི་ལམ་ནི་དུ་མ་ཡོད། །
ཚིག་སྟེ་སྙན་ངག་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བ་ལང་དང་བ་མན་

ལྟར་རིགས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་ཅན་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་བཅུ་རྒྱས་པ་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལ་བཻ་དརྦྷ་དང་ནི། །
གཽ་ཌ་བ་ཁྱད་གསལ་བར་བརྗོད། །
སྦྱར་བ་རབ་དྭངས་མཉམ་ཉིད་དང༌། །
སྙན་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང༌། །
དོན་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཉིད། །
བརྗིད་དང་མཛེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །
ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་བཻ་དརྦྷའི། །
ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །
འདི་དག་ཕལ་ཆེར་ལྡོག་པ་ནི། །
གཽ་ཌའི་ལམ་དག་མཚོན་པ་ཡིན། །
ལམ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཻ་དརྦྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ན་ཡོད་
པའམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཨཎ་བ྄ྱིན་པས་བཻ་དརྦྷ་ལྷོ་ཕྱོགས་
པའི་སྙན་ངག་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔའ་བོ་ལ་སོགས་པའོ། གཽ་ཌ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་ཡུལ་དེའི་མཁས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་

122

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཕྲད་སྟེ། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བ་ལང་དང་རྟ་ལྟར་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
ཆེས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གུང་ཐང་པའི་འགྲེལ་པར། བཻ་དར་ནི་ཡུལ་ལོ་བྷ་ཞེས་པ་དཔའ་བོ་དང་ནག་མོའི་ཁོལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་སོ། །གཽ་ཌ་ནི་ཡུལ་ལོ། །བ་ཞེས་པ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་མཚོན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བོད་མཁས་པའི་འགྲེལ་པར་བཀོད་ནས་རྣམ་གྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང༌། འདི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ལ་དེ་ཇི་བཞིན་མ་གོ་བར་མཁས་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི་བཤད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་མ་ཕྱེད་པ་གསལ་
བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ལྷོ་ཤར་གྱི་ལམ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ལྷོད་པ་སྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ས་མང་ཞིང་སྲོག་ཆེན་ཀྱང་ཅི་རིགས་འདྲེས་པས་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་བ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན། བརྟག་མི་དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་
ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བ་རབ་དྭངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཇམ་ན་འཇམ་པར་མཉམ། རྩུབ་ན་རྩུབ་པར་
མཉམ། བསྲེས་ན་བར་མར་མཉམ་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྒྲ་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན། འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་བ་ལ་རྩུབ་པ་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་འདྲེས་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། དོན་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་སྟོན་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན། ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། ཚིག་སྡུད་ཀྱི་འཇུག་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་བརྗིད་

123

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔའི་ཡོན་ཏན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲས་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པ་མཛེས་པའི་
ཡོན་ཏན། ཆོས་གཞན་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་བཀོད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ལྷོ་
ཕྱོགས་བ་དརྦྷའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀཻྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུའོ། །དེ་དག་ལས་ཤར་
ལྷོ་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པ་དོན་གསལ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེ་བ་གོ་ལྡོག་པས་གཽ་ཌ་བའི་འདོད་པ་འགྲུབ་བོ། །

༼དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན།༽
གཉིས་པ་ལ་བཅུ་ལས། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། ངོས་བཟུང༌།
བཟློག་ཟླ་ལྷོད་པ་བཤད། དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྦྱར་བ་ལྷོད་པས་མ་རེག་པའོ། །སྲོག་ཆུང་ཡི་གེ་མང་བ་ནི། །སྦྱར་བ་ན་ཡིག་འབྲུའི་གྲངས་བརྩིས་ན་འཇམ་པ་སྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཅུང་ཟད་མང་བ་ལ་སྲོག་ཆེན་ཀྱང་
ཅི་རིགས་འདྲེས་པ་འདི་ཉིད་བརྗོད་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཉན་པ་པོའི་རྣ་བར་སྲོག་ཆེན་གྱི་
ཡི་གེ་ཉིད་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་བར་ཐོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་བཞེད། དེ་ལ་དང་པོ་སྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཉིད་ངོས་ཟིན་དགོས་པས། མཁས་མཆོག་ཙནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་མདོར། དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་རྣམས་དང༌། མཐར་གནས་རྣམས་ནི་སྲོག་ཆུང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་གསལ་བྱེད་སྡེ་ཚན་ལྔ། མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི། དྲོ་བའི་ཡི་གེ་ལྔ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལས། སྡེ་པའི་དང་པོ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་རྣམས་དང༌། གསུམ་པ་ག་ཛ་ཌ་ད་བ་རྣམས་དང༌། ལྔ་པ་ང་ཉ་ཎ་ན་མ་རྣམས་དང༌། མཐར་གནས་ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་ཁ་ནས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་སྲོག་གི་རླུང་
ཤུགས་ཆུང་ངུར་འབྱིན་པས་ན་ཡི་གེ་འཇམ་པ་དང༌། སྲོག་ཆུང་དང༌། ལྷོད་པ་དང༌།

124

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཉན་པ་དང༌། ཡི་གེ་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །
དེ་ལས་གཞན་ཁ་གྷ། ཚ་ཛྷ། ཋ་ཌྷ། ཐ་དྷ། ཕ་བྷ། ཤ་ཥ་ས་ཧ་ཀྵ་སྟེ་ཡི་གེ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྲོག་གི་རླུང་ཁ་ནས་ཤུགས་ཆེ་བར་འབྱིན་ཅིང༌། བརྗོད་པ་གསལ་བ་དང་སྒྲ་རྩུབ་པས་སྲོག་ཆེན་དང་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པའམ། ལྕི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་འདི་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་གི་པྲསྟཱ་
ར་འགོད་ཚུལ་དང་མི་གཅིག་པས་བསྲེ་བར་མི་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ཤོང་འགྱུར་གཙང་མ་ལས།
སྦྱར་བ་སྲོག་ཆུང་ཡི་གེ་མཆོག །
ལྷོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རེག་པའོ།
།ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། སྦྱར་བ་ལྷོད་པས་མ་རེག་པའོ། །སྲོག་ཆུང་ཡི་གེ་ཤས་ཆེ་བ། །ལྷོད་པ་མཱ་ལ་ཏཱི་མ་ལཱ། །ཞེས་འགྱུར་བཅོས་ནས། རྐང་པ་དང་པོ་དངོས་ལྷོ་པས་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག རྐང་པ་གཉིས་པ་བཟློག་ཟླ་ཤར་པས་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས་སྦྱར་བ་ལ་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པ་ལ། བོད་མཁས་པས། དེ་ནི་གསུང་དུས་ཀྱི་ཤོག་རལ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལག་ཐོག་འདྲེན་རྒྱུའི་སྲོག་ཆེན་ནི་གྷ་དང་བྷ་ལས་སུས་ཀྱང་མ་རྙེད་ཅིང༌། སྲོག་ཆུང་ཡི་གེ་དགུ་ཡང་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་འདི་སྲོག་ཆེན་ཤས་ཆེ་བར་ཅི་ལ་འགྱུར་ཞེས་བཀག རང་བཞེད་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ཡང་ཤོང་འགྱུར་ལྷད་མེད་ལ་པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས་འབྲུ་མནན་པ་འདི་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌།

125

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདཔེར་བརྗོད་ལ། སྲོག་ཆུང་མང་ཞིང་སྲོག་ཆེན་ཀྱང་འདྲེས་ཙམ་ཡོད་པ་ནི།
ལྷོད་པ་ཁོ་ནས་མ་རེག་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང༌། བདག་གི་བླ་མ་པཎ་ཆེན་སརྦ་ཛྙཱདྷརྨཱ་ཀ་ར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ན། སྲོག་ཆེན་ཁོ་ན་འམ་མང་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ། གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་དུ། སྲོག་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་གྷ་ཡིག་དང་བྷ་ཡིག་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཞིང༌། སྲོག་ཆུང་མང་པོ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་གནོད་ལ། བོད་མཁས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ནའང་ཡོན་ཏན་ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གནོད་ཅིང༌། གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་སྔར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་
ཡིན་པས། ཡི་གེའི་གྲངས་སྲོག་ཆུང་མང་ཡང་སྲོག་ཆེན་ཅི་རིགས་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་

འདོན་པའི་སྐབས་སུ་སྲོག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ལ་སྲོག་ཆེན་འདྲེས་ཙམ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གཞུང་དུ་རྣམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་དཔེར། སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་དང་འདིར་གཉིས་ལས་མེད་པ་དངོས་སུ་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེར་བརྗོད་རིང་ཐུང་ལ་བལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཙམ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་རྐང་པ་བཞི་ལ་སྲོག་ཆེན་ཡི་གེ་བཞི་ལས་མ་བྱུང༌། འདིར་དཔེར་བརྗོད་དངོས་རྐང་པ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཚོད་ལས་མ་བྱུང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ། །འདིར་རེ་ཕ་རྣམ་བཅད་ཅན་གྱི་རྣམ་བཅད་དབུས་

སུ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཀློག་གི་སྐབས་སུ་རྩུབ་པ་དང་ལྕི་བར་འགྱུར་ཡང༌། འདི་ཚིག་མཐར་བྱུང་བས་སྲོག་ཆེན་གྱི་གྲངས་སུ་འདྲེན་མི་རིགས་ཞེས་བཞེད་དོ། །
གཉིས་པ་བཟློག་ཟླ་ལྷོད་པ་བཤད་པ་ནི།

126

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལྷོད་པ་མཱ་ལ་ཏཱི་མཱ་ལཱ། །
ལོ་ལཱ་ལི་ཀ་ལི་ལཱ་འདོད། །
གཽ་ཌ་བ་ཡིས་རྗེས་ཁྲིད་བློས། །
དེ་འདོད་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །
ལྷོད་པས་མ་རེག་པ་དགོས་པའི་ལྷོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་མཱ་ལ་ཏཱི་ནི་ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག མཱ་ལཱ་ཕྲེང་བ། ལོ་ལཱ་སྲིད་པ། ལི་ཀ་བུང་བ། མཚུངས་འདྲས་མཚམས་སྦྱར་བས། ལོ་ལཱ་ལི་ཀ་གྲུབ། ལི་ལཱ་འགོང་བའམ་འཁོར་བའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ལྷོད་པ་ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །སྲེད་པས་བུང་བ་འཁོར་བ་འདོད། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་སྲོག་ཆུང་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ལྷོ་ཕྱོགས་པས་མི་འདོད། ཤར་པ་རྣམས་རྗེས་ཁྲིད་ལ་དགའ་བས་འདི་ཡང་
ལ་ཡིག་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ཡིན་སྙམ་པའི་བློས་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ལའང་འདི་ཉིད་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་དངོས་ལྷོ་པའི་སྦྱར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
་་་་་་་་་་་་་་མཱ་ལ་ཏཱི་དཱ་མ། །
ལཾ་གྷི་ཏཾ་བྷྲ་མ་རཻཿཞེས། །
བཻ་དརྦྷ་ཡིས་སྦྱོར་ལྕི་བྱེད། །
ཅེས་པ་སྟེ། མཱལཏཱི་ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག །དཱ་མ་ཕྲེང་བ། ལཾ་གྷི་ཏཾ་འཁོར་བའམ་ལྡིང་བ། བྷྲ་མ་རཻཿབུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །

127

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་ལྡིང༌། །
ཞེས་འབྱུང་སྟེ། །དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྲོག་ཆུང་མང་ཞིང་སྲོག་ཆེན་གཉིས་འདྲེས་པ་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་

བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དོ། །འདི་ནས་བརྩམས་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་

རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་གར་པའི་སྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བའི་རྒྱས་བཀབ་ནས་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་རེ་མཛད་པའི་སྲོལ་བྱུང་འདུག་ཀྱང༌། བོད་རང་ལུགས་མཁན་པོ་ཐུ་མིའི་སུམ་རྟགས་ལ་བྱང་བར་བྱས་རྗེས། བོད་སྐད་རང་གི་ཡི་གེ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྲོག་གི་རླུང་ཁ་ནས་འབྱིན་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟོས་པའི་སྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ནས་དཔེར་བརྗོད་སྦྱར་ན་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། །

༼གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དྭངས་བའི་ཡོན་ཏན།༽
གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དྭངས་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། དངོས་ལྷོ་པའི་ལུགས་དང༌། བཟློག་པ་ཤར་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རབ་དྭངས་ལྡན་པ་གྲགས་དོན་ཅན། །
ཞེས་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཀུན་ཁྱབ་ཡོངས་
གྲགས་སུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་སྦྱར་བས་སླར་བརྟགས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་

སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཚིག་དེ་ཐོས་མ་ཐག་ནས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་དྭངས་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཟླ་བའི་མཚན་མ་ཨུཏྤལ་གྱི། །

128

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འོད་ཀྱི་མཛེས་པ་རྒྱས་ཞེས་པ། །
རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལྡན་པའི་ཚིག །
ཟླ་བའི་མཚན་མ་ནི་རི་བོང་གི་གཟུགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེའི་ཁ་དོག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་འོད་ཀྱིས་ཟླ་བའི་མཛེས་པའམ་དཔལ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི།
བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཟླ་བ་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་མ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ཚིག་དེ་བརྗོད་མ་ཐག་
ཏུ་དོན་གོ་བར་འགྱུར་བས་ན་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཅན་གྱི་ཚིག་གོ །དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱ་དཔེར་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་སྦྱར་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླ་བར་
ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་བཟློག་པ་ཤར་བའི་ལུགས་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ངེས་ཚིག་ཡོད་ཕྱིར་གཽ་ཌ་བ། །
ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་མིན་ཡང་འདོད། །
བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོངས་གྲགས་ཞིག་དགོས་པ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཡང༌། རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་ཚིག་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པས་སྒྲུབ་ཐུབ་ཙམ་ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་ཞིང་མི་གསལ་བས་རེ་ཞིག་མགོ་རྨོངས་པའི་
བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དོན་སྦས་པ་ཚེགས་ཀྱིས་འཚོལ་དགོས་པའི་རབ་ཏུ་མི་དྭངས་བ་ཡང་ཤར་པས་འདོད་ཅིང༌། ཡང་གི་སྒྲ་སྔ་མའང་མི་འདོར་བའོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཡ་ཐཱན་ཏྱརྫུ་ནཱབྫནྨ། །ས་དྲཀྵཱངྐོ་བ་

129

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོལཀྵ་གུཿ། ཞེས་པའི་བོད་སྐད་དུ།
ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་ཆུ་ལས་སྐྱེས། །
དེ་འདྲས་མཚན་པ་འོད་དཀར་ཅན། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དུ་དཔེར་
བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་

བོད་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་བསྡུས་ཙམ་ལས་མ་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་

ཆེར་འཆད་པའི་སྤྲོས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགེས་པའི་འགྲེལ་མཛད་དང༌། ལོ་ཙཱ་བའི་མཚན་ཅན་དུ་མ་ཞིག་བྱོན་འདུག་ཀྱང༌། རྒྱ་གར་བའི་གཞུང་དང་འགྲེལ་པའི་སྟེང་ནས་ལེགས་བཤད་སྤྲོ་ནུས་པ་མ་བྱུང་བས། བོད་འགྲེལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲོས་ཡེ་
མི་སྣང་ཡང༌། འདིར་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་ཅུང་ཟད་འཆད་ན། ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་གྱི་དཀར་བའི་སྐད་དོད་དངོས་མ་བཞག་པར་སྐྱ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་ཨརྫུ་ན་དང༌། དེའི་གོང་དུ་ཨ་ཏི་བཞག་པས་དཀར་པོ་རང་ལ་འཇུག དེའི་ཡང་གོང་དུ་དགག་པའི་དོན་གྱི་ནཉ໇འི་ན་བཞག སླར་ཡང་ནའི་སྲོག་གི་ཨ་ཕྲལ་ནས་གོང་དུ་བཞག ན་

྄སྲོག་
མེད་ཨ་ཏིའི་ཨ་ལ་དྲངས་པས་ཨ་ན་ཏྱརྫུ་ན། དཀར་མིན་ཞེས་གྲུབ་པ་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་
ཀྱི་སྐད་དོད་ལ། ཨབྫནྨ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཨཔ྄་ཀྱི་སྒྲ་རྐྱང་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐབས་

སུའང་ཆུ་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱང༌། ཛནྨ་ཞེས་པ་སྐྱེ་འགྲོ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྦྲེལ་བས་ཆུ་སྐྱེས་སུ་བཤད་རུང་ཙམ་དང༌། འོད་དཀར་ཅན་གྱི་སྐད་དོད། བ་ལཀྵ་གུཿཞེས་པ་
འདིའི་བ་ལ་སྟོབས་ཨཀྵ་མིག་ལ་འཇུག་པས་མིག་སྟོབས་ཞེས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་མིག་ཡུལ་དུ་འཆར་ཕུལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དཀར་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་ནི་

130

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་ཡང༌། །བ་ལཀྵཿནི་མིག་སྟོབས་ཏེ། འདིར་མིག་གི་སྟོབས་བྱེད་ཅིང་མིག་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཡང༌། བ་ལང་སོགས་དོན་
དགུ་ལ་འཇུག་པའི་གོའི་སྒྲ་འོད་ཟེར་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་སྦྲེལ་ནས། བ་ལཀྵ་གུཿཞེས་པ་འོད་དཀར་ལ་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་མེད་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྦྱར་བ་སོགས་དང༌། བོད་སྐད་ལ་ཡང༌། ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་སྔོན་པོ་ལ་བཤད་རུང་ཙམ་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་པདྨ་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་མོད། ཨཏྤལ་ཡང་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་སྨོས་པ་དང་སྦྲེལ་བས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོར་གོ་རུང་ཙམ་དུ་སྦྱར་
བ་སོགས་སྐད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བརྗོད་དོན་གང་ཡིན་དངོས་མིང་གིས་ཐད་ཀར་མ་སྨོས་པར་བསྐོར་ཕྱོགས་མང་པོ་བྱས་པའི་མཐར་ཚེགས་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
བརྗོད་བྱ་དངོས་ལྷོ་ཤར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འདྲ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྟགས་
ཀྱིས་མཚན་པའི་ཟླ་བ་བརྗོད་པའོ། །འདིའི་དཔེར་བརྗོད། གང་གི་མཁྱེན་བརྩེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། །གཏིང་མེད་སྡིག་བྲལ་མི་ཟད་དེའི། །ཡོན་ཏན་དཔལ་དང་བདུད་རྩིའི་
ཕྱིར། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར་སློབ་དཔོན་འཆི་
མེད་སེང་གེས་གསུངས་པ་དང༌། དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་ལས། གང་གི་དོན་ནི་རབ་གསལ་བ། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་དྭངས་བར་བརྗོད། །དཔེར་ན། །འདི་ཤར་གྱུར་པས་པདྨ་ཅན་དང་ཤར་རིའི་ནགས་ཚལ་གྱི། །མནྡ་ར་ཡི་མེ་ཏོག་གཞོན་ནུའི་ཕྲེང་བ་རྒྱ་གྲོལ་ཞིང༌། །འགལ་བ་རྣམས་བྲེལ་ངུར་པ་གཉིས་གཉིས་གཉེན་གྱུར་ཁྲོས་པ་ཡི། །སྤྲེའུ་འགྲམ་པ་ཁྲོས་པས་དམར་བ་སྨག་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དག་རབ་
དྭངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་དངོས་ལྷོ་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་གསལ་ལོ། །

131

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོ

༼གསུམ་པ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན།༽
གསུམ་པ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བ་གསུམ་མམ་དགུའི་ངོ་བོ། །བཟློག་ཟླ་མི་མཉམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །
མཉམ་པ་སྦྱོར་བ་མི་མཉམ་བྲལ། །
དེ་ནི་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་སྟེ། །
སྦྱོར་བ་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་ཡི། །
ཡི་གེ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན། །
མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྱིར་སྦྱོར་བ་འཇམ་ན་འཇམ་པར་མཉམ། རྩུབ་ན་རྩུབ་
པར་མཉམ་པས་རིགས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ། འོན་ཀྱང་བསྲེས་པ་བར་མའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ངེས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའམ་རྩ་བར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བསྲེས་པ་བར་མའི་རིམ་པ་རྣམས་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་སྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་འབྱེད་དགོས་པ་འདི་དང་འོག་མ་ཀུན་ལ་སྔར་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་དྲན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇམ་པ་ཆུང་བར་ཐོས་པའི་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་པར་སྦྱར་བ་ནི་འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་པར་མཉམ་པ་དང༌། །རྩུབ་པ་ཆེན་པོར་ཐོས་པའི་ཡི་གེ་དྷ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་པར་སྦྱར་བ་ནི་རྩུབ་པར་མཉམ་པའོ། །ཆུང་ངུ་དང་གསལ་བ་དེ་གཉིས་བསྲེས་པ་ལས་བར་མ་རྣམས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བསྟེན་ནས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ལ་ཡི་

132

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གེ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཞེས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཁུངས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེའི་མདོར། གནས་དང་བྱེད་པ་དང་རྩོལ་བ་རྣམས་ལས་ཡི་གེ་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མི་གཅིག་
པས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་སོགས་ཊཱི་ཀཱ་མཛད། ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྐབས་འདིར་ཡི་གེའི་
སྐྱེ་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་སྐབས་དོན་དང་མི་འབྲེལ་ལོ་སྙམ་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དུ། འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་པ་དང་རྩུབ་པ་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སོ་སོར་རྐང་པ་གཉིས་རེ་དངོས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་

སླར་ཡང་རྐང་པ་གཉིས་རེ་ཁ་བསྐངས་ནས་སོ་སོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་འགོད་ལ།
ཀོ་ཀི་ལཱ་ལཱ་པ་ཝཱ་ཙཱ་ལོ། །མཱ་མེ་ཏི་མ་ལ་ཡཱ་ནི་ལཿ། །ཨཱཛྙ་མུ་རྔད་པ་ཀཱ་ལ་སྱ། །བཱ་སམྱཀ་ཐེ་ཡནྣིབ། །ཞེས་པ་ནི་འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།ཁུ་བྱུག་ཅ་ཅོར་སྒྲོག་བྱེད་ཅིང༌། །
མ་ལ་ཡ་རླུང་བདག་ལ་འོང༌། །
དུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་སྤྲིང་བའམ། །

སྙན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །
ཞེས་པ་སྟེ། དབྱར་གྱི་དང་པོའི་དུས་ཁུ་བྱུག་རྣམས་དགའ་བའི་སྒྲ་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་
པར་བྱེད་ཅིང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་ནགས་ཀླུང་ལ་བརྡར་ནས་འོང་བའི་དྲི་ཞོན་གྱི་

རླུང་དལ་བུ་རྒྱུ་བ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡང་འདོད་ལྡན་བདག་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་སླད་

133

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདུ་འོང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁུ་བྱུག་གི་སྒྲ་འདི་དུས་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་བཀའ་
གཞན་ལ་སྤྲིངས་བ་སྟེ་སྒྲོག་པའམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་གཤིས་ཀྱིས་

སྙན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་མཛེས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བི་བྷཱརྟི་བྷྲཱནྟི་སུ་ཧུརྦཾ། །བྷྲ་མ་ར་ཎམྤ

་བྷཉྫནཿ། །ཨུ་ཙྪཱ་ལཙྪཱི་ཀ་རཱ་ཙྪཱ་ཙྪ། །ནིརྫ་
རཱ་མྦྷཿ ཀ་ཎོ་ཀྵི་ཏཿ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རྩུབ་པ་འབའ་ཞིག་པའོ། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ། ཡིད་འབྱུང་འཁྲུལ་ཏེ་རྣམ་པར་འཕྱོ། །
བུང་བ་རྣམས་ནི་ལེགས་འབོད་པ། །
ཉར་མ་རབ་འཐོར་དྭངས་ཤིང་དྭངས། །
ཆུ་རྒྱུན་ཆུ་ཐིག་ཀྱིས་བྲན་པ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཡིད་འབྱུང་བའམ་སྐྱོ་བས་འཁྲུལ་ཏེ་བར་སྣང་ཀུན་ཏུ་ལྡིང་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྱོ་བའི་བུང་བ་རྣམས་དྲི་བཟང་ཅན་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྦྲང་རྩི་རྒྱས་པར་

བྱས་པ་འདིས་ལེགས་པར་འབོད་པ་དང༌། ཉར་མ་སྟེ་ཆུའི་ཟེག་མ་ནམ་མཁའི་ཆུ་འཛིན་ལས་འཐོར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་རྒྱུན་ས་གཞི་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པར་འབབ་པའི་ཆུའི་ཐིགས་པ་རྣམས་རླུང་གིས་བྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཐོར་རོ་ཞེས་
དབྱར་གྱི་དུས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཇམ་རྩུབ་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་བར་མ་
དང༌། ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་འཇམ་པ་ཉིད་ལའང་འཇམ་པའི་འཇམ་པ། འཇམ་པའི་བར་མ། འཇམ་པའི་རྩུབ་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་གསུམ། བར་མ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བས་དྲུག རྩུབ་པ་ལའང་ཕྱེ་བས་དགུ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་
ལས་བཤད་མོད། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་སྦྱོར་མི་བཏུབ་ཅིང་དོན་གཉེར་ཉུང་བས་ཉེར་མཁོ་

134

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཆུང་བ་དང༌། ཡི་གེས་ཀྱང་འཇིགས་ཏེ་འདིར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་དོ། །གསུམ་པ་བཟློག་པ་མི་མཉམ་པ་བཤད་པ་ལ། མ་བརྟགས་པར་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ངེས་མེད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་མི་མཉམ་པ་དང༌། རྐང་པ་གཅིག་མི་མཉམ་པ་དང༌། དེ་དག་ཤར་པའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །
དང་པོ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་མི་མཉམ་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། ཀོ་ཀི་ལཱ་ལཱ་པ་ཝཱ་ཙཱ་ལོ། །མཱ་མེ་ཏི་མ་ལ་ཡཱ་ནི་ལཿ། །ཨུ་ཙྪཱ་ལཙྪཱི་ཀ་རཱ་ཙྩཱ་ཙྪ། །ནིརྫ་རཱཾ་བྷཿཀ་ཎོ་ཀྵི་ཏཿ། །བོད་སྐད་དུ།
ཁུ་བྱུག་ཅ་ཅོར་སྒྲོག་བྱེད་ཅིང༌། །
ཉར་མ་རབ་འཐོར་དྭངས་ཤིང་དྭངས། །
ཆུ་རྒྱུན་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲན་པའི། །
མ་ལ་ཡ་རླུང་བདག་ལ་འོང༌། །
ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་ཁ་མ་བསྐང་བ་ཉིད་དེ་གོ་དོན་སྔར་བཤད་པའི་ནང་དུ་འཐུས་ཡོད། སྦྲེལ་ལུགས་ཁུ་བྱུག་གི་སྒྲ་དང་ཆར་ཆུའི་ཐིགས་པ་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གཞོན་གྱིས་གཏོར་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་ལྡན་བདག་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་འོང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
གཉིས་པ་རྐང་པ་གཅིག་མི་མཉམ་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། ཙནྡན་པྲ་ཎ་ཡོཏྒནྡྷིར྄། །མནྡོ་མ་ལ་ཡ་མཱ་རུ་ཏཿ། །སྤརྡྷ་ཏེ་རུ་དྡྷ་མདྡྷཻོ། །ཝར་རཱ་མཱ་ན་ནཱ་ནི་ལེཿ། །ཞེས་པ་འདིའི་རྐང་པ་གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་རྩུབ་ཅིང་གཞན་གསུམ་བར་མར་ཡོད་པས་ན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་མི་མཉམ་པའོ། །སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་ཕྱེད་

135

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོསྔ་མ་འཇམ་པ་དང་བར་མའི་ཡི་གེ་བསྲེས། ཕྱི་མར་རྩུབ་པ་དང་འཇམ་པ་བསྲེས་པའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་འཆད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ཙནྡན་གྱིས་བསྒོས་དྲི་ལྡང་ཞིང༌། །
འཇམ་པ་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང༌། །
བདག་གི་བརྟན་འགོག་དགའ་མ་ནི། །
མཆོག་གི་ཁ་ཡི་རླུང་དང་འགྲན། །
ཙནྡན་གྱིས་བསྒོས་པའི་དྲི་ལྡང་བས་དྲི་བཟང་བསིལ་བ་ཅན་འཇམ་པའམ་
དལ་བའི་རི་བོ་མ་ལ་ཡའི་རླུང་བདག་གི་བརྟན་པ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་གཡོ་བ་མེད་པ་གང་དེ་འགོག་ཅིང་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགའ་མ་སྟེ་མཛེས་མ་མཆོག་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཁའི་དབུགས་དང་འགྲན་ཞིང་འདྲ་སྟེ། དྲི་བཟང་བ་དང་དལ་བ་དང་བདག་གི་བརྟན་པ་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་དེ་དག་ཤར་པའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
ཞེས་པ་མི་མཉམ་མ་བརྟགས་པར། །
དོན་གྱི་རྒྱན་དང་ཚོགས་དག་ལ། །
ལྟོས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་ལ། །
སྙན་ངག་ལམ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར། །
གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་
ཌ་བའི་མཁས་པ་དག་གིས་འདོད་པ་བཟློག་ཟླ་མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་

136

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དོན་རྒྱན་གྱི་ཉམས་འགྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཕྱིན་ཡི་
གེ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པ་པོའི་རྣ་བར་སྙན་མི་སྙན་སོགས་སྒྲའི་
རྒྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་མ་བཏོན་པས་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་
བཀོད་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཅི་བྱུང་བབ་ཅོལ་ལྟ་བུའང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་ལ་སྙན་ངག་གི་ལམ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་བས་ན་ཁ་མ་བསྐངས་པའི་དངོས་བསྟན་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པོ་འདི་ཤར་པའི་འདོད་པ་དང༌།
དཔེར་བརྗོད་དང་པོ་ཤུགས་བསྟན་དགོངས་པའི་དབང་གིས་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐངས་པ་དེ་དངོས་ལྷོ་པའི་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཞལ་རྒྱུན་བོད་འདིར་ཡང་མཁས་པ་སྔ་རབས་པ་དག་ལ་ཡོད་པས། དཔང་ཊཱིཀ་དང་ཟུར་

མཁར་བའི་འགྲེལ་པར་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་རིན་སྤུངས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱི་སྔ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་བཤད་སྒྲོས་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་དོན་གྱི་གནད་

ལ་མི་འདྲ་བ་མེད། ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཊཱི་ཀཱ་མཛད་པའི་དུས་ནས་མཁས་པའི་མན་ངག་གི་བཤད་རྒྱུན་ཉམས་ཏེ། གཞུང་ཚིག་དངོས་བསྟན་ཁོ་ན་ལས་བཙལ་བའི་གོ་བ་ཙམ་ཚད་མར་མཛད་ནས་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་དངོས་ལྷོ་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཤར་
པའི་ལུགས་སུ་མཛད་ཅིང༌། མཉམ་པའི་གོ་བ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཆ་མཉམ་པ་ཙམ་ལ་བཞེད། དེ་ནས་བརྩམས་འགྲེལ་པ་ཕྱི་མ་ཀུན་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགག་བཞག་མང་པོ་མཛད་པ་ནི་ཕྱོགས་ལྔའི་ནམ་མ་ལངས་པར་དགག་བཞག་གི་ཉི་མ་ཤར་བས་མོན་སྤ་གྲོའི་ཞུས་དག་དང་འབྲི་ཁུང་པའི་དམག་

137

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོརྩིས་ཀྱི་དཔེས་གཞུང་དོན་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ། འདིར་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་
བྱས་པ་ཡིན།
འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཁུངས་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན་གཞུང་ཉིད་
ལས་ཀྱང༌། མཉམ་པ་སྦྱོར་བ་མི་མཉམ་བྲལ། །ཞེས་པ་དང༌། དེ་ནི་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སྦྲེལ་ནས་གོ་བ་ཞིབ་པར་བཙལ་ན་ཤེས་སླ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྐང་བཞིའི་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་ལ་འཇམ་རྩུབ་དོ་མཉམ་པ་མཉམ་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ། དཔྱད་ན་རང་གི་ལེགས་བཤད་དུ་རློམ་པའི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་ཡང་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་སྤྲེལ་ནས་བསྟན་པའི་མཐར་
ཞེས་པ་མི་མཉམ་ཅེས་པ་དང༌། ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་ལ། སྙན་ངག་ལམ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར། །ཅེས་པས་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་དངོས་བསྟན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཤར་པའི་འདོད་པ་
ཡིན་ཞེས་པར་གསལ་མོད། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ།
མཉམ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མཉམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྟེ་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གང་ཞིག་ཐོག་མཐའ་བར་རྣམས་སུ་རྐང་པ་
བཞི་ཀ་ལའང་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་རིག་མཐུན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ནི་མཉམ་པའི་སྙན་ངག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །གང་ཞིག་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་ཙམ་གྱིས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་གསུངས་པ། དེ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དེ་དག་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་གསུམ་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །
མཉམ་པ་ནི་མཉེན་པ་དང་ལྷོད་པ་སྟེ། ལྷོད་ཅིང་མཉེན་པ་ནི་སྦྱར་བ་ལས་

138

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྔར་འཇམ་པར་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ཇི་སྙེད་པའོ། །རྩུབ་
པ་ནི་ཕྱི་མོ་ལྷག་པར་ཐོས་པ་སྟེ། བརྗོད་དཀའ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ལས་བཟློག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་འཆད་འགྱུར་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདྲེས་པ་ནི་བར་མར་ཐོས་པའོ། །སླར་ཡང་འདི་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འཇམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཇམ་པ་ནི་འཇམ་པར་ཐོས་པ་རྣམས་ཏེ་ཀ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྩུབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་མོ་ལྷག་པར་ཐོས་པ་རྣམས་ཏེ་དྷ་ཡིག་ལ་
སོགས་པའོ། །འདྲེས་པ་ནི་འཇམ་རྩུབ་འདྲེས་པ་སྟེ་གང་ཞིག་ཡི་གེ་རྣམས་དེ་ལྟར་བཀོད་ཅིང་བརྩམས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཏེ། གང་ཞིག་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཕྱི་མོ་འཇམ་པ་དང་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བ་ནི་
སྦྱོར་བ་གསུམ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་ལྷུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་སྦྱོར་བས་མཉམ་པར་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་པའི་སྙན་ངག་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་མི་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཐ་
དད་དུ་དཔེར་བརྗོད་མ་བྱས་སོ། །དེས་ན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད་འདྲེས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་མི་མཉམ་པའི་སྙན་ངག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་མི་མཐུན་པ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པ་
གསུངས་པ། ཁུ་བྱུག་ཅེས་པ་སོགས་པ་སྟེ་ཁུ་བྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་རྩུབ་མོ་དང་
འཇམ་པ་བསྒྲགས་ཤིང་གནས་པའི་ཁུ་བྱུག་གང་དེ་དང༌། མ་ལ་ཡའི་རླུང་ལྡང་པ་ཉིད་

139

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོལས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །གང་རྣམས་ཀྱི་ཉར་མ་འཐོར་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་དྭངས་
པའི་ཆུ་རྒྱུན་འཛག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆུའི་ཟེག་མ་རབ་ཏུ་གཡེང་ཞིང་འཐོར་བའི་ཐིགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བྲན་པ་སྟེ། བཀྲུས་པ་དང་བསིལ་བར་གྱུར་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་
རླུང་བདག་དང་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་འཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ཕྱེད་འཇམ་པ་དང་ཕྱེད་རྩུབ་པའི་རིགས་མི་མཐུན་པ་འདྲེས་པས་མི་མཉམ་པའོ། །འདི་ཉིད་ལ་རིགས་མཐུན་པའི་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་པ་གཉིས་ཁ་བསྐངས་ནས་སྦྱར་བས་འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་པའི་སྦྱོར་བ་དང༌། རྩུབ་པ་འབའ་ཞིག་པའི་སྦྱོར་བའང་སྟེ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེས་མཉམ་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་
པའི་བསྡུས་འགྲེལ་དུ། འདིར་སྔ་མས་རྐང་པ་རེར་ཆུང་ན་ཆུང་མཉམ། བར་ན་བར་མཉམ། ཆེ་ན་ཆེ་མཉམ་པའི་དོན་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་རྐང་པ་རེར་ཆེ་ཆུང་བར་ཐམས་ཅད་
ཡོད་མཉམ་ཞིག་མཉམ་པའི་དོན་དུ་གཞུང་གིས་ཐོན་ལ། ཊིཀ་བྱེད་གཞན་དུ་འཆད་དེ་འཐད་པར་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་འདི་
འདིར་མི་མཉམ་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པས་འཆད་ཀྱི། མཉམ་པའི་དོན་དུ་
མི་འཇོག་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ཡང་ཁ་གཅིག་ཤར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་མཉམ་ན་
ཡང་དོན་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ན་མཉམ་པའི་མིང་ཡང་མི་ཐོབ། མིང་ནི་ལམ་བཅུ་པོ་ལ་མཐུན་པར་ཡོད་དགོས་ཤིང༌། ཞེས་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མཉམ་པ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ་རླུང་དང་དགའ་མའི་དབུགས་གཉིས་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་དང༌། ཁུ་བྱུག་དང་རླུང་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་པའང་རང་ཉིད་ཀྱི་

140

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཁྱེན་རབ་ལས་གསར་བྱུང་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཁུངས་དང་མི་མཐུན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྗོད་དོན་ལ་བལྟོས་ནས་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་དགོས་ན་གཞུང་ཚིག་ཏུ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན། །ཞེས་ཡི་གེ་སྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀས་ཡོན་ཏན་འདི་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་བསྒྱུར་
བའི་ནང་དུའང༌། དེའི་ཚེ་མི་མཉམ་པའི་སྙན་ངག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་མི་མཐུན་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌།
གཞུང་ཉིད་དུ། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མའི་མཐར། ཞེས་པ་མི་མཉམ། ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་
ཀྱིས་མཉམ་པའི་མིང་ལྷོ་ཤར་གཉིས་མཐུན་མི་དགོས་པ་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང༌། རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མའང་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼བཞི་པ་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན།༽
བཞི་པ་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྙན་པ་ཉམས་ལྡན་ཚིག་དང་ནི། །
དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཉམས་གནས་ལ། །
སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པ་སྦྲང་རྩིས་བཞིན། །
གང་གིས་བློ་ལྡན་དགའ་བྱེད་པའོ། །
སྙན་པ་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུའམ་མཚོན་བྱ་དེར་གང་གིས་བྱེད་པའམ་དེ་གང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་ཉམས་སྟོན་པ་ནི་དེའི་རྒྱུའམ་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་

141

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབས་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་ཀ་མྱོང་བྱེད་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་
པར་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྙན་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུས་

འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའམ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དེའི་གྲུབ་འབྲས་ཚིག་དང་དོན་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པ་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པ་སྟེ། བུང་བ་རྣམས་སྦྲང་རྩིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་དང་
ལྡན་པའི་སྙན་ངག་མཁན་སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཤེས་པ་རྣམས་དེས་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་
འབྱུང་སྟེ། སྙན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྙན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གང་ཞིག་སྙན་ངག་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྙན་པ་བརྗོད་པའོ། །
སླར་ཡང་འདིའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྒྲ་དང་དོན་ལའང་སྙན་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཚིག་ནི་སྒྲའོ། །དངོས་པོ་ནི་དོན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཉམས་གནས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ལ་སྙན་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། །གང་གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཉམས་དང་ལྡན་པ་གང་གི་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པ་
དེའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བློ་ལྡན་སྙན་ངག་མཁན་ཉམས་ཤེས་པ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྲང་རྩིའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་སྦྲང་
རྩི་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་ཀྱི་སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པ་སྟེ། བུང་བས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་
དགའ་བར་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལེའུ་དང་པོ་འདིར་བསྟན་བྱ་ནི་གཙོ་བོར་སྒྲ་རྒྱན་དང༌། ལེའུ་བར་པར་དོན་རྒྱན་གྱི་དོན་གྱི་

142

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དངོས་པོའི་ཉམས་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་
གྱིས་ན་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སྒྲའི་ཉམས། དོན་གྱི་ཉམས། གཉིས་ཀ་ལ་
གྲོང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྒྲ་ནི་གང་དང་ཅི་ཡིས་ཀྱང༌། །
གང་ཞིག་མཚུངས་པར་ཉམས་མྱོང་བ། །
དེ་ཡི་གཟུགས་སོགས་ཚིག་ཉེ་བར། །
རྗེས་སུ་ཁྲིད་བཅས་ཉམས་དང་ལྡན། །

སྒྲའམ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་གང་དང་ཅི་ཡིས་ཀྱང་སྟེ། སྐྱེ་
གནས་དང་ཕྱི་མོ་དང༌། བརྩེགས་པ་དང་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མར་གང་བྱས་པ་
དེ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་མི་རིང་བར་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་ཁྲིད་པས། ཡི་གེའི་གཟུགས་སམ་ཐོས་བྱའི་སྒྲ་མཚུངས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་སྒྲའི་ཉམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཚིག་མཚུངས་པ་ཉེ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་སྒྲའི་ཉམས་སོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དཔེར་ན་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་ཡི་གེའི་གཟུགས་མཚུངས་པ་ཉེ་བར་བཀོད་ན། གཉིས་པ་ལ་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས། གསུམ་པ་ལ་ཕྱི་མོ།
བཞི་པ་ལ་བརྩེགས་པ་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྐང་པ་རེ་ལ་རིགས་མཐུན་པ་རེ་དང༌། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པས་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་སྟོན་པའོ། །

143

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདེ་ལྟར་དངོས་ལྷོ་པས་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་སྟེ། རིགས་གཉིས་
པོ་དེ་ནི་སྒྲ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དང་རྣ་
བའི་ཡུལ་ལ་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་
དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། དེ་ཅི་ལྟ་བུ་
ཡིན་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་ཞིག་རྐང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚིག་མཚུངས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ་ཐོས་པའོ། །ཅི་མཚུངས་ན་ཡི་གེའི་འཇུག་པ་གང་དང་ཅིའི་ཀྱང་མཚུངས་པར་ཐོས་ཏེ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་གནས་དང༌། ཕྱི་མོ་དང༌། བརྩེགས་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཚུངས་པས་མཚོན་པར་བྱས་པས་དེའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་མཚུངས་པར་བྱས་པའི་རྐང་སོ་སོའི་ཐོག་མཐའ་བར་རྣམས་སུ་གང་ཞིག་རྐང་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་
པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་གཟུགས་མཚུངས་པ་སྟེ་རྐང་པའི་ཐོག་མ་དང་ཐོག་མ། ཐ་མ་
དང་ཐ་མ་ལ་བལྟོས་ནས་གང་རྣམས་ཀྱི་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པ་སྨོས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་
ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་མཚུངས་པར་ཐོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉམས་སྦྱིན་པར་

བྱེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚིག་མཚུངས་པ་མི་རིང་བར་ཡོད་ཅིང་ཐོས་པའི་སྙན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་པ་

བཟང་པོ་འཕེལ་ཞིང་ཡིད་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྙན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཚིག་མཚུངས་པ་ཉེ་བར་ཞེས་པའམ་མཚུངས་པར་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་ཉམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །

144

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷོ་པ་ཁོ་ན་འདོད་པ་མཚུངས་པར་
ཐོས་པའི་སྒྲའི་ཉམས། གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་འདོད་པ་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲའི་ཉམས་
སོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན། སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། ཨེ་ཥཱ་རཱ་ཛཱ་ཡ་དཱ་ལཀྵྨཱིམ྄། །པྲཱཔྟ་བཱན་བྲཱ་ཧྨ་ཎ་ ྄ པྲི་ཡཿ། །ཏ་དཱ་པྲ་བྷྲ་ཏི་དྷརྨ་སྱཿ། །ལོ་ཀེ་྅སྨིནྣུཏྶབོ་྅བྷ་
བཏ། །ཅེས་པའི་ ྄ རྐང་པ་དང་པོའི་རཱ་ཛཱ་དང༌། དཱ་དང༌། གཉིས་པའི་པྲཱ་དང་བཱན་སོགས་རིང་པོས་བྱས་པ་དང༌། པྲཱཔྟ་དང་པྲི་ཡ་དང་ས་བོ་བྷ་བཏ་ས྄ོགས་ཐམས་ཅད་མཆུ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་མཚུངས་པས་བྱས་པ་དང༌། བྷྲཏི་དྷརྨ་ཞེས་པ་ནི་བརྩེགས་མས་བྱས་པའི་གཟུགས་མཚུངས་པ་ཉེ་བའོ། །སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་ནི། ཨེ་ཥ་དང་ལཀྵྨཱིམ྄་གྱི་ཥ་ཡིག་དག་དང༌། པྲཱཔྟ་བཱན་དང༌། བྲཱ་ཧྨ་ཎ། པྲི་ཡ་དག་གི་ར་
ཡིག་དང་ལྡན་པའི་པ་དང་བ་དག་དང༌། བརྩེགས་མ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཚིག་མཚུངས་པ་ཉེ་བའམ་སྒྲ་མཚུངས་པར་ཐོས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
གང་ཚེ་བྲམ་ཟེ་དགའ་བ་ཡི། །
རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིས་དཔལ་ཐོབ་གྱུར། །
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ནི། །
དགའ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་འདིར་རུ་བྱུང༌། །
ཞེས་པའི་དོན། གང་གི་ཚེ་ཞེས་དུས་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བྲམ་ཟེ་ནི་ཚངས་པའམ་ལྷའི་ལུགས་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང༌། དེའི་རིགས་བྱེད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་གང་སུ་ཡང་རུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་

145

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབྲམ་ཟེ་དགའ་བ་སྟེ། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་
ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་སྟོན་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་འདིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཚངས་པའི་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཚངས་པ་དགའ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་འདིས་དཔལ་ཐོབ་ཅེས་འགྲེལ་བ་དང༌། བྲམ་ཟེ་དགའ་བ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་དང༌། བྲམ་ཟེའི་ཚོགས་མཆོད་པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཚངས་
པ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་འདིས་ཞེས་འགྲེལ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མ་གསན་བཞིན་དུ་བཀྲལ་བའི་རང་བཟོ་དང་མུན་སྤྲུལ་ཤ་སྟག་གོ །
དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་འདི་གཽ་ཌ་བ་མི་འདོད། །
དེ་དག་རྗེས་སུ་ཁྲིད་ལ་དགའ། །
ཕལ་ཆེར་རྗེས་སུ་ཁྲིད་པས་ཀྱང༌། །

བཻ་དརྦྷ་ནི་འདི་ཉིད་འདོད། །
དཔེར་བརྗོད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ཅེས་པ་
འདི་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བས་མི་འདོད་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་

ཁོ་ན་ལ་དགའ་འོ། །ལྷོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཁྲིད་པས་ཀྱང་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་སྒྲའི་
ཉམས་འདི་ཉིད་ཕལ་ཆེར་ཏེ་གཙོ་བོར་འདོད་ལ། རྗེས་ཁྲིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ནི་མ་

146

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡིན་ནོ་ཞེས། ཀྱང་གི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་ཁྲིད་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། མིང་དང་སྦྱོར་
བས་རྒྱས་པར་བཤད། ཞར་བྱུང་ཟུང་ལྡན་སྨོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྐང་པ་རྣམས་དང་ཚིག་རྣམས་ལ། །
ཡི་གེ་བསྐོར་བ་རྗེས་སུ་ཁྲིད། །

སྔ་མའི་ཉམས་མྱོང་འདུ་བྱེད་ནི། །
རྟོགས་བྱེད་གལ་ཏེ་མི་རིང་ཉིད། །
ཚིགས་བཅད་ལ་བལྟོས་ནས་རྐང་པ་རྣམས་དང༌། ཚིགས་བཅད་དང་ལྷུག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟོས་ནས་ཚིག་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་བསྐོར་ཞིང་ཡང་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཁྲིད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་སྔ་མར་བཀོད་པའི་ཡི་གེའི་ཉམས་མྱོང་སྟེ།
ཡིད་དང་རྣ་བའི་འཛིན་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་དང་ཕྱི་མར་བཀོད་པ་དེ་རྣམ་པ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་བརྗོད་པས་སྔ་མ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཡི་གེ་ཕྱི་མ་དེ་སྔ་མ་
དང་མི་རིང་བར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གལ་ཏེ་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྦྱར་ན་

དེ་ལ་ཡི་གེ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྐང་པ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད། ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་
ཁྲིད། རིང་བར་ཐོས་པའི་རྗེས་ཁྲིད། ཤར་པ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དོ། །དང་པོ་
རྐང་པ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཙནྡྲེ་ཤ་རནྣི་ཤོཏྟཾ་སེ། །ཀུནྡསྟ་ཝ་ཀ་ཝི་
བྷྲ་མེ། །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ནི་བྷཾ་ལཀྵྨ། །སནྡ་དྷཱ་ཏྱ་ལི་ནཿཤྲི་ཡམ྄། །ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དང་པོ་རྣམས་སུ་ན་ཡིག་དང་ལྡན་པའི་ད་ཡིག་ཁོ་ན་གནས་མཚུངས་པར་རྗེས་ཁྲིད་

147

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབྱས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
སྟོན་མཚན་དབུ་རྒྱན་ཟླ་བ་ནི། །
ཀུནྡའི་ཕོན་པོར་འཁྲུལ་བ་ལ། །
མཚན་མ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་མཚུངས། །
བུང་བའི་དཔལ་ནི་ཡང་དག་འཛིན།
ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་ཀའི་མཚན་མོའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྔོ་སངས་དྭངས་པའི་
ངོགས་ན་གནས་པའི་ཟླ་བ་ནི་མེ་ཏོག་ཀུནྡའི་ཕུང་པོར་འཁྲུལ་བ་སྟེ་མཛེས་ཤིང་དཀར་བ་དང༌། ཟླ་བའི་མཚན་མ་ནོར་བུ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་ཁ་དོག་མཚུངས་པས་མེ་ཏོག་ལ་ཡོད་པའི་བུང་བའི་དཔལ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཟླ་བ་དབུ་རྒྱན་ནམ།
མགོ་བོའི་ཐོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལ་
དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་སོགས་འདྲེས་ཀྱང་ཚིག་གི་ཉམས་བཟང་ཞིང་ན་ད་བརྩེགས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྙན་པའི་རྒྱན་རྗེས་ཁྲིད་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་
གནད་མ་དགོངས་པས། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་འགྲེལ་མང་པོར་སྟོན་དུས་ཀྱི་མཚན་མོས་དབུ་
རྒྱན་དུ་བཅིངས་པའི་ཟླ་བ་མཛེས་ཤིང་དཀར་བས་དང་པོ་མེ་ཏོག་ཀུནྡའི་ཕོན་པོར་འཁྲུལ། དེ་ནས་ཞིབ་མོར་བརྟགས་པས་ཟླ་བའི་མཚན་མ་རི་བོང་གི་གཟུགས་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པ་མཐོང་བས། མེ་ཏོག་ཀུད་མུཏ་དང་བུང་བ་འག྄ྲོགས་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་ཅེས་འགྲེལ་པ་ནི་རང་གི་བློ་ལ་གང་བདེའི་རྟོག་བཟོའི་བཤད་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་ལ། ཀུ་མུཏ་དང་བུང་བ་ ྄འགྲོགས་མི་སྲིད་ཅེས་པའང༌། ཆུ་སྐྱེས་ཀུ་མུཏ་ལ་བསམས་ནས་སྨྲས་པར་སྣང་ནའང་ ྄

148

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཀུནྡ་དང་ཀུ་མུཏ་ད྄ོན་མི་གཅིག་སྟེ་ཀུནྡ་ནི་ཤིང་ལྡུམ་ཕྲ་མོའི་མེ་ཏོག་དང༌། ཀུ་མུཏ྄་ནི་
ཆུ་སྐྱེས་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའང་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། གཞུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཐད་པའང་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ནོར་བུ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་མཚན་མ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བུང་བ་སྟེ་བྷྲ་མ་
རའི་དཔལ་གྱི་མཛེས་པའི་ཆ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན་ཟླ་བ་ལ་སྟེ་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་མཚན་མོའི། མཚན་མོའི་བདག་པོའི་རི་བོང་གི་མཚན་མའོ། །དེ་ནི་དབུ་རྒྱན་ནམ་མགོ་བོའི་ཐོད་དེ་གཙུག་གི་ཐོད་ལ་དབུ་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་

ཟླ་བ་དབུ་རྒྱན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅེ་ན་གསུངས། ཀུནྡའི་ཕུང་པོར་འཁྲུལ་བ་སྟེ་
མཛེས་ཤིང་དཀར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུནྡའི་ཕོན་པོ་ཉིད་དུ་འཁྲུལ་བའོ། །གང་ཟླ་བ་མེ་
ཏོག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་པས་འདྲ་བར་བཞག་པ་སྟེ། སྟོན་ཀའི་མཚན་མོའི་དབུ་རྒྱན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་པའོ། །དེ་དཀར་བ་དང་སྔོ་བའི་དྲི་མ་ཅན་དག་དཔེས་གཞལ་བས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །
གཉིས་པ་ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཙཱརུ་ཙཱནྡྲ་མ་སཾ་བྷཱི་
རུ། །ཝིམྦམྤཤྱེ་དམམྦ་རེ། །མནྨ་ནོ་མནྨ་ཐཱ་ཀྲཱནྟཾ། །ནིརྡ་ཡཾ་ཀརྟུ་མུ་དྱ་ཏཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་ཙ་ཡིག་དང༌། གཉིས་པ་ལ་མ་བའི་ཡི་གེ་བརྩེགས་པ་དང༌། གསུམ་པ་ལ་ན་ཡིག་དང་ལྡན་པའི་མ་ཡིག་དང༌། བཞི་པ་ལ་ཡ་ཡིག་བསྐོར་བ་སྟེ། ཚིག་རྣམས་ལ་རྗེས་ཁྲིད་བྱས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
མཛེས་མ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་ཡི། །
དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་པས་བདག་གི་ཡིད། །

149

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་མནན་བརྩེ་མེད་དུ། །
འཇོམས་པར་བརྩོན་པ་འདི་ལ་ལྟོས། །
མཛེས་མ་ཞེས་འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་བོས་ནས་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་པ་འདི་ཤར་བ་མཐོང་བས་བདག་གི་ཡིད། ཡིད་སྲུབས་ཏེ་འདོད་ལྷའི་དཔུང་འདོད་ཆགས་དྲག་པོས་མནན་ཏེ་བརྩེ་མེད་དུ་འཇོམས་པར་བརྩོན་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་བར། །
ཐོས་པ་དག་ནི་རྗེས་ཁྲིད་འདོད། །
དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མི་རིང་བའི་བར་ཅན་དུ་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་སྔོན་མྱོང་བའི་
འདུ་བྱེད་སད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ནི་ལྷོ་ཤར་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀས་རྗེས་ཁྲིད་དུ་

འདོད་དོ། །
གསུམ་པ་རིང་བར་ཐོས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ན་ཏུ་རཱ་མཱ་མུ་ཁཱམྦྷོ་
ཛ། །ས་དྲཤཤྩནྡྲ་མཱ་ཨི་ཏི།ཞེས་པ་འདི་ལ་རྐང་པ་དང་པོའི་རཱ་མཱ་ཅེས་པའི་པའི་མཱ་དང༌། གཉིས་པའི་ཙནྡྲ་མཱ་ཞེས་པའི་མཱ་ཞེས་པའི་མཱ་ཡིག་རིང་པོ་གཉིས་ཧ་ཅང་འགྱངས་ཆེས་པ་བར་ཐག་རིང་པོར་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་དོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
དགའ་མ་བཞིན་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་དང༌། །
མཚུངས་པ་ཟླ་བ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །
དགའ་མའི་བཞིན་རས་ཆུ་སྐྱེས་པདྨའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་འདི་དང་མཛེས་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

150

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ཞེས་མི་འདོད། །
ཅེས་པ་ནི། ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀས་མི་འདོད་པའམ། ཡང་ན་ལྷོ་པ་ཁོ་ནས་མི་འདོད་ཅིང་ཡུལ་དབུས་འགའ་ཞིག་དང་ཤར་ཕྱོགས་པ་འདོད་ཅེས་དྷརྨ་ཀིརྟིས་

གསུངས་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང༌། ལྷོ་པས་མི་འདོད་པའང་བར་ཐག་ཧ་ཅང་འགྱངས་ཆེས་པས་རྗེས་ཁྲིད་དུ་མི་འགྲོའ་སྙམ་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ཤར་པ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། རྒྱ་དཔེར། སྨ་རཿཁ་རཿཁ་
ལཿཀཱནྟཿ། །ཀཱ་ཡཿཀོ་པཤྩ་ནཿཀྲ་ཤཿ། །ཙྱུ་ཏོ་མཱ་ནོ་དྷི་ཀོ་རཱ་གོ །མོ་ཧོ་ཛཱ་ཏོ་ས་བོ་ག་ཏཱཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཚེགས་དྲག་མང་པོའི་རྗེས་ཁྲིད་དང༌།

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཨོ་ཡིག་མང་པོའི་རྗེས་ཁྲིད་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
བདག་གི་ལུས་དང་ཁྲོ་བ་ཕྲ། །
འདོད་པ་རྩུབ་ཅིང་མཛའ་བོ་ངན། །
ཁེངས་པ་ཉམས་ཤིང་ཆགས་པ་རྒྱས། །
རྨོངས་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྲོག་རྣམས་སོང༌། །
ཞེས་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་ཁྱོ་དང་བྲལ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བས་ལུས་རིད་པ་དང༌། མཛའ་བོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁེངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྲོ་བའང་ཕྲ། འདོད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་ཟུག་རྔུ་ནི་རྩུབ། མཛའ་བོ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་འདོར་ནུས་པའི་བདག་པོ་ངན། མཛའ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་ནི་ཉམས་རང་དབང་མེད་པར་གཟིར་བའི་ཆགས་པ་ནི་རྒྱས། དེའི་རྒྱུས་རྨོངས་ཤིང་བརྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཏེ་སྲོག་རྣམས་སོང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གོ །ཞེས་

151

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་སོགས་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པ་དང༌། །
གྲོལ་བ་ཡང་ནི་སྟེར་བར་བྱེད། །
དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། །
ལྷོ་ཕྱོགས་པ་དག་མི་སྦྱོར་རོ། །
རྒྱ་དཔེར་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱེད་སྔ་མའི་རྐང་པ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་བཟློག་ཟླ་དང༌། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་རྐང་པ་གཉིས་ཧ་ཅང་ལྷོད་པས་
རེག་པ་བཻ་དརྦྷའི་སྦྱར་བའི་འགལ་ཟླ་གྲོལ་བ་དང༌། ཡང་གི་སྒྲས་རྐང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དེ་མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཇམ་རྩུབ་ཆ་མི་སྙོམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷོ་ཕྱོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྦྱོར་ལ། ཤར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡང་མཛེས་
པར་བསམ་ནས་སྦྱོར་བའོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བོད་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་ནས་
སུམ་རྟགས་ཀྱི་ཕོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་རྒྱ་དཔེའི་སྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་
རིགས་འགྲེ་བཀབ་ནས་དཔེར་བརྗོད་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ་འདིར་ཡང༌དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན། རྐང་པ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་སྐབས་རྗེས་ཁྲིད་ལ་ཀ་ལྟ་བུ་མཐའ་

བརྟེན་འཕུལ་བྱེད་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེའི་སྲོག་ཞུགས་མེད་པའམ། ལྷོ་པ་ལྟར་
དབྱངས་སྣ་ཚོགས་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་ཆོག་པ་དང༌། ཤར་པ་ལྟར་མཐའ་བརྟེན་སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ནི་ཤོང་དཔང་གི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་མ་གཏོགས་

152

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་དགོངས་པར་མ་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་ལ། དཔེར་བརྗོད་སྐབས་བོད་སྐད་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱས་བཀབ་མཛད་ནས། ཡོན་ཏན།
ནན་ཏན། འོན་ཏང༌། ནན་ཏན་སོགས་ཀྱི་ན་ཡིག་ཕ་རོལ་ཏའི་མགོ་བོར་དྲངས་བར་
མཛད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་ག་ལ་མངའ་ཡང༌། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་བརྡ་ཐོག་མར་མཛད་པ་པོ་མཁན་པོ་ཐུ་མིའི་
བཞེད་པ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་འདིས། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་
ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྣང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བརྡ་དང་མ་མཐུན་ཡང་བླ།

ལེགས་སྦྱར་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ས་པཎྜི་ཏས། འདིར་ནི་མི་ནུས་མི་དགོས་ལ། །རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་རང་གནས་མིན། །སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པས། །དོན་དེའི་སྤྲོས་པ་རེ་ཞིག་བཞག །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ་བོད་
ཀྱི་བརྡ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐ་སྙད་གོ་བའི་ཕྱིར། སཾ་སྐྲ་ཏའི་རྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་སྒྲུབ་མི་དགོས་
ཤིང་སོགས་གསུངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོས་པར་མེད་པར་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ཟུང་ལྡན་སྨོས་པ་ནི།
ཚོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བསྐོར་བ་ནི། །
ཁོ་ན་ཟུང་དང་ལྡན་པར་རིག །

153

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྙན་པ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་ཕྱི་ནས་བསྟན་པར་བྱ། །

ཡི་གེ་གཅིག་སོགས་བསྐོར་བ་རྗེས་ཁྲིད་དེ་སྔར་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་
དང༌། ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་ཡི་གེ་གཅིག་མིན་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྐོར་བ་དཔེར་ན། མ་ད་ནོ་མ་ད་ནོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཟུང་ལྡན་དུ་རིག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་ལྡན་དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྙན་ཞིང་ཉམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་འོས་པས་འདིར་མཚན་ཉིད་ཙམ་བཤད་ཟིན་ནས། དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་ཕྱི་ནས་ལེའུ་གསུམ་པར་སྟོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ཡང་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཉམས་ནི།
ངེས་པར་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང༌། །
དོན་གྱི་ཉམས་དག་སྦྱིན་པར་བྱེད། །
སྒྲའི་ཉམས་ཀྱང་སྙན་པའི་རོ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་མོད། དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་ངེས་པར་རང་བཞིན་བརྗོད་སོགས་དོན་རྒྱན་སྤྱི་

དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱིན་

པ་སྟེ་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་པི་ཝང་དང་གླིང་བུའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ལེའུ་གཉིས་པས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲོང་ཚིག་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དོན་གྱིས་གྲོང་པ་

154

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བཟློག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། སྒྲའི་གྲོང་པ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲོང་པ་ཉིད། །
མིན་པའི་ཁུར་འདི་ཕལ་ཆེར་འཛིན། །
རྒྱན་ཀུན་ལ་དོན་གྱི་ཉམས་ཀྱིས་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་
ནའང་སྨད་པར་འོས་པའི་གྲོང་ཚིག་གིས་བརྗོད་ན་ཉམས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང༌། གྲོང་ཚིག་གི་བརྡ་མིན་པ་སྟེ་ཚིག་སྦྱོར་དང་རྒྱན་ཕུན་གསུམ་ཚོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགྱེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་ན་ཉམས་འགྱུར་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབབ་པའི་ཁུར་འདི་ཕལ་ཆེར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འཛིན་ནོ། །
དེ་དཔེར་བརྗོད་ན།
འདོད་ལྡན་བདག་ལ་གཞོན་ནུ་མ། །
ཁྱོད་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་མི་བྱེད། །
ཅེས་འདི་གྲོང་པའི་དོན་བདག་ཉིད། །
ཉམས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་བྱེད། །
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་བདག་ལ། ཀྱེ་གཞོན་ནུ་མ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་བསྟེན་པ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་
དགོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདོད་ལྡན་གྱིས་གྲོང་པའི་ཚིག་ཚོགས་སུ་དབྱུང་མི་རུང་བ་
རྗེན་པར་སྨྲས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གྲོང་པའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་ལས་ཉམས་པ་མིན་པ་ཁོ་
ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་གྲོང་པ་མ་ཡིན་པས་བརྗོད་ན།

155

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགཡོན་མིག་འདོད་པ་གཏུམ་པོ་ནི། །
ངེས་པར་བདག་ལ་བརྩེ་བ་མེད། །
ཁྱོད་ལ་ཁྲོ་མེད་དགའ་ཞེས་པ། །
གྲོང་བའི་དོན་མེད་ཉམས་དང་ལྡན། །
ཀྱེ་གཡོན་མིག་མ་ཞེས་ཟུར་གྱིས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒེག་ཆོས་ཅན་
གྱི་མཛེས་མ་ལ་བོད་ནས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་གཏུམ་པོ་འདིས་བདག་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད་མོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་འདི་ཁྲོ་བ་མེད་པར་དགའ་ཞིང་དུང་ངོ་ཞེས་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པས་རང་ཉིད་མཛེས་མ་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་སོང་བ་དང༌། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟོན་པའོ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
སྙན་པ་ལ་ནི་གྲོང་པའི་དོན་ཏེ་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར་མ་ཟད་ཉམས་འགྱུར་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རོ་ཉམས་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྒྲའི་གྲོང་པ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་ནི།
སྒྲ་ལའང་གྲོང་པ་ཉིད་ཡོད་དེ། །
དེ་ནི་ལེགས་པའི་ཅིག་ཤོས་གྲགས། །
དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ། །
ཇི་ལྟར་ཡ་ཡིག་ལ་སོགས་བཞིན། །
དོན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྒྲ་ལའང་གྲོང་པ་ཉིད་ཡོད་པ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
སྒྲའི་གྲོང་པ་དེ་ནི་ལེགས་པའི་ཅིག་ཤོས་མི་ལེགས་པའམ། ཡང་ན་ལེགས་པ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཅིག་ཤོས་སུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ནས་

156

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྒྲག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་གདམས་

པའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འཁྲིག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡ་
ཡིག་དང༌། སོགས་པས་བྷ་ཡིག་སྟེ། དེ་གཉིས་སྦྲེལ་བས་འཁྲིག་པའི་དངོས་མིང་གི་
གྲོང་པར་འགྱུར་བ་འོག་ནས་ཀྱང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལྟར་སྒྲའི་གྲོང་པའི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།
ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་གྱིས་ཞུགས་དང༌། །

སླར་ཡང་ངག་དོན་དག་གིས་ཀྱང༌། །
ཉེས་པར་རྟོགས་བྱེད་གྲོང་པ་སྟེ། །
དེ་ཡང་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་ལུགས་སམ། གཅོད་མཚམས་ལོག་པའི་དབང་གིས་གྲོང་ཚིག་ཞུགས་པ་དང༌། སླར་ཡང་སྟེ་དེར་མ་ཟད་གཅོད་མཚམས་ཐ་མི་དད་ཅིང་དོན་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང༌། ངག་ཚིག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱ་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་གྲོང་ཚིག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཉེས་པ་སྟེ་ངོ་ཚ་བའམ་མི་མཛེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤང་བྱའི་གྲོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་དཔེར་ན།
ཡཱ་བྷ་ཝ་ཏཿ པྲི་ཡཱ་བཞིན། །
ཞེས་པའི་ཡཱ་ནི་གང༌། བྷ་ཝ་ཏཿནི་ཁྱོད་ཀྱི། །པྲི་ཡཱ་ནི་དགའ་མ་ལ་འཇུག་པས།
གང་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གོ་ན་གྲོང་ཚིག་
ཏུ་མི་འགྱུར་ཡང༌། ཚིག་མཚམས་གཞན་དུ་སྦྱར་ནས་གཅོད་མཚམས་ལོག་ན། ཡཱ་བྷ་འཁྲིག་པ། ཝ་ཏཿལྡན་པ། པྲི་ཡཱ་དགའ་མ་སྟེ་འཁྲིག་ལྡན་དགའ་མ་ཞེས་གོ་ཞིང་གྲོང་

157

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཚིག་ཏུ་གྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་ལྟར་ན།
མོ་མཚན་བཟང་ལྡན་འདི་ཡིས་ནི། །ཁྱིམ་གཉིས་སུ་ནི་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་དང༌། བྱ་ལྕེ་གཉིས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །མཛའ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་མོ་བུད་མེད་དང་མཚན་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་དགེ་བའི་མཚན་ཅན་དང༌། བྱ་ནི་འདབ་ཆག་ནེ་ཙོ་ལྟ་བུ། ལྕེ་གཉིས་པ་ཕྲ་མ་མཁན་གྱིས་མཛའ་བ་མི་མཐུན་
པར་འབྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་བརྗོད་ཀྱང༌། མོ་མཚན་ཞེས་དང༌། བྱ་ལྕེ་ཞེས་བཅད་པས་གྲོང་ཚིག་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དེ་ཉིད་གྲོང་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་སྦྱོར་ལུགས་གུང་ཐང་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས།

མཚན་ཉིད་བཟང་ལྡན་བུད་མེད་འདིས། །ཁྱིམ་གཉིས་སུ་ནི་དཔལ་སྟེར་བྱེད། །འདབ་ཆགས་ལྕེ་གཉིས་པ་ཡིས་ནི། །མཛའ་བོའི་དོན་མཐུན་གཉིས་སུ་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཟང་ལྡན་ནི་མཚན་བཟང་ལྡན་པ། ཁྱིམ་གཉིས་ནི་ཕ་དང་ཁྱོའི་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་སྟེ་གཞན་གོ་སླའོ། །
གཉིས་པ་ངག་དོན་གྱི་གྲོང་ཚིག་གོ་བྱ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལས་ཅིག་ཤོས་གྲོང་
ཚིག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
གཞན་ལ་བསྣུན་ནས་སྐྱེས་བུ་ནི། །
ཝཱི་ལྡན་པའི་བི་ཤྲཱནྟཿ། །
གཞན་དགྲ་བོ་ལ་གཡུལ་ངོར་མཚོན་བསྣུན་ནས་སྐྱེས་བུ་དཔའ་བོ་ཝཱིརྻ་སྟེ་
བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ཝི་ཤྲཱན་ཏཿརྣམ་པར་གནས་པ་ལ་འཇུག་པས།

158

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཞན་ལ་བསྣུན་ནས་སྐྱེས་བུ་ནི། །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ། གཞན་གྱི་སྐད་དོད་པ་རམ་མཆོག་ཏུའམ་ཤིན་ཏུ་ལ་
འཇུག་པས་རང་གི་དགའ་མས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྣུན་ཅིང་བགྲོད་ནས་སྐྱེས་བུ་འདོད་ལྡན་ཝཱི་སྟེ་ཁུ་བའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་འབབ་པ་དང་ལྡན་པས་ལུས་དུབ་སྟེ། ཝི་ཤྲཱན་ཏཿ རྣམ་པར་ངལ་ལོ་ཞེས་པར་ཡང་གོ་བས།
གཞན་ལ་བསྣུན་ནས་སྐྱེས་བུ་ནི། །
ཁུ་བ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་ངལ། །

ཞེས་པའི་གྲོང་ཚིག་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་མཚོན་པ་གུང་ཐང་པས། མི་མོའི་མཚན་མ་བདག་གིས་རྟོགས། །སྒྱོགས་མཁས་སྒྱོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་སྦྱོར། །མེ་ཏོག་ཁ་འབྱེ་འབྱེ་ལ་ཉེ། །དགའ་འོ་འོ་བྱེད་ཆོས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྡ་དང་བསྟུན་ན་ངོ་ཚ་བར་འགྱུར་
བའི་གྲོང་ཚིག་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང༌། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕལ་སྐད་ཀྱི་བརྡ་ལྟར་གོ་
ན་བཞད་གད་དང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ངག་རངས་པོའི་དོན་ལ་བརྩི་བས་གཅོད་མཚམས་ལ་ལྟོས་པ་སྔ་
མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ལམ་དག་ནི། །
གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བསྔགས་མ་ཡིན། །
དཔེར་བརྗོད་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་སྒྲའི་གྲོང་པ་ནི་ལྷོ་པ་དང་ཤར་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་དག་ལའང་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །འོ་

159

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོན་སྲིང་མོ་ལ་འཇུག་པའི་བྷ་གི་ནཱི་ཞེས་པའམ་གཞན་དུ། བྷ་ག་ལེགས་ལྡན་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། །བུད་མེད་ཀྱི་ནི་མདོམས་ན་གནས། །མི་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པས་ནི། །དེ་ནི་སྲེད་མེད་བུ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན། མོ་མཚན་ཅན་མར་ཡང་གོ་སྲིད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་མ་ལ་འཇུག་པའི་བྷ་ག་ཝ་ཏཱི་ཡང་དེར་གོ་སྲིད་པ་དང༌། སུ་བྷ་ག་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡང་མོ་མཚན་བཟང་མོར་གོ་རུང་བ་དང༌། དུར་བྷ་ག་སྐལ་བ་ངན་པ་མོ་མཚན་ངན་པར་གོ་བཏུབ་པ་སོགས་ཀྱང་གྲོང་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ།
བྷ་ག་ཝ་ཏཱི་བྷ་གི་ནཱི། །
ཞེས་སོགས་ཀུན་ཏུ་ཁས་ལེན་ཉིད། །
དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྲིང་མོ་དང་བཅོམ་ལྡན་མ་དང་སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་སྐལ་པ་ངན་པ་སོགས་སུ་མཁས་པ་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ཟིན་པས། མོ་མཚན་ཅན་མ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་གྲགས་ཆུང་བས་སུས་ཀྱང་དེར་གོ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲོང་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཤར་ལྷོའི་ལམ་སྲོལ་གཉིས་ཀ་ལའང་
སྤང་མི་དགོས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟ་སྙན་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ། །
དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཞི་པ་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷོ་ཤར་ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་འདོད་པ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་པ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲ་དོན་
གྱི་གྲོང་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་སྤང་ཚུལ་དམིགས་བསལ་སྐྱོན་མེད་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

160

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན།༽
ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། དངོས་ལྷོ་པའི་ལུགས་དང་བཟློག་པ་ཤར་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་བཤད་པར་བྱ། །
རྩུབ་མིན་ཡི་གེ་མང་བ་ནི། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །
གང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ནི། །
སྦྱོར་བ་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་དུ་བཤད། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྒྱན་དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དྷ་ཡིག་དང་བྷ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་རྩུབ་པ་ཚེགས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡི་གེ་མ་ཡིན་པ། ཀ་ཡིག་དང་ལ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་
འཇམ་པ་ཆུང་བར་ཐོས་པའི་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལ། རྩུབ་པ་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་ཡིན་པར་འདྲེས་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་ལམ་འདིར་འདོད་དོ། །འོ་ན་རྩུབ་པའམ་ལྕི་བའི་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་ཤིན་གཞོན་པར་མི་འདོད་པ་ཅི་ཞེ་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་ཅིང་ཡང་བ་ནི་སྦྱོར་བ་ལྷོད་པའམ། གྲོལ་བའམ། ཡང་བའི་སྐྱོན་ཅན་དུ། མཱ་ལ་ཏཱི་མཱ་ལཱ། །ལོ་ལཱ་ལི་ཀ་ལི་ལ། །ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མཎྜ་ལཱི་ཀྲ་ཏྱ་ཝར་ཎི། །ཀཎྷཱྛཻརྨ་དྷུ་ར་

161

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགཱི་ཏི་བྷིཿ། །ཀ་ལཱ་པི་ནཿཔྲ་ནྲ་ཏྱནྟི། །ཀཱ་ལེ་ཛཱི་མཱུ་ཏ་མཱ་ལི་ནི། །
ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཧ་ཡིག་དང༌། ཋ་ཡིག་དང༌། དྷ་ཡིག་དང༌། བྷ་ཡིག་སྟེ་སྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་འདྲེས་ཤིང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་འབའ་ཞིག་པར་ཡོད་པས་བརྗོད་བདེ་ཞིང་ཉན་པ་པོའི་རྣ་བར་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡོད་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྡན་དུས་སུ། །
སྙན་པར་སྒྲོགས་པའི་མགྲིན་ལྡན་པ། །
རྨ་བྱ་ཡི་ནི་མཇུག་མ་དག །
ཟླུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །
ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གཡོ་བ་དང་ལྡན་པ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་

དགའ་བས་མྱོས་པའི་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོགས་པའི་མགྲིན་པ་དང་ལྡན་པ་རྨ་བྱའི་ཚོགས་
རྣམས་ནི་མཇུག་མའི་སྒྲོ་དག་གདུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྐྱང་བ་ཟླུམ་པོར་བྱས་ནས་
གར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།ཞེས་པ་དོན་རྒྱས་ཉིད་མ་ཡིན། །
རྒྱན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ། །
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་གནས། །

བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དབྱར་ཆར་སྤྲིན་འཁྲིགས་པའི་
སྐབས་སུ་རྨ་བྱ་དགའ་བས་གར་བྱེད་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་

162

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱས་ཆེ་བ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་སྟེ་བརྗིད་ཅིང་ཕུལ་ཆེ་བ་ཕུལ་བྱུང་དང༌། སྲིད་པ་ཅན་དང་
གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་
རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་

གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཕྱིར་ཚིག་སྦྱོར་དེ་དམ་པ་སྟེ་
སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལ་གནས་ཤིང་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའོ། གཉིས་པ་བཟློག་པ་ཤར་པའི་ལུགས་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཚུལ་དང་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།
གསལ་ཕྱིར་གཞན་དག་ཕལ་ཆེར་ནི། །
བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དག་ཀྱང་སྦྱོར། །
ཡི་གེ་རྩུབ་པ་མང་བ་ཚེགས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ལྷོ་ཕྱོགས་པས་མི་
འདོད་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་པ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པར་འདོད་ཅིང་སྦྱོར་ལ་ཕལ་ཆེར་དང་ཀྱང་གི་
སྒྲས་སྔ་མ་ཡང་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ནྱཀྵེ་ཎ་པཀྵཿཀྵ་པི་ཏཿ། །ཀྵ་ཏྲི་ཡཱ་ཎཱཾ་ཀྵ་ཎཱ་དི་ཏི། །ཞེས་ཀྵ་ཡིག་མང་པོ་བཀོད་པས་བརྗོད་དཀའ་ཞིང་བརྗོད་པ་གསལ་བའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐའ་དག །
སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཉམས་པར་བྱས། །

163

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རམ།
དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་ནགས་ཚལ་དུ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་ཛ་མཱགྣིའམ་བྱཱ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་བུ་ནྱཀྵའམ་པརྴུ་རཱ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པ་འཇོ་བའི་བ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ས་ཧ་སྲརྫུ་ན་ཞེས་པ་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ནགས་སུ་རི་དྭགས་བཤོར་དུ་ཕྱིན་

པ་ལ། དྲང་སྲོང་དེས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་གང་འདོད་པའི་ཟས་གོས་གནས་
མལ་སོགས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་འཛད་པ་མེད་པར་བསྟབས་པས། ནམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་བསམས་པར་དྲང་སྲོང་འདི་འདི་ལྟར་ནགས་ན་གནས་གནས་པ་ཞིག་ཡོ་བྱད་
ཀྱིས་འཕོངས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའང་ཡིད་མགུ་བར་བྱེད་ནུས་པ་གང་གི་མཐུ་ཡིན་སྙམ་དཔྱད་པས་འདོད་འཇོའི་བའི་མཐུར་ཤེས་ནས་དེ་འཕྲོག དྲང་སྲོང་བསད། པརྴུ་རཱ་མ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུར་གནས་པ་ནགས་སུ་བྲོས་ནས་མ་ཟིན་
པ་ལ་དེ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་བསམས་པ། ཀྱེ་མ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ་གྱ་ཚོམས་སུ་འཇུག་པ་གཏུམ་ཞིང་དྲེགས་ལ་ལྡང་ཞིང་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། བདག་གི་ཕ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གནོད་བསྐྱལ་ནས་བསད། འདོད་འཇོའི་བ་ཡང་འཕྲོག་སྟེ་བདག་གཅིག་པུར་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་དུ་བཅུག་སྙམ་ཆེར་ཁྲོས་ནས་ས་སྟེང་གི་མི་མང་པོ་བྲན་དུ་བཀོལ་བའི་གཡུལ་བཤམས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ས་ཧ་སྲ་རྫུ་ནའི་ལག་པ་སྟོང་དགྲ་སྟྭས་བཅད་ནས་བསད། དེའི་ཞར་ལ་ད་ཤ་ར་ཐ་སྟེ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་ཕ་མ་གཏོགས་པ་ས་སྟེང་གི་རྒྱལ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཁ་བཏགས་པ་ལན་གསུམ་བྱས་སོ་ཞེས་གྲགས། དེས་ན་འདི་ལྷ་

164

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་འདུན་པ་དགྲ་སྟ་རཱ་མ་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས། དེས་ས་སྟེང་གི་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྟེ་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུས་
འཇོམས་པར་བྱས་ཞེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་དང་སྦྱར་ནས་བརྗོད་པའང་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རཏྣ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་པར། ནྱཀྵས྄་ཏེ་ལྷག་མ་མེད་པས་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་དུས་ཐུང་ངུས་འཕྲལ་དུ་ཉམས་པར་
བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའང་དགྲ་སྟ་རཱ་མའམ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ནྱཀྵ་ཞེས་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་གསལ་ཞིང༌། དགྲ་སྟ་རཱ་མའི་མིང་ལའང་ནྱཀྵ་ཞེས་མངོན་བརྗོད་རྣམས་སུ་སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཀྱང༌། པརྴུ་རཱ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པ་པོ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ་དགྲ་སྟ་རཱ་མའམ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་མ་ངེས་པར་བརྗོད་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཚིག་ཀྱང་འགྱུར་རྙིང་དུ་ནཱ་ཀྵས྄་

ཞེས་བྱེད་པ་པོ་དགྲ་སྟ་རཱ་མ་ཎ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་བསྒྱུར་འདུག་ཀྱང༌། རྗེ་པན་ཆེན་བླ་མའི་ཞལ་སློབ་སྤོམ་རག་པ་ཀརྨ་ཚེ་དབང་དཔལ་འབར་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་བུ་རམ་ཤིང་གི་ལྗོན་པར། འདི་ལ་འགྱུར་སྔ་མར་ནྱཀྵ་ཞེས་བསྒྱུར་ཀྱང༌། འདོད་འཇོར་ནྱཀྵ་མཐའ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་དྲངས་ཡོད་པས་འགྱུར་བཅོས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཊཱ་བྱིན་པའང་ཕྱོགས་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་
བཀྲལ་ཞིང་འགྱུར་བཅོས་པ་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་བཞེད་པ་དང་ངེས་པར་མཐུན་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་སྐད་ལ་སྔོན་གྱི་

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དམ་པ་བདག་དང་གཞན་ཕན་ལས་ལ་དགའ། །དམན་པ་ཆང་

165

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདང་དགའ་མ་དག་ལ་དགའ། །རྨ་བྱ་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས་སྤྲིན་འཁྲིགས་ལ་དགའ། །སྦྲེབས་
སྐོམ་སྦྲེབས་པ་བཟའ་བཏུང་མེ་ལ་དགའ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་དངོས་ལྷོ་པ་
དང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་ཟློག་པ་ཤར་པའི་ལུགས་སུ་དཔེར་བརྗོད་དོ། །
སྐབས་འདིར། གསལ་ཕྱིར་གཞན་དག་ཕལ་ཆེར་ནི། །སོགས་འགྲེལ་ལུགས་
དཔང་ཊཱིཀ་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་དགོངས་པ་འདིར་བཀོད་པ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གསུང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཚིག་འཁྲུགས་པས་གོ་མི་བདེ་བར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་འགྲེལ་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྔར་བསྟན་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་འདོད་པ་དེ་
བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཤར་ཕྱོགས་པ་དག་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ། འདོད་ཅེས་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་ཡར་སྦྱར་ནས་བཀྲལ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་འདུག་པ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ཤར་ཕྱོགས་པའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང༌། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་མཚན་ཉིད་ཡི་གེ་འཇམ་པ་མང་བས་བརྗོད་བདེ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ངེས་པ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། གསལ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཀྵ་ཡིག་ལྟ་བུ་
རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཚེགས་ཀྱིས་བརྗོད་དགོས་པས་བརྗོད་པ་གསལ་བའི་ཡོན་
ཏན་དུ་གཽ་ཌ་པས་འདོད། ཅེས་དཔེར་བརྗོད་འོག་མ་ལ་མར་བསྙེགས་དགོས་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼དྲུག་པ་དོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན།༽
དྲུག་པ་དོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་དང༌། གཉིས་ཀས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་སྤང་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་

166

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
དོན་གསལ་དོན་བརྟགས་མི་དགོས་ཉིད། །
ཅེས་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོས་མ་ཐག་
ཏུ་སྒྲའམ་དོན་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སླར་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་མི་
དགོས་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་དྲུག་པ་དོན་གསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེར་
བརྗོད་པ་ནི།
འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ས་གཞི་དག །
རྨིག་པས་བཅད་པའི་ཀླུ་ཁྲག་གིས། །
དམར་བ་ཆུ་ཡི་གཏེར་ལས་ཕྱུང༌། །
ཞེས་པ་སྡོན་ས་ཆེན་པོ་འདི་འོག་གཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ནུབ་ཅིང་
བྱིང་བར་གྱུར་པ་ན་ས་སྟེང་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་གང་ལ་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་གནས་རྙེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་ཉིད་ལྕགས་ཀྱི་ཕག་པ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་ནས་ས་འོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། དེའི་མཆེ་བས་གྱེན་དུ་བཏེག་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྟེ། འདིའི་ཕག་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་གསུམ་པ་བཱ་ར་ཧ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚང་བར་རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་ཅིང་བསྟན་པས་སླར་བརྟགས་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་འདི་དང་བ་དརྦྷས་འདཻོད་པའི་རབ་དྭངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཁོ་ན་བརྗོད་དགོས་ཤིང༌། འདིར་ནི་དེར་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།

167

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཕག་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ས། །
ཆུ་གཏེར་དམར་པོ་དག་ལས་ཕྱུང༌། །
བརྗོད་བྱ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་ཀྱང་ཕག་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོག་བྱེད་དེ། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་ཡིན་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་དམར་བའི་རྒྱུ། དེས་ཀླུ་རྣམས་བརྫིས་ཤིང་བཅད་པའི་ཁྲག་ཡིན་པ་གཉིས་སྒྲས་མ་ཟིན་པས་མི་གསལ་བར་བརྗོད་པའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀས་མི་འདོད་དམ་ཞེ་ན།
ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། །
བྲང་འགྲོའི་ཁྲག་ནི་བརྟག་དགོས་ཉིད། །
ལམ་ནི་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡང༌། །
རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་མི་ལྡན་ཞིང༌། །
སྒྲ་ཡི་ཚུལ་ལས་འགོང་གྱུར་པ། །
འདི་འདྲ་ཕལ་ཆེར་བཞེད་མ་ཡིན། །
དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་གཞུང་འདིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕག་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་པས་སླར་བརྟགས་དགོས་པ་དང༌། ཆུ་གཏེར་དམར་པོ་ཞེས་པས་འོག་གཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ཁྱབ་འཇུག་ཕག་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀླུ་རྣམས་བརྫིས་པའི་ཁྲག་གིས་དམར་བ་ཡིན་
པ་མི་ཤེས་པར་སླར་བརྟག་དགོས་པས། རྗོད་བྱེད་སྒྲས་མ་ཟིན་པའི་སྐྱོན་དང༌། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་ན་མ་གཏོགས་རིག་པས་མི་དཔོགས་པས་རིག་པ་ལས་འགོང་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷོ་ཤར་གྱི་ལམ་

168

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡང་དོན་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་མི་ལྡན་ཞིང༌། སྒྲ་དང་རིག་པའི་ཚུལ་ལས་འགོང་བར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་འདོད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་སླད་དུའོ། །འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གྱི་སྒྲས་དེ་ལྟ་བུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་རུང་བར་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་ཤར་པའི་འདོད་པར་འགྲེལ་བ་དང༌། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།
བྲང་འགྲོ་ཁྲག་ནི་བརྟག་དགོས་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་གཞུང་ཚིག་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་ཀྱང་གསལ་བ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་དང་དཔང་ལོ་ཆེན་པོའི་ཊཱི་ཀཱར་ཡང་མ་བཤད་པས་གོ་བར་ནུས་ཤིང༌། གལ་ཏེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྨོས་ཀྱང་དོན་མི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་འདྲ་སྦྱར་དགོས་པའི་སྐབས་བྱུང་བ་སྲིད་ན། དེའི་ཚེ་ནི་ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྦྱོར་རུང་བ་ཡིན་གྱི། ཤར་པའམ་ཤར་པའི་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼བདུན་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན།༽
བདུན་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷའི་ལུགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དེ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
གང་དུ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ། །
ཁྱད་འཕགས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས། །
དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་དེ་དེས། །

169

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོསྙན་ངག་ལམ་ཀུན་མགོན་དང་བཅས། །
བརྗོད་པ་སྟེ་སྦྱོར་བ་གང་དུ་བསྔགས་ཡུལ་ལ་བསྔགས་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ནུས་པས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དག་ཤུགས་ལས་འཕངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་
ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བརྗོད་ཅིང༌། ཡོན་ཏན་ཕུལ་བྱུང་དང་ལྡན་པ་དེ་རྒྱན་ཀུན་
གྱི་ནང་ན་མཆོག་གམ་གཙོ་བོའམ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། དེ་མེད་ན་རྒྱན་གཞན་གྱི་ལམ་

སྲོལ་ཀུན་མགོན་དང་བྲལ་ཞིང༌། དེ་དང་ལྡན་ན་མགོན་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་མཛེས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེན་པའི་མིག །
ལན་ཅིག་ཁྱོད་གདོང་ལ་ལྷུང་བ། །
ལྷ་གཅིག་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་སླར། །
གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྟ་མ་ཡིན། །
ཀྱེ་ལྷ་གཅིག་ཞེས་བསྔགས་ཡུལ་སྦྱིན་པ་ལ་དཔའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བོས་ནས། སློང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེན་པའི་མིག་གིས་སྟེར་དུ་རེ་བའི་བསམ་པས་ལན་ཅིག་
ཙམ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་གི་ལྟ་བ་ལྷུང་བ་སྟེ་བལྟས་པས། བཀྲེན་ཅིང་འཕོངས་པས་
སྟེར་དུ་རེ་བའི་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་དེས་སླར་ཡང་སྦྱིན་པ་

པོ་གཞན་གྱི་གདོང་ལ་བལྟ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཁྱོད་ཉིད་ལའང་ཡང་ཡང་བལྟ་མི་
དགོས་པར་ལན་ཅིག་བལྟས་པ་དེས་རེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཕྱུར་བུར་གང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།

170

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་འདི་ལ། །
གཏོང་བ་ཁྱད་འཕགས་ལེགས་པར་མཚོན། །
ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དག་ཀྱང༌། །

རིགས་པ་མཚུངས་པས་དཔགས་པར་བྱ། །
དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ངག་འདི་ལ་དངོས་སུ་རྒྱལ་པོ་འདིས་སྦྱིན་པ་

རླབས་པོ་ཆེ་སྩལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་མེད་ཀྱང་གཏོང་བ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལེགས་པར་མཚོན་ནུས་པའི་ཚིག་ལན་ཅིག་ཞེས་པ་དང༌། སླར་གཞན་
གྱི་གདོང་ལ་བལྟ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཤུགས་སམ་ནུས་པས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྔགས་པ་སྟེ། ཚིག་གི་
ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་དཔའ་བ་དང༌། བརྟུལ་ཕོད་པ་དང༌། མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་རིགས་པ་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་
བས་དཔག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་
ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཚིག་ལྷུག་པར་མཛད་ནས་བཀོད་འདུག་པ་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བོད་འགྲེལ་མཁན་པོ་མང་པོས་དེ་བཤུས་ནས་
བཀོད་མོད་འདིར་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ཙམ་སྨོས་
པ་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཡི་བུད་མེད་ཀྱི། །མྱ་ངན་གྱིས་དམར་མིག་ལས་ནི། །ཁྱོ་བྲལ་
བཞིན་དུ་འབབ་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་དཔའ་བ་ལ་བསྔགས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཤར་པའི་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང༌། བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཡུལ་དངོས་དང་ཤུགས་ལས་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

171

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབསྔགས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། །
ལྡན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགའ་ཞིག་འདོད། །
བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་
པའི་ཤུགས་ལས་དེ་གང་ལ་མངའ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ངོ་མཚར་རྒྱ་ཆེ་བ་མཚོན་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ། །འདིར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲས་སྔ་མའང་མི་འདོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
རོལ་པའི་ཆུ་སྐྱེས་རྩེ་དགའི་མཚོ། །
གསེར་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །
གང་ལ་རོལ་པའི་དོན་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་དང༌། རྩེ་དགའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་མཚོ་དང༌།
གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་བར་གྱི་ཚིག་ཕྱིས་པའི་ཚིག་སྡུད་
ཀྱིས་བསྟན་པས། རོལ་པའི་ཆུ་སྐྱེས། རྩེ་དགའི་མཚོ། གསེར་གྱི་རྒྱན་ཞེས་འབྱུང་བ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས་མེ་ལོང་གི་རྩིག་པ། ནོར་བུའི་སྐེ་
རགས། མེ་ཏོག་གི་ལྗོན་ཤིང༌། བི་བྷྲ་མཎྜ་ལ། ལེ་ཁ་ཨངྒ་ན་ཏེ་རི་མོའི་ལུས་སམ་རི་མོའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེན་མོའམ། ཤ་མདངས་མཛེས་ཆོས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད། འདི་ནི་བོད་ཊཱིཀ་

ཐམས་ཅད་དུ་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་པར་བསམས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བཀྲལ་འདུག་ཀྱང༌། འདི་ནི་བསྔགས་འོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཙམ་དངོས་དང་ཤུགས་ལས་བསྟན་པ་
ཡིན། དཔེར་བརྗོད་བྱེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོར་མི་དགོས། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་

172

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གོ་ནུས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་རང་དབང་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན། དེ་ལ་གཞུང་དང་འགྲེལ་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བསྔགས་འོས་རྣམས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་དེ་ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆུ་སྐྱེས་དང༌། མཚོ་དང༌། གསེར་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྔགས་ན་བྱིས་པ་རྣམས་

རྩེད་འཇོ་ལ་རོལ་པའི་དུས་སུ་ཆུ་སྐྱེས་ལ་བསྔགས་ཤིང༌། རྩེ་དགའི་ཆེད་དུ་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་མཚོ་ལ་བསྔགས་པ་དང༌། ཁྲོམ་འདུ་སར་འགྲོ་བའི་ཚེ་གསེར་གྱི་རྒྱན་

དང་ནོར་བུའི་སྐེ་རགས་ལ་སོགས་བསྔགས་པར་འོས་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་དེ་ལྟ་ན་གོང་དུ་ལུས་འཆད་པའི་སྐབས། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་མཚོ་རི་དང་དུས། །ཉི་ཟླ་འཆར་བའི་བསྔགས་པ་དང༌། །སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ཡི་རོལ་རྩེད་དང༌། །སོགས་གསུངས་པའང་དེར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོའི་དུས་དེ་དང་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བསྔགས་པ་ལས་འོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེ་བོད་མཁས་པས་དྲི་ཚིག་ཚངས་པའི་མགྲིན་རྒྱན་

རང་ལན་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་མད། དེས་ན་ཤར་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་འདིར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གུང་ཐང་བདེ་བློས་སྐབས་འདིར་ལྷོ་པས་འདོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཤུགས་
ཀྱིས་གོ་བའི་རྒྱ་ཆེ་དང༌། ཤར་པས་འདོད་པ་འདི་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་འདོགས་པའང་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མས་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་

ཅན་ཁྱད་འཕགས་ཞར་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་མ་གསན་པའི་རྟགས་སུ་སྔར་བཤད་

173

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཔས་གོ་བར་ནུས་ཤིང༌། དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁྱད་འཕགས་རྒྱ་ཆེ་
ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་མཚུངས་ཤིང་གཞུང་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཞན་གང་
ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་མིང་འདོགས་དེ་མི་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །

༼བརྒྱད་པ་བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན།༽
བརྒྱད་པ་བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། ཤར་པའི་
ལུགས་དང༌། ལྷོ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
བརྗིད་པ་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་ཉིད། །
འདི་ནི་ལྷུག་པ་དག་གི་གསོས། །
བརྗིད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འབྲུ་མང་པོ་དང་ལས་འཛིན་
དང༌། །བ་གཉིས་པ་དང་དེའི་སྐྱེས་བུ། །ཟླས་དབྱེ་བ་དང་གྲངས་མེད་པའོ། །ཞེས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་ཅན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཚིག་ལྷུག་པ་དག་གི་སྲོག་གམ་གསོས་སམ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀ་དང༌། གཙོ་བོར་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཅིང༌།
འདིར་སྣར་ཐང་པས་ལྷུག་པའི་གསོས་ཞེས་བྱ་བ་ལྷུག་པའི་རྒྱུར་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཚིག་མ་བསྡུས་པར་རྣམ་དབྱེའི་ནུས་པ་རྣམས་བཏོན་ནས་ཚིགས་བཅད་ཞིག་ནས་ལྷུག་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་ངག་དབང་འཇིག་གྲགས་ཀྱིས་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་བདེན་ཏེ། གསོས་
ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཛཱི་བི་ཏམ྄་ཞེས་འབྱུང་བ་སྲོག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་གཞུང་འདིར་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་དཔེར་

174

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བརྗོད་པ་ནི་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་མ་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཐད་ཀྱི་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པ་ནི།
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པ་དང་ཡུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ།
བརྗིད་པ་དེ་ལ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དག་མ་ངེས་པར་འཁྲུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱར་བས་གང་དེ་མཐོ་དམའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ལྷུག་པའི་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
སྨོས་སོ། །མཐོ་དམའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྕི་བ་རྣམས་དང་བརྩེགས་མ་ཕྱི་མ་ཅན་རྣམས་དང༌། ཡང་བ་སྟེ་ཡི་གེ་ཐུང་ངུ་རྣམས་ཀྱང་མང་པོ་
ཚོགས་པའམ་ཉུང་ངུར་གྱུར་པའམ་འདྲེས་པའི་མཉམ་པའམ་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

མང་བ་དང༌། ཉུང་བ་དང༌། འདྲེས་པའི་ཕྱིར་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་རྣམ་པ་ངེས་པ་མེད་
པ་སྟེ། ལ་ལར་ལྕི་བ་རྣམས་མང་ཞིང་ཡང་བ་ཉུང་བ་དང༌། ལ་ལར་ཡང་བ་རྣམས་མང་ཞིང་ལྕི་བ་ཉུང་བ་དང༌། ལ་ལར་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུའི་མཉམ་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་ཤར་པའི་ལུགས་ལ་འདོད་ཚུལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དེ་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་པ། །
མིན་པའི་འདི་ཉིད་གཅིག་པུ་བཞེད། །
ལྷུག་པར་མ་ཟད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཉིད་རྒྱན་གྱི་མཆོག་གཅིག་པུ་བཞེད་

175

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ཡང༌། ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་པ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་ཏེ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་སྐད་དོད་དཀྵི་ཎ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དང༌། དེ་མིན་པ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི།
དེ་ལ་ལྕི་དང་ཡང་བ་རྣམས། །
མང་དང་ཉུང་བ་ཉིད་སྤེལ་བ། །
མཐོ་དམན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་དེ། །
བརྗོད་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་མཐོང༌། །
སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། དབྱངས་ཐུང་ངུ་ནི་ཡང་བ་དང་ལ་སྟེ་དྲང་པོའོ། །རྐང་པའི་མཐའ་རྣམས་སུ་མང་པོ་ཞིག་ལྕི་བ་དང་ག་སྟེ་འཁྱོག་པོའ། །དོ བྱངས་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བྱེད་ལས་སྔ་མའང་ངོ༌། །རིང་པོ་པླ

ུ་ཏ་ཉིད་ཀྱང་
ངོ༌། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ལྕི་བ་མང་ལ་ཡང་བ་ཉུང་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་བ་མང་ལ་ལྕི་བ་ཉུང་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པས་ན་དེ་དག་མང་བ་དང་ཉུང་བ་ཉིད་དང༌། སྤེལ་མ་མཉམ་པ་ཉིད་མཐོ་དམན་འཁྲུགས་ཤིང་མ་ངེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་བརྗོད་པའམ་གཏམ་གྱི་ཚིག་ལྷུག་པ་ལ་གཙོ་བོར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་
བཞིན་མཐོང་ལ། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨསྟ་མསྟ་ཀ་པསྟ། །ས་མསྟཱརྐཱཾ་ཤུ་སཾ་སྟ་རཱ། །པཱི་ན་སྟ་ན་སྠི་ཏཱ་ཏཱ་མྲ། །ཀ་མྲཝསྟེཝ་ཝཱ་རུ་ཎཱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལྕི་བ་མང་

176

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞིང་ཡང་བ་ཉུང་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མཛད་ནས། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཡང་བ་མང་ཞིང་ལྕི་བ་ཉུང་བ་དང༌། མཉམ་པས་འཁྲུགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མ་མཛད་པས་ཞར་གྱིས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་རྟོགས་བྱར་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་ལྕི་བ་
རྣམས་སྒྲ་མཐོ་ཞིང་ཡང་བ་རྣམས་སྒྲ་དམའ་བས། འདིར་མཐོ་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དམའ་བ་ཉུང་བས་ཤློ་ཀའི་རྒྱུན་དེ་ལ་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཤློ་ཀ་གཅིག་ལྟ་བུར་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཚང་བའི་མཐོ་དམའ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་སྡུད་ནི། རིའི་སྐད་དོད། ཨསྟ་ལས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་བསྡུས། མགོའི་སྐད་དོད་མསྟ་ལ་བདུན་པ་བསྡུས། པསྟ་དང༌། ས་མསྟ་ཨརྐ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང༌། །ཝསྟྲ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
བསྡུས། འོད་ལ་མང་ཚིག་ཐོབ་པས་ཨཾ་ཤུ་ལ་དྲུག་པའི་ཨཱམ྄་བསྡུས། རྒྱས་པ་དང་ནུ་མའི་སྐད་དོད་པཱི་ན་དང་སྟ་ན་གཉིས་ལ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་བསྡུས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བཞིན་ཞེས་པའི་པའི་སྐད་དོད་ཨི་བ་ནི་འདྲ་བ་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དང་དོན་
གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་སྡུད་མི་ཐོབ། སྟ་རཱ་དང་ཝཱ་རུ་ཎཱ་དག་རྐང་པ་གཉིས་མཚམས་སུ་ཚིག་སྡུད་མི་ཐོབ་པས་བཞག གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚིག་སྡུད་བྱས་པ་ཤ་སྟག་གོ །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ནུབ་ཀྱི་རི་མགོར་ལྷུང་བ་ཡི། །
མཐའ་དག་ཉི་འོད་མལ་སྟན་ཅན། །
རྒྱས་པའི་ནུ་མ་ལ་གནས་པའི། །
གོས་དམར་མཛེས་བཞིན་ཆུ་ལྡན་མ། །
ཆུ་ལྡན་མ་སྟེ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འོད་དམར་པོའི་སྣང་བས་མཛེས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟ་

177

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབུར་མཛེས་ཞེ་ན་དགོང་ཀའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་དམར་བ་མལ་སྟན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་མགོར་ལྷུང་བའམ་རེག་པ་ལ་གནས་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་མཛེས་པའོ། །ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་
ནུབ་རིའི་མགོར་རེག་པའི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་ན་རྡུལ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་ཤིང་མཁྲེགས་པའི་ནུ་མ་ལ་གནས་པའི་གོས་དམར་པོ་གཡོ་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡང་བུད་མེད་རྡུལ་དང་ལྡན་པ་ན་གོས་དམར་པོ་འཛིན་པ་རྒྱ་གར་བའི་ཡུལ་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །
སྐབས་འདིར་རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས། འགྲེལ་མཛད་སྔ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་མཁྲེགས་པའི་ནུ་མ་ཞེས་པ་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པ་དང༌། མལ་སྟན་ནི་གོས་བཞིན་སོགས་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མཁྲེགས་པའི་ནུ་མ་ལ་གནས་ཞེས་པ་ཆུ་ལྷ་མོ་ལ་སྦྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང༌། མལ་སྟན་དང་གོས་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་དོན་དང་མ་འབྲེལ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞྭ་དཔེ་ལྷམ་ལ་མི་འགབ་པའི་སྐྱོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བུད་མེད་ཀྱི་གོས་དམར་པོ་དང་ནུབ་ཕྱོགས་
ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་མལ་སྟན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ཁ་དོག་དམར་
བའི་ཆོས་མཚུངས་པས་དཔེ་དོན་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
དམར་བའི་སྒོ་ནས་དང༌། ནུ་མའམ་རི་བོའི་མགོར་གནས་པའི་མཚུངས་ཆོས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་གྱི་གོས་དང་མལ་སྟན་མཚུངས་ཞེས་སྨྲ་བ་ག་ལ་ཡིན་ཐུན་
མཚམས་གྱི་སྣང་བ་རི་བོའི་མགོར་ཆགས་པ་གདན་བཏིང་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པས། མལ་སྟན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་དཔེར་བྱས་ནས་གཟུགས་སུ་བཀོད་མོད། དེ་

178

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མལ་སྟན་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་ཞིང༌། དེ་ལྟ་ན་རི་བོའི་མགོ་ལ་མལ་སྟན་བཀབ་པ་ཉིད་ཞྭ་དཔེ་ལཧྭམ་གྱི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་དབྱུག་པ་ཅན་ཉིད་ལ་རྒོལ་བར་རིགས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། བུད་མེད་ཀྱི་ནུ་མ་མཁྲེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་གོས་དམར་པོ་མཛེས་པ་
བཞིན་དུ་སྣང་སྟེ། ནུབ་ཀྱི་རི་དང་ནུ་མ་འདྲ་ཞིང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་མལ་སྟན་ཅན་དང་
གོས་དམར་པོ་འདྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་
ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བཟོ་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་
བོད་སྐད་ལ་རིའི་མགོར་ཞེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་དང༌། ཉི་མའི་འོད་ཅེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་ཚིག །
ཚིགས་བཅད་ལ་ཡང་ཤར་པ་སྦྱོར། །
དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་ཅན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཚིག་ལྷུག་པར་མ་ཟད་ཚིགས་བཅད་ལའང་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །
གསུམ་པ། ལྷོ་པས་ཚིགས་བཅད་སྦྱོར་བའི་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི།
གཞན་དག་འཁྲུག་མིན་མཛེས་པ་ཡི། །
ཚིག་རྣམས་བརྗིད་པར་འདོད་དེ་དཔེར། །
ཤར་པ་ལས་གཞན་ལྷོ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚིགས་བཅད་ལའང་བརྗིད་པར་སྦྱོར་

179

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཞིང༌། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྕི་བའི་ཡི་གེ་མང་ལ་ཡང་བ་ཉུང༌། ལ་ལར་དེ་ལས་བཟློག་པའི་རྣམ་པས་མཐོ་དམན་མི་སྙོམས་པར་འཁྲུགས་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལྕི་ཡང་གྲངས་མང་ཉུང་སྤེལ་མར་སྙོམས་པས་མཐོ་དམའི་རྣམ་པ་མ་འཁྲུགས་ཤིང་ཐད་ཀར་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་ཞིང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་
རིམ་པ་མ་འཁྲུགས་ཤིང་འཇམ་རྩུབ་སྙོམས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་སྦྱོར་བའོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར། པ་ཡོ་དྷ་ར་ཏ་ཊོཏྶཾག །ལགྣ་སནྡ་ཏ་པཱཾ་ ྷྱཱཤུ་ཀཱ །ཀ་སྱ་ཀཱ་མཱ་ཏུ་རཾ་ཙེ་ཏོ། །ཝཱ་རུ་ཎཱི་ན་ཀ་རི་ཥྱ་ཏི། །ཞེས་པའི་པྲསྟ་ར་ལྕི་ཡང་ཕྱོགས་རེ་བ་མང་བས་མཐོ་དམའ་འཁྲུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཅི་རིགས་པར་སྤེལ་བས་མཐོ་དམའ་སྙོམས་པ་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་
མཉམ་པ་དང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་ཚིག་ཤར་ལྷོ་སོ་སོའི་འདོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་འདིའི་སྡེབ་སྦྱོར་ནི་གཞུང་གི་ཚིགས་བཅད་གཞན་གོང་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་དང་མཚུངས་པར་ཁ་སྒོ་ཕན་པ་སྟེ། རྐང་པའི་དང་པོར་ས་ན་མིན་པ་དང༌། ཡི་གེ་བཞི་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཟུང་མིན་ལ་ཡ་དང༌། ཟུང་ལ་ཛ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ལ་ཚིག་སྡུད་ཇི་ལྟར་
ཡོད་ཅེ་ན། ཆུ་འཛིན་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཡོ་དྷ་ར་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
བསྡུས། ངོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏ་ཊོ་ཏ་དང༌། ཕང་པའི་སྐད་དོད་སཾ་ག་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་

དྲུག་པ་དང༌། སཾ་གའི་མཐར་ཡང་ན་ཞེས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་བསྡུས། ལགྣ་དང་

180

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
མཚམས་ཀྱི་སྐད་དོད་སནྡྷི་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དྲུག་པ་བསྡུས། གོས་ཀྱི་སྐད་དོད་
ཨཱཏཔ྄་དང་མཚམས་སྦྱར་བའི་མཐའ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་འོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨཾ་ཤུཀ྄་ཡོད་པ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དང་དོན་གྱི་ཙ་དང་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་བསྡུས། ཨཾ་ཤུཀ྄འི་མཐའ་

རྐང་པ་གཉིས་མཚམས་ཡིན་པས་མ་བསྡུས་པར་ཀ་

྄སྲོག་མེད་ཨཱཾ་ལ་དྲངས། ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་སུའི་སྐད་དོད་ཀིམ྄་ཀར་བསྒྱུར་བའི་ཀ་ཡིག་ལ་དྲུག་པ་མ་བསྡུས་པར་བཞག གཞན་འདོད་པས་གཟིར་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀ་མཱ་ཏ་དང་ཏུ་རཾ་གཉིས་ཀ྄ྱི་བར་ནས་

གསུམ་པ་བསྡུས། ཡིད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཙེ་ཏས྄་ཀྱི་མཐར་དང་པོ་བསྡུས། ཆུ་ལྡན་མའི་
སྐད་དོད་བཱ་རུ་ཎཱི་དང་བྱེད་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ན་ཀ་རི་ཥྱ་ཏི་གཉིས་ཀྱི་བར་

ནས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བསྡུས། དེའི་མཐའ་ནས་རྐང་པ་བཞི་མཚམས་ཡིན་པས་ཚིག་སྡུད་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་ཏིང྄་མཐའ་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱེ་བསྡུ་དགོས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཚིག་སྡུད་མང་པོས་ཀྱང་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻདརྦྷས་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྡ་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚིག་སྡུད་
ཀྱི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོས་འདི་དང་འདི་བཞིན་དུ་བསྡུས་སོ་ཞེས་བཤད་དུ་ཡོད་
པས། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་སྤྲིན་གྱི་ངོས་ཀྱི་ཕང་ན་ཆགས་པའང་ཡིན་ལ་མཚམས་ཀྱི་ཉི་མའི་
འོད་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ལ། ལས་འཛིན་པའི་བསྡུ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་དེའི་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཀྱི་བསྡུ་བ་ཡོད་མོད་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་
འཇིགས་པ་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།ཆུ་འཛིན་ངོས་ཀྱི་ཕང་ན་གནས། །

མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་གོས་དང་ལྡན། །

181

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཆུ་ལྡན་མ་ཡིས་སུ་ཡི་ཡིད། །
འདོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །
ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་གྱི་ངོས་ཀྱི་ཕང་པ་ན་ཆགས་པའི་དགོང་ཀའི་ཐུན་མཚམས་
ཀྱི་དམར་བ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གོས་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ལྡན་མ་སྟེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་
ལྡན་སུའི་ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལའང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བོད་སྐད་འདི་ལའང་ཉི་མའི་འོད་ཅེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡོད་དོ། །སྐབས་འདིར་རིན་སྤུངས་པས་ཆུ་ལྡན་མ་ཞེས་པ། སྣར་ཐང་པས་སྤྲིན་

ལ་བཤད་ཀྱང་སྒྲ་འཇུག་རུང་ཙམ་ཡིན་ནའང་སྐབས་འདིར་ནུབ་ཕྱོགས་རང་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་རིགས་
པས་གཞལ་ཏེ་བོད་སྐད་འགྲེང་བུ་ཅན་དང༌། ན་རོ་ཅན་དང༌། མཐའ་བརྟེན་ཅན་རྣམས་ལྕི་བ་དང༌། གཞན་རྣམས་ཡང་བར་རིགས་པས་འགྲུབ་གསུངས། བོད་ཀྱི་དཔེར་
བརྗོད་ལ་རྒྱ་གར་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་པྲ་སྟཱ་ར་སོགས་འགོད་པར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་
བོད་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་འབྲངས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་དེ་འདྲ་ལ་ཁུངས་མེད་པ་དང༌། རིག་པས་གསར་བཟོ་བྱས་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་རུ། །འདི་འདྲའི་
རང་བཟོ་འཕེལ་ན་ནི། །ད་དུང་རང་བཟོ་གཞན་འབྱུང་བས། །བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གནོད་པ་
འདི། །ཁོ་རང་ལ་ཡང་ཅིས་མི་གནོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་དང་བོད་རང་
ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཀུན་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌།
དེ་གཉིས་བསྲེས་པའི་རང་བཟོ་ཅི་ཡང་བྱས་ན་ད་དུང་གཞན་ཡང་བྱར་བཏུབ་པའི་
ཕྱིར་ན་མི་ལེགས་པས། བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་བྱེད་ན་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་དང་

182

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྟུན་པའི་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་དང༌། ཕོ་མོ་མ་ནིང་ཤིན་ཏུ་མོ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྒྲ་
གདངས་དྲག་ཞན་དང་བྱེད་རྩོལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་ཁུང་བཅོལ་ནས། ལྕི་ཡང་མཐོ་དམན་འཁྲུགས་མ་འཁྲུགས་ཀྱི་རྣམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་བྱས་ན་མི་
རུང་བ་མེད་མོད། པྲ་སྟཱ་ར་ཁུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དགོད་མི་རུང་བར་བཞེད་དོ། །འདིར་
རྒྱ་གར་གྱི་ལྕི་ཡང་འཁྲུགས་མ་འཁྲུགས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་གོང་དུ་ལེགས་པར་བཤད་
ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང༌། གཞན་ལྕི་བའི་ཡི་གེ་ལ་ཡང་པའི་པྲསྟཱ་ར་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ལའང་འགའ་ཞིག་གོ་སྲིད་ན། དེ་འདྲ་ནི་སྡེ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་ལེའུ་གསུམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་ངོ༌། །དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་ལྷོ་པས་ཚིགས་
བཅད་ལ་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བརྗིད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་མ་ཐག་
པའི་གཞུང་ཚིག་ལའང་གསལ་མོད། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུའང་དཔེར་བརྗོད་འབྱུང་
བ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་བྱས་ནས་འདིར་བཀོད་པ་ནི།
སལཱིལཧསིཏཛྱོཏྶྣ། །རོལ་བཅས་དགོད་ཅིང་འཛུམ་འོད་འབར། །
ཛྭཱལིཧཱདྷརཡནྣབཿ། །རི་དྭགས་མིག་མཚན་གསར་པ་ཡི། །
སུཁཾམྲག་དྲ་ཤཱངྐསྱ། །བདེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་འདིས། །
ཧྲདཡནྣཧརིཥྱཏི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་མིན་ནམ། །
དྷཱབིཏཱཨཔིཏིདནྟཱཿ། །ཁྱོད་ཀྱི་སོ་རྣམས་དག་གྱུར་ཀྱང༌། །
ཤྱཱམཱམུཁཿམུདྷཱཤྲམཿ། །སྔོ་བསངས་བཞིན་ནི་མཛེས་པས་ངལ། །མུཁཱབྫསཽརབྷཱཀྲཥྚ། །ཁ་ཡི་ཆུ་སྐྱེས་དྲི་བསུང་གིས། །
པྲཏིབིམྦིཏཥཊྤདཱཿ། །གཟུགས་བརྙན་རྐང་དྲུག་པ་རྣམས་འགུགས། །

183

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབིདགམདྷུརསྣགྡྷ ། །མཛེས་མ་ཁྡྷྱོད་དག་མཁས་ཤིང་སྙན། །
མུགསམྦཧྲཱྡྷ ནྟལོཙནཾ། །སྣུམ་མཛེས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་མིག་ཅན། །
ལལིཏབྷྲཱུལཏོལཱས། །སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གཡོ་བ་ཡི། །
ཧཱསཧཱརིམུཁཾཏབ། །རོལ་སྒེག་དགོད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

༼དགུ་པ་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན།༽
དགུ་པ་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། མཚམས་པར་བརྗོད་པའི་མཛེས་པ། ཧ་ཅང་བརྗོད་པའི་མཛེས་པ། །དེ་དག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་མཚན་ཉིད། སྦྱར་གཞི། དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
མཛེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དོན་དག་ལས། །
མ་འདས་འགྲོ་ཀུན་ལ་མཛེས་པའོ། །
འཇིག་རྟེན་པས་ཤེས་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་
མཁས་པ་དང་རྨོངས་པ་ཀུན་ལ་མཛེས་ཤིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་གཞི་ནི།
དེ་ཡང་གཏམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་དང༌། །
བསྔགས་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལའང་སྦྱར། །
མཛེས་པ་དེ་ཡང་གཏམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་སྤྱོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌།
བསྔགས་པ་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་ཞིང་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་གཏམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་

184

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་པ་དཔང་ཊཱིཀ་མ་གཏོགས་པའི་བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ། སྔོན་བྱུང་གཏམ་ལས་
གྱུར་པའམ། །ཅིག་ཤོས་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཞིག་ཐུགས་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས། སྔོན་བྱུང་བའི་གཏམ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བཀྲལ། དཔེར་བརྗོད་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་འདུག་ཀྱང་དེ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་སྔོན་བྱུང་བའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་བརྗོད་པས་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་

བརྗོད་པར་མི་འགྲོ་ཞིང༌། གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་སྒྲོ་བཏགས་ནི་སྔར་བྱུང་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྔོན་མ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་ལ་སྔོན་བྱུང་དུ་འཇོག་ག་ལ་རིགས། ཡང་གཞུང་དུ་དཔེར་བརྗོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་དང་སྦྱིན་

བདག་གཏམ་གླེང་བའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་མིན་ཏེ་སྔར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་དུས་འདི་ཙམ་ན་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ནའང་མེད་ཅིང༌། འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྟན་པས་དུས་འདི་ཙམ་ན་
བྱུང་བའི་ངེས་པ་བཤད་དུ་མེད་པར་མ་ཟད། གཞུང་ཚིག་ཏུ་ཡང༌། དེ་ཡང་གཏམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་དང༌། ཞེས་པ་ལས། སྔོན་བྱུང་གི་སྒྲོས། སྐད་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་དུའང་མ་བཤད་ཅིང༌། བོད་ཊཱིཀ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དཔང་ལོའི་འགྲེལ་པར་
ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་མི་ཕན་ཚུན་དུ་གཏམ་གླེང་མོ་བྱས་པ་སྐད་དུ་
སྦྱར་བའི་གཏམ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་དུམ་བུ་ཞིག་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་

185

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཡིན། དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་

ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གླེང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞུང་དུ་ཡང༌། དཀའ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་སྦྱིན་བདག་སྐྱེ་བོ་ཞིག་གཏམ་གླེང་བྱུང་བ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་
དཔེར་བརྗོད་དངོས་ཁྱིམ་བདག་གིས་དཀའ་ཐུབ་པ་ལ་སྨྲས་པའི་ཚིག་དེ་བཀོད་པ་
ཡིན་པས། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། དཀའ་ཐུབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་ལ་གཏམ་དྲིས་པ་ལ་ལན་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྔོན་བྱུང་བའི་གཏམ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་དཔེར་བརྗོད་བྱེད་པ་ཀུན་མི་འཐད་དོ། །བསྔགས་པ་ལ་སོགས་ཅེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གཞན་ལའང་སྦྱོར་རུང་བར་བསྟན་པ་སྟེ། སྦྱར་གཞི་འདི་ནི་ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཁྱབ་བོ། །གསུམ་པ་གཏམ་གྱི་

མངོན་བརྗོད་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
དཀའ་ཐུབ་ཕུང་པོ་ཁྱོད་འདྲ་ཡི། །
ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ནི་གཙང་མ་དག །
ཡང་དག་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་དག་ཁོ་ན་ངེས་པར་ཁྱིམ། །

བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་བདག་སྐྱེ་བོ་ཁ་
ཅིག་གི་ཁྱིམ་དུ་འོང་ནས་གཏམ་གླེང་བའི་ཚེ། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྨྲས་པ། ཡུན་རིང་
པོའི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་ཅིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ཁྱོད་འདྲ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་གཙང་མ་དག་བྱེད་གངྒཱའི་ཆུ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་

བཏབ་སྟེ་བསྒོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་མིང་དང་དོན་ལས་ཁྱིམ་ཡིན་གྱི་

186

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གཞན་རྣམས་ཁྱིམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །བསྔགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
སྐྱོན་མེད་ལུས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་བར་དག་ཏུ། །
ནུ་མ་རབ་རྒྱས་འདི་དག་གིས། །
གོ་སྐབས་རྙེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །
ཀྱེ་སྐྱོན་མེད་ལུས་ཅན་མ། ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་པ་དང་ལྡན་མ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་མཉེན་ལྕུག་དང་ལྡན་པ་ཟུང་གི་བར་དག་ཏུ་ལང་ཚོ་
དར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ནུ་འབུར་མངོན་པར་མཐོ་བ་འདི་དག་གནས་པའི་ཡུལ་གྱི་གོ་
སྐབས་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤོང་བ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།ཞེས་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིས། །
ལེགས་སྦྱར་དེ་དག་སྲིད་པ་ཉིད། །
འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི། །
འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་མཛེས་པར་འགྱུར། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་ཞབས་རྡུལ་གཙང་བ་དང༌། ནུ་མ་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚིག་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དེ་དག་ཙམ་ནི་སྲིད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དོན་གཞན་
བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་དང་མི་འགལ་བར་དེའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་ནི་མཁས་བླུན་བར་མ་ཐམས་ཅད་དགའ་བས་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

187

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགཉིས་པ་ཧ་ཅང་བརྗོད་པའི་མཛེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
འཇིག་རྟེན་འདས་བཞིན་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས། །

དོན་གང་ཤིན་ཏུ་བཀོད་གྱུར་པ། །
དེ་ཡིས་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ནི། །
ཚིམ་འགྱུར་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་དཔེར། །
འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་ཆེས་རིང་དུ་བརྒལ་ཞིང་བློ་ཡུལ་དུ་
མི་ཤོང་བ་བཞིན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བློ་ཞིག་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཞིག་རྗོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་འུད་ཆེ་བའི་ངག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་ཆེས་ལྷགས་པར་བཀོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེས་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཕུལ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཚིམ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཅིག་ཤོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བླུན་པོ་དག་ནི་དེ་འདྲ་འུད་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་ཅེས་འཕྱ་ཞིང་ཚིམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི།
དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གི་ཁྱིམ། །

ལྷ་ཡི་ཁྱིམ་བཞིན་བསྟེན་པར་འོས། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་ལྷུང་བ་ཡིས། །
ཉེས་པ་དག་ནི་མ་ལུས་བཀྲུས། །
དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གི་ཁྱིམ་འདི་ཉིད་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་

188

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བཞིན་དུ་དགའ་ཞིང་བསྔགས་པར་འོས་ཏེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་གཙང་ཞིང་དག་པ་ལྷུང་བས་ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་
པ་སྐྱོན་གྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་བསྐྲུས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས་སོ། །བསྔགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་འདི་ལྟ་བུར། །
རྣམ་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་འདི། །
ངེས་པར་མ་བརྟགས་བྱེད་པོ་ཡིས། །
ནམ་མཁའ་དག་ནི་ཆུང་ངུར་སྤྲུལ། །
མཛེས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ཁུར་ལང་ཚོ་ལ་བབས་པས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་དུས་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་མ་བརྟགས་ཤིང་ནུ་མ་མི་ཤོང་པའི་དོགས་པ་མ་བྱས་པར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཚངས་པས་ནམ་མཁའ་འདི་ཆུང་ངུར་སྤྲུལ་
པས་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་མི་ཤོང་བར་སྣང་ལ། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་
ཚངས་པ་མྱོས་པའམ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །
སྐབས་འདིར་སངྒྷ་ཤྲཱིས། ནུ་མ་གནས་པའི་བྲང་གི་ས་དེ་དག་ནི་ཚངས་པས་ཆུང་ངུར་སྤྲུལ་པས་ནུ་མ་མ་ཤོང་བར་གྱེན་དུ་འབུར་པོར་གནས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་རིན་སྤུངས་པས་བཀག་ཟིན་པ་ལྟར་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤར་ལྷོའི་འདོད་པ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བའམ། ཤར་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོ་པ་འུད་ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

189

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའདི་ནི་ཧ་ཅང་བརྗོད་པ་འདི། །
གཽ་ཌ་བ་ལ་མཛེས་པར་བརྗོད། །

འཇུག་པ་སྔ་མ་གཞན་གྱི་ནི། །
ལམ་ལ་སྙིང་པོ་ཉིད་དུ་བཤད། །
བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འུད་ཆེས་ཆེ་བ་ཧ་ཅང་བརྗོད་དྲག་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་རིང་དུ་བརྒལ་བའི་ཕྱིར།

ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་བའི་ལམ་ལ་མཛེས་པར་བརྗོད་ཅིང་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་གཉིས་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོའམ་སྲོག་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །
སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་སྙན་ངག་འདི་ནི་ཧ་ཅང་སྟེ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་འགྲེལ་མཛད་ཕལ་
གྱིས་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་པ་ཞེས་དང༌། འདི་ནི་མཁས་པ་ཁོ་ན་ལ་མཛེས་པའི་
ཕུལ་བྱུང་དང༌། སྔ་མ་ནི་མཛེས་པའི་ཕུལ་བྱུང་ཙམ་ཡིན་སོགས་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བོད་མཁས་པས་འདི་དང་ལེའུ་བར་པར་འབྱུང་བའི་ཕུལ་བྱུང་གཉིས་གཅིག་པར་འདོད་ན། དོན་ཉིད་དམ་ནི་སྒྲ་ལ་ཡང༌། །ཁྱད་པར་མེད་པར་སྔར་བརྗོད་ནས། །གལ་ཏེ་སླར་ཡང་རབ་བསྒྲགས་པ། །དེ་ནི་དོན་གཅིག་པ་རུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་སོགས་དོགས་པ་བཀོད་ནས་རང་ལན་དང་འགྲེལ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་གཽ་ཌ་པས་འདོད་པའི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། །འཇིག་རྟེན་འདས་བཞིན་བརྗོད་འདོད་

190

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཀྱིས། །དོན་གང་ཤིན་ཏུ་བཀོད་གྱུར་པ། །ཞེས་དང༌། ལེའུ་བར་པའི་ཕུལ་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་གྱི་ནི་བརྗོད་འདོད་གང༌། །འཇིག་རྟེན་མཚམས་ལས་བརྒལ་
གྱུར་པ། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འདི། །རྒྱན་གྱི་དམ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚམས་ལས་འདས་པའམ་བརྒལ་བར་གྱུར་པ་ལ་
མཚུངས་ཡང་ཤིན་ཏུའི་སྒྲས་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་ཆེས་རིང་དུ་བརྒལ་བ་དང༌། དོན་རྒྱན་གྱི་ཕུལ་བྱུང་འཇིག་རྟེན་ལས་བརྒལ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་གསལ་ཞིང༌།
ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཆེས་རིང་དུ་བརྒལ་
བའི་འུད་ཅི་ཆེར་བརྗོད་པ་ལས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། དོན་རྒྱན་
གྱི་ཕུལ་བྱུང་ལ་འུད་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་བར་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མཚར་ཕུལ་ཅི་ཆེར་བྱེད་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གཞུང་ལ་བརྟགས་པས་གསལ་མོད། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ནས་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི་མེད་དོ། །

༼བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན།༽
བཅུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན། སྦྱོར་
བ་དཔེར་བརྗོད། བསྟོད་པས་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཞན་གྱི་ཆོས་དེ་གཞན་དག་ལ། །
འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བརྗོད་དེ་དཔེར། །
ཆོས་ཅན་གཞན་སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གམ་མང་པོ་

191

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཆོས་ཅན་གཞན་སེམས་མེད་བེམ་པོ་དག་ལ་བླངས་ནས་མ་ཉམས་པར་བཀོད་པའམ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དཔེར་ན་འབྱེད་འཛུམ་དང༌། སྐྱུགས་པ་དང༌། ལྕི་བས་འཁུན་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཕན་ཚུན་གྱི་ཆོས་སྦྱར་ན་
མཚུངས་རུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་སྐད་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་
སེམས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་ཆོས་དང༌། སེམས་མེད་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མའི་ཆོས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འབྱེད་པ་དང་འཛུམ་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། ཆོས་ཅན་ཆུང་མ་དང་མེ་ཏོག་པདྨ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུགས་པ་དང༌། ཆོས་ཅན་སྦྲུམ་མ་དང་ཆར་སྤྲིན་

འབྲུག་སྒྲ་ཅན་རི་བོའི་སྟེང་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འཁུན་པ་དང་ངལ་བ་དང༌།
ཉལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་མེད་ཀྱང་བཤད་དུ་རུང་བས་དང༌། ལྕི་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལའང་

གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྙན་
ངག་མཁན་གྱིས་གང་དུ་ཆོས་ཅན་སེམས་ལྡན་དེ་ལས་དེའི་ཆོས་འགོད་དུ་རུང་བ་དེ་
ཇི་བཞིན་པར་བླངས་ནས་ཆོས་ཅན་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་པའམ་བཀོད་པས། དེས་དེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བརྗོད་དེ། ངེས་ཚིག་ས་མཱ་དྷི་ཞེས་འབྱུང་བ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འདི་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་སེམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་བཞག་པའི་དོན་
དང༌། འདིར་ཡང་སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟེང་དེ་ན་བཟོ་བཅོས་མེད་
པར་བཀོད་ནས་བཞག་པའི་དོན་གྱིས་ས་མཱ་དྷི་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཚུངས་པ་ཡིན། ཡང་

192

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ན་འབྱེད་འཛུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ། ཆོས་ཅན་མིག་དང་པདྨ་སོགས་ཀྱི་མཉམ་

པར་རམ་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱ་སྐད་སྒྲུབ་ཚུལ་ས་མ་སྔོན་མའི་ཨ་དྷི་མཚམས་སྦྱར་བས་གྲུབ་པ་ཞིག་དང༌། ཡང་ཉེར་བསྒྱུར་སཾ་དང་ཨཱ་ད་

྄སྔོན་མའི་ཌུ་དྷཉ྄་

འཛིན་པའི་བྱིངས་ལ་ཀི་རྐྱེན་སྦྱར་བས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་
ན་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་འདུག་གསུངས། སྐབས་འདིར། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲངས་ནས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་ལུགས་གུང་ཐང་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་དང༌། རྗེ་བོད་མཁས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ཏེ། མེ་ཏོག་མིག་ཟུམ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་མཛེས་པ་འགོད་ཀྱི། ཐལ་

མོ་མིག་ཟུམ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་བྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་མཛེས་ཤིང་མ་གྲགས་པ་མི་འགོད་ལ།
ཞེས་གསུངས་པ་ཕལ་ཆེར་དོན་དང་འབྱོར་ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་གསལ་འདྲ་བར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ། མེ་ཏོག་ཁ་ཟུམ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། མེ་ཏོག་མིག་བྱེ་ཞེས་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འཆད་ཚུལ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་བརྟག་ན་ཅུང་མི་བདེ་བར་མངོན། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་སྤྱིར་

དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
ཀུ་མུ་ད་ནི་མིག་ཟུམ་ཞིང༌། །
པདྨ་དག་ཀྱང་མིག་འབྱེད་ཅེས། །མིག་གི་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལས། །དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དག་ཐོབ། །

193

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོཉི་མ་ཤར་བ་ན་ཀུ་མུ་ད་འདབ་མ་ཟུམ་ཞིང་པདྨ་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་ལྡན་གྱི་མིག་འབྱེད་འཛུམ་གྱི་བྱ་བ་དག་སྙན་ངག་
མཁན་གྱི་བཀོད་པ་ལས། ཀུ་མུ་ད་མིག་ཟུམ་པདྨ་མིག་འབྱེད་ཅེས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ་ཐོབ་ཅིང་འཇུག་པའོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་གཅིག་བཀོད་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང༌། ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་འགོད་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།
ནིཥྛ



ུཏ་དང་ཨུ



ིརྞ། །

སྐྱུགས་སོགས་བཏགས་པའི་འཇུག་བརྟེན་པ། །
ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཏེ་གཞན་དུ་ནི། །
གྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་བརྟེན། །
ནིཥྛ



ུ་ཏ་ནི་སྒྲེགས་པ་འདོད་པ་དང༌། ཨུ



ིརྞ་ལུད་པ་འཕེན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་
མོད། འདིར་གཉིས་ཀ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱུགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པ་སྟེ། སྐྱུགས་པའི་དངོས་མིང་ནི། ནི་བཱན་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སོགས་པའི་སྒྲས་བཱ་མ་ན་སོགས་གཞན་ཡང་སྡུད་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྐྱུགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ཉི་མས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་ལ་ཉི་ཟེར་སྐྱུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོག་ནས་དཔེར་བརྗོད་པས་འཆད་འགྱུར་གྱི་དོན་བཞིན་སེམས་མེད་
བེམ་པོའི་ཆོས་ཅན་ལ་སེམས་ལྡན་སྐྱུགས་པའི་སྒྲ་དེ་རྣམས་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་

སྦྱར་བ་ནི་སྐྱུགས་པ་ཕལ་པའམ། བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་པ་

194

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མ་ཡིན་པས། བཏགས་པ་བའམ་ཕལ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱུགས་པའི་སྒྲ་དེ་རྣམས་སྙན་
ངག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྲོག་ཆགས་སེམས་ལྡན་སྐྱུགས་པ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་དགོས་པ་ལས་དངོས་མིང་གི་སྒྲ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་ན། བརྟེན་པ་ངག་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་སྔར་སྤང་བྱ་ཚོགས་པར་
དབྱུང་མི་རུང་བར་དཔེར་བརྗོད་ནས་བཤད་ཟིན་པའི་གྲོང་ཚིག་ངན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་མཁས་པ་རྣམས་མི་དགྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤང་བར་གདམས་པའོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ལའང་གཉིས་ལས། མཛེས་པའི་དཔེར་
བརྗོད་ནི།
པདྨས་ཉི་ཟེར་སྐྱུགས་པ་རྣམས། །
འཐུངས་ནས་རྡུལ་དམར་སྐྱུགས་པ་ཡི། །
ཁ་ཡི་དག་བྱེད་ཟེར་མ་དག །
ཤིན་ཏུ་སྐྱུགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །
ཞེས་པ་མཛེས་ཏེ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །
མེ་ཏོག་པདྨ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་ཉི་ཟེར་སྐྱུགས་པ་རྣམས་འཐུངས་པས་པདྨའི་
གེ་སར་ལས་རྡུལ་དམར་གྱི་ཚོགས་སྐྱུགས་པར་བྱེད་པའི་ཁའི་དག་བྱེད་མེ་སྟག་གི་ཟེར་མ་ཕྲ་མོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུགས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ༌། །བཞིན་ཞེས་པ་རབ་བརྟགས་གསལ་བྱེད་དེ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཉི་ཟེར་དང༌། རྡུལ་དམར་དང༌། དག་བྱེད་མེ་སྟག་གི་ཟེར་མ་སྟེ། སྐྱུགས་པ་གསུམ་པོ་ནི་ཕལ་པའམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

195

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོདེ་ལ་བརྟེན་པས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱུགས་པ་གཅིག་
པུ་ཉིད་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་བཀོད་པའོ། །འདིར་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་པདྨས་འོད་ཟེར་སྐྱུགས་པ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་མི་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་མི་མཛེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་མི་མཛེས་པ། །
ཆུང་མ་སྐྱུགས་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །
མི་མཛེས་པ་གྲོང་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕལ་པའམ་བཏགས་པ་བ་བརྗོད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཞིང་གཙོ་བོའམ་དངོས་ལ་བརྟེན་པ་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལྡན་སྲོག་ཆགས་སྐྱུགས་པ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྐྱུགས་པའི་དངོས་མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པས། དེ་ཉིད་རང་གི་ཆོས་སྨད་པར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་གཞན་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སྤང་བྱའི་གྲོང་ཚིག་ངན་པར་འགྱུར་བའོ། །
སྐབས་འདིར་ཡང་དཔང་ཊཱིཀ་མ་གཏོགས་པའི་བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་
བརྗོད་བྱ་རང་གི་ཆུང་མ་ཆང་གིས་ར་རོ་བས་སྐྱུགས་པ་ལ་བསམས་ཀྱང༌། རྗོད་བྱེད་པདྨ་དང་ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་འཆད་པ་དང༌། དག་བྱེད་ཅེས་པ་ཆུ་ཡིན་པར་
འགྲེལ་བ་སོགས་ནོར་འཁྲུལ་རྒྱུན་འབྱམས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚེ་བསྡུས་བརྗོད་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་གྱུར་པས། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་འབྱེད་ཆོས་འཚོལ་བ་ལ་འགྲེལ་མཛད་འགའ་ཞིག་ངལ་བར་གྱུར་མོད། གཞུང་གི་དགོངས་དོན་བརྗོད་བྱ་དངོས་རང༌། ཉི་མ་ཤར་བས་པདྨ་རྒྱས་ཏེ་གེ་སར་ལས་རྡུལ་དམར་ཟག་

196

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བསྡུས་བརྗོད་ལྟ་བུ་བསམ་བྱ་ལོགས་སུ་ཡོད་མི་དགོས། ཆུང་མ་
སྐྱུགས་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་མཛེས་པ་སྤང་བྱའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་གྱི་བསམ་བྱ་སྟོན་པ་མིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་གཞུང་ཚིག་ལས་ཀྱང་སྔ་མ་རྗོད་བྱེད་ཕྱི་མ་

བརྗོད་དོན་ནམ་བསམ་བྱ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཚིག་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཁར་ཞེས་པ་མཛེས་ཏེ་ཞེས་སྔ་མ་ལ་བསྙེགས། མི་མཛེས་པ་ཆུང་མ་སྐྱུགས་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ་ཞེས་ཕྱི་མ་ལ་སྦྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་རྗོད་
བྱེད་བསམ་བྱ་ནི། ཞེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དཔང་ཊཱིཀ་དང་

བཅས་པ་ལས་ཀྱང་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་ཤེས་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་འགའ་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །དེ་དང་མཚུངས་
པའི་དངོས་པོ་གཞན། །བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བསྡུས་པ་བརྗོད་
པར་འདོད། །ཅེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་ཚང་བས་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་བསྡུས་བརྗོད་ལས་འདའ་ས་མེད་དེ། ཆུང་མ་སྐྱུགས་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་པདྨས་རྡུལ་དམར་སྐྱུགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་སྟེ། ཆོས་ཅན་སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་

སེམས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་བླངས་ནས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་བྱ་དེ་
རྗོད་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པར་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བརྗོད་བྱ་དངོས་ཆུང་མ་སྐྱུགས་
པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱུགས་པའི་དངོས་མིང་གི་སྨོས་པས་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་སྤང་བྱའི་གྲོང་ཚིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་ཡང༌། ཀུ་མུ་ད་

ནི་མིག་ཟུམ་ཞིང༌། །སོགས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་

197

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོགིས་ཁྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་བསམ་བྱ་སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་གི་མིག་ཕྱེ་བ་དང་བཙུམ་པ་ལ་འཆད་ཅེས་དྲིས་ན་འཆད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྗོད་བྱ་སེམས་མེད་
ཡིན་ན་དེ་ལ་སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱུགས་པའི་སྒྲས་སྨོས་ན་མཛེས་ཞེས་སྟོན་བྱེད་
དཔེར་བརྗོད་པདྨས་ཉི་ཟེར་སོགས་དང༌། སེམས་ལྡན་གྱི་སྐྱུགས་པ་དངོས་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་ན་སྐྱུགས་པའི་སྒྲ་མི་སྦྱར་ཞིང་སྦྱར་ན་གྲོང་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཆུང་མ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་བྱེད་ཅེས་པ་སྤྱིར་ཆུ་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱང༌། སྐབས་
འདིར་ཁ་དོག་དམར་བའི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱིས་པདྨའི་རྡུལ་དམར་རྣམས་མེ་སྟག་འཕྲོ་
བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ཡང་སྐྱུགས་པའི་ཆོས་བླངས་ཏེ་བཀོད་པར་
དཔང་ཊཱིཀ་ནས་བཤད་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དག་བྱེད་ཀྱང་མེ་ལ་
འཇུག་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་འདིར་འཐུངས་པ་དང་སྐྱུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་འདུག་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་ཏེ་རྒྱ་འགྲེལ་ནའང་འདུག་པས་མ་བཅོས་པར་རང་སོར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད།
དེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཆོས་དུ་མ། །
བཀོད་པ་དག་ཀྱང་འདོད་དེ་དཔེར། །
ཆོས་ཅན་སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་མང་པོ་ཆོས་ཅན་སེམས་མེད་གཞན་ལ་ཅིག་
ཅར་ཏེ་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་འདོད་དེ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

198

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལྕི་བའི་མངལ་ཁུར་གྱིས་ངལ་ཞིང༌། །འཁུན་པར་བྱེད་པ་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང༌། །
འདི་དག་གཡོ་མེད་སྟེང་གི་ནི། །
ཕང་པ་དག་ཏུ་ཡང་དག་ཉལ། །

ཆུའི་རང་བཞིན་ཆར་གྱི་མངལ་ཁུར་གྱིས་ལྕི་ཞིང་ངལ་བས་འབྲུག་སྒྲ་དལ་
བུས་འཁུན་པར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་དག་གཡོ་མེད་རི་བོའི་ཕང་པར་
དལ་བུས་ཡང་དག་པར་ཉལ་ལོ། །གསུམ་པ་དེ་བཤད་པ་ནི།
གྲོགས་མོའི་ཕང་པར་ཉལ་བ་དང༌། །
འཁུན་དང་ལྕི་བ་ཉིད་དང་ངལ། །
ཞེས་པ་འདིར་ནི་མངལ་ལྡན་མའི། །
ཆོས་ཏེ་མང་པོ་གཞན་དུ་བསྟན། །
ཆོས་ཅན་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་བུ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་བཙའ་བར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མངལ་ལྡན་མའི་ཆོས་མང་པོ་སྟེ་མངལ་ཁུར་གྱིས་ལྕི་ཞིང་ངལ་བ་དང༌།
དེའི་ཕྱིར་གྲོགས་མོའི་ཕང་པར་ཉལ་བ་དང་འཁུན་པ་རྣམས་དེ་ལས་བླངས་ནས་ཆར་སྤྲིན་ཆུ་འཛིན་པས་ལྕི་བ་དང༌། ངལ་ངལ་ལྟར་དལ་བུར་རྒྱུ་བ་དང༌། སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་སྟེ་
འབྲུག་སྒྲ་དལ་བུ་མི་གསལ་བར་སྒྲོག་པ་དང༌། གཡོ་མེད་རི་བོའི་སྟེང་གི་ཕང་པར་གནས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀོད་པས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གསུམ་པ་བསྟོད་པས་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་བསྟན་པ་ནི།
ཏིང་འཛིན་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་གང༌། །

199

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའདི་ནི་སྙན་ངག་བདོག་ཀུན་ཏེ། །
སྙན་ངག་མཁན་པོ་དོན་མཐུན་གྱི། །

ཚོགས་ཀྱང་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྙན་ངག་ཚིགས་བཅད་དང༌། ལྷུག་པ་དང༌། སྤེལ་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདོག་པ་ཀུན་ཏེ་ནོར་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ཏེ་ལེགས་ཤིང་ཁྱབ་ཆེ་བས་ན་སྙན་ངག་མཁན་པོ་རྣམས་དོན་མཐུན་ཏེ་ཚོང་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ་ཚོང་པ་ནོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདི་
ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་སྣར་ཐང་པ་སངྒཱ་ཤྲཱིས།

དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་གཉིས་ནི་བཻ་དརྦྷའི་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཅིག་པུ་ཉིད་ནི་གཽ་ཌ་བའི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་བཤད་ནའང་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བོད་མཁས་པས། ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་སྤྱིའི་ཁོག་བབས་དང་མཐུན་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་
དཔྱད་མི་ཉམས་པ་དང༌། མཇུག་གི་དོན་བསྡུ་བ་དང་འབྲེལ་སླ་ཞིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་དུ་མ་སྣང་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་
ཀྱི་གོ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྐབས་ཡིན་
པས་ཤར་ལྷོའི་འདོད་པ་ཐ་དད་ཡོད་དགོས་ཤིང༌། གལ་ཏེ་མེད་ན་དོན་རྒྱན་གྱི་གྲངས་
སུ་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཞིག་འདུག་ཀྱང་དེ་ཀུན་ཁུངས་མེད་པར་རང་གི་བློ་ལ་གང་བདེ་སྨྲས་པར་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད། གཞུང་དུ་ཤར་ལྷོའི་འདོད་པ་ཐ་དད་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་

200

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་ཚིག་གསལ་རེ་གཞན་ཀུན་ལ་ཡོད་ན་འདིར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་སོགས་མཐུན་པར་ཤར་ལྷོ་ཐུན་མོང་པར་བཤད་པའི་
ཁུངས་བཟང་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་མེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་བཅུའི་ཁོག་བབས་དང་འདི་མཐུན་དགོས་པར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་བ་དརྦྷའི། ལམ་གཻྱི་སྲོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཕལ་ཆེར་བཟློག་པ་ལས། །གཽ་ཌའི་ལམ་དག་མཚོན་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་ཡང་དོན་གསལ་དང་འདི་གཉིས་ལ་མ་ཁྱབ་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ལས། །ཞེས་གསུང་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཞེས་པའང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་འཆའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ལེའུ་དང་པོར་འཆད་པའང་བྷ་ར་ཏའི་གཞུང་ལས་འདིར་བླངས་པ་ལ་རིགས་མཐུན་པར་དགོངས་ནས་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལེའུ་དང་པོར་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུའང་མ་ཡིན་པ་
དང༌། འདི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པས་ལེའུ་བར་པར་འཆད་རིགས་ན་དོན་གསལ་ཡང་དེར་རིགས་པ་དང༌། མཇུག་གི་དོན་བསྡུ་བ་དང་འབྲེལ་སླ་ཞིང་འབྲེལ་ཆགས་པའང་མ་ཡིན་ཏ། སྙན་ངག་མཁན་པོ་དོན་མཐུན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཞེས་བཤད་པ་ལས་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་སོགས་ནི་ལེའུ་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་སྤྱི་ལ་བསྙེགས་པའི་མཇུག་སྡུད་ཀྱི་
ཚིག་ཡིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒེར་དུ་སྦྱོར་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

201

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོ

༼བཅུ་པ་སོ་སོའི་མཇུག་བསྡུ་བ།༽
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་རང་བཞིན་བརྟགས་པ་ལས། །
ལམ་ནི་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་ཕྱེ། །
དེ་དག་དབྱེ་བ་སྙན་ངག་མཁན། །
སོ་སོ་ལ་གནས་བརྗོད་མི་ནུས། །
བུར་ཤིང་འོ་མ་བུར་སོགས་ཀྱིས། །

མངར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་བརྗོད་པར། །
དབྱངས་ཅན་མས་ཀྱང་ནུས་མ་ཡིན། །
བཤད་ཟིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལམ་གཉིས་པོའི་རང་བཞིན་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་ལྷོ་པ་དང་དེ་ལས་ཕལ་ཆེར་བཟློག་པ་བརྟགས་ཤིང་ཕྱེ་བ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་
ཟིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྲ་ཞིང་རྒྱས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་
སྔར་བྱུང་བའི་སྙན་ངག་མཁན་དཔའ་བོ་དང༌། ཤྲཱི་བཛྲ་དེ་ཝ་དང༌། ནག་མོའི་ཁོལ་པོ་
ལ་སོགས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའམ་མེད་པ་དང༌། ད་ལྟར་དང་མ་
འོངས་པའི་སྙན་ངག་མཁན་སོ་སོའི་སྙིང་དང་ཞལ་ལ་གནས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར་འདིར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་བུར་ཤིང་དང༌། འོ་མ་དང༌། བུ་རམ་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས་ཀ་ར་དང༌། སྦྲང་རྩི་དང༌། ཤ་ཁ་ར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱིའི་

202

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཆོས་རོ་མངར་བ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་ཀྱང༌། དེ་དག་ནང་གསེས་ཀྱི་མངར་ལུགས་

ཁྱད་པར་བུར་ཤིང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་ས་ཐ་དད་དང༌། ཡུལ་བཟང་ངན། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་འོ་མ་ལ་ཡང་མངར་བའི་རོའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་
སྙེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་གིས་ག་ལ་ནུས་ཞེས་པའོ། །

༼སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་སྙན་ངག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ།
སྣོད་དུ་རུང་བའི་རྒྱུ། རྒྱུ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྤོབས་པ་དང༌། །
མང་དུ་ཐོས་པ་དྲི་མེད་དང༌། །
མངོན་པར་སྦྱོར་བ་མི་དམན་པ། །
སྙན་ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །
སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཚེ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤོབས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་
ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་དང༌། སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་
གནས་ཀུན་དང༌། བྱེ་བྲག་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དང༌། དེ་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་གྱི་

203

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོབསྟན་བཅོས་དང༌། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང༌། སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། ཟློས་གར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། དེ་སེམས་པ་དང་གོམས་པ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་མི་དམན་པ། དེ་གསུམ་ནི་སྙན་
ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་རྒྱུད་ལ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་སྣོད་དུ་རུང་བའི་རྒྱུ་ནི།
གལ་ཏེ་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

རྗེས་འབྲེལ་སྤོབས་པ་རྨད་བྱུང་མེད་པ་ལའང༌། །
ཐོས་དང་འབད་པ་དག་གིས་དག་བསྟེན་ན། །
ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ངེས་པར་རྗེས་འཛིན་བྱེད། །
དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་ན་སྙན་ངག་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་དམ་ཞེ་
ན་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནས་སྔོན་སྦྱངས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་

པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤོབས་པ་བཟང་པོ་རྨད་དུ་བྱུང་
བ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས། རྒྱུ་དང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལའང་རྒྱུ་གཉིས་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། རྒྱུ་གསུམ་པ་འབད་པ་ཆེན་པོས་རིག་པའི་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྒྱན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེན་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་རིམ་པས་བློ་གྲོས་འཕེལ་ནས་ནམ་ཞིག་ན་དབང་རྟུལ་
དབང་རྣོན་དུ་འཕོས་པས་རྒྱུད་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་
པར་བྱེད་དེ་སྙན་ངག་ཤེས་པའི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །

204

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཕྱིར་གྲགས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི། །
སྙོམས་ལས་མེད་པར་རིམ་པས་དབྱངས་ཅན་བསྟེན། །
སྙན་ངག་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ངལ་བྱས་མི། །
མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་འདུག་ལ་དབང༌། །
རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར་སྙན་ངག་གི་སྒོ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཏེ་རྒྱུན་དུ་སྙོམས་ལས་མེད་པར་
ཐོས་པ་དང༌། སེམས་པ་དང༌། གོམས་པའི་རིམ་པས་དབྱངས་ཅན་སྙན་ངག་གི་རིག་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་ངག་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱངས་ཅན་མ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་ཡོད་པའི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར། གཙུག་ལག་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་ཚིག་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ལ་གསལ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འདོད་པས་བསམ་པ་དེས་ཤིང་གུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་སྤྱན་
དྲངས་པའི་ཚིག་འདི་བརྗོད་པར་བྱའི་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྙན་ངག་མཁན་རང་ཉིད་སྙན་ངག་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་སརྒས་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ཆུང་ངུ་དམན་པའམ་དམན་པ་མ་ཡིན་པ་ལའང་ངལ་བས་
ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བོའམ། མི་རྣམས་ནི་མཁས་པ་སྙན་ངག་མཁན་པོའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་སྙན་ངག་མཁན་རྒྱ་མཚོའི་བདུད་རྩི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་དོ། །

205

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་དང་པོའདིར་སྨྲས་པ། འདི་ན་རྫུན་རླབས་ཅན་གྱི་སློབ་མ་འགས། །པཎྜི་ཏ་དང་ལོ་
ཙཱར་སྒྲོ་བཏགས་པའི། །བོད་བླུན་རྒན་པོའི་རྨོངས་པའི་བློ་གྲོས་ལས། །འོང་བའི་ངག་རྒྱུན་བཀོད་དང་འདི་མི་འདྲ། །ལུང་དང་གཙུག་ལག་རིག་པའི་གནད་མཁྱེན་ཅིང༌། །རྒྱ་བལ་འཕགས་བོད་བརྡ་ཡི་མདུད་པ་ཁྲོལ། །ལེགས་སྦྱར་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ཐུགས་ཆུད་པའི། །པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་གི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །བདག་བློ་ཀུ་ཤའི་རྩེས་བླངས་ཆུ་ཐིགས་ཕྲེང༌། །འདིས་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་ཚ་གདུང་གཞིལ་བ་དང༌། །བློ་གསལ་སྙན་ངག་སྨྲ་འདོད་འགའ་མཆིས་ན། །དེ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་སྙམ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
སྙན་ངག་གི་མེ་ལོང་ལས་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་པོའི་དོན་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྫོགས་སོ། ། ། །

206

ལེའུ་གཉིས་པ།

༼དང་པོ་དོན་རྒྱན་བཤད་པ།༽
༈ ལེའུ་གཉིས་པ། ད་ནི་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་

མདོར་བསྟན། སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
ཆོས་རྣམས་རྒྱན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །
དེ་ནི་ད་ལྟའང་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །
དེ་དག་མ་ལུས་སུས་འཆད་ནུས། །
འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་ས་བོན་ནི། །
སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །

དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་ལེགས་སྦྱར་ཕྱིར། །

ཡོངས་སུ་ངལ་འདི་བདག་གི་འོ། །
སྙན་ངག་གི་ལུས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་ལྷུག་པ་དང་སྤེལ་མ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྣམས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་ཅན་དུ་དེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་མདོར་
བསྟན་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྒྱན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་
གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་ནི་སྔོན་ཐོག་མའི་དུས་ནས་

207

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབརྩམས་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་དུའང་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་བྱུང་ལ། ད་ལྟ་ཡང་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་ཚུལ་སྔར་
མ་གྲགས་པ་གཅིག་བཀོད་ན་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་དུས་མ་འོངས་པ་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེ་བས། མདོར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་ཇི་ཙམ་པ་དེ་
ཙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་མ་ལུས་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བྱིས་པ་སུས་འཆད་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་རྒྱན་མཐའ་ཡས་པས་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན་གཞུང་རྩོམ་པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་གཙོ་བོ་བསྡུ་བའམ་རིགས་བསྡུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིའི་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་རྒྱན་ཀུན་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྩ་བའམ་རྣམ་རྟོག་གི་ས་
བོན་ཙམ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་

ཏོ། །དེ་ལྟར་ས་བོན་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཐོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་འདིར་བསྡུ་བ་དང༌། མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱ་བ་
ཚིག་ཉུང་ངུས་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ནུས་པའི་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་གིས་འབད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ངལ་བས་འདི་རྩོམ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་
ཡས་པས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལམ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་དོན་དུ། །
རྒྱན་འགའ་ཞིག་ནི་སྔར་ཡང་བསྟན། །
ཐུན་མོང་དག་ཏུ་རྒྱན་གྱི་ནི། །

208

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཚོགས་འདི་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ། །
ལྷོ་ཤར་གྱི་ལམ་སྲོལ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་དང་རབ་ཏུ་
དྭངས་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འགའ་ཞིག་སྔར་ཡང་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང༌། ཡང་ནི་ད་ལྟར་འཆད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་པའོ། །འོ་ན་ད་ཅི་འཆད་ཅེ་ན། ལྷོ་པ་དང་ཤར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་
རྒྱན་གྱི་ཚོགས་འདི་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དཔེ་ལ་ལར་རིགས་གཞན་ཅེས་འབྱུང་ཡང་འདིར་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དོན་གྱི་རྒྱན། སྒྲའི་རྒྱན། གབ་ཚིག་
གི་རྒྱན་ནོ། །དེ་ལས་དང་པོ་དོན་རྒྱན་ལའང་གསུམ། མིང་གི་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཇུག་བསྡུ་ཞིང་མ་བཤད་པ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་མིང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་བརྗོད་དང་དཔེ་དང་ནི། །
གཟུགས་ཅན་གསལ་བྱེད་བསྐོར་བ་དང༌། །
འགོག་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང༌། །ལྡོག་པ་ཅན་དང་སྲིད་པ་ཅན། །
བསྡུས་དང་ཕུལ་བྱུང་རབ་བརྟགས་དང༌། །
རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆ་དང་རིམ། །
དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན། །

རྣམ་གྲངས་བརྗོད་དང་ཀུན་ཏུ་ཕན། །རྒྱ་ཆེ་བསྙོན་དོར་སྦྱར་བ་དང༌། །

209

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁྱད་པར་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། །འགལ་དང་སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་དང༌། །ཟོལ་བསྟོད་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང༌། །ལྷན་ཅིག་བརྗོད་དང་ཡོངས་བརྗེས་ཤིས། །
རབ་སྤེལ་དེ་ནས་དགོངས་པ་ཅན། །
འདི་དག་ཚིག་རྣམས་དག་གི་ནི། །
རྒྱན་དུ་སྔོན་གྱི་མཁས་པས་བསྟན། །

ཞེས་མིང་དུ་བསྟན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྙན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རཱ་མ་ཤརྨ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི། རྒྱན་དང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་བཤད་པ། རྒྱན་གཞན་དུ་འདོད་པ་འདིར་འདུ་ཚུལ། རྒྱན་ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ། ཟློས་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པའོ། །

༼དོན་རྒྱན་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
དང་པོ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། རྗོད་བྱེད་བཞིས་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ། དོན་བསྡུ་ཞིང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། །
གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་དངོས་གསལ་བྱེད། །

210

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང༌། །
རིགས་ཞེས་དང་པོའི་རྒྱན་ཡིན་དཔེར། །
དངོས་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་
བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཁྱད་གཞི་དེའི་གནས་སྐབས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་སྨད་དང་འཁྱོག་བརྗོད་ཀྱིས་མ་བསླད་

ཅིང་ཤུགས་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་ཚིག་གི་བྱེད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་མ་བཏགས་སྐུར་པ་མ་བཏབ་པར་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆ་སྤངས་ནས་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་ངོས་ནས་རང་
བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ། ཁྱད་གཞི་མཚོན་བྱ་རང་རང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་དུ་མ་གཞན་སེལ་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་པའི་ངོས་ནས་རིགས་ཀྱི་
རྒྱན་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པ་རིགས་སོགས་བཞི་ཀའི་སྤྱི་མིང་སྟེ་དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དང་པོའི་རྒྱན་ཡིན། དེ་
རང་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན་རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་བཞི་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དཔེར་ན་ཞེས་རིམ་པས་དཔེར་བརྗོད་སོ་སོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་བསྙེགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་དངོས་སུ་གསལ་བ་དང༌། འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། ངོ་བོ་དངོས་སུ་བསྔགས་པ་ནི། །རང་བཞིན་བརྗོད་དང་
རིགས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོར་གསུངས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་བསྔགས་པ་དང་རིགས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་

211

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་གནས་སྐབས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
སྣ་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དངོས་སུ་ཏེ་ཤུགས་ལས་མིན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་

བྱེད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་མིང་ཅན་ཏེ། མིང་གཞན་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་འདིར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་
ཁོང་རང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དང་དོན་རྒྱན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་འབེལ་གཏམ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ན་དོན་གྱི་གནད་ལེགས་པར་
མཁྱེན་པས་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་འདུག་མོད། གཞན་བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ན་རིགས་སོགས་བཞིའི་སྤྱི་མིང་ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ཁོ་ན་ལས་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་པའི་མིང་རྣམ་གྲངས་སུ་འཇུག་པ་མ་མཁྱེན་པར་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ཡང༌། དང་པོའི་རྒྱན་ཡིན་རིགས་སོགས་དཔེར་ཞེས་འདོན་པ་ནི་མི་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་བཞིས་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལའང་བཞི་ལས།

༼༡-རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།༽
དང་པོ་རིགས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ནི།
མཆུ་ནི་དམར་ཞིང་གུག་པ་དང༌། །
གཤོག་པ་ལྗང་ཞིང་མཉེན་པ་དང༌། །
མགྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་འཕྲེང་ཅན། །
ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཚིག་འཇམ་ལྡན། །

212

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཆུ་ཁ་དོགས་དམར་ཞིང་དབྱིབས་གུག་པ་དང༌། གཤོག་པ་ཁ་དོག་ལྗང་ཞིང་རེག་བྱ་མཉེན་པ་དང༌། མགྲིན་པ་ཁ་དོག་དཀར་སྔོ་དམར་བའི་རི་མོ་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་
བ་ཅན་གྱི་ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཚིག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བའི་སྒྲ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་བུར་ཤིང་དུ། ལེའུ་དང་པོར། སྙན་པ་ཉམས་ལྡན་ཚིག་དང་ནི། །ཞེས་པ་དང༌། སྒྲའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཚིག་དང༌། མངོན་པའི་ལུགས་མིང་
འདུས་པ་ལས་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་ཚིག་ནི་སྒྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའང༌། འདིར་ནེ་ཙོ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་རིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ། ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཁྱད་གཞི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་དང་བ་ལང་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང༌། རྩ་བ་ལོ་མ་ཡལ་ག་འབྲས་བུའམ། ནོགས་དང་ལྐོག་ཤལ་སོགས་བརྗོད་པས་རང་གི་ཆོས་དེས་ཆོས་ཅན་རང་རང་གསལ་བར་གོ་ཞིང༌། ཤིང་དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རིག་གཏེར་ལས། རིགས་དེ་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་དང༌། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་རིགས་མཐུན་
པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་མང་དུ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་མཆུ་གུག་པ་དམར་བ་གཤོག་པ་ལྗང་མཉེན་
མགྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་འཕྲེང་ཚིག་འཇམ་ལྡན་པ་སོགས་ནི་རིགས་སམ་མཚན་ཉིད་དམ། ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་རིགས་ལ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་གཅིག་བརྗོད་

213

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔས་དེའི་སྡེ་ཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་གོ་བ་ཛཱ་ཏིའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་པ་དང༌། རིགས་རྒྱུད་
ཀྱི་རིགས་ལ་འཇུག་པ་ཀུ་ལའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྔ་མ་ཡིན་ཞེས་བོད་མཁས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཛཱ་ཏིའི་སྒྲ་སྐབས་འགར་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལའང་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ཁྱད་གཞིའམ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་འདིར་གཞུང་དུ་ནེ་ཙོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་ལྷ་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་གྲུབ་པ་གནོད་སྦྱིན་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་པོ་སོགས་
མདོར་ན་དེ་རང་ལའང་ནང་གསེས་སུ་ཕྱེ་ན་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་སྤྱིའི་ཆོས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་བརྗོད་པ་སྟེ་རྫས་བརྗོད་དང་མི་འདྲ་བའི་འབྱེད་ཆོས་ཀྱང་འདིས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཡང་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ནང་ཚན་བཞིར་དབྱེ་བའང་ཁྱད་གཞི་རིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་གཞི་རིམ་པས་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་རྫས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པར་སྣ་ཚོགས་སྨོས་པའི་སྒོ་ནས་
བསམ་ན་བཞི་ཀའང་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །འདིར་དཔེར་བརྗོད་
ཀྱི་ཚིག་ལས་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་སྨོས་པས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ཁོ་ན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བར་རིགས་མོད་ཀྱང༌། རྒྱ་དཔེར། ཀུ་ནི་ལཻཿ པཀྵཻཿ མ་ལཻཿ ཞེས་བྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་བདེན་ཏེ། ཀ་ལཱ་པར། གསུམ་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་མདོ་བརྩམས་པའི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལས། བྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ནེ་ཙོའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་བསྟན་གྱི། བྱེད་པ་དངོས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

214

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས་གསུངས་པ་ནི་དོན་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མཁས་གྲགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་བོད་འདིར་བྱུང་བ་ཕལ་མོ་
ཆེས་མ་དགོངས་པར་ཁྱད་གཞི་ཙམ་དང་ཁྱད་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དང༌། ཁྱད་གཞི་ཙམ་དང་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ། གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་

དང༌། མཆུ་ནི་དམར་སོགས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང༌། རྐང་པ་བཞི་པས་བྱ་བ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་རང་གི་འགྲེལ་པར་རིགས་ཞེས་པ་རང་དང་འདྲ་བའི་རིགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་གཞུང་དོན་བཞིན་དུ་བཤད་ནས། རྣམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་རྫས་བརྗོད་ལྟ་བུ་ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ནས་རང་ཚིག་ནང་འགལ་དུ་འཆད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་སོ། །

༼༢-བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།༽
གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ནི།
མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྙན་སྒྲོགས་ཤིང༌། །
མིག་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕྲུལ་པ་ཡི། །
ཕུག་རོན་རྩེ་འདོད་དགའ་མ་ལ། །
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་མཆུ་དག་སྦྱོར། །
མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྙན་ལ་མི་གསལ་བའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་མྱོས་པའི་མིག་
དམར་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འཕྲུལ་པའི་ཕུག་རོན་དགའ་འཁྲིག་པའི་རྩེ་དགའི་
བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་དགའ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་མཆུ་དག་ཕན་ཚུན་

215

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་ཁྱད་གཞི་ཕུག་རོན་གྱི་འཁྲིག་པའི་བྱ་བ།
ཁྱད་ཆོས་མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། མིག་འཕྲུལ་བ། དགའ་མ་ལ་བསྐོར་ཞིང་
མཆུ་སྦྱོར་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་དམ་རིགས་བརྗོད་པ་སྟེ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཕུག་རོན་
གྱི་རྫས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བའི་སྤྱིའི་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང༌། བསྟོད་སྨད་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐད་ཀར་བརྗོད་པས་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ། དེས་ན་འདིར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་
བར་རིགས་མོད་ཀྱི། རྒྱ་དཔེར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་ཡང་བྱ་
བ་ནི་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ལ། བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༣-ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།༽
གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ནི།
དགའ་མ་ཡི་ནི་རེག་པ་འདིས། །
ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་དང༌། །
ཡིད་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང༌། །
མིག་དག་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འཇུག །
དགའ་མ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུད་མེད་ལ་འཁྱུད་པའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་འཁྱུད་པ་པོའི་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ། ཡིད་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དྲག་པོས་སིམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། མིག་གཉིས་དག་ཀྱང་ཟུམ་ཞིང་ཟུམ་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིར་དགའ་མའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཁྱད་གཞི། ཁྱད་ཆོས་ཆགས་པའི་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ། ཡིད་བདེ་བས་སིམ་པ། མིག་ཟུམ་པར་

216

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱེད་པ་སོགས་དེའི་གནས་སྐབས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་རེག་བྱ་དེ་འདྲ་བ་མང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་བརྗོད་པས་རིགས་
ཀྱི་རྒྱན་དང༌། དྲང་པོར་སྨོས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའོ། །འདིར་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ། འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྔ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་གོ་བ་ཙམ་ལས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་
མཛད་ཕལ་ཆེར་དང་སྙན་ངག་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ལ་མི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ངོས་བཟུང་ན་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་དང་འཛོལ་བས་ནོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང༌། རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་ཚོར་རིགས་
དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་བཞི་པོའི་བཤད་པ་དང་དཔེར་བརྗོད་སོགས་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་ཚོས་འདོད་པའི་བདག་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཡིན་པ་ཨ་མར་ཀོ་ཤར། ཡོན་ཏན་སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་གཤིས་ལ་རང་ཆས་སུ་མངའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ནུས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དབུ་མ་འཇུག་པའི་ལུང༌། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

217

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཟ་བ་པོའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌། རྟག་པ་ཡིན་པ་དང༌། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང༌། བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པར་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཟ་བ་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བུ་
ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཁུག་མ་ནས་བཏོན་ནས་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །སྐྱེས་བུ་དེ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་ཟ་བ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བ་ནས་ཐར་བའི་ཚེ་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་ཁུག་མར་ཞེན་ནས་བདག་གཅིག་པུ་ཡན་གར་བར་གནས་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མ་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་མེད་པ་ནི་རྡུལ་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་མེད་པའོ། །བདག་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་ན་མ་ཁྱབ་པའི་སར་འགྲོ་དགོས་པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་
འདོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་རྐྱང་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་ངར་འཛིན་དང༌། གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ང་རྒྱལ་ཙམ་སྟེ་དེ་ནི་ཆགས་རྨོངས་ཁྲོ་གསུམ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་མཉམ་པས་སོ་སོར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དང༌། ཡང་འདོད་རྨོངས་སོགས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡང་བའི་ཚེ། ཡུལ་ལ་བདག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་དག་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཟུགས་བརྙན་མི་ཤར་བ་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཤར་བ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་དཔེས་བསྟན། དེས་ན་བདག་རང་ལ་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་བདག་དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དེ། བདག་

218

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚེ་གཙོ་བོ་དབང་ཆེ་བས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང༌། བདག་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་མེད་ནས་བདག་རང་ཚོ་ཟིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང༌། དོན་དུ་བདག་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡོན་
ཏན་དང་བཅས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མིན་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འདོད་ཀ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་
ཡང༌། སྙིང་སྟོབས་རྡུལ་དང་མུན་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་གནས་ནི། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བརྗོད་དོ། །མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ཞེན་དོན་ལ་བསྙེགས་པའི་ཚེ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་རང་ངོ་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང༌། དེའི་རྣམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ཆུའི་ངོ་བོ་ལ་ལྦུ་བ་མེད་ཀྱང་བླུ་བ་ཆུ་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལྟར་བདག་གཙོ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཅིང༌། བདག་གི་ངོ་བོ་ལ་བསམས་ནས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ནས་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་སོང་བས་བདག་དེ་ཉིད་ལ་གྲོགས་སམ་རྣམ་འགྱུར་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང༌། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་བདག་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཉམ་འགྲོགས་ཡིན་པས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་རིགས་བརྗོད་པའི་སྙན་ངགསྙན་ངག་མཁན་པོས་སྦྱར་ན་སྐབས་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡང་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

219

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབྱེ་བྲག་ཙམ་ཡིན་མོད། དེ་ཁོ་ནར་བསམ་ན་རྒྱ་ཆུང་བར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུར། ཤོང་ལོས། མི་འཇིགས་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་ཆོས། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱར་
བ་འདིས་མི་གནོད་དམ་སྙམ་ན་སོགས་གསུངས་པའི་དོགས་སློང་འགོད་པ་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདིས་ཡིན་ཞིང༌། མི་འཇིགས་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ཐུགས་
ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིན་གསུང་ན་ག་ལ་འཐད་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ངེས་པར་བཞག་
རུང༌། འོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་འདི་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཟ་བ་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལྔ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། རྡུལ་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་དང་དཀར་སེར་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་གི་རིགས་མཐའ་དག་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་གཙོ་བོའི་བདག་དངོས་དང༌།
ལུས་ངག་ཡིད་ཀ་བ་བུམ་པ་སོགས་མཚོན་བྱའི་མིང་རྐྱང་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། འབྱུང་བའི་ལྕི་ཡང་དྲོ་གྲང༌། མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རེག་པ་འདིས་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་
པས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་ཐོབ་ཀྱང༌། རྒྱ་དཔེར། པྲིཡཱ་སྤརྴཿཔྲ་བརྟ་ཏེ་ཞེས་དང་པོ་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བྱེད་ཅན་བརྗོད་ན་དང་པོ་ཉིད། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སྒྲུབ་ལས། །ཏི་སོགས་དེ་དག་དབང་གྱུར་འབྱུང༌། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། པྲ་བརྟ་ཏེ་ཞེས་པ་ཏིང྄་མཐའི་

220

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱེད་ཅན་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

༼༤-རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ།༽
བཞི་པ་རྫས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ནི།
མགྲིན་སྔོན་ལག་ན་ཐོད་པ་ནི། །
གནས་པ་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་དང༌། །
སྣུམ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་པ་ཅན། །
ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གསལ་བར་གྱུར། །
མགྲིན་པ་སྔོན་པོ་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ན་
དུག་ནག་པོ་བརྩེགས་པ་བྱུང་བ་ཟོས་པས་མགྲིན་པ་ནག་པོར་གྱུར་པ་དང༌། རིག་བྱེད་
ཀྱི་གཏམ་ལས་འདིས་ཚངས་པའི་སྟེང་གདོང་བཅད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱངས་ཕྱིར་སློང་
སྣོད་དུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཐོད་ལག་ན་གནས་པར་གྲགས་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་
བའི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་ཅོད་པན་དུ་བྱས་པ་དང༌། སྣུམ་ཞིང་ཁ་དོག་དམར་བས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རལ་པ་ཁྱད་པར་བ་དང་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་དམ། ཁྱད་ཆོས་སམ། རིགས་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་ལྷ་དབང་
ཕྱུག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱུ་མཆོག་གླང་གི་སྟེང་
ན་གནས་པས་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བཀྲལ་བ་ནི་མི་འཐད། རྒྱུ་མཚན་ལྷ་ཆེན་པོའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་མ་ལས་མིང་དེ་སྐད་དུ་ཆགས་པའི་
ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། བྲ་ཤ་དྷྭ་ཛ་ནི་བདེ་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་གཞི་རིལ་པོའི་ངོ་བོ་དབང་ཕྱུག་ཞེས་པ་ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་

221

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཅིག་གི་རྫས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གསལ་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་གཞུང་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱིས་གསལ་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་འང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྡུས་འགྲེལ་དུ། འདིར་གསལ་བར་གྱུར་ཅེས་པ་འགྱུར་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་དཔེར། ཨཱ་བི་རཱ་སཱིད་ཞེས་འབྱུང་བ་སྔར་ལ྄ོ་ཙཱ་བས་འཁྲུངས་པར་གྱུར་ཅེས་བསྒྱུར་ཀྱང༌། འདི་ནི་
གསལ་བར་གྱུར་ཅེས་བསྒྱུར་ན་འཐད་པར་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མས་ཀྱང་བཞེད་ལ། ས་
པཎ་གྱིས། སྣང་གྱུར་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཅན། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་དང་གནད་གཅིག་ཅིང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་ལ་དེ་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་འབྱུང་བས། འཁྲུངས་པར་གྱུར་ཅེས་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་སོ། །འོ་ན་རིགས་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱིའི་ཆོས་གཅིག་བརྗོད་པས་དེས་གང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་གོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ན། འདིར་མགྲིན་

པ་སྔོ་བ་སོགས་ཆོས་བཞི་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཁོ་ནའི་སྒེར་ཆོས་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་དེ་
འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་བརྗོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ཁྱད་གཞི་རྫས་བྱེ་བྲག་པ་དབང་ཕྱུག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང༌། ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཆོས་རེ་རེ་ནས་རིགས་སུ་འགྱུར་དཔེར་ན་སྔོན་པོའི་རིགས་
སམ་མགྲིན་པ་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་རིགས། དེ་བཞིན་དུ་ཐོད་པ་དང་ཐོད་པའི་སློང་ཕོར་
ཅན་གྱི་རིགས། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཅོད་པན་དུ་མཛེས་པའི་ལྷའི་རིགས། སྣུམ་ཞིང་དམར་བའི་
རལ་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྫས་ཀྱི་རིགས་བརྗོད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འགྲེལ་དུའང་མགྲིན་པ་ནག་པོ་

222

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནི་ནག་པོའ། །ཐོད་པ་ནི་སློང་བའི་སྣོད་དོ། །ཟླ་བ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པའོ། །སྣུམ་པ་ནི་རྩུབ་པོ་མེད་པའོ། །དམར་བ་ནི་མངོན་པར་དམར་བ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་འདིར་ཁྱད་གཞི་དབང་ཕྱུག་གི་རྫས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱར་ཟིན་ནས་ནི། རིགས་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་དེ་བཞི་ཀ་ཚང་བའི་ཁྱད་གཞི་ནི་བྱེ་བྲག་གི་རྫས་དབང་ཕྱུག་རིལ་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོར་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་
རིགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བསམ་སྟེ་རྫས་ཀྱི་རིགས་བརྗོད་དང་གནས་ལུགས་དྲང་པོར་
བརྗོད་པ་ལ་བསམས་ནས་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་
པའོ། །དེས་ན་རིགས་སོགས་བཞིའི་ནང་ནས་རྫས་སུ་གང་གིས་འཇོག་པ་ནི། ལྷའི་བྱེ་བྲག་དབང་ཕྱུག་གི་རྫས་བརྗོད་པའི་ཁྱད་གཞིའམ་མཚོན་བྱའི་སྟེང་ནས་འཇོག་ཅིང་ཚིག་ལྷག་མས་སྟོན་པའི་ཆོས་སམ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་གསལ་བར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷ་དབང་ཕྱུག་རྫས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྡུལ་རྫས་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་བའི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྐབས་འདིར་མི་དགོས་པས་ལྷའི་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དབང་ཕྱུག་ཞེས་པའི་ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྨོས་པས་རགས་པའི་རྫས་ཙམ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐབས་འདི་ཁོ་ནར་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ་ལྡན་རྫས་ཞེས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞན་ལྡན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལའང་འཆད་པའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་ནང་ཚན་ཁ་དོག་ཡོན་ཏན་དང་ཁ་དོག་ཅན་ས་སོགས་རྫས་སུ་འགྱུར་བས་ལྭ་ཝ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་

རྫས་སུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་པ་ནི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་
རིགས་ལའང༌། འདི་དག་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་མིན། །དྲི་ཟའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའང་

223

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམིན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་ཀྱང་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལས་གཞན་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་རང་
མཚན་གཅིག་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྫས་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད། ཁྱབ་འཇུག་རྣམ་གནོན་ལ་གནས་པས། །སོགས་ཀྱང་རྫས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། མགྲིན་སྔོན་སོགས་
ལྔ་པོ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྫས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་གེ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་རྫས་བཤད་
པའི་ཁུངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟ་ན་རིགས་ཀྱི་མགྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་འཕྲེང་
ཅན་ཞེས་པའང་རྫས་བརྗོད་དུ་ཐལ་ཏེ་ནེ་ཙོའི་མིང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཡང་མིང་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཙནྡྲ་པར། དོན་ཙམ་ལ་དང་པོའ་ཞེས་པས་ ོརྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ཁོ་ན་སྟེར་བར་རིགས་ཀྱང༌། རྒྱ་དཔེར། ཀ་ར་སྠེན། ཀ་པཱ་ལེ་ན། ཛ་ཊཱ་བྷིཿ། ཞེས་སོགས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ཀ་ལཱ་པར། ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་གི་ལག་པ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ལ་གསུམ་
པ་བྱིན་པའི་རྗེས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཛོད་ལས། ཐོབ་
དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང༌། །འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག་པ་དང༌། །སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང༌། །ཞེས་པས་མིང་གི་ཚོགས་རྣམས་རྫས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ནི་བྲལ་རྫས་འདུས་མ་བྱས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མིང་དང༌། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་

224

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་བྲལ་རྫས་སུ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། མིང་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལྟ་བུ་བྲལ་བའི་རྫས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ནའང༌། འདོད་ན་དབང་
པོ་མེད་པ་དང༌། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
རིགས་སོགས་བཞི་པོ་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གསར་དུ་སྦྱོར་ནའང་རིགས་
བརྗོད་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་རིགས་སམ་སྡེ་ཚན་དེའི་སྤྱི་ལྡོག་གསལ་བར་གོ་བ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པ་སེལ་ཞིང་རྣམ་པར་གཅོད་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་ནས་མཐར་ཁྱད་གཞི་རིགས་ཀྱི་སྒྲས་མཚོན་པར་བྱས་པ་གཅིག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ལའང་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་བརྗོད་པས་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱ་བ་དངོས་ཁྱད་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་མིང་གིས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ཞིག་དགོས། འདི་ལ་ཡང་བྱ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཁྱད་གཞི་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་སྟེ་དཔེར་ན། གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། །རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ། །མངོན་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐོར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་རིགས་བརྗོད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། ཡང༌། རྩོད་པའི་དུས་འདིར་བདུད་བཏུལ་ནས། །མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །བསྟན་པས་འཇིག་རྟེན་གསལ་མཛད་པའི། །སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྦྱར་ན་རྫས་བརྗོད་ངོ་མར་འགྲོ་ཞིང་བྱ་བ་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས། ཡོན་ཏན་ལའང་ཡོན་ཏན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཐོག་མར་ངོས་ཟིན་པར་

225

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཐོག་བར་མཐའ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བར་ཁྱད་གཞིར་བཀོད་ནས་ལྷག་མ་ཁྱད་ཆོས་རིགས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གསལ་བར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཏེ་དཔེར་ན། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་འདིས། །སྡུག་དང་མི་སྡུག་བར་མ་
ཡི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་པའི་བློས། །སེམས་འདི་གཡོ་ཞིང་ཡང་ཡང་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་རྡུལ་ནི་སེམས་ཡུལ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན། མུན་པ་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པར་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ། སྙིང་སྟོབས་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་འཇུག་པ་དང་མྱུར་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ། །རྫས་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་བྱེ་བྲག་པའི་རྫས་དེ་གསལ་བར་
སྟོན་ནུས་པ་ཞིག་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྐད་དོད་འཇུག་ཚུལ་ནི་དྲ་བྱ་ཞེས་པ་ནོར་རྫས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་དང་སྒྲ་འཇུག་པ་གཅིག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་ཞིང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ་ནི།
རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས། །
རང་བཞིན་བརྗོད་པ་འདི་འདྲ་འདི། །
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཉིད། །
སྙན་ངག་ལ་ཡང་འདི་དག་འདོད། །
བཤད་ཟིན་དེ་མ་ཐག་པའི་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་བཞིའི་རང་བཞིན་
ཏེ་གནས་ལུགས། བསྟོད་སྨད་དང་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བསླད་པར་

རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པས་བརྩམས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་

226

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་འདིའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོའི་དཔལ་གྱིས་མངའ་འབངས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་
འདིས་འཁྱོག་པོར་མ་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མ་ཟད། འཁྱོག་བརྗོད་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྦྱོར་བས་ཕྱུག་པ་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལའང་འདི་ཉིད་འདོད་པས་གཞུང་འདིར་དོན་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མར་བཀོད་པའོ། །

༼དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་དཔེའི་རྒྱན་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད།
དཔེའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་བཤད་པ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
ཇི་ལྟ་ཇི་ཞིག་ལྟར་མཚུངས་པར། །
གྱུར་པ་གང་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ། །
དེ་ནི་དཔེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི། །
སྤྲོས་པ་འདི་ནི་རབ་བཤད་བྱ། །
ངག་གང་དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དཔེར་བྱའམ་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་
དཔེའི་དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའམ། མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེའི་རྒྱན་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། དཔེ་དང་དཔེར་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བ་རྙེད་དཀའ་བས་ཇི་ལྟ་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བས་མཚུངས་པ་སྟེ། འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་གསལ་བར་གང་དུ་ཞེས་འབྱུང་བ་

227

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་ལ་དཔེ་དོན་ཐ་མི་དད་དུ་འདྲེས་པས་མི་གསལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འདིར་ཐ་དད་དུ་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བས་གསལ་བ་དང༌། དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་སྤྲོས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་
འདི་དག་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

༼༡-ཆོས་དཔེ།༽
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོས་དཔེ་ནི།
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་མཐིལ་ནི། །
ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་དམར། །
ཞེས་པ་ཆོས་དཔེ་དངོས་སུ་ནི། །
མཚུངས་པའི་ཆོས་དག་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །
ཀྱེ་མཛེས་མ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་མཐིལ་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་དྭངས་
ལ་དམར་མདངས་དང་བཅས་པ་འདི་ཆུ་སྐྱེས་མེ་ཏོག་པདྨ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའི་དཔེར་བྱའམ། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལག་མཐིལ། དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་པདྨ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ལག་མཐིལ་དང་པདྨ་འདྲ་བ་མ་བརྗོད་པར་གཉིས་ཀའི་མཚུངས་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་ཅུང་ཟད་དམར་བ་དངོས་སུ་སྨོས་ནས། དེས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་
དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་གཞུང་ཚིག་སྔར་
ཀུན་ཏུ་དམར་ཞེས་བསྒྱུར་བ་རྒྱ་དཔེར། ཨཱ་ཏཱ་མྲ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་ཨཱད་

྄

228

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་འདི་ནི་དགག་པའི་ཨ་ཡིན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་རིང་པོར་སོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅུང་
ཟད་དགག་པ་དམན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་དམར་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་འགྱུར་བཅོས་གནང་བ་བཞིན་དུ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ལ་སོགས་པ་ཕལ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཛེས་ཆོས་དང༌། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ལའང་ཕྱག་
མཐིལ་དམར་བར་བཤད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཧ་ཅང་དམར་བ་ནི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་དཔེ་དང་མཛེས་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་འབྱོར་བས་འགྱུར་
ཁྱད་འདི་ལྟར་ལེགས་སོ། །རིན་སྤུངས་པས་མཛད་པའི་ས་པཎ་རྟོགས་བརྗོད་དུ། དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟར་དཀར་ཚེམས། །པུཎྜ་རི་ཀའི་དྲེགས་པ་བསྙོལ་བ་ལ། །མཚན་མོའི་བདག་པོར་ཅོ་འདྲི་མཁས་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་རྨོངས་པའི་མུན་འཇོམས་དེ་ལ་དད། །ཅེས་པ་རྒྱན་འདི་ཡིན་ཞེས་ཁོང་རང་གིས་གསུངས་པ་རྐང་པ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་རབ་བརྟགས་དང་གཟུགས་ཅན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་འདྲེས་པར་མཐོང༌།

༼༢-དངོས་དཔེ།༽
གཉིས་པ་དངོས་པོའི་དཔེ་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པདྨ་བཞིན། །
མིག་དག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན། །
ཞེས་པ་ཆོས་གཅིག་རྟོགས་བྱེད་པ། །

229

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདེ་ནི་དངོས་པོའི་དཔེ་ཉིད་དེ། །
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ནི་མེ་ཏོག་པདྨ་གཞོན་ནུ་བཞིན་ནོ། །མིག་གཉིས་
པོ་འདི་དག་ནི་མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་གདོང་དང་དཔེ་པདྨ། དཔེ་ཅན་མིག་དང་དཔེ་ཨུཏྤལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ཆོས་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་བཞག་ནས། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་
མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོའི་དཔེའོ། །རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། དེ་ནས་རི་དྭགས་མིག་ཡངས་ངོ་
ཚ་ཡིས། །དུད་པས་གླུ་མཐར་རྒྱུད་མངས་ཕང་པ་ནས། །དལ་གྱིས་ཕབ་པས་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་བུས། །མདའ་བཞག་འདོད་པ་དག་དང་མཚུངས་པ་མཐོང༌། །ཞེས་པའང་རྒྱན་འདི་ཉིད་དོ། །

༼༣-ལྡོག་པའི་དཔེ།༽
གསུམ་པ་ལྡོག་པའི་དཔེ་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་པདྨ་ནི། །
རྣམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅེས་པ། །
དེ་ནི་གྲགས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། །

ལྡོག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །
ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་བཞིན་དུ་པདྨ་འདི་དག་ནི་མཛེས་པ་རྣམ་པར་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ་ཅེས་པའི་རྒྱན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དཔེས་དོན་འཇལ་བར་གྲགས་པའི་གྲགས་པ་ལས་བཟློག་ནས་གདོང་དཔེ་ཅན་གྱིས་དཔེ་པདྨ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་

230

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བཟློག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །འདིར་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་དཔེ་དོན་གོ་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་དངོས་གདོང་པའི་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་
གྱིས་ན་གྲགས་པ་བཟློག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

༼༤-ཕན་ཚུན་དཔེ།༽
བཞི་པ་ཕན་ཚུན་དཔེ་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ། །
ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ། །

ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་འཕགས་ནི། །
བརྗོད་པར་བྱེད་འདི་ཕན་ཚུན་དཔེ། །
གཞོན་ནུ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་བཞིན་དུ་ཆུ་སྐྱེས་མེ་ཏོག་པདྨ་འདི་དག་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་དཔལ་མདངས་གསལ་བར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་པདྨ་འདི་བཞིན་དུ་བཞིན་བཟང་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་རབ་ཏུ་མཛེས་སོ་ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་མཛེས་ཆོས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་དཔེ་བླངས་རེས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེར། གང་དུ་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་རས་དང༌། །བུང་བ་ལན་བུས་མཚུངས་གྱུར་པ། །ལྷ་ཡི་བུ་མོས་པད་ལྗོན་དང༌། །པདྨའི་ཤིང་གིས་ལྷ་མོའོ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །

༼༥-ངེས་པའི་དཔེ།༽
ལྔ་པ་ངེས་པའི་དཔེ་ནི།

231

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁྱོད་ཞལ་པདྨ་ཉིད་དང་མཚུངས། །
གཞན་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ཡང་མིན། །
ཞེས་པ་མཚུངས་པ་གཞན་བཟློག་ཕྱིར། །

འདི་ནི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་འདི་ནི་པདྨ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཚུངས་ཀྱི། དེ་
ལས་གཞན་པའི་དཔེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་འགའ་ཞིག་སྟེ་འགའ་དང་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་པདྨ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་བརྗོད་པས་ན་ངེས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༦-ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ།༽
དྲུག་པ་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
རེ་ཞིག་ཁྱོད་གདོང་པདྨ་ཡི། །
རྗེས་འགྲོ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ། །
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བྱེད་འགྱུར། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་ངེས་མེད་དཔེ། །
རེ་ཞིག་སྟེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པདྨ་དཀར་པོ་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ལ་དེ་ནས་སྲིད་པ་འདི་ན་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མཛེས་པ་ཅན་འགའ་གལ་ཏེ་ཡོད་སྲིད་ན་ཁྱོད་གདོང་དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་དཔེ་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔེ་པདྨ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པས་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

232

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༧-བསྡུས་པའི་དཔེ།༽
བདུན་པ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ནི།
ཁྱོད་གདོང་མཛེས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། །
ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། །
དགའ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པ། །
འདི་འདྲ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མཛེས་སྡུག་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་
མཚུངས་པ་མིན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་འདྲ་ནི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་མཛེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དང་
ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བསྡུས་པའི་དཔེ་འདི་འདྲ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ནི་སུམ་ཅུ་པར། ཨཱ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྦྱར། །ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྡུད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱང་ཡིག་གིས་མཚུངས་སྒྲ་བསྡུས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༨-ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ།༽
བརྒྱད་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ནི།

233

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །
མཐོང་གི་ཟླ་བ་མཁའ་ལ་མཐོང༌། །
འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཐ་དད་ཏེ། །
གཞན་མེད་ཅེས་འདི་ཕུལ་བྱུང་དཔེ། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ཏེ་བཞིན་རས་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་གི་ནམ་མཁའ་
ལ་མ་མཐོང༌། ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་མ་

མཐོང༌། དེས་ན་མཐོང་ཡུལ་གྱི་རྟེན་ཐ་དད་ཙམ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གདོང་པ་དང་ཟླ་བ་
གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཕུལ་བྱུང་གིས་བརྗོད་པ་དཔེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་གདོང་དང་ཟླ་བ་གཉིས་མཐོང་ཡུལ་
གྱི་རྟེན་ལུས་དང་ནམ་མཁའི་ཁྱད་པར་ལས་གཞན་མེད་པར་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་གྱི་

དཔེ་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་ཀྱང༌། རྒྱ་དཔེའི་སྐད་དོད་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཚུལ་
གཉིས་ཀ་མཐུན་པས་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ཞེས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

༼༩-རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ།༽
དགུ་པ་རབ་བརྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི།
དེ་ཡི་བཞིན་དཔལ་ང་ཉིད་ལ། །
ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་སྙེམས་མི་དགོས། །
པདྨ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །

234

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བརྟགས་དཔེ། །
མཛེས་མ་དེའི་བཞིན་རས་ཀྱི་དཔལ་མཐའ་དག་ང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་

གཞན་དག་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཟླ་བ་ཁྱོད་དེ་ཙམ་དུ་སྙེམས་པ་འཆང་བའི་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། པདྨ་གཞོན་ནུ་འདི་ལ་ཡང་དཀར་བ་དང་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་གདོང་པའི་དཔལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟླ་བ་བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་རྟོག་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་རབ་བཏགས་ཏེ་དེ་དང་དཔེའི་རྒྱན་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་རབ་བརྟགས་ཀྱི་དཔེའོ། །

༼༡༠-རྨད་བྱུང་གི་དཔེ།༽
བཅུ་པ་རྨད་བྱུང་གི་དཔེ་ནི།
གལ་ཏེ་པདྨ་འགའ་ཞིག་ལ། །
སྨིན་ལེགས་རྣམ་འཕྲུལ་མིག་ལྡན་ན། །
ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་ཏེ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་རྨད་བྱུང་དཔེ། །
གལ་ཏེ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནས་མེ་ཏོག་པདྨ་འགའ་ཞིག་ལ་སྨིན་

ལེགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གནག་ཅིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་འདི་ལྡན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་
ཀྱི་མཛེས་པའི་དཔལ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གདོང་པའི་མཛེས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མེ་ཏོག་པདྨའི་མཛེས་པས་ཀྱང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པར་བརྗོད་པས་རྨད་བྱུང་གི་དཔེ་སྟེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་
ལ་བསྟོད་པར། རབ་བརྗིད་ཏི་སེའི་གངས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་ལམ། །རབ་མཛེས་ཐོར་ཅོག་

235

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྔོན་པོར་བཀོད་བྱས་ནས། །རབ་སྙན་རྒྱུད་མངས་སྒྲོགས་ལ་ལྟ་བྱེད་ན། །རབ་དཀར་ལྷ་མོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༡༡-རྨོངས་པའི་དཔེ།༽
བཅུ་གཅིག་པ་རྨོངས་པའི་དཔེ་ནི།
ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་གདོང་རི་བོང་ཅན། །
ཞེས་བརྟགས་ཁྱོད་གདོང་བསམ་པ་ཡིས། །
ཟླ་བ་ཡི་ཡང་རྗེས་སུ་བསྙེགས། །
ཞེས་འདི་རྨོངས་པའི་དཔེ་རུ་བཤད། །
ཀྱེ་ལུས་ཕྲ་མ་ཞེས་དགའ་མ་ལ་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་འདི་ནི་རི་བོང་
ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བདག་གིས་འཁྲུལ་ནས་བརྟགས་པ་སྟེ་བསམ་ལ། ཡང་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ནས་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་མཐོང་བས་
དཔེ་རུ་འཁྲུལ། དཔེ་མཐོང་བས་དཔེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་ནས་གཉིས་པོ་མཚུངས་ཆེས་པས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་རྨོངས་པ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་འདི་ནི་རྨོངས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་གི་ཕན་ཚུན་དཔེ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་བྱུང་འདུག་མོད་ཀྱང༌། ཕན་ཚུན་དཔེ་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་བརྗེ་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་དཔེར་འགོད་རེས་བྱས་ནས་མཚུངས་པ་བརྗོད་པ་དང་འདིར་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་རྨོངས་པ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཆེས་ཆེ་བ་མ་གོ་བར་

236

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཟད་ལ། ཡང་གཞི་ཟླ་བའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདི་ཟླ་བ་ཡིན་ནམ་གདོང་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་ཟླ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྨོངས་པའི་བློས་གདོང་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་བསྟེགས་ཞེས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ནའང༌། གཞུང་ཚིག་ཡི་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་མི་ལེགས། དཔེ་ལ་ལར་ཟླ་བ་འདི་ཡང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་འབྱམས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་ལ། རྒྱ་དཔེའི་རྣམ་དབྱེ་དང་བསྟུན་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་བྱིན་པའི་རྗེས་འདུག་པས། ཟླ་བ་འདི་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྙེགས། །ཅེས་འབྱུང་ཡང་བོད་སྐད་ལ་མ་བདེ་ན་ཡི་ཡང་ཞེས་པ་འཐད། བརྟགས་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཨུཏྤྲེ་ཀྵྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་བསམ་པའི་དོན་ཏེ། བོད་ཡིག་གི་བརྡ་ལའང་བས་འཕུལ་ར་མགོ་ཅན་འདས་ཚིག་ཡིན་པས་ས་མཐའ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་བོད་མཁས་པས་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་གསུངས་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨུ་པེ་ཀྵ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བྲིས་པའི་དཔེ་མ་དག་པ་ཞིག་གཟིགས་
ནས་གསུངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་རྩོམ་པ་ནའང་མཁས་པ་ཟུར་མཁར་བས། །བུང་བའི་མགྲིན་སྙན་

མཛའ་མོ་ཡི། །གླུ་རུ་བསམ་ནས་ནགས་སུ་ཕྱིན། །སླར་ཡང་མཛའ་མོའི་དྲུག་སྐྱེས་ནི། །རྐང་པ་དྲུག་པའི་སྐད་དུ་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཏེ་གཞུང་གི་དགོངས་པའོ། །

༼༡༢-ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ།༽
བཅུ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ནི།
པད་ནང་བུང་བ་འཁོར་རམ་ཅི། །

237

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁྱོད་གདོང་ལ་མིག་གཡོའམ་ཅི། །
བདག་གི་སེམས་འདི་རྣམ་པར་གཡོ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་དཔེ། །
འདི་ན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཛེས་པ་
རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་ངོས་ལ་མཐོན་མཐིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་མེ་ཏོག་པདྨའི་ནང་དུ་བུང་བ་ཟུང་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་ནམ། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་གནག་ཅིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་
བའི་མིག་གཉིས་གཡོ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞིག་སྙམ་དུ་བདག་གི་སེམས་ནི་སོམ་ཉིའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གཡོ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའང་ཆོས་ཀྱི་སྡེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོམས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས། རྟག་ཏུ་ཞི་མ་
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མཚན་མ་ཟུང་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱངས་ནས་

མཐོང་བས་ལྷ་རྫས་ཆུ་སྐྱེས་དམར་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ནི། །གསལ་བར་ཀུན་ཏུ་དམར་བའི་ཆུ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱིས་དཀྲིས་སམ་བུམ་བརྒྱ་

སྐྱེས་ཀྱི་ཞུན་མའམ། །འདི་ནི་ཅི་ཞེས་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་མགོན་པོའི་ཞབས་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༡༣-གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེ།༽
བཅུ་གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དཔེ་ནི།
ཟླ་བ་སྐྱེངས་བྱེད་མཛེས་པ་འདི། །

238

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་པདྨ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་དོ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དཔེ། །
ཅི་འདི་ན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་མཛེས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་མེ་ཏོག་པདྨ་གཞོན་ནུ་ཡིན་ནམ་སྙིང་སྡུག་མཛེས་མའི་གདོང་པ་ཡིན་སྙམ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་མེ་ཏོག་པདྨ་ནི་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཟུམ་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་མི་ནུས་པར་མ་ཟད་ཟླ་བ་ཉིད་མཛེས་པ་ཕམ་པས་སྐྱེངས་པར་བྱེད་ནུས་པ་མཐོང་བས་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། པདྨ་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་
དོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ནས་གདོང་པ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ། གཞན་ཡང་འདི་ལ་གཏན་ཕེབས་ཀྱི་དཔེ་དང་རྟོགས་པའི་དཔེ་དང༌། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དཔེ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་དཔེ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་བརྗོད་པའང་ཡོད་པ་དོན་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ། །

༼༡༤-སྦྱར་བའི་དཔེ།༽
བཅུ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་ནི།
བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་དགྲ་ཟླ་དང༌། །

དཔལ་དང་ལྡན་དང་དྲི་བཟང་གིས། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན། །

239

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཞེས་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་རུ་བཤད། །
མཛེས་པའི་གདོང་དང་ཟླ་བ་མཛེས་ཕུལ་སུ་ཆེ་ལ་རྩོད་ཅིང་འགྲན་ཟླར་བྱས་
པས་དགྲ་ཟླའམ་འགྲན་ཟླ་དང༌། པདྨ་ནི་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་ཅིང་ཟུམ་པར་བྱེད་པས་དགྲ་ཟླ་སྟེ་སྒྲ་སྦྱར་བའོ། །གདོང་པ་ལ་མཛེས་པའི་དཔལ་ཡོད་པ་དང༌། པདྨ་ལས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་དཔལ་མོ་བྱུང་བས་སྒྲ་སྦྱར་བའམ། ཡང་ན་གཉིས་ཀ་མཛེས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་དོན་སྦྱར། བུད་མེད་མཛེས་མའི་གདོང་པ་ལ་ཁའི་དབུགས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་ཡོད་པ་དང་པདྨ་དྲི་བསུང་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དོན་སྦྱར། དེས་ན་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ནི་ཆུ་སྐྱེས་པདྨ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་དཔེའོ། །འདི་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པར། སྦྱིན་མང་གདུང་བ་མེད་པ་དང༌། །སྟོབས་དང་སྤྲོ་ལྡན་བཟོད་པར་ལྡན། །དགྲ་འཇོམས་ལེགས་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། །རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

༼༡༥-མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ།༽
བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱའི་ཕྱིར། །

མཉམ་ཉིད་དཔེ་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །
སྐྱེད་ཚལ་ཕྲེང་འདི་བུ་མོ་བཞིན། །
མཛེས་ལྡན་སཱ་ལ་ཀཱ་ན་ན། །
དོན་གྱི་ཆོས་མཚུངས་སྒྲ་དོན་སྦྱར་བའི་སྦྱར་དཔེ་དེར་མ་ཟད་བརྗོད་བྱ་དོན་

240

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གྱི་མཚུངས་ཆོས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མཚུངས་པའི་ཆོས་མཚམས་སྦྱར་ཟིན་ནས་བཀླགས་པའི་ཚེ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་མཚུངས་པས་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱས་ཏེ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། དགའ་ཚལ་ལམ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཤིང་སཱ་ལའི་ནགས་ཀྱི་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་མ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་གང་གིས་མཚུངས་ན་སཱ་ལ་ཀཱ་ན་ན་ཞེས་སྒྲ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལ་དོན་གྱི་

མཚུངས་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། དེ་ཡང་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་ཕྲལ་ནས་བཤད་ན་དོན་གྱི་

ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ནི། སྐྱེད་ཚལ་གྱི་སྐབས་སུ་སཱ་ལ་སྤོས་དཀར་གྱི་ཤིང་
དང༌། ཀཱ་ན་ན་ནགས་ཏེ། བོད་སྐད་དུ། སཱ་ལའི་ནགས་ཀྱི་མཛེས་ལྡན་པ། །ཞེས་དང༌། བུ་མོའི་སྐབས་སུ་ས་བཅས་པ་ཨ་ལ་ཀ་ལན་བུ། ཨཱ་ན་ན་གདོང་ཡིན་པ་བོད་སྐད། ལན་བུར་ཅེས་པའི་གདོང་མཛེས་ལྡན། ཞེས་སོ། །མཚམས་སྦྱར་བས་སཱ་ལ་ཀཱ་ནན་ཞེས་སྒྲ་མཉམ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཞར་ལས་འཐོན་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དོན་མིན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་
སྦྱོར་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བ་འདིར་ཟད། དེས་ན་སྒྲ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་

སྦྱར་བ་རིགས་ཡིན་ཀྱང་སྦྱར་ཚུལ་ཅུང་མི་གཅིག་པས་སྒྲ་མཉམ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མཉམ་ཉིད་དཔེ་ཞེས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་དགོས་དང་བཅས་པའོ། །ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཙམ་ཡོད་རུང་དེ་ལ་གཅོད་

241

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམཚམས་ཐ་དད་བྱུང་ན་མཚམས་སྦྱར་ལ་མ་ལྟོས་ཞིང་གཙོ་བོར་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་མིན་
གྱིས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སྦྱོར་ཞིང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་
བས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་སྒྲ་མཚུངས་ཤིང་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སྐབས་འདིར་བོད་ཊཱིཀ་ཕལ་མོ་ཆེར་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་སྦྱར་དགོས་པར་འདོད་
ཅིང་དཔེར་བརྗོད་སྦྱོར་བ་ནའང་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་པས་གོ་ལོག་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་དེ་མ་ཐག་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་འདོད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས་སྔ་
མར་མཚུངས་ཆོས་སྔོན་ལ་བརྗོད་ནས་དཔེ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་དཔེ་གསལ་བྱེད་སྔོན་ལ་བརྗོད་པས་མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པ་དང༌། རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས་སྔ་མར་མཚུངས་ཆོས་སྟོན་བྱེད་ལ་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱར་རྒྱན་དང༌། འདིར་དེ་ལྟར་མེད་པས་སྦྱར་རྒྱན་མིན་ཅེས་དང༌། ས་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་པས་དེང་སང་གི་གཞུང་འདི་ལ་གཞུང་ཚིག་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་བཟློག་པ་སྔོན་འགྱུར་མཛད་འཕྲལ་གྱི་དཔེ་ཕྱི་མོ་ཞིག་ལ་ཡི་གེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གི་
སྐྱོན་ནམ་ཐུགས་འཛོལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་སེམས་པས། མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱའི་ཕྱིར། །མཉམ་ཉིད་དཔེ་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འགྲན་ཟླ་དང༌། །སྐྱེད་
ཚལ་ཕྲེང་འདི་བུ་མོ་བཞིན། །མཛེས་ལྡན་སཱ་ལ་ཀཱ་ན་ན། །ཞེས་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་རུ་བཤད། །ཅེས་སྦྱར་ན་འཁྲུལ་པ་མེད་ཅིང་རྩ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་པར་འབྱོར་པ་

242

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་གསུང་མང་པོ་འབྱོན་དགོས་བྱུང་འདུགཔཎ་
ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས་འཆད་ཚུལ་གཞུང་དང་ཉེ་ཞིང་ཁྱད་པར་རྗེ་བོད་མཁས་པ་ཆེན་པོས་འགྲེལ་པ་དང་དོན་རྒྱན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་འབེལ་གཏམ་དུ་གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཞེས་པ་གཟུགས་མཚུངས་སུ་བསྒྱུར་ན་གོ་བདེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདི་རྒྱ་དཔེར་ས་རཱུ་པ་ཤཔྟ་ཞེས་འབྱུང་བས་མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཞེས་འགྱུར་རང་སོར་བཞག་པ་ལེགས་ཤིང༌། དཔེར་བརྗོད་ལའང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ངེས་པ་བོད་ཀྱི་བརྡ་ལ་མ་གྲགས་པས་མི་དགོས་ཀྱང་འདོན་པ་པོས་གཅོད་
མཚམས་ཐ་དད་དུ་བཀླག་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན། བུད་མེད་འདི་དག་གྲུབ་མཐའ་ལ། །ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐལ་བཟང་བཞིན། །བདེ་བའི་དོན་བརྩོན་འབྲས་བུ་འབྱིན། །རང་ཚུལ་བག་མེད་འཆོལ་མ་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ལ་སྐྱེ་བོ་སྐལ་བཟང་དཔེ། བུད་མེད་དཔེ་ཅན། དེ་གཉིས་སྒྲ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འདྲེས་པ་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་དོད་དེ་སྒྲ་སྦྱར། གཅོད་མཚམས་ཐ་
དད་པས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གང་རུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ལ་

སྤང་བླངས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱུས་མངོན་མཐོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་

ཅིང༌། རང་གི་ངང་ཚུལ་ཡང༌། བག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བག་མེད་འཆོལ་བའི་སྤྱོད་པར་ནམ་ཡང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་དང༌། དེའི་ཚེ་ཀློག་པ་པོས་གཅོད་མཚམས་ཀྱང་འཆོལ། མ་ཡིན་ཅེས་པ་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་བུད་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འཁྲིག་བདེ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བརྩོན་པས་བུ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་

243

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཅིང་དེས་ན་རང་གི་ངང་ཚུལ་ཀྱང་བག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་འདོན་པ་པོས་བཀླག་ཚུལ་གྱི་གཅོད་མཚམས་ཡང་འཆོལ་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྲེལ་
དགོས། དེས་ན་སྒྲ་ཁོ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྦྱོར་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

༼༡༦-སྨད་པའི་དཔེ།༽
བཅུ་དྲུག་པ་སྨད་པའི་དཔེ་ནི།
པདྨ་རྡུལ་མང་ཟླ་བ་འཛད། །
དེ་དག་ལས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན། །
མཚུངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བཅས། །
ཞེས་པ་སྨད་པའི་དཔེ་རུ་འདོད། །
པདྨ་གེ་སར་གྱི་རྡུལ་མང་ཞིང་ཟླ་བ་ནག་ཕྱོགས་ལ་ཆ་བྲི་བས་དེ་དག་ལས་
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་འདི་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པ་ལ་རྡུལ་གྱི་སྒྲ་སྐྱོན་ལ་འཇུག་པས་དེ་མེད་པ་དང་མི་ཟད་པས་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་བཅས་སོ་ཞེས་སྨད་པར་བྱས་པའི་པདྨ་ཟླ་བ་དག་དཔེར་བཀོད་པས་ན་སྨད་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །

༼༡༧-བསྔགས་པའི་དཔེ།༽
བཅུ་བདུན་པ་བསྔགས་པའི་དཔེ་ནི།
པདྨས་ཚངས་པ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད། །

244

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཟླ་བ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་འཛིན། །
དེ་དག་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། །
དེ་ནི་བསྔགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །
ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་པདྨས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཚངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང༌། ཟླ་བ་ནི་བདེ་འབྱུང་སྟེ་ལྷ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་གཙུག་ན་འཛིན་པས་བསྔགས་པར་འོས་ལ་དེ་དག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་མཚུངས་སོ་ཞེས་
དཔེ་ལ་བསྔགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་བསྔགས་པའི་དཔེའོ། །

༼༡༨-བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ།༽
བཅོ་བརྒྱད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
ཡོན་ཏན་ལྡན་ནམ་སྐྱོན་འགྱུར་ཡང༌། །
ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་མཚུངས་ཞེས་པ། །
བརྗོད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད། །
ཅེས་པ་བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཞེས་རིགས། །
ཟླ་བའི་ཡོན་ཏན་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྟོད་པར་འགྱུར་རམ། ནག་པོ་
ར་རིའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་མར་ངོ་ལ་འཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྨད་པར་

འགྱུར་བ་ནི་མི་ཤེས་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱི་

གདོང་པ་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་འདོད་ཞིག་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པས་ན་
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

245

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼༡༩-འགལ་བའི་དཔེ།༽
བཅུ་དགུ་པ་འགལ་བའི་དཔེ་ནི།
འདབ་བརྒྱ་པ་དང་སྟོན་ཟླ་དང༌། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་གསུམ་པོ་ནི། །
ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་འགལ་ཞེས་པ། །
དེ་ནི་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །
འདབ་བརྒྱ་པ་སྟེ་པདྨ་དང༌། སྟོན་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་
གསུམ་པོ་འདི་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་པ་ལ་སོ་སོའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་འགལ་བ་བརྗོད་པས་དཔེ་དོན་གཉིས་
མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འགལ་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་
འགལ་བར་འཆད་པ་དང༌། ཐོག་མར་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་སླར་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་འགལ་བ་ལ་འཆད་པ་སོགས་རྣམ་པར་འཁྱམས་པའོ། །

༼༢༠-དགག་པའི་དཔེ།༽
ཉི་ཤུ་པ་དགག་པའི་དཔེ་ནི།
དྲི་མ་ལྡན་ཞིང་བླུན་གྱུར་པས། །
ཟླ་བ་ལ་ནི་ཁྱོད་གདོང་དང༌། །

246

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགྲན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད། །
ཅེས་པ་དགག་པའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །
རི་བོང་གི་གཟུགས་སུ་གྲགས་པ་ནག་པོ་ར་རིའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་དཀྱིལ་

འཁོར་བེམ་པོ་ཡིན་པས་སེམས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བླུན་པ་སྟེ་སྐྱོན་གཉིས་པོ་དང་ལྡན་
པའི་ཟླ་བ་ལ་ནི། ཁྱོད་གདོང་དྲི་མ་སྤངས་ཞིང་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འགྲན་ནུས་བཀག་པའི་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༢༡-མཛེས་པའི་དཔེའམ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ།༽
ཉེར་གཅིག་པ་མཛེས་པའི་དཔེའམ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ནི།
ཁྱོད་གདོང་རི་དྭགས་མིག་གི་མཚན། །
ཟླ་བ་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་མཚན། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་མཚུངས་ཉིད། །
ཁྱད་འཕགས་མིན་ཞེས་མཛེས་པའི་དཔེ། །
མིག་གི་མཛེས་པ་མཆོག་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ལ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང༌། དེ་དང་འདྲ་བ་བུད་མེད་མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཕྱོགས་གཅིག་མིག་
དག་གི་མཚན་ལ། ཟླ་བ་རི་བོང་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཚན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་རི་དྭགས་
མིག་གཅིག་པུས་མཚན་པས་དམན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་

247

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྫོགས་པས་མཛེས་པ་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་གཉིས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མཛེས་པའམ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེའོ། །

༼༢༢-དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ།༽
ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་ནི།
འདི་ནི་བཞིན་ཉིད་པདྨ་མིན། །
འདི་དག་བུང་བ་མ་ཡིན་མིག །
ཅེས་པ་རྣམ་གསལ་མཚུངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། །
པདྨ་དང་གདོང་པ་བུང་བ་དང་མིག་དག་རྣམ་པ་གསལ་བར་མཛེས་སྡུག་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པ་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང༌། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་གདོང་དང་མིག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་ནས་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མེ་ཏོག་པདྨ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྣུམ་
ཞིང་གཡོ་བ་འདི་དག་བུང་བ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གཉིས་གཡོ་ཞིང་རྣམ་
པར་འཕྲུལ་བའོ། །ཞེས་ཡིན་ལུགས་ལྟར་བདེན་པར་བརྗོད་པས་ན་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེའོ། །

༼༢༣-ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ།༽
ཉེར་གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ནི།
ཟླ་བ་པདྨ་དག་གི་ནི། །

248

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཛེས་པ་ལས་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང༌། །
བདག་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །
ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ། །
སྲིད་པ་འདི་ན་མཛེས་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ཟླ་བ་དང་པདྨ་དག་གི་མཛེས་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་འདི་ལ་མཚོན་ནུས་ཀྱི་དཔེ་གཞན་མེད་པས་
བདག་རང་ཉིད་ཏེ་ཁྱོད་ཁྱོད་ཉིད་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་མཛེས་ཆོས་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པའི་དཔེ་སྲིད་པ་ན་མ་རྙེད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེའམ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་བརྗོད་དོ། །

༼༢༤-བྱུང་མིན་གྱི་དཔེ།༽
ཉེར་བཞི་པ་བྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ནི།
པདྨ་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན། །
འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་རྣམ་མཛེས་ཞེས། །
དེ་ནི་བྱུང་མིན་དཔེ་ཞེས་རིགས། །
སྲིད་པ་ན་མཆིས་པའི་པདྨ་མ་ལུས་པའི་མཛེས་པ་ཅི་ཡོད་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་རས་འདི་ནི་
རྣམ་པར་མཛེས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་སྔར་མ་བྱུང་ཞིང་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ངོ་མཚར་བའི་དཔེས་གདོང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ན་བྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་དཔེར་ཨ་བྷུ་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཀྟའི་འདས་རྐྱེན་བྱིན་པ་ཡིན་

249

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔས་འབྱུང་མིན་ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་རྗེ་བོད་མཁས་པས་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་ཏེ། ཉི་བྷི་འཇིག་པའི་བྱིངས་ལྟ་བུ་ཉི་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་ཀྟ་ད་ལྟར་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་འདས་རྐྱེན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༢༥-སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ།༽
ཉེར་ལྔ་པ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི།
ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག་བཞིན་དང༌། །
ཙནྡ་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །
ཞལ་འདི་ལས་ནི་རྩུབ་མོའི་ཚིག །
ཅེས་པ་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ། །
ཟླ་བ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་ལས་དུག་དང༌། ཙནྡན་གྱི་རེག་པ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསིལ་བ་ལས་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲོད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་འདི་ལས་རྩུབ་མོའི་ཚིག་འབྱུང་
བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པ་དཔེ་དོན་ཀུན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་སྦྱར་ཞིང་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་བསམ་པས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་བྱེད་པས་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེའམ་ཡང་ན་འབྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་འདི་ལ་རུང་ངོ༌། །

༼༢༦-མང་བའི་དཔེ།༽
ཉེར་དྲུག་པ་མང་བའི་དཔེ་ནི།
ཙནྡན་ཆུ་དང་ཟླ་འོད་དང༌། །

250

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཟླ་ཤེལ་སོགས་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
རེག་པ་བསིལ་ཞེས་ཁྱད་པར་དག །
གསལ་བར་བྱེད་པ་མང་བའི་དཔེ། །
ཙནྡན་དང་གངས་ཀྱི་ཆུ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར་དང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་གྱི་ནོར་བུ་དང༌།
སོགས་ཁོངས་ནས་ཁ་བ་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་བཞོན་བཞིན་དགའ་མ་ཁྱོད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རེག་པ་མཆོག་འདི་ཤིན་ཏུ་བསིལ་ལོ་ཞེས་པ་འདིར་དཔེ་གཅིག་གིས་
ཀྱང་བསིལ་བ་ཉིད་རྟོགས་ནུས་ཏེ་མང་པོ་བཀོད་པས་དགའ་མའི་རེག་པ་བསིལ་ཞིང་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཔེ་མང་པོ་སྨོས་པས་ན་མང་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་ཞུས་པའི་མདོར། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྨིན་མཚམས་མཛོད་སྤུ་
མཛེས། །ཀུནྡ་ཟླ་བ་ཁ་བ་དུང་ལྟར་དཀར། །ཞེས་པ་དང༌། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱིས་ཆུ་གཏེར་རླབས། །ཚངས་པའི་པདྨས་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། །དག་བྱེད་དག་གིས་སྲུབ་ཤིང་བཞིན། །དེ་ནི་མངལ་གྱིས་

མཛེས་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༢༧-རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ།༽
ཉེར་བདུན་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ནི།
ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་གདོང་བཞིན་རས་ནི། །
ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བཏོན་བཞིན། །
པདྨའི་ནང་ནས་ཕྱུང་བ་བཞིན། །

251

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། །
ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་

ད་ལྟ་བཏོན་པ་བཞིན་དང༌། པདྨ་གཞོན་ནུའི་ནང་ནས་ཕྱུང་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གདོང་གི་མཛེས་པ་དཔེ་པདྨ་དང་ཟླ་བ་དག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་དུ་བརྗོད་པས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེའོ། །རྣམ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་གསེར་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གནས་

སྐབས་རྣ་རྒྱན་དང༌། གདུ་བུ་དང༌། སྐ་རགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་མི་མོའི་གདོང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་དཔེ་ཟླ་དང་པདྨ་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་རོ། །

༼༢༨-ཕྲེང་བའི་དཔེ།༽
ཉེར་བརྒྱད་པ་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ནི།
འོད་ཀྱིས་ཉི་བཞིན་ཉི་མ་ཡིས། །
ཉིན་བཞིན་ཉིན་གྱིས་མཁའ་ལ་བཞིན། །
རྣམ་པར་གནོན་པས་ཁྱོད་ལ་དཔལ། །
འཛིན་ཞེས་དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་དཔེ། །
རང་གི་འོད་ཀྱིས་ཉི་མ་ལ་དཔལ་འཛིན་པ་འཛིན་དུ་ཉི་མ་ཡིས་ཉིན་པར་གྱི་
དུས་ལ་དཔལ་འཛིན་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་པར་གྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཛེས་པའི་
དཔལ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྡེ་ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བ་རྣམ་པར་གནོན་པས་རྒྱལ་
པོ་ཁྱོད་ལ་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སྔ་མ་སྔ་མ་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་

མ་དཔེ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྔ་ཕྱིའི་ལྟོས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་ཕྲེང་བར་སྤེལ་

252

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བས་ཕྲེང་བའི་དཔེའོ། །

༼༢༩-ངག་དོན་གྱི་དཔེ།༽
ཉེར་དགུ་པ་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི།
གང་ཡང་ངག་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །
གལ་ཏེ་ངག་དོན་ཉེར་འཇལ་ན། །
ངག་དོན་དཔེ་སྟེ་བཞིན་སྒྲ་ནི། །
གཅིག་དང་དུ་མས་དེ་རྣམ་གཉིས། །
གང་ཡང་ཚིག་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངག་དོན་ཏེ་འདི་ལ་མངོན་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་མིང་དང༌། མིང་དུ་མ་འདུས་པས་ཚིགཚིག་དུ་མ་འདུས་པས་ངག་དོན་དུ་གྲུབ། ལེགས་སྦྱར་ལ་བྱིངས་ལས་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཏིང྄་དང༌། མིང་ལས་ཚིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སུཔ྄་
སྟེ། ཏིང྄་སུཔ྄འི་རྣམ་དབྱེ་གང་རུང་སྦྱར་ཟིན་ནས་བྱིངས་དང་མིང་ཡང་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་མོད། དེ་འདྲ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་ངག་དོན་ཏེ། དེས་ན་འདིར་ཡང་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་དང་འཇལ་བྱེད་དཔེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་གང་རུང་ལས་ཅི་རིགས་པས་སྦྲེལ་བ་ཞིག་གི་དཔེའི་ངག་དོན་གྱིས་གལ་ཏེ་དོན་གྱི་ངག་དོན་ཉེ་བར་འཇལ་བ། བཞིན་སྒྲ་དང་
བཅས་པ་ཞིག་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྦྱར་ན་དེ་ནི་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
ཡང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བཞིན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དང༌། དུ་མ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

253

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདེ་ལས་དང་པོ་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཏྭ་དཱ་ན་ན་མ་དྷཱི་རཱཀྵ། མཱ་ཝིརྡ་ཤ་ན་དཱི་དྷི་ཏི། །བྷྲ་མདྦྷྲངྒ་མི་ཝཱ་ལཀྵྱ། །ཀེ་ས་རཾ་བྷཱ་ཏི་པངྐ་ཛཾ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་གདོང་གི་སྐད་དོད་ཨ་ན་ན་ལ་གཉིས་པའི་ཨམ྄་བྱིན་པས་ཨཱ་ན་ནཾ། མིག་གི་སྐད་དོད་ཨཀྵ་ལ་གཉིས་པའི་ཨམ྄་བྱིན་པས་ཨཀྵཾ། འོད་ཀྱི་སྐད་དོད་དཱི་དྷི་ཏི་ལ་གཉིས་
པའི་ཨམ྄་བྱིན་པས་དཱི་དྷི་ཏ່། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་ངག་དོན་
ནོ། །སྔར་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་མིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་བྱིན་པས་འདིར་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བུང་བའི་སྐད་དོད་བྷྲངྒ་ལ་ཡང་གཉིས་པ་བྱིན། བཞིན་གྱི་སྐད་དོད་ཨི་བ་
དང་མཚམས་སྦྱར་བས་བྷྲངྒ་མི་བ་ཞེས་གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་སོ་སོའི་འོད་ལ་སྔར་གཉིས་པ་སྦྱར་བས་འདིར་འཇལ་བྱེད་གེ་སར་གྱི་སྐད་དོད་ཀེ་ས་ར་ལ་ཡང་
གཉིས་པ་སྦྱར་ནས་ཀེ་ས་རཾ། སྔར་གཞལ་བྱ་གདོང་ལ་གཉིས་པ་བྱིན་པས་འདིར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་འདམ་སྐྱེས་པདྨའི་སྐད་དོད་པངྐ་ཛ་ལ་ཡང་གཉིས་པ་བྱིན་པས་

པངྐ་ཛཾ་ཞེས་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་དཔེའི་ངག་དོན་ཏེ། འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་ཕུལ་ཆེ་ཞིང༌། གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་དང་འཇལ་བྱེད་དཔེ་
གཉིས་པོ་རྣམ་དབྱེ་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྦྱར་བའོ། །བོད་སྐད། ཁྱོད་གདོང་མིག་ནི་མི་བརྟན་ཞིང༌། །
སོ་ཡི་འོད་ཟེར་རབ་གསལ་བ། །
འདམ་སྐྱེས་བུང་བ་གཡོ་ལྡན་ནི། །
གེ་སར་དག་གིས་མཚོན་བཞིན་མཛེས། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མཛེས་ལ་མིག་མི་བརྟན་པ་སྟེ་གཡོ་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་

254

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དང༌། སོའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་ངག་དོན་དང༌།
སོའི་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྱུང་ཞིང༌། འདམ་སྐྱེས་ཏེ་མེ་ཏོག་པདྨ་བུང་བ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དང་ལྡན་པ། གེ་སར་གྱི་ཕྲེང་བས་མཚོན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་
དཔེའི་ངག་དོན་ཏེ་གེ་སར་དག་གིས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མཛེས་སོའམ་སྣང་ངོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དང་སྦྲེལ་ལོ། །གཞལ་བྱ་དོན་དང་འཇལ་བྱེད་དཔེ་གཉིས་པོ་རིམ་པས་མཚུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་པ་
གཅིག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་འདི་ནི་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཅན་ནི། རྒྱ་དཔེར། ན་ལི་ནྱཱ་ཨི་ཝ་ཏ་ནྭངྒཡཱ། །སྟ་སྱཱཿ པདྨ་མི་ཝཱ་ན་ནམ྄། །མ་ཡཱ་མ་དྷུ་ཝྲ་ཏེ་ནེ་ཝ། །པཱ་ཡམྤ

་ཡ་མ་ར་མྱ་ཏ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་
པདྨ་ཅན་ཏེ་པདྨའི་ཆུ་བའམ་ཡུ་བའི་སྐད་དོད་ན་ལི་ནཱི་ལ་དྲུག་པའི་གཅིག་ཚིག་ངས྄་
བྱིན་པའི་རྣམ་བཅད་ཕྱིས་པས་བཞིན་གྱི་སྐད་དོད་ཨི་བ་མཚམས་མ་སྦྱར་བར་
བཞག་པས་ན་ལི་ནྱཱ་ཨི་བ་ཞེས་པ་གྲུབ་སྟེ་འཇལ་བྱེད་དཔེའོ། །ཡང་དེའི་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མའི་སྐད་དོད་ཏ་ནྭ་གཱི་ལ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་གཅིག་ཚིག་ངས྄་བྱིན་

ཏ་ནྭངྒ་ཡཱས྄་ཞེས་གྲུབ། ཡང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་པདྨ་ལ་གཉིས་པ་བྱིན་ནས་པདྨཾ་གྲུབ།
དེ་ཨི་བ་དང་མཚམས་སྦྱར་བས་པདྨ་མི་བ། དེའི་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་གདོང་གི་སྐད་དོད་ཨཱ་ན་ན་ལ་ཡང་གཉིས་པ་བྱིན་པས་ཨཱ་ན་ནཾ། གཞལ་བྱ་བདག་གི་སྐད་དོད་ཨསྨད་ལ་གསུམ་པའི་གཅིག་ཚིག་ ྄ ཊཱ་བྱིན་པས་མ་ཡཱ། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་སྦྲང་རྩི་

སྤྱོད་པའི་སྐད་དོད་མ་དྷུ་ཝྲ་ཏ་ལ་ཡང་གསུམ་པའི་ཊཱ་བྱིན། ཊཱ་ཨི་ན་རུ་བསྒྱུར་
མཚམས་སྦྱར་བས་མ་དྷུ་ཝྲ་ཏེ་ན་གྲུབ། དེ་ནས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བྱེད་གཉིས་ཀའི་

255

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཆོས་འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལ་གཉིས་པ་བྱིན་པས་པཱ་ཡམྤ

་

ཡམ་ཞེས་གྲུབ་པའོ། །བོད་སྐད།
པདྨ་ཅན་བཞིན་ལུས་ཕྲ་མ། །
པདྨ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་གདོང༌། །
སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པས་བཞིན་དུ་ནི། །
བདག་གིས་འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་རྩེས། །
པདྨ་ཅན་ཏེ་པདྨའི་ཆུ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་
བའི་པདྨ་བཞིན་དུ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང༌། དེ་ལ་ཆགས་པའི་སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པ་
སྟེ་བུང་བས་བཞིན་དུ་འདོད་ལྡན་བདག་གིས་འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་རྩེས་སོ། །ཞེས་པ་ལའང་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་དང་དྲུག་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལས་བདག་གིས་ཞེས་པ་དང་སྦྲང་རྩི་སྤྱོད་པས་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དེ།
སྐད་གཉིས་ཀ་ལའང་རྩེས་སོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དང་སྦྲེལ་དགོས་ཤིང༌། བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཡོད་པས་ན་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཅན་གྱི་ངག་དོན་གྱི་དཔེའོ། །སྐབས་འདིར་ནི་དཔང་ལོ་
ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐུགས་འཁྲུལ་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་ཅན་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་ཅི་རིགས་པར་འབྲེལ་བའི་ངག་དོན་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་སྦྱར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པས། བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔང་ལོ་རང་གིས་མཛད་པའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བའི་ལུང༌། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་ཅན་ཆེད། །འབྱུང་ཁུངས་གཞི་རྣམས་བྱེད་ཅན་དྲུག །དྲུག་བརྒྱད་སྤངས་པའི་རྣམ་དབྱེའི་གཞི། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་བརྒྱད་གཉིས་པོ་སྤངས་པའི་ལྷག་མ་བྱེད་ཅན་དྲུག་པོ་ཅི་

256

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཀྲལ་བ་ཤ་སྟག་འདུག་ཀྱང༌། དོན་དུ་ནི་བོད་པའི་དོན་གྱི་

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་འདིར་འཇུག་པའི་དོན་མེད་མོད། བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཅན་གྱི་དཔེར་
བརྗོད་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་རྗེས་གཉིས་གསལ་བར་ཡོད་པས་བྱེད་ཅན་དྲུག་ཁོ་ནར་མ་ཟད། རྣམ་དབྱེ་བདུན་གསུམ་ཉེར་གཅིག་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་ཞིང་གཙོ་བོར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་
གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་ན་གསལ་ལོ། །

༼༣༠-ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ།༽
སུམ་ཅུ་པ་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི།
དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཉེར་བཀོད་ནས། །
དེ་ཡི་ཆོས་མཐུན་རབ་བཀོད་པས། །
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཅན། །
ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ཡིན་དཔེར། །
བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ཟླ་བོའམ་གྲོགས་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་ཕྱིས་རབ་ཏུ་བཀོད་པས། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མཚུངས་པར་མ་བརྗོད་ཀྱང་
ཤུགས་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དེ་ལ་ནི་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་ན་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ནི།

257

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་གྱུར་ཀྱང༌། །
ད་ལྟ་ཁྱོད་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །
ཡོངས་འདུ་དག་གི་རྐང་འཐུང་ནི། །
གཉིས་པ་ངེས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། །
གནའ་དུས་རིང་མོ་ཉིད་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཇི་སྙེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཀྱང༌། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་འདྲ་བ་ནི་སྔར་མ་ཟད་ད་ལྟ་ཡང་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བཀོད་པའོ། །དེའི་ཆོས་
མཐུན་དཔེའི་དངོས་པོ་འགོད་པ་ནི། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ལྷའི་ལྗོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤིང་གཉིས་པ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་
ནར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་ཟད་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་སྔར་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར། །ཡོངས་འདུ་དག་ལ་རྐང་འཐུང་ནི། །ཞེས་དང༌། རྐང་འཐུང་དག་ལ་ཡོངས་འདུ་ནི། །ཞེས་པ་གཉིས་འདུག་པ་གཉིས་ཀའང་དོན་ལ་ཆེར་མི་འགལ་མོད་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་རྗེས་ཡོད་པས་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང༌། ལེགས་བཤད་འཚོལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་ཏུ། །བསྟན་བཅོས་མན་ངག་རྣམས་ཀྱིས་དག་བྱས་ཀྱང༌། །ངེས་པར་བློ་
ངན་རབ་དྭངས་ཉིད་མི་འགྱུར། །ག་པུར་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་གྱུར་
ཀྱང༌། །མི་ཟད་སྒོག་པ་རང་གི་དྲི་མི་གཏོང༌། །ཞེས་པ་དང༌། སྙན་ངག་ཆེན་པོ་རཱ་མ་ཡ་ན་ལས། ཆུང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སོན་པའི། །སྤྲེའུའི་རྒྱལ་པོ་མགྲིན་བཟང་དེ། །ས་
ག་ས་ག་ལ་སྐར་མ་གཉིས་ཡོད་པའོ། །དག་གི་དབུས་སོན་པའི། །ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ་ཇི་

258

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བཞིན་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༣༡-མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ།༽
སོ་གཅིག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།
ལྷག་པས་དམན་པ་བྱ་བ་ཡི། །
ཆོ་ག་གཅིག་ལ་རབ་བསྡུས་ནས། །
གང་སྨྲས་དེ་ནི་མཚུངས་པ་དག །
སྦྱོར་བའི་དཔེ་རུ་བཤད་དེ་དཔེར། །
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལྷག་པས། བརྗོད་བྱའི་དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་དམན་པ། བརྗོད་
ཚུལ་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱེད་པ་ལ་མཚུངས་པར་བསྡུས་ནས་སྙན་ངག་མཁན་
གྱིས་སྨྲས་པའི་ངག་དེ་ནི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། །
པུ་ལོ་མ་དགྲས་མཐོ་རིས་དང༌། །
ཁྱོད་ནི་ས་སྲུང་མེལ་ཚེ་བྱེད། །
དེ་ཡིས་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མིན་དང༌། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཡི་བདག་པོ་འཇོམས། །
བདེ་སོགས་ཀྱི་ཕ་ལྷ་མ་ཡིན་པུ་ལོ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དགྲ་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
བྱིན་ཏེ་དེས་མཐོ་རིས་ལྷ་གནས་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་སྟེང་
མི་ཡུལ་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ་མེལ་ཚེ་བྱེད་ལ། བརྒྱ་བྱིན་དེས་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མ་ཡིན་

259

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲེགས་ལྡན་མིའི་བདག་པོ་གཞན་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅེས་ཕྱེད་སྔ་མའི་
རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་ལྷག་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དོན་དམན་པ་མི་བདག་གཉིས་རང་
ཕྱོགས་བསྲུང་བའི་བྱ་བ་མེལ་ཚེ་བྱེད་པ་ལ་བསྡུས། ཕྱེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་ལྷག་
པ་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མིན་དང༌། དོན་དམན་པ་དགྲ་ཟླར་གྱུར་པའི་མིའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་པ་གཉིས་འཇོམས་ཞེས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བསྡུས་ནས་གཞན་སྡེའི་རྒོལ་བ་རྣམ་པར་གནོན་པ་བརྗོད་པའོ། །

༼༣༢-རྒྱུ་དཔེ།༽
སོ་གཉིས་པ་རྒྱུ་དཔེ་ནི།
རྒྱལ་པོ་མཛེས་པས་ཟླ་བ་དང༌། །
གཟི་བྱིན་གྱིས་ནི་ཉི་མ་དང༌། །
བརྟན་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ་བྱེད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་དཔེར་དྲན། །
ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ནི་མཛེས་པའི་རྒྱུས་ཟླ་བ་དང་འདྲ་ཞིང༌། གཟི་
བྱིན་ཆེ་བའི་རྒྱུས་ཉི་མ་དང་མཚུངས། ཟབ་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱུས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཏིང་མི་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀོད་ནས་དཔེ་
དཔེ་ཅན་མཚུངས་པར་བསྒྲུབས་པས་ན་རྒྱུའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བར་སྙན་ངག་མཁས་
དབང་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཧེ་ཏུ་ཞེས་པ་
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱུ་རུ་འགྲེལ་བ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དངོས་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུ་གང་ཡིན་རུང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་འབྲེལ་དགོས་པའི་

260

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱུ་མཚན་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། དེ་ནི་གཞུང་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད། རང་ཅག་ལ་
ཚད་མར་གྱུར་པ་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་བཞེད་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་ཡང༌། ཡང་ན་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ཏེ།
དེའི་ཨི་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་ཏེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཤེས་པའི་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཚུངས་པས་བསྟན་བཅོས་ནི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །དཔེར་ན་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་བསྒྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་བཞེད་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྣམས། རྒྱུ་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མཚོན་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དཔེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔག་
བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཕུལ་ཕྱིན་ཁྱད་

པར་གྲགས་པ་ནི། །གཉིས་ཉིད་བཟང་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ། །སྦྱིན་པས་ལག་བརླན་འཇིག་
རྟེན་ན། །ཁྱོད་དང་མཐོ་བརྟན་གླང་འདིའོ། །ཞེས་སྦྱར་རྒྱན་གྱི་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་
དང༌། ཡང་ཀླུ་གཞོན་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། བཞིན་རས་མཛེས་ཤིང་སྤྱན་ཡངས་པ། །ཟླ་བ་ཉ་དང་པད་རྩ་དག །འགྲོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟེར་བའི། །རྒྱལ་བ་དེར་ནི་མཐོང་བར་གྱུར། །ཅེས་དང༌། ནགས་ཤོད་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་རྗེ་མི་ལའི་བསྟོད་པར། འཕོང་སྐྱེན་དགའ་བྱེད་མདའ་ཡིས་འབོད་སྒྲོགས་ཀྱི། །རི་དྭགས་

261

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམཆོག་དེ་བཟུང་བར་མ་ནུས་ཀྱང༌། །ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་མཚོན་ཆས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི། །དགྲ་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐལ་བར་བརླག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དང༌། ཟུར་མཁར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་མཛའ་བོའི་རྒྱན་དུ། ནགས་དང་མཚོ་འགྲམ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ། །ཆུ་སྐྱེས་མཐའ་དག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་པ། །ཉིན་མོ་ས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཟླ་འོད་འདིས། །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་ཀ་ལ་ཤ་བཞིན་ ཻ བྱས། །ཞེས་པ་སྔོན་མེད་པའི་དཔེར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼དཔེའི་སྐྱོན་ཡོན་དཔྱད་པ།༽
གསུམ་པ་དཔེའི་སྐྱོན་ཡོན་དཔྱད་པ་ལ། སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྲོ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་མི་འདོད་པ་ནི།
བློ་ལྡན་མི་དགྱེས་མེད་གང་ལ། །
ངེས་པར་དཔེ་ཡི་སྐྱོན་དག་ནི། །
ཐ་དད་རྟགས་དང་ཚིག་ལ་མེད། །
དམན་དང་ལྷག་པ་ཉིད་ལའང་མེད། །མ་ནིང་འདི་འགྲོ་བུད་མེད་བཞིན། །
བུད་མེད་འདི་སྨྲ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །
བདག་གི་གྲོགས་འདི་སྲོག་རྣམས་བཞིན། །རིག་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་ནོར་བཞིན་ནོ། །ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་བཞིན་དུ། །
ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་མཛེས། །

262

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཚ་ཟེར་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ལ། །

མི་བདག་གཟི་ཡིས་འགོང་པར་ནུས། །
ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས། །
སྐལ་བཟང་ནམ་ཡང་གཏོང་མིན་ཉིད། །
བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང༌། རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་
པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཆོག་གི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤང་བླང་གི་གནད་ཇི་བཞིན་རིག་པའི་བློ་ལྡན་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་སྐྱོན་དུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་མི་མཛེས་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་མི་དགྱེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པ་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བ་རྟགས་ཐ་དད་པ་སྟེ། དཔེ་ཅན་གཞལ་བྱ་དང་དཔེ་འཇལ་བྱེད་གཉིས་རྟགས་ཐ་དད་པར་སྣང་བས་རྟགས་འཁྲུགས་པ་དང༌། མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་ཐ་དད་པས་ཚིག་འཁྲུགས་པ་དང༌། དཔེ་དོན་དམན་ལྷག་ཧ་ཅང་འགྱངས་ཆེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་

བྱའི་སྐྱོན་དུ་མི་བརྩི་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། མ་ནིང་འདི་འགྲོ་ཚུལ་བུད་མེད་བཞིན་དུ་མཛེས་སོ་ཞེས་པའི་དཔེ་ཅན་མ་ནིང་གི་སྐད་དོད་ལ་ཥཎྜྷོ་ཡཾ་ཞེས་མ་ནིང་གི་རྟགས་དང་དཔེ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་སྟྲཱི་ཞེས་མོ་རྟགས། དེ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་
འདི་སྤོབས་པ་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་པའི་དཔེ་ཅན་བུད་མེད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་སྔར་བཞིན་སྟྲཱི་ཞེས་མོ་རྟགས་དང༌། དཔེ་སྐྱེས་པའི་སྐད་དོད་པུ་མཱན་ལ་

྄སུ་ཕྱིས་ནས་ཨི་བ་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་ཕོ་རྟགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དཔེ་དཔེ་ཅན་རྟགས་ཐ་དད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་

263

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགྲོགས་འདི་ཞེས་དཔེ་ཅན་གྲོགས་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་གཅིག་ཚིག་དང༌། སྲོག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མང་ཚིག་ལས་གཞན་མི་ཐོབ་པ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་ངེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གེ་དང་བརྡ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་མང་ཚིག་དང༌། ནོར་བཞིན་ཞེས་དཔེ་ལ་གཅིག་ཚིག་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དཔེ་དཔེ་ཅན་ཚིག་ཐ་དད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པའི་དཔེ་དང༌། ཀྱེ་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཞེས་བོད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་བཞིན་དུ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་མཛེས་སོ་ཞེས་དཔེ་དམན་པས་དོན་ལྷག་པ་འཇལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་བཟློག་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅིང༌། ཚ་ཟེར་ཅན་ཉི་མའི་ནུས་པ་ལ་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་
ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་འགོང་པར་ནུས་སོ་ཞེས་ལྷག་པས་དམན་པ་འཇལ་བའང་རྒྱལ་
པོ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གཞལ་བྱ་དོན་དང་འཇལ་བྱེད་དཔེ་གཉིས་པོ་མཆོག་དམན་འགྱངས་ཆེས་པ་ལྟར་སྣང་ནའང་དོན་དུ་སྐྱོན་མེད་པའི་དཔེའོ། །སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་དེ་བཞིན་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་ཟུར་མཁར་བས་དོགས་སློང་གི་རིག་པ་འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས་བཟློག་པའི་དཔེ་ཡིན་པར་འཆད་ན་མི་འཐད་གསུངས་ཀྱང༌། མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ་བཟློག་པའི་དཔེ་ལའང༌། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་པདྨ་ནི། །རྣམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་ཡོངས་གྲགས་ལས་གོ་བཟློག་པས་དཔེ་གདོང་དང་དཔེ་ཅན་པདྨ་ཡིན་པ་ལྟར་སྨྲས་ཀྱང༌། དོན་གྱི་བརྗོད་འདོད་གདོང་གི་མཛེས་པ་ལ་བསྟོད་པས་དེ་
ཉིད་དཔེ་ཅན་ལས་མི་འདའ། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔེ་དང་ལྷ་དབང་དཔེ་ཅན་ལྟར་ཚིག་རྒྱན་གྱི་དབང་གི་སྨྲས་ཀྱང༌། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དངོས་མི་བདག་

264

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དཔེ་ཅན་ལས་མི་འདའ་བས། ཟུར་མཁར་བའི་གསུང་དེ་དག་མགོ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཙམ་ལས་སྙིང་པོས་དབེན་ནོ། །གཞན་ཡང་བོད་འགྲེལ་མང་པོར། བདག་གི་གྲོགས་འདི་ཚེ་རབས་དུ་མའི་སྲོག་རྣམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པའང་སྲོག་ལ་
མང་ཚིག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་འཇུག་པ་མ་དགོངས་པའི་གསུངས་ཙམ་དང༌། ནོར་བཞིན་ཞེས་པའང་རང་ལ་བདོག་པའི་ནོར་རྫས་ལ་གཅིག་ཚིག་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི།

ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཀྲལ་བའང་རྟོག་བཟོ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་མཁས་པས་ཐོས་ན་མི་མཛེས་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པར་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་སྤང་བྱར་འདོད་པ་ནི།
སྦྱོར་བ་འགའ་ལ་ངག་རིག་རྣམས། །
མི་དགྱེས་པ་ཡོད་ཇི་ལྟར་ན། །
ངང་མོ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དཀར། །
མཚོ་རྣམས་བཞིན་དུ་མཁའ་དྲི་མེད། །
ཁྱི་བཞིན་དཔའ་བོ་རྗེ་ལ་གུས། །
ཉི་མ་བཞིན་དུ་མེ་ཁྱེར་གསལ། །
འདི་འདྲ་སྤངས་ཏེ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །

རྒྱུ་ཡང་འདིར་ནི་བསམ་པར་བྱོས། །
རྟགས་དང་ཚིག་ཐ་དད་པ་དང༌། དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་འགྱངས་ཆེས་པའི་སྦྱོར་བ་འགའ་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་མ་ཤེས་པས། བློ་ལྡན་སྙན་ངག་རིག་

265

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་མི་དགྱེས་ཤིང་མི་སྙན་པར་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེས་པས་
སྤང་བྱར་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། ངང་མོ་ཞེས་དཔེ་ལ་མོ་རྟགས་དང་ཟླ་བ་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་དང༌། མཚོ་རྣམས་ཞེས་དཔེ་ལ་མང་ཚིག་དང༌། མཁའ་དྲི་མེད་ཅེས་དཔེ་ཅན་ལ་གཅིག་ཚིག་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་དང༌། ཁྱི་བཞིན་ཞེས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རིགས་དམན་པའི་
མཐར་ཐུག་པས་དཔའ་བོ་རྗེ་ལ་གུས་ཞེས་དོན་ལྷག་པར་འཇལ་བ་དང༌། ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་དཔེ་ལྷག་པ་འོད་དམ་སྣང་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་ཉི་མས་མེ་ཁྱེར་གསལ་ཞེས་
དོན་དམན་པའི་མཐར་ཐུག་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱི་འོད་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་དཔེ་དོན་མཆོག་
དམན་འགྱངས་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མཁས་པ་སྙན་ངག་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟགས་ལ་
སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་མཉམ་ལ། །མ་ནིང་འདི་འགྲོ་སོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང༌། ངང་མོ་བཞིན་དུ་སོགས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། མ་ནིང་འདི་འགྲོ་སོགས་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང༌། མ་ནིང་འཕྱོར་སྒེག་གིས་འགྲོ་བ་བུད་མེད་དཔེར་བྱས་པ་དང༌། བུད་མེད་སྤོབས་པ་ཆེན་པོས་སྨྲ་བ་སྐྱེས་པ་དཔེར་བྱས་པ་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་མེད། ངང་མོ་བཞིན་དུ་སོགས་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་རྟགས་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཆོག་པ་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་རྟགས་མི་མཚུངས་པར་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣ་བར་མི་སྙན་པས་སྐྱོན་ཉིད་དོ། །མཚོ་རྣམས་བཞིན་དུ་སོགས་ནི་ནམ་མཁའང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མང་ཚིག་མི་འཇུག་པ་མིན་ཀྱང་འདིར་ཚིག་མི་མཚུངས་

266

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པར་བྱས་པ་སྐྱོན་ཡིན་ཞིང༌། །རིག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་སོགས་ནི་རིག་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ནོར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་འབད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནོར་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་དཔེར་བྱས་པས་བྱེ་བྲག་ལ་མང་ཚིག་
དང༌། སྤྱི་ལ་གཅིག་ཚིག་ཐོབ་པ་སྒྲ་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང༌། ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་བཞིན་དུ་སོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱའི་དཔེ་ཅན་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང༌། ཉི་མ་བཞིན་དུ་སོགས་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་འགྱངས་ཆེས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་མདོར་ན་མཁས་པ་སྙན་ངག་མཁན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་རྟོགས་ནུས་པའི་བློ་མིག་དང་
ལྡན་པས་ཐོས་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྙན་ཞིང་དཔྱད་ན་སྐྱོན་གྱི་གྲངས་སུ་བགྲང་རིགས་
པ་ནི་དོར་བྱ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་བླང་བྱར་རིགས་པས། གཞུང་འདིར་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིས་མཚོན་ནས་བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པ་རང་
ཉིད་ཁོ་ནས་བསམ་ཞིང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་པ་ལས་
མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་བྱས་ནས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་པཎྚི་ཏས། ཆུ་སྐྱར་བྱི་ལ་ཆོམ་རྐུན་དག །སྒྲ་མེད་འཇབ་
ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ། །ཐུབ་པས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྤྱད། །ཅེས་བྱ་བའང་དོན་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་མོད་སྙན་ངག་གི་སྐབས་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་དག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དམ་ཞེས་ཅོ་འདྲིའི་དོགས་པ་དང༌།
སྐྱེས་རབས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉའི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཁྭ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མེད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་

267

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྒྱན་དུ་མི་མཛེས་ཏེ། ཁྭ་ཡི་འཇིགས་པ་འདི་ལས་བདག་ཅག་སྐྱོབ། །ཅེས་བརྗོད་ན་མཛེས་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་གཞུང་གིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ། ངང་མོ་སོགས་སྐྱོན་མེད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་ན། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། ཟླ་བ་ངང་པ་བཞིན་དུ་སྣང༌། །ནམ་མཁའ་མཚོ་ལྟར་དྲི་མ་མེད། །དཔའ་བོ་གཉེན་ལྟར་གཉེན་གཤིན་ཏེ། །མེ་ཁྱེར་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་སྣང༌། །ཞེས་སྦྱར་ན་རུང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་མ་དགོངས་པར་སྣར་ཐང་པ་སངྒྷ་ཤྲཱིས། དོན་
དམན་པ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་རྟགས་དང་ཚིག་འཁྲུགས་པ་དང༌། དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་འགྱངས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་བཤད་ནས། ངང་མོ་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་སྣང༌། །མཚོ་རྣམས་མཁའ་ལྟར་དྲི་མ་མེད། །ཁྱི་ནི་དཔའ་བོ་བཞིན་དུ་དཔའ། །མེ་ཁྱེར་ཉི་མའི་འོད་ལ་འགྲན། །སོགས་
ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དང༌། རཏྣ་ཤྲཱིའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་སྔར་སྨོས་ཟིན་དེ་ཉིད་
དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པ་སོགས་གཞུང་དོན་དང་འགལ་བའི་རྙོག་མ་ཅི་ཡང་བསླངས་པ་ནི་རང་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཐུགས་ལ་གང་ཤར་གྱི་གསུང་བབ་ཅོལ་དུ་བྱོན་པས། རྒྱ་གར་བའི་པཎྜ་ིཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལའང་
དགག་པ་མཛད་པ་སོགས་ནི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུས་ཀྱང་སྙིགས་དུས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ཧམ་པ་བསྐྱེད་དེ་སྙན་ངག་གི་ལུགས་སྲོལ་ཆེན་པོ་ལ་
དབང་ཟ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷད་མེད་གཙང་མའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་མཁས་པ་ཡོད་ན་
འབྲང་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། འདིས་ནི་དཔེའི་སྐྱོན་དམན་པ་ཉིད་

268

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དང༌། མི་སྲིད་པ་དང༌། རྟགས་དང༌། ཚིག་ཐ་དད་པ་དང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། དཔེ་ལྷག་པ་ཉིད་དང༌། མི་འདྲ་བ་སྟེ་བདུན་འདོད་པ་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྐྱོན་བདུན་པོ་དེ་གཞན་ལས་བཤད་ཀྱང་འདིར་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེས་མི་སྲིད་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འདོད་པ་དང༌། བཟློག་པའི་དཔེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། པུ་ལོ་མ་དགྲ་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་ལྷག་པ་སྐྱོན་དུ་མི་བཞེད་
པར་གོ་ནུས་ཤིང༌། དེས་ན་གཞུང་འདིར་སྒྲའི་སྐྱོན་གྲོང་པའི་ཚིག་གི་སྤང་བྱ་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་ཟིན། སྐྱོན་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་ཐ་མར་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང༌། འདིར་ནི་སྤང་བྱའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཐ་དད་པ་དང༌། ཚིག་ཐ་དད་པ་དང༌། དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་འགྱངས་ཆེས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དེས་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །

༼མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱིར་བསྟན་པ།༽
བཞི་པ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་གཞུང་ཚིག་
ཤོང་དཔང་སོགས་ལོ་ཙཱ་བ་སྔོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་དོད་མ་ཐུབ་པར་བོད་སྐད་
ལ་ཡང་ཡང་ཟློས་དགོས་བྱུང་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་གཟིགས་ནས། བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲ། །མཐུན་མཚུངས་སན་ནི་བྷ་དང་མཉམ། །སཾ་ཀོ་ཤཱ་དང་ནཱི་ཀཱ་ཤ། །རབ་གསལ་པྲ་ཏི་རུ་པ་ཀ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག །སྒྲ་མི་ཟློས་པ་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཙམ་ཡོད་ལ། ཕྱིས་སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་སྒྲ་པ་སངྒྷ་
ཤྲཱིས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་གྲངས་ཀྱང་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔར་བཤད། དེ་ལའང་སྡེ་ཚན་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་ཡན་ཆད་དཔེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉེར་གཉིས།

269

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའགྲེལ་པས་བསྟན་པའི་གྲིབ་མ་ཐུན་མོང་ཡན་ཆད་འདྲ་བའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་
བཅོ་བརྒྱད། མི་བཟོད་ཡན་ཆད་དཔེ་རྒྱན་གསལ་བྱེད་བཅོ་ལྔ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཡན་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བཅུ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྒྱུར་བས་བོད་ཀྱིས་གོ་བདེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་དུ་སོང་བའི་བཀའ་དྲིན་ཕྱི་རབས་

པ་ཀུན་ལ་བྱུང་འདུག་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་འདི་ལའང་མཉམ་དང་འདྲ་དང་མཚུངས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཟློས་པ་ནི་མང་དུ་ཡོད་པ་འདིར་ཟད། སྡེ་ཚན་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི་གསར་བཟོ་ཙམ་སྟེ་རྒྱ་གར་བ་ལ་ཡེ་མ་གྲགས། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ལ། འདིར་ཡང་བོད་ཕྱི་རབས་པ་ལ་

ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་

ལུགས་བཞིན་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་ན། དང་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲ། །
མཐུན་མཚུངས་ཡང་དག་མཚུངས་དང་མཉམ། །
ཡང་དག་གསལ་དང་ངེས་པར་གསལ། །
རབ་གསལ་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་དང༌། །
གཉེན་པོ་དང་ནི་དགྲ་ཟླ་དང༌། །
སོ་སོར་རྟོག་དང་འགལ་དང་འདྲ། །བལྟ་བཅས་དང་ནི་བསླུ་བ་དང༌། །རིགས་མཐུན་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་དང༌། །གཟུགས་བརྙན་དང་ནི་སོ་སོར་སྡེབ། །

270

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གཟུགས་མཚུངས་མཉམ་དང་ཡང་དག་འཇལ། །མཚན་ཉིད་མཐུན་འདྲ་མཚུངས་པ་དང༌། །མཐུན་ཕྱོགས་དཔེར་བྱས་དཔེ་དང་རྟོག །དམན་དང་ཅུང་ཟད་དམན་སོགས་དང༌། །རབ་ཏུ་སྨྲ་དང་སོ་སོར་བཟློག །
རིགས་མཐུན་མཉམ་བྱས་སྒྲ་དག་དང༌། །གང་ཡང་དམན་མིན་དོན་ཅན་ཚིག །འབྲུ་མང་པོ་ཡི་ཚིག་སྡུད་ནི། །
རི་བོང་མཚན་མའི་གདོང་ཅན་སོགས། །འགྲན་དང་རྒྱལ་དང་སྡང་བ་དང༌། །

འཁུ་དང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་པ་དང༌། །
འཐབ་པ་དང་ནི་འཕྱ་བ་དང༌། །
སྨ་འབེབས་བྱེད་དང་སྨོད་པ་དང༌། །
ཅོ་འདྲི་བ་དང་འགོག་པ་དང༌། །
དགོད་དང་ཕྲག་དོག་མི་བཟོད་དང༌། །
ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད་དང༌། །
དེ་ཡི་མཛེས་པ་ཟུམ་བྱེད་དང༌། །
དེ་དང་འགྲན་ལས་ཚར་གཅོད་དང༌། །

271

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདེ་དང་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་འཛེགས། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་རྐང་འཇོག་དང༌། །
དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་དང༌། །
དེ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་སུ་འཆིང༌། །
དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་འགོག་དང༌། །
དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་པའི། །
སྒྲ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན། །
ཞེས་པ་རྣམས་ཏེ།

༼སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པོ་རེ་རེའི་དཔེར་བརྗོད།༽
དང་པོའི་བློ་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་འཆར་བདེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་
བརྗོད་གཞན་ལས་དྲངས་པ་དང༌། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་མ་ཚང་པ་ཁ་བསྐངས་དགོས་པའི་རིགས་ལ་རང་བློས་གསར་དུ་སྦྱར་ཏེ་རེ་རེ་ནས་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་ན། མཚར་སྡུག་ལང་ཚོ་རྫོགས་པའི་གདོང༌། །ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ་དག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་བཞིན་དང༌། དྲི་ཟའི་ཕང་པར་འཛེགས་འོས་པའི། །གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་རྒྱུད་མངས་ལྟར། །ཞེས་པས་ལྟར་དང༌། གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་བྱིན། །ཉི་མ་ལྟ་བུར་ལྷམ་མེར་འབར། །ཞེས་པས་ལྟ་བུ་དང༌། ནམ་མཁའི་ཕ་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར། །ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་མཐའ་མི་མངོན། །ཞེས་པས་ཇི་ལྟར་དང༌། དག་ཅིང་བཟང་བའི་སྤྱོད་པ་འདི། །འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དང་མཐུན། །ཞེས་པས་མཐུན་དང༌། ལང་ཚོ་ཅན་དང་མཛེས་མའི་དཔལ། །དགའ་དང་གྲགས་པ་འགྲོགས་པས་

272

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཚུངས། །ཞེས་མཚུངས་པ་དང༌། རོལ་བཅས་དགོད་པ་རྩེ་དགའི་འཛུམ། །ཀུནྡའི་ཕུང་པོར་ཡང་དག་མཚུངས། །ཞེས་ཡང་དག་མཚུངས་དང༌། རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་བརྩེགས་པའི་སྤོ། །མཐོར་བསྙེགས་ལྷུན་པོའི་སྲིད་དང་མཉམ། །ཞེས་མཉམ་པ་དང༌། བཙུན་མོའི་མཚར་སྡུག་བཞིན་རས་ཀྱིས། །ཟླ་བའི་མཛེས་པ་ཡང་དག་གསལ། །ཞེས་ཡང་དག་གསལ་དང༌། གྲངས་མེད་འཁོར་གྱི་འདུ་འགོད་འདིས། །རྒྱུ་དཀར་ཕྲེང་བ་
ངེས་པར་གསལ། །ཞེས་ངེས་པར་གསལ་དང༌། མཁུར་ཚོས་དཀར་དམར་འཛུམ་འོད་
ཀྱིས། །པདྨ་གཞོན་ནུའི་དཔལ་རབ་གསལ། །ཞེས་རབ་གསལ་དང༌། ཀཻ་ལ་ཤ་ཡི་ས་འཛིན་དབང༌། །གླང་པོ་འདི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་དང༌། གཞོན་
ནུའི་འགྲམ་པ་རབ་མཛེས་པས། །ཙམ་པ་ཀ་འདབ་གཉེན་པོ་བྱེད། །ཅེས་གཉེན་པོ་དང༌། རིན་ཆེན་རྐང་གདུབ་སིལ་སིལ་སྒྲ། །འོག་ལྤགས་དྲིལ་བུའི་དགྲ་ཟླ་བྱེད། །ཅེས་དགྲ་ཟླ་དང༌། མཛེས་མའི་མཆུ་ཡི་སྒྲོས་དམར་དང༌། །བིམྦའི་ཡལ་འདབ་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་དང༌། འགྲམ་པ་བུང་བའི་དབྱངས་ལྡན་པ། །སོ་གཉིས་འདི་དག་དཔྱིད་དང་འགལ། །ཞེས་འགལ་བ་དང༌། མི་བདག་གྲགས་པའི་ཁོར་ཡུག་ནི། །འཆི་མེད་ལམ་གྱི་མཐའ་དང་འདྲ། །ཞེས་འདྲ་བ་དང༌། མཚར་སྡུག་ལྡན་པའི་སྨིན་

མ་དག །ཨུཏྤལ་ནགས་ཀླུང་འདྲ་བར་མཐོང༌། །འདི་སྔར་བལྟ་བཅས་སུ་བསྒྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་བལྟ་དང་བཅས་དང་ཞེས་གྲངས་གཉིས་སུ་འདྲེན་ཀྱང༌། འདིའི་རྒྱ་སྐད་ས་དྲ་ཤ་ཞེས་པའི་ས་འདྲ་བ་དང༌། དྲ་ཤ་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པས་འགྱུར་འདི་ལྟར་འཐད་ཅིང༌། དེ་ཡང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་

ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་སྦྱངས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་གསལ་བར་འཆད་པའོ། །

273

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཞན་ཡང༌། ག་པུར་དོ་ཤལ་རབ་དགོད་པས། །རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བའི་མཛེས་པ་བསླུ། །ཞེས་བསླུ་བ་དང༌། སྦྱིན་མང་གདུང་མེད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད། །དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རིགས་སུ་མཐུན། །ཞེས་རིགས་མཐུན་དང༌། སྙན་པའི་ངག་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་

ཚིག །དབྱངས་ཅན་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྨྲ། །ཞེས་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་དང༌། སྐྱོན་མེད་ལུས་
ཅན་མ་ཁྱོད་ཀྱི། །འདྲེན་བྱེད་པདྨའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན། །ཞེས་གཟུགས་བརྙན་དང༌།
འོ་མ་འཛིན་པའི་ཁུར་དག་དང༌། །གླང་ཆེན་མྱོས་བུམ་སོ་སོར་སྡེབ། །ཅེས་སོ་སོར་སྡེབ་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱ་དཔེར་ས་རཱུ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ས་ནི་ས་མ་ནའི་ས་རུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས་མཚུངས་པའི་དོན་དང་རཱུ་པ་གཟུགས་ལ་འཇུག་པས་གཟུགས་མཚུངས་སུ་བསྒྱུར་ཆོག་ཀྱང༌། སྨོན་འགྲོ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སློབ་རྒྱུན་ལ་དེ་འོག་མ་གཉིས་ལའང་
སྦྱར་ནས་གཟུགས་མཉམ་པ་དང༌། གཟུགས་ཡང་དག་པར་འཇལ་བ་དང༌། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ས་ལཀྵ་ཎ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མཐུན་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་འོག་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་སོགས་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྲོལ་བྱུང་འདུག་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་གསུངས་པ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་འདྲ་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་སྒྲ་མི་ཟློས་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་ནའང་ད་དུང་སྒྲ་ཟློས་པ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསར་བཟོ་མང་པོས་ལྷད་གཞུག་པ་ལ་
དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་
པར་མ་ཟད། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ས་རཱུ་པ་གཟུགས་མཚུངས། ས་མ་མཉམ་པ། སམྨི་

274

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཏཱཿཡང་དག་འཇལ། ས་ལཀྵ་ཎ་མཚན་ཉིད་མཐུན། ས་དྲཀྵ་འདྲ། ཨ་བྷ་མཚུངས་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མཉམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་སོགས་བླ་ཐབས་སུ་བསྣན་པས་ག་ལ་རུང༌། དེས་ན་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།
གླང་པོ་མྱོས་པའི་འགྲམ་ལངས་པ། །དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་དང་གཟུགས་མཚུངས་
ཉིད། །ཅེས་གཟུགས་མཚུངས་དང༌། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་གྲངས་མེད་པ། །གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མར་མཉམ། །ཞེས་མཉམ་པ་དང༌། མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གིས། །དབང་སྔོན་ལྷུན་པོ་ཡང་དག་འཇལ། །ཞེས་ཡང་དག་འཇལ་དང༌།འཚོ་བྱེད་མཁས་པའི་སྨན་ནུས་དང༌། །འཆི་མེད་བདུད་རྩི་མཚན་ཉིད་མཐུན། །ཞེས་མཚན་ཉིད་
མཐུན་པ་དང༌།གྲིབ་མ་སྣུམ་པའི་ས་སྐྱོང་འདི། །ལྗོན་བཟང་རྒྱས་པའི་དཔལ་དང་
འདྲ། །ཞེས་འདྲ་བ་དང༌། གཟུགས་ཅན་མ་ཡི་ཟུར་མིག་མདའ། །ཡིད་སྲུབས་ལོངས་སྤྱོད་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་མཚུངས་པ་དང༌། མཛེས་མའི་ཁ་ཡི་དྲི་ཞིམ་དང༌། །མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རྫི། །ཞེས་མཐུན་ཕྱོགས་དང༌། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ནགས་ཀྱི་ཚལ། །ཁྱོད་ཀྱི་མིག་མཛེས་དཔེ་རུ་བྱས། །ཞེས་དཔེར་བྱས་དང༌། ཨ་མྲའི་
འཁྲི་ཤིང་གཡོ་ལྡན་ནི། །སྡུག་གུ་མ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ། །ཞེས་དཔེ་དང༌། རྩེ་དགའ་རོལ་པའི་འཛུམ་གྱི་འཕྲེང༌། །རབ་དཀར་ཁ་བའི་འོད་ལ་རྟོག །ཅེས་རྟོག་པ་དང༌།
དེ་ནས་རྒྱ་དཔེར་ཀལྤ་དེ་ཤཱི་ཡ་དེ་ཤྱཱའི་དི་ཞེས་འབྱུང་བ། ཙཱནྡྲ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཀལྤཔ྄་དང་དེ་ཤཱི་ཡ་དེ་ཤྱཱའི་རྐྱེན་ཏེ་རྐྱེན་གསུམ་པོ་བསྒྲིགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་
ལས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲའི་སྐད་དོད་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཚེ་དམན་པ་དང༌། ཅུང་ཟད་དམན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། དམན་

275

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་ཅུང་ཟད་དམན་སོགས་དང༌། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། རྒྱ་སྐད་ལ་དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། མུ་ཁ་ཙནྡྲ་ཀལྤ། གདོང་ཟླ་བར་སེམས། མུ་ཁུ་ཙནྡྲ་དེ་ཤཱི་ཡ། གདོང་ཟླ་བ་ལས་དམན། མུ་ཁ་ཙནྡྲ་དེ་ཤཱི་ཡ། གདོང་ཟླ་བ་ལས་དམན། མུ་ཁ་ཙནྡྲ་དེ་ཤྱཱ་གདོང་ཟླ་བ་ལས་ཅུང་ཟད་དམན་ཟེར་བ་ལྟ་བུར་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཉིད་བོད་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ཡང༌། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་དམན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང༌། བོད་འདིར་དཔེར་བརྗོད་བརྩམས་པ་ཀུན་ལ་དེ་ཉིད་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ལུགས་གྲ་བསློག་ནས་དཔེ་དོན་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་དམན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་འདུག་པ་དཔེ་ཅན་ལ་བསྟོད་ཕུལ་ཆེར་སོང་བས་རྣམ་པ་མཛེས་པར་སྣང་ཡང་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱ་དཔེའི་རྐྱེན་སྦྱར་ཚུལ་ལ་འགལ་བར་སྣང་བས། འདིར་རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་དང་བསྟུན་ནས་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན།
ཆེན་པོའི་རལ་པར་རྟག་ཉལ་བའི། །ཞབས་སེན་ཟླ་ཚེས་གཞོན་ནུར་སེམས། །ཞེས་དང༌། མཐུན་གྲོགས་དགའ་བའི་འཛུམ་མདངས་འོད། །ཟླ་བའི་འོད་ལས་དམན་པ་ཙམ། །ཞེས་དང༌། མཚུངས་པ་མེད་པའི་གཟི་བྱིན་འདི། །ཉི་མའི་འོད་ལས་ཅུང་ཟད་དམན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
རྒྱ་འགྲེལ་དུ་ཅུང་ཟད་དམན་སོགས་ཀྱི་སོགས་ཁོངས་ནས་བསྟན་པ་བ་ཧུ་
དང་ཛཱ་ཏི་གཉིས་བཤད་པ། གཉིས་ཀ་ཡང་རྐྱེན་གྱི་རིགས་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་བ་ཧུ་ནི་
པཱ་ཎི་པ་ལས་བཤད་པའི་རྐྱེན་བ་ཧུ་ཙ྄་མིང་གི་མགོ་བོར་སྦྱིན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་
པས། འགྲེལ་པར་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་ཡང༌།
ཀུ་ཤ་ལོ་བ་ཧུ་སཱ་ག་རཾ་པྲི་ཡཿ། །དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་པོ་འདི། །ཞེས་

276

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འབྱུང་བ་ལ་ཡང༌། རྒྱ་མཚོའི་སྐད་དོད་ས་ག་རའི་མགོར་བ་ཧུའི་རྐྱེན་བྱིན་པ་ཡིན།
བོད་སྐད་ལ།
མཆོད་རྫས་རྣམ་པ་མང་པོ་འདི། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་ཛཱ་ཏི་ཡང་དོན་གྱིས་ན་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་
ཀྱང་རེ་ཞིག་རིགས་སུ་བསྒྱུར་ན་འཐད་པས།
བརྡ་སྤྲོད་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བ་ཁྱོད། །ངེས་པར་ལྷ་ཡི་དྲང་སྲོང་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐངས་བ་ཡིན་པས་གཞུང་གིས་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་གྲངས་སུ་འདྲེན་པར་མི་བྱའོ། །
དྲི་ཟའི་འཕང་འགྲོའི་དབྱངས་འདི་ནི། །ཁུ་བྱུག་བུ་མོ་རབ་ཏུ་སྨྲ། །ཞེས་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་དང༌། གདོང་དང་ཟླ་བ་མིག་མཛེས་དང༌། །རི་དྭགས་མཚན་མས་སོ་སོར་བཟློག །ཅེས་སོ་སོར་བཟློག་དང༌། ཡང་ས་ཝརྣ་ཏེ་རིགས་མཐུན་ནི། སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་འདི་དག་ཀུན། །ནག་པོ་བརྩེགས་པ་དང་རིགས་མཐུན། །ཞེས་དང༌། རྒྱ་སྐད་དུ། ཏུ་ལ་ཅེས་པ་སྲང་གི་མིང་སྟེ་ཏུ་ལི་ཏཽ་ཞེས་པ་སྲང་ལ་བཏེག་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་འདྲ་འདྲར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྔར་མཉམ་བྱས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ན།ནམ་མཁའི་ཁྱོན་དང་སེམས་ཅན་ཁམས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་མཐའ་མཉམ་
བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་དམན་པ་མིན་པ་མཚུངས་པའི་ཚིག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་གཞུང་ཚིག་གི་ཁ་འཕང་བ་མཚོན་བྱེད་རཏྣ་ཤྲཱིའི་

རྒྱ་འགྲེལ་དུ། ཆོས་མཐུན་པ་དང༌། ཆོས་ཐུན་མོང་བ་དང༌། གྲིབ་མ་མཚུངས་པ་སྟེ་
གསུམ་བཤད་པ་རིམ་པས་དཔེར་བརྗོད་ན།

277

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལྷ་གཅིག་ཁྱོད་དང་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། །ལག་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
ཡངས། །ཞེས་ཆོས་མཐུན་པ་དང༌། ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་ལོངས་སྤྱོད་པ། །གཡོན་མ་འདི་
དང་ཆུ་ཀླུང་ངོ༌། །ཞེས་ཆོས་ཐུན་མོང་དང༌། རྒྱལ་བ་ལྗོན་པ་མྱ་ངན་མེད། །འཇིག་རྟེན་
གྲིབ་བསིལ་ཕན་པར་བརྩོན། །ཞེས་གྲིབ་མ་མཚུངས་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་ཡིན་པས་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་དཀྱུས་སུ་མི་བགྲང་ངོ༌། །
དེ་ནས་ཚིག་གཞན་དོན་གྱི་བསྡུ་བའམ་འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་དུ་གྲགས་པའི་
བསྡུ་བས་དཔེ་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་པ། རི་བོང་མཚན་མའི་གདོང་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན། འབྲུ་མང་པོ་ཡི་ཚིག་སྡུད་དང༌། །ཞེས་ཡར་བཅད་པ་མི་ལེགས་པས། ཚིག་སྡུད་ནི། རི་བོང་ཞེས་སྦྲེལ་བ་འཐད། དེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཚིག་བསྡུས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་འགྲོ་བ་ནི་འབྲུ་མང་པོའམ་གཞན་དོན་གྱི་

བསྡུ་བའོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་ཟླ་བ་དང་གདོང་གཉིས་ཚིག་བསྡུས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་གདོང་ཅན་གྱི་བུད་མེད་ཞིག་ལ་འཇུག་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེའི་སོགས་ཁོངས་ནས་བསྟན་པ་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན།
གངས་རིའི་ལུས་ལྡན་ཟླ་བའི་གདོང་པ་ཅན། །ཨུཏྤལ་སྤྱན་གྱིས་ཀུན་གཟིགས་
བིམྤའི་མཆུ། །འཛུམ་པའི་གླུ་དང་པད་རྩའི་ལག་པ་ཡིས། །བརྡུང་བའི་རྒྱུད་མངས་དབྱངས་སུ་འདི་ན་སྙན། །ཅེས་ལུས་དང་གངས་རི་གཉིས་བསྡུས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པར་གངས་རི་ལྟ་བུར་དཀར་བའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ཟླ་བ་དང་གདོང་གཉིས་བསྡུས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པར་

278

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཞལ་རས་ཅན་དབྱངས་ཅན་མར་འཇུག་པ་དང༌། མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་དང་མིག་གཉིས་བསྡུས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་གང་ལ་མངའ་བའི་མཚོ་བྱུང་ལྷ་མོར་འཇུག་པ་དང༌། བིམྦ་དང་མཆུ་གཉིས་བསྡུས་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བིམྦ་ལྟ་བུའི་མཆུ་སྒྲོས་ཅན་གྱི་ལྷ་མོ་འཇུག་པ་དང༌། འཛུམ་པ་དང་གླུ་གཉིས་
བསྡུས་པས་ཞལ་རས་འཛུམ་མདངས་དང་བཅས་པའི་མགུལ་ལས་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ཡིད་འཕྲོག་པར་ལེན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོར་འཇུག་པ་དང༌། པདྨའི་རྩ་བ་དང་ལག་པ་གཉིས་བསྡུས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པར་པད་རྩ་ལྟར་དཀར་བའི་ཕྱག་ཟུང་གིས་ཕང་པའི་རྒྱུད་མངས་བརྡུང་བའི་དབྱངས་སྙན་པར་འབྱིན་པ་ཚངས་
པའི་བུ་མོར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུ་མང་པོའི་བསྡུ་བས་དཔེ་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཤ་སྟག་གོ །གཞན་ཡང་མ་ཎི་པདྨེ་དང་ཤར་ལྷོ་དང་འབྲུ་མང་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་སྡུད་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཚིག་སྡུད་ཁོ་ན་ལས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་སྐབས་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བཞག་ན་ཅུང་ཟད་མི་
འགྲིག་གོ །འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས་གཟུགས་ཅན་དང་དཔེ་གཞི་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས་ལེགས་པར་མ་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དཔེ་དོན་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔྱད་པ་མཛད་པ་སྣར་ཐང་བའི་གསུངས་གཞུང་དོན་ལ་ཉེ། དེ་ལ་ཡང་སྔ་མའི་ཤན་ཞུགས་ནས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཞེས་

279

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲུ་མང་པོའི་བསྡུ་བ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། དངོས་པོ་བསྡུས་པ་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་

དོན་གྱི་བསྡུ་བ་ཞེས་གྲགས་པས། བརྗོད་ཚུལ་ལ་གཞི་མཐུན་པ་ལྟར་བྱུང་ཡང་དོན་དུ་གཞི་མཐུན་དངོས་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ནི་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་དབང་གིས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་བས་གཟུགས་ཅན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་མོ། །
གཞན་ཡང༌། སོར་མོས་བསྐུལ་བའི་རྒྱུད་མངས་སྒྲ། །མགྲིན་པའི་གླུ་དང་ཕན་
ཚུན་འགྲན། །ཞེས་འགྲན་པ་དང༌། ཁྱོད་གདོང་པདྨ་གཏམ་མེད་ལས། །ཅི་ཕྱིར་མི་རྒྱལ་བཞིན་བཟང་མ། །ཞེས་རྒྱལ་བ་དང༌། ཟླ་བའི་དཀར་བ་ལ་སྡང་བའི། །རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །ཅེས་སྡང་བ་དང༌། ཕུར་བུའི་བློར་ཡང་འཁུ་བ་ཡི། །དྲུག་ཤེས་བློན་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཀྲ། །ཞེས་འཁུ་བ་དང༌། གཞོན་ནུའི་གདོང་དང་ཆུ་སྐྱེས་གཉིས། །མཛེས་ཕུལ་སུ་ཆེར་མི་མཐུན་སྒྲོགས། །ཞེས་མི་མཐུན་སྒྲོགས་པ་དང༌། འདོད་མའི་མཁུར་ཚོས་མཚམས་སྤྲིན་གཉིས། །དམར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་རབ་འཐབ། །ཅེས་འཐབ་པ་དང༌། རིགས་བཟང་མ་ཡི་ཁ་ཡི་དྲི། །ཨུཏྤལ་ངད་ལ་འཕྱ་བར་བྱེད། །ཅེས་འཕྱ་བ་དང༌། འཕོང་སྐྱེན་སྣ་ལྔ་བྱང་ཁྱོད་ཀྱིས། །རཱ་མ་ཎ་ཡང་སྨ་འབེབས་
སོ། །ཞེས་སྨ་འབེབས་པ་དང༌། དཔའ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྲིད་སྒྲུབ། །དགྲ་ཐབས་ཅན་
གྱི་དྲེགས་པ་སྨོད། །ཅེས་སྨོད་པ་དང༌། མཛེས་པའི་རང་བཞིན་ས་སྟེང་སྐྱེས། །འཆི་མེད་བུ་མོར་ཅོ་འདྲི་མ། །ཞེས་ཅོ་འདྲི་བ་དང༌། སྙན་པར་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོས། །དབྱར་ལས་སྐྱེས་པའི་རྔ་ཡང་འགོག །ཅེས་འགོག་པ་དང༌། ཀུན་གྱི་བྱེད་པོའི་

280

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཐུ་ལྡན་ཁྱོད། །ཚངས་པ་ལ་ཡང་དགོད་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་འདིའི་དགོད་པ་ནི་ཁྲེལ་ནས་གད་མོ་དགོད་པའི་དོན་ནོ། །
མིག་ཟུར་རྣ་བའི་ཨུཏྤ་ལ། །གསར་བའི་དཔལ་ལ་ཕྲག་དོག་གོ །ཞེས་ཕྲག་དོག་དང༌། རི་བོང་ཅན་གྱི་རྒྱགས་པ་ལ། །བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བཟོད་
བྱེད། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་པས་མི་བཟོད་པའོ། །འདི་མན་ཆད་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྡེ་ཚན་གཉིས་པར་བཞག་ཡོད་པ་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་རང་ངོས་ནས་རབ་བརྟགས་ཀྱི་

རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེར་བརྗོད་ན།
བདེ་ཞིང་འབྱོར་པས་ལྷ་གནས་ཀྱི། །ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་པར་
བྱེད། །ཅེས་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད་དང༌། གྲགས་པ་དཀར་བས་ཟླ་གཞོན་གྱི། །འོད་
ཟེར་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་བྱེད། །ཅེས་མཛེས་པ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་པས། །པདྨའི་མཛེས་པ་ཚར་གཅོད་དོ། །ཞེས་འགྲན་པས་ཚར་གཅོད་དང༌། མཛོད་སྤུ་དཀར་བས་ཟླ་བ་དང༌། །མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཛེགས། །ཞེས་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་འཛེགས་པ་སྟེ་འདི་ལ་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷག་པར་མཛེས་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ཏུ་ལཱནྟེནཱ་དྷི་རོ་ཧ་ཏི་ཞེས་འཇོག་པའི་སྐད་དོད་རོ་ཧ་ཏི་ཟེར་བ་དངོས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
མཁས་པ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི། །རྗེས་སུ་རྐང་པ་འཇོག་པར་
བྱེད། །ཅེས་དོན་འགྱུར་བྱས་ཏེ་སྔར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་ལ་ཐད་ཀར་

281

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབསྒྱུར་ན་ལམ་ལ་རྐང་འཇོག་གོ །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མྱོས་བྱེད་པའི། །མཛེས་མ་ཆང་གི་ནུས་པར་འཇུག ཅེས་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། དབྱར་གྱི་མྱུ་གུའི་ནགས་
ཀླུང་མདངས། །རྨ་བྱའི་མགྲིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌།ཁྱོད་ཀྱི་སྙན་པ་རིང་འགྲོ་བས། །ཉི་ཟླའི་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་འཆིང༌། །ཞེས་རྗེས་
སུ་འཆིང་བ་དང༌། ལང་ཚོའི་དང་པོར་བབས་པ་ཡི། །ན་ཆུང་དཔྱིད་ཀའི་ངང་ཚུལ་འཛིན། །ཞེས་ངང་ཚུལ་དང༌། གཞོན་ནུས་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིས། །པདྨའི་འཇམ་དང་
མཉེན་པ་འགོག །ཅེས་འགོག་པ་དང༌། བློ་ཡི་པདྨོ་ཁ་བྱེ་བ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་རྗེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་དཔེར་བརྗོད་པ་ལྔ་སྟེ་བདུན་ཅུ་པོ་འདི་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ་ཡིན་ནོ། །
འདིར་པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་བྱུང་
ཀྱང་དཔེ་དང་དཔེར་བྱ་དག་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཁས་པ་ཟུར་མཁར་བས་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་གསུངས་ཏེ། བཞིན་དང་ལྟར་དང་འདྲ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་བྱས་པའི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་དཔེའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟ་ན་བཞག་པར་བྱ་བའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀླན་ཀ་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུར། ཟུར་མཁར་བས་སྐབས་འདིར་སྣར་ཐང་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་མ་དག་པས་དག་པ་སུན་འབྱིན་པར་འདུག་ཅིང༌། སྐབས་འདིའི་འདྲ་བ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་གཉིས་མཚུངས་

282

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཤིང་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། རབ་བརྟགས་ཀྱི་འདྲ་བ་ནི་མི་འདིས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་འདྲ་
ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ཏེ་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་སོགས་གསུངས་པའི་དཔྱད་པ་མང་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་བཙལ་བའི་གོ་བས་དཔྱད་པར་སྣང་ནའང༌། རྒྱ་གཞུང་དང་རྒྱ་རྩོམ་གྱི་རིགས་
འདི་རྣམས་ཐོག་མར་ལེགས་སྦྱར་སཾ་སྐྲ་ཏའི་སྐད་ལ་མ་དཔྱད་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་གོ་
དོན་རྙེད་པ་དཀའ་བས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་རྒྱན་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲ་དང༌། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་ན། སྤྱིར་ནི་གཞུང་
མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་དཎྜཱི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་སྡེ་ཚན་ཕྱེས་
ནས་བཀོད་པ་ལྟར། བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སོགས་དཔེ་རྒྱན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་རབ་རྟོག་ལ་མི་འཇུགསྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ་སོགས་རབ་རྟོག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་དཔེ་རྒྱན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། རྒྱ་སྐད་ཨི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁོ་ན་དཔེ་དང་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བཞིན་ལྟར་འདྲ་སོགས་གང་དུ་བསྒྱུར་ཡང་རུང་བས་ལེགས་སྦྱར་ཨི་བ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་སྒྲ་དེ་རྣམས་རབ་རྟོག་ལ་སྦྱར་རུང་གིམཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་རྣམས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཨི་ཝ་བདྭཱ་ཡ་ཐཱ་ཤབྡཱཿཞེས་འབྱུང་བའི་ནང་ཚན་ཨི་བ་མ་གཏོགས། །བཏ྄་དྷཱ་ཡ་ཐཱ་རྣམས་བསྒྱུར་བའི་བཞིན་ལྟར་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་བོད་སྐད་ལ་མི་རུང་མེད་ཀྱང༌། ལེགས་སྦྱར་
བཏ་ས྄ོགས་དེ་རྣམས་དཔེ་མ་གཏོགས་རབ་རྟོག་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བའི་ཚེ་སོ་སོར་སྐབས་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང༌།

283

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའོན་ཀྱང་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད། སྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ། །ཞེས་པའི་འདྲ་བའི་སྐད་དོད་པྲཱ་ཡཿཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་འདྲ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ཕལ་ཆེ་བའམ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་མཚུངས་གསལ་གྱི་གྲས་སུ་མ་བཀོད་ཅིང་རབ་རྟོག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ནས། འདི་ནི་བདག་གི་རིང་
བ་དག །འགོག་བྱེད་རྣ་བའི་རྒྱན་ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་རྣ་བ་ཡི། །ཨུཏྤལ་དག་ལ་
འགོང་པ་འདྲ། །ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་མཚུངས་གསལ་གྱི་ནང་ཚན། སོ་སོར་རྟོག་དང་འགལ་དང་འདྲ། །ཞེས་པའི་འདྲ་དང༌། མཚན་ཉིད་མཐུན་འདྲ་མཚུངས་པ་དང༌། །སོགས་ཀྱི་འདྲ་ནི། ལེགས་སྦྱར་ས་དྲིཀྵ་ཞེས་པ་བསྒྱུར་བ་
ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དོ། །དེ་ལྟར་ཨི་བའི་སྒྲ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དང༌། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་དེས་རབ་རྟོག་དཔེ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་ནས། དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་བྱུང་བས། འདིར་ནི་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་འགའ། །དཔེ་ཉིད་དུ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྒྱ་སྐད་ལ་ཏིང྄་མཐའི་ཚིག་ལ་ཨིབ྄་སོགས་འདྲ་བའི་སྒྲ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། ལིམྤ་ཏཱི་བ། བརྵ་ཏཱི་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྒྱན་ལ་མི་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་རབ་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏི་ངའི་མཐའ་ཡི་དཔེ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡིད་ཆེས་གསུངས་འདས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཡང་སུཔ྄་མཐའི་ཚིག་གི་མཐར་ཨི་བ་སྦྱར་བ་པདྨ་མི་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་རབ་རྟོག་མ་ཡིན་ཞིང་ངེས་པར་དཔེ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང༌། གཞུང་འདིས་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དཔེ་དང་དཔེར་བྱ་ཉིད་དག་ནི། །མཚུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་པས་ན། །སོགས་ཀྱི་

284

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར། གང་ཞིག་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་ཆོས་གསུམ་ཚང་ཞིང༌། དེ་གསལ་བའི་དོན་དུ་བཞིན་སྒྲ་སྦྱར་ན་དཔེའི་མཚུངས་གསལ་དང༌། ཡང་སེམས་ལྡན་ནམ་སེམས་མེད་གང་རུང་གང་ཞིགདཔེ་དཔེ་ཅན་མཚུངས་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་ཞིང་རང་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའམ། རབ་ཏུ་རྟོག་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་བཞིན་སྒྲ་སྦྱར་ན་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཚིག་གྲོགས་གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པའི་ཨི་བའམ་བཞིན་གྱི་སྒྲ་རྐྱང་པའི་རང་ངོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་
མི་ཤེས་ཤིང་དགོས་པའང་མེད་དོ། །
ཡང་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུར། སྐབས་འདིར་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ཞེས་ཆ་དང་གྲོགས་དང་སྤུན་ཟླ་སོགས་དཔེར་བརྗོད་བཅུ་གཅིག་ཙམ་མཛད་པ་ནི། རིན་སྤུངས་པས་སྔོན་སྙན་ངག་དུ་སྦྱར་ཟིན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཁོང་རང་གིས་བཏུས་པ་རང་གི་འགྲེལ་པར་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ཡན་ཆད་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནའང་མེད་པས། འདིར་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་གྲགས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ན་མེད་
པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲར་སྦྱར་
ན་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། འདིར་ནི་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཁོ་ན་
འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མ་བཀོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཚུངས་

285

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཁོ་ནས་གསལ་བར་མ་བྱས་པའི་དཔེ་རྒྱན་མི་སྲིད་
པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལའང་བསྡུས་པའི་དཔེ། ཕུལ་བྱུང་དཔེ། རབ་བརྟགས་དཔེ། ཐེ་ཚོམ་དཔེ། གཏན་ཕེབས་དཔེ། དགག་དཔེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་དཔེ། ཟླ་བོ་དངོས་པོ། མཚུངས་སྦྱོར་དཔེ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལའང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་

མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་དང༌། ཡང་ལྡོག་པ་ཅན་སོགས་རྒྱན་གཞན་གྱི་སྐབས་སུའང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་འདི་རྣམས་ལས་འགའ་
ཞིག་གིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ལ་རང་
རང་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་རྒྱན་དང་ཟློས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼དོན་རྒྱན་གསུམ་པ་གཟུགས་རྒྱན་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་གཟུགས་ཅན་ནམ་ངོ་བོ་ཅན་ནམ་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། སྦྱོར་བ་དང་བཤད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཤད། དཔེ་
རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཐ་དད་སྣང་མིན་གྱུར་པ་ཡི། །
དཔེ་ཉིད་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་འདོད། །
དཔེ་དཔེ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ཙམ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དཔེའི་རྒྱན་དེ་ལ་ནི་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་ནམ། དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པས་ངོ་བོ་ཅན་ནམ།

286

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དཔེའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པས་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དཔེ་
རྒྱན་གྱི་སྡེ་ཚན་ལོགས་པ་ཞིག་གོ །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དང་བཤད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་

བཤད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལས། དང་པོ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

༼༡-བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
དཔུང་པ་འཁྲི་ཤིང་ལག་པ་ནི། །
པདྨ་རྐང་པ་ཡལ་འདབ་བོ། །
ཞེས་དཔེ་ཅན་དཔུང་པའང་ཡིན་ལ་དཔེ་འཁྲི་ཤིང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མཚུངས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་རྒྱ་དཔེར་བཱ་ཧུ་དང་ལ་ཏཱ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་

རྣམ་དབྱེ་དང་པོ། བོད་སྐད་ལ་དཔུང་པའི་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་དྲུག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་དང་པདྨའི་གཞི་མཐུན་གྱིས་མཚུངས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དཔེར་པཱ་ཎི་དང་པདྨའི་བར་ནས་ཀྱང་དང་པོ། བོད་སྐད་ལ་དྲུག་སྒྲ། རྐང་པ་དང་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་དཔེར་ཙ་ར་ཎ་དང་པལླབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་དང་པོ། །བོད་
སྐད་རྐང་པ་ཡལ་འདབ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལས་འཛིན་
པའམ། ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བས་གཞི་མཐུན་དུ་བྱས་ནས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་

ཅན་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། བོད་སྐད་ལ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་དཔེར་བྱ་དཔེའི་ངོ་བོར་འགོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་དྲུག་སྒྲ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༢-མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
གཉིས་པ་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

287

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་སོར་མོ་རྣམས། །ཡལ་འདབ་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི། །མེ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ། །

ཁྱེད་ནི་ངེད་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱུ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་མ་བསྡུས་ཏེ། །
སྔ་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་འདབ་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་གྱི་མེ་
ཏོག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མཛེས་མ་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཁྱོད་ནི་ངེད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུའོ། །ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱ་དཔེར། དཔེ་ཅན་ལག་པའི་སྐད་དོད་བཱ་ཧུ་དང་དཔེ་འཁྲི་ཤིང་གི་སྐད་དོད་ལ་ཏ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཉིས་ཚིག་ཨཽ་དང༌། སོར་མོའི་སྐད་དོད་ཨངྒུ་ལི་དང་འཁྲི་ཤིང་གི་སྐད་དོད་པལླབ་གཉིས་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་མང་ཚིག་ཛས྄་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སེན་མོའི་སྐད་དོད་ན་ཁ་དང༌། འོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨརྩས྄་
གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་ཛས྄་མ་བསྡུས་པར་ཡོད་པ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་སྐད་དོད་ཀུ་སུ་མ་ལ་དང་པོའི་མང་ཚིག་ཛས྄། དེ་ཤི་རུ་བསྒྱུར་ནུམ྄་ཨཱ་གམ་བྱིན་པས་ཀུ་སུ་མཱ་ནི་ཞེས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་བ་མ་བསྡུས་པར་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་ལའང་ལག་པའི་ཞེས་དང༌། སེན་མོའི་ཞེས་སོགས་རྣམ་དབྱེ་མ་བསྡུས་པས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང༌། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

288

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༣-བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
གསུམ་པ་བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
བཞིན་ཟླ་འཛུམ་པའི་ཟླ་འོད་ཅེས། །
གཟུགས་ཅན་བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་པའོ། །
ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། མུ་ཁ་བཞིན་དང༌། ཨིནྡུ་ཟླ་བའི་བར་ནས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་གཅིག་ཚིག་ངས྄་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བས་བསྡུས། སྨི་ཏ་འཛུམ་པ་ལ་དང་པོའི་
གཅིག་ཚིག་ཏུ་མ་བསྡུས་པར་མ་ནིང་ལྟར་བསྒྲུབ་པས་སྨི་ཏཾ་དང༌། ཛྱོཏྶྣཱ་ཟླ་འོད་ལ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་ཏུ། ཨཱ་རིང་པོའི་མཐའ་ལ་ཕྱིས་པ་སོགས་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་ལ་
རྣམ་དབྱེ་བསྡུས་པ་དང་མ་བསྡུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་བསྡུས་ཤིང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང༌། བོད་སྐད་ལའང་བཞིན་ཟླ་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་ཤིང༌། འཛུམ་པའི་ཟླ་འོད་ཅེས་མ་བསྡུས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སོ། །

༼༤-མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན།༽
བཞི་པ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནི།
སོར་མོ་དམར་བའི་འདབ་ཕྲེང་དང༌། །
སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་ཅན། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་ནི། །
ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་འཛིན། །
ཀྱེ་མིའི་དབང་པོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རབ་ཏུ་དམར་བའི་

289

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའདབ་མའི་ཕྲེང་བ་དང་སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་གསལ་བ་ཅན་མིའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་

ཞབས་ཀྱི་འདམ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨ་འདི་ནི་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་

བོར་ཅོད་པན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཛིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
སོར་མོ་ལ་སོགས་འདབ་སོགས་དང༌། །
རྐང་པས་པདྨ་ཉིད་བྱས་ནས། །
དེ་འོས་གནས་སུ་རྣམ་བཀོད་པ། །
འདི་ནི་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །
ཡན་ལག་སོར་མོ་དང་ལ་སོགས་པས་སེན་མོའི་འོད་འདབ་མ་དང༌། སླར་ཡང་སོགས་པས་སེན་མོའི་འོད་དེ་ཉིད་གེ་སར་དུ་ཡང་བྱས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དཔེར་བྱ་རྒྱལ་པོའི་རྐང་པ་དཔེ་པདྨར་བཀོད་ཅིང་གཉིས་ཀ་བཟུང་བར་འོས་པའི་གནས་སྤྱི་བོར་འཛིན་པ་བརྗོད་ནས་དཔེར་བྱའི་ཡན་ལག་ཅན་དཔེའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཀོད། དཔེར་བྱའི་ཡན་ལག་རྣམས་དཔེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད། གཉིས་ཀ་བཟུང་བར་འོས་པའི་གནས་མཚུངས་པར་སྨོས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་ན་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༥-ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན།༽
ལྔ་པ་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི།
གཏུམ་མོ་གློ་བུར་ཉིད་དུ་ནི། །
ཁྱོད་གདོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། །
རྔུལ་གྱི་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། །

290

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དོག་པ་མུ་ཏིག་འོད་ཅན་འཛིན། །
ཀྱེ་གཏུམ་མོ་ཞེས་བུད་མེད་ཁྲོས་པ་ལ་བོད་ནས་གློ་བུར་དུ་རྒྱུ་མེད་པར་ཏེ་ཁྲོས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཆུའི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བས་ཁྲོ་བར་སྟོན་ཅིང་ཁྲོ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྔུལ་ཆུའི་ཐིགས་པའི་དོག་པ་མུ་ཏིག་གི་འོད་ཅན་དཀར་བ་འཛིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
འདིར་ནི་རྔུལ་ཆུ་དོག་པར་བྱས། །
མཆུ་ཡང་ཡལ་འདབ་ཉིད་བྱས་ཀྱི། །

གདོང་ནི་རྣམ་པ་གཞན་མ་བྱས། །
དེ་ཕྱིར་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
སྐབས་འདིར་ནི་གདོང་གི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་རྔུལ་ཆུ་དོག་པ་དང་མཆུ་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། ཆ་ཤས་ཅན་ནམ་ཡན་ལག་ཅན་
གདོང་ནི་དཔེའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་གཟུགས་
ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

༼༦-ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན།༽
དྲུག་པ་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
གདོང་པའི་འདམ་སྐྱེས་སྨིན་འཁྱོག་ཅིང༌། །
རྔུལ་གྱི་ཆུ་ནི་ཟག་པ་དང༌། །
མིག་དག་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་འདིས། །མྱོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད། །

291

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པའི་འདམ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨ་སྨིན་མ་འཁྱོག་པའམ་གཡོ་ཞིང་རྔུལ་
ཆུའི་ཐིགས་པ་ཟག་པ་དང༌། མིག་སྤྲིན་ཅུང་ཟད་དམར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ལང་ཚོ་ཅན་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལ་བག་མེད་དུ་རྩེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ཆགས་པས་མྱོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཤད་པ། །
འདི་ནི་གདོང་པའི་ཆ་ཤས་དག །
རྣམ་འགྱུར་མ་བྱས་གདོང་པ་ཉིད། །
པདྨར་བཀོད་བྱས་དེས་ན་འདི། །
ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར་ནི་གདོང་པའི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་ལགསྨིན་མ། རྔུལ་ཆུ།

མིག་རྣམས་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་མ་བྱས་པར་ཆ་ཤས་ཅན་ནམ་ཡན་ལག་ཅན་གདོང་པ་ཉིད་འདམ་སྐྱེས་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པར་བྱས་པ་དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་འདི་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༧-ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན།༽
བདུན་པ་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ནི།
མཛེས་མ་མྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་དམར། །
མིག་གི་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་ཅན། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གིས་སྐྱེ་བོ་ནི། །
འདི་ཡང་དམར་བའི་རང་བཞིན་བྱས། །

292

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཛེས་མ་ཞེས་བོད་ནས་ཆགས་པས་མྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་དམར་ཞིང་མིག་
གི་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བ་འདིས་རང་
ཉིད་དམར་བར་མ་ཟད་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་ཁྱོད་ལ་ཅི་དགའ་འཇུག་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་ཆགས་པས་ཅི་ཡང་དམར་བའི་རང་བཞིན་ནམ་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་བཤད་པ།
དེ་ལྟར་འདིར་ནི་གཉིས་སོགས་ཀྱི། །

ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ཅན། །
དེ་ལྟར་སྦྱར་བས་མཚོན་ནས་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདིའི་ནང་གསེས་བྱེ་བྲག་གཞན་ཡང་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་གཉིས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་དང༌། གསུམ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་གཟུགས་ནས། ཡན་ལག་ཡོད་དོ་ཅོག་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་བར་དུ་སྦྱར་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གདོང་དང་ཡན་ལག་མཁུར་ཚོས་སོགས་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པར། མིག་གི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་ཡན་ལག་གཅིག་གི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཁོ་ན་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །སྐབས་འདིར་སྔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་ལར་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་ཞེས་དོན་
གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་གཞུང་དོན་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱང་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང༌། ཕྱི་འགྲེལ་ཕལ་ཆེ་བར་ཡན་ལག་དང་
ཆ་ཤས་གཉིས་སྐད་དོད་མི་གཅིག་པར་མ་ཟད་དོན་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་

293

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པནས། ཁ་ཅིག་གིས་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི་མཆུ་གཡོ་བ་སོགས་བྱེད་ལས་སྨོས་པ་དང༌། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ནི་མིག་གི་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་ཅན་ཞེས་ལྡན་རྐྱེན་གྱི་

ནུས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ་ཟེར་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་ཆ་ཤས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་རྔུལ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡན་ལག་ནི་ནམ་ཡང་མེད་ན་མི་རུང་བ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཟེར་བ་སོགས་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་རྒྱན་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་ཞིང༌། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཅན་ལ་ལྡན་
པས་ན་དོག་པ་མུ་ཏིག་འོད་ཅན་འཛིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ལྡན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་
ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཕྱི་མའང་མི་འཐད་དེ་ཆ་ཤས་གཟུགས་
ཅན་ལ་གཟུགས་སུ་བཀོད་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པར་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཡལ་འདབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་རྒྱུའི་མཆུ་ཡང་
དེར་ཐལ་བ་དང༌། རྔུལ་ཆུ་ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་མོད་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་
འདོད་ན་རྔུལ་ཆུ་མི་འཛག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདོང་པ་དེ་ཆ་ཤས་མ་ཚང་བར་
འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དོ། །
འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨ་བ་ཡ་བ་དང༌། ཡན་ལག་གི་སྐད་
དོད་ཨངྒ་ཡིན་པས་སྐད་དོད་སོ་སོར་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་འཆད་སྐབས་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨ་བ་ཡ་བ་ནི་ཨངྒའོ་ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་

294

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཟུགས་ཅན་འཆད་སྐབས་ཡན་ལག་གི་སྐད་དོད་ཨངྒ་ནི་ཨ་བ་ཡ་བའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང༌། འཇུག་ཚུལ་ཀྱང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱན་གཉིས་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ་རྒྱན་ཕྱི་མའི་ནང་ཚན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་མེད། གཞན་ཡན་ལག་ལ་གཅིག་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཇི་ཙམ་སྨོས་པའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་བཀོད་པའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཇི་ཙམ་སྨོས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་བཀོད་དགོས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་ཡོད། རྒྱན་ཕྱི་མའི་

ནང་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དང་སྔ་མ་འདྲ་བ་ཙམ་མོ། །

༼༨-ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
དེ་ནས་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ལྡན་དང་མི་འོས་ཐ་དད་ཅན། །
ཞེས་པ་སྟེ། དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྡན་ཞིང་འགྲོགས་པ་དང༌། མི་འོས་ཤིང་མི་འགྲོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལས། བརྒྱད་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
གདོང་འདི་འཛུམ་པའི་མེ་ཏོག་འབར། །
གཡོ་བའི་མིག་གི་བུང་བ་ཅན། །
ཞེས་པའི་མེ་ཏོག་བུང་བ་དག །

295

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའགྲོགས་པས་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ན་རོལ་པས་ཆུང་ངུར་དགོད་པ་འཛུམ་པའི་འོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་
འབར་བ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཕྲུལ་བའི་མིག་གི་བུང་བ་ལྡན་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་མེ་ཏོག་དང་བུང་བ་དག་འགྲོགས་པས་ན་ལྡན་ཞིང་འབྲེལ་བའི་དཔེའི་ངོ་བོར་དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་

ལག་དག་བཀོད་པ་ནི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༩-མི་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
དགུ་པ་མི་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
གདོང་འདི་འཛུམ་གཤེར་ཟླ་འོད་དང༌། །
སྣུམ་པའི་མིག་གི་ཨུཏྤལ་ཅན། །
ཟླ་འོད་ཨུཏྤལ་མི་འོས་པས། །
འོས་མིན་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་འཛུམ་གཤེར་གྱི་ཟླ་འོད་དང༌། །མཐིང་ཞིང་སྣུམ་པའི་མིག་གི་
ཨུཏྤལ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་གདོང་གི་རྣམ་འགྱུར་རམ་ཡན་ལག་འཛུམ་པ་དང་མིག་གཉིས་ཟླ་འོད་དང་ཨུཏྤལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ། མེ་ཏོག་ཨུཏྤ་ལ་ནི་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཚར་

གཅོད་ཅིང་ཟུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འགྲོགས་མི་འོས་པའི་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པས་ན་མི་འོས་པའམ་འོས་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལྡན་མིན་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཡང་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པར་བཞེད། རྒྱན་འདི་ནི་སྦྱོར་ཚུལ་མཚར་བ་གཅིག་ཏུ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ལ་གྲགས་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་

296

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པར། ཐུབ་དབང་ཟླ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང༌། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་བཟོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དུ། ཅི་སླད་གློ་བུར་འཛུམ་པའི་ཟླ་རིས་ཀྱིས། །ཁྱོད་ཞལ་ཆུ་སྐྱེས་རྨད་
བྱུང་སླད་དུ་མཛེས། །ཞེས་པ་དང༌། གཞན་ཡང༌། རྒྱལ་བ་ཉི་མ་དམ་ཆོས་ཟླ་བའི་འོད། །ཞི་བའི་དཔལ་དུ་འབར་བ་སྙིང་བསིལ་བའི། །བདུད་རྩིའི་དོ་ཤལ་དཀར་པོ་འཛུམ་པའི་དཔལ། །གསར་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱན་དུ་དར་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པས་རྒྱ་འགྲེལ་
གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

༼༡༠-མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་པ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་ཡན་ལག་རྣམས། །
གཟུགས་བྱས་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ལ། །

བརྟེན་པ་མི་མཉམ་པ་ཞེས་པའི། །
གཟུགས་ཅན་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །
རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེད་པའི་རྟེན་ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་ཅན་ཉིས་
བརྩེགས་སམ་རྐྱང་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ལ། བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་རྣམས་འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་གཏན་ནས་མ་བཀོད་པར་མ་ཟད་གཟུགས་ཅན་འཕར་མར་ཡང་བཀོད། འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་གཏན་ནས་མ་བཀོད་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་

297

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབས་ཡན་ལག་གམ་བརྟེན་པ་མི་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་ནི་སྙན་ངག་ལ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
མྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་རབ་དམར་ཞིང༌། །
སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་པ། །
ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས། །

འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་ནུས། །
ལང་ཚོས་མྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་རབ་ཏུ་དམར་ཞིང་སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གི་
གར་མཁན་མཛེས་པར་གཡོ་བའི་ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བའི་ཡིད་སྲུབས་ཏེ་ལུས་མེད་
ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པའི་ཆགས་པས་གཞོམ་པར་ནུས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་འདི་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་མཚན་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་གོ་བ་བཙལ་ན་རྒྱན་འདིའི་ངང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཡང་རྟེན་ཡན་ལག་ཅན་གདོང་ཟླ་བ། ཟླ་བ་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འཕར་མར་བཀོད་ནས། དེའི་ཡན་
ལག་གམ་བརྟེན་པ་མཁུར་ཚོས་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་ཅིང༌། སྨིན་མ་འཁྲི་ཤིང་འཁྲི་
ཤིང་གར་བྱེད་པ་པོའི་གཟུགས་སུ་འཕར་མར་བཀོད་པས་ཡན་ལག་གམ་བརྟེན་པའི་ངོས་ནས་གཟུགས་སུ་བཀོད་མ་བཀོད་གཉིས་མི་མཉམ་པ་འཐིང་འགྲོས་སམ་མཐོ་དམན་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

298

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡༡-ཁྱད་པར་གྱི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་གཅིག་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཛཧྣུའི་བུ་མོའི་ཆུ་གོས་ནི། །
འཕྲོག་བྱེད་རྐང་པའི་རྩེར་ལྡན་པ། །
ལྷ་མིན་དོགས་མེད་ལྷ་དགའ་བའི། །
དགའ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །
ཛཧྣུའི་བུ་མོ་ནི་ཆུ་བོ་གངྒཱ་སྟེ་དྲང་སྲོང་ཛཧྣུའི་བུ་མོར་གྲགས་པ་གཏམ་རྒྱུད་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། རླུང་ཐོབ་དང་སར་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་སྤུན་གཉིས་ཤིག་ཡོད་དེ། རླུང་ཐོབ་ནི་ཐུག་པོའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བྱས། སར་ལྡན་ནི་མིའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དྲང་སྲོང་རྣམས་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ། རླུང་ཐོབ་བཤས་ནས་བསྙེན་བཀུར་ཆེན་པོ་དང༌། ཁ་ཟས་བསྟབས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཟོས་པ་དང༌། སར་ལྡན་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་སྟེ། བུ་རླུང་ཐོབ་གང་ན་
གནས་ཚུར་ཤོག་ཅེས་སར་ལྡན་གྱིས་བོས་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ལ་གང་དང་
གང་གིས་ཟོས་པ་དེ་དང་དེའི་གསུས་པ་བརྟོལ་ཏེ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །བྱ་བ་འདིས་དྲང་སྲོང་གི་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལྷག་མ་ཉུང་ཟད་གཅིག་ལུས་པར་བྱས་སོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཡང་ཟད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་འདུས་ཏེ་
དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཨ་གསྟྱའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་ལྷ་མ་ཡིན་དེ་གཉིས་བསད་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །ཇི་ཙམ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་མགྲོན་དུ་བོས་པས་དེར་ཟན་ཟོས་པ་དང༌། བུ་རླུང་ཐོབ་གར་སོང་ཞེས་སར་ལྡན་གྱིས་བོས་པ་དང༌། དྲང་སྲོང་གིས་

299

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྒྲེགས་པ་བཏོན་ཏེ། །དེ་ནི་ངས་ཞུ་བར་བྱས་ཟིན་ཏོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཁྲོ་བས་འཁྲུགས་པ་དང་སར་ལྡན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་ཟོས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྐོམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་གདུངས་པ་དང༌། མཚོ་དང་རྫིང་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འཐུངས་ཀྱང་ངོམས་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སོང་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་འཐུངས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་དུག་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལ་ཆུང་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་ལ་འཆོལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་ཡོད་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྷ་ཆེན་པོ་ལས་མཆོག་ཐོབ་པའི་བུ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་རྟའི་
ཚིལ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པར་རྩོམ་པར་གྱུར་ནས་སྡོམ་པ་བླངས་ཏེ།
མཆོད་སྡོང་ལ་བཏགས་པའི་རྟ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡོ་བྱད་དུ་བསོགས་ཤིང་མེ་ཐབ་ཀྱི་ཁ་

ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་རྟ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། བུ་དྲུག་ཁྲི་པོ་

ཐམས་ཅད་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་མཚོན་ཆའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ལག་ན་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་བསྲུང་དུ་བཅུག་གོ །ཇི་ཙམ་ན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བསམ་པ། རྒྱ་མཚོ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐམས་པར་གྱུར་ན་ཐབས་གང་གིས་འདི་ཡོངས་སུ་དགང་པར་བྱ། མ་ལ་ངས་རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བའི་གནས་ནས་རྟ་རྐུས་ན་རྒྱུ་འདི་ལས་ངའི་
དོན་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ། རྟ་བླངས་ནས་ས་འོག་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ཙམ་ན་དུག་ཅན་པའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་དེ་ཐོས་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་བརྐོས་ཏེ་ས་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་ཁྱབ་འཇུག་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ། སེངྒེའི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་གན་ན་རྟ་ཐམས་ཅད་འདུག་པ་མཐོང་བ་དང༌། འདིས་འདི་དག་ཕྲོགས་སོ་སྙམ་ནས་ཁྲོ་བོའི་ཤུགས་མི་བཟད་པར་

300

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གྱུར་པས་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བརྙས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟ་རྣམས་ཁྱེར་བར་བརྩམས་པ་དང༌། དེས་དུག་ཅན་པའི་བུས་བརྙས་པར་ཤེས་ནས་ཁྲོ་བས་གདུངས་པའི་མིག་དག་བལྟས་པས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་དག་ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང༌། དུག་ཅན་པས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ཐོས་ནས་རྟ་བླངས་པའི་ཕྱིར་འཆོལ་པ་བཏང་ངོ༌། །དེ་སོང་སྟེ་
ཁྱབ་འཇུག་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པས་མགུ་བར་བྱས་ནས་རྟ་བླངས་ཏེ། སླར་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འོང་ནས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བྱ་བ་བར་ཆད་མེད་
པ་ཉིད་དུ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་དུས་བྱས་ནས་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་འཆོལ་པ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ། དེའི་བུ་མྱུར་བ་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཁུ་བོ་རྣམས་རྒྱུ་འདིས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཞེས་ཐོས་ཀྱི། དེ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དུག་ཅན་པའམ། བདག་གི་ཕ་འཆོལ་པས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཀྱི།

ད་ངས་དེའི་དགོས་པ་བྱའོ་སྙམ་ནས་གངྒཱ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་

བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཀྱང་དེས་གངྒཱ་དབབ་པར་མ་ནུས་སོ། །དེ་འདས་པར་གྱུར་པ་དང༌། དེའི་བུ་ལི་པས་གངྒཱ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་བར་དུ་དཀའ་
ཐུབ་སྤྱད་ཀྱང་དེས་ཀྱང་མ་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་སོང་བ་དང༌། དེའི་བུ་བྷ་གོ་ར་ཐས་དཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོས་ཚངས་པ་མགུ་བར་བྱས་པ་དང༌། དེས་དེ་ལ་མཆོག་སྦྱིན་པ། ཅི་ནས་ཀྱང་ངས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་གངྒཱ་དབབ་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཚངས་པས་ཀྱང་གངྒཱ་ལ་མིའི་ཡུལ་དུ་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་ཤིན་ཏུ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ང་དེར་སོང་ནས་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། རིགས་ངན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟེན་པར་འགྱུར་ན། གནས་སྐབས་

301

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའདི་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ། མེས་པོའི་བཀའ་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཤུགས་ཆེན་པོར་སོང་ལ། ས་འོག་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་དག་བྱེད་མ་བྱས་པར་ས་འོག་ཏུ་འབབ་པར་
བྱེད་དམ་ཞེས་ཚར་བཅད་ནས། ལྷ་ཆེན་པོས་རང་གི་རལ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་

བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ལྷའི་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་འབབ་ཀྱང་རལ་པ་དེའི་མཐའ་རྙེད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་
དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོས་ལྷ་ཆེན་པོ་དགའ་བར་བྱས་ནས། རལ་པ་བཙིར་བ་
དང༌། རི་ཏི་སེའི་སྟེང་དུ་ཐིགས་པ་གཅིག་འབབ་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་དེར་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེང་སང་ན་ཡང་ཐིགས་པ་བདུན་དུ་གྱུར་ནས། སི་ཏ་སིནྡྷུ་པཀྵུ་དང༌། །གངྒཱ་དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱན། །རྒལ་དང་ཚིམ་པ་ཉིད་དང་ནི། །ན་ལི་ནི་ནི་བདུན་པར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཙམ་ན་གངྒཱ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་འདའ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་དྲེགས་པ་དང་བཅས་པར་རི་ཁ་བ་ཅན་ཕུག་སྟེ། དེའི་སུལ་ནས་བདེ་བར་འབབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་ཛཧྣུ་ཞེས་བྱ་བ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སུལ་ན་

རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ཀྱང་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་སྒེག་པས་དལ་གྱིས་འབབ་པར་མཐོང་བ་དང༌། ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པར་གྱུར་ཏེ་སོང་
ནས་སྨྲས་པ། ང་ཡི་གནས་དང་ཉེ་བ་འདིར། །བུད་མེད་འདི་ནི་སྒེག་པ་ཡིས། །འཛེམ་པ་མེད་པ་ཅི་ཕྱིར་འགྲོ། །སྤྱོད་ངན་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ་དེ་བླངས་ནས་
འཐུངས་སོ། །ཡང་བྷ་གོ་ར་ཐས་དྲང་སྲོང་དེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་པ་དང་

302

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེས་སྐྱུགས་སོ། །དེ་དེ་ནས་བྱུང་ནས་གེགས་མེད་པར་ཕྱོགས་བཞིར་སོང་སྟེ། ས་འོག་གང་བར་བྱས་ནས་དུག་ཅན་པའི་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་མ་

རྣམས་རྣམ་པར་བཀྲུས་ལ། དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དམྱལ་བ་ལས་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པར་གྲགས་སོ། །དྲང་སྲོང་ཨ་གསྟྱ་འདིས་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་རྩེ་མོ་ཧ་ཅང་མཐོ་བས་ཉི་ཟླ་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྒྱེལ་ནས་རྩ་བ་ནུབ་བྱང་དང་རྩེ་མོ་ཤར་ལྷོར་བསྟན་ནས་ཡོད་པར་གྲགས། དེས་ན་དྲང་སྲོང་འདིའི་མིང་ལའང་ཨ་གསྟྱ་རི་འདོར་རམ་རི་བསྒྱེལ་ལམ་རི་བྱི་ཅེས་གྲགས་པས། ལེགས་པར་ཁྲུས་བྱེད་གང་གྱུར་ཨ་གསྟྱཿ། ཞེས་ར་གྷུས་སོ། །དེ་ཡང་ཨ་ག་རིའི་སྐད་དོད་དང༌། །ཏྱཛ྄་འདོར་བའི་བྱིངས་ལ་ཌ་རྐྱེན་དང༌། པཱ་རསྐ་ར་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

སུཊ་

྄སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་བྷཊྚིས། ཨ་གསྟི་ཡིས་འབིགས་བྱེད་རི་རྩེ་བསྙིལ། །ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟར་ན། ཨ་སུ་འཕེན་པའི་བྱིངས་ལ་ཀྟིན་

྄སྦྱར་བས། ཨ་གསྟི་ཞེས་པ་བོད་
སྐད་དུ་རི་འཕེན་ཏེ། རི་ཥི་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དྲང་སྲོང་སྤྱི་མིང་དུ་འགྱུར་བས་མི་
ལེགས་སོ། །དཔེ་ལ་ལར་ཨ་ག་ཏ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་དང༌། སྐར་མ་འདི་ཤར་བའི་ཚེ་ཆུ་རྣམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཟླ་ཟེར་དུའང་བཤད། རི་བྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱུགས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚོ་སླར་གང་དགོས་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་མཚོ་མེད་པས་དེ་གང་བའི་ཐབས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཕྲུལ་གྱིས་སླར་ལྷ་ཡུལ་ནས་

གངྒཱ་དབབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་ཕྱིར་དེ་ནི་དཔྱད་གཞིར་སྣང་ངོ༌། །གཞན་ཡང་ལོ་
རྒྱུས་འདི་དང་མཐུན་པ་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོར་ཡང༌། དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་པོ་ཛ་ཧྣུས་ངེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་བབས་པས་འཐུངས་ཏེ་སྐྱུགས་པས་བུ་མོར་ཡང་གྲུབ་པའི་

303

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཕྱིར་དེའི་བུ་མོའ། །བྷཱ་གཱོི་ར་ཐི། སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་རྒྱུད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཕབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་བུ་རྒྱུད་དོ། །ཏྲི་པ་ཐ་གཱ། ལམ་གསུམ་འགྲོ་སྟེ། མཐོ་རིས་དང་ས་འོག་གི་ལམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲི་སྲོ་ཏཱ། རྒྱུན་གསུམ་
པ་སྟེ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་བབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་གཞན་
གྱི་བསྡུ་བའོ། །བྷཱིཤྨ་སཱུཿ། འཇིགས་བྱེད་སྐྱེས་ཏེ། ཤཱནྟ་ནུའི་བཙུན་མོར་གྱུར་ནས་འཇིགས་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང༌། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་
བོ་གངྒཱ་ལ་མེས་པོའི་རལ་ཀླུང་དང་ལམ་གསུམ་བགྲོད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཛཧྣུའི་བུ་མོའི་ཆུ་དར་གོས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ཉིད་ལྷ་ཚངས་པས་ཁྱབ་
འཇུག་ལྷ་མིན་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱ་དགའ་ལ་གངྒཱ་ཞབས་བསིལ་དུ་བྱིན་ནོ་ཞེས་པའི་
གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ནས་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྐང་པའི་རྩེར་རེག་པའམ་ལྡན་པ་ལྷ་མིན་གྱི་འཇིགས་པའི་དོགས་པ་མེད་དེ་བཅོམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྣམས་

དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་བསྒྲེངས་པའི་རྒྱལ་མཚན་འདི་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཁྱད་པར་ཚོགས་པ་ཡི། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འདི་འདྲ་བ། །དེ་ནི་རྐང་པ་ལ་བཀོད་དེ། །ཁྱད་པར་དང་བཅས་གཟུགས་ཅན་ནོ། །གང་ཞིག་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཚོགས་པ། །དཔེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི། རྒྱན་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར་གངྒཱའི་ཆུ་གོས་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རྐང་པ་ལ་རེག་པའམ་ལྡན་པ་
སྟེ་བཏགས་པའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མེད། དེས་ན་གངྒཱ་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྐང་པ་ཁྱད་

304

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པར་གཉིས་ཚོགས་པས་དཔེ་ཅན། རྒྱལ་མཚན་གྱི་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཕྱིར་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་སྔར་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་འཕྲོག་བྱེད་རྐང་པ་ཛཧྣུ་ཡི། །བུ་མོའི་ཆུ་གོས་རྩེ་ལ་བཏགས། །ཞེས་དང༌།
གང་ཞིག་ཏོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། །
ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་འདི་འདྲ་བ། །
ཞེས་འབྱུང་བས་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་ཁ་ཅིག་གིས་ཏོག་དང་བ་དན་དང་དགའ་སྟོན་ལ་བཙུགས་པ་དང༌། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཚོགས་པའི་གཟུགས་འདི་འདྲ་བ་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྐང་པ་ལ་བཀོད་ནས། ཞེས་དང༌། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྐང་པས་ཏོག་བྱས་གངྒཱའི་ཆུ། དར་གོས་ལྷབ་ལྷུབ་དུ་བྱས། ཁྱད་པར་གྱི་གོ་བ་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཞབས་བཀྲུར་
གངྒཱ་བཀོད་པས་དག་བྱེད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་འཕགས་དང༌། ཚིག་སྦྱོར་གྱི་

སྒོ་ནས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་
གྲགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འདིར་ལུས་ཀྱི་དམའ་ཤོས་དམན་པའི་དངོས་པོ་རྐང་པ། རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་མངོན་པར་མཐོ་བ་མཆོག་གི་གནས་སུ་བཀོད་པའི་སྔོན་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ཞེས་དང༌། ཡང་ལ་ལ་དག་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྐང་པའི་ཡུ་བ་གངྒཱའི་ཏོག་བཙུགས་པ་ཞེས་དང༌། ལྷ་མིན་དོགས་མེད་ཅེས་པའི་གོ་བ་ཡང་སྤྱིར་ལྷའི་རྒྱལ་
མཚན་འཕྱར་བ་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་སྐྲག་ཅིང་དོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ད་ལན་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མཚན་འདི་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ནས། །གང་ཞིག་དོགས་པ་མེད་པ་དེ་དང་ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་བཙུགས་

305

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་གཉིས་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལ་གཞན་དག་གིས། ཛཧྣུའི་བུ་མོ་འཕྲོག་བྱེད་
རྐང་པ་ཡི། །རྩེ་ལ་བཏགས་ཞེས་བརྗོད་ན་གངྒཱ་ཉིད། །ཏོག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་བློ་གྲོས་རྩིང་

པོའི་གཏམ། །འོ་ན་རྐང་རྩེ་གྱེན་ལ་བསྟན་ནམ་ཅི། །ཞེས་ཀླན་ཀ་བྱེད་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་
བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱས་པ་མང་ཡང༌།

རྒྱ་གར་བ་རྣམས་དབྱུག་པའི་རྩེ་མོ་ལ་དར་བཏགས་ནས་འཕྱར་བ་ཙམ་ལ་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ཡང་དེ་འདྲ་ལ་དགོངས་པས་ཏོག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ཀེ་ཏུ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པ་
སྐབས་འདིར་ཏོག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་པས་འདིར་འགྱུར་གསར་བཅོས་གནང་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ང་ལ་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། མཐུ་ཡིས་རབ་མཐོ་གྲགས་སྙན་དག །གསལ་བའི་གོས་ཅན་ས་གསུམ་དུ། །ཡང་དག་རྒྱལ་པོ་རྣམ་རྒྱལ་བ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འདི་མཛེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་
གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱན་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཕྱིན། དཔེ་རྒྱལ་མཚན་ཁོ་ན་དགོས་པར་མ་ངེས་སོ། །

༼༡༢-འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
པདྨ་རྣམས་ནི་མི་ཟུམ་ཞིང༌། །
ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་འགྲོ་བ། །
ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བས་བདག་གི་ནི། །

306

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྲོག་རྣམས་འཕྲོག་པ་ཉིད་དུ་བལྟ། །
པདྨ་རྣམས་ཟུམ་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་

གདོང་གི་ཟླ་བ་འདིས་འདོད་ལྡན་བདག་གི་སྲོག་རྣམས་འཕྲོག་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཤད་པ།
ཟླ་བའི་བྱ་བ་བྱ་མིན་དང༌། །
གཞན་གྱི་བྱ་བའི་བྱ་བ་འདིར། །
ཡང་དག་བསྟན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

འགལ་བ་ཞེས་བྱའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
གདོང་གི་ཟླ་བ་དེས་ཟླ་བའི་བྱ་བ་པདྨ་ཟུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ནི་བྱ་བ་མིན་ཏེ་མི་བྱེད་ལ། མཛེས་ཕུལ་ཆེ་བས་ཆགས་ལྡན་བདག་ལ་ཆགས་པ་བཟོད་བླགས་མེད་པ་སྐྱེས་པས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྟེ་མཚོན་ཆའི་བྱ་བ་
སྲོག་འཕྲོག་པ་ཉིད་འདིར་གདོང་གི་ཟླ་བའི་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་

བྱ་བ་དང་བྱ་མིན་འགལ་བས་ན་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༡༣-རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཁྱོད་ནི་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་དང༌། །
བརླིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོ་ཡིན། །
འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ནི། །
སྟེར་ཕྱིར་དཔག་བསམ་རྐང་འཐུང་ངོ༌། །

307

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ། བརླིང་བའམ་ལྕི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རི་བོ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་སྟེར་བས་
དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
འདིར་ནི་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པའི། །
རྒྱུ་རྣམས་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་རི། །
དཔག་བསམ་ཤིང་ཡང་བྱེད་པས་ན། །
འདི་ནི་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
ཚིག་སྦྱོར་འདིར་ཟབ་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བརླིང་བ་དང་འདོད་པ་སྟེར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་རི་བོ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དུའང་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བྱེད་པས་ན་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ང་ལ་ནུའི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། ནོར་འཛིན་གསལ་བ་ཀུ་བེ་ར། །སྟོབས་དང་ལྡན་པས་གཞོན་ནུ་སྟེ། །ཁྱུ་མཆོག་ལྡན་པས་དབང་ཕྱུག་དང༌། །དཔལ་དང་འགྲོགས་པས་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། །འོད་རབ་སྤྲོ་བས་ཉི་མ་དང༌། །སྐྱེ་བོ་དགའ་བས་ཟླ་བ་དང༌། །མཐོང་བས་སྟོབས་གཅོད་དབང་པོ་ཡི། །གཟུགས་མཆོག་འདི་ཡིས་རྣམ་པར་འཛིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་ལའང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་འདོགས་པ་མི་ལེགས་ཏེ་སྔར་རྒྱུ་དཔེའི་སྐབས་སུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༡༤-སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི།

308

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པད་འདི། །
རཱ་ཛ་ཧཾ་སས་ཉེར་སྤྱད་འོས། །
དྲི་ཞིམ་བུང་བས་དོན་གཉེར་འོས། །
ཀྱེ་གྲོགས་མོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་པདྨ་མཚར་སྡུག་ཅན་འདི་ནི་
ཕལ་པས་སྤྱད་པར་འོས་པ་མིན་ཏེ་རཱ་ཛ་ཧཾ་སས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་འོས་སོ། །དྲི་ཞིམ་ནི་བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་སོ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དཔེ་ཅན་
གདོང་དཔེ་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་པས་རཱ་ཛ་ཧཾ་སའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་ཧཾ་སའི་སྒྲ་མཆོག་ལ་འཇུག་པས་མིའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་བུད་མེད་མཆོག་དེའི་གདོང་གི་མཚར་སྡུག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་འོས་པ་དང༌། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཧཾ་ས་ངང་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་ས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོས་པདྨའི་མཚར་སྡུག་ལ་ཉེར་སྤྱད་འོས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། དེ་དཀར་མཆུ་དག་རྐང་པ་ནི། །དམར་པོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོའ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀོྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་
འཇོར། གང་ཞིག་ངང་པ་ལུས་དཀར་ཞིང་རྐང་པ་དང་མཆུ་དམར་པོས་མཚན་པ་དེ་ནི་རཱ་ཛ་ཧཾ་སཿསྟེ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོའ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའོ། །རྐང་པ་གསུམ་པས་དོན་སྦྱར་བ་སྟེ་མཛེས་མ་མཆོག་དེའི་ཁའི་དབུགས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་ལ་བུང་བའི་ཚོགས་འདུ་བས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང༌། པདྨའི་དྲི་བསུང་ལ་ཡང་བུང་བས་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀའི་དྲི་བསྲུང་ཞིམ་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བུང་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དཔེ་ཅན་བུད་མེད་ཀྱི་ཁའི་དྲི་ཞིམ་ལ་རྒྱལ་པོས་ལོངས་སྤྱོད། པདྨའི་དྲི་ཞིམ་ལ་བུང་བས་

309

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལོངས་སྤྱོད་ཅིང་དོན་གཉེར་དུ་འོས་ཞེས་བཀྲལ་བ་དོན་གྱིས་ན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པས་
འགལ་བ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་བུད་མེད་ཀྱི་དབུགས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པདྨའི་དྲི་བསུང་
དང་མཚུངས་པར་བུང་བས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བརྗོད་པ་བུད་མེད་མཆོག་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁའི་དྲི་ཞིམ་ལ་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་བརྗོད་འདོད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བཀོད་པ་ཉིད་ལེགས་
སོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་ཅན་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་ངག་གཅིག་གི་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་འདི་ནི་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །འདི་ཡང་ཀླུ་བ་ལང་སྐྱོང་བརྟུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། གང་དག་མཐོང་པས་ཞེ་སྡང་དུག་གི་ནི། །ཚ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་འགྱུར་ཞིང༌། །བདུད་རྩིའི་རོ་བསིལ་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡི། །ཟླ་བ་དེ་དག་སུ་ཡི་ཕྱག་འོས་མིན། །ཞེས་དོན་སྦྱར་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ཅན་བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མིང་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ནི།
གཙོ་བོ་དང་ནི་ཕལ་པ་ལ། །
ཆོས་མཐུན་ཆོས་མི་མཐུན་མཐོང་བས། །
དཔེ་དང་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་པའི། །
གཟུགས་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དཔེར། །
གཙོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་ཕལ་པ་གདོང་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཆོས་མཐུན་དུ་བརྗོད་པ་དཔེ་དང༌། ཆོས་མཚུངས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་ནས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་བརྗོད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ།

310

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡༥-དཔེའི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅོ་ལྔ་པ་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
མྱོས་པས་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་ཡིས། །
བཀབ་པ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་འདི། །
འཆར་ཀའི་དམར་བ་ཕུན་ཚོགས་པའི། །
ཟླ་བ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འགྲན། །
དཀར་ཞིང་དྭངས་པའི་བཞིན་རས་ལ་ཆགས་པས་མྱོས་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་དམར་བས་ཅུང་ཟད་བཀབ་པ་འདི་ཉ་གང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཤར་མ་ཐག་
པའི་དམར་འོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བཀབ་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་ཞིང༌། དེ་དང་རབ་ཏུ་འགྲན་ནོ་
ཞེས་དཀར་ཞིང་དམར་བའི་ཆོས་མཐུན་གྱིས། དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ། གསལ་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་ན་དཔེ་རྒྱན་དང༌། བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་ཏེ་དེས་ན་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༡༦-བཟློག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་དྲུག་པ་བཟློག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་འཐུངས། །
བདག་གིས་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་འཐུངས། །
འདི་ནི་གང་བ་མ་ཡིན་ཡང༌། །
འདི་ནི་རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །

311

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་བདུད་རྩི་རང་བཞིན་ཉིད་འཐུངས་
ལ། བདག་གིས་ནི་ཁྱོད་གདོང་གི་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་ངོམས་པ་མེད་པར་འཐུངས་སོ། །དེ་ལས་ཟླ་བ་དངོས་འདི་མར་ངོ་ལ་འགྲིབ་པས་རྟག་ཏུ་གང་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
ལ། །གདོང་གི་ཟླ་བ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའོ་ཞེས་ཆོས་མཐུན་པ་
ལས་སླར་ཆོས་མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་
པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༡༧-འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་བདུན་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི།
མཛེས་མ་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ནི། །
འདི་ལྟར་གཞན་དག་གདུང་བྱེད་པས། །
ཟླ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་མིན་ཞེས། །
དེ་ནི་སྨད་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་ཟླ་བ་འདིས་ནི་འདི་ལྟར་གཞན་དག་སྟེ་འདོད་ལྡན་
བདག་ཉིད་གདུང་བས་སྲེག་པར་བྱེད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསིལ་བའི་ཟླ་བ་མི་བསླུ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གདོང་གི་ཟླ་བ་ལ་སྨད་པས་སྨད་པའི་གཟུགས་ཅན་ནམ་གཙོ་བོའི་ཟླ་བ་ཡིན་པ་བཀག་པས་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༡༨-མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན།༽
བཅོ་བརྒྱད་པ་མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་ནི།

312

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཏུམ་མོ་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བས་ཀྱང༌། །
བརྩེ་བ་མེད་པར་བདག་སྲེག་པ། །
བདག་ཉིད་སྐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། །
ཞེས་འདི་མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
མཆོག་ཏུ་ཞི་ཡང་མཛེས་ཕུལ་ཆེ་བས་གདུང་བའི་ཕྱིར་གཏུམ་མོ་ཞེས་བོད་
ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་ཟླ་བ་དགའ་བར་འོས་པ་འདིས་ཀྱང་བརྩེ་བ་མེད་པར་བདག་
ཆགས་པའི་མེས་ཆེས་ཆེར་སྲེག་པ་འདི་ནི་ཟླ་བའི་བྱེད་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཐོག་མར་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གདོང་གི་ཉེས་པར་བསྟན་ནས། འོན་ཀྱང་འདོད་ལྡན་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཆགས་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་སྐལ་པ་ངན་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡིན་གྱི། གདོང་གི་ཟླ་བའི་སྐྱོན་ཁོ་ན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གདོང་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་པོར་སྨད་པས་སམ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་མཉམ་དུ་འཇོག་པ་མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

༼༡༩-གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན།༽
བཅུ་དགུ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
ཁྱོད་གདོང་འདམ་སྐྱེས་དོ་ར་འདི། །
སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་མཁན་མ། །
རོལ་སྒེག་དགའ་བས་གར་བྱེད་དོ། །
ཞེས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། །

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་འདམ་སྐྱེས་པདྨ་དང༌། དེ་ཡང་དོ་ར་སྟེ་གར་གྱི་ས་གཞིའི་

313

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་གཞི་དེར། སྨིན་མ་འཁྲི་ཤིང་དང༌། དེ་ཡང་གར་མཁན་མའི་
གཟུགས་སུ་འཕར་མར་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་རོལ་སྒེག་དགའ་བས་གར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་བསྒྲིག་ཏུ་ཡོད་པ། གདོང་དང་
སྨིན་མ། འདམ་སྐྱེས་དང་འཁྲི་ཤིང༌། དོ་ར་དང་གར་མཁན་མ་སྦྱར་ནས། རོལ་སྒེག་
གི་གར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མར་ཡོད་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱན་མཚར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཞིག་སྟེ། སྤྲིན་བཞོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། མཚམས་སྦྱོར་ཀཻ་ར་
ལ་ཡི་བུ་མོའི་སྐྲ་ཚོགས་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་འབྲེལ། །ཅི་ཡང་རབ་ཏུ་དྭངས་པ་རྒྱས་པ་ཀཻ་རའི་མཛེས་མའི་འགྲམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཉེན། །རོ་ཡི་གཏེར་གྱུར་གང་གི་འཁྱོག་ཚིག་གཡོ་ལྡན་ཀརྣ་ཊ་མའི་མིག་གི་ཟེར། །ཡོངས་འདྲིས་རྣ་བའི་བར་དུ་འགྲོགས་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཆུ་གཏེར་དེ་ནི་ཕྱག་བྱར་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༢༠-བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན།༽
ཉི་ཤུ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི།
འདི་ནི་གདོང་མིན་འདི་པདྨ། །
འདི་དག་མིག་མིན་འདི་བུང་བ། །
འདི་རྣམས་གེ་སར་ཉིད་ཡིན་འདི། །
ཁྱོད་ཀྱི་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། །
ད་ལྟ་བདག་གི་མིག་སྔར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་
འདི་ནི་མི་མོའི་གདོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཏོག་པདྨ་ཡིན་ནོ། །གནག་ཅིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་

314

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་ཡང་མིག་མིན་ཏེ་བུང་བ་ལྡིང་ཞིང་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །དཀར་ཞིང་ཐགས་བཟང་མཛེས་པ་འཁོར་བ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་སོའི་འོད་ཟེར་མིན་ཏེ་པདྨའི་གེ་སར་གྱི་
ཕྲེང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ།
གདོང་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བཟློག་སྟེ། །
པདྨ་ལ་སོགས་གཟུགས་བྱས་པས། །
ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་གསལ་བྱེད་པ། །
དེ་ཉིད་བསྙོན་དོར་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
གདོང་པ་དང་མིག་དང་སོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཡུལ་ལ་བསྙོན་ནས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་
བར་པདྨ་དང་བུང་བ་དང་གེ་སར་གྱི་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྙོན་དོར་བས་བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་དཔེ་ཅན་ལ་བསྙོན་དོར་ནས་དཔེ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་འདིར་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ། །འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་པར། རལ་ཚོགས་མ་ལགས་མ་ལུས་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་ནི་འཆིང་བར་བགྱིད་པ་ཞགས་

པའི་ཕུང་པོ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

༼དཔེ་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བ།༽
གསུམ་པ་དཔེ་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
གཟུགས་ཅན་དཔེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །
མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན། །
མ་བརྗོད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ། །

315

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་དཔེའི་རྒྱན་དག་གི་རྣམ་རྟོག་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་
རྣམས། རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་པས་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདིར་
རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྟེ་ཁྱད་
པར་གྱི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་མ་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་མཚོན་ན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་གཞོན། །མཚན་མོའི་སྲིན་མེའི་བུད་མེད་ཀྱིས། །ཟོས་པ་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་བཞིན། །རི་
བོང་ཅན་ནི་སྣང་བར་གྱུར། །ཞེས་རབ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དང༌། གཙུག་ན་ནོར་
བུའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། འགྲོ་འདིར་སྤྲོས་པ་རྨད་བྱུང་རིན་ཆེན་ཚོགས། །ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་དག་ལས་སྐྱེ་བར་ལྡན། །སུ་ཞིག་ཀྱང་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་རུ། །བདེ་བར་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བུ་རིན་ཆེན་སྐྱེས། །ཞེས་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཅན་དང༌། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་སྐུ་ཆེ་ཞིང༌། །ཏིང་འཛིན་ཤིང་
གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཡེ་ཤེས་འབབ་ཆུས་ཁྱབ་གྱུར་པ། །རྒྱུ་བའི་གངས་ཅན་རི་བོ་ལགས། །ཞེས་པས་སྡོན་མེད་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

༼དོན་རྒྱན་བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཞི་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། དབྱེ་བ་
དཔེར་བརྗོད། མ་བཤད་པ་བསླབ་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས། །

316

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཚིག་གཅིག་ལ་ནི་གནས་པ་ཡིས། །
གལ་ཏེ་ངག་ཀུན་ལ་ཕན་ན། །
དེ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་བརྗོད་དཔེར། །
རིགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གམ་ངག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སྟེ། དང་པོའམ་བར་རམ་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་གསལ་བྱེད་དེ་ཉིད་མེད་ན། ལྷག་མའི་ཚིག་རྣམས་མི་གསལ་ཞིང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ། དེ་ཉིད་ཡོད་པས་ངག་དེའི་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ། །དེ་ལྟ་བུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་དོ། །

༼༡-རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་བཅས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད།༽གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། རྗོད་བྱེད་བཞིས་དང་པོའི་གསལ་བྱེད། བར་དང་མཐའི་གསལ་བྱེད། འཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད། འགལ་དོན་གྱི་

གསལ་བྱེད། དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད། སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་རིགས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། ལྷོ་ཡི་རླུང་གིས་འཁྲི་ཤིང་གི །
འདབ་མ་རྙིང་པ་ལྷག་པར་བྱེད། །
དུད་པའི་ལུས་ཅན་མ་རྣམས་ཀྱི། །

ཁེངས་པ་གསར་དུ་འཇོམས་པར་བྱེད། །
ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས། འཁྲི་ཤིང་གི་འདབ་མ་རྙིང་པ་རྣམས་ས་ལ་

ལྷགས་པར་བྱེད་ཅིང༌། ལང་ཚོ་ཆེས་བདོ་བས་ནུ་མའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པའི་ལུས་ཅན་

317

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁེངས་ལྡན་མ་རྣམས། སྐྱེས་པ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པའང༌། འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མ་ལ་ཡའི་རླུང་དེས་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་སྤྱིའི་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ཐོག་མ་ན་ཡོད་པས་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདིར་དུད་པའི་ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། །ན་ཏཱངྒཱི་ནཱ་མ྄་ཞེས་འབྱུང་བའི་ན་ཏ་ནི་དུད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། ནུ་མའི་ཁུར་
གྱིས་དུད་པར་བཀྲལ་བས་མདུན་དུ་གུག་པའི་དོན་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་དུ་བས་དོན་རང་ནུ་ཁུར་ལྕི་བ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
རྒྱུའོ་ཆུ་གཏེར་བཞི་ངོགས་ཀྱི། །

སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ། །
ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས་སུ་ཡང༌། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུནྡའི་འོད། །
འདིར་རྒྱུའོ་ཞེས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་པོ་ན་ཡོད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་དེ་གླིང་

བཞིའི་དབུས་ན་གནས་པའི་རི་དབང་ལྷུན་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཆས་ཕྱེ་བའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱ་མཚོ་བཞིས་ངོགས་སམ་འགྲམ་གྱི་སྐྱེད་མོས་
ཚལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ་གླང་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་སྔ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ས་སྲུང་བུ་དང་པདྨ་དཀར། །གཡོན་འཆིང་མིག་སྨན་ས་ལ་དགའ། །མེ་ཏོག་སོ་ཅན་ས་ཀུན་པ། །ཆ་མཛེས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བརྒྱད། །ཅེས་
དྲངས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ངོས་བཟུང་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་ནི་ཤར་ལྷོ་

318

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནུབ་བྱང་གི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་བཞིའི་ངོགས་ཀྱི་གྲུབ་པས་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྐྱེད་
མོས་ཚལ་རྣམས་སུ་གླང་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རྒྱུའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་འབྱུང་ངོ༌། གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཏོང་བ་དང་དཔའ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གྲགས་པ་དཀར་པོ་མེ་ཏོག་ཀུནྡའི་འོད་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་ལྕགས་རི་ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས་སུ་ཡང་རྒྱུའོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་དེའི་
གྲགས་པ་དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིའང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་གོ །ཞེས་གླང་པོ་སྐྱེད་ཚལ་དང༌། །གྲགས་པ་ལྕགས་རིའི་ཁོངས་སུ་ཞེས་པའི་ངག་རངས་པོ་དེ་རྣམས་རྒྱུའོ་ཞེས། བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་དེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །
གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
སྔོ་བསངས་ཉིད་དོ་ཕྱོགས་རྣམས་ནི། །
དབྱར་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་བ་ཡིས། །
ས་ཡང་རྩྭ་སྔོན་གསར་པ་ནི། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཕྲེང་བས་སོ། །
སྔོ་བསངས་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སུ་ཞིག་ན་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་དབྱར་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་འཛིན་སྤྲིན་སྔོན་གྱི་ཕྲེང་བས་སོ། །ས་གཞིའི་ཁྱོན་ཀུན་ཀྱང་རྩྭ་སྔོན་
པོའི་མྱུ་གུ་གསར་པ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་སྟེ་འཇམ་པའི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྔོ་བསངས་ཞེས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་པོ་ན་
ཡོད་པས་ལྷག་མ་ངག་རངས་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། འདིས་མཚོན་ནས་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་

319

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་ལའང་འདྲ། བར་མ་བཏང་སྙོམས་པ་རྣམས་
ནི་མི་གསལ་ཞིང་རྩལ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་

དཔེར་བརྗོད་ལ་མི་རུང་ངོ༌། །
བཞི་པ་རྫས་བརྗོད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི།
ཁྱབ་འཇུག་རྣམ་གནོན་ལ་གནས་པས། །
དཱ་ནུའི་བུ་ཡི་འབྱོར་བ་དག །
གང་དུ་བཏང་ཞིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །

ཕུན་ཚོགས་གང་ན་གནས་པ་བླངས། །
འདི་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་ཡང་ཡང་བཅོམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། སྟོབས་ལྡན་འཆིང་བར་གོ་བགོས་པའི་རྣམ་གནོན་ལ་གནས་པས། དཱ་ནུ་ཞེས་པ་སྦྱིན་མའི་བུ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ནི་གང་དུ་མིང་
གི་གྲགས་པར་བཏང་ཞིང༌། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླངས་སོ། །ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྫས་བརྗོད་པ་ངག་གི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པས་ལྷག་མའི་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

༼༢-རིགས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པས་བར་དང་མཐའི་གསལ་བྱེད།༽
གཉིས་པ་བར་དང་མཐའི་གསལ་བྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་པར་དམ་བཅའ། རིགས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པས་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། རིགས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པས་
མཐའི་གསལ་བྱེད་སྟོན་པའོ། །
དེ་ལས་དང་པོ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

320

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་པ་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་བསྟན། །
དེ་བཞིན་བར་དང་མཐའ་ཡི་ཡང༌། །
ཚིག་དག་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། །
དེ་དག་འགའ་ཞིག་འདི་ལྟ་སྟེ། །
ཞེས་པ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་གསལ་
བྱེད་བསྟན་ཟིན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བར་དང་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆད་

པར་དམ་བཅས་ནས། དངོས་སུ་དེ་དག་འགའ་ཞིག་སྟེ་བར་དང་མཐའི་རིགས་དང་བྱ་བ་དག་ཏུ་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས་རིགས་བརྗོད་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།
གར་བྱེད་ནི་ཙུ་ལ་ཕང་དུ། །
གླུ་ཡང་ལེན་ནོ་མདོངས་མཐའ་ཅན། །
དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་དག་ཀྱང༌། །
ཆུ་འཛིན་ལ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད། །
གར་བྱེད་དོ་ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ལྕང་གི་ཡལ་གའི་ཕང་དུ་འཛེགས་ནས་གླུ་ཡང་ལེན་ནོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན་མདོངས་མཐའ་ཅན་རྨ་བྱ་སྟེ་ཆར་སྤྲིན་གྱི་དགའ་སྟོན་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་དག་ཀྱང་ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོངས་མཐའ་ཅན་རྨ་བྱའི་རིགས་བརྗོད་པ་བར་ན་ཡོད་པས་གོང་འོག་གི་ངག་གཞན་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་བརྗོད་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་

321

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདོ། །འདི་ལ་འགྱུར་སྔ་མར་ཀ་ལཱ་པི་ནཿམཇུག་སྒྲོ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་འདབ་ཆགས་སྤྱི་མིང་

དུ་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་ཤིང༌། ཡང་དང་ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་གི་བྱ་བ་མང་པོ་སྡུད་པའི་སྒྲ་སྟེ། སྨྲ་ཏིས། ཀྱང་དང་ཡང་ནི་སྡུད་པའི་ཚིག །ཅེས་སོགས་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཤིང༌། སུམ་ཅུ་པར། ཨཱ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྦྱར། །ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྡུད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི།
དྲི་བཞོན་དལ་བུ་འགྱུར་བྱེད་དེ། །
ཟླ་བ་དག་ཀྱང་མེ་རུ་འགྱུར། །
ཙནྡན་བྱུག་པ་ལྷུང་བ་ཡང༌། །
མཚོན་ལྷུང་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལའོ། །
དྲི་བཞོན་དལ་བུར་རྒྱུ་བའི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ཡང་འགྱུར་བྱེད་དེ་ཚ་ཞིང་རྩུབ་པའི་རེག་བྱར་འགྱུར། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཀྱང་མེ་རུ་འགྱུར། ཙནྡན་གྱི་བྱུག་པའང་གདུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་ཆ་རུ་འགྱུར་བ་སྟེ།
དེ་ཡང་སུ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་འགྱུར་ན་འགྲོན་པོ་བུད་མེད་དང་བྲལ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་ལོན་པ། རང་གི་ཡུལ་ནས་ཡུལ་གཞན་ཐག་རིང་པོར་འཁྱམས་པ་བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ལའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་འདིའི་གསལ་བྱེད་དངོས་ནི་འགྱུར་ཞེས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་བར་ན་ཡོད་པས་གོང་འོག་གི་ངག་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལའོ་ཞེས་པའང་རིགས་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མོད་ཞར་བྱུང་ཤུགས་ལས་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་འགྱུར་བྱེད་

322

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ལ་ཀྵ་ར་ཞེས་འབྱུང་བ་འཕགས་ཡུལ་ཕལ་སྐད་དུ་ཚྭའི་མིང་དང༌། ལེགས་སྦྱར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནའང༌། །རྔོག་ལོ་ཙཱ་བས་ལན་ཚྭ་དང༌། ཡེ་ཤེས་སྡེས་བུལ་ཏོག་ཏུ་བསྒྱུར། ས་པཎྜི་ཏས། དལ་བའི་དྲི་ལེན་བ་ཚྭ་སྟེ། །ཟླ་བའང་མེ་ཉིད་དུ་ནི་
འགྱུར། །ཙནྡན་བརྡར་བའི་སྡོང་པོ་ཡང༌། །མཚོན་གྱིས་བཏག་འགྱུར་འཁྱམས་རྣམས་

ལ། །ཞེས་བ་ཚྭ་དང༌། དཔང་ལོས་རྒྱ་ཚྭ་ལ་བསྒྱུར་བ་སོགས་རྣམ་པ་མང་ཞིང༌། སྤྱིར་

ཡང་སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་ཡིན་པས་ཚྭ་ལ་དཀར་པོ་སོགས་གཞན་ཡང་དུ་མ་ལ་འཇུག་མོད། འདིར་ནི་སྤྱིར་ཚྭ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཚྭའི་བྲོ་བ་ལྟ་བུའི་རོའི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་པས། རླུང་འཇམ་པོའི་རེག་བྱ་ཡང་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་འདོད་ལྡན་གྱི་

རྒྱུད་ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། རོ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་རྩུབ་པོར་འགྱུར། ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐབས་དོན་དངོས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གོ་ན་སྔ་འགྲེལ་མང་པོར་འགྱུར་བྱེད་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། གདུང་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་དང༌། ལ་ལ་དག་མ་ལ་ཡའི་རླུང་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅེས་བཀྲལ་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་དྲི་བཞོན་དལ་བུས་འགྱུ་བྱེད་དེ་ལྡང་བ་ནི་སྲེད་པའི་ཚ་བས་སྐོམ་པ་ཟད་པ་མེད་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་དང༌། གཞན་དག་རྒྱ་ཚྭ་ལན་ཚྭ་བུལ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཁུ་བ་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་འཆད་པ་དང༌། འགྱུར་བྱེད་ནི་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་

དོན་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཁུངས་མེད་ཀྱི་སྨྲ་བ་ཅལ་ཅོལ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་གཞི་གང་
ཡིན་པའི་འཁྲུལ་པ་མཐའ་དག་རང་སངས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་རྗེ་བོད་མཁས་པས། ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པའི་དྲི་བ་

323

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་རང་ལན་རྒྱས་པར་འབྱུང་མོད། རྒྱན་འདི་གཉིས་བརྗོད་བྱ་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་འདོད་ལྡན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཟླ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་མེ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པས། ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་རྣམས་དེ་
དེར་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་བྲལ་བས་ཉེན་ཅིང་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲ་བ་པོ་གཞན་གྱིས་དེའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི་བསྙོན་དོར་བ་མེད་ལ། ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་སྐབས་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་
འདོད་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསིལ་བ་སོགས་མེ་ལ་
སོགས་པར་དངོས་སུ་བསྙོན་དོར་བའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེས་ཆེ་བས། མདོར་ན་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བས་རྒྱན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་དགོས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ནོ། །
གསུམ་པ་རིགས་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོ་རིགས་བརྗོད་མཐའི་གསལ་བྱེད་ནི།
ཆུ་འཛིན་གྱིས་ནི་རབ་གཏོར་ཆུ། །
ཁྱིམ་གྱི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པའི་ཚོགས། །
གློག་གི་ཐག་པ་གཡོ་བ་ཡང༌། །
མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང༌། །
དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོས་རབ་ཏུ་གཏོར་བའི་ཆར་གྱི་ཆུ་དང༌།
ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པའི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པ་སྟེ་རྨ་བྱའི་ཁྱུ་ཚོགས་གར་བྱེད་པ་དང༌། །གློག་གི་ཐག་པ་ཁྱག་ཁྱུག་ཏུ་གཡོ་བ་ཡང་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་དྲན་པ་

324

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྐྱེད་ནས་འདོད་པས་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་འདོད་ལྷའི་དམག་དཔུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང༌། །ཞེས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མཐའ་ན་ཡོད་པས་ངག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལ་ལར། གཙུག་ཕུད་ལྡན་པ་ཁྱིམ་བྱ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་བཀོད་ཅིང༌།
འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། གཟའ་མཇུག་རིང་དང༌། གླང་དང༌། ཁྱིམ་བྱ་དང༌། ལྗོན་ཤིང་
ལའང་ཤི་ཥི་འོ། །གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་རྟགས་གསུམ་མོ་ཞེས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤི་ཁཎྜིན། ཞེས་པ་རྨ་ ྄ བྱའི་མིང་ཡིན་ཏེ་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་གསལ་ཁ་
མ་བྱུང་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་རྨ་བྱ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཀྲལ་བ་དང༌། དོན་དུའང་ཁྱིམ་གྱི་རྨ་བྱ་ཕོ་མོ་དག་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་ཆགས་པའི་ཉམས་
དང་ལྡན་པས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་མི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཆར་པ་དང་རྨ་བྱའི་ཚོགས་དང་གློག་འཁྱུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་མཚུངས་པས་འདོད་ལྷའི་དམག་དཔུང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་འདུག་པས་དེ་གསུམ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཅིང༌། ཤིཥིནིའི་སྒྲ་ཁྱིམ་བྱ་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། ཤི་ཁཎྜིནའི་

྄ སྒྲ་དེར་མི་འཇུག་པས་སྐབས་
འདིར་རྨ་བྱ་ཉིད་དུ་འཐད། ཅེས་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མས་ཀྱང་བཞེད་ཅིང༌། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་ཡང༌། ཤི་ཁཱ་བ་ལཿགཙུག་ཕུད་ཅན་ཏེ་ཞེས་དང༌། ཤི་ཁཱི་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཏེ་ཤི་ཁ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཡང་ནའོ་ཞེས་པས་ཨི་ནིའོ། །ཞེས་དང༌། རྨ་བྱའི་མགོའི་གཙུག་ཕུད་ནི་ཤི་ཁཱའོ། །ཞེས་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པ་རྨ་བྱ་ལ་འཇུག་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས། འདིར་ཁྱིམ་གྱི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ཁྱིམ་དུ་བདག་གིར་བཟུང་
བའི་རྨ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

325

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབྱ་བ་བརྗོད་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་ཨུཏྤལ་རྣ་བ་ལ། །

འདོད་པས་མདའ་ནི་མདའ་སྟན་ལ། །
ངས་ཀྱང་སེམས་ནི་འཆི་བ་ལ། །
གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཉམ་དུ་བྱས། །
མཛེས་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཨུཏྤལ་རྣ་རྒྱན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་མཛའ་བོས་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་ཨུཏྤལ་རྣ་བ་ལ་རྒྱན་དུ་དང༌། དུས་དེར་འདོད་པའི་ལྷས་མེ་
ཏོག་གི་མདའ་ནི་མདའ་སྟན་ཏེ་གཞུ་ལ་འགོད་པ་དང༌། ངས་སམ་བདག་ཀྱང་སེམས་ཆགས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་འཆི་བར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་སྔ་མ་དག་ཁོ་ནར་མ་ཟད་པའོ། །དེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་མཐའ་ན་ཡོད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

༼༣-འཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད།༽
གསུམ་པ་འཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།
དཀར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་དཀར་ཅན། །
འཕེལ་བྱེད་དེ་ཡིས་མདའ་ལྔ་པ། །
དེས་ཀྱང་ཆགས་མདངས་ཆགས་མདངས་ཀྱིས། །

ན་ཆུང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། །
ཞེས་སོགས་གསལ་བྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། །

326

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པའི། །
ངག་གི་ཕྲེང་བ་རབ་ལྡན་ཕྱིར། །

དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །
དཀར་ཕྱོགས་ནི་ཡར་ངོ་སྟེ་ཆོས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་འོད་དཀར་ཅན་
ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་འཕེལ་ཞིང་གང་བར་བྱེད་ལ། ཟླ་བ་དེས་མདའ་ལྔ་པ་སྟེ་
འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །མདའ་ལྔ་ནི་སློབ་དཔོན་
དཔལ་འཛིན་གྱི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། མྱོས་བྱེད་དང༌།
རྨོངས་བྱེད་དང༌། འདར་བྱེད་དང༌། ལྟུང་བྱེད་དང༌། བརྒྱལ་བྱེད་དེ་ལྔ་ལ་བཤད། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤའི་འགྲེལ་པ་ཀཱ་མ་དྷེ་ནུར། དགའ་བྱེད་དང༌། སྲེད་བྱེད་དང༌། རྨོངས་བྱེད་དང༌། སྐེམ་བྱེད་དང༌། འཆི་བྱེད་དེ་ལྔར་བཤད། མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བར། འདོད་པའི་མདའ་ནི་ལྔ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་རྨོངས་བྱེད་བརྒྱལ་བར་བྱེད། །སྨྱོ་བྱེད་རྒོད་བྱེད་སྲེད་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །འདོད་ཆགས་དེས་ཀྱང་ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་མདངས་ཀྱི་དམར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་
འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང༌། དེས་ཀྱང་ན་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འཁྲིག་

པའི་དཔལ་ཏེ་ཆགས་སྤྱོད་དངོས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་མགོར་ཡོད་པའི་འཕེལ་བྱེད་ཅེས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་ངག་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནའང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་

འཕེལ་བ་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་ཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་གནས་ཤིང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཁོ་ནས་གསལ་བར་

327

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབྱེད་པས་ན་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་དོ། །
འདིར་མདའ་ལྔ་པ་ཞེས་པ་འདོད་ལྷ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་ཚེ། ཀཱ་མ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ནི་འདོད་ལྷ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། འདིར་ཟླ་བས་འཕེལ་རྒྱུ་ནི་ཆགས་པ་སྤྱི་ཙམ་དེ་ཡིན་པར་རུང་གིགཞན་
འཕྲུལ་གྱི་བདག་པོ་དངོས་ནི་ཟླ་བས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་དང༌། ངག་དང་
ངག་གི་ལྷ་གཉིས་ཀ་ལ་ས་ར་སྭ་ཏཱིའི་སྒྲ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སློབ་དཔོན་དཎྜཱིས་འདོད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་ལྷའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རཱ་ག་ཞེས་པའང་མངོན་བརྗོད་རྣམས་སུ་ཨ་ནུ་རཱ་ག་དང་ཨ་བྷི་ལཱཥ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མངོན་པར་སྲེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས། སྒྲ་དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་ཆེར་འཕེལ་བའི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་བུར་
ཤིང་དུ་གཞུང་ཚིག་འགྱུར་བཅོས་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་བཞེད་པ་ལྷད་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པའོ། །

༼༤-འགལ་དོན་བྱེད།༽
བཞི་པ་འགལ་དོན་གསལ་བྱེད་ནི།
རླུང་གིས་གཙུབས་པའི་ཆུ་ཐིགས་ཅན། །
སྤྲིན་གྱིས་ལུས་མེད་དག་གི་ནི། །
ཨ་བ་ལེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད། །
རྡུལ་གྱི་དག་ནི་སེལ་བར་བྱེད། །
འདིར་ནི་སྤྲིན་གྱི་ཚིག་དག་དང༌། །

328

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཨ་བ་ལེ་བའི་ཚིག་དག་གིས། །
བྱ་བ་འགལ་བ་ལྡན་པ་དེ། །
འགལ་བའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དོ། །
རླུང་དལ་བུ་དག་གིས་གཙུབས་པའི་ཆུ་ཐིགས་ཅན་ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་
འདིས་ལུས་མེད་འདོད་པའི་ཨ་བ་ལེ་བ་སྟེ། གོས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ་ལུས་རྡུལ་གྱི་

ཨ་བ་ལེ་བ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ངག་འདིར་ནི་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་སྤྲིན་གྱི་

ཚིག་དང༌། ལས་སུ་གྱུར་པ་ཨ་བ་ལེ་བའི་ཚིག་གིས་འཕེལ་བ་དང་སེལ་བའི་བྱ་བ་འགལ་བ་དག་སྦྱར་བ་དེ་ནི་འགལ་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསལ་
བར་བྱེད་མཁན་ནི་སྤྲིན་དང་ཨ་བ་ལེ་བ་དག་གོ །ཨ་བ་ལེ་བ་ཞེས་སྔར་ཞེན་པའམ་དྲེགས་པ་ལ་བསྒྱུར་ཡང༌། དོན་ནི་བག་ཆགས་དང་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་བསྒོས་པའམ་གོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་གདུང་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ། །

༼༥-དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད།༽
ལྔ་པ་དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད་ནི།
ཆུ་འཛིན་དག་གི་ཕྲེང་བ་འདིས། །
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གོ་སྐབས་ཕྲོག །
སྐར་མ་ཡི་ནི་ཚོགས་རྣམས་འཛིན། །
དེང་ཡང་བདག་གི་སྲོག་རྣམས་ལེན། །
གང་ཕྱིར་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་བ་ཡི། །
བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་གསལ་བྱེད་འདིར། །

329

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདུ་མའི་སྒྲ་ཡིས་ཉེར་བླངས་པ། །
དེ་ཕྱིར་དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད་དོ། །
ཆུ་འཛིན་ཏེ་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོའི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་
རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡངས་པ་ཉིད་ནི་འཕྲོགས་ཤིང་བཀགནམ་མཁའི་སྐར་མ་རྣམས་
ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་བཟུང་བ་སྟེ་མི་སྣང་བར་བྱས། བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་གདུང་བས་སྲོག་རྣམས་ཀྱང་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ངག་འདིར་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཕྲེང་བ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་འཕྲོག་གོ།བཟུང་ངོ་ལེན་ཏོ་ཞེས་ཏིང྄་མཐའི་བྱ་ཚིག་མང་པོས་རྣམ་པ་མང་པོ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང༌། དོན་གཅིག་སྤྲིན་ཆེས་ཆེར་འཁྲིགས་ཤིང་གཏིབ་པའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་དོན་གཅིག་གསལ་བྱེད་དོ། །འདིར་བྱ་ཚིག་མང་པོས་དོན་གཅིག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱུ་རང་དེ་ངོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པར་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་འདོད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཚན་གཅིག་དང༌། མུན་པ་གནག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་དང༌། ཡང༌། ཕྱོགས་དང་སྐར་མ་དང་སྲོག་གསུམ་ཀའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་རྣམ་པ་མང་ཡང༌། འདིར་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་དང༌། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཁ་གསལ་ཞིང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱང་མཐུན་པའི་དགོངས་དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་ཁོ་ནའོ། །

༼༦-སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད།༽
དྲུག་པ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་ནི།
དྲི་ཡི་བཞོན་པ་ཡིད་འོང་མཐོ། །

330

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྔོ་བསངས་ཏ་མཱ་ལ་ཡི་འོད། །སྤྲིན་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དེ། །གླང་ཆེན་འདི་དག་ས་ལའོ། །
འདིར་ནི་ཆོས་དག་ཐ་དད་མིན། །སྤྲིན་དང་གླང་པོ་རྣམས་དག་ཀྱང༌། །རྒྱུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །

སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དོ། །
འདི་ནི་ཁྱད་གཞི་སྤྲིན་དང་གླང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཐ་དད་
མིན་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གནྡྷ་བ་ཧ་དྲིའི་བཞོན་པ་སྟེ། སྤྲིན་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རླུང་
དང་ལྡན་ཞིང་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱུ་བས་དང༌། གླང་པོ་ནི་གཙུག་གི་མྱོས་བུམ་ལས་བབས་པའི་འགྲམ་ཆང་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་ཞིམ་སྡང་བའི་ཕྱིར་དྲི་བཞོན་ཏེ་གཉིས་ཀའང་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་དང༌། སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་ཤིང་གླང་པོའི་གཟུགས་དཔངས་མཐོ་བས་མཐོ་བ་དང༌། ཤིང་ཏ་མཱ་ལའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་སྔོ་བསངས་ཀྱི་མདངས་

འཛིན་པ་ཡང་གླང་པོ་དང་ཆར་སྤྲིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་ཕན་
ཚུན་གྱི་ཆོས་མཚུངས་པ་ལས་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་དང༌། གླང་ཆེན་ས་གཞི་ལ་རྒྱུ་
བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ཤིང་ཏ་མཱ་ལ་ནི་ཊཱི་ཀ་ཀཱ་མ་དྷེ་ནུར། རྒྱ་མཚོའི་ཉེ་སྐོར་དུ་སྐྱེ་བའི་
ལྗོན་ཤིང་ལོ་མ་སྔོ་སངས་ཅན་ཏ་མཱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའོ། །དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར་ནི་ཁྱད་གཞི་སྤྲིན་དག་གླང་པོ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་དྲིའི་བཞོན་པ་
སོགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་རྒྱུ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་འབྲེལ་བས་སྦྱར་

331

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ། འདིའི་གསལ་བྱེད་དངོས་ནི་རྒྱུ་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་འདིའོ། །འདིར་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་བ་གོ་སླ་ཡང༌། གནྡྷ་བ་ཧ་སྟེ་དྲི་བཞོན་གྱི་སྒྲ་སྤྲིན་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྙམ་ན། སྤྲིན་ནི་རླུང་དང་དབྱེར་མེད་
དུ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བས་གནྡྷ་བ་ཧའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་སྤྲིན་དང་རླུང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པར་བྱས་པས་ལྡན་རྐྱེན་མི་གསལ་བ་སྟེ། རཏྣ་ཤྲཱིས་སྤྲིན་གྱི་སྐབས་

སུ་དྲི་བཞོན་རླུང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་འདིར་མ་བཤད་པ་གཞན་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་སློབ་ཚུལ་ནི།
རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིས། །
གསལ་བྱེད་ལ་ནི་རྣམ་རྟོག་པ། །
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་ཡིས། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །
བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པའི་རིག་པས་དཔགས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མཚོན་ཕྱིར་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་དཔེར་བརྗོད་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ལུས་
ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་སྒྲོས་ལ། །ཆགས་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་མཐོང༌། །སྙིང་ལ་ཆགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འདིར། །བདག་སྲོག་འཕྲོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། །དཔེའི་གསལ་བྱེད་དོ། །རི་དྭགས་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མིག །ཆགས་པའི་སྒེག་པས་འཕྲོག་པར་བྱེད། །བདག་ལ་དཀྱུས་རིང་སྒོ་གཏན་ནི། །འགྲོལ་བར་སྐྱེ་བོར་སྨྲ་བ་བཞིན། །རབ་བརྟགས་ཀྱི་གསལ་

332

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱེད་དོ། །རྣོ་ཞིང་རྣོ་བའི་རལ་གྲི་ནི། །འཛིན་པ་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང༌། །རི་དྭགས་མིག་ཁྱོད་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས། །བདག་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་མིན་ནམ། །འགོག་པའི་གསལ་
བྱེད་དོ། །དེས་ན་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་འདི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དཔེ་དང་རབ་རྟོག་དང་འགོག་
པའི་གསལ་བྱེད་གསུམ་དཔེར་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ནས་བརྩམས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྙན་ངག་མཁན་ཆེན་པོར་གྲགས་པའི་འགྲེལ་མཛད་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་འདུག་ཀྱང་འདི་ཙམ་ཡང་བསྒྱུར་བར་མཛད་པ་ནི་མ་བྱུང་བར་བཞག་འདུག་པ་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མར་ཞུས་ཏེ་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་ནས་འདིར་བཀོད་པའོ། །

༼དོན་རྒྱན་ལྔ་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ལྔ་པ་ཟློས་པའམ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང༌། སྦྱོར་བ་གསུམ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནི་གནས་ཉིད་དུ། །
དོན་བསྐོར་དང་ནི་ཚིག་བསྐོར་དང༌། །
གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ཞེས་པ་ཡི། །
རྒྱན་གསུམ་པོ་དག་འདོད་དེ་དཔེར། །
བརྗོད་མ་ཐག་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཐོག་མ་བར་མཐའ་གང་རུང་ཉིད་དུ་
དོན་གཅིག་བཟླས་ཏེ་བསྐོར་ཡང་ཚིག་ཐ་དད་པ་དང༌། ཚིག་བཟླས་ཏེ་བསྐོར་ཡང་དོན་ཐ་དད་པ་དང༌། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བཟླས་ཏེ་བསྐོར་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་འདོད་དེ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །

333

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼༡-དོན་བསྐོར།༽
གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས། དང་པོ་དོན་བསྐོར་ནི།
ཀ་དམྦ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །
ཀུ་ཊ་ཛོངྒ་མ་རབ་གསལ། །
ཀནྡ་ལྱ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེ། །
ཀ་ཀུ་བྷ་ཡང་གྱེས་པར་གྱུར། །
ཤིང་ཀ་དམྦ་སྟེ་ཚོགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འདབ་མ་རྣམ་པར་རྒྱས་ལ། ཀུ་ཊ་ཛ་ཞེས་པ་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང༌། ཨུངྐ་མ་ནི་མེ་ཏོག་ཁ་འབུས་པ་སྟེ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང༌། ཀནྡ་ལྱ་ཞེས་པ་ཆུ་ཤིང་ནི་རབ་ཏུ་བྱེ་ཞིང༌། ཀ་ཀུ་བྷ་ཞེས་པ་ཤིང་ཨརྫུ་ན་ཡང་འདབ་མ་ཁ་རབ་ཏུ་གྱེས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དོན་རྒྱས་པར་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་རྒྱས། རབ་ཏུ་གསལ། རབ་ཏུ་བྱེ། གྱེས་པར་གྱུར་ཅེས་ཐ་དད་པས་བརྗོད་པས་དོན་བསྐོར་བའི་རྒྱན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ཤིང་དེ་བཞི་ཀ་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གླེང་བ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་འགྲེལ་པ་བཀླགས་པས་དོན་འགྲུབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཁོང་རང་གིས་མཛད་པར་ངོས་འཛིན་མ་བཤད་པས་སྐུར་འདེབས་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་རྗེ་བོད་མཁས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། སངྒྷ་ཤྲཱིས་བཞེད་མི་བཞེད་གང་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའང་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིགཤིང་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་མེད་པ་ཞིག་ན། གོ་བ་མྱང་བས་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་རྣམ་པར་རྒྱས་སོ་ཟེར་བ་

334

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྐང་པ་བཞིར་ལན་བཞིར་ཟློས་པ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི། དོན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲ་ལ་ཡང༌། །ཁྱད་པར་མེད་པ་སྔོན་བརྗོད་ནས། །གལ་ཏེ་སླར་ཡང་རབ་བསྒྲགས་པ། །དེ་ནི་དོན་གཅིག་པར་འདོད་དཔེར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་གར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་སོ། །

༼༢-ཚིག་བསྐོར།༽
གཉིས་པ་ཚིག་བསྐོར་ནི།
སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་ནི། །
རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་སྒྲ་སྒྲོག་བྱེད། །
ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱིས་དེང༌། །
ན་ཆུང་རྣམས་ཡིད་འདོད་ལྡན་བྱེད། །
ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་མཛེས་པ་དག་གི་ནི། རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བས་
མགྲིན་པ་བཏེག་ནས་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ལ། ཆུ་སྲིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཏེ་འདོད་པའི་
ལྷ་བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་དེང་གི་སྟེ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ན་ཆུང་

གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །འདིར་
འགྱུར། ཚིག་བཟླས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་འདོད་ལྡན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་ཡང༌། དོན་དངོས་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཨུཏྐཎྛ་ཡ་ཏི་ཞེས་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་ཀྱང་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་མི་འདྲ་བར་སྔ་མ་ནི་རྨ་བྱ་རྣམས་དགའ་བས་སྒྲ་
སྒྲོགས་པའི་དོན་ཏེ། ཨུཏ་ཉེ་བསྒྱུར། ཀ྄ ཎྛ་མགྲིན་པ། ཡ་ཏི་བཏེག་པ་ཡིན་པས་མགྲིན་

པ་རབ་ཏུ་བཏེག་ནས་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་དོན་ཡིན། ཡནྟི་ཞེས་བྲིས་པ་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་

335

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའབྱམས་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཕྱི་མ་ན་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་
འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་སྟེ། དེས་ན་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ཡང༌། རྗེ་བོད་མཁས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ། བརྣག་པར་དཀའ་ལན་གཉིས་ལྡབ་པའི་སྔ་མ་བསམ་ལས་འདས་པ་དང༌།
ཕྱི་མ་བཟོད་བསྲན་དཀའ་བ་ལ་སྦྱར་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དགོས་ཤིང་ལེགས་བར་བཞེད་དོ། །

༼༣-ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ།༽
གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ནི།
ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་དེ་རིང་ཁྱོད། །
བཙུན་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད། །
ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་སྡེ་མཐོ་རིས་སོང༌། །
ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད། །
ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་ཟླ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་ནས་དེ་རིང་མིའི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད།
རང་གི་བཙུན་མོའི་ཚོགས་རྣམས་དང་རྩེ་དགའ་ལ་རོལ་པར་བྱེད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཟླ་

གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི་གཡུལ་ངོར་ཁྱོད་ཀྱི་རལ་གྲིའི་ལམ་ནས་མཐོ་རིས་ལྷའི་གནས་སུ་
སོང་སྟེ། ད་ལྟ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གླུ་དང་རོལ་མོས་རྩེ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཤི་བ་ལ་སྙན་པས་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དུ། ཁྲོས་པ་གཡུལ་ངོར་བསད་ན་ནི། །བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ཞེས་རྒྱས་པ་ཟེར། །མགོན་པོ་ཁྱོད་
ཀྱིས་གནས་སྐབས་དེའི། །སེམས་ནི་ངན་འགྲོ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། །ཞེས་པའི་ཕྱེད་

336

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྔ་མས་སྟོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་ནས་སྨྲས་པ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཆུ་ལ་འཇིགས་པ་དང༌། སྐྱེས་བུ་གཡུལ་ངོར་འཇིགས་པ་དང༌། བུད་མེད་མེ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་པོ་དགྲ་
ལས་རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དོན་བསྐོར་དང༌། རྩེ་བར་བྱེད་ལན་གཉིས་ལྡབ་པ་ཚིག་བསྐོར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ཅེས་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བཤད་ཀྱང༌། །རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པས་ནི་རྩེ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བར་
བཞེད་དོ། །

༼དོན་རྒྱན་དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
དྲུག་པ་འགོག་པའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། དཔེ་སྦྱོར་དང་མིང་གིས་རྒྱས་པར་བཤད། མ་བཤད་པ་དཔག་པར་ནུས་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
དགག་པ་བརྗོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། །
དུས་གསུམ་ལ་ལྟོས་རྣམ་པ་གསུམ། །
ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཡི། །
དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་མཐའ་ཡས། །

དགག་བྱའི་ཡུལ་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མ་ཡིན་ཅེས་སམ་མེད་ཅེས་པའམ་མ་འགྲོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དགག་ཚིག་བརྗོད་པས་དགག་པ་ནི་འགོག་རྒྱན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་

337

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདེ་དང་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱ་ནི་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་གྱིས་ཀྱང་སྐབས་འགའ་

ཞིག་ཏུ་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པས་འདིར་རྒྱན་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་འདས་པ་དང༌། ད་ལྟར་བ་དང༌། མ་འོངས་པ་གསུམ་ལ་བལྟོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་དགག་བྱའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འགོག་པའི་རྒྱན་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་སྟོན་པའོ། །

༼༡-བྱུང་བ་འགོག་པ།༽
གཉིས་པ་དཔེ་སྦྱོར་དང་མིང་གི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱུང་བ་འགོག་པ་ནི།
ལུས་མེད་ཀྱིས་ནི་མེ་ཏོག་གི །
མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་པ་མི་སྲིད་ཡང་ན་ནི། །
དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ། །
ལུས་མེད་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་མདའ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་ཉུང་བ་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྔས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་མི་སྲིད་ཅིང་མི་བདེན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་དེ་འདྲ་སྲིད་དུའང་རུང་སྟེ་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་རེག་པས་ཀྱང་ཚེ་བསྐལ་པར་གནས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་རྣམ་
པར་བཀྲ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ན་འདིར་འདོད་པ་དང་མདའ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་

པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་རོ། །

338

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྦྱོར་བ་དེ་བཤད་པ་དང་མིང་དགོད་པ་ནི།
ཞེས་པ་འདིར་ནི་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས། །

ལུས་མེད་རྒྱལ་བར་མི་རིགས་བློ། །
དེ་ལྟར་གྱུར་བཀག་གང་གི་ཕྱིར། །

བྱུང་བ་འགོག་པ་དེ་འདི་འདྲ། །
བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྔ་ལས་མེད་ཅིང་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ལུས་མེད་ཀྱིས་སྲིད་པ་
གསུམ་པོ་དབང་དུ་བྱས་ཤིང༌། དེ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་དང༌། དེ་ལྟར་སྔར་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ཟིན་པའི་གཏམ་ཡོངས་གྲགས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བྱུང་བ་ནི་དགག་བྱ་དང༌། འགོག་བྱེད་དངོས་པོའི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བ་དེ་ནི་འདས་པ་འགོག་
པའམ་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ས་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་པས་དྲི་ཚིག་དབྱངས་ཅན་
མགྲིན་བརྒྱའི་ང་རོར། སྔར་བྱུང་འགོག་རྒྱན་འཆད་ཚེ་རྣམ་བཤད་འགའ། །མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་གྱུར་མི་བདེན་པར། །འཛིན་པའི་བློ་ཉིད་འགོག་ཅེས་ཅ་ཅོའི་མཁུན། །ཆུ་ཤིང་སྙེ་མའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་མིན་ནམ། །མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་
གྱུར་མི་སྲིད། །སྲིད་ན་རྣོ་ཞིང་རྩུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡི། །ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲའམ་ཞེས་པ་འདི། །མུན་པའི་ལམ་དུ་དཀྲུགས་ལ་དགོས་པ་ཅི། །ཞེས་པ་དང༌། དེའི་རང་ལན་དུ། གཞན་དུ་བློ་དགག་བྱ་ཡིན་ན་གཞུང་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་འགལ་ཏེ། སྔ་མར་ནི་

339

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། དེ་མི་སྲིད་ཅེས་དགག་ཚིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ། ཕྱི་མར་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་མི་སྲིད་སྙམ་
པའི་བློ་དགག་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སོགས་དང༌། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་
གཟུང་ཚིག་ཀྱང༌། ལུས་མེད་རྒྱལ་བར་མི་རིགས་བློས། །ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
གསུམ་པར་ནན་གྱིས་བཅོས་ནས་བཤད་པ་ལ། རྗེ་བོད་མཁས་པ་ཆེན་པོས་དོན་རྒྱན་
ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་འབེལ་གཏམ་ལེགས་བཤད་རོལ་མཚོར། རྒྱ་དཔེར་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་རྗེས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང༌། དེ་ལྟར་གྱུར་བཀག་ཅེས་གཞུང་རང་དུ་འདས་ཚིག་ཡོད་པས་དགག་བྱའི་བློ་ད་ལྟར་བ་མི་འཐད་པ་དང༌། མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་དགག་བྱ་དང༌། མི་སྲིད་ཅེས་པ་དགག་ཚིག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ན་སླར། ཡང་ན་ནི། དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ། །ཞེས་པ་རྣམས་ལ་དགོས་པ་མ་བྱུང་སྟེ། རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་དགག་བྱ་དང༌། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དགག་ཚིག་
གཉིས་ཀ་བསྟན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་མི་སྲིད་དོ་
སྙམ་པའི་བློ། འདིའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་གསུངས་པ་འདོད་དེ། དངོས་པོའི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་དགག་བྱ། །མི་སྲིད་ཅེས་པ་དགག་ཚིག་བརྗོད་མཐར། ཡང་དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་བཀོད་པས་དེ་ཡང་འགོག་པར་སོང་བས་འདས་པ་འགོག་པ་ཡང་འགོག་པ་ཞེས་གསུང་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ན་ཞེས་ཚིག་གི་ནུས་པས་སོ། །ཞེས་རིགས་ཤིང་འཐད་པར་གསུངས་པས་བཀག་ཟིན་པ་ལ། ཡང་དེང་སང་གི་འགྲེལ་བྱེད་གསར་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྔར་

340

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གྱི་ལོག་རྟོག་རྙིང་པ་དེ་ལ་རོ་ལངས་མཛད་དེ། མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་དགག་
བྱ། མི་སྲིད་ཅེས་པ་དགག་ཚིགཡང་ན་ལུས་དངོས་པོ་ཅན་དང༌། མཚོན་ཆ་ཡང་ལྕགས་ལས་གྲུབ་པ་རྩུབ་ཅིང་རྣོ་བའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དགོས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་དང༌། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། བུདྡྷིར྄་ཡོད་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་རྗེས་ཡིན་ཀྱང༌། ཀཱ་ལ་པར། གང་བྱེད་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོའ། །ཞེས་རྣམ་དབོྱེ་དང་པོ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བརྡ་སྤྲོད་སྙིང་པོ་གསལ་བར་ཡང༌། །བྱེད་ཅན་བརྗོད་ན་དང་པོ་
ཉིད། །ཅེས་བཤད་པས་དང་པོ་ཉིད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང༌།
འདི་ལ་དགག་བྱ་མི་སྲིད་པའི་བློ་ལ་བྱས་པ་དག་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། བློ་དེ་རྩོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བར་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཐག་འདས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣ་བ་ལ་ནི་ཨུཏྤལ་འཇུག །ཅེས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་འདས་པར་ཐལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་སེམས་སམ་ཅི། །ཞེས་པ་རྗེས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ཡང་བྱུང་བ་འགོག་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གཏན་ཚིག་མང་པོས་བསྒྲུབས་པ་མཐོང་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཚན་རྗེ་བོད་མཁས་པས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་སྨོས་མི་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་གཞུང་ཚིག་དེ་ལྟར་གྱུར་བཀག་ཅེས་པའི་འདས་ཚིག་ཀྱང་གཞན་དུ་འཆོས་དགོས་པ་དང༌། ད་ལྟར་འགོག་པ་དགག་ཚིག་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་འཇུག་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་འདོད་པ་དེ་བྱུང་བ་འགོག་པར་ཅིའི་ཕྱིར་

འགྱུར། དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་ཞེས་པ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དགོས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་དང༌། ལུས་དངོས་པོ་ཅན་མཚོན་ཆ་ལྕགས་ལས་

341

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགྲུབ་པ་རྩུབ་ཅིང་རྣོ་བའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲད་ལྷན་བཏབ་ཀྱང་

གཞུང་ཚིག་ལ་དངོས་སུ་མི་གསལ་ན་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཁུངས་རྟོག་བཏགས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གང་དུའང་མེད་པར་མ་ཟད། དཔང་ཊཱིཀ་དུའང་དགག་བྱ་མི་སྲིད་
པའི། འགོག་བྱེད་དངོས་པོའི་ནུས་པ་སོགས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཀྲལ་ཞིང་མཁས་མཆོག་ཤོང་དཔང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་དང༌། རང་ཅག་ལ་
ཚད་མར་གྱུར་པ་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མའང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་ན་དེ་ཀུན་བོར་ནས་རང་བློ་ཁོ་ན་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་གཞུང་གྱ་ཚོམས་སུ་བཅོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དགག་བྱ་ལུས་མེད་རྒྱལ་བ་མི་རིགས་སྙམ་པའི་བློ་ཡིན་ཡང༌། དེ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟོས་པས་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཚུལ་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། བུདྡྷི་ཞེས་པ་དགག་བྱའི་ལས་ཡིན་ཡང་རྣམ་དབྱེ་དང་པོར་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་གྱུར་བཀག་ཅེས་པའི་ལེགས་སྦྱར་ཨཀྵཱིཔྟ་ཞེས་པའི་ཀྟའི་རྐྱེན་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ལས་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པའི་ལས་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༢-མངོན་གྱུར་འགོག་པའམ་ད་ལྟ་བ་འགོག་པ།༽
གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་འགོག་པའམ་ད་ལྟར་བ་འགོག་པ་ནི།
སྙན་སྒྲོགས་མ་དག་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །

རྣ་བ་ལ་ནི་ཨུཏྤལ་འཇུག །
ལས་འདི་ལ་ནི་ཟུར་མིག་དག །
ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་སེམས་སམ་ཅི། །

342

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཀྱེ་སྙན་པར་སྒྲོགས་མ་དག་ཅེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རྣ་བ་ལ་མེ་ཏོག་ཨུཏྤལའི་ཕོན་པོ་རྣ་རྒྱན་དུ་འཇུག་སྟེ། རྣ་རྒྱན་གྱི་ལས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་
བྱ་བ་ནི་མིག་རང་ཉིད་ལ་ཚང་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ལྟ་ན། ཁྱོད་ད་དུང་རྣ་བ་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྣ་རྒྱན་འཇུག་པ་ཟུར་མིག་གི་མཛེས་པ་འདི་ལ་ཨུཏྤལ་གྱི་མཛེས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་སེམས་སམ་ཅི་ཞེས་པའོ། །
དེ་བཤད་པ་ནི།
འགའ་ཞིག་དཀར་མིན་ཨུཏྤ་ལ། །
རྣ་བར་འཇུག་ལ་མཛའ་བོ་ཡིས། །
དེ་ལྟར་བསྟོད་པས་མཛེས་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་མངོན་གྱུར་འགོག་པའོ། །
འདིར་དགའ་མ་འགའ་ཞིག་ཨུཏྤལ་མེ་ཏོག་གི་བྱེ་བྲག་དཀར་མིན་ཏེ་སྔོན་པོ་རང་གི་རྣ་བར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ། སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་ངོ་བསྟོད་ཀྱིས་མ་བྱེད་ཅེས་
འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིར་དགག་བྱ་ནི་རྣ་བར་ཨུཏྤལ་འཇུག་པ། འགོག་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་གིས་ཏེ་ད་ལྟར་འཇུག་བཞིན་པ་འགོག་པས་ད་ལྟར་བ་འགོག་པའམ་མངོན་གྱུར་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་
སྤྲིན་བཞོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། འདི་ནི་ནུ་མ་རབ་མཛེས་པ། །དོ་
ཤལ་ཁུར་གྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲིབ། །མཛེས་ལྕུག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཤིན་ཏུ་མང་བའི་
རྒྱན་གྱིས་ཅི། །ཞེས་པ་ཡང་ངོ༌། །

343

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼༣-མ་འོངས་པའམ་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པ།༽གསུམ་པ་མ་འོངས་པའམ་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པ་ནི། ཇོ་བོ་བདེན་པར་སྨྲའོ་བདག །
གཞན་དང་ཙུམྦ་ནས་འཕོས་པའི། །
རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱིས་དམར་མིག་གིས་ནི། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ལགས། །
ཀྱེ་ཇོ་བོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ལ་ཁོ་མོ་བདེན་པའི་ཚིག་གིས་ངེས་པར་འོག་
ནས་འབྱུང་བའི་དོན་འདི་སྨྲའོ། །དེ་ཅི་ཞེ་ན་གཞན་དགྲ་ཟླའི་བུད་མེད་དང་ཙུམྦ་ན་སྟེ་ཁ་སྤྲད་ཅིང་འོ་བྱས་པ་ལས་འཕོས་པ་སྟེ་བྱུང་བའི་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྒྱ་སྐྱེགས་ལྟར་དམར་བའི་མིག་བྱེད་པར་གྱུར་པས། བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པ་

བདགམཐོང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་བྱེད་པ་ཁོ་མོས་མི་བཟོད་པས་དེའི་ཚེ་ཁོ་ན་འཆི་ཞིང་བལྟ་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། སྔར་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སེམས་ལྡན་མས། །
ནམ་ཞིག་འདི་ཡི་གནོད་པ་དང༌། །
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་འགོག་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པའོ། །
དགག་བྱའི་སྔར་ཉིད་དུ་རང་གི་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཞིང་སེམས་པ་དང་ལྡན་པའི་དགའ་མས་མ་འོངས་པའི་དུས་ནམ་ཞིག་རང་གི་མཛའ་བོ་བུད་མེད་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་གནོད་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པའི་དགག་བྱ་དེ། འགོག་བྱེད་

344

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རང་ཉིད་འཆི་བས་མཐོང་བ་མིན་པ་བཀོད་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པས་སམ། ཡང་ན་དགག་བྱ་མ་འོངས་པ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་ཚིག་གིས་བཀག་པས་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་གཞུང་ཚིག་སྔར་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་ལྡན་མ། ཞེས་བསྒྱུར་བས་འགྲེལ་མཛད་འགའ་ཞིག་གིས་ལང་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཀྲལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱིམ་ཐབས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་བུད་མེད་རང་
ཉིད་བདག་པོ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་ཁེངས་པ་ལྡན་པ་ཞེས་དང༌། ཕྲག་དོག་གི་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་འགྲེལ་པ་སོགས་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང༌། བོད་མཁས་པའི་དོན་རྒྱན་དོགས་གཅོད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ལའང་ཁེངས་
ལྡན་མའི་དོན་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བ་སོགས་འཆད་མི་བདེ་བའི་གནད། རྒྱ་
དཔེར་མ་ན་སྭི་ནཱི་ཞེས་འབྱུང་བ་ཁེངས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་མཱ་ན་ཞེས་མ་
རིང་པོ་ཡོང་དགོས་རྒྱུ་ལ། འདིར་ཐུང་ངུ་ལས་མ་བྱུང་བ་མ་ནས྄་ཡིད་དམ་སེམས་ཀྱི་སྐད་དོད་དེ་ཡིན་པས་སེམས་ལྡན་མར་བསྒྱུར་བ་འགྲིག་ཅིང༌། ཁེངས་པ་ནི་མཛའ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་དོན་དང༌། འདིར་ནི་བདག་པོ་དེ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་དང་འགྲོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༤-ཆོས་འགོག་པ།༽
བཞི་པ་ཆོས་འགོག་པ་ནི།
ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས། །

འཇམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རྫུན། །
གལ་ཏེ་བདེན་པར་འཇམ་པ་ནི། །

345

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགློ་བུར་དུ་བདག་ཅི་ལ་གདུང༌། །
ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ཉིད་གནས་སོ་ཞེས་པ་
ནི་རྫུན་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འཇམ་པ་ཞིག་ན་གློ་བུར་དུ་བདག་འདོད་མྱོས་ཀྱི་

གདུང་བ་རྩུབ་མོས་ཅི་ལ་གདུང་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །
དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་ལྡན་གྱིས། །

དེ་དང་འགལ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི། །
བུད་མེད་ལུས་འདི་འཇམ་པ་དག །
འགོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ལྡན་གྱིས་འཇམ་པའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་རྩུབ་ཅིང་
གདུང་བར་བྱེད་པའི་འགོག་བྱེད་དེས་དགག་བྱ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་
པ། དེའི་ཆོས་རེག་བྱ་འཇམ་པའི་དགག་བྱ་དག་འགོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་འགོག་པའི་རྒྱན་ནོ། །

༼༥-ཆོས་ཅན་འགོག་པ།༽
ལྔ་པ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ནི།
དེ་ནི་མཛེས་མའམ་མ་ཡིན་ཞེས། །
རྣམ་རིག་འདི་ནི་ཅི་ལས་སྐྱེས། །
དེར་ནི་འོད་ཙམ་གཡོ་བ་ཉིད། །
མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན། །

346

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་མ་དེ་ནི་མཛེས་མའམ་མི་མཛེས་པ་གང་ཡིན་ཅེས་
པའི་རྟོག་དཔྱོད་འདི་རྒྱུ་ཅི་ལས་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འོད་གཡོ་བ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་གི་འོད་དེ་གང་ལ་མངའ་བའི་ལུས་རྟེན་དངོས་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།
འདིའི་གཞུང་ཚིག་རྣམ་དབྱེ་འདི་ནི་ཅི་ལས་སྐྱེས། ཞེས་བསྒྱུར་ནས། མཛེས་སམ་མི་མཛེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ཅི་ལས་སྐྱེས་ཞེས་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའང་སྣང་མོད། མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་འགལ་
བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་རྒྱ་དཔེར། ཝི་ཝེ་ཀཿཞེས་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའམ་རྟོག་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་རིག་ཅེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་

གཟུགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་དང་ཅུང་མི་གཅིག་གོ །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་འདིར་གཟུགས་ཅན་མ་ངོ་མཚར། །
བརྗོད་པར་འདོད་པས་འོད་ཅེས་པའི། །
ཆོས་འདི་ཁས་བླངས་ཆོས་ཅན་དག །
འགོག་འདི་ཆོས་ཅན་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ཚིག་སྦྱོར་འདིར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་དེའི་གཟུགས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མཛེས་ཆོས་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་
བླངས་ནས་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་ནམ་ཁྱད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དེ་མ་མཐོང་ཞིང་མེད་དོ་ཞེས་དགག་བྱར་བྱས་ནས་བཀག་པས་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་

347

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༦-རྒྱུ་འགོག་པ།༽
དྲུག་པ་རྒྱུ་འགོག་པ་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནི་དམར་གྱུར་ཅིང༌། །
མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང༌། །
སྨིན་མ་འཁྱོག་སྟེ་དེ་ལྟ་ནའང༌། །
ཉེས་པ་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས། །
ཀྱེ་གཏུམ་མོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་འགྱུར་མིག་དམར་བ་དང༌། མཆུ་གཡོ་བ་དང༌། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོར་
ལྟ་བ་སོགས་ཁྲོས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དེ་ལྟ་ནའང་བུད་མེད་གཞན་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས་སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་མཛའ་བོ་མཁས་པ་ཡིས། །
འཇིགས་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ། །
རང་གི་ཉེས་པ་འགོག་བྱེད་པ། །
འདི་དག་འདིར་ནི་རྒྱུ་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་མཛའ་བོ་སྐྱོན་སྤོང་བ་ལ་མཁས་པས་བུད་མེད་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་རང་ཉིད་བུད་མེད་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་མོད་ཀྱང༌། བདག་ལ་དེ་མེད་པས་ཞེས་འཇིགས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཉེས་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་རྒྱན་དགག་ཚིག་གིས་བཀག་

348

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པ་དེ་ནི་རྒྱུ་འགོག་པའི་རྒྱན་ནོ། །འདིའི་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར། གང་ཕྱིར་མཛའ་བོ་མཁས་པ་ཡིས། །ཞེས་ཤོང་དཔང་གི་འགྱུར་ལྷད་མེད་རྣམས་ལས་འབྱུང་ཞིང༌། དཔང་
ཊཱིཀ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀྲལ་བ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་

དགོངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྣར་ཐང་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཀུན་ན། མཛའ་མོ་
མཁས་པ་ཞེས་བཅོས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། པྲི་ཡཱ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་པྲི་ཡེ་ཎ་ཞེས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་མཐར་གསལ་བས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼༧-འབྲས་བུ་འགོག་པ།༽
བདུན་པ་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི།
མཛའ་བོ་དང་ནི་རིང་ན་གནས། །
ཆུ་འཛིན་བགྲོད་ལྡན་འདི་ནི་འོངས། །
ནི་ཙུ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་མཐོང༌། །
བདག་ཤི་མིན་པ་འདི་ཅི་ག །
མཛའ་བོ་སྟེ་རང་གི་བདག་པོ་འདོད་པའི་གྲོགས་ནི་ཐག་རིང་པོའི་ལམ་དུ་སོང་ཞིང་གནས་པ་དང༌། ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་ཕན་ཚུན་དུ་གཡོ་ཞིང་འོང་བ་དང༌། ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ལྕང་རྒྱས་པས་སྙེ་མའི་དྲ་བའི་རལ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ན་བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་ཆགས་པ་དྲག་པོས་གདུང་སྟེ་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཀྱང་ད་དུང་བདག་མི་འཆི་བར་ཡུན་རིང་པོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་ཅིང་གདུང་བ་འདི་ཅི་
ཡིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།

349

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདེ་རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་བགྲོད་པ་ནི། །
མི་བཟོད་པ་དག་ཉེར་བཀོད་ནས། །
འབྲས་བུ་འཆི་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པའོ། །
བྲལ་བས་ཉེན་པ་མོ་དེ་ཉིད་ཆགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོས་གཟིར་ཏེ་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཆུ་འཛིན་བགྲོད་པ་དང༌། མཛའ་བོ་རིང་ན་གནས་པ། ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་སོགས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཆི་བ་ཉིད་མ་འགྲུབ་པར་
བརྗོད་པས་འདིར་དགག་བྱ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཆི་བ། འགོག་བྱེད་མིན་པ་ཞེས་པའི་དགག་ཚིག་གིས་བཀག་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། གང་དུ་གཟུགས་འདི་མི་བཟད་ལོང་འདི་གར། །འབྱོར་དེ་གང་དུ་གང་དེ་སྐབས་ངན་འདི། །བདག་སྙིང་མི་འགས་འདི་ལ་སུ་ཞིག་གིས། །རྡོ་རྗེའི་མན་ངག་བྱིན་པ་ཡོངས་མི་ཤེས། །ཞེས་པ་ཡང་ངོ༌། །

༼༨-རྗེས་གནང་འགོག་པ།༽
བརྒྱད་པ་རྗེས་གནང་འགོག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་གཤེགས་པར་མཛོད། །
ཁྱོད་ཀྱི་བགྲོད་པས་བདག་ལ་ནི། །
གདུང་བ་ཡུན་རིང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །
འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་དོགས་མི་འཚལ། །
བདག་པོ་ཁྱོད་གལ་ཏེ་གཤེགས་བཞེད་ན་གཤེགས་པར་མཛོད་ཅིགཁྱོད་

350

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡུལ་གཞན་དུ་བགྲོད་པས་བདག་ལ་གདུང་བ་ཡུན་རིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྲལ་མ་ཐག་འཆི་བས་སོ། །ཁྱོད་དང་བྲལ་ཡང་བདག་མི་འཆི་བ་སྲིད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ནི་མི་འཚལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྐབས་མི་སྲིད་ཅིང་ངེས་པར་འཆི་བས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་འཆི་བ་གསལ་བྱེད་པས། །
རྗེས་གནང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི། །
མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་རྗེས་གནང་འགོག་པར་བརྗོད། །
ཅེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར་དགག་བྱ་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ། འགོག་བྱེད་བུད་མེད་རང་ཉིད་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་གཤེགས་པར་མཛོད་ཅེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདི་ནི་རྗེས་གནང་འགོག་པའོ། །

༼༩-དབང་གིས་འགོག་པ།༽
དགུ་པ་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི།
ནོར་ནི་མང་པོ་རྙེད་འགྱུར་ཞིང༌། །
ལམ་དུ་ཡང་ནི་བདེ་ཞིང་དགེ།
བདག་སྲོག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད། །
འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགྲོ་མི་བྱ། །
མཛའ་བོ་ཁྱོད་བྱེས་སུ་ཕྱིན་ན་ནོར་མང་པོ་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ལམ་དུ་ཡང་

351

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབགྲོད་པ་བདེ་ལ་དགྲ་མེད་པར་དགེ་བ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་འཆི་བས་འཆིའམ་མི་འཆི་སྙམ་སྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
མཛའ་བོ་འགྲོ་བར་སྦྱོར་བ་ཡི། །
རྒྱུ་རྣམས་དག་ནི་རབ་བཤད་ནས། །
དབང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་འགོག་པ། །
འདི་འདྲ་དབང་གིས་འགོག་པའོ། །
མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་རབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་བགྲོད་པ་འགོག་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་དགག་བྱ་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ། འགོག་བྱེད་འགྲོ་མི་བྱ་ཞེས་དབང་ཆེ་བའི་ངག་གིས་འགོག་པའི་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་ནི་དབང་གིས་འགོག་པའོ། །འདིར། བདག་སྲོག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འཆད་སྐབས་དཔང་
ཊཱིཀ་ཏུ། ཁྱོད་དང་བྲལ་བ་ལས་ངེས་པར་འཆི་བས་ན་བདག་གི་སྲོག་ལའང་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་པས་ཚུལ་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་འོན་ཀྱང་ཁྱོད་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་པར་ཁོ་མོ་འདོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ཡིག་ནོར་
བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། བདག་ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་སྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་པ་
སྟེ་འཆི་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀྲལ་བ་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་བོད་འགྲེལ་གཞན་རྣམས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་ཏེ་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའང་དེ་ཁོ་ནའོ། །

352

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡༠-མ་གུས་པས་འགོག་པ།༽
བཅུ་པ་མ་གུས་པས་འགོག་པ་ནི།
བདག་ནི་གསོན་རེ་སྟོབས་དང་ལྡན། །
ནོར་གྱི་བསམ་པ་སྟོབས་ལྡན་མིན། །
མཛའ་བོ་གཤེགས་སམ་བཞུགས་ལགས་སམ། །
རང་གི་གནས་སྐབས་སྨོས་པ་ལགས། །
བུད་མེད་ཀྱིས་རང་གི་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་ནོར་སྒྲུབ་པའི་སླད་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཕྱིན་ན་ཁོ་མོ་འཆི་ལ་མ་ཕྱིན་ན་མི་འཆི་ཞེས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་
བྱས་ནས་དངོས་སུ་སྨྲ་བའི་ཚིགབདག་ནི་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ཏེ་གསོན་དུ་རེ་བའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་གྱི་ནོར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པས་ནོར་
བས་གསོན་པ་དགའ་བ་རང་གི་གནས་སྐབས་ཏེ་བསམ་པ་སྨོས་ཤིང་རིག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཤེགས་སམ་བཞུགས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་འདིར་ནི་ཆགས་ལྡན་མས། །
མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་ཅིང༌། །
མ་གུས་བཞིན་དུ་ཚིག་སྦྱོར་བ། །
འདི་ནི་མ་གུས་པས་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་འདིར་ནི་བུད་མེད་ཆགས་ལྡན་མས་དགག་བྱ་མཛའ་
བོའི་བགྲོད་པ། འགོག་བྱེད་འགྲོའམ་སྡོད་ཁྱོད་རང་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་མ་གུས་པ་ལྟར་

353

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ནི་མ་གུས་པས་འགོག་པའོ། །

༼༡༡-ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ།༽
བཅུ་གཅིག་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།
མཛའ་བོ་གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་བཞུད། །
ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤིས་གྱུར་ཅིག །
གང་དུ་ཁྱོད་ནི་གཤེགས་པ་དེར། །
བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །
མཛའ་བོ་ཁྱོད་གལ་ཏེ་གཤེགས་པར་བཞེད་ན་མྱུར་དུ་བཞུད་ཅིགཁྱོད་ཀྱི་

ལམ་ནི་ཤིས་པ་སྟེ་བདེ་ལེགས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིགབྲལ་བའི་གདོན་གྱིས་གསོན་
པ་ཕྲོགས་པ་ཁོ་མོ་ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་ཤི་མ་ཐག་ཁྱོད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཤིས་བརྗོད་ལམ་གྱིས་གང༌། །

རང་གི་གནས་སྐབས་གསལ་བྱེད་མས། །
མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཤིས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྨོན་པའི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་གནས་སྐབས་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་འགོག་བྱེད་ཀྱིས་དགག་བྱ་

མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་དང༌། ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

354

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡༢-རྩུབ་མོས་འགོག་པ།༽
བཅུ་གཉིས་པ་རྩུབ་མོས་འགོག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་འགྲོ་བདེན་ཉིད་ན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ། །
བདག་ནི་གླགས་འཚོལ་འཆི་བ་ཡིས། །
དེ་རིང་ཉིད་དུ་འགོག་པར་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་

གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་ཅིག་བདག་ནི་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བས་གླགས་འཚོལ་བའི་རྒྱུ་འདིས་འཆི་བའི་གདུང་བས་དེ་རིང་ཉིད་དུ་འཚོ་བ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་མཛའ་བའི་དབང་གྱུར་མས། །
མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་པ། །
ཚིག་རྩུབ་ཡི་གེ་སྔོན་འགྲོ་ཅན། །
འདི་ནི་རྩུབ་མོའི་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་མས་དགག་བྱ་རང་གི་མཛའ་
བོ་འགྲོ་བ། འགོག་བྱེད་ཁྱོད་འགྲོ་བ་བདེན་པ་ཉིད་ན་ཞེས་དང༌། དགའ་མ་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚིག་རྩུབ་པོ་ལྟོས་པ་མེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་

འགོག་པ་ནི་རྩུབ་མོས་འགོག་པའོ། །

355

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼༡༣-གྲོས་ཀྱིས་འགོག་པ།༽
བཅུ་གསུམ་པ་གྲོས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་མྱུར་དུ་བཞུད། །
ཕྱིས་ན་གཉེན་འདུན་འཁྲུགས་པའི་ཁས། །
བསྒྲགས་པའི་ཆོ་ངེས་འགྲོ་བ་ཡི། །
གེགས་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བར་འོང༌། །
གལ་ཏེ་གཤེགས་པར་བཞེད་ན་མ་འགོར་བར་མྱུར་དུ་བཞུད་ཅིགཅུང་ཟད་
ཕྱིས་ན་ཁྱོད་བཞུད་མི་ཐུབ་སྟེ་བྲལ་བའི་གདུང་བས་ཁོ་མོ་ཤི་བ་ལ་གཉེན་འདུན་རྣམས་མྱ་ངན་གྱིས་འཁྲུགས་པའི་ཁས་བསྒྲགས་པའི་ཆོ་ངེ་དྲག་པོ་ཁྱོད་འགྲོ་བའི་
གེགས་སུ་གྱུར་པ་དག་རྣ་བར་འོང་བས་དེ་མ་བྱུང་བ་ལ་སོང་ཞིག་ཅེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་འདིར་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །
ཆགས་མས་གྲོས་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིས། །
མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པ་འདི། །
གྲོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་འདིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་མ་བུད་མེད་ཀྱི་
དགག་བྱ་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ། འགོག་བྱེད་བྲལ་བའི་གདུང་བས་རང་ཉིད་འཆི་ཞིང་དེའི་མྱ་ངན་གྱིས་གཉེན་འདུན་འཁྲུགས་པ་སོགས་གནས་སྐབས་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུར་
འགྱུར་བ་གསལ་བར་བྱས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱོར་

356

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བའི་གྲོས་བྱེད་པའི་ཟོལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་གྲོས་ཀྱིས་འགོག་པའོ། འདི་སྔར་གྲོགས་
ཀྱིས་འགོག་པ་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང༌། ས་ཙི་བ་ཞེས་པ་གྲོས་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས་མངོན་བརྗོད་རྣམས་སུ་བཀའ་བགྲོས་ཀྱི་བློན་པོ་ལ་དྷཱིས་ཙི་བ། ཀརྨ་ས་ཙི་བ་ཞེས་དང༌། ས་
ཙི་བ་ཁོ་ནའང་དེའི་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པས། སྐབས་འདིར་ཡང་གྲོགས་ཀྱིས་

འགོག་པ་ཞེས་ལེགས་སྦྱར་དུ་སཱ་ཙི་བྱཱ་ཀྵེ་པ་ཞེས་ཡོད་ཅིང༌། ས་ཙི་བ་ལས་དངོས་པོས་རྐྱེན་ནྱཏ་

྄སྦྱར་བས་སཱ་ཙི་བྱ་ཞེས་གྲུབ་པའང༌། གྲོས་བྱེད་པའམ་གྲོགས་བྱེད་པ་
ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་གཞུང་ཉིད་དུ། མཛའ་བོ་ཁྱོད་གཤེགས་ན་མྱུར་དུ་བཞུད་པ་ལེགས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་འགྱངས་ན་ཉེ་དུའི་གཏམ་མི་སྙན་པ་
ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲོས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་འགོག་པར་སྣང་བས་སོ། །

༼༡༤-འབད་པས་འགོག་པ།༽
བཅུ་བཞི་པ་འབད་པས་འགོག་པ་ནི།
བཞུད་ཅེས་ཁྱོད་དགྱེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱང༌། །
བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག །
མ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཁ་ནས་ནི། །
བྱུང་བར་གྱུར་ལ་བདག་ཅི་བྱེད། །
མཛའ་བོ་ཁྱོད་བཞུད་ཅིག་ཅེས་ཁྱོད་དགྱེས་པའི་སླད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་མོད་དེ་ཁོ་མོ་བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཚིགམ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཞིག་རང་དབང་མེད་པར་ཁ་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདག་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དབང་མེད་དུ་ཤོར་བས་ཁྱོད་མི་དགའ་བར་བྱེད་འོས་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་

357

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
མི་འདོད་དངོས་ལ་འབད་བྱས་པས། །
འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྐྱེད་པས། །
དོན་མེད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་འབད་པས་འགོག་པའོ། །
བུད་མེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཞུད་ཅིགཅེས་བརྗོད་པ་ལ་འབད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་བར་རྩོམ་པ་ལ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཤེགས་
ཞེས་རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་དབང་མེད་དུ་ཐལ་བ་བསྐྱེད་པས་བཞུད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་འབད་པ་ཉིད་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་འདིར་དགག་བྱ་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་མ་གཤེགས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཐལ་བ། དེ་ཡང་བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་འབད་པའི་ཀུན་སློང་ལས་བྱུང་བས་ན་འབད་པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༡༥-གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ།༽
བཅོ་ལྔ་པ་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི།
སྐད་ཅིག་ལྟ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི། །
རྫི་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྲོ་བ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མཛའ་བར་འགྲོ་བ་སྨྲོས། །
བདག་ནི་དེ་ཡི་འདོད་པ་འདོད། །
མཛའ་བོས་རང་གི་བུད་མེད་ལ་བདག་དཀའ་ཐུབ་གྱི་ནགས་སུ་འགྲོ་བས་

358

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གེགས་མ་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། བུད་མེད་ཀྱིས་ཁོ་མོའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་
དམ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་རྫི་མ་བསྐྱོད་པ་ཙམ་ལའང་ཁྲོ་ཞིང་སྡང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་མཛའ་བ་ཤུགས་ཅན་འདི་ལ་ཁྱོད་འགྲོ་བར་སྨྲོས་ཤིགབདག་ནི་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་མོས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེས་བཏང་ན་བདག་གིས་ཀྱང་གཏོང་ལ་མ་བཏང་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་མཛའ་བའི་གཞན་དབང་མས། །
དེ་ཡི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་ཅིང༌། །
དོན་འདི་ཉེ་བར་གསལ་བྱེད་ཕྱིར། །

འདི་ནི་གཞན་དབང་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་མཛའ་བའམ་དགའ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་མ་དེ་ཡིས་དེ་ལྟར་བདག་མཛའ་བས་གཅུན་ནས་ཁྱོད་བཏང་བའི་དབང་མེད་དོ་ཞེས་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་འགོག་པའི་དོན་འདི་གསལ་བའམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་དགག་བྱ་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་བྱེད་འབྲལ་མི་ཕོད་པར་སེམས་མཛའ་བའི་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པས་ན་གཞན་དབང་འགོག་པའོ། །འདི་ལ་ཚིག་རྐང་གོང་འོག་བསྣོལ་བ་ནི་འཆད་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པས་གྱ་ཚོམས་སུ་གཞུང་དཀྲུགས་པའོ་ཞེས་བོད་མཁས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼༡༦-ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ།༽
བཅུ་དྲུག་པ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི།

359

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམགོན་པོ་འབྲལ་བ་བཟོད་པར་བགྱི། །

གང་གིས་མིག་བསྒོས་བདག་ལ་ནི། །
འདོད་པས་བསྣུན་དུ་མི་མཐོང་བའི། །
མཐོང་མིན་མིག་སྨན་བདག་ལ་སྩོལ། །
ཀྱེ་མགོན་པོ་ཞེས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་བོད་ནས་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བ་
ནི་བདག་གིས་བཟོད་པར་བགྱི་མོད་ཀྱང༌། ཁྱོད་སོང་བའི་འོག་ཏུ་མིག་སྨན་གང་གིས་
ཁོ་མོའི་མིག་ལ་བསྒོས་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་མདས་སམ་འདོད་
པའི་ཆགས་པས་བདག་ལ་བསྣུན་དུ་མི་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་ཏེ་མི་སྣང་བའི་རྫས་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྩོལ་ཞིག་ཅེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
འཚོ་བའི་ཐབས་ནི་དཀའ་བ་དག །
ཉེ་བར་བཀོད་ནས་བདག་པོ་ནི། །
འགྲོ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །

འདི་འདྲ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པར་བརྗོད། །
མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོས་གལ་ཏེ་གདུང་བར་གྱུར་ན་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཆི་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་ཕུལ་བྱུང་གི་བརྗོད་པས་བརྗོད་ནས། འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུས་བསྣུན་དུ་མི་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་ཞིག་ཡོད་པ་སྲིད་ན་མི་འཆི་བར་འཚོ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་རྙེད་དཀའ་བ་སྟེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་སྦྱིན་

དགོས་པའི་ཚིག་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་འགོག་བྱེད་དེས་དགག་བྱ་མཛའ་བོའི་བགྲོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང༌། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བ་ནི་བཟོད་པར་

360

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
བགྱིའོ། །ཞེས་མི་འགོག་པ་ལྟར་སྨྲས་ཀྱང་སྦྱིན་དཀའ་བའི་ཐབས་དེས་ཤུགས་ཀྱིས་

འགོག་པར་འགྱུར་བས་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་འཚོ་བའི་
ཐབས་ནི་དཀའ་བ་དག །ཅེས་བྲིས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དཔེར། ཛཱི་ཝ་ན་ཨུ་པཱ་ཡ། ཞེས་འཚོ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐད་དོད་དངོས་སུ་ཡོད་པས་སོ། །འདིར་མིག་སྨན་ཞེས་པ་ནི་མི་
སྣང་བའི་རྫས་ཏེ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་སྨན་དང་དོན་གཅིག་ཅིང༌། ཨཉྫ་ན་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །

༼༡༧-ཁྲོ་བས་འགོག་པ།༽
བཅུ་བདུན་པ་ཁྲོ་བས་འགོག་པ་ནི།
ཇོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཚིག །
བདག་འགྲོ་ཞེས་པ་ངེས་པར་བྱུང༌། །
མཛའ་བ་དམན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད། །
མ་ཕྱིན་ན་ཡང་བདག་ལ་ཅི། །
ཀྱེ་ཇོ་བོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོའ། །ཞེས་ ོབརྗོད་པར་མི་འོས་པའི་ཚིག་འདི་ངེས་པར་བྱུང་ཟིན་མོད་བདག་ལ་མི་སེམས་པར་དེ་འདྲ་བརྗོད་ཕོད་པའི་ཕྱིར་མཛའ་བ་དམན་ཅིང་སྙིང་རིང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་མ་ཕྱིན་པར་

བསྡད་ན་ཡང་བདག་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ད་ནི་ཁྱོད་བསྡད་པ་དང་སོང་བ་མཉམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
མཛའ་བ་རྒྱས་པས་མ་བསྡམས་པའི། །
བདག་ཉིད་ཁྲོ་བས་མཛའ་བོ་ཡི། །

361

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའགྲོ་བ་རྩོམ་པ་བཟློག་པ་གང༌། །
འདི་ནི་ཁྲོ་བས་འགོག་པའོ། །
མཛའ་བ་རྒྱས་ཆེས་པས་བདག་པོ་འགྲོ་བ་མ་བཟོད་ནས་ཁྲོས་པའི་དབང་གིས་ངག་མ་བསྡམས་པར་རང་གི་བདག་པོ་ལ་ཁ་ངན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དགའ་མས་མཛའ་བོ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པའི་དགག་བྱ། ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བས་འགོག་པའོ། །འདིར་མ་བསྡམས་པ་ཞེས་
པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་མཛའ་བ་རྒྱས་ཤིང་ཆེ་བས་མ་བསྡམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
དགའ་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་མཁས་པའི་ཚིག་བརླིང་བས་ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་ཀུན་ལ་
གོ་ཕྱོགས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ནས། འགའ་ཞིག་གིས་མཛའ་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་སྙིང་ཉེ་བས་མ་བསྡམས་པའི་དགའ་མ་ཞེས་དང༌། གཞན་དག་ཡུལ་ལ་དབང་པོ་མ་བསྡམས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་སོགས་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པས། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འདིར་
གསལ་བར་བཀོད་པའོ། །

༼༡༨-སྙིང་རྗེས་འགོག་པ།༽
བཅོ་བརྒྱད་པ་སྙིང་རྗེས་འགོག་པ་ནི།
མ་སྣོམ་བུ་མོའི་རྣ་བ་ལ། །
མ་བྱས་ཆང་ལ་མ་བཏབ་པར། །

ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཡི་རྫིང་ཉིད་དུ། །
ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཟེགས་པར་གྱུར། །
རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གིས་བསད་པས་ཐམས་ཅད་ཤི་ཞིང་ཡུལ་

362

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྟོང་པའི་རྫིང་གི་ཨུཏྤལའི་མེ་ཏོག་གི་དྲི་བཟང་རྣམས་ལ་སུས་ཀྱང་མ་སྣོམས་ཤིང༌། བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་རྒྱན་དུ་ཡང་མ་བྱས། ཆང་ལ་ཡང་མ་བཏབ་པར། རང་བཞིན་གྱིས་

རྙིང་ཞིང་བདག་པོ་མེད་པར་ཟེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
སྙིང་རྗེར་བཅས་བཞིན་ཨུཏྤལ། །
དེ་འོས་ལས་ནི་བཟློག་བྱས་ནས། །
མྱ་ངན་འོས་པའི་སྐབས་སྟོན་ཕྱིར། །

འདི་ནི་སྙིང་རྗེས་འགོག་པའོ། །
སྙིང་རྗེ་དངོས་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་གིསེམས་མེད་བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཨུཏྤལའི་ཡུལ་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྫིང་
གི་ཨུཏྤལ་ཡི་དགོས་པ་ནི་དེའི་དྲི་བཟང་ལ་སྣོམས་པ་དང༌། བུ་མོའི་རྣ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། དྲི་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཆང་ལ་འདེབས་པ་རྣམས་ཡིན་པ་ལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་དགྲ་ཟླའི་རྫིང་གི་ཨུཏྤལ་རྣམས་ནི་འོས་པའི་ལས་དེ་རྣམས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྙིང་ཞིང་ཟེགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ནི་མྱ་ངན་འོས་
པ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་བ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འདིར་དགག་བྱ་བསྣམས་པ། བུ་མོའི་རྣ་བ་ལ་བྱེད་པ། ཆང་ལ་བཏབ་པ་རྣམས། འགོག་བྱེད་མ་སྣོམས་མ་བྱས་མ་བཏབ་ཅེས་པའི་དགག་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པས་དགྲ་ཟླའི་གནས་སྐབས་ཤུགས་ཀྱིས་གསལ་བ་

ལ་རྣམ་པ་སྙིང་རྗེ་བ་ལྟར་བརྗོད་པས་སྙིང་རྗེས་འགོག་པའོ། །འདིའི་རྒྱ་དཔེར། ཤུ་ཙ྄་

363

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམྱ་ངན་གྱི་བྱིངས་ལ་ཡ་ཏ་

྄རྐྱེན་བྱིན་པས་ཤོང་ལོས་མྱ་ངན་གྱིས་འགོག་པ་ཞེས་
བསྒྱུར་བ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་ཅིང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ངོ་
མ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ལ་སྙིང་རྗེས་འགོག་པ་ཞེས་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང༌། མྱ་ངན་ཞེས་པ་སྐད་དོད་ལ་མི་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཨ་ནུ་ཀྲོ་ཤ་སྙིང་རྗེ་ལ་འཇུག་པས་ཡིན། འདིར་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས་གང་དགྲ་བོ་དེའི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་མྱ་ངན་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་གཟུ་བོས་ཡིན་ན་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ལ། གཤེད་མའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ནི་ང་རྒྱལ་ལམ་དྲེགས་པས་འགོག་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའང་ལྟོས་ཕྱོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ལོས་རུང་ཀྱང་འདིར་ནི་གཞུང་
མཛད་པ་པོས་གཞུང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་
ཨུཏྤལའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་དངོས་མི་འཇུག་ཀྱང་སྙིང་བརྩེ་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་གསལ་ཏེ། རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་ཚིག་གི་དུམ་བུ་དཔང་ཊཱིཀ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། ངག་དབང་
གྲགས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བརྩེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེ་དང་བཅས་པ་བཞིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་ཡི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པས་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒྲའོ། ཞེས་འབྱུང་བས་འདིར་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼༡༩-འགྱོད་པས་འགོག་པ།༽
བཅུ་དགུ་པ་འགྱོད་པས་འགོག་པ་ནི།
དོན་ནི་འགའ་ཡང་ཚོགས་མ་བྱས། །

364

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཤིང༌། །
དཀའ་ཐུབ་འགའ་ཡང་མ་བསགས་པར། །

ན་ཚོད་མཐའ་དག་སོང་བར་གྱུར། །
དོན་ཏེ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འགའ་ཡང་མ་བསགས་ཤིང༌། རྟོག་གེ་དང་བརྡ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་སམ་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་འགའ་ཡང་མ་བསླབས་པས་མ་ཤེས། དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་འགའ་ཡང་མ་སྤྱད་པའི་ངང་ནས་ན་ཚོད་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་སོང་སྟེ་འཆི་བས་གཏུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚེ་སོང་བས། །
དོན་སྒྲུབ་པ་སོགས་འགོག་པ་ནི། །
འགྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་འགྱོད་པས་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་འགྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་རྒན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། དོན་ནོར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སོགས་པས་རིག་པ་བསླབ་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་སོགས་བྱ་བར་འོས་པ་གང་མ་གྲུབ་པ་ལ་འགྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་ནོར་བསགས་པ། རིག་པ་བསླབ་པ། དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་སོགས། དགག་ཚིག་ཚོགས་མ་བྱས་མ་བསྒྲུབས་མ་བསགས་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་

པས་ན་འགྱོད་པས་འགོག་པའོ། །འདི་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་ནང་ཚན།
སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ལ་དོགས་པ་མ་

365

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཤར་བས། དཔེར་བརྗོད་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཟློས་པར་གྱུར་མོད། ཁྱད་པར་ནི་
འདིར་འགྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་དགག་ཚིག་གིས་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོགརྒྱུ་
རྒྱན་སྐབས་སྔོན་ཆད་བྱས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་གདུང་བར་གྱུར་ཅེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚིག་
ནུས་དངོས་སུ་ཐོན་དགོས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༢༠-ཐེ་ཚོམ་འགོག་པ།༽
ཉི་ཤུ་པ་ཐེ་ཚོམ་འགོག་པ་ནི།
ཅི་འདི་སྟོན་གྱི་ཆུ་འཛིན་ནམ། །
ཡང་ན་ངང་པའི་ཚོགས་སམ་ཅི། །
སྒྲ་ནི་རྐང་གདུབ་ཀྱི་འདྲ་བ། །

ཐོས་པས་དེ་ནི་ཆུ་འཛིན་མིན། །
ཅི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་ཅན་འདི་དག་སྟོན་དུས་
ཀྱི་ཆུ་འཛིན་དཀར་པོ་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ངང་པ་དཀར་པོའི་ཁྱུ་ཚོགས་འཕུར་ཞིང་བགྲོད་པ་ཡིན་སྙམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་དགག་བྱའོ། །དེ་འགོག་བྱེད་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་བརྟགས་པས་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བར་ཐུང་ངུ་བརྒྱུད་མར་
སྒྲོགས་པའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་ཟུར་ལ་བརྟགས་ན་སིལ་སྒྲ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཐོས་
པས་ཆུ་འཛིན་མ་ཡིན་ཅིང་ངང་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་འདི་ངང་པ་ལ་ཡོད་ཅིང༌། །
སྤྲིན་གྱི་རིགས་ལ་མ་རེག་པས། །

366

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་ཟློག་བྱེད་པ། །
འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བར་གྲགས་པའི་ཆོས་ངང་པའི་སྐད་
གདངས་ལ་ཡོད་ཅིང་སྤྲིན་གྱི་རིགས་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་
མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་ཐེ་ཚོམ་འགོག་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་སྣར་ཐང་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བོད་འགྲེལ་ཕལ་ཆེ་བར།
སྒྲ་ནི་རྐང་གདུབ་ཀྱི་འདྲ་བ། ཞེས་པའི་དོན་རྐང་གདུབ་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་བྱས་
ནས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྒྱ་གར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངང་པ་བཟུང་སྟེ་ལས་ཀ་
ལ་གསེར་དངུལ་གྱི་རྐང་གདུབ་སྟེར་ཞིང༌། དེས་གཞན་གྱིས་འཚེ་བར་མི་ནུས་པའི་དབང་གིས་ཆུ་བྱ་རྣམས་འདུ་བས་མཚོ་རྣམས་མཛེས་ཤིང་རང་གི་ཡུལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བར་བྱེད་པར་གྲགས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་ཏེ། གཞུང་དུ་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་
འདྲ་བ་ཅེས་འདྲ་བའི་སྒྲས་དངོས་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང༌། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
པ་འདོད་འཇོར། རྐང་གདུབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཧཾ་ས་ཀཿསྟེ་ངང་པ་ལྡན་པ་ཞེས་བཤད་པའང་
ངང་པའི་སྐད་འདྲ་བ་རྐང་གདུབ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྐང་གདུབ་ཉིད་ངང་པ་ལ་
ལྡན་པའི་དོན་མིན། གལ་ཏེ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་སྐད་དོད་དེ་མེད་ཅིང༌། ནཱུ་པུ་ར་ཅེས་འབྱུང་བ་རྐང་ལག་གི་ཚིགས་མཚམས་རྣམས་ཤ་དམན་ཅིང་ཕྲ་བས་དེར་བཀོན་ནས་གང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནཱུ་དམན་པ། པུ་ར་གང་
བ་སྟེ་དམན་པ་གང་བ་ཞེས་པ་རྐང་གདུབ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་གྱི། ངང་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་ཀྱང་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བ་ངང་པའི་སྐད་ལ་ཡོད་པས། སྒྲ་ནི་རྐང་གདུབ་

367

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཀྱི་འདྲ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ། དོན་ངང་པའི་སྐད་ཐོས་པས་དེ་སྤྲིན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ངང་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། བོད་ཀྱི་རྟོག་བཟོས་མ་བསླད་པ་
མཁས་འཇུག་དང༌། དཔང་ཊཱིཀ་དང༌། གུང་ཐང་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
ནའང་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །རྒྱ་བལ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཟའ་བའི་དོན་དུ་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་
པའི་ཧཾ་ས་རྣམས་ལ་ནི་རྐང་གདུབ་མེད་པར་མ་ཟད་རྒྱང་རིང་པོར་འཕུར་ནས་འགྲོ་བའི་གཤོག་རྩལ་ཅན་མིན་པས་སྤྲིན་དང་སྦྱོར་བ་མི་འབྲེལ་ཞིང༌། བདག་ཏུ་མ་བཟུང་
བའི་ངང་པ་ལ་ལུང་དང་ལས་ཀ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་མ་ཐོས་ཤིང༌། མ་མཐོང་བ་
ན་མེད་པ་མིན་པའི་དཔེས། རྒྱ་གར་བའི་པཎྜི་ཏ་ངོ་མའི་གསུང་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
ཚོན་ཅི་ལ་ཆོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོ་དང་གཞུང་འདིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས། འདིའི་སྐབས་དོན་དངོས་ནི་ངང་པའི་སྐད་ལ་རྐང་གདུབ་
ཀྱི་སྒྲ་འདྲ་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་ཅེས་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་ལས་ཐོས་སོ། །གཞན་ཡང་རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས། གངྒཱའི་ཡབ་གཅིག་ཏེ་སེ་ཆས་སམ་ཅི། །དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པའི་རྒྱུད་མངས་གླུར་ལེན་པས། །རྒྱལ་རྣམས་དགྱེས་པའི་རོལ་མོ་པར་ངེས་པ། །ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གིས་སྲིད་འདིར་དགེ་ལེགས་མཛོད། །ཅེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

༼༢༡-སྦྱར་བའི་འགོག་པ།༽
ཉེར་གཅིག་པ་སྦྱར་བའི་འགོག་པ་ནི།
བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་པདྨ་ལ། །
སྡང་ཞིང་སྣུམ་པའི་ཏཱ་ར་ཀེ །

368

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་འདི་ཡོད་བཞིན། །
ཟླ་བ་གཞན་གྱི་ཅི་ཞིག་བྱ། །
འདིར་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་གཙོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་ཕལ་པ་གདོང་གི་ཟླ་བ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཆོས་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཛེས་མའི་གདོང་ནི་བལྟས་པ་ཙམ་
གྱིས་སིམ་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་པས་དང༌། ཟླ་བ་ནི་བསིལ་ཟེར་ལྡན་པ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང༌། གདོང་གི་མཛེས་པས་པདྨའི་མཛེས་པ་ལ་འགྲན་པས་སྡང་བ་དང༌། ཟླ་བས་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པས་སྡང་བའོ། །ཏཱ་ར་ཀཱ་ཞེས་པ་སྒྲ་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་གདོང་གི་སྐབས་སུ་མིག་འབྲས་ལ་འཇུགཟླ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་སྐར་ལ་འཇུག་པས་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། མིག་གི་བུ་ཆུང་རྒྱལ་མོའོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
འདོད་འཇོར། ཏཱ་ར་ཀཱ་རྒྱལ་མོ་སྟེ་སྐར་མ་ལའང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་ལ་སྐར་འབྲས་ཅན་ཞེས་སྔར་བསྒྱུར་བ་ཉན་ཐོས་ལྟར་རྒྱ་སྐད་གཅིག་ལ་བོད་སྐད་གཉིས་མཛད་པ་ཡིན་ཅེས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བཤད་ཀྱང༌། འདིར་སྒྲ་སྦྱར་ཞིག་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བས་རྒྱ་སྐད་ཉིད་རང་སོར་བཞག་པ་ལེགས་པར་བཞེད། དེས་ན་དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཅེས་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་

བཤད་ནའང་སྔ་མ་གཉིས་དོན་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཞིང༌། མཚུངས་ཆོས་དེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཞེས་གདོང་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གདོང་གི་ཟླ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟླ་བ་བར་སྣང་ལ་ཡོད་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།

369

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཕལ་པའི་ཟླ་བ་ལ་བརྟེན་པ། །
དེ་མཚུངས་ཡོན་ཏན་བསྟན་བྱས་ནས། །
གཙོ་བོའི་ཟླ་བ་འགོག་བྱེད་པ། །
རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བས་འགོག །
རྟེན་ཕལ་པའི་ཟླ་བ་ལ་བརྟེན་པའམ་ཡོད་ཅིང་འཇུག་པ་གཙོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་བསྟན་པར་བྱས་ནས་དགག་བྱ་གཙོ་བོའི་ཟླ་བ། འགོག་བྱེད་ཕལ་པ་གདོང་གི་ཟླ་བས་བཀག་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཆོས་མཚུངས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་སྦྱར་བའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༢༢-དོན་གཞན་འགོག་པ།༽
ཉེར་གཉིས་པ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ནི།
ཐམས་ཅད་མནན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
རྣམ་གནོན་ཚིམ་པ་མེད་པ་མཚར། །
ཡང་ན་བསྲེག་ཟ་འབར་བ་ལ། །
ཚིམ་པ་དག་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང༌། །
རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་དཔའ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་སྡེའི་རྒྱལ་
ཕྲན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཟིན་ཡང༌། ད་དུང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱ་སྲིད་ན་དེ་
ཡང་གནོན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གནོན་ཚིམ་པ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ་སྙམ་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཡང་ན་མཚར་བ་ཅི་ཡོད་དེ་བསྲེག་བྱ་ཟ་བ་མེ་འབར་བ་ལ་ཚིམ་པ་ནམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་བུད་ཤིང་ཇི་ཙམ་བསྣན་པ་

370

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ཙམ་དུ་འབར་བས་སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་འདིར་ནི་དོན་གཞན་དག །
དེ་ཡི་ཆོས་མཚུངས་བསྟན་བྱས་ནས། །
ཡ་མཚན་རྩོམ་པ་འགོག་བྱེད་པ།
འདི་ནི་དོན་གཞན་འགོག་པའོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་འདིར་ནི་དོན་གཞན་མེ་འབར་བ་ལ་རྣམ་པར་གནོན་པ་དེའི་ཆོས་མཚུངས་པ་བསྟན་ནས་འགོག་བྱེད་དེས་དགག་བྱ་ཡ་མཚན་གྱི་སྐབས་སམ། རྩོམ་པ་འགོག་པ་ནི་དགག་བྱ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་གྱིས་འགོག་པའི་
ཕྱིར་དོན་གཞན་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༢༣-རྒྱུས་འགོག་པ།༽
ཉེར་གསུམ་རྒྱུས་འགོག་པ་ནི།
སྦྱིན་པ་པོ་ཞེས་ནམ་ཡང་ནི། །
མི་དབང་ཁྱོད་ལ་མི་བསྟོད་དེ། །
གང་ཕྱིར་སློང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར། །
རང་གི་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་ལེན། །
ཀྱེ་མིའི་དབང་པོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་དུས་རྟག་པར་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་སློང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐངས་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཡང༌། དེ་རྣམས་
ཀྱིས་འདི་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་སྦྱིན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་
ཅེས་ནམ་ཡང་མིའི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ལ་མི་བསྟོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར་ནི་

371

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྦྱིན་པ་ཁོ་ནར་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ནོར་ཉིད་དུ་
བསམས་ནས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྐབས་འདིར་དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱིས། མི་དབང་ཁྱོད་ལ་མ་བསྟོད་ཅེས་འདས་ཚིག་སྦྱར་ནས་ཆེད་དུ་བཀྲལ་ཞིང༌། བོད་མཁས་པས་དོན་རྒྱན་དོགས་གཅོད་དུ་མི་བསྟོད་ཅེས་པ་ཅུང་ཟད་མ་དག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང༌། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ཏིང྄་མཐའི་བདག་དོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དབུས་མའི་གཉིས་ཚིག་མཐས྄།
སེ་རུ་བསྒྱུར་བའི་རྗེས་གསལ་བར་ཡོད་པས་དེ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི་འདས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསྟོད་ཅེས་འདོན་པ་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་འགོག་པ་ནི། །
རྒྱུས་འགོག་པ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། །
བཤད་ཟིན་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་བཀོད་པས་འགོག་པའི་
ཕྱིར་རྒྱུས་འགོག་པ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །གོང་གི་འགོག་རྒྱན་དྲུག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དག་དམར་གྱུར་ཅིང༌། །སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགོག་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་འགོག་རྒྱན་དྲུག་པ་ལ་རྒྱུ་དགག་བྱར་བྱས་ལ། འདིར་ནི་དགག་བྱ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ། འགོག་བྱེད་སློང་བ་པོས་རང་གི་ནོར་ཡིན་པར་བསམ་པའི་རྒྱུས་འགོག་པ་ལ་མི་བསྟོད་ཅེས་དགག་ཚིག་དང་བཅས་ཏེ་སྨོས་པས་རྒྱུས་འགོག་པ་ཞེས་བྱེད་ཚིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་མ་བཤད་པ་དཔག་པར་ནུས་པ་ནི།
ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག །

372

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གཞན་པ་དག་ཀྱང་དཔག་པར་ནུས། །

དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་འགོག་པའི་
རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་གོམས་པའི་མཐུས་དཔག་པར་ནུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་

རྒྱ་འགྲེལ་དུ་དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འགོག་
པ་ནི། སུ་ཞིག་བུད་མེད་མཆོག་འདི་རྣམས། འདི་ན་ཅི་ཕྱིར་མཐོང་བར་འགྱུར། །མཐོ་
རིས་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པར། །འདི་རྣམས་མིག་མི་འཛུམ་པར་ཤེས། །ཞེས་དང༌། ངེས་པ་འགོག་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ། བློ་ཡིས་བཅོས་པའི་བུད་མེད་རྣམས། །མྱོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟར། །ལྷ་ཡི་བུ་མོར་འགའ་ཞིག་གིས། །ལྟ་བ་གང་ཕྱིར་དེ་
ཙམ་ཉིད། །ཅེས་དང༌། རབ་ཏུ་དྭངས་བ་འགོག་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ། སྲོག་གིས་ཀྱང་ནི་ལུས་ཕྲ་དང༌། །ཡང་དག་འགྲོགས་པར་རབ་དྭངས་མིན། །གང་ཉིད་རལ་གྲི་རྩུབ་པ་

སྟེ། །འདི་ལས་མཆོག་གང་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །ཅེས་པ་སྟེ་ཚིགས་བཅད་དང་པོར་མི་མོ་ལ་ལྷ་མོར་སྒྲུབ་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་མིག་མི་འཛུམ་པ་བཀོད་པས། འདོད་པས་མྱོས་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་གནས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་བུད་
མེད་མཆོག་དེ་རྣམས་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་ཞེས་བཀག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འགོག་
པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ། དེ་འདོད་པས་མྱོས་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཅི་ཡང་འབྱུང་བས་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་འགོག་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པ་དེ། བུད་མེད་ནི་རལ་གྲི་རྩུབ་མོ་དང་འདྲ་བས་དེ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དྭངས་བ་སྟེ་
དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་རབ་དྭངས་དགག་བྱ་ཡིན་པས་རབ་དྭངས་འགོག་པའོ། །

373

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼དོན་རྒྱན་བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བཤད། དབྱེ་བ་མིང་གིས་བསྟན། སྦྱོར་བ་དཔེས་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་

བཤད་པ་ནི།
གང་ཞིག་དངོས་འགའ་རབ་བཀོད་ནས། །
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན། །
དངོས་པོ་གཞན་དག་འགོད་པ་དེ། །
དོན་གཞན་བཀོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྔོན་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་ཅིང་བརྗོད་པ་དེ་དམ་བཅའ་ལྟར་བྱས་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་གྱི་

དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྔ་མ་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་
རྒྱ་ཆེ་བར་བཀོད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ནི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དུ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འདི་དང་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་དོན་གཞན་འགོད་པར་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ལ་ནི་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་ཙམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ལ། འདིར་ནི་བཀོད་པའི་དོན་དེ་དང་འདྲའམ་མི་འདྲ་ཡང་རུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་འགོད་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི།
ཀུན་ཁྱབ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་དང༌། །

374

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།སྦྱར་བ་ཅན་དང་འགལ་བ་ཅན། །

མི་འོས་བྱེད་དང་འོས་པའི་བདག །
འོས་དང་མི་འོས་བཟློག་པའོ། །
འདི་ཡི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་སོགས། །
སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་མཚོན། །
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པས་ཀུན་ཁྱབ་དང༌། ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་དང༌། སྒྲ་གཅིག་ཉིད་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་སྦྱར་བའམ་འབྲེལ་བ་ཅན་དང༌། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཅན་དང༌། དོན་དེ་བྱ་བར་མི་འོས་པ་བྱེད་པ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་འོས་པའི་བདག་ཉིད་དང༌། ཆ་གཅིག་ནས་འོས་ཤིང་གཅིག་ནས་མི་འོས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པ་མི་འོས་ཤིང་འོས་པ་སྟེ་རེ་ཞིག་བརྒྱད་དོ། །དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་འདིའི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་སྙན་ངག་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་མཚོན་ཅིང་མཐོང་ངོ༌། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་དཔེས་མཚོན་པ་ནི།འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཕྱིར། །

དཔེར་བརྗོད་ཕྲེང་བ་བསྟན་པར་བྱ། །
དེ་ལྟར་མིང་གི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པར་
བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ཀྱི།

༼༡-ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
དང་པོ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།

375

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག །
ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་ཡང༌། །
ནུབ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས། །
ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཡིས་འགོང༌། །
ལེགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་པོ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ནུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་དག་ཀྱང་ནུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སྟོན་པའོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་བརྟན་གཡོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དེ་དག་ནུབ་པ་ལ་
མཚར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་མཐའ་ཅན་ནོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལ་སུ་ཡིས་འགོང༌། དེ་སུས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་ནུས་པ་སྟེ། ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཚད་མའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བར་ས་པཎྜི་ཏ་དང་ཤོང་དཔང་
སོགས་མཁས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་བཤད་མཛད་པ་ལ་ལོ་ཙཱ་
བའི་འགྱུར་འཆུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་ནས། གཞུང་ཚིག་རང་བློར་གང་བདེའི་རྗེས་སུ་དཀྲུགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བླུན་པོའི་ཚོགས་མགོ་བསྐོར་བ་ཙམ་སྟེ། གཞུང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གོ་རྗེ་བ་པོའི་ཐོག་མ་གུང་ཐང་
བདེ་བློ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཁུངས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་བཤད་པར་མ་ཟད། ཁོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་མཛད་པའི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་དུ་མེད་ཅིང་བློ་མཐུ་ཆུང་

376

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་སྣང་ནའང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་
པར་རིགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང༌། པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས་མ་དཔྱད་པར། ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཡིས་འགོང༌། །ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག །ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་
ཡང༌། །ནུབ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས། །ཞེས་བཀོད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གོ་ལྡོག་པར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འགའ་ཞིག་འབྲངས་ནས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོགས་པ་ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཤོང་འགྱུར་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེའི་གོ་རིམ་མཐུན་པར་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་འདི་བཞིན་མ་མཐོང་བར་ཁུངས་མེད་ཀྱི་འཆད་

ཚུལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གོ་བརྗེས་པ་ཞིག་རྙེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་བར་བྱ་བ་མི་མཐོང་བ། །མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་ཟེར། །རེ་ལྡེ་ཅན་གྱིས་སྤྲེའུ་
མཐོང༌། །འབྲས་ཆན་འོག་གི་ཚོད་མ་མིན། །ཅེས་པ་ལྟར་གྱུར་པས་གཞུང་ཇི་ལྟར་འཁྲུགས་པ་ཡིན་ཅེས་དྲིས་ན་དོན་དང་མཐུན་པའི་ལན་གྱིས་དབེན་པ་ཞིག་གོ།གཞན་ཡང་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་དཔེར་བརྗོད་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ།
ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ། ཡང་ན་ཀུན་ཁྱབ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱ་ཆུང་བས་འོག་མ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་ཀྱང་གནོད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་དོན་དངོས་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ལེགས་ལྡན་ཏེ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་ཅན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཉི་མ་

377

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་ཟླ་བ་དག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་འཆར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་ནུབ་ཅིང་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྔར་བཀོད། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་ཅིང་ཆུད་འཛའ་བར་ངེས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ངེས་པ་དེ་ལས་འགོང་སྟེ་འགེངས་པར་མི་ནུས་སོ། །འདིར་དངོས་པོར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་དང༌། ཡང་ཉི་ཟླ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་མཚར་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དངོས་པོ་བཀོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་
ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཚད་མར་གྱུར་པའོ། །

༼༢-ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
ཆུ་འཛིན་འདི་དག་ལུས་ཅན་གྱི། །

ཡོངས་སུ་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཐོབ་གྲགས། །
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་སླད་དུའོ། །
ཆུ་འཛིན་སྤྲིན་འདི་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་

སུ་གདུང་བ་འཕྲོག་ཅིང་ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའམ་བསྒྲུབ་བྱ་སྔར་བཀོད་ནས། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་སྤྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རང་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞན་འདྲིས་པ་
དང་མ་འདྲིས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་

378

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ལན་དང་རེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་བརྟན་གཡོ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། བརྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ས་དང་ཉི་ཟླ་ནོར་བུ་སྤྲིན་དང་
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སོགས་དང༌། གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་ནང་ཚན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཏེ་དེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མིང་དུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་བཟུང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྲགས་པ་དེ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་
སླད་དུའམ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་བར་བཀོད་པས་
བསྒྲུབ་བྱ་སྤྲིན་གྱིས་ལུས་ཅན་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་ཞར་གྱིས་འགྲུབ་པ་སྟེ། གཙུག་ན་
ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དེ་སྐད་བརྗོད་ནས་མི་བདག་གིས། །པད་ལྡན་སྲས་བཅས་དེ་ལ་བྱིན། །སེམས་དཔའ་ཚུལ་ལྡན་བདག་ཉིད་རྣམས། །རང་སྲོག་ལ་ཡང་ཆགས་མེད་གཏོང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གོ་བསྣོལ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗེ་བའི་
འཆད་ཚུལ་འདུག་པ་དེ་མི་ལེགས་པར་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་ནུས་ཤིང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ༌། །ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་འདི་རྣམས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཚད་པ་ཞི་ཞིང་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་དེ་
རྣམས་ལ་འདིས་ཅུང་ཟད་དངོས་སུ་ཕན་པར་མི་བྱེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པས་ཆེན་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་མི་སེམས་

379

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པས་གཞན་འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ངེས་
པར་འཇུག་པའི་དོན་ཏོ། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་འདི་ཉིད་དེ། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གལ་ཏེ་རང་དོན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་
དེ་ལྟར་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྤྲིན་གྱིས་མངོན་དུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
གཞན་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབས་སོ། །འདི་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་ཉིད་དེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ན་ནུའི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་གསུམ་པ་འགྱུར་བཅོས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼༣-སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་
ནི། །འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དཱཀྵིཎྱདང་ཡང་དག་ལྡན། །ཀུན་གྱི་སྙིང་
སྡུག་མ་ཡིན་ནམ། །མ་ལ་ཡ་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་འཇིག་རྟེན་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དཱཀྵི་ཎྱ་ཞེས་པ་སྒྲ་གཅིག་དོན་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྒྲ་སྦྱར་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་ཐ་དད་དུ་མ་ཕྱེས་པའི་ཚེ།
ཀུན་གྱི་བློ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའི་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལའང་དོན་གྱིས་འཇུག་པས། དེ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་
ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བས། བསྒྲུབ་བྱ་མ་

380

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལ་ཡའི་རླུང་གིས་འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་སྒྲའི་འཇུག་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དཱཀྵི་ཎ་ལྷོ་ཕྱོགས། དེ་ལ་ཎྱཏའི་

྄ རྐྱེན་སྦྱར་བས་དཱཀྵི་ཎྱ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལྷོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་ལ་འཇུག ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དཱཀྵི་ཎ་མཁས་ཤིང་དྲང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་མི་གྲུང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྐབས་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཎྱཏ་

྄སྦྱར་དཱཀྵིཎྱ། དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཀུན་དང་
མཐུན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འཇུག་པར་མ་ཟད་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དཱཀྵིཎྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའོ། །དེ་ལྟར་འཆད་དུ་ཡོད་པས་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ནི་
སུའི་འང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་བས་སྦྱར་བ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཡས་ཕྱོགས་སོགས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

༼༤-འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
བཞི་པ་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
མཚན་མོར་བྱེད་འདི་དྲི་མ་དང༌། །
ལྡན་ཡང་འགྲོ་བ་དགའ་བ་སྐྱེད། །
གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ཡང༌། །
གཞན་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ནུས། །
མཚན་མོར་བྱེད་པ་ཟླ་བ་འདི་དྲི་མ་རི་བོང་གི་གཟུགས་ནག་པོ་ར་རི་དང་ལྡན་པས་མ་དག་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དྲི་མ་དང་ལྡན་

381

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཅིང་མ་དག་པ་དང༌། དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་བྲམ་ཟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སྟེ་
དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཡང་རིག་བྱེད་བཀླགས་ཤིང་རིག་པ་སློབ་པ་སོགས་
ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་དུག་གསུམ་
གྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་དང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་འགལ་བཞིན་དུ་ཡང་རུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པས་ཟླ་བ་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདིར་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་འདབ་ཆགས་དང༌། སོ་དང༌། ཟླ་བ་
དང༌། བྲམ་ཟེ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ཟླ་བ་དང་བྲམ་ཟེ་གཉིས་སྒྲ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞར་ལས་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། སྐབས་དོན་དངོས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་བརྗོད་འདོད་
ཀྱི་གཙོ་བོ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་སྔར་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་
གྱི་དོན་གཞན་ཕྱི་ནས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འདིར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་ལར་
བྲམ་ཟེའི་ཆོ་ག་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཅེས་དང༌། བྲམ་ཟེ་སྣ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཟེར་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཀྱང༌། འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼༥-མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
ལྔ་པ་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
སྦྲང་རྩི་འཐུངས་པའི་མགྲིན་སྙན་ལས། །

382

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱུང་བ་བུང་བའི་སྒྲ་དག་ཀྱང༌། །
རྣ་བར་རྩུབ་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །
འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་འདི་འདྲ། །
སྦྲང་རྩི་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་འཐུངས་ཏེ་མྱོས་པའི་མགྲིན་པ་སྙན་པོ་ལས་བྱུང་བ་
བུང་བ་གཞོན་ནུའི་སྒྲ་འཇམ་པོ་དག་ཀྱང་བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་རྩུབ་ཅིང་ཡིད་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་འདི་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་མི་འོས་པ་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པའི་རྣམ་པ་སྙན་པའང་མི་སྙན་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་བས་དེ་
ལ་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་སྤྱིར་མི་འོས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་ཡུལ་ལ་མི་འོས་པ་དེ་ཉིད་འོས་པ་བསྒྲུབས་པས་ན་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས། ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི། །སྔས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར། །ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས། །དེ་ལ་ཁྲོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའང་འདི་དང་ཚུལ་མཐུན་ནོ། །

༼༦-འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
དྲུག་པ་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་མལ་སྟན་འདིས། །
བདག་གི་ལུས་འདི་གདུང་བར་བྱེད། །
སྲེག་པའི་བདག་ཉིད་བསྲེག་ཟ་དང༌། །
འདྲ་བས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །

383

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་པདྨའི་འདབ་མའི་མལ་སྟན་ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིན་པ་འདི་འཇམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་པ་སྐྱེད་དེ་བདག་གི་ལུས་གདུང་ཞིང་སྲེག་པར་
བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། པདྨ་དམར་པོ་འདིའི་ཁ་དོག་གི་དམར་བ་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་སྲེག་ཟ་མེ་དང་འདྲ་བས་ན་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་འོས་ཤིང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བར་དཔང་ཊཱིཀ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་འགྲེལ་པར་
བཤད་པ་ལ་འགྲེལ་མཛད་ཕྱི་མ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དགག་བཞག་བྱེད་པར་རློམ་པ་ནི་
གཞུང་དོན་འབད་ནས་དྲི་མར་བྱེད་པའི་རྙོག་མ་སློང་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་འདིར་གདུང་བར་འོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༧-འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
བདུན་པ་འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱིས་ཉམས་བྱེད་མོད། །
དཔྱིད་ཀྱིས་བདག་གི་ཅི་ལ་གདུང༌། །
དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ལས། །
དག་པས་མི་འོས་པ་མིན་ནམ། །
བསིལ་ཟེར་ཅན་ཟླ་བ་ནག་པོ་ར་རིའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པས་བདག་ཉམས་པ་སྟེ་གདུང་བར་བྱེད་པ་འོས་མོད། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ས་གཞི་ལྗན་ལྗིད་སོགས་མེད་པར་བྱེད་
པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་
གདུང་བར་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོས་ཏེ་མི་འོས་སོ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། དེ་དག་སྒྲུབ་

384

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པར་བྱེད་པ་སྤྱིར་ཡང་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ། དག་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྤྱོད་པར་མི་འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོག་མར་ཟླ་བས་གདུང་འོས་པ་དང༌། དེ་ནས་དཔྱིད་ཀྱིས་གདུང་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དག་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའོ། །

༼༨-དེ་ལས་ལྡོག་པ་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ།༽
བརྒྱད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི།
ཀུ་མུཏ་ལྡན་ཡང་ ྄ སྲེག་བྱེད་ན། །
པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཅིས་མི་བྱེད། །
ཟླ་བས་བཟུང་རྣམས་རྩུབ་པ་ན། །

ཉི་མས་བཟུང་བ་འཇམ་མི་འགྱུར། །
ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་ ྄ སྟེ་ཀུ་མུ་དའི་ཚལ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་

ཀྱང་ཆགས་པའི་མེ་སྐྱེད་ནས་འདོད་ལྡན་གྱི་ལུས་སེམས་སྲེག་པའམ་གདུང་བར་བྱེད་
པ་འདི་མི་འོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡང་ཞེས་པ་ནི་མི་འོས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ན་ཞེས་པ་ཚིག་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཏེ་པདྨའི་ཚལ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་ཉི་མའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་བར་བྱེད་ཅིས་
མི་འོས་ཏེ་འོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཟླ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསིལ་བས་བཟུང་བ་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་ཀུ་མུ་ཏ་རྣམས་ཀྱང་རྩུབ་ཅིང་གདུང་བར་བྱེད་ན། ཉི་མ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚ་བས་བཟུང་བ་ཉི་མའི་ཕྱོགས་གྱུར་པདྨ་རྣམས་འཇམ་ཞིང་བསིལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྔ་མས་གདུང་བར་མི་འོས་པ་དང་ཕྱི་

385

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམས་འོས་པར་སྟོན་པས་ན་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའོ། །
འདིར་བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་ཟླ་བ་དང༌། པདྨའི་འབྱུང་ ྄གནས་ཉི་མ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་མི་འཐད་ཅིང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་སྐབས་གཞན་དུ་ཀུ་
མུཏ་ཀ྄ྱི་རྩ་བ་དང༌། པདྨའི་ཡུ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཀུ་མུཏ་མང་པ྄ོ་

ཡོད་པའི་གནས་དེ་ལ་ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་དང༌། པདྨ་མང་པ྄ོ་ཡོད་པའི་གནས་ལ་པདྨའི་
འབྱུང་གནས་དང་པདྨའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འདོད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་ཡང༌། ཀུ་མུཏ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་མིང་གཉིས་ས྄ོ། །ཀུ་མུ་ད་པ་དཱི། འདིར་ཀུ་མུཏ་རྣམས་ཡ྄ོད་
པས་ཀུ་མུཏ་ཅན་ཏེ་ས྄ོགས་དང༌། ཀུ་མུ་དི་ནཱི་ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་ ྄ སྟེ། ཞེས་དང༌། ཡང་པདྨ་
དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་དང་པདྨའི་ཚོགས་ལའང་ན་ལི་ནི་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

༼དོན་རྒྱན་བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བརྒྱད་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་
དཔེར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
སྒྲ་འཇུག་པའམ་རྟོགས་པ་ཡིས། །
དངོས་པོ་གཉིས་ནི་མཚུངས་གྱུར་པ། །
དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་གང༌། །
དེ་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །
མཚུངས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའམ་དོན་གྱི་ཤུགས་དང་སྐབས་ལ་

386

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པ་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་
དེ་སླར་ཡང་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པས་སྔར་
དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལས་སླར་མི་མཚུངས་པར་འབྱེད་ཅིང་ལྡོག་པས་ན་ལྡོག་པ་ཅན་ནམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཡང་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པ་ལ་སྒྲས་ཟིན་པའི་མཚུངས་པ་ལས་འབྱེད་བྱེད། དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཚུངས་པ་ལས་འབྱེད་བྱེད། འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་
པའི་ལྡོག་པ་ཅན། རིགས་མཐུན་ལས་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་དང་བཞི་ལས།

༼༡-སྒྲས་ཟིན་པའི་མཚུངས་པ་ལས་འབྱེད་བྱེད།༽
དང་པོ་ལ་ཡང་ནང་ཚན་དུ་དབྱེ་ན་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཅིག་གིས་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།བརྟན་དང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང༌། །
ལ་བ་ཎྱ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་མཚུངས་ཐ་དད། །
ཁྱོད་ལུས་འདི་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་འདོམ་བདུན་ནམ་བཅུ་གཉིས་མན་ཆད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་གྲགས་པས་བརྟན་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་ཕྲ་མ་ལ་སོགས་པས་སྐྱོད་
པར་མི་ནུས་པས་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཁ་ཞེང་ཆེ་བ་དང༌། རྒྱལ་པོའི་ཁོང་ཡངས་པའམ་མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ལཱ་བ་ཎ་ལ་ཡཉ྄འི་རྐྱེན་
བྱིན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལཱ་བ་ཎྱའི་སྒྲ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སུ་ལན་ཚྭའི་རོ་བྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེས་ན་བརྟན་པ་དང་

387

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཆེ་བ་དང་ལཱ་བ་ཎྱ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དེ་གཉིས་
འདྲ་བ་བརྗོད་ཟིན་ནས། སླར་མི་མཚུངས་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་
མིའི་ལུས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཐ་དད་དེ།
དེ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ལུས་མེད་པས་སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །
གཉིས་ག་ལ་གནས་ཐ་དད་དག །
རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །

འདི་ནི་གཅིག་གི་ལོག་པ་ཅན། །
ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མ་བརྗོད་པར། སྐྱེས་བུ་ཡོད་པའི་མིའི་ལུས་ཀྱི་འབྱེད་ཆོས་གཅིག་བརྗོད་པའི་ཤུགས་
ལས་གཉིས་ག་ལ་གནས་པའི་མི་འདྲ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་བརྗོད་འདིར་བརྟན་པ་དང་ཆེ་བ་སོགས་དོན་སྦྱར་དང༌། ལཱ་བ་ཎྱ་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལྟར་སྣང་ནའང་སྦྱར་བའི་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བརྟན་པ་དང་ཆེ་བ་དང༌། ལཱ་བ་ཎྱ་སྟེ་གསུམ་ཀའམ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་བསམ་པས་

ཁྱད་གཞི་དཔེ་དོན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་དག་སྨོས་པའི་ཞར་གྱིས་

སྦྱར་བ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་འདི་ལྟར་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྦྱར་བའི་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་གཞུང་ཉིད་ལས། ལཱ་བ་ཎྱ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་དཔང་ཊཱིཀ་

ཏུའང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང༌། རྗེ་བོད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་པར་

388

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱལ་བའི་ལྷས་དྲི་ཚིག་ཚངས་པའི་མགྲིན་རྒྱན་གྱི་རང་ལན་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་
རོལ་མཚོར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་དག་དང་ཁྱོད། །
མཚམས་ལས་མི་འདའ་ཟབ་པ་སྟེ། །
འདི་ནི་མིག་སྨན་དང་མཚུངས་ལ། །
ཁྱོད་ནི་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ནོ། །
ཆུའི་ཕུང་པོ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དུས་དང་ལུགས་ཀྱི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་ཟབ་པས་འདྲ་བ་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར། བེ་ལཽ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། བེ་ལཱ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་རྣམ་འགྱུར། །དུས་དང་ལུགས་སྲོལ་དག་ལ་ཡང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དུས་རླབས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཁྲིམས་ལུགས་བཟང་པོ་ལས་མི་འདའ་བ་གཉིས་ཀའང་དེ་ལས་ཕར་མི་
འདའ་བར་མཚུངས་པ་སྟེ། སྔར་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་མཚམས་སམ་བྲེས་ཀྱི་མཚམས་ལས་མི་

འདའ་བ་ཞེས་བཀྲལ་ཡང༌། རྒྱ་མཚོ་ལ་བྲི་གང་གི་ཆོས་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དོན་དང་མི་མཐུན་ཅིང༌། རྒྱ་དཔེར་བེ་ལཱ་ཞེས་འབྱུང་བ་དུས་དང་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། བེ་ལ་དཏྟ་སྐབས་དབྱེ་བ་དང༌། ན་བེ་ལ་དཏྟ་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དུས་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་མཚོ་དུས་རླབས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ཚིག་མཚམས་ལས་མི་འདའ་ཞེས་བསྒྱུར་བའོ། །ཟབ་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དང༌། རྒྱལ་པོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐའ་གཉི་ག་
དཔག་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚུངས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ། སླར་

389

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཡང་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་མིག་སྨན་གྱི་ཁ་དོག་སྟེ་ནག་པོ་དང༌། ཁྱོད་
ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལུས་གསེར་བཟང་པོའི་འོད་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཐ་དད་དོ། །དེ་
བཤད་པ།
གང་ཕྱིར་འདིར་ནི་གཉི་ག་ཡི། །
འབྱེད་བྱེད་ཡོན་ཏན་ནག་པོ་དང༌། །
སེར་པོ་དག་ནི་ཐ་དད་བསྟན། །
འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་པ་ཅན། །
གང་གི་ཕྱིར་ཚིག་སྦྱོར་འདིར་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཁ་དོག་གི་ཡོན་ཏན་ནག་པོ་དང་སེར་པོ་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྲས་ཟིན་པར་ཡུལ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་འདྲ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་དུརྦཱ་རཽ། །
མ་ཧཱ་སཏྭ་ཏེ་ཛ་བཅས། །
འདི་ཡིས་ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དེ། །
དེ་ནི་ཆུ་བདག་ཁྱོད་མཁས་སོ། །
རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་གསུམ་པོ་འདིས་ཆོས་མཚུངས་ཏེ་དུརྦཱ་རཽ་དང་མ་ཧཱ་སཏྭ་དང་ཏེ་ཛཿསྟེ་གསུམ་ཀ་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དུརྦཱ་རཽ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་བཟློག་དཀའ་བའི་དོན་དང༌། མཚོ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཆུའི་ཀློང་འཁོར་ལ་འཇུག །དེ་བཞིན་དུ་མ་ཧཱ་སཏྭ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྙིང་

390

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྟོབས་ཆེན་པོ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆུ་སྲིན་འཛིན་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་ལ་འཇུག ཏེ་ཛས་རྒྱལ་པོ་གཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒོད་མ་ཁའི་མེ་སྟེ་རྟ་གདོང་གི་མེར་གྲགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འཇུག དེས་ན་སྒྲ་སྦྱར་བའི་མཚུངས་ཆོས་དེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་མཚུངས་པར་
བསྒྲུབས་ནས། སླར་ཡང་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡིས་ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དེ། རྒྱ་
མཚོ་ནི་ཆུའི་བདག་ཉིད་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་སེམས་མེད་བླུན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་མཁས་ཤིང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་ཛལཱཏྨ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དེ་ནས་ཆུ་བདག་ཅེས་དང༌། འགྲེལ་བའི་རྒྱ་དཔེར་ཛ་ཌཱཏྨ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་དེ་ནི་བེམ་པོ་ཁྱོད་མཁས་སོ་ཞེས་བསྒྱུར་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད་དོ། །དེ་བཤད་པ།
འདི་ནི་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལྡན་ཕྱིར། །

སྦྱར་བ་ཅན་ཞེས་གཟུང་བར་མཛོད། །
ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྡན་པས་ན་སྦྱར་བའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཅེས་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲ་མཚུངས་པ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་སྦྱར་བའི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲ་
བར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་སླར་ཡང་འབྱེད་ཆོས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་

མཚུངས་ཆོས་དང་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚུངས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གོ །གཞན་ཡང༌།
འགོག་པ་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་ཅན། །

391

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཉིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ། །
འགོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྡོག་པ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་པ་སྟེ་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས།
དེ་གཉིས་ལས་དང་པོར་གྱུར་པ། བཞི་པ་འགོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང་བརྟན་པ་དང༌། །
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། །
དྲི་མ་ལྡན་པ་ཆུ་སྲིན་གནས། །
ཁྱོད་ཀྱི་འགྲན་ཟླར་འགྱུར་མ་ཡིན། །
རྒྱལ་པོ་དམ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ལུགས་དང་ལྡན་ལ། རྒྱ་མཚོ་དུས་རླབས་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ལུགས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཕྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱོད་མི་ནུས་པས་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་གཏིང་གཡོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མེད་པས་བརྟན་པའོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་བང་མཛོད་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་མཚུངས་ཆོས་དེ་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་དང་མཚུངས་མོད་ཀྱང༌། འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཅིང་ཆུ་སྲིན་གདུག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྒྱ་མཚོ་འདིས་དག་པའི་བདག་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲན་ཟླར་འགྱུར་

བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་པོ་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་

འགོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །ལྔ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།

392

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རི་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ཡི། །ས་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་མོད་ཀྱང༌། །ལག་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེར་གྱུར་ཕྱིར། །

ལྷག་མ་ཅན་ནི་ཁྱོད་བས་དམན། །
རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རི་དང༌། གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གླིང་

དང༌། རྒྱ་མཚོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་པའི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཤེ་ཥ་སྟེ་ལྷག་མ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་གདེངས་ཀ་ལ་ས་ཆེན་པོ་འདི་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང༌། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཁྱོད་ཀྱང་རི་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་དཔུང་པས་འཛིན་པའི་སའི་བདག་པོར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལག་འགྲོ་སྟེ་
ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོར་གྱུར་པས་དུད་འགྲོའི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་པ་བླུན་ཅིང་གཏི་མུག་
པ་ལྷག་མ་ཅན་ནི་རྒྱལ་པོ་མཁས་པ་ཁྱོད་པས་དམན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་
དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཀླུ་བདག་དེ་ནི་རི་ཀུན་ནས་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གླིང་སིངྒ་
གླིང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ངོ་མ་བཀོད་པ་སྟེ།
འཛམ་གླིང་ལྟ་བུའི་གླིང་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་སིངྒ་ལའི་གླིང་དང༌། ཀུན་ནས་བརྩེགས་ཀྱང་
ལྷུན་པོ་དང་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལྟ་བུའི་མིང་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པས། རི་གླིང་

དེ་དག་གཙོ་བོར་སྨོས་པ་མི་འོས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་

གནས་སྐབས་དེར་བསྟུན་ནས་གོ་བདེ་བའི་སླད་དུ་དཔེར་བརྗོད་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་སིངྒ་དྭཱི་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་ཞིག་སྟེ། སློབ་

393

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཔོན་རཏྣ་ཤྲཱི་རང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཡང་ཡིན། སྲིན་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་
གྲགས། གླིང་དེ་ན་བུད་མེད་པདྨ་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས་བུད་མེད་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་གླིང་ཡིན་པ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་དེས་དེ་ན་སོང་བའི་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུར་ལོག་རྒྱུ་མི་ཡོང་བར་གནས་ཆགས་འགྲོ་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་དར། དེ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་རྐྱང་པ་ཡིན། ཕྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མང་དུ་འཕེལ། གསང་སྔགས་རང་ཡོད་མེད་མ་ངེས། ས་མནྟ་ཀུཊྚ་ཞེས་པའི་རི་ཡང་གླིང་དེ་ཉིད་དམ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གང་རུང་ན་ཡོད་པར་མངོན་པས་
རི་གླིང་དེ་གཉིས་གནས་སྐབས་ཉི་ཚེ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་ཡིན་པས། བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རི་ཀུན་ནས་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང༌། སིངྒ་ལའི་གླིང་བཞི་དང༌། རོལ་མཚོ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མི་འཐད་ཅིང༌། བྷུ་ཛངྒ་སྟེ་ལག་འགྲོ་ཞེས་པ་སྒྲ་གཅིག་དོན་མང་དང༌། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་ནས་སྦྲུལ་དང༌། ཡལ་གའི་ལྕུག་ཕྲན་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང༌། གཞུང་འདིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ངན་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཡིན་པས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ལྷག་མ་ཅན་དེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལས་
དམན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུའང་འགྱུར་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་འགྲེལ་བར་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཤེ་ཥ་ཞེས་པ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་ཡིན་པར་བཤད། ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་ན་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་བས་ན་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར། ལག་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེར་གྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པས་ཀླུའི་

394

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱལ་པོ་མི་བདག་ལས་དམན་པར་བསྒྲུབས་པས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནམ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དོན་བསྡུ་ཞིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི།སྒྲ་དག་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཡི། །
ལྡོག་པ་ཅན་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །
རྟོགས་པར་གྱུར་པས་མཚུངས་པ་ཡང༌། །
ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ། །
སྒྲ་འཇུག་པའམ་སྒྲས་ཟིན་པས་དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པ་སླར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི་བཤད་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་འདྲ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས།

༼༢-དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཚུངས་པ་ལས་འབྱེད་བྱེད།༽
སླར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་སྒྲས་ཟིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བས་
དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པ་ལས་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་
ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྡེ་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་རྟེན་གྱི་

དབྱེ་བའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པདྨ་སྟེ། །
འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ཡང༌། །
པདྨ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། །
ཁྱོད་གདོང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའོ། །
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པདྨ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་པདྨ་ཆུ་ལས་

395

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྐྱེས་པ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་འདིའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་
གདོང་དང་པདྨ་གཉིས་མཚུངས་པ་སྒྲས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་སྨྲོས་པས་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་
མཚུངས་པ་དེ་འབྱེད་བྱེད་ཆུ་དང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཐ་དད་པས་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །
འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་ལྡོག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་
པས་མིང་འདོགས་དེ་ལྟར་མི་ལེགས་ཟེར་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་གྱི་

ཤུགས་ལས་དཔེ་དང་དཔེར་བྱའི་དངོས་པོ་དག་ཐ་དད་པ་ཙམ་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྟེན་མཛེས་མའི་ལུས་དང་ཆུ་ཡིས་ཐ་དད་པར་
བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་མེད། ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་དང་འདི་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་སྤྱི་ཙམ་ལ་འདྲ་ཡང་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལ་གདོང་དང་ཟླ་བ་གཉིས་རྟེན་མཛེས་མའི་ལུས་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་གང་དུ་མཐོང་བའི་གནས་ཐ་དད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི་གཞན་

མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་སྨོས་པ་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་ཆོས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྟེན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་བརྗོད་པས་འབྱེད་བྱེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
རི་དྭགས་མིག་ལ་སྨིན་སྒེག་དང༌། །
མྱོས་པའི་དམར་བས་རེག་པ་མེད། །
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནི་གཉིས་པོ་འདི། །

396

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱན། །

རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་མཛེས་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་སྨིན་མ་རྣམ་པར་གཡོ་
བའི་རོལ་སྒེག་དང་ཆགས་མྱོས་ཀྱི་དམར་བས་རེག་པ་མེད་ལ། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་

མིག་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་རི་དྭགས་དང་མཛེས་མའི་མིག་དག་འདྲ་བ་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་འབྱེད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་གཡོ་བ་དང་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པས་འདྲ་བར་རྟོགས་པའོ། །འོ་ན་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། སྔ་མར་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། །འདིར་ནི་ལྷག་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་

གཉིས་པོ་མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་འབྱེད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པ་ལ་འདྲ་ཡང༌། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མར་ནི་རྟེན་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། ཕྱི་མ་འདི་ལ་དཔེ་བས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་ཁྱར་
པར་ཡོད་དོ། །

༼༣-འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན།༽
གསུམ་པ་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ལ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
སླར་ཡང་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། །
གཞན་དག་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ། །
མཚུངས་ཆོས་ཀྱིས་འདྲ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཅན་དེ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ནས། སླར་
ཡང་འབྱེད་བྱེད་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་བསྟན་
པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་ཟིན་འབྱེད་བྱེད་ཀྱང་

397

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པདྨ་དཀར། །
རྒྱས་ཤིང་དྲི་བཟང་ལྡན་པ་སྟེ། །
པདྨ་ལ་ནི་བུང་བ་འཁོར། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་རབ་གཡོ། །
བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་དང་པདྨ་དཀར་པོ་གཉིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་
དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་དྲི་བཟང་ལྡན་པ་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའོ། །པདྨ་ལ་ནི་བུང་བ་འཁོར་ཞིང་ལྡིང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་ཙམ་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་འབྱེད་བྱེད་
དེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གནག་ཅིང་འཕྲུལ་བ་དང་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེས་ན་མཚུངས་ཆོས་དང་འབྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྒྲས་ཟིན་པའོ། །
གཉིས་པ་མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་ལས་སྟོན་ཅིང་འབྱེད་བྱེད་སྒྲས་ཟིན་པའི་
ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
ཟླ་བ་འདི་ནི་མཁའ་ཡི་རྒྱན། །
ངང་པ་འདི་ནི་ཆུ་ཡི་རྒྱན། །
མཁའ་འདི་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བ་ཅན། །
ཆུ་འདི་ཀུ་མུཏ་རྒྱས་པ་ཅན། ། ྄ཟླ་བ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། ངང་པ་དཀར་པོ་འདི་ནི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་མཚོའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་

398

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དྭངས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ཆུ་འདི་ནི་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ད་རྒྱས་པའི་
ཕྲེང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
འདིར་ནི་ཟླ་བ་ངང་པ་དག །
དཀར་བ་ཉིད་སོགས་རྟོགས་པ་དང༌། །
མཁའ་དང་ཆུ་ནི་དག་པར་ཡང༌། །
རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་དབྱེ་བ་བྱས། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་སྦྱོར་བ་འདིར་ཟླ་བ་དང་ངང་པ་དག་དཀར་བ་དང་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པས་དང༌། མཁའ་དང་ཆུ་ནི་དག་པ་དང་སྔོ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲས་ཟིན་པར་མ་སྨོས་ནས་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་བྱས། མཚུངས་པ་དེ་ལས་འབྱེད་བྱེད་མཁའ་རྒྱན་དང་ཆུ་རྒྱན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་
བ་ཅན་དང་ཀུ་མུཏ་ཀ྄ྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བར་བྱས་པ་ཁོ་ན་སྒྲས་
དངོས་སུ་སྨོས་པའོ། །ངག་སྦྱོར་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པ།
སྔ་མ་ལ་ནི་སྒྲ་ལྡན་མཚུངས། །
གཉི་ག་ལ་ཡང་ཐ་དད་དབྱེ། །
བུང་བ་མིག་ལ་སོགས་པ་མཚུངས། །
དེ་ཕྱིར་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན། །
དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་རྒྱས་ཤིང་དྲི་བཟང་ལྡན་པ་ཞེས་སྒྲ་ལྡན་ཏེ་མཚུངས་པ་
སྒྲས་ཟིན་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཟླ་བ་འདི་ནི་སོགས་ལ་མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
ཅན་ཡིན་གྱི་སྒྲས་ཟིན་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་དེ་

399

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་འབྱེད་ཆོས་བུང་བ་དང་མིག་དག་དང༌། ལ་སོགས་པས་ཟླ་བ་དང་ངང་པ་དག་དང་རྒྱུ་སྐར་དང་ཀུ་མུཏ་ཀ྄ྱི་ཕྲེང་བ་སྟེ་ཟུང་གསུམ་
པོའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚུངས་ཆོས་ལས་ལྡོག་པའི་
ཕྱིར་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་ན། སྔ་མ་ནི་མཚུངས་ཆོས་རྒྱས་པ་དང༌། དྲི་བཟང་བ་དང༌། མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་སྒྲས་ཟིན་ཅིང༌། དེ་ལས་བུང་བ་དང་མིག་དག་གི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱས་ཤིང་དྲི་བཟང་ལྡན་པའི་མཚུངས་ཆོས་ལས་ལྡོག་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ཁོ་ན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པའི་
ལུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་ལའང་ཟླ་

བ་དང་ངང་པ་དག་དཀར་བ་དང༌། མཁའ་དང་ཆུ་གཉིས་དག་པ་དང༌། རྒྱུ་སྐར་དང་ཀུ་
མུད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དག་མང་ཞིང་མཛེས་ལ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཚུངས་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན་ན་འདིར་སྔ་མ་ཁོ་ན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་ལ་མཚུངས་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་
དངོས་སུ་སྒྲས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་མ་བཤད་ལ། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་ནི་གདོང་པ་དང་པདྨ་དཀར་པོ་གཉིས་རྒྱས་ཤིང་དྲི་བཟང་བའི་མཚུངས་ཆོས་སྒྲས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་མཚུངས་པ་གོ་ཆོད་པར་བསམ་པ་སྟེ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་གོ །

༼༤-རིགས་མཐུན་ལས་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན།༽
བཞི་པ་རིགས་མཐུན་ལས་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི།
རིན་ཆེན་སྣང་བས་མི་འཕྲོག་ཅིང༌། །

400

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་ཟློག་པ། །
ལང་ཚོ་ལས་བྱུང་ན་ཆུང་གི །
མུན་པས་ལྟ་བ་འགོག་པར་བྱེད། །
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བས་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་མི་སེལ་ཞིང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་

ཀྱང་བཟློག་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ། ན་ཆུང་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱི་ལང་ཚོ་དར་
ལ་བབས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདོད་པའི་ཆགས་མྱོས་ཀྱི་མུན་པ་མི་བཟད་པ་འདིས་བྱ་
བར་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་སྤང་བླངས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ལྟ་བ་འགོག་ཅིང་སྒྲིབ་

པར་བྱེད་པས་ན་མུན་པ་སྟེ་དེས་མཐོང་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཤད་པ།
མུན་པའི་རིགས་ལས་མུན་པ་འདི། །
ལྟ་བ་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས། །
གཞན་དག་གིས་ནི་ཐ་དད་བསྟན། །
འདི་ནི་རིགས་མཐུན་ལྡོག་པ་ཅན། །
ལང་ཚོ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འདི་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ལྟ་བ་

འགོག་ཅིང་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མུན་པ་དང་

རིགས་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། སླར་འབྱེད་བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་མུན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སེལ་བར་ནུས་ཤིང༌། ལང་ཚོ་ལས་བྱུང་བའི་མུན་པ་ནི་དེ་དག་གི་
འོད་ཀྱིས་བསལ་མི་ནུས་པས་མུན་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་ལས་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཡུལ་ན་བསིལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་འབྲུབ་མོད་ཀྱང༌། །མྱ་ངམ་ཐང་རྣམས་དག་ནི་

401

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགདུང་བར་འགྱུར། །ཉི་མ་ཤར་ཡང་ཆགས་པས་གཟིར་རྣམས་ལ། །ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་ནི་འཇིགས་རུང་མུན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

༼དོན་རྒྱན་དགུ་པ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
དགུ་པ་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། དཔེར་
བརྗོད་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་ནས། །
གང་ཞིག་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་དམ། །
གང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །
སྟོན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཅན། །
ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་བསྟན་བྱའི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ངེས་པ་བཟློག་ཅིང་བཀག་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་
རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བསལ་ཞིང་རྒྱུ་གཞན་གང་རུང་ལའང་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོའི་ཆོས་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཙམ་སྟོན་པ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྲིད་
པས་ན་སྲིད་པ་ཅན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། རྒྱ་དཔེར་ཝི་བྷཱ་ཝ་ཞེས་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པས་ན་སྲིད་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའོ། །

402

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡-རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན།༽དང་པོ་ནི།
མ་འཐུངས་མྱོས་པའི་ཀ་དམྤ། །
མ་ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁའ། །
གྲུང་པར་མ་བྱས་དྭངས་པའི་ཆུ། །
འགྲོ་བའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད། །སྨན་མ་བསྐུས་པར་དཀར་མིན་མིག །
མནན་པ་མེད་པར་སྨིན་མ་དམའ། །

ཚོན་མ་བསྐུས་པར་དམར་བ་ནི། །
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་འདིའོ། །
མྱོས་པའི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཆང་དང་སྦྲང་རྩི་འཐུངས་པ་ལ་

སོགས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། ཀ་དམྦ་ཞེས་བྱ་བ་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་མཐིང་རིལ་དུའང་བསྒྱུར་
བ་ཆུ་ལ་རྒྱུ་བའི་བྱ་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་འདིས་ནི་དེ་དག་འཐུངས་པ་མེད་ཀྱང་མྱོས་པས་ལུས་གཉོད་གཉོད་པོར་གྱུར་པ་དང༌། དྲི་མ་མེད་པར་དྭངས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་སྔོ་སངས་ཀྱི་

མདངས་འཛིན་པ་འདི་ནི་ཕྱིས་པ་མེད་ཀྱང་དྲི་མ་མེད་པར་དྭངས་པ་དང༌། ཆུ་གྲུང་བའི་རྒྱུ་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་སྟེ་ཆུ་དྭངས་སུ་གྲགས་པས་བགྲུང་བ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་དེ་འདྲས་གྲུང་བར་མ་བྱས་པར་དྭངས་པའི་ཆུ་ཀླུང་སྔོ་དྭངས་རྙོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཅན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་བཟློག་ནས་རྒྱུ་

403

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་ཀའི་དུས་ལ་བབས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ཆུ་བྱ་ཀ་དམྦའི་ལུས་མྱོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང༌། ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་བོ་ཀུན་དག་ཅིང་དྭངས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །
ཡང་ན། རྒྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ནང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། མིག་
གནག་ཅིང་མཛེས་པའི་རྒྱུ་མིག་སྨན་ནག་པོ་བསྐུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་སྟེ་རྒྱ་བལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་
གཉིས་པོ་འདི་ནི་མིག་སྨན་མ་བསྐུས་པར་ཡང་གནག་ཅིང་གཡོ་བར་མཐོང་ལ། དམའ་བའི་རྒྱུ་མནན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྨིན་མ་དག་མ་མནན་པར་

དམའ་བ་དང༌། དམར་བའི་རྒྱུ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོན་དམར་པོ་བྱུགས་
པ་ལས་འབྱུང་བར་གྲགས་ཀྱང༌། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་སྒྲོས་ལ་ཚོན་མ་བསྐུས་པར་
ཡང་དམར་རོ། །ཞེས་རབ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་བཀག་ནས་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་ལང་
ཚོའི་དུས་ལ་བབས་པ་སྟོན་པའོ། །དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱན་
ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །རྒྱན་དེ་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྦྱར་གཞིའམ་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱན་གཅིག་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་མཛད་པ་ཡིན་པར་གཞུང་རང་ལས་ཀྱང་གསལ་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ། གང་ཕྱིར་

མ་འཐུངས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པས་བསྡུས་པ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད། བོད་ཀྱི་དཔང་ཊཱིཀ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་
འགྲེལ་པ་སོགས་སྔ་འགྲེལ་དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང༌། ཕྱིས་ནས་དེ་གཉིས་
ལ་མིང་འདོགས་དང་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་མོད་ཀྱང་གཞུང་དོན་གྱི་

404

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གནད་ལ་མ་རེག་པའི་རྟོག་བཏགས་ཁོ་ནར་གསལ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚེ་བོད་མཁས་པའི་དོན་རྒྱན་དོགས་གཅོད་དུ། རབ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟློག་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་
གཉིས་འགོད་པའི་རྒྱུ་གང་རྐྱེན་ཅི་ཞེས་བཀག་ནས། རང་བཞེད་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་
ཕྱིའི་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་དང༌། ཕྱི་མ་ནང་གི་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་
སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཀོད་ཀྱང༌། དེ་ནི་བརྗོད་བྱའམ་བསྟན་བྱ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ག་ལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་ཇི་སྙེད་ལ་སྦྱར་རུང་བས་དེ་ཀུན་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བར་
འགྱུར་ན་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་མཛད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་ཁ་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་མ་བཤད་
ཀྱང༌། རབ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ནས་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་
དངོས་སུ་སྒྲས་མ་ཟིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་སུ་སྟོན་པ་ཞིག་སྦྱོར་དགོས་པ་
སོགས། རྒྱན་གཞན་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པ་ཆེས་ཆེར་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་རྟོགས་
དཀའ་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་གཅིག་ཉིད་ལ་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་མཛད་པ་འདི་ལས་གཞན་དངོས་པོ་གསལ་བ་ཟོལ་གྱིས་

སྦེད་པའི་ཆ་སོགས་ལའང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཡིན་པར་གསལ་མོད། ཇི་ལྟར་ནའང་གཞུང་མཛད་པ་པོས་གཞུང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་འཆད་

ཚུལ་ཉིད་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཁུངས་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་གསར་བཟོ་མང་པོ་ལ་
བློ་རྩེ་གཏོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ངལ་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷད་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལས་དགོས་པ་གཞན་མ་མཐོང་ངོ༌། །

405

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཔེར་བརྗོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་མ་འཐུངས་ལ་སོགས་སྐྱེས། །
མྱོས་པ་ཉིད་སོགས་རྒྱུ་གཞན་ཅན། །
རྒྱུ་མེད་དག་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་པ། །
དེ་ལ་འདིར་ནི་འགལ་བ་མེད། །
གང་གི་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པོ་འདིར་རབ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟློག་པ་མ་
འཐུངས་པ་ནས་ཚོན་མ་བསྐུས་པའི་བར་དང༌། རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་ཀ་དང་ལང་ཚོའི་དུས་ལ་བབས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མྱོས་པ་ནས་མཆུ་སྒྲོས་དམར་བའི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་རབ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པས་རྒྱུ་མེད་པའང་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གཞན་
ཅུང་ཟད་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་ཡོད་པའང་ཡིན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་
དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲས་ཟིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ཅིང་རིག་པ་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་དང་

སྐབས་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་འདི་ལྟ་བུའི་སྙན་ངག་ལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཙིགས་ཆེ་བར་ཡང་གྲགས་སོ། །འདིར་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེར་བརྗོད་འོག་
མ་འཆད་པའི་དམ་བཅར་འགྲེལ་བ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ཅིང་ཤོང་དཔང་མཁས་པའི་འཆད་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་གོ །

406

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༢-རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན།༽གཉིས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི།རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཁ་དྲི་ཞིམ། །
ཟོལ་མེད་པར་ཡང་ལུས་པོ་མཛེས། །
རྒྱུ་མེད་དག་ཏུ་ཟླ་བ་དགྲ། །
རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འདོད་པ་གྲོགས། །
ཀྱེ་མཛེས་མ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁའི་དབུགས་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དྲི་ཞིམ་པ་དང༌། ཟོལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངང་གིས་ལུས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང༌། བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་འཁོན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཟླ་བ་འདི་དགྲ་གྱུར་པ་དང༌། ཕན་བཏགས་པ་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཆགས་པ་འདི་ནི་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བར་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སུ་འཐམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
རང་བཞིན་གྱི་སོགས་ཚིག་གིས་འདིར། །
རྒྱུ་ནི་དངོས་སུ་རབ་བཟློག་ཅིང༌། །
དྲི་ཞིམ་ཉིད་སོགས་འབྲས་བུ་བརྗོད། །
དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཅན། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་བར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པར་བསྟན་ནས། རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུའང་ཁ་དྲི་ཞིམ་པ་ནས་འདོད་པ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་

407

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྣམས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནོ། །
འདིའི་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། སརྒ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དོད་ཡོད་པ་དང༌།
ཨ་བྱཱ་ཛ་བཅོས་པ་མིན་པ་དང་ཟོལ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་བཅོས་ནས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན། རྒྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་
ལས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། བདུད་རྩིའི་ཆུ་གཏེར་མ་
བསྲུབས་ཤིང༌། །ནོར་རྒྱས་ཐང་ཡང་མ་བཅད་ལ། །རི་བོ་བསྒྲིལ་བ་མེད་པར་ནི། །གླང་
པོ་མཆོག་འདི་སུ་ཡིས་བསྐྲུན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་པ་བསྡུས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅུ་པ་བསྡུས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
དངོས་པོ་འགའ་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །
དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན། །
བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་བྱེད་པ། །
དེ་ནི་བསྡུས་པ་བརྗོད་པར་འདོད། །
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཆགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་
བའི་བུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་བསྡུས་པ་སྟེ། བསམ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་
ནས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དངོས་དོན་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གནད་

408

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དམན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་པོའི་བསམ་བྱའི་དོན་དང་ཉན་པ་པོའི་གོ་བྱ་གཞན་
ཞིག་སྟོན་པ་དེ་ནི་བསྡུས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

འདོད་དེ། འདི་ནི་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་ཡང་འཛིན་པས་ན་རང་གི་དོན་ཙམ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་འདིར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དངོས་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་དོན་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་ལྷུར་བླང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་

གསུངས་པ། གང་དུ་དོན་ནམ་སྒྲ་ཡི་དོན་དེ་ནི། །ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱས་ཤིང་རང་གི་དོན། །གསལ་བར་གྱུར་པ་སྙན་ངག་ཁྱད་པར་ཏེ། །སྒྲ་ཙམ་ཞེས་པར་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བཤད། །ཅེས་པས་སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

༼༡-སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད།༽
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
བུང་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། །
པདྨ་རྒྱས་ལ་སྦྲང་རྩི་འཐུངས། །

དྲི་ཞིམ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། །
མེ་ཏོག་ཁ་མ་བྱེ་སྦྱོར་ལྟོས། །
འདི་ན་བུང་བ་འགའ་ཞིག་མེ་ཏོག་པདྨ་རྒྱས་པ་ལ་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྲང་རྩི་འཐུང་བཞིན་པ་དེས་ཀྱང་མ་ཚིམ་པར་དྲི་ཞིམ་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་ཁ་མ་བྱེ་བ་ལ་ཡང་མཆུ་སྦྱོར་ནས་སྦྲང་རྩི་གཞིབས་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་
པ་དང་ལྡན་པས་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། འདི་འདི་ལྟར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་

409

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དངོས་དོན་ཁོ་ནའོ། །དེས་སྟོན་པའི་བསམ་བྱའམ་ཉན་པ་པོའི་གོ་བྱ་སྟེ་དགོངས་པའི་དོན་དངོས་ནི།ཆགས་ལྡན་བུད་མེད་དར་མ་ལ། །
དགའ་བའི་རྩེ་དགས་བཅིངས་པ་དག །
བུ་མོ་འགའ་ཞིག་དག་ལ་ཡང༌། །
འདོད་པ་འཕེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད། །
ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དར་ལ་
བབས་པའི་བུད་མེད་ལང་ཚོ་ཅན་མ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་རྩེ་དགས་བཅིངས་པ་སྟེ་ཅི་དགའ་བར་འདོད་པ་བསྟེན་བཞིན་པ་འདིས་ཀྱང་མ་ཚིམ་པར་འདོད་པ་བསྟེན་མ་རན་པའི་བུ་མོ་ཆུང་ངུ་མ་འགའ་ཞིག་ལའང་ཆགས་པས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པའི་དོན་ནམ་
བསམ་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དངོས་དོན་དེ་ཉིད་ཇི་
ལྟར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་སྙམ་ན། ཆགས་ལྡན་དང་འདྲ་བའི་བུང་བ་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་དར་མ་ལྟ་བུའི་པདྨ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་རྩེ་དགས་རྟག་ཏུ་རོལ་པ་བཞིན་དུ་སྦྲང་
རྩི་འཐུང་བཞིན་པ་དེས་ཀྱང་མ་ཚིམ་པར་བུ་མོ་ལང་ཚོའི་དུས་ལ་མ་བབས་པས་འདོད་པ་བསྟེན་མ་རན་པ་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་མ་རྒྱས་ཤིང་ཁ་མ་འབུས་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་འདོད་པ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པར་མཆུ་སྦྱོར་ཞིང་
སྦྲང་རྩི་གཞིབས་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་བསམ་དོན་སྦས་ནས་དངོས་དོན་གྱི་

ཚུལ་དུ་བརྗོད་ཀྱང༌། བརྗོད་དོན་དངོས་ནི་བསམ་བྱའི་དོན་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་

410

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་བྲག་ཆེན་པོ་མ་གྲུམ་པ་སེར་ཀ་མེད་པ་ཁོང་སྟོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་མཁྲེགས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བའི་མདོའི་ཚིག་དེ་ཙམ་ལ་བསྡུས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་བཤད་རུང་བར་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་
པ་དང༌། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ནགས་སུ་གླང་ཆེན་མྱོས་པ་དག །དྲག་པོའི་སྒྲ་ནི་མ་སྒྲོགས་ཤིག །འདི་ན་སེངྒེ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ། །བཟོད་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པ་དང༌། མེ་
ཏོག་དུས་སུ་རབ་ཞུགས་ཤིང༌། །ལང་ཚོ་ཅན་གྱི་བརྟན་འཕྲོག་ཚེ། །སྙེ་མ་དང་
འགྲོགས་བུང་བ་ནི། །ཡང་དག་རྒྱུ་བ་སུ་ཡིས་བཟློག །ཅེས་དང༌། པཎྜི་ཏ་སྨྲ་ཏིས། རི་བོང་འཛིན་པ་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བ་ཅན། །མཚན་མོ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་རྣམ་སྤངས་ནས། །དྭངས་པའི་ཆུ་ནང་འདི་ན་ཟླ་བ་ཞེས། །དབྱིབས་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་བྱིས་

པའི་བློ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ།ཁྱད་པར་ཅན་ཙམ་ཐ་དད་ཅིང༌། །
ཁྱད་པར་རྣམ་པ་མཚུངས་པའང་ཡོད། །
ཁྱད་པར་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན། །
འདི་ནི་གཞན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད། །
བསམ་དོན་གྱི་ཁོངས་སུ་དངོས་དོན་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་སོགས་བསྡུས་
བརྗོད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག་བརྗོད་ཚུལ་ལམ་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཐ་དད་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་

411

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྣམ་པ་མཚུངས་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཐུན་མོང་པར་གྱུར་པའི་བསྡུས་པ་བརྗོད་པའང་ཡོད་དེ། ཙམ་ཞེས་པས་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་པ་གཅོད་དོ། །
ཡང༌། ཁྱད་གཞིའམ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་ལ་འགའ་ཞིག་ཐ་མི་དད་པའི་བསྡུས་བརྗོད་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་མིང་མདོར་བསྟན་ནས་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ། དང་པོ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
རྩ་བརྟན་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ནི། །
སློང་རྣམས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད། །
གྲིབ་མ་སྣུམ་པའི་ལྗོན་པ་ཆེ། །
འདི་ནི་བདག་གིས་ཡང་དག་ཐོབ། །
ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཡིན་པ་ཐ་དད་ཀྱང༌། ཁྱད་
ཆོས་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བས་སམ། ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང༌། ལྗོན་པ་རྩ་བ་བརྟན་པ་གཉིས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཐུན་མོང་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ལྕི་བའི་སྦྱིན་པས་སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་

རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལྗོན་ཤིང་ཤིང་ཏོག་གི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་དུས་ཚིགས་མེད་པར་སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐུན་མོང་དང༌།
རྒྱ་དཔེར་ཙྪཱ་ཡ་ཞེས་འབྱུང་བ་སློབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེངྒེས། ཙྪཱ་ཡ་ཉི་མའི་ཆུང་མ་མཛེས། །གཟུགས་བརྙན་དང་ནི་གྲིབ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲིབ་བསིལ་དང་

412

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཟུགས་མཛེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཀྲལ་ཡང་ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་གྲིབ་བསིལ་དུ་འཆད་པ་ལེགས་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབངས་རྣམས་སྐྱོབ་
པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་གྲིབ་མ་སྣུམ་པོ་ཡོད་པ་དང༌། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་ཚད་གདུང་
སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་མ་སང་སེང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྣུམ་པ་ཡོད་པས་གྲིབ་བསིལ་གྱི་
ཆོས་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་དངོས་སུ་ལྗོན་པ་ཆེ། འདི་ནི་བདག་གིས་ཡང་དག་ཐོབ། །ཅེས་བསམ་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཁོངས་སུ་དངོས་དོན་དཔག་བསམ་གྱི་

ཤིང་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །

༼༢-ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་བསྡུས་བརྗོད།༽
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
ཡལ་གའི་ཁྱོན་ནི་མི་ཆུང་ཞིང༌། །
མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་བརྟན་ལྡན་པའི། །
ཤིང་འདི་བདག་གི་སྐལ་བས་རྙེད། །
འདིར་ཡང་བསམ་དོན་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་དང༌།
དངོས་དོན་ལྗོན་ཤིང་ཡིན་པ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་གང་ལ་ཡལ་གའི་ཁྱོན་མི་ཆུང་བར་ཆེ་ཞིང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅན་ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་དང༌། ཤིང་འདི་བདག་གི་སྐལ་བས་རྙེད། །ཅེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པ་སྟེ་རྐང་པ་གསུམ་པོ་འདིས་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལྗོན་ཤིང་

413

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསམ་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞིའི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག །རྐང་
པ་གསུམ་པས་སྟོན་པའི་ཆོས་གཉིས་ནི་དངོས་དོན་དང་བསམ་དོན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་བས་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་ལ་འགའ་ཞིག་ཐ་མི་དད་པ་འདིས་ནི་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་ཡང༌། དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་མ་དང༌། ལྗོན་
ཤིང་ལ་ཉི་འོད་ཀྱི་ཚད་གདུང་སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་མ་ཡོད་པ་དང༌། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་
རྒྱལ་པོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང༌། ཤིང་སྡོང་རླུང་ལ་
སོགས་པས་དབྱུང་བར་མི་ནུས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིང་འདི་བདག་གི་སྐལ་པས་རྙེད་ཅེས་པ་དངོས་དོན་གྱི་སྒྲ་དེ་ཉིད་བསམ་བྱ་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་འདི་བདག་ཅག་གི་
མགོན་དུ་རྙེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །
སྐབས་འདིར་བོད་འགྲེལ་ཕལ་ཆེ་བར་རྐང་པ་བཞི་ཀས་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་གཞི་བསམ་དོན་དང་དངོས་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཐ་མི་དད་པར་བཀྲལ་བས་དབྱེ་བ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་དབྱེ་མི་ནུས་པར་གྱུར་པ་
དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྐང་པ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་ལ་བསམ་དོན་ཡོད་ཅིང༌། གཞན་རྐང་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བསམ་བྱའི་དོན་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། གཉིས་ཀའང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང༌། རྗེ་བོད་མཁས་པས་དྲི་
ཚིག་ཚངས་པའི་མགྲིན་རྒྱན་གྱི་རང་ལན་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་དང༌། དོན་
རྒྱན་དོགས་གཅོད་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་ལེགས་བཤད་རོལ་མཚོར་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་
རྣམས་སྐབས་འདིར་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷད་མེད་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་

414

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡལ་གའི་ཁྱོན་མི་ཆུང་བ་ཞེས་པའང་རྒྱལ་པོ་མངའ་ཐང་མི་ཆུང་བ་སོགས་སུ་འགྲེལ་རུང་བ་དང༌། དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་དཔེར་ཕ་ལ་ཞེས་འབྲས་བུའི་
སྐད་དོད་ཡོད་མཉམ་ལ་སྔ་མ་ཆོས་ཐ་མི་དད་ཅིང་ཕྱི་མ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དམ་ཞེ་ན་བདེན་མོད་ཀྱང༌། སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་སྙན་ངག་མཁན་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ཀྱང༌།
འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་འཆད་དེ་བརྗོད་འདོད་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བསམ་བྱས་རྟགས། །གཞན་དུ་ཡང་ནི་
སྐྱོན་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། གང་དུ་དོན་ནམ་སྒྲ་ཡི་དོན་དེ་ནི། །སོགས་སྔར་དྲངས་ཟིན་པ་དང༌། སྙན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན། །ཟེར་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་བསམ་དོན་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། དངོས་དོན་ཤིང་ཡིན་པ་དཔེར་བརྗོད་
སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང༌། སྙན་ངག་མཁན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་
པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་མམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཟིན་པའི་དབྱེ་བས་
དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མའི་

རྐང་པ་བཞི་ཀས་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ན་
དཔེར་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཡང༌། དམ་པའི་
གྲིབ་བསིལ་དང༌། བརྟན་ལྡན་ཞེས་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བསམ་དོན་ཡོད་ཅིང༌། ཡལ་གའི་ཁྱོན་མི་ཆུང་བ་སོགས་ལ་བསམ་དོན་གཏན་ནས་མེད་ན་དེའི་ཚེ། ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་གསུངས་རིགས་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་

415

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདངོས་སུ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ། ཁྱད་གཞི་དག་ནི་སྔ་མ་ལ། །ཐུན་མོང་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུང་རིགས་པའང༌། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་ལ། །ཐུན་མོང་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྙོན་དུ་མེད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་བསམ་བྱ་གཏན་ནས་མེད་པར་དངོས་དོན་ཤིང་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་རྐང་པ་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་བསྡུས་བརྗོད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་སོགས་སུས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་པས་འདིར་ལེགས་པར་ཕྱེས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱའོ། །དངོས་དོན་ལྗོན་ཤིང་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་མ་ཧཱ་བྲཀྵཿ ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷའི་དཔག་བསམ་ཤིང་
དང༌། ཕྱི་མའི་རྒྱ་དཔེར་དྲུམཿཞེས་ཤིང་ཕལ་པའི་སྐད་དོད་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི།
གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་འགའ། །
ལྗོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྔགས། །
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་ལ། །
ཐུན་མོང་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །
འོ་ན་དེ་ལྟར་སྙན་ངག་མཁན་པོའི་བརྗོད་འདོད་གཙོ་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་
འདོད་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་བཤད་ཟིན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བསམ་དོན་སྐྱེས་བུ་མཆོག་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ཚུལ་ལྗོན་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྔགས་ལ། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དང༌། ཕྱི་མའི་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་ལྗོན་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་དང༌། རྐང་པ་གསུམ་པ་ཁོ་

416

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནས་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཐ་དད་མིན་པར་བྱས་པ་རྣམ་གཉིས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༼༣-སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད།༽
གསུམ་པ་སྔོན་མེད་བསྡུས་བརྗོད་ནི།
སྦྲུལ་ངན་འགྲོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང༌། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མངར་བའི་གཞི། །
ཀྱེ་མ་ཆུ་ཡི་གཏེར་འདི་ནི། །
དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐམ་པར་གྱུར། །
ཅེས་པ་སྟེ། འདིའི་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་མ་བདེ་ཞིང་དཔང་ཊཱིཀ་རྒྱ་འགྲེལ་
དང་མཐུན་ཀྱང་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་འབྱམས་པས་གོ་དོན་མི་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པ་ལ་བརྟེན། སྔར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཀུན་ལས་ཇི་བཞིན་མ་བཤད་པ་འདིར་ཅུང་ཟད་
གསལ་བར་བརྗོད་ན། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་བྱཱ་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ། སྦྲུལ་དང་ཁྲོས་པའི་མི་སྟེ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ལ་འཇུག་པས་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་དཔེར་དུཥྚ་ཞེས་འབྱུང༌།
གཞན་ཡང་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་དང༌། གཅན་གཟན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཟིག་སོགས་ལ་འཇུག་
པར་བཤད་ཀྱང༌། འདིར་སྐབས་དོན་སྦྲུལ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་སྟེ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་ལ་

འཇུག་པ་གཉིས། རྒྱ་སྐད་ལ་བྱཱ་བ་ཞེས་མིང་གཅིག་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་སྒྲའི་ངོར་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། བོད་སྐད་ལ་སྦྲུལ་ངན་ཞེས་སྒྲ་བསྡུས་ནས་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བས་སྦྱར་བ་ཞིག་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱཱ་ལ་དང་མི་འགྲོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སྦྲུལ་ཏེ་ཀླུ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་པའི་དངོས་དོན་ཉིད་བསམ་བྱ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་

དགྲ་བོ་ངན་པ་མེད་པས་དེ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་

417

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགྱིས་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མ་དྷུ་ར་མཛའ་བོ་དང་རོ་མངར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག ཨཱ་ཤ་ཡ་ཆུ་གཞི་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་གང་དུ་འཁྱིལ་བའི་ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པས། མ་དྷུ་རཱ་ཤ་ཡ་རོ་མངར་བའི་ཆུ་གཞི་ཞེས་པའི་དངོས་དོན་དེ་བསམ་དོན་རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཟང་བའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་

ཀུན་དང་མཐུན་པའི་མཛའ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན།
འདི་ལ་སྔར་བཞིན་གྱིས་ནི་མངར་བའི་ནང༌། །ཞེས་བསྒྱུར་ཡང༌། ནང་གི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མེད། ཨཱ་ཤ་ཡ་ཞེས་པ་ཆུ་གཞི་དང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། མ་དྷུ་ར་མོ་རྟགས་ཨཱཔ྄་མཐའ་ཅན་ནི་ངག་སྙན་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་སྐབས་དོན་མིན། ཡང་འགྱུར་ལ་ལར། ཆུ་ཡི་གཏེར་ནི་སྡུག་པ་འདི། །ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་སྡུག་པའི་སྐད་དོད་གཞན་རྒྱ་དཔེར་མེད། སྡུག་གེ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་བའམ་སྙིང་རྗེ་བ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་

སྐད་དང་མི་མཐུན་པའི་གོ་ནོར་ཚབ་ཆེར་འགྱུར་བས་ཀྱེ་མ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པར་བཞེད། དེ་ཡང་ཀྱེ་མ་ནི་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཚིག་སྟེ། ཆུ་གཏེར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེས་ཡོངས་སུ་བསྐམ་པར་གྱུར་ཞེས་པ་ནི་དངོས་དོན་གྱི་

སྒྲ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསམ་དོན་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་དེ་ནི་དུས་ཀྱིས་ཏེ་འཆི་བས་ཟིན་ནས་ཤི་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པའོ། །འོ་ན་རྒྱལ་པོ་རྗོད་བྱེད་རྒྱ་མཚོས་བྱེད་པ་དགོས་པ་ཅིའི་སླད་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་བརྗོད་ཀྱང་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པ་ཟབ་པ་དང་བརྟན་པ་དང་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དངོས་སུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བྱཱ་ལ་དང༌། མ་དྷུ་ར་དང༌། ཨཱ་ཤ་ཡ་སོགས་སྒྲ་མཚུངས་པའི་

418

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དོན་གྱིས་དངོས་དོན་རྒྱ་མཚོ་བསམ་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་
འབྱུང་སྟེ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆུ་གཏེར་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་འདི་དུས་ཀྱི་ཏེ་བསྐལ་པ་འཇིགས་པའི་དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྐེམ་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱེ་མ་ཞེས་པ་སྐྱོ་
བའི་ཚིག་གོ །སྐྱེས་བུ་ནི་དུས་ཀྱིས་སྲོག་འདོར་ཞིང་འཆི་བར་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་
སྐེམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་གཏེར་ནི་བྱཱ་ལ་སྟེ་སྦྲུལ་དང་འགྲོགས་ཤིང༌། སྐྱེས་བུ་ནི་བྱཱ་ལ་སྟེ་གནོད་བྱེད་དང་འགྲོགས་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། སྦྲུལ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་
བཟློག་པའོ། །ཆུ་གཏེར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བ་ཚྭའི་ཆུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་གཞི་དང་ལྡན་ལ། སྐྱེས་བུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མངར་ཞིང་རོ་ལེགས་པ་སྟེ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སྟེ་སེམས་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མངར་བའི་གཞི་ཅན་ནོ། །ཟབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཆུ་གཏེར་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ལ་བསྔགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་འདི་ནི་སྔོན་མེད་པའི་ཆུ་གཏེར་རོ། །དེ་གསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལྡོག་པ་
གསལ་བ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྐམ་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱེས་བུ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཀའང་སྐེམ་པ་སྟེ་ཉམས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཟབ་པ་ལ་སོགས་པའང་མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་སྔར་གྲགས་པའི་ཆོས་སྦྲུལ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྲུལ་ངན་འགྲོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྡོག་ཅིང་བཀག་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་

འདི་ལྟ་བུ་སྔོན་མེད་ཀྱི་བསྡུས་བརྗོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

419

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབཤད་པ་ནི།
རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་དེ་མཚུངས་པ། །
སྐྱེས་བུའི་ལྡོག་པ་གསལ་བྱེད་ཅིང༌། །
སྔ་མའི་ཆོས་ནི་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །

འདི་ནི་སྔོན་མེད་བསྡུས་པར་བརྗོད། །
ཅེས་བསྒྱུར་ན་གོ་དོན་དང་རྒྱ་དཔེའི་སྐད་དོད་བཅས་ལ་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་དོན་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་སྦྱར་བས་མཚུངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། འདི་ནི་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་སྦྱར་བ་མིན། དངོས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ནི་ལྷུར་བླང་བྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་དང༌། བསམ་དོན་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་སྒྲའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཆོས་དེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་

གོ་བར་བྱས་ནས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱཱ་ལ་དང་མི་འགྲོགས་
ཞེས་སྨོས་པ་ཀླུ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་མི་སྲིད་པས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་
མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གོ །དེ་བཞིན་དུ་མ་དྷུ་རཱ་ཤ་ཡ་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། རྒྱ་མཚོ་བ་ཚྭ་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་

མངར་བ་མི་སྲིད་པས། བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་དང་མཐུན་པ་ལ་ངང་གི་གོ་བར་འགྱུར་བས། སྔ་མ་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་རྣམས་བཟློག་ཅིང་བཀག་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁྱད་པར་གསལ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ནའང་དངོས་དོན་སྦྲུལ་དང་མི་འགྲོགས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་མངར་བའི་རྒྱ་མཚོས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་བུའི་

420

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱ་མཚོ་སྔར་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་འདས་པ་ལ་སྐྱོ་བའི་ཚིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྔོན་མེད་ཀྱི་བསྡུས་བརྗོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
པས་སྣར་ཐང་སངྒྷ་ཤྲཱི་སོགས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ད་ལན་གྱི་རྒྱལ་པོ། སྔོན་གྱི་

རྒྱ་མཚོ་དང་ད་ལན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་གོ་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། རང་དོན་ལ་ཆགས་མངོན་སྦྱོར་བདག་ཉིད་ངན། །ཤིང་གཅོད་འགའ་ཡིས་སྙིང་རྗེས་བརླན་ལྡན་ཅིང༌། །སློང་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་དྲང་ཞིང་ལེགས་སྤྱོད་པའི། །ཀྱེ་མ་
ཉམས་ངར་གྲིབ་བསིལ་ཤིང་འདི་བཅད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་
དཔེར་བརྗོད། བསྔགས་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
ཁྱད་པར་གྱི་ནི་བརྗོད་འདོད་གང༌། །
འཇིག་རྟེན་མཚམས་ལས་བརྒལ་གྱུར་པ། །
ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འདི། །
རྒྱན་གྱི་དམ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གནས་ཚོད་ཀྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བར་གྱུར་པའི་འུད་བརྗོད་པ་ལས། བརྗོད་ཚུལ་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚར་ཕུལ་ཅི་ཆེར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་རྒྱན་གྱི་དམ་པའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །འདི་དང་

421

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྔར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པའི་གཽ་ཌ་པའི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་པའི་ཕུལ་བྱུང་ནི།
མལླི་ཀཱ་ཡི་ཕྲེང་ཚོགས་ཅན། །
ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པའི་ཙནྡན་གཤེར། །
དཀར་བའི་གོས་ཅན་མངོན་འགྲོ་མ། །
ཟླ་བའི་འོད་ལ་མཚོན་མ་ཡིན། །
མལླི་ཀཱ་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་བྱེ་བྲག་དཀར་པོའི་ཕྲེང་ཚོགས་ཅན་གྱིས་བརྒྱན་པས་

མགོ་བོ་དཀར་བ་དང༌། ལུས་ཀུན་ཙནྡན་གྱི་བྱུགས་པས་གཤེར་བས་རེག་པ་བསིལ་བ་དང༌། དཀར་ཞིང་སྲབ་པའི་གོས་འཛིན་པས་ལུས་ལྷག་མ་དཀར་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཁྱོ་འདམ་མ་འགའ་ཞིག་འདོད་པས་གཟིར་བས་མཛའ་བོའི་གན་དུ་བགྲོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་མོ་ཟླ་བའི་འོད་ལ་རྒྱུ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཆེས་པས་ཟླ་འོད་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ནས། འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲོ་བའི་བུད་མེད་དེ་ཡིན། འདི་ནི་ཟླ་བའི་འོད་ཡིན་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་མཚོན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ངང་པའི་བུ་མོ་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྔོན་འགྲོ་མ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་འབྱམས་པའོ། །དེ་བཤད་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི།ཟླ་བའི་འོད་ནི་ལྷག་པ་ཉིད། །
ཁྱད་འཕགས་ལྡན་བརྗོད་དེ་བཞིན་དུ། །

422

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ལ་སོགས་ཀྱང༌། །
གསལ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱ། །

འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བའི་འོད་ནི་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་མང་བའམ་སྡུག་པས་ཆེས་ལྷག་པ། དེ་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་དཀར་བས་འགྲན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དབྱེར་མེད་དུ་
འདྲེས་སོ་ཞེས་ཟླ་འོད་ཀྱི་དཀར་བའི་ཁྱད་འཕགས་ལྡན་པར་འུད་བརྗོད་ཅིང༌། བརྗོད་
ཚུལ་མེ་ཏོག་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སྟོན་
པས་ན་ཕུལ་བྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་འདི་ཕུལ་བྱུང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་

མེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱུང་བར་འུད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་ཕུལ་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསལ་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་བསྟན་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་གཞུང་ཚིག ཟླ་བའི་འོད་ལ་མཚོན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་དཀར་བས་ཟླ་འོད་ལ་མཚོན་པ་སྟེ་འགྲན་པར་མི་ནུས་
ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཕུལ་བྱུང་ཉམས་པར་མ་ཟད་བརྗོད་འདོད་
ཀྱི་བསྔགས་ཡུལ་ལ་དཔེའི་བསྔགས་པ་ཙམ་དུའང་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་སྤུངས་པས། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པར་བསྒྱུར་བ་ནི་དཔེ་རྒྱན་དུ་
འགྱུར་ཞིང༌། རྒྱ་དཔེར་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ཡོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ནི།
དགའ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་དང༌། །

དཔྱིད་ཡི་བར་ན་སྐེད་པ་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བདག་གིས་ནི། །

423

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཐེ་ཚོམ་ད་དུང་བཟློག་མ་གྱུར། །
དགའ་མ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་ཟུང་དང་དཔྱི་བར་འདི་ན་སྐེད་པ་ཞིག་
ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་ནས་བདག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་བལྟས་ཀྱང་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་བཟློག་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྲིད་ཀྱང༌། སྐེད་པ་ཕྲ་བ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྲགས་པས། དེ་ལ་བསྔགས་པ་
བརྗོད་འདོད་པའི་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་འུད་བྱས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་
བྱུང་ངོ༌། །འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀརྨ་པ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་ཞབས་
ཀྱིས་རོང་ངུར་སྨྲིག་གི་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པར། སྒྲིབ་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་དང་སྐེད་སྐབས་ནི། །ནམ་ཡང་མཉམ་པོར་སྲོང་བའི་གནས་མིན་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་ཕྲ་བའི་
སྐེད་པ་ནམ་མཁའ་དང༌། །འདྲེས་སམ་ཡང་ན་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་འཁྱོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ངེས་པའི་ཕུལ་བྱུང་ནི།
ནི་ཏམྦི་ནི་ཁྱོད་ལ་ནི། །
སྐེད་པ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་ནུས། །
འོ་མ་འཛིན་པའི་ཁུར་གནས་པ། །
རྣམ་པར་གཞན་དུ་སྲིད་མ་ཡིན། །
ནི་ཏམྦི་ནི་སྟེ་ཚང་ར་རྒྱས་མ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་ལ་ནུ་མ་དང་དཔྱིའི་བར་ན་
སྐེད་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་ནུས་ཏེ། འོ་མ་འཛིན་པ་ནུ་མའི་ཁུར་ཆེན་པོ་འདི་དག་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་སོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟེ་རྟེན་སྐེད་པ་མེད་ན་ནུ་མའི་ཁུར་འདི་ལྟར་གནས་ནུས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐེད་པ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་

424

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་ངེས་པས་ངེས་པའི་ཕུལ་བྱུང་ངོ༌། །འདི་ཡང་དཔག་བསམ་
འཁྲི་ཤིང་ལས། གཞོན་ནུ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ།
མཐོ་རིས་དོ་རའི་རྩེད་འཇོ་མཁན། །མཻ་ན་ཀ་དེ་འདི་མིན་ནམ། །གཞན་དུ་གསར་པའི་ཚོན་རིས་དང༌། །དབྱིབས་མཛེས་འདི་ནི་ག་ལ་འོང༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་གྲགས་པ་ཕུལ་བྱུང་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །
དཔག་ནུས་མིན་ཡང་འདིར་ཤོང་བ། །
ས་སྐྱོང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ནི། །
ཁོང་དག་ཨེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཡངས། །
ཀྱེ་ས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་སྙན་པའི་ཕུང་པོ་ཚད་
འདི་ཙམ་ཞེས་དཔག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཡང་འདིའི་ནང་དུ་ཤོང་ཞིང་ཚུད་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་པ་དང༌། ཨེ་མ་ནི་ངོ་མཚར་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གྲགས་པ་ཆེ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡངས་པའི་ངོ་མཚར་བརྗོད་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

གྲགས་པ་ཕུལ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བར་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་བཤད། ངག་དབང་གྲགས་
པའི་འགྲེལ་པར་རྒྱན་འདིའི་མིང་ལ་ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་ཞེས་དང༌། འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔོན་ལ་ཡོད་པ་དེ་ངོ་མཚར་བའི་རྒྱུ་དང༌། སྔ་
མ་གཉིས་རྗེས་ལ་ཡོད་པ་ངོ་མཚར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་

425

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པནི། །དོན་དུ་མ་གཉེར་རྩོལ་མཛད་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་གྲགས་པ་ནི། །རབ་རྒྱས་
དེ་དག་རྒྱ་ཡིས་བཏབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བསྔགས་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།ངག་གི་དབང་པོས་མཆོད་གྱུར་པ། །
ཕུལ་བྱུང་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་འདི། །
རྒྱན་ནི་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང༌། །
གཅིག་པུ་དཔུང་གཉེན་མཆོག་ཏུ་བརྗོད། །
ངག་གི་དབང་པོ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་
པ། ཕུལ་བྱུང་གི་མིང་གི་བརྗོད་པ་འདི་རྒྱན་གཞན་རང་བཞིན་བརྗོད་དང༌། འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང༌། དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ཟླ་མེད་པར་མཁས་པ་སྙན་ངག་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ནི་ཆོས་ཅན་
སྙན་ངག་ཁོ་ནའི་རྒྱན་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། །
སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་བརྗོད་པར་ཡང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་ན་མཛེས་ཀྱི། མི་ལྡན་ན་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་ན་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལའང་ཁྱད་པར་ཏེ་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པ་གཅིག་མིན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ན་མཛེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། བརྗོད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་དངོས་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོང་ཞིང་དེས་ན་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་འདྲའི་བརྗོད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཕུལ་བྱུང་འདིའི་ཉམས་

426

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་མང་པོ་སྟོན་པ་གཞུང་འདིར། ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་དང་པོའི་
དཔེར་བརྗོད་རྐང་པ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལའང་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཚང་མ་སྦྱོར་དགོས་པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན་ཀྱང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གོ་བར་བོད་འགྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ནང་དཔང་ལོའི་གསུང་དེ་རང་བཞིན་བརྗོད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་ཆ་སྤངས་ནས་ཐད་ཀར་བརྗོད་པ་དང༌། ཕུལ་
བྱུང་གི་འུད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བ་གཉིས་བསྲེ་དགོས་པའི་དོན་དུ་འཁྲུལ་ནས་དེ་གཉིས་མི་འདྲེ་བཞིན་དུ་བསྲེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་སྦྱོར་བས་ངལ་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཐའ་མ་མཆིས་པར་བསྟོད་པ་དེ་རང་
བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་འུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང༌། གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དེ་ཕུལ་
བྱུང་ཙམ་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་

མཐིལ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་གི་དགོངས་དོན་ནི་རྗེ་བོད་མཁས་པས་དོན་རྒྱན་དོགས་གཅོད་དུ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར། ཐེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་ལ་སོགས་ཀྱང༌། །ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་གཞུང་འདིར་དཔེར་མ་བརྗོད་པ་གཞན་དུ་མ་ཡང་རིགས་པ་དཔག་དགོས་པར་སྟོན་པ་མཚོན་བྱེད། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་
པར་དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཞིག་མཛད་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ནས་བརྩམ་བོད་འགྲེལ་ཀུན་ལ་
མིང་ཙམ་རེ་སྨོས་པ་དེ་རྣམས་འདིར་བསྒྱུར་བ་ནི། ཆུ་ཤིང་ཀུན་ལས་ཆུ་ཤིང་བརླ། འོ་

427

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམ་འཛིན་པས་གཞན་དུ་བྱས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐེད་པ་མེད་ཅེས་པ། །འདི་ལས་བདག་ཡིད་
བཟློག་པར་འགྱུར། །བཟློག་པའི་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པའོ། །མིག་ནི་སྔོན་པོའི་མདངས་འཕྲོ་ཞིང༌། །སོ་ནི་དག་པའི་འོད་ཟེར་འབར། །དེ་དག་ཐ་དད་ལྡན་པ་ཡིས། །གངྒཱ་ཡ་མུ་ནཱ་དཔལ་འཛིན། །དཔེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པའོ། །བཞིན་ཟླ་དགོད་པའི་ཟླ་འོད་དག །འགྲོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་པ་ནི། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམའ་བ་
འདི། །མཚན་མོ་གསལ་ཕྱིར་འོང་བར་གྱུར། །གཟུགས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕུལ་
བྱུང་བརྗོད་པའོ། །ཁྱོད་མིག་སྔོན་པོ་གཡོ་བ་ནི། །མིག་གི་འོད་ཟེར་སྐྱོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཀུན་མཛེས་པར་འགེངས་བྱེད་པས། མཚན་མོ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །རབ་བརྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་
དཔེར་བརྗོད། དཔེར་བརྗོད་ལ་ལོག་རྟོག་དགག །རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
སེམས་ལྡན་དག་གམ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི། །

རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་ཚུལ། །
གང་དུ་རྣམ་གཞན་རབ་རྟོག་པ། །
དེ་ནི་རབ་རྟོག་ཏུ་རིག་དཔེར། །
བརྗོད་པ་གང་དུ་སེམས་ལྡན་སྲོག་ཆགས་སམ། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་

428

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཚུལ་དེ་ལས་སྙན་ངག་མཁན་རབ་བརྟགས་བརྗོད་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོག་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ནི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

༼༡-སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག༽
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ནི།
ཉིན་གུང་ཉི་མས་གདུངས་པ་ཡི། །
གླང་པོ་དག་ནི་མཚོར་འཇུག་པ། །
ཉི་མའི་ཕྱོགས་གྱུར་པདྨ་རྣམས། །
གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། །
ཉིན་མོའི་གུང་ལ་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བས་གདུང་པའི་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་པདྨའི་མཚོར་འཇུག་པ་འདི་ཉི་མ་ལ་ལན་བླན་པར་མ་ནུས་ནས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་པདྨ་རྣམས་གཞོམ་ཞིང་བརྫི་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཁྲུས་དང་བཏུང་དང་པད་རྩ་དག །བཟའ་ཕྱིར་ལག་ལྡན་ཆུར་འཇུག་པ། །

དེ་ནི་མཁོན་ལན་བླན་ཕྱིར་ཞེས། །
སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་རབ་བརྟགས་བརྗོད། །
ཁྲུས་བྱ་བ་དང་ཆུ་བཏུང་བ་དང་པདྨའི་རྩ་བ་བཟའ་བའི་ཆེད་དུ་ལག་ལྡན་གླང་པོ་ཆེ་ཆུར་འཇུག་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ལ། རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ཡང་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྙན་ངག་མཁན་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་པོས་དེ་ལས་རྣམ་པ་

429

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཞན་ཉི་མ་ལ་མཁོན་ལན་བླན་པའི་ཕྱིར་པདྨ་ཚར་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་པད་མཚོར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཡུལ་སེམས་ལྡན་གླང་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་གོ །འདི་ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཨ་མྲའི་འཁྲི་ཤིང་གཞུ་ལ་མདའ། །བཀོད་པ་ཨ་མྲའི་མཚོན་དང་ལྡན། །རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདག་དྲེགས་པ། །སློང་མོ་བ་བཞིན་ཁུ་བྱུག་སྒྲོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

༼༢-སེམས་མེད་རབ་རྟོག༽
གཉིས་པ་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་ནི།
འདི་ནི་བདག་གི་རིང་བ་དག །
འགོག་བྱེད་རྣ་བའི་རྒྱན་ཞེས་ཏེ། །
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་རྣ་བ་ཡི། །
ཨུཏྤལ་དག་ལ་འགོང་པ་འདྲ། །
འདི་ནི་སྙན་ངག་མཁན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གཅིག་གིས་མཛེས་མ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་རྣ་རྒྱན་དུ་བཅུག་པ་ཞིག་གི་མིག་དེ་ལ་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། སྨྲ་ཚུལ་གནག་ཅིང་དཀྱུས་རིང་བའི་མིག་མཛེས་བདག་གི་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིང་བའམ་མཛེས་པ་འགོག་བྱེད་
རྣ་རྒྱན་ཨུཏྤལ་འདི་ཡིན་པར་འདུག་གོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་སེམས་པར་འདུག་སྟེ། གཡོན་མིག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་གཡོན་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་མིག་གི་འོད་ཟེར་དང་མཛེས་
ཆོས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཨུཏྤལ་གྱི་མདངས་དང་མཛེས་པ་ལས་བརྒལ་ཞིང་འགོང་པ་
འདྲ་བས་དཀྱུས་རིང་བ་འགོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསམ་མི་དགོས་སོ་

430

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིར་བདག་གི་ཞེས་པ་ནི་མིག་རང་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གི་ཞེས་པ་
སྨྲ་མཁན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།མིག་ཟུར་ཆར་ནི་ལྷུང་གྱུར་པ། །
མིག་གི་འོད་ཀྱིས་ཨུཏྤལ་ལ། །

རེག་གམ་མིན་ཡང་སྙན་ངག་མཁན། །
དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་བརྗོད། །
མིག་ཟུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་མིག་གི་འོད་ཀྱིས་ཨུཏྤལ་

ལ་རེག་པ་སྟེ་འགྲན་བཟོད་པ་མཛེས་མ་མཆོག་འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་པར་གྲགས་མོད། གཞན་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པ་ཙམ་སྟེ། འདིས་ནི་
ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གཞན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ནམ་དཔུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བར་སྔར་བཤད་
ཟིན་པ་ཡང་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བུད་མེད་ཀྱི་མིག་མཛེས་པ་ཙམ་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་
བརྗོད་པ། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་
འདྲའི་རྟོག་པ་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པས། སེམས་མེད་རབ་རྟོག་ཅེས་བྱའོ། །འདིར་མིག་ཟུར་གྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེར་བྷཱ་ག་ཞེས་འབྱུང་བ་མིག་ཟུར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐལ་བར་ལྷུང་བའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྔར་ཆ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དོན་
ནོ། །འདིར་ཡང་ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། གོས་མདུད་འགྲོལ་དང་དགག་པ་ལ། །ཁྱོ་ཤུག་ལག་པའི་པདྨ་ཡི། །རབ་ཏུ་འདར་ལྡན་གདུ་བུའི་སྒྲ། །རྩོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

431

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼༣-རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན།༽
གསུམ་པ་རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན་ནི།
མུན་པ་ལུས་ལ་བྱུག་པ་བཞིན། །
མཁའ་ནི་མིག་སྨན་ཆར་འབེབས་བཞིན། །
ཞེས་འདི་ཡང་ངོ་རབ་རྟོག་གི །
མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་མང༌། །
འདིའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་སམ་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་ནི་དབྱར་དུས་ཀྱི་མཚན་
མོ་ཆར་མུན་སྟུག་པོ་འཁྲིགས་པས་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་ཀུན་རབ་ཏུ་གནག་ཅིང་
རང་གི་ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་སྟེ་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། མུན་པ་འདི་ལུས་ལ་འབྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ནས་མིག་སྨན་གྱི་ཆར་འབེབས་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ངོའི་སྒྲས་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཅིང༌། གཞན་ཡང་རབ་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པར། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་མེད་པར་སྔོ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གཞན་དུ་སྒྲོ་
བཏགས་ནས། དེ་ནས་ཨནྡྷ་སྙིལ་གྱི་མདོག་ལྟར་སྔོ། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནམ་སྔོན་
བཞུ་བ་བཞིན། །ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་མཚོ་འགྲམ་ལྟར་མི་མངོན། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་མཚོ་འཇིང་ནང་དུ་ཞུགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་སྦྱོར་འདི་ལ་མུ་སྟེགས་ཚུན་ཆོད་དེང་སང་གི་བར་དུ་བསྔགས་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཚད་མའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་འབྱུང༌། གཞན་ཡང༌། ཟེའུ་འབྲུ་དཀར་པོ་སོ་ཡི་ཕྲེང་བ་དག །བདུད་

432

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལ་འཕྱ་བ་བཞིན་དུ་དགོད་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་དང༌། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་
རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། འདི་ཡི་རྐང་བཀོད་ཁུལ་གྱིས་

ནི། །ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན། །རྐང་པས་འཐུངས་རྣམས་རྗེས་སྙོགས་
བཞི། །ས་རྣམས་ཀུན་འཕྲུལ་མྱོས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་དཔེར་བརྗོད་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི།
འདིར་ནི་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་འགའ། །
ཏིང྄འི་མཐའ་ནི་དཔེ་མ་ཡིན། །
ཞེས་པ་ཡིད་ཆེས་གསུངས་འདས་ནས། །
དཔེ་ཉིད་དུ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ། །
བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་འདི་ནི་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་
རྒོལ་བ་འགའ་ཞིག་དཔེའི་རྒྱན་དུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་གྱུར་མོད་ཅེས་ཕྱོགས་སྔ་བཀོད་ནས། དེ་ལུང་དང་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། ཀ་ལཱ་པ་ལྟར་ན་ཏི་སོགས་བྱ་བའི་མཐའ་ཅན་དང༌། ཙཱནྡྲ་པ་ལྟར་ན་ཏིང྄་མཐའ་གང་ཡིན་པ་ནི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་ནས་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་གསུང་ལས་འདས་ཤིང་འགེངས་ནས་འདིར་འབྱུག་པའི་སྐད་དོད་ལིམྤ་ཏཱི་བ་དང༌། ཆར་འབེབས་སོ་ཞེས་པ་ལ་བརྵ་ཏཱི་བ་ཞེས་རྒྱ་དཔེར་ཏིང྄་མཐའ་ལ་ཨི་བ་སྦྱར་བའི་རྗེས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་གསལ་བར་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་པར་སྟོན་པའོ། །
སྐབས་འདིར་སྣར་ཐང་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཕལ་ཆེ་བར་དཔེ་ཡིན་ན་དེ་
ཕན་གྱི་རྐྱེན་སྟེར་དགོས་པ་ཁྱབ་པ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་

433

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཔེ་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་དེ་ཕན་གྱི་རྐྱེན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཁྱབ་མཐའ་ཇི་ལྟར་འཆའ་བརྟག་ན་གསལ་ལོ། །
དཔེ་དང་དཔེར་བྱ་ཉིད་དག་ནི། །
མཚུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་པས་ན། །
འབྱུག་པ་དང་ནི་མུན་པ་ལ། །
ཆོས་འདི་མངོན་པར་གྱུར་ཏམ་ཅི། །
རིག་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ་སྤྱིར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་མཚུངས་ཆོས་ལ་ལྟོས་དགོས་ན། དཔེ་འབྱུག་པ་དང༌། དཔེ་ཅན་མུན་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཞིག་མངོན་པར་གྱུར་ཏམ་ཅི་སྟེ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡང༌། གལ་ཏེ་འབྱུག་པ་ཉིད་འདོད་ན། །འབྱུག་ཅན་བྱ་བ་གཞན་པ་ཅི། །དེ་ཉིད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡང༌། །ཞེས་པ་མ་མྱོས་འཆད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འབྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཚུངས་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། རྒོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སྔར་འབྱུག་པ་དཔེ་དང༌།
མུན་པ་དཔེ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་འདིར་འབྱུག་པ་ཉིད་མཚུངས་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་འདོད་ན་དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མཚུངས་ཆོས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལས་གཞན་འབྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དཔེར་བཞག་རྒྱུ་འབྱུག་པ་ནི་
ཆོས་ཅན་དང༌། མཚུངས་ཆོས་སུ་བཞག་རྒྱུ་འབྱུག་པ་དེའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཇོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འབྱུག་པ་

གཅིག་ཉིད་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྨྱོན་པས་སྨྲ་སྲིད་ཀྱི་མ་མྱོས་པ་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པས་ནམ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་སྨྲ་

434

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མི་སྲིད་ཅེས་པའོ། །ཡང༌། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་དཔེ་ཡིན་ན། །བྱ་ཚིག་ལ་འདི་དབང་བྲལ་འགྱུར། །རང་གི་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ། །གཞན་གྱི་ལྟོས་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་བྱེད་པ་སྟེ་འབྱུག་པ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ན། རྒྱ་སྐད་ལ་ལིམྦ་ཏི། བརྵ་ཏི་ཞེས་པ་དང༌། བོད་སྐད་འབྱུག་གོ །ཆར་འབེབས་སོ་ཟེར་བའི་བྱ་ཚིག་འདི་བཞིན་སྔོན་གྱི་སྙན་ངག་

མཁན་ཆེན་པོ་ངག་ལ་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་
བཞིན་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་གིས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་འདི་ཡང་དབང་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིག་པ་གཞན་ཡང་འབྱུག་གོ་ཞེས་པ་དང༌། ཆར་འབེབས་སོ་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱ་ཚིག་དེ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རབ་བརྟགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཡིན་གྱི། དངོས་
སུ་འབྱུག་རྒྱུ་དང་ཆར་འབེབས་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་བྱ་ཚིག་དེས་རང་གི་བྱ་བ་འབྱུག་པ་དང་ཆར་འབེབས་པ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟོས་བྱ་སྟེ་དཔེར་བྱའི་དཔེ་བྱེད་པ་དང་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ཆོས་སོགས་བྱེད་པར་ཅི་ལ་ནུས་ཞེས་པའོ། །དེས་འབྱུག་པ་དཔེར་འདོད་པ་བཀག་ཟིན་ནས། ཡང་རྒོལ་བ་ན་རེ། གང་ཞིག་འབྱུག་པ་འདི་དང་ནི། །མུན་པ་མཚུངས་ཞེས་སྨྲ་ན་ཡང༌། །ལུས་ལ་ཞེས་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་བལྟ། །འབྱུག་པ་ནི་དཔེ་ཅན་དང་མུན་པ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འབྱུག་པ་འདི་ནི་མུན་པ་བཞིན། །ཅེས་སྦྱོར་རིགས་པ་ལ་སྔོན་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་

ཚིག་ལ་དབང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བ་དང༌། ལུས་ལ་ཞེས་ལུས་ཉིད་
ལས་སུ་སྦྱར་བ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྔར་འབྱུག་པ་དཔེར་བཀོད་

435

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དཔེ་མུན་པ་དང་དཔེ་ཅན་འབྱུག་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཚོལ་བར་བྱོས་ཤིག་
ཅེས་པ་སྟེ། མྲ་གྱཿ ཞེས་པ་སྔར་བལྟ་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་ཚོལ་ཤིག་པའི་དོན། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་ན་ནི། དཔེར་ན་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་བཞིན། །ཅེས་པས་མཛེས་པ་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་འབྱུག་པ་འདི་ལ་ནི། །འབྱུག་པ་ལས་གཞན་རྟོགས་མ་ཡིན། །དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཟླ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས་དཔེ་ཅན་
གདོང་པ་དང༌། དཔེ་ཟླ་བ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཆོས་མཛེས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱང༌། མུན་པ་དང་འབྱུག་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་ཆོས་གཞན་རྟོགས་བྱ་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར། མུན་པ་དཔེ་ཡིན་པའང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཕྱིར་འབྱུག་པ་འདི་དང་ནི། །མུན་པ་བྱེད་པ་ལུས་ཀྱང་ལས། །ཉེ་བར་སྦྱར་དོན་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །དེ་ལྟར་རབ་རྟགས་ཞེས་འདོད་བྱ། །དེའི་ཕྱིར་འབྱུག་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོའི་གྲངས་སུ་ཡང་འགྲོ། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པའི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། མུན་པ་ནི་བྱེད་པོ་ཕལ་པ། ལུས་ནི་བྱ་བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི། ལས་ཡིན་པས་ལུས་ལ་ཞེས་རྒྱ་དཔེར་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཨངྒ་ནི་ཞེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྐད་

དོད་ཨངྒ་ལ་གཉིས་པའི་མང་ཚིག་ཤས྄་ཤི་རུ་བསྒྱུར་བའི་སྲོག་གི་ཨི་ལ་ནུམ྄འི་ན་དྲངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ། གཅོད་མཁན་གྱི་

མི་དེ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ། སྟ་རེ་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ། གཅོད་པ་བྱེད་པ། ཤིང་ལས་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་ནས་ཤིང་ལ་གཅོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དཔེའི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་ཚུལ་ལ་འབྱུང༌། དེས་ན་འདིར་ཤིང་གི་དོད་ལུས། གཅོད་པའི་ཚབ་འབྱུག་པ། སྟ་རེའི་

436

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དོད་མུན་པ། མི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་ཤུགས་ལས་རྟོགས་བྱར་བྱས་ནས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་འདིར་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་དོན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩོད་
ངག་ལས་ཀྱང་རབ་བརྟགས་དང་དཔེ་རྒྱན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

༼༤-རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།༽
བཞི་པ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི།
སྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ། །
མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི། །
སྒྲ་ཡིས་རབ་བརྟགས་གསལ་བར་བྱེད། །
བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །
སྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ་དང་མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རབ་བརྟགས་གསལ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ན་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། སྟོབས་ལྡན་ས་འོག་རབ་ཏུ་ཞུགས། །ད་དྷི་ཙ་ཡང་རུས་ལྷག་ཉིད། །ཆུ་གཏེར་དིང་ཡང་འཁྲུགས་མི་འདོར། །འདི་ཡི་གཏོང་བས་ཡིན་ནམ་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྙམ་དང༌། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་ཐུབ་པའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཕུལ་བྱུང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །མ་ལུས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བསྡུས་པ་ཡིས། །སྐྱེ་དགུ་འདི་རྣམས་
འཁོར་བར་འཁྱམས་པར་དོགས། །ཞེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་དང༌། འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ན་རྒྱུ་བའི་ས་བོན་ཅན་ལྟ་བུ་དོགས་དང༌། འགྲོ་བའི་བླ་མ་

437

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བས། །གཟི་བརྗིད་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲའི་ཁུར། །བདག་གིས་
བཟོད་པར་ནུས་པ་མིན་ནོ་ཞེས། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་སྐྲག་པས་འདར་བ་འདྲ། །ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་བཞུགས་པ་ན་ས་གཡོས་པའི་ས་བོན་ཅན་ལྟ་བུ་འདྲ་དང༌། ཚངས་པའི་རྩེ་མོ་བལྟ་ཆེད་སྟེང་སོང་ཡང༌། །ཕྱིན་པས་ཆེས་ཆེར་མཐོ་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་

གཙུག་ཏོར་རྩེ་མོ་མ་མཐོང་བས། །ཡི་ཆད་ཚངས་པའི་གནས་སུ་གནས་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངེས་པ་དང༌། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། གང་གི་བཞིན་རས་མཛེས་དང་སྲང་ལ་གཞལ་ཚེ་ཡང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་དེ་ནི་མཁའ་ལ་
ལྷག་པར་འཛེགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་དང༌། སྤྲིན་གྱི་

བཞོན་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་པདྨ་མཛེས་སྡུག་རྒྱས་པས་གཟི་བྱིན་ཉམས་པའི་ཟླ་བ་དང༌། །དེ་ཡི་མིག་དག་མཛེས་པས་མིག་གི་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་རི་དྭགས་དག །གྲགས་པ་ཞི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས་པས་མཚན་མོ་སོ་སོར་སྐྱེངས་ཏེ་ཞུམ་པ་ཡི། བདག་ཉིད་བདག་ནི་བསམ་པ་གཡོ་མེད་འགོག་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་བར་བདག་རྟོག་གོ །ཞེས་པ་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཅན་དང༌། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་གོ་ཆེས་མཐོང་ངོ་ཇི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཡིས། རབ་རྟོག་སྒྲ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་མི་གསལ་བ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང༌།
བཞིན་གྱི་སྒྲའང་བཤད་ཟིན་པའི་རྣམ་པས་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། ཁྲོ་དང་རྨོངས་པ་མི་ཐུལ་ན། །བདག་ཅག་དོན་མེད་ཁུར་
གྱུར་ཅེས། །དེ་རྣམས་རལ་པ་ངོ་ཚ་ནས། །ས་གཞི་ལ་ནི་འབྱར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

438

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ནས་རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆའི་རྒྱན་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན། སོ་
སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆ་དག་ནི། །
ཚིག་རྣམས་དག་གི་རྒྱན་གྱི་མཆོག །
རྒྱུ་རྒྱན་དང་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་དང་ཆའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་གམ་གཙོ་བོའ། །ོ

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩ་བའི་ས་བཅད་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
རྒྱུ་ནི་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་དེ། །
དེ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་དཔེར། །
རྒྱུའི་རྒྱན་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་ས་བོན་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་
པོའི་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱ་དཔེར་ཀ་ར་ཀ་ཞེས་འབྱུང༌། དུ་བ་ལས་མེ་དང་ཆུ་སྐྱར་ལས་ཆུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དེ་ལས་དཔགས་ནས་འབྲས་བུ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ། དེ་གཉིས་ལ་ནང་ཚན་དུ་དབྱེ་ན་བྱེ་བྲག་དུ་
མ་ཞིག་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་འཆད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་དཔེར་བརྗོད་ན་ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་བོད་མཁས་པས་གཞན་དག་འདི་མདོར་བསྟན་དུ་འཆད་པ་ནི་མདོར་བསྟན་གྱིས་རྒྱས་བཤད་ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་མཚན་ཉིད་ཧོར་ཁོངས་སུ་ལུས་

439

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

གཉིས་སུ་མདོར་བསྟན་པས། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མཚར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་བོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང༌། འདི་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་ཡིན་པ་གསལ་བར་བཤད། དེའི་ཚེ་མདོར་བསྟན་གྱིས་རྒྱས་བཤད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་
སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱང༌། སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱན་ལ་དབྱེ་ན་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་དང་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་འདུ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མཚར་བའི་རྒྱུའི་སྡེ་ཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་རྒྱན་དུ་འདུ་བར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་དངོས་པོར་གྱུར་པ། དངོས་མེད་དུ་བགྲང་བ། མཚར་བའི་རྒྱུའོ། །

༼༡-རྒྱུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ།༽
དང་པོ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལའང་གཉིས། བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་

རྒྱུའོ། །དེའི་དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་འགྲུབ་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་ནི།
མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་ནི། །
ཙནྡན་ལྗོན་པ་གསར་པ་ཡི། །
ཡལ་འདབ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་འདིས། །
ཀུན་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །
ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་ཙནྡན་གྱི་ལྗོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་འདབ་གསར་པ་

སྐྱོད་ཅིང་འགུལ་བར་བྱེད་པ་འདིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིང་འགྲུབ་པར་

440

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་ལ་ཡའི་རླུང་བྱེད་པ་པོ། ཙནྡན་གྱི་ལྗོན་པ་ལས། དེ་སྐྱོད་པ་ནི་བྱེད་པ། དགའ་བ་སྐྱེས་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས། རླུང་དེས་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
དགའ་བ་སྐྱེད་པར་འོས་པ་ཡི། །
རང་བཞིན་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི། །
རྒྱན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རབ་བསྟན་ཏེ། །
ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་འདིས་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་བརྗོད་པས་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དགའ་བ་སྐྱེད་པར་འོས་པ་དགའ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཙནྡན་གྱི་ལྗོན་པའི་ཡལ་འདབ་གསར་པ་ལ་བརྡར་ནས་འོང་བ་དྲི་བཟང་པོ་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་འདི་ནི་ངག་འདིར་རྒྱན་ཉིད་
དེ། སྙན་ངག་གི་ངོ་བོར་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། མེ་ཏོག་
རབ་རྒྱས་དེ་དང་དེ་དག་ལས། །དཔྱིད་ཀྱི་གཉེན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པ་ནི། །གྲགས་པའི་
རྣམ་པ་བུང་བས་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། །ས་ཧ་ཀཱ་ར་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། རླུང་དེས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེད་པས་སོ། །དེར་དཔེར་བརྗོད་པ་

441

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགཉིས་པ་འགྲུབ་བྱེད་མི་འོས་པའི་རྒྱུ་ནི།
མ་ལ་ཡ་ཡི་ཆུ་རྒྱུན་ལ། །
རེག་ཅིང་ཙནྡན་ནགས་སྐྱོད་ནས། །
རླུང་འདི་འགྲོན་པོ་རྣམས་དག་ནི། །
ཉམས་པར་བྱ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས། །
མ་ལ་ཡའི་རི་ངོས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་རྒྱུན་ལ་རེག་པས་བསིལ་ཞིང་ཙནྡན་གྱི་ནགས་ཚལ་སྐྱོད་ནས་འོང་བས་དྲི་བཟང་པོ་འཐུལ་བའི་རླུང་འདིས་འགྲོན་པོའི་སྐྱེ་བོ་བུད་མེད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམས་ཡིན་ཅིང༌། དེས་དེ་ཉམས་པ་སྟེ་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དེ་ཡང་རླུང་བྱེད་པ་པོ། ཆུ་རྒྱུན་དང་ཙནྡན་གྱི་ནགས་ནི་ལས། རེག་ཅིང་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ། འགྲོན་པོ་ཉམས་པར་བྱས་པ་བྱ་བ་སྟེ། རླུང་དེས་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དཔྱིད་ཀྱི་ཨ་མྲའི་མེ་
ཏོག་གིས། །ཁྱོ་དང་བྲལ་རྣམས་ཕ་རོལ་བསྒྲལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་རླུང་གིས་ནི། །
འབྲལ་བའི་རིམས་ལས་བྱུང་གྱུར་པ། །
སྐྱེ་བོ་ཡིད་འོང་ལ་སྲེད་པ། །
ཉམས་པ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པར་ནུས། །
དེ་ལྟར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རླུང་དག་གིས་བྲལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་རིམས་ལས་བྱུང་བའི་གདུང་བ་འབར་བར་གྱུར་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་

442

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཉམས་པ་སྟེ་འཆི་བ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ནུས་སོ། །འདི་ནི་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱིས་འཆི་བར་བརྟགས་པས་འགྲོན་པོ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའོ། །རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་

བཀོད་རིམ་དང་བཅས་པ་ནི།
འགྲུབ་པར་བྱ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལ། །

དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་རྒྱུ་ཉིད་དེ། །
ཐོབ་པའི་ལས་ལ་ཕལ་ཆེར་ནི། །
བྱ་བ་ལ་ལྟོས་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །
འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །
བསྟན་ཏེ་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་ཡི། །
དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ནི་བཀོད་བྱས་ནས། །
ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བྱ། །
འགྲུབ་པར་བྱ་བ་སྔར་མེད་སྐྱེད་པ་རླུང་དེས་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པ་དང༌། ཉམས་པ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པ་གཉིས་བྱེད། རྣམ་པར་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་

ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་དུག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དོན་འགྲུབ་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འགྲུབ་བྱེད་དེ་རྒྱུ་དང༌། རྣམ་པར་བསྒྱུར་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྱུར་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཙནྡན་
གྱི་ལྗོན་པ་སྐྱོད་པའི་རླུང་དེ་རྒྱུ་དང༌། རྣམ་པར་བསྒྱུར་བྱ་དགའ་ཚལ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་འདོད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སྔ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རང་བློ་ཁོ་ན་

443

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཚད་མར་བཞག་པའི་གོ་བ་འཚོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོས་འགྲེལ་ལུགས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མཆིས་མོད། གཞུང་གི་དགོངས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ནི་བཤད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །
འཐོབ་བྱའི་རྒྱུ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་མ་བྱས་ལ་
ལྟོས་པས་བྱ་བ་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། འོ་ན་འདི་ལ་ཡང་བསྒྱུར་བྱ་འཐོབ་བྱ་མི་འཐོབ་པ་དེ་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་འཇུག་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཡང་འཆད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་སྔར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་
གཉིས་པོ་དག་བསྟན་ཟིན་ཏེ། ད་ནི་ལྷག་མ་རྣམ་པར་འགྱུར་བྱེད་དང༌། འཐོབ་བྱའི་
ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ནི་བཀོད་པར་བྱས་ནས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་

བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གསུམ་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ནི།
ལོ་འདབ་གསར་འཁྲུངས་ནགས་ཚལ་དང༌། །
འདབ་རྒྱ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྫིང༌། །
ཟླ་བ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ཡིས། །
འགྲོན་པོ་ལྟ་བའི་དུག་ཏུ་བྱས། །
ལོ་འདབ་གསར་དུ་འཁྲུངས་པའི་ནགས་ཚལ་དང་འདབ་བརྒྱ་སྟེ་པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྫིང་བུ་དང༌། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་
གསུམ་བསྒྱུར་བྱ། རྣམ་པར་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདོད་པ། བསྒྱུར་འབྲས་ཕུལ་བྱུང་གིས་
བརྗོད་པས་འཆི་བ་དང༌། གཞན་དུ་ན་ཆགས་གདུང་གིས་གཟིར་བ་ཙམ་སྟེ། དེས་ཡིད་

444

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འོང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བའི་དུག་ཏུ་འགྱུར་བས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་བཀག་ནས། ནགས་ཚལ་སོགས་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང༌། འདོད་པས་གཟིར་བ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་ཏེ། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་འདོད་པ་སྟེ་ཡིད་
སྲུབས་ཀྱི་རྒྱུས། ལོ་འདབ་གསར་པ་འཁྲུངས་པའི་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་མཛེས་
ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོན་པོ་ལྟ་བུའི་དུག་སྟེ་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གལ་ཏེ་འདོད་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ། འགྲོན་པོ་ལྟ་བུའི་དུག་ཏུ་ཅིའི་
ཕྱིར་འགྱུར་བའང་བསམ་དགོས་སོ། །བཞི་པ་འཐོབ་བྱའི་རྒྱུ་ནི།
ཁེངས་པ་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས། །
གྲོགས་མོ་མཛའ་བོའི་གནས་བཀོད་ལ། །
བུ་མོ་སྨིན་འཁྱོག་མིག་གཡོན་གྱིས། །

མཆུ་ནི་གཡོ་ཞིང་བལྟ་བར་བྱེད། །
བུ་མོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཆགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལ་འགྲོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཁེངས་པ་ནམ་ཡང་བྱ་མ་ནུས་པའི་མཛའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ། མཛའ་བོས་ཤེས་ཤིང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ད་ནི་བདག་ཀྱང་ཁེངས་པ་བསླབ་ཅིང་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་གི་མཛའ་བོ་དངོས་ལ་ཆགས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཁེངས་པ་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དེའི་
ཕྱིར་རང་གི་གྲོགས་མོ་མཛའ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྡོད་བཅུག་པ་ནི་གྲོགས་མོ་

445

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམཛའ་བོའི་གནས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བུ་མོ་དེས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲོ་བའི་
རྣམ་འགྱུར་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་སྨིན་མ་འཁྱོག་ཅིང༌། མིག་གཡོན་པོར་
ལྟ་བ་དང༌། མཆུ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སློབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུས་ཁེངས་པ་བྱ་མི་ནུས་པར་བདག་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་མི་བཟོད་པ་དེ་བདག་པོ་རང་གིས་ཤེས་ཤིང་གསལ་བར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་དེས་མཛའ་བོ་དེ་ཡང་བུ་མོ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཤིང༌། འདི་འདི་ལྟར་བདག་ལ་མཛའ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ་སྙམ། བརྩེ་ཞིང་དུང་བས་དུས་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བྱ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང༌། རྟག་ཏུ་
འགྲོགས་པ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འཐོབ་བྱའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱ་བ་ལ་
ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་འགྲེལ་ཚུལ་དཔང་ཊཱིཀ་དང་བོད་མཁས་པའི་འགྲེལ་
པ་གཉིས་གཞུང་དོན་དང་མཐུན་ཡང་ཧ་ཅང་མི་གསལ་བས་གོ་དཀའ་བ་དང༌། གཞན་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་བཞིན་མ་བཤད་པའི་ཚིག་གི་རྙོག་མས་སླར་ཡང་མགོ་རྨོངས་བྱས་ཏེ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་རྒྱན་འདིའི་མཚན་ཉིད་མི་གསལ་བས་མུན་པའི་ལམ་དུ་འཕྱན་པ། འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་གསུང་གསང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །ལྔ་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།
ཉི་མ་ནུབ་གྱུར་ཟླ་བ་མཛེས། །
འདབ་ཆགས་རྣམས་ནི་གནས་སུ་སོང༌། །
ཞེས་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱི་སྐབས། །

446

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གོ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པ་ཉིད། །
ཉི་མ་སྣང་བའི་གཏེར་ནི་ནུབ་ཆུ་ལྷའི་ཕྱོགས་སུ་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང༌། ཤར་དབང་པོའི་ཕྱོགས་ནས་ཟླ་བ་བདུད་རྩིའི་འབྱུང་གནས་ཤར་བའི་འོད་དཀར་གྱི་ཕྲེང་
བས་འཇིག་རྟེན་མཛེས་ལ། འདབ་ཆགས་བྱའི་རིགས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཚང་དུ་ཉལ་བ་ལ་སོང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་འདི་ཡང་སྲོད་དུས་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱི་

སྐབས་གོ་ཞིང་མི་འཁྲུལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པ་སྟེ་རྒྱན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འདི་རྒྱན་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་བསལ་ཏོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང༌།
གྲོགས་མོ་འདོད་པས་གཟིར་བའི་ཡིད། །
ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་མི་ཟློག་ཅིང༌། །ཙནྡན་ཆུ་ཡིས་མི་བཟོད་པ། །
ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས། །
ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །
ཡིད་འོང་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་དག་མཚོན། །
ཀྱེ་གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བ་ཤེས་བྱར་གྱུར་བ་འདི་ནི་ཟླ་
བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བས་ཀྱང་མི་བཟློག་ཅིང༌། ཙནྡན་གྱི་ཆུ་ཡིས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་བཟོད་པ། ལུས་ཀྱི་དྲོད་འདོད་པའི་ཆོས་སུ་འབར་བ་འདིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའམ་
རྟོགས་པར་སླའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་གདུང་བ་འཛིན་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མི་སྣང་བས་སོ། །

447

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་དུས་གོ་བ་
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་མཛད་
པ་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་ལེགས་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་རྒྱན་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་གོ་ན་མི་རུང་ཞིང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་ནའང་མིང་འདོགས་དེ་མ་མཛད་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་ལ། དོན་དུ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཔེར་
བརྗོད་གཉིས་མཛད་པ་ཕྱི་ནང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ལྟོས་ན་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་

དབྱེ་བ་མེད་པ་རབ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟློག་པའི་སྲིད་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང༌། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་མཛད་པ། ནི་ཏམྦི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་

གདོང༌། །དབྱེས་མཐོ་མིག་དམན་ཀུན་འཛུམ་ཞིང༌། །གཡོ་བའི་ལྟ་བས་འདྲིད་བྱེད་པས། །མཆོག་གི་བརྗོད་པས་ངེས་པར་གྲུབ། །ཅེས་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་མཛའ་བོ་གཞན་ལ་ཆགས་ནས་འགྲོགས་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་ཤེས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌།
མཆོག་གི་བརྗོད་པ་ནི། འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་སྟོན་པ་དང༌། ཀུན་འཛུམ་ཞེས་པའི་འཛུམ་པ་ཡང་ཆུང་ངུར་དགོད་པའི་འཛུམ་བ་དེ་མིན། ཟུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱ་དཔེར་གསལ་འདུག་གསུངས། ཡང༌། རང་ཉིད་འདོད་པས་སྐྱ་ཞིང་གླལ། །རྩུབ་ཅིང་རྨོངས་དང་འཁྲུགས་པའི་ཚིག །ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བྱེད་པ། །འབྲལ་བའི་རིམས་
ཀྱིས་གདུངས་བར་ཤེས། །ཞེས་པ་དང༌། མིག་ནི་ཀུན་ཏུ་དམར་ཞིང་འཁྲུགས། མིག་འབྲས་ཐོར་བུ་གཡོ་བྱེད་པས། །ཆགས་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་བྱས་ཕྱིར། །རི་དྭགས་
མིག་ཁྱོད་ཐུབ་པར་དཀའ། །མཛའ་བོའི་ཆགས་པ་ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་བུད་མེད་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེས་མཛའ་བོའི་རེ་བ་མི་རྫོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ།

448

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལུས་མཆོག་མ་ཁྱོད་བཟློག་དཀའི་ཚིག །རྩབ་སྨྲ་རྒྱན་ཡང་ཉུང་བ་འདིས། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དང༌། །འགྲོགས་པའི་ཆ་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱེད། །ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤའི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། བུད་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་རོལ་སྒེག་མང་དུ་
བཤད་པའི་ནང་ནས་ཆགས་པས་བསླང་བའི་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བས་སྐྱེས་པ་ལ་འཛིངས་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འགྲོགས་འདོད་ཀྱི་ཆགས་པ་གསལ་

བར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་

ཅན་ཡང་ཡོད་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ནི་ཁྲོ་བ་ལས། །
བཟློག་སྟེ་སྨིན་འཁྱོག་ཁྱད་པར་འགྲོ། །
བདག་ཉིད་འཚོ་བ་གསལ་བྱེད་པས། །
བདག་གཞན་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད། །
ཅེས་པའི་དོན་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལ་ཆགས་
ཤིང༌། དེའི་འཇོ་སྒེག་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པས་སེམས་འཕྲོག་ཅིང་དེ་དང་འགྲོགས་པ་
མ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་སྐད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྨྲ་ཚུལ་ལུས་ཕྲ་མ་འདིས་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་བཟློག་སྟེ་མཛེས་པའི་ཟུར་མིག་གི་སྨིན་འཁྱོག་དང་ཁྱད་པར་བའི་འགྲོ་
ཚུལ་སོགས་བུད་མེད་རང་ཉིད་འཚོ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཆོག་ལང་ཚོ་དང་པོའི་
དུས་ཀྱི་མཛེས་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་འདིས་འགྲོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་བདག་ཉིད། གཞན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དངོས་མེད་འགྲོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་ཤི་བ་དངོས་མེད་སྟོན་པས། རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་

449

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའབྲས་བུ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པས་རྒྱུ་རྒྱན་དང༌། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་སྨྲས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་
གཞུང་འདིར་དཔེར་བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་འདིས་མཚོན་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང༌། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡིད་འོང་ཤེས་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཚིག་སྦྱོར་འདིས་རྟོགས་བྱ་སྐྱེས་བུ་གྲོགས་མོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེས་འགྲེལ་པ་ནི་མ་བརྟག་པར་སྨྲ་པའི་བབ་བཅོལ་གྱི་ཚིག་གོ །

༼༢-དངོས་མེད་དུ་བགྲང་བའི་རྒྱུ།༽
དངོས་མེད་དུ་བགྲང་བའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་བཞི་སྐྱེད་བྱེད་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི་དང༌། རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཡང་དངོས་མེད་སྐྱེད་པའི་
དཔེར་བརྗོད་འགྲེལ་པའི་ཁ་བསྐངས་བཅས་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འཆད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
དངོས་མེད་རྒྱུ་ནི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །
འགའ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ། །
དགག་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ནི། རིག་པ་རྣམས་ནི་མ་གོམས་དང༌། །བློ་ལྡན་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་དང༌། །དབང་པོ་རྣམས་

450

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནི་མ་བསྡམས་པས། །མི་རྣམས་རབ་ཏུ་གདུང་བར་གྱུར། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྱེད་པའི་གཞི་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པ་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་མ་གོམས་པ་དང༌། བློ་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་པ་དང༌། དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་མ་བསྡམས་ཏེ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་མ་བཀག་པའི་རྒྱུས་མི་རྣམས་འགྱོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བས་རབ་ཏུ་གདུངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་

སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། དམ་པའི་སྐྱེ་བོས་རིང་དུ་མ་བཀར་འགའ་ཞིག་
བྱུང་བ་ན། །ལེགས་པར་བསྟན་ཅིང་རྣམ་པར་དུལ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ། །དེ་
དེའི་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་རྡུལ་མང་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལ། །འབད་པ་མེད་པར་དེ་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་རེག་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་འདི་དཔེར་བརྗོད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་མང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཁས་པ་དང་འགྲོགས་པར་གདམས་པའི་ལུང་འདྲེན་
ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ཞལ་བྱུང་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པའོ། །རིག་པ་མ་གོམས་པ་སོགས་སྔོན་ཆད་བྱས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་དངོས་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པས་ན་སྔ་
ན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའོ། །རྒྱ་དཔེར་ཀཱ་ར་ཀ་ཞེས་འབྱུང་བ་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུར་བསྡུ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འདི་ཡིན། དེས་ན་མཛོད་ལས། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང༌། །ཞེས་པས་སྟོན་པ་རྒྱུ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དང་པོ་དང་འདི་མི་གཅིག་སྟེ་རྣམ་བཞག་ཐ་དད་པ་ཡིན། དེར་ཡང་མ་ཟད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་འདིའི་དངོས་མེད་ནི་དགག་ཚིག་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིག་ནས་མེད་

451

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔའི་བྱེད་པོའི་རྒྱུ་ནི།
འདོད་པའི་གཏམ་གྱིས་མྱོས་པ་སོང༌། །
ལང་ཚོ་ཡི་ནི་རིམས་དག་ཉམས། །
རྨོངས་པ་ཟད་ཅིང་སྲེད་པ་འཕོས། །
བསོད་ནམས་གནས་ལ་ཡིད་དག་བྱས། །
འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པས་

མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཞི་བའི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ག་ཤེད་དུ་སོང་བ་ལྟར་མི་སྣང་ལ། ལང་ཚོ་གཞོན་པ་དུལ་བར་གནས་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམས་ནད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ད་ནི་ཉམས་ཤིང་བྲལ། རྨོངས་པ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེ་བའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་
ཡང་ཟད་ཅིང་ཞིག སྲེད་པ་རྨོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའང་འཕོས་ཏེ་ཉམས། རྒྱུ་དེ་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནས་

ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་རོ་གཅིག་པ་ལ་ཡིད་བྱས་ཏེ་སེམས་བཞག་གོ།ཞེས་རྒན་པོ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་གཏམ་གྱིས་མྱོས་པ་ལ་

སོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་སྔར་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་ད་ལྟ་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་
དངོས་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གནས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་བློ་
དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ནི།
ནགས་ཚལ་འདི་དག་ཁྱིམ་མ་ཡིན། །

452

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཆུ་ཀླུང་འདི་དག་བུད་མེད་མིན། །
རི་དྭགས་འདི་དག་བུ་ཚ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ཡིད་དགའོ། །
ནགས་ཚལ་སྣང་བཞིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་དག་སྐྱོན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱིམ་

དེ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཆུ་ཀླུང་གྱ་གྱུར་འབབ་པ་འདི་དག་ཡུལ་གྱི་དུག་གིས་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བུད་མེད་མིན་ལ། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱུ་བའི་རི་དྭགས་འདི་རྣམས་ཀྱང་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་བུ་དང་ཚ་བོ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཙང་ཞིང་དགེ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌། །ཞེས་ཁྱིམ་

ལས་ཡིད་བྱུང་བའི་ཆགས་བྲལ་ནགས་ན་གནས་པ་ཞིག་གིས་སྨྲ་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་འདིར་ནགས་ཚལ་ནི་ཁྱིམ་མ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་ནི་ནགས་ཚལ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་གནས་ཤིང་ཡིན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་

འབྲས་བུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའོ། །དེས་ན་སྣར་ཐང་པ་སངྒྷ་ཤྲཱིས། སྤྱིར་ཁྱིམ་ཡིན་ཡང་ཞེས་པ་དང༌། སྤྱིར་བུད་

མེད་ཡིན་ཡང་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་མཛད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་
དང་མ་འབྲེལ་ལོ། །བཞི་པ་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ནི།
ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་སྤྱོད་ངན་ནི། །
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་འཕེལ། །

453

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྤང་བྱ་དང་བླང་བྱའི་གནས་གང་དག་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་མ་དཔྱད་པར་གྱ་ཚོམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ངན། འཕགས་པ་སྟེ་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡ་རབས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བྱ་བ་གང་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་ནས་བྱེད་པའི་རྒྱུས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་གཞུང་ཚིག་གིས་འགྱུར། མ་བརྟག་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་ནི། །རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་དེ་ལ་རྒྱ་དཔེར་ཡོད་པའི་སྐད་དོད་མང་པོ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་མི་ལེགས། དན་པའི་སྐད་དོད་མ་སད་

྄ཀྱང་རྒྱ་སྐད་ལ་ཡོད་པས་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་བརྟག་པའི་སྤྱོད་ངན་སྤངས་ནས་མེད་པའི་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པས་ན་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེར་བརྗོད་བཞི་པོ་དེ་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ན་རྒྱུར་བྱས་པ་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཤ་སྟག་གོ །
གཉིས་པ་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པའི་དཔེར་བརྗོད་
གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་བཅོམ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི།
སྐྱེད་ཚལ་ས་ཧ་ཀཱ་ར་རྣམས། །
སྙེ་མ་མ་འཁྲུངས་པ་མིན་ན། །
མགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བུད་མེད་ནི། །
ཏིལ་བཅས་ཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར། །

སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱིས་ས་ཧ་ཀཱ་རའམ་ཙུ་ཏའམ་ཨ་མྲ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་དོན་

454

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། བོད་ལ་ཨ་འབྲས་སམ་ཤ་འབྲས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེའི་ཤུན་པ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་མངར་བའི་ཚད་དུ་རྩི། དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་ནས་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡུང་ཐལ་བ་ཅན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཨ་འབྲས་སུ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། འདི་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཏིནྡུ་ཀ་ཞེས་
གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཨ་མྲའི་ཤིང་དེ་ལ་སྙེ་མ་མ་འཁྲུངས་པ་མིན་པ་ཞེས་མ་འཁྲུངས་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དགག་ཚིག་སྦྱར་བ་དགག་པ་གཉིས་
ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་དོན་དུ་སྙེ་མ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དགག་ཚིག་གི་དབང་
གིས་རྒྱུ་དངོས་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྙེ་མ་འཁྲུངས་པ་འགྲོན་པོའི་བུད་མེད་བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆགས་པའི་མེས་སྲེག་པ་རྣམས་
ཏིལ་དང་བཅས་པའི་འཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར་ཏེ་ཤིའོ་ཞེས་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པའི་
རྒྱན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཤི་བ་ལ་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་འཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་པ་གྲུབ་མཐའ་ཕྱི་

ནང་གང་གིའང་ལུགས་མིན། རྒྱ་གར་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་

གཤིན་པོ་རྣམས་ལ་དགེ་རྩ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་གཙང་མ་ཞིག་
གིས་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་འཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་ཅིང་བསྔོ་བ་དེང་སང་ཡང་བྱེད་པས། བོད་
ཊཱིཀ་རྣམས་སུ་སྔོན་རབས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །འབྲས་བུ་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཆགས་པས་བརྒྱལ་ནས་དྲན་པ་ཉམས་པ་
ཙམ་ལ་བཞག་པའང་མི་འཐད་དོ། །འདིར་མ་འཁྲུངས་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་
ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཤི་བ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པས་བཅོམ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དཔང་
ལོ་ཆེན་པོས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ནི་ཞིག་ནས་མེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་འཆད་དོ་གསུངས་

455

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ། པྲ་དྭཾ་ས་ཞིག་པ་ལ་འཇུག་པས་ཐད་ཀར་བསྒྱུར་ན་དེ་བཞིན་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། མ་འཁྲུངས་པ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་བ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཞིག་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོ་དོན་དང་མི་འགྲིག་ཅིང༌། བཅོམ་པ་ལ་བསྒྱུར་ན་གོ་དོན་དང་སྐད་དོད་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འགལ་བས་དེ་བཞིན་ལེགས་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་གསུམ་ལ་གཞུང་གིས་དངོས་
བསྟན་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཅན་རྣམས་སྔར་བཤད་ཟིན་ནས། ཤུགས་བསྟན་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གསུམ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཁ་བསྐངས་བའི་དང་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནི།
མིག་མེད་པས་ནི་མཛེས་མ་འགའ། །
མཐོང་བ་དེ་དེ་རྗེས་སུ་དྲན། །
དོན་མེད་འཚོ་བར་བསམ་པ་དེ། །
འདིར་ནི་ལྔ་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་ལོང་བ་ཞིག་གི་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། མིག་སྔར་ཡོད་པ་ཕྱིས་སུ་

མེད་ནས་ཞིག་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཆི་བ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པའི་ཞིག་
ནས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡི་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ། །ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནི།
པདྨ་ཅན་འདི་ལུས་ཕྲ་མིན། །
པདྨ་འདི་ནི་དེ་གདོང་མིན། །
ཨུཏྤལ་འདི་ནི་མིག་མ་ཡིན། །

456

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ཉིད་སེམས་པས་སྲོག་རྣམས་སོང༌། །
ཞེས་བྲལ་བས་ཉེན་པ་དབེན་པར་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་སྐད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། པདྨ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ་མིན་ཞིང༌། ལུས་ཕྲ་མ་པདྨ་ཅན་མིན་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཤི་བ་
དངོས་མེད་སྐྱེད་པའོ། །སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནི།
ནམ་དུ་ཡང་ནི་ལུས་ཕྲ་དེའི། །ཡིད་གཅུགས་རྣམ་འཕྲུལ་འབྱུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སེམས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །གཞན་ཕྱིར་ཕ་རོལ་འཇིག་རྟེན་ཉིད། །ཅེས་པ་བུད་མེད་
ཤི་བའི་བདག་པོས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། ཤི་བ་དེ་ཁོ་ན་སེམས་པའི་འདོད་ལྡན་བདག་ནི་ལུས་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་ཀྱང་སེམས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སོང་ཟིན་པས། ད་མྱུར་དུ་ལུས་སེམས་བྲལ་ཏེ་འཆིའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་འདི་སྤངས་ཟིན་ནས་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཆི་བ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པ་སྤངས་
ནས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུའོ། །འདི་རྣམས་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོས་ཙམ་ཡང་
དཔང་ཊཱིཀ་ན་མ་མཛད་པས། ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཁན་ཇི་སྙེད་གཅིག་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་
མིང་ཙམ་ཡང་མ་གྲགས་པར་འདུག་པ་འབད་ནས་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་བ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
ཡོད་དང་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །

འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དག་ལ་འདིར། །
སྔོན་མེད་ལ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས། །

དངོས་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །

457

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དང་མེད་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྔོན་མེད་དེ་སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང༌། ལ་སོགས་པས་ཞིག་ནས་མེད་པ་དང༌། ཕན་ཚུན་མེད་པ་དང༌། སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པའོ། །

༼༣-མཚར་བའི་རྒྱུ།༽
མཚར་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། མིང་གི་དབྱེ་བ་དང༌། སྦྱོར་བའི་དངོས་པོའ། །དང་པོ་ནི།རིང་འབྲས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །
དེ་བཞིན་འབྲས་མ་ཐག་སྐྱེས་དང༌། །
རིགས་མིན་རིགས་པ་བྱེད་ཅེས་པ་དང༌། །
མཚར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་གྲངས་མེད་དོ། །
འདི་དག་སྦྱོར་བའི་ལམ་རྣམས་ལ། །
ཕལ་པའི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ། །
ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དག་མཐོང་སྟེ། །
འདི་ཡི་དཔེར་བརྗོད་ཇི་ལྟར་ན། །
རྒྱུའི་བྱ་བ་ལས་ཐག་རིང་དུ་འབྲས་བུ་སོན་པ་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། རྒྱུ་

འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུ་སྔར་སྐྱེས་ཤིང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་འབྲས་མ་ཐག་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མི་འོས་པའི་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པ་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་དང༌། འོས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རིགས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་

458

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་བས་ལམ་རྣམས་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་

དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕལ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྙན་ངག་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བར་

ལ་རྒྱུ་གཞན་ཆོད་པ་དང༌། འབྲས་བུ་སྔོན་ལ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ། རྒྱུས་འབྲས་
བུ་མི་འོས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་བས་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་མི་རུང་ཡང༌། འདི་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཕལ་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པ་ཡང་སྙན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་མཚར་བ་དག་མཐོང་སྟེ། དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། འདིའི་གཞུང་ཚིག་སྔར་བཏགས་པའི་འཇུག་པ་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང༌། རྒྱ་དཔེར་གཽ་ཎ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཕལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་དངོས་པོ་ལས། དང་པོ་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི།
ལུས་ཅན་ཁྱོད་མིག་ཟུར་ཅེས་པས། །
རྒྱལ་བྱེད་ལུས་སྐྱེད་དག་གི་མཚོན། །
གང་དེ་གཞན་ལ་རབ་འཕངས་པ། །
དེ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ། །
ཀྱེ་ལུས་ཅན་མ་ཞེས་བོད་ནས་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚོན་ཆས་ནི་གང་ལ་འཕངས་པ་དེ་འབིགས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་འགྲོ་
བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལུས་སྐྱེས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་

གཞོམ་བྱ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་འཕངས་པ་དེ་ཡིས་འབེན་དུ་མ་བྱས་པ་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ་མོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་གང་ལ་འཕངས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་པའོ། །དེ་

459

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའདྲ་ནི་མཚར་ཆེ་ཞིང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་འབྲས་བུ་སྔ་མས་ཆོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ཐག་རིང་པས་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །མཚར་བའི་རྒྱུ་ལྔ་པོ་འདི་
ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་རྟོགས་སླ་ཡང༌། སྐབས་འདིར་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ་ཞེས་པ་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ཀྵ་ཏཿཞེས་འབྱུང་བ་བཅོམ་ནས་ཤི་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་པའི་དོན་མིན། ཕོག་ནས་རྨས་པ་ལ་འཇུག་པས་འདི་ཡང་འབྲས་བུ་དངོས་པོའ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འོ བྲས་ལྷན་ཅིག་པ་ནི།
སྐྱེས་བུ་ལུས་སྐྱེས་ཀྱིས་མྱོས་པའི། །
རྣམ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་ལྷན་ཅིག་ཉིད། །
བུད་མེད་རྣམས་ལ་བུ་མོ་ནི། །
ཡོངས་སུ་ནུབ་པའི་ན་ཚོད་སྐྱེས། །
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེས་འདོད་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་མྱོས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མིག་འབུར་ཚུགས་སུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་ཅིག་ཉིད་དུ་བུད་མེད་རྣམས་ལ་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མའི་ན་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐད་ཅིག་གིས་ནུབ་ཅིང་ཡོལ་ནས་འདོད་པ་བསྟན་རན་གྱི་ན་ཚོད་དར་ལ་བབས་པ་རྒྱུར་གྱུར་
པ་དང་སྐྱེས་པ་མཚར་ཆེའོ། །འདི་ནི་རྒྱུ་བུད་མེད་ལང་ཚོ་དར་བ་དང༌། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་མྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་པ་བརྗོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པའམ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་

460

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གྱི་མཚར་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་སྐྱེས་བུ་འདོད་མྱོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུ་
དང༌། བུད་མེད་ལང་ཚོ་དར་བ་འབྲས་བུར་འཆད་པ་དག་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད། སྐྱེས་བུ་འདོད་པས་མྱོས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བུ་མོ་རྣམས་གློ་བུར་དུ་ལང་ཚོ་ལ་བབས་པར་འགྱུར་བའང་ཇི་ལྟར་འཐད་བསམ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྔ་བའི་རྒྱུ་ནི།
སྔར་ཉིད་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མའི། །ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པར་གྱུར། །
ཕྱིས་ནས་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བའི། །
ཟླ་བ་ཡི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར། །
ཟླ་བ་ཤར་བ་ལས་སྔར་ཉིད་དུ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ་མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་སྐྱེས་བུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་བྱུང་ཞིང༌། ཕྱི་ནས་

ཏེ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་ཟིན་ནས་འོད་ཟེར་རྣམས་འཕྲོ་བཞིན་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཤར་བ་རྒྱུར་གྱུར་པ་བྱུང་བས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྔ་བ་འདི་ནི་སྔོན་མེད་པས་མཚར་བའི་རྒྱུའོ། །བཞི་པར་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནི།
ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་པོ། །
དམར་བའི་ཉི་གཞོན་ལ་རེག་པས། །
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། །
པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི། །
ཀྱེ་ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་པོ་དམར་བའི་ཉི་མ་གཞོན་ནུ་འདི་ལྟ་

461

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབུ་ལ་རེག་པས། རྒྱལ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་བའི་ལག་པའི་པདྨ་ཐལ་མོ་
ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི་སྟེ་འདིར་ཉི་མ་དང་པདྨ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཀྱང༌། ཉི་མས་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཤིང་མཚར་པས་རིགས་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་སྟེ། པདྨ་ལྡན་གྱི་

རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། གཡུལ་དུ་རལ་གྲིའི་རྒྱུན་འཛིན་པའི། །དཔུང་པ་ཡི་ནི་རབ་བསྐྱེད་པ། །གང་གི་གཟི་བྱིན་མེ་དག་ནི། །དགྲ་ལ་མུན་པ་རབ་སྟེར་འབར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་ཟླ་བ་ཡི། །
འོད་ཟེར་ཀུན་ད་དྲི་མེད་རྣམས། །
ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། །
པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་ལ་དབང༌། །
ལྷ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་ཟླ་བ་འདིའི་འོད་ཟེར་ཀུན་ད་དྲི་
མ་མེད་པའི་མདངས་འཕྲོ་བ་རྣམས། ས་སྐྱོང་བ་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་
བའི་ལག་པའི་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ངོ༌། །ཞེས་བཏགས་པའི་ཟླ་བས་བཏགས་པའི་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་རིགས་ཤིང་མཚར་བས་ན་རིགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། རི་དྭགས་རྟགས་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་བཞིན། །སྡིག་པའི་དྲི་མ་རབ་རྒྱས་དེ་ནི་བལྟར། །གཞོན་ནུས་མ་བཟོད་འཕྲལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང༌། །ངོ་ཚས་བཞིན་གྱི་པདྨོ་ཟུམ་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་དཔེར་
བརྗོད་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་

བསྟན་པ་ཞར་ལས་འཐོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མིན། རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་

462

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
དང་འགལ་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་མ་བཤད་ཀྱང༌། རྗེ་བོད་མཁས་པས།
འགལ་རྒྱན་ལ་འགལ་ཟླ་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ་འདིར་ནི། ཉི་མས་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་མི་རིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འོས་པ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་
གྱི། འགལ་ཟླ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
ཞེས་པ་རྒྱུ་ཡི་རྣམ་རྟོག་གི །
ལུགས་ནི་འདི་འདྲ་དག་ཏུ་བསྟན། །
རྒྱུའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་ལུགས་ནི་དབྱེ་བ་གསུམ་ནང་གསེས་དང་བཅས་པ་
འདི་འདྲ་བ་དག་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་བཞི་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅུ་བཞི་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཟུར་དང་རྣམ་པས་མཚོན་པའི་དོན། །ཕྲ་ཕྱིར་ཕྲ་མོ་ཞེས་པར་
བཤད། །ཟུར་ཅེས་པ་ནི་ནང་གི་བསམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་བརྡ་ཐབས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང༌། རྣམ་པ་ཞེས་པ་
བློ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་འགྱུར་
ལུས་ལ་ངང་གིས་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ངག་ཏུ་མ་བརྗོད་པར་མ་ཟད་བརྡ་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པར་ཕ་རོལ་པོས་གོ་ཞིང་རིག་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་དུ། བསམ་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཀུན། །ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། །སྐད་མདོག་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྣམ་
པ་སྦ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཚིག་ངག་ཏུ་

463

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབརྗོད་པའི་སྒྲའི་སྣང་བ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ། རྣམ་འགྱུར་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྲ་བས་ན་ཕྲ་མོ་ཞེས་པར་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་དང་སྣར་ཐང་པ་སངྒྷ་ཤྲཱི་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲར་སྣང་བ་

མེད་ན་སྙན་ངག་ཚིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་འདོད་ན། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །སོགས་ལུས་རྣམ་བཞག་དང་འགལ། ཅེས་པའི་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་རང་གི་ལོག་རྟོག་ཚད་མར་མཛད་པའི་དགག་བཞག་ཙམ་སྟེ། འདིར་ཚིག་གམ་སྒྲར་མི་བརྗོད་རྒྱུ་མཚོན་དོན་དང༌། དེ་ཕ་རོལ་པོས་རྟོགས་བྱེད་བརྡའམ་རྣམ་པ། དེ་གཉིས་ཀ་སྙན་
ངག་མཁན་གྱིས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱན་འདིའི་མཚན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བའི་དབྱེ་བ་ཕྱེད་ན་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྦྲུལ་མདུད་རང་སར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དངོས། ངག་ཏུ་བརྗོད་པས་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱས་ཟིན་ནས། བརྡ་དང་རྣམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། ཚོགས་སུ་བརྗོད་པར་མ་བཟོད་ནས་ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས། བརྡའི་ཚིག་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་བརྡ་ཡང་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་ཅི་
ཡང་མ་ཕྱེད་པར་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་དང་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱན་བསྲེས་ནས་
འཆད་པ་སྟེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །སྐབས་འདིར་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། གསང་
སྔགས་ནང་གི་བརྡ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་རིག་པའི་དཔེར་བཀོད་པ་རྣམ་པ་འཆར་བདེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱང་ཞྭ་དཔེ་ལྷམ་ལ་བཀབ་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ཞེས་བོད་མཁས་པས་གསུངས་པ་ཐུགས་མད་ཅིང༌། སྣར་ཐང་པས་སླར་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསང་

464

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བའི་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་འགའ་ཞིག་གནས་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་རྣམ་པ་གསལ་བར་
བཀོད་པ་ནི་གསང་སྒྲོགས་སུ་འགྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་སོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་ནི། ནམ་ཞིག་
འུ་ཅག་འགྲོགས་འགྱུར་ཞེས། །ཚོགས་སུ་བརྗོད་པར་མ་བཟོད་པའི། །མཛའ་བོ་རིག་ནས་བུད་མེད་ཀྱིས། །རྩེ་དགའི་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱས། །དུས་ནམ་ཞིག་ན་འུ་ཅག་
གཉིས་འགྲོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་བོས་གང་བའི་ཚོགས་སུ་ངོ་ཚ་ནས་བརྗོད་པར་མ་ནུས་པའི་སྐྱེས་ཕྲན་ལང་ཚོ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དེ་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཤེས་རིག་ཅན་དེས་རིགས་ནས་ལག་པས་པདྨ་ཟུམ་པའི་བརྡ་ཙམ་བསྟན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་འཆད་པ་ནི། ལུས་སྐྱེས་དག་གིས་གཟིར་བ་ཡི། །མཛའ་བོ་དབུགས་དབྱུང་འདོད་པ་ཡིས། །པདྨ་ཟུམ་པར་བྱས་པ་ལས། །འདིར་ནི་མཚན་མོ་འགྲོགས་པར་བསྟན། །ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པའི་ཆགས་པས་གཟིར་ཡང་དུས་འདེབས་པའི་ཚིག་ཚོགས་སུ་བརྗོད་པར་མ་བཟོད་པའི་མཛའ་བོ་འགྲོགས་པའི་བདེ་བས་དབུགས་དབྱུང་འདོད་པའི་མཛེས་མ་དེས་ལག་པས་པདྨ་ཟུམ་པའི་བརྡ་རྩེད་མོའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་རྩེ་དགའི་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་དེས་མེ་ཏོག་པདྨ་ཟུམ་པའི་དུས་ནི་མཚན་མོ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་འགྲོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མཚོན་དོན་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་འདིར། སྒྲ་ཡི་སྣང་བ་མེད་པར་བརྡས་སྟོན་པར་བྱ་རྒྱུ་འགྲོགས་པའི་དུས་མཚན་མོ་དང༌། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་པདྨ་ཟུམ་པའི་ཚུལ་བྱ་བ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱན་འདིས་བརྗོད་པ་སྟེ། མཚོན་དོན་བརྡ་ཙམ་གྱི་གོ་དགོས་པ་དེ་
རྒྱན་འདི་ལའང་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་གཞུང་ཚིག་ཏུ། རྩེ་དགའི་པདྨ་ཟུམ་པར་

465

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབྱས། །ཞེས་དང༌། པདྨ་ཟུམ་པར་བྱས་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། རྩེ་
དགའི་དོན་གྱི་པདྨ་ལག་པས་ཁ་ཟུམ་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བོད་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱ་ཐམས་ཅད་ན། ལུས་རྒྱན་དུ་བཏགས་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་ལག་པས་ཁ་ཟུམ་པར་བྱས་པའི་བརྡ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱ་འགྲེལ་ན་ནི་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལག་པས་པདྨ་ཟུམ་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཚོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་ཙམ་དུ་གོ་ཞིང༌། བུད་མེད་དེས་མཚན་མོ་
འགྲོགས་པའི་བརྡར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་བདོག སྤྱིར་ཡང་རྒྱ་བལ་རྣམས་སུ་མེ་ཏོག་གི་རིགས་རྒྱན་དུ་འདོགས་པའི་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང༌། ཆུ་སྐྱེས་པུཎྜ་རི་ཀ་ཆེན་པོ་དེ་ལུས་རྒྱན་དུ་འདོགས་པའི་སྲོལ་ཆེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ནི། གླུ་ཡི་མདུན་སར་ཁྱོད་ལ་མིག །གཏད་པས་གདོང་གི་ཆུ་སྐྱེས་དེར། །ཆགས་པ་འབར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡི། །མཛེས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གླུ་གར་གྱི་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་མདུན་ས་དེར་བདག་གི་མིག་
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་གཏད་པ་སྟེ་བལྟས་པས་དེའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་ཆུ་སྐྱེས་
པདྨ་ལ་ཆགས་པ་འབར་ཞིང་རྒྱས་པའི་མཛེས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་བཤད་པ་ནི། འདིར་ཡང་རང་བཞིན་མ་བརྗོད་པར། །དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འདོད་པ་དག །ངེས་པར་གནས་པ་ཉིད་གྱུར་པ། །ཕྲ་མོ་ཉིད་ལས་བརྒལ་མ་ཡིན། །འདིར་ཡང་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོ་
མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེས་འདུག་ཅེས་གསལ་བར་མ་བརྗོད་པར། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་
འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་རྒྱུད་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་

466

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གདོང་པར་འབར་ཞིང་རྒྱས་པའི་མཛེས་པ་མཐོང་ཞེས་གདོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་
གྱིས་ཆགས་པ་གོ་བར་བྱས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་སྟེ་གདོང་པའི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཆགས་པའི་དབང་ལས་བློ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་རང་ཉིད་གསལ་བར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁྲིག་པ་ལ་འདུན་པའི་བསམ་པ་ཆེས་མཚོན་དཀའ་བ་ཉིད་
གསལ་ཞིང་མཚོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཕྲ་བས་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ཉིད་ལས་བརྒལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱན་དེ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚིག་འདི་སྐྱེས་བུ་དེས་མཛེས་མ་དེ་ལ་གླུ་
གར་གྱི་མདུན་ས་ནས་ཚོགས་པ་རྣམས་གྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། འདིའི་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ཏསྱཱཾ་ཞེས་ཏད་ལ་རྣམ་དབ྄ྱེ་བདུན་པ་བྱིན་པའི་རྗེས་
གསལ་བར་ཡོད་པས། འདིར་འགྱུར་བཅོས་པ་གཞུང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་ཚུལ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཡིན། དེས་ན་དཔང་ཊཱིཀ་

ནས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ་ཀུན་ལ། མཛེས་མས་སྐྱེས་པ་ལ་མིག་གཏད་པ་དང༌། དེ་ལྟར་གཏོད་མཁན་གྱི་མཛེས་མ་དེའི་གདོང་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དམར་བ་

བྱུང་བ་དང༌། དེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ཚིག་སྦྱོར་འདི་བཞིན་བརྗོད་མཁན་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་འགྲེལ་བ་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཅིང༌། ངེས་པར་གནས་པ་ཉིད་གྱུར་པ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་སངྒྷ་ཤྲཱིས། གཉིས་ཀས་ཚོགས་པ་
གཞན་ཐམས་ཅད་གྱེས་གྱེས་ཀྱིས་བར་དུ་མདུན་ས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་འཁྲིག་པའི་
དགའ་སྟོན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང༌། རྗེ་བོད་མཁས་པ་
སོགས་ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་འགའ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ལེགས་པར་མ་

467

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་
ཕྲ་བར་འཆད་བཞིན་དུ། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པས་དེའི་གདོང་ལ་མིག་གཡོ་མེད་དུ་གཏད་པ་ནི་གདོང་གི་དམར་བ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་གསལ་ཕུལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རིག་པས་ཀྱང་མ་འཐད་པར་གྲུབ་བོ། །ཡང་དཔྱོད་ལྡན་ཁ་ཅིག འདིར་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོར་བཞེད་ཕྱིན། ལུས་དྲོད་འབར་
བ་ལས་འདོད་མྱོས་གོ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེའང་དེར་འགྱུར་
རམ་སྙམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ནི་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཕྲ་མོ་ལས་ནང་གི་བསམ་པ་
གོ་བ་ཙམ་ཡིན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་ཟླ་ཟེར་དང་ཙནྡན་གྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པས་སེལ་
བར་ནུས་མི་ནུས་དང༌། ལུས་དྲོད་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུས། འབྲས་བུ་འདོད་པས་གཟིར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཆེ་བས་འདྲ་བའི་གནས་མེད་དོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅོ་ལྔ་པ་ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅོ་ལྔ་པ་ཆའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་གསལ་བ་ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པའི་ཆ་
དང༌། ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་སྨད་བྱེད་པའི་ཆའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་ནི་ཆ་ཡིས་དངོས་པོ་
ཡི། །རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ་བ་སྒྲིབ། །དཔེར་བརྗོད་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ཡི་ནི། །རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ་བར་བྱ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་མཛེས་པའི་སྐྱོན་མཚང་གི་རྣམ་པའི་ཆ་ཤས་ཞིག་ངང་གིས་གསལ་བར་གྱུར་པ་བསྒྲིབ་བྱའམ་སྦ་བྱ། དེ་སྒྲིབ་

པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཅིང་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་

468

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
རུང་བའི་ཟོལ་གྱིས་བསྒྲིབ་བྱ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གསལ་བ་དེ་
བསྒྲིབ་ཅིང་འཆབ་པ་བརྗོད་པས་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ལེ་ཤོ་ལེ་ཤེ་ན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ལེ་ཤ་དངོས་པོ་ཆུང་ངུ་སྟེ་ཆ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཟོལ་གྱི་དོན་
དུ་སྐབས་འདིར་གོ་དགོས་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་སྦེད་བྱེད་ཀྱི་ཟོལ་གྱིས་སྦེད་
པའི་ནང་ནས་སྦ་བྱའི་རང་བཞིན་ཆ་ཙམ་མངོན་པ། བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་

སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱན་འདིའི་མཚན་ཉིད་དེ། འདིའི་རང་བཞིན་མི་གསལ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ལ་ཆགས་བདག །སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་སྲུང་བ་པོས། །རིག་པར་གྱུར་ལ་ཀྱེ་མ་ཚལ། །བསིལ་བའི་རླུང་ལྡན་ཡིན་པར་ཤེས། །རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མཛེས་ལྡན་མ་ཉུག་རུམ་པའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱུ་བར་མཐོང་བའི་འདོད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་
མོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་གྱུར་པ། སྲུང་བ་པོ་སྟེ་ཉུག་རུམ་པས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་བསྒྲིབ་བྱ། ཀྱེ་མ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲང་
ཞིང་བསིལ་བའི་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། བདག་གི་ལུས་ལ་གྲང་བའི་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྒྲིབ་བྱེད་དེ། བསྒྲིབ་བྱ་ཆགས་པ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་གྲང་བ་
གཉིས་ཀས་ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་སྐྱེད་འོས་པའི་ཕྱིར་དེས་དེ་སྒྲིབ་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་
གཞན་ཡང༌། ཇི་ལྟར་བུ་མོ་མཐོང་ཉིད་ནས། །བདག་ལ་དགའ་བའི་མཆི་མ་བྱུང༌། །རླུང་གིས་རྩུབ་པའི་མེ་ཏོག་གི །རྡུལ་གྱིས་བདག་མིག་སུན་ཕྱུང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྐབས་སུ་ནི། །རྒྱན་འདི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་བུ་མོ་མཚར་སྡུག་ཅན་གང་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ན་འདོད་ལྡན་བདག་ལ་དགའ་བའི་དབང་གིས་མཆི་མ་བྱུང་བ་

469

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཆགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་བསྒྲིབ་བྱ། རླུང་གིས་གཙུབ་
ཅིང་བསྐྱོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་གྱིས་བདག་གི་མིག་སུན་ཕྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་
སྒྲིབ་བྱེད་དེ་དེས་མིག་ལ་རྡུལ་ཤོར་བའི་ཟོལ་གྱིས་སྦེད་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་

གཉིས་པོ་འདི་ཡང་རྒྱན་གཅིག་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་མཛད་པར་རྒྱ་འགྲེལ་དང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་གསལ་མོད་ཀྱང་བོད་རྣམས་ཀྱིས། སྔ་མ་ནི་ཆགས་པ་དང་བསིལ་
བ་གཉིས་ཀ་སྤུ་ལོང་གི་རྒྱུར་འོས་པས་ན་འོས་པའི་ཆ་དང༌། ཕྱི་མ་འདི་དགའ་བས་མཆི་མ་འབྱུང་མི་འོས་པས་མི་འོས་པའི་ཆའོ། །ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དང་མིང་འདོགས་བྱེད་པ་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང༌། དབྱེ་བ་དེ་ནི་བོད་འདིར་གསར་བྱུང་ཞིག་གོ །དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་ཡང་སྐྱོན་མཚང་དང་མྱ་ངན་སྦེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆའི་རྒྱན་འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་སོ་ཞེས་དབྱུག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་འདོད་འགོད་པ་བསྟོད་པའམ་སྨད་པའི་ཆའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཁ་ཅིག་ཆ་ལས་སྨད་པའམ། །བསྟོད་པ་བྱས་ལ་ཆ་ཞེས་བརྗོད། །སྙན་ངག་མཁན་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པས་བསྟོད་པ་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་སྨད་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཆ་ལས་སྨད་པའམ། ཡང་ན་སྨད་པ་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་བསྟོད་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཆ་ལས་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ། དང་པོ་ཆ་ལས་སྨད་པ་ནི། གང་ཡིད་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་
ལ། །འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་བས་ཀྱང་ཆགས། །གཟི་ལྡན་ལང་ཚོ་ཡོན་ཏན་ཅན། །རྒྱལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས། །མི་བདག་གི་སྲས་མང་དུ་ཚོགས་པའི་ནང་ནས་ཁྱོད་
ཀྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་རྒྱལ་བུ་འདི་ནི་གཡུལ་ངོར་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཤིན་

470

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཏུ་དགའ་བས་དེ་འདིའི་དགའ་སྟོན་ཡིན་ཞིང༌། ཇི་ལྟར་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འགའ་
ཞིག་འཁྲིག་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཆགས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ཉིད་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་གཟི་བརྗིད་དམ་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ལ། ལང་ཚོ་གཞོན་ནུ་ཡོན་ཏན་དུལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བུ་འདི་གཞོན་ནུ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་

པོར་འོས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཁྱོ་འདམ་པ་ལ་ཕོ་ཉ་བས་སྨྲས་པའོ། །
དེ་བཤད་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་འཕགས་བསྟོད་པ་འདིར། །སྨད་པ་ཉིད་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ལ། །རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་འདོད་བུ་མོ་ཡི། །བསམ་པ་དག་ནི་བཟློག་པར་ནུས། །འདི་ནི་བསྟོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ཆ་ལས་སྨད་ཅེ་ན། །གཡུལ་ལ་སྤྲོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་སམ་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཡང༌། འདིར་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་བུ་མོའི་བསམ་པ་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་བར་འགྲོགས་ནས་འཁྲིག་

པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ་འདི་ནི་གཡུལ་གྱི་དགའ་

སྟོན་ལ་ཆགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པས། བུ་མོ་དེས་རང་གི་བདག་པོར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བཟློག་པར་ནུས་པས། བསྟོད་པ་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་བུ་མོའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྨད་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པས་ན་ཆ་ལས་སྨད་པའི་རྒྱན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཆ་ལས་བསྟོད་པ་ནི། གནོད་པ་རབ་གཞིལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གང་གིས་
སྙན་པར་སྨྲ་བ་བསླབས། །སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་བརྩེ་མེད་གཡོ། །གྲོགས་མོ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཅི། །རང་ཉིད་ཆགས་པས་གཟིར་ཞིང་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐབས་སུ་ཁོ་མོ་མི་འདུད་པ་ཁེངས་པའི་གནོད་པ་རབ་ཏུ་གཞིལ་བའི་སླད་དུ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་གཞན་
ལས་ནན་གྱིས་བསླབས་པ་ཡིན་གྱི། ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་

471

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདུ་ན་སྐྱེ་བོ་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་བརྩེ་བ་མེད་པ་མ་རུང་པ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་མ་དུལ་བར་ཅི་ཐོད་ཐོད་བྱེད་པ་སྟེ། ཀྱེ་གྲོགས་མོ་ཞེས་བོད་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་གྲོགས་པོ་འདིས་བདག་ལ་ཅི་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོའམ་ཡང་ན་ངོ་བསྟོད་བསླབས་པ་དེས་བདག་ལ་ཅི་ཞེས་པའོ། །
དེ་འཆད་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་གྲོགས་མོས་རབ་བསྟན་ཁེངས། །ཆགས་ཕྱིར་བྱེད་པར་
མ་ནུས་ནས། །སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང་ཡོན་ཏན་གང༌། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན། །དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་གྲོགས་མོ་གཞན་གཅིག་གིས་ཆུང་མ་དེ་ལ་སྙིང་གཏམ་བསླབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་ཁྱོད་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཁྱོད་རང་གི་བདག་པོ་འདི་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བསླབ་ཀྱང་ཆུང་མ་དེས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གྲོགས་མོས་བསླབས་པ་བཞིན་ཁེངས་པ་བྱ་མ་ནུས་པར་བདག་པོའི་འདོད་པ་ནམ་དགོས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པས། སླར་གྲོགས་མོ་ལ་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་ངོ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཚིག་འདི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་འདི་བརྗོད་པ་སྐད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྨྲ་ཚུལ་སྐྱོན་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཟོལ་གྱིས་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་བསྟན་ཅིང་རིག་པར་བྱས་པའོ། །དེས་ན་གྲོགས་མོས་རབ་བསྟན་ཞེས་པའི་སྡེབ་དག་ཀྱང་རྒྱ་དཔེར་ཨུཏདིཥྚ་ཞེས་འབྱུང་བ་བོད་ཡིག་ལ་བས་འཕུལ་ས་མགོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་སྙན་ངག་
མཁན་གཞན་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་པ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་
བཀོད་པས་མི་བཞེད་ཅིང་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་འགྲེལ་ཚུལ་བོད་ཀྱི་རྣམ་

བཤད་ལ་ལར་བསྟོད་བསྟོད་འདྲ་ལ་སྨད་པའི་ཆ་དང༌། སྨད་སྨད་འདྲ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆ་

472

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་བྲིས་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གིས་བསྟོད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྨད་པའི་ཆ་དང༌། སྨད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་བསྟོད་པའི་ཆ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ནི་འདྲ་བ་དང་ལྟར་སྣང་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟོད་སྨད་དངོས་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་ཉེར་དགུ་
པ་ཟོལ་བསྟོད་དང་འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་ཤིང༌། ཆ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཡང་མི་འབྱོར་བ་དང༌། དཔལ་ཁང་པས། གྲོགས་མོ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཅི། །ཞེས་སྐྱེས་པས་སྨྲས་པར་འབྲུ་མནན་པ་ཡང༌། རྒྱ་དཔེར་ས་ཁི་ཞེས་འབྱུང་བ། ན་དཱི་ལས་སམ་བུདྡྷི་བྱིན་པའི་ཤུལ་དུ་འདུག་པ་མ་གཟིགས་པའོ། །སྤྱིར་ཡང་ཟོལ་བསྟོད་དང་འདི་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟོལ་བསྟོད་ནི་སྐྱོན་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཟོལ་གྱིས་མཐུ་ལ་སོགས་
པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་
ལྟར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྐབས་དོན་བསྟོད་སྨད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་
སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཟོལ་གྱི་ནང་ནས་ཆ་ཙམ་ལས་མི་མངོན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་ཆ་ལས་
སྨད་པ་ལ་བསྟོད་པ་འབའ་ཞིག་པའི་ནང་དུ་སྨད་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་མངོན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ལས་བསྟོད་པ་ལའང་སྨད་པ་འབའ་ཞིག་པའི་ནང་དུ་བསྟོད་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་མངོན་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆའི་རྒྱན་ཏེ་གསུམ་པོ་འདི་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་ཀྱང༌། རྒྱུ་ཕྲ་ཆ་གསུམ་
གྱི་རྒྱན་མདོར་བསྟན་མཉམ་དུ་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ཆེ་བར་རྒྱན་དེ་གསུམ་འཁྱོག་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྙན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་
བཤད་ཀྱི། ཕྲ་ཆ་དག་རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ནི་མ་བཤད་ཅིང༌། དོན་དུའང་རྒྱུ་
རྒྱན་སྐབས་སུ་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དཔེར་བརྗོད་བཅས་བསྟན་ཟིན་པས། ཕྲ་ཆ་

473

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདག་དེར་གཏོགས་ཚེ་ཟུར་དུ་བརྗོད་པ་དགོས་པས་དབེན་ཅིང༌། དེ་དག་རྒྱུ་སྤྱི་དང་

འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཆེ་བས་རྒྱུ་རྒྱན་གྱི་ནང་ཚན་ཡིན་ཅེས་འདོད་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་དྲུག་པ་གྲངས་སམ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།༽
བཅུ་དྲུག་པ་གྲངས་སམ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་
དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སྟོན་པ། །གྲངས་དང་རིམ་པ་བཞིན་ཅེས་པ། །གྲངས་བཞིན་ཅེས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དཔེ་ཅན་རྣམས་སྔོན་ལ་རིམ་པས་བཀོད་
ཅིང་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལས་མ་འཆོལ་བར་འོག་ཏུ་སོ་སོའི་དཔེ་
རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་བགྲང་བ་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ནམ། ཡང་

ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཞེས་སམ་གྲངས་བཞིན་ཅེས་པའི་རྒྱན་དུ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་
རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། ཁྲུས་ལ་ཆུར་ནི་རབ་ཞུགས་མ། །ཁྱོད་ཀྱི་འཛུམ་
མིག་གདོང་མཛེས་ནི། །ཀུ་མུཏ་ཨུཏྤལ་པདྨ་ལས། །བརྐུས་པར་ངེས་སོ་གཟུགས་ཅན་མ། །འདི་ནི་རིམ་པ་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དཔེ་དང་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གཉིས་བསྲེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང༌། དེས་ན་ཀྱེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྲུས་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྫིང་བུའི་ཆུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛུམ་
པའི་མཛེས་པ་དང༌། མིག་གི་མཛེས་པ་དང༌། གདོང་པའི་མཛེས་པ་ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་རབ་ཏུ་བཀོད་ཅིང་བསྟན་ནས། དེའི་གོ་རིམ་ལྟར་དེ་དག་སོ་སོའི་དཔེ་ཀུ་མུད་

474

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དང་ཨུཏྤལ་དང་པདྨ་ལས། ཞེས་དཔེའི་རིམ་པ་སྨོས་ནས། བརྐུས་སོ་ཞེས་པ་དཔེ་གསལ་བྱེད་དང༌། ངེས་སོ་ཞེས་པ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་རྫིང་བུར་ཁྲུས་བྱས་པ་ནི་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དཔེ་ཅན་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ཏེ་སྨོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛུམ་པའི་མཛེས་
པ་ཀུ་མུད་དང༌། མིག་གི་མཛེས་པ་ཨུཏྤལ་དང༌། གདོང་གི་མཛེས་པ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་བརྐུས་པར་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔེ་ཅན་གདོང་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་པ། དཔེ་པདྨ་ལ་སོགས་པས་ཕར་བརྐུས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་མ་བསྟོད་པར་མ་ཟད་སྨད་པར་སོང་ཞིང༌། བརྐུས་པ་ཞེས་པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དཔེ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་འདྲའི་དཔེ་རྒྱན་མི་སྲིད་ཅིང༌། བརྐུས་ནས་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་འགྱུར་པའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་
དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་འཁྲུལ་གཞི་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། དཔེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱར་ཞིང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་སྐད་ལའང་པདྨ་ཡིན་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་འདུག་ཀྱང༌། དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི་
བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བོད་ལ་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་ན་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་གོ་མི་བདེ་བས་འདིར་པདྨ་ལས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་སྦྱོར་ཚུལ་གོ་བདེ་བའི་སླད་དུ་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། མཛའ་དང་རབ་དགའ་ཡོན་ཏན་ལ་གུས་པའི། །འཁྱུད་པ་དང་ནི་བརྟན་པར་འགྲོགས་པ་དང༌། །ཞབས་ལ་ཕྱག་བགྱིའི་སླད་དུ་མཉམ་ཉིད་དུ། །བདག་གི་བློ་འདི་འཕྲལ་ལ་
ཁྱོད་ཅན་རྒྱུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

475

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན།༽
བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་དང༌། བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་དང༌།

བཅུ་དགུ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་
ཅིང་བསྔགས་པ་དང༌། དཔེ་སྦྱོར་གྱིས་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ཅིང་བསྔགས་པ་ནི།
དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་བརྗོད། །
ཉམས་ལྡན་ཡིད་འོང་ཉམས་དང་ལྡན། །
གཟི་བརྗིད་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་སྟེ། །
དེ་གསུམ་ཁྱད་འཕགས་དག་དང་ལྡན། །
དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགའ་བ་བླ་ན་མེད་པར་སྐྱེས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱན་དང༌།
ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ནི། ཇི་ལྟར་ཚོད་མ་སྣ་ཚོགས་རབ་སྦྱར་ཁ་ཟས་ཟོས་པ་ཡི། །སྐྱེས་
པ་རྣམས་ནི་རོ་མཆོག་མྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་དགའ་བ་འཕེལ། །དེ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་མངོན་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་ངག་ལུས་ཡིད་ལྡན་ཕྱིར། །ཡིད་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་གནས་

ཅན་ཡིད་ཉམས་རོ་མཆོག་མྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གང་ཞིག་མྱོང་བྱའི་རོ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒེག་སོགས་བརྒྱད་པོའི་སྤྱི་མིང་གནས་ཅན་དང༌། དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བས། གནས་ཅན་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་ཚིག་ལའང་སྒེག་སོགས་ཀྱི་ཉམས་དང་བཅས་ཤིང༌། དེས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་ནུས་
པའི་ཚིག་སྦྱོར་ནི་ངག་གོ །གཟི་བརྗིད་ཅན་ནི་ནང་དུ་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བའི་ཚིག་སྟེ་དེ་

476

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གསུམ་ཀ་ཡང་ཉམས་ལས་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་འབྲེལ་ན་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེ་སྦྱོར་གྱིས་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

༼༡-རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ།༽
དང་པོ་དགའ་བའི་རྒྱན་ལས་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ་ནི།གོ་བིནྡ་ཁྱོད་ཁྱིམ་འོངས་པ། །
དེང་བདག་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་གང༌། །
དགའ་བ་འདི་ནི་སླར་ཡང་ཁྱོད། །
དུས་ཀྱིས་འོངས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
གོ་བིནྡ་ནི་གླང་རྫིའམ་ས་གཞི་ཐོབ་ཅེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་སྟེ། ཁྱོད་ཁྱིམ་

འདིར་འོང་བ་ལས་བྱུང་བ་དེང་གི་དུས་བདག་ལ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི། སླར་ཡང་ཁྱོད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་བབས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་འོངས་ན་འབྱུང་བར་
འགྱུར་གྱི་གཞན་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
དེ་འདྲའི་དགའ་བ་བི་དུ་རས། །
གཞན་ལས་མིན་ཞེས་རིགས་པར་སྨྲས། །
དེ་ལ་གུས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །
རབ་བསྟེན་འཕྲོག་བྱེད་ཤིན་ཏུ་དགེས། །
དུས་ཡུན་རིང་པོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་
ཞལ་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་བ་འདི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟླ་འོད་ཀྱི་ཟླ་

477

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱོད་བྱོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སླར་ཡང་ཁྱོད་འོང་བ་ལས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མིན་ནོ་ཞེས་མིའི་མཆོག་རྒྱལ་པོ་བི་དུ་རས་རིགས་པར་སྨྲས་ཤིང་གུས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཉིད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཁོ་
ན་ལ་གུས་པའི་རྒྱུ་དེས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་སྣར་ཐང་པས་རིགས་པ་སྟེ་དྲང་པོར་ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། རིགས་པའམ་འོས་པའི་སྐད་དོད་ཡུཀྟ་ཞེས་པ་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་འབྱུང་ཞིང༌། དྲང་པོའི་སྐད་དོད་ར་ཛུ་ཡིན་པ་འདིར་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དྲང་པོར་བྱེད་འོས་པ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་མི་འོས་པ་ལ་བསམ་ན་དོན་ཐོབ་གྱི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་
གཅིག་པའི་སྐབས་སྲིད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་དོན་མིན་ཅིང་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གུས་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲ་ནི་རྒྱ་དཔེར་མཱ་
ཏྲ་ཞེས་འབྱུང་བ་གུས་པ་ཁོ་ནས་དགྱེས་པའི་དོན་དང༌། ས་མཱ་ར་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ར་མགོ་ཅན་དུ་བྲིས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བའོ། །དེས་ན་དཔེར་
བརྗོད་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་གཞན་ཡང་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་དུ། ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་སླད། །གསོད་པའི་རྡོ་འདི་ལ་འཛེགས་དགའ་བ་ལྟར། །མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙནྡན་རོས་བརླན་པའི། །མ་ལ་ཡ་ཅན་མས་ཀྱང་དགའ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིན་ལ་ཞོན་གྱིས་ཀླུ་དུང་གི་
གཙུག་གི་གླུད་དུ་རང་གི་སྐུ་ལུས་བཏང་བ་ན་གསུངས་པར་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་

བཀོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

478

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༢-རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ།༽
རྒྱན་གཉིས་པ་རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ་ནི། ཟླ་བ་ཉི་མ་རླུང་ས་མཁའ། །སྦྱིན་

སྲེག་བྱེད་དང་མེ་དང་ཆུ། །ཞེས་པའི་གཟུགས་རྣམས་རབ་འདས་ནས། །ལྷ་ཁྱོད་ལྟ་བར་ངེད་ཀྱིས་ཅི། །ཨུ་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ། དབང་ཕྱུག་ལ་དད་པ་རྣམས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བ་དང༌། ནམ་མཁའ་དང་ཟླ་

བ་དང་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་གསལ་བ་བརྒྱད་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱས་པས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་བའི་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་འདས་ནས། ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་དཀའ་བ་ཞིག་ན། ཐ་མལ་པའི་
སྐྱེ་བོ་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་དངོས་སུ་མཐོང་བས་རེ་བ་བྱར་ཅི་ཡོད། ཅེས་རེ་བ་མེད་བཞིན་དུའང་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱད་པོ་ལས་འདས་ཏེ་དབང་ཕྱུག་དངོས་མཐོང་བའི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་དགའ་བ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚིག་གོ །དེ་བཤད་པ།
མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ལྷ་ལ་ནི། །
རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་གོ་ཆ་ཡིས། །
དགའ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བྱས་གང༌། །

དེ་ཡང་དགའ་བར་རྗེས་རྟོགས་བྱ། །
གསལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱད་ལས་འདས་ཏེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དངོས་མཐོང་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ར་གྷུའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རཱ་ཏཱ་བརྨ་

479

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཎཿདགའ་བའི་གོ་ཆའམ། རྒྱ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རཱ་ཛ་བརྨ་ཎཿརྒྱལ་པོའི་གོ་ཆ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་དགའ་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དགའ་བའི་རྒྱན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
ཇི་བཞིན་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་མཐོང་བ་ལའང་ཞེས་
དང༌། མཐོང་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཁྱོད་མཐོང་བ་ནི་རབ་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང༌། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྡུས་འགྲེལ། ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་ཡང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཀྲལ་ཡང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲེལ་མཛད་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་འདིས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དངོས་མ་མཐོང་བར་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱད་པོ་ཙམ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པར་
འཆད་པ་ནི། མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ལྷ་ལ་ནི། རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་གོ་ཆ། ཞེས་འབྱུང་བའི་གཞུང་ཚིག་རྒྱ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང༌། ར་གྷུའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་ཆོ་ག་འདིས་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གཏམ་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་ཡོངས་ལ་རླུང་ལྟར་དུ་གྲགས་ཟིན་པ་དང༌། ཤོང་དཔང་སོགས་བོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད་རིགས་པས་ཀྱང་
མི་འཐད་པར་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ནུས་པ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ལྷ་མ་མཐོང་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ནམ་སྐྱོ་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་དགའ་བ་ཙམ་དུའང་ཅི་སྟེ་རུང༌། དབང་ཕྱུག་གི་གཟུགས་བརྙན་དུ་འདོད་པ་ས་དང་ཆུ་དང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་མཐོང་བཞིན་པ་

480

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདི་ལ། རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་གོ་ཆས་དེ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚེ། དེ་ཙམ་གྱི་དགའ་བ་

ཁྱད་པར་བ་ལྷག་པོར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་འདུག་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་རང་གི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་འཐད་དམ་མི་འཐད་གསལ་བར་གོ་ནུས་པ་ཞིག་གོ །དེས་ནས་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་མིང་འདོགས་ཀྱང་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་སྔ་མ་ལ་
དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་འདོགས་
པའང་འགྲེལ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཞེ་འདོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འདུག་ཀྱང༌། ལྷ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་བ་དང༌།
བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལེགས་པས། འདི་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་དགའ་བའི་རྒྱན་ནམ། རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བའི་རྒྱན་ཅེས་བྱའོ། །པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས། སྒེག་ཉམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་འདིར་དྲངས་ནས། དགའ་
བའི་རྒྱན་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་མཛད་ཅིང༌། དགའ་བ་ཉིད་དུ་སྔར་བསྟན་ཏེ་སོགས་ཀྱི་

བཤད་པས་སྒེག་ཉམས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པར་མཛད་པ་ནི་འདི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་ལ་
བརྟགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སླ་ཞིང་དངོས་སུ་གསལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉམས་རྒྱན་བདུན་ལས་མི་འབྱུང་བས། འདིར་ནི་ཉམས་བརྒྱད་དབང་བྱས་ཏེ། སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མང་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱང་འདི་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་དུ་བསྡུས་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སླད་དུ། །སྐུ་སྲོག་བཏང་ནས་དགྱེས་གྱུར་
གང༌། །དེ་འདྲ་སྲོག་ཆགས་གུམ་པ་ལས། །སོས་པ་རྣམས་ལའང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའང་དགའ་བའི་རྒྱན་ནོ། །

481

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼དོན་རྒྱན་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་གཉིས། བསམ་པ་བརྒྱད་རྒྱས་
པའི་ཉམས་བརྒྱད་བཤད། སྙན་པའི་ཉམས་ལས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒེག་དྲག་དཔའ་བརྩེ་བཞིའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པས་བརྒྱན་པ་དང༌། གཞན་བཞིའི་མིང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །

༼༡-དགའ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས།༽
དེ་ལས་དང་པོའི་དང་པོ་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་ནི།
ཤི་བ་ཞེས་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ། །
གང་དང་འགྲོགས་ཕྱིར་བདག་འཆི་འདོད། །
ཨ་ཝནྟི་དེ་བདག་གིས་ནི། །
སྐྱེ་འདི་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། །
ཡུལ་བཏྶའི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ད་ཡ་ན་སྟེ་བོད་སྐད་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤར་བ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཉིད་རང་གི་བཙུན་མོ་རྒྱལ་པོ་
ཨ་བནྟིའི་བུ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་གཟུགས་བྱད་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ་དང་རྟག་ཏུ་རྩེ་བས་བྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཤོར་བར་བརྩམས་པ་ན་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ག་ཤེད་དུ་
སྦས་ནས་ཤིའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲལ་བ་མི་བཟོད་ཀྱང་ཤི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་གསོན་པོའི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་དེ་དང་འགྲོགས་པ་མི་ཐོབ་པར་ཤེས་ཤིང༌། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གཞན་ན་འགྲོགས་རྒྱུ་ཡོད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་

482

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་འཆི་བར་བརྩམས་པ་ན། བློན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བུ་མོ་སླར་ཡང་འཚོའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་གཏད་པས། དེ་ཙམ་གྱི་གདུང་བ་ཡོད་པའི་
བཙུན་མོ་ཤི་བར་སེམས་ནས་དེ་དང་འཕྲད་པའི་རེ་བ་མེད་པ་ལ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྒེག་པའི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཤི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་མཛེས་མ་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་

འཆི་བར་འདོད་ཅིང༌། གཞན་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་འགྲོགས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པའི་རེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་མ་ཟད་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཨ་བནྟི་དེ་བདག་གིས་དངོས་སུ་ཐོབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བདེན་ཏེ་རྨི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ།
དགའ་བ་ཉིད་དུ་སྔར་བསྟན་འདིར། །
དགའ་བ་སྒེག་པ་ཉིད་གྱུར་པའི། །
རང་བཞིན་རྒྱས་དང་ལྡན་པས་ན། །
འདི་ནི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག །
དགའ་བ་སྐྱེས་བུའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྔར་དགའ་བའི་རྒྱན་དུ་བསྟན་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། འདིར་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་བྱུང་བ་དགའ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་ཏེ།
དེ་ཡང་འཆི་མེད་མཛོད་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་ཉམས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ནང་གི་དེ་ཉིད་སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དགའ་བའམ་

འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་ལ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་ཤོར་བ་ནི་འགྱུར་བའམ་ཡིད་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་ལུས་

483

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་བ་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང༌། འཁྱུད་ཅིང་རྩེ་བ་དང༌། དབུགས་འདར་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང༌། འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་
སོགས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཐོན་པ་སྒེག་པའི་ཉམས་
ཀྱི་གནས་ཅན་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། དགའ་དང་དགོད་བྲོ་མྱ་ངན་དང༌། །ཁྲོ་
དང་སྤྲོ་བ་དེ་བཞིན་འཇིགས། །སྐྱུགས་བྲོ་ངོ་མཚར་ཞེས་དེ་རྣམས། །གནས་བྱེད་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །སྒེག་དང་དགོད་དང་སྙིང་རྗེ་དང༌། །དྲག་པོ་དཔའ་བ་འཇིགས་བྱེད་དང༌། །མི་སྡུག་རྨད་བྱུང་མིང་ཅེས་ཞེས། །བརྒྱད་རྣམས་གར་གྱི་ཉམས་

སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་རྒྱས་པའམ་འཕེལ་བ་སྒེག་པའི་རོ་ཉམས་མཐར་ཐུག་པའི་ངག་ནི་གཞུང་གིས་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང༌། སྒེག་དང་རོལ་དང་སྟབས་ལ་སོགས། །ལྟ་བའི་དོན་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལུས་ཀྱི་གར་ཉམས་སྒེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། ཅིག་ཤོས་
ཀྱང༌། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མཉན་བྱ་ངག་གི་རོ་ཉམས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་གནས་དང༌། ཉམས་གནས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར། སྔ་མ་འཕེལ་བ་
ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་དང༌། ལུས་དང་ངག་གི་རོ་མཉམ་བལྟ་བྱ་དང་མཉན་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ལས་འདིར་སྐབས་དོན་མཉན་བྱའི་རོ་ཉམས་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་ནི་འདིར་བཤད་པས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་དྲག་ཤུལ་དང་དཔའ་བ་སོགས་ཉམས་གཞན་བདུན་པོ་ལའང་སྦྱོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལས་སྒེག་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀཱ་མ་དྷེ་ནུར།
རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསླུ་བ་ཞེས། །སྒེག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་དང༌།

484

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྫིང་རིང་ཁང་བཟང་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །རྒྱན་དང་ཕྲེང་བ་ཙནྡན་སོགས། །རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྐྱེད་དེ། །གང་ཡང་གཞན་དུ་རོལ་བདག་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དང༌། གཞན་ཡང༌། ལོངས་སྤྱོད་དང་ནི་ལྟད་མོ་སྟེ། །སྒེག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པའི་ལྟད་མོ་ནི་མཐོང་ན་དགའ་བའི་འབྱོར་པ་སྟེ་ཉམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རིག་གཏེར་ལས། སྒེག་པ་ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་དང༌། །ཡུལ་སོགས་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་གི་སྒེག་པ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་མཛེས་པའི་
ཁྱད་པར་དང༌། ཕྱིའི་སྒེག་པ་གྲོང་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆུ་
དང་སྤྲིན་དང་རི་བོ་དང་སྨན་ལྗོངས་དང་བདེ་བའི་ཐང་དང་བྱ་དང་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་དང༌། རྒྱན་དང་གོས་དང་སོ་རྩི་དང་སྨུག་རྩི་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། སོས་
ཀའི་ཀླུང་དང་ཉི་ཟླ་སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དང་དོན་དང་འདོད་པའི་སྡེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྒེག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་བདག་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒེག་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་
རྣམས་ཟས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་གི་ཕྱོགས་ལ་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཕན་པར་བྱེད་པ་འཆར་བྱེད་ཀྱིས་པདྨ་ཅན་བག་མར་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་གྱི་

སྒེག་པ་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནོར་སྦྱིན་མ་བག་མར་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འདོད་པའི་སྒེག་
པའོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱར་འོས་པའི་སྒེག་ཉམས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་

འབྱོར་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བུད་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར།
སྐྱེས་པར་བུད་མེད་བུད་མེད་ལ། །སྐྱེས་ལྡན་སོ་སོར་དགའ་བ་གང༌། །དེ་ནི་སྒེག་པ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། །དགའ་མར་རྩེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་བསླུ་བ་

485

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒེག་ཉམས་གཉིས་སུ་བཤད།
དེ་ལས་བསླུ་བ་ནི་དུས་བཏབ་པའི་སར་མ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་

དེ་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསླུ་བའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །མངོན་པར་འདོད་དང་དེ་བཞིན་སེམས། །དེ་དྲན་པ་དང་སྒྲོག་པར་བྱེད། །སྐྱོ་དང་འཆར་པར་སྨྲ་བ་དང༌། །སྨྱོ་བ་དང་ནི་གཟིར་བ་ཉིད། །བླུན་པ་ཉིད་དང་འཆི་བ་སྟེ། །དྲན་པའི་བདག་ཉིད་གནས་སྐབས་བཅུ། །ཞེས་པ་རྣམས་དང༌། རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་ཚུལ་ནི་རྩེ་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང༌། དེ་ཡི་ལྟ་དང་རྫི་མ་སྐྱོད། །འཛུམ་དང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བཞི། །སྣ་ཚོགས་ཡན་ལག་སྐྱོད་སྨྲ་སོགས། །རྗེས་སུ་ཤེས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཏེ་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། །ཡིད་ཉམས་རིག་བྱེད་རྗེས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུ་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་བྱུང་བའི་སྒེག་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་རུང་བ་
བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་ནི་དཔེར་བརྗོད་འདིའི་སྐབས་དོན་ཏེ། དེས་སྔར་བསྟན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་ལས་འདིའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། འདི་ནི་སྒེག་པའི་རོ་ཉམས་མངོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པས་ན་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གོ །
དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་
ཏུ། ནུ་མ་མངོན་དགའ་གླང་ཆེན་མྱོས་བུམ་མཐོ། །ག་པུར་དོ་ཤལ་འོད་ཟེར་རྩེ་དགའ་དགོད། །དར་ལ་བབས་པའི་ན་ཆུང་འབྱོར་བ་ཡང༌། །བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟེར་ཡིན། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ད་ཡ་ན་དང་བཙུན་མོ་

486

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཨ་བནྟིའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ནི་སྔར་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཞག་པ་
ཡིན་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༼༢-ཁྲོ་བ་འཕེལ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས།༽
གཉིས་པ་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་ནི།
གང་གི་ནག་མོ་བདག་མདུན་ནས། །
སྐྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་གྱུར་པ། །
བསྟན་དཀའ་སྡིག་ཅན་ཐོབ་པ་འདི། །
སྐད་ཅིག་འཚོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི། །
གང་གིས་ཏེ་བསྟན་དཀའ་འཇིགས་སྡེའི་ཆུང་མ་ནག་མོ་བདག་མདུན་ཏེ་བྷིམ྄་སན་རང་ཉིད་ཀ྄ྱི་མདུན་ན་གནས་བཞིན་པ་དེ་སྐྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་ཤིང་དྲུད་པར་
གྱུར་པའི་སྡིག་ཅན་ནམ་ཉེས་པ་ཅན་བསྟན་དཀའ་འཇིགས་སྟེ་བདག་གི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་འདི་ད་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འཚོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་ད་ལྟ་བསད་པར་བྱ་བས་སོ། །འདི་ཡང་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡོད། དུཿཤཱ་
ས་ན་སྟེ་བསྟན་དཀའ་འཇིགས་སྡེ་ཁྲོས་ནས་བསད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གསོད་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཇིགས་སྡེ་ཆེར་ཁྲོས་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་སྙན་ངག་
མཁན་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཅེས་པ་འཇིགས་སྡེ་དགྲ་དག་ལ། །
ལྟ་བའི་ཁྲོ་བ་མཆོག་གི་མཐར། །
འཛེགས་པ་དྲག་པོའི་བདག་ཉིད་གྱུར། །

487

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའདི་ནི་རོ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག །
ཅེས་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་འཇིགས་སྡེ་དེ་ཉིད་རང་གི་དགྲ་བོ་བསྟན་དཀའ་ལ་ཁྲོས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་བཞིན་དུ་དེ་སྐད་བརྗོད་ནས་ཁྲོ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་མཆོག་གི་མཐར་འཛེགས་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྱུར་བས་གསལ་བར་གྱུར་པ་དྲག་པོའི་ཉམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདི་རོ་སྟེ། མྱོང་བྱ་དྲག་པོའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཁྲོ་
བ་ཙམ་ནི་བསམ་པའམ་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་འཕེལ་བའི་ཉམས་ནི་དྲག་ཤུལ་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། ཁྲོ་བ་ཉེ་བར་འཕེལ་བའི་བདག་ཉིད་ནི་དྲག་ཤུལ་ཏེ། མཚོན་ཆ་ངག་ལུས་བྱ་བ་ཡིས། །དྲག་ཤུལ་ལས་བྱེད་བདག་ཉིད་སྐྱེས། །རབ་དྲེགས་མི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གྱི། །འཐབ་མོའི་རྒྱུ་བྱེད་དྲག་ཤུལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་སྨོད་དང་འཇུངས་པ་དང༌། །བསམ་པ་དང་ནི་སྤྱི་བརྟོལ་དང༌། །གནོད་པ་རྫུན་དང་གཏམ་སྨྲ་དང༌། །ཚིག་རྩུབ་
ཁྲོ་བ་སོགས་ལས་འབྱུང༌། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བསྟུན་ན། ཉོན་མོངས་ཉམས་སྨད་རྩད་ནས་བཏོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

བདུད་བཏུལ་བ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་དྲག་པོ་བཏུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དྲག་ཤུལ་དང༌། ཕ་རོལ་གནོན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པའི་ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བོ་འདུལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲག་ཤུལ་ལོ། །དེ་བས་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། ཁྲོ་གཉེར་དང་སྡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་

འགྱུར་ཏེ། ཀཱ་ཤིའི་མཛེས་དགའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དེ་མཐོང་ཉིད་

488

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ཀྱིས་ལག་འགྲོ་ནི། །དབུགས་རྒོད་ཕྲག་དོག་དུག་གིས་འཁྲུགས། །ཧ་ལ་ཧ་ལ་བཞིན་དུ་ནི། །རབ་དྲག་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས། །ཞེས་པ་ཡང་ངོ༌། །
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་བུར་ཤིང་དུ། ཁུངས་མ་སྨོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཞིག་བཀོད་ནས། ཀྲཥྞ་སྟེ་ནག་མོ་ཞེས་པ་འཇིགས་སྡེའི་ཆུང་མ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང༌། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ནས་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་དང༌། ཡོངས་འཕྲོག་གི་
གབ་ཚིག་དང༌། ལུང་དང་འགལ་བའི་དམིགས་བསལ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་པར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ནག་མོའི་སྐད་དོད་ཀྲཥྞཱ་ཞེས་ཡོད་པས། དེ་ནི་སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔའི་ཆུང་མ་དྲཽ་པ་དཱི་ཞེས་པའི་མིང་ཡིན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་མེད་ཅིང༌། །མངོན་བརྗོད་བི་ཤཱ་སོགས་ལས་ཀྱང༌། ཀྲ ཥྞཱ་ཞེས་པ་དྲཽ་པ་དཱི་དང་སྡོང་བུ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལས། སྐྱ་བསེང་གི་མ་དང་བུད་མེད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞེས་རྗེ་པཎ་ཆེན་དྷརྨ་ཀཱ་རའི་ཞལ་ལས་དངོས་ཀྱིས་ཐོས་པས་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལ་ཚད་མར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །

༼༣-སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་ཉམས།༽
གསུམ་པ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་ཉམས་ནི།
མཚོར་བཅས་ས་ལས་མ་རྒྱལ་ཞིང༌། །
རྣམ་མང་མཆོད་སྦྱིན་མ་བྱས་ལ། །

སློང་ལ་ནོར་རྣམས་མ་བྱིན་པར། །

ས་སྐྱོང་དུ་བདག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །
རྒྱ་མཚོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་ལས་དཔུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྒྱལ་ཞིང༌།

489

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྒྱལ་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་རཱ་ཛ་སཱུ་ཡ་དང་རྟ་གཙང་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་རྣམ་པ་མང་པོ་
ཡང་མ་བྱས། སློང་བ་རྣམས་ལ་ནོར་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་བྱིན་པར་གློ་བུར་དུ་སའི་
བདག་པོར་བདག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ཅང་སྲིད་དམ་ཞེས་རང་ཉིད་ཁོ་ན་དཔའ་ཞིང་ཕ་རོལ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་ནུས་མཐུ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གོ །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་སྤྲོ་བ་ཁྱད་འཕགས་བདག །
དཔའ་བའི་ཉམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གནས། །
ཉམས་ལྡན་ཉིད་དུ་ནུས་པ་ལ། །
ཚིག་འདི་དག་ནི་དབང་བ་ཡིན། །
ཞེས་པ་བྲོ་བ་ཞེས་པའི་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་
ཉིད་དཔའ་བའི་ཉམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་ཚིག་འདི་དབང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོར། སྤྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་དཔའ་བོ་སྟེ། །དེའི་བི་བྷཱ་བ་ནི། འདུལ་བ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་སྟོབས་
དང་རྩལ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་དཔའ་བ་དང༌། ཆོས་ལ་དཔའ་བ་དང་
གཡུལ་ལ་དཔའ་བ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་དང༌། གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་
པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་ནུས་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔའ་བ་དང༌། གཡུལ་ངོར་དགྲ་དང་
གཞན་ཡང་གཅན་ཟན་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་དཔའ་བའོ། །འོན་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི། སྤྲོ་བ་འཕེལ་བའི་དཔའ་བ་ཉིད་

490

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་བཱི་ར་ཞེས་འབྱུང་བའང༌། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བ་ཡིན། །ཅེས་དང༌། འདོད་འཇོར། སྤྲོ་བ་འཕེལ་བས་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཱི་རཿདཔའ་བ་སྟེ་ཤཱུ་ར་དང་བཱི་ར་རྣམ་པར་གནོན་པ་ལའོ་ཞེས་
འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཤེས་བྱེད་ནི། སྨད་པས་དག་པ་ལ་སོགས་དང༌། །གཏོང་དང་མི་འཇིགས་སོགས་དེ་བཞིན། །བརྟན་དང་ལྡོག་མེད་ལ་སོགས་པས། །དཔའ་བ་མངོན་པར་རྟོགས་བྱེད་འགྱུར། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་
འདབ་ཏུ། བདག་གི་དཔུང་སྦྲམ་འདི་གཉིས་ནི། །མཐར་བྱེད་རྟ་བབས་ཀ་བ་དེ། །ཤཱཀྱ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པ། །གསོད་པ་གདམས་བྱེད་བླ་མར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༤-མྱ་ངན་འཕེལ་བ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས།༽
བཞི་པ་མྱ་ངན་འཕེལ་བ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ནི།
ལུས་འཇམ་གང་ལ་པདྨ་ཡི། །
མལ་སྟན་དག་ཀྱང་རྩུབ་བྱེད་མ། །
ལྷ་མོ་དེ་ནི་རོ་ཁང་དག །
བསྲེག་ཟ་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་ཉལ། །
ལུས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་གང་ལ་པདྨའི་མལ་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་
ཀྱང་རྩུབ་པར་བྱེད་ན་གཞན་རེ་སྡེ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་མོ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དེ་ནི་རོ་ཁང་རོ་བསྲེག་པའི་ཐབ་བསྲེག་བྱ་ཟ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་གསོན་པོར་ཇི་ལྟར་ཉལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་ནུས། ཀྱི་ཧུད་

491

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབསྲེགས་སོ་ལྷས་བསྐོས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཕོངས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་
ན་དེའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་བཙུན་མོ་བསྲེག་པའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྦྱར་བ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཤི་བའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་བཙུན་མོ་བསྲེགས་པ་སྔོན་རབས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་པས་ཞེས་
འགྲེལ་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེང་སང་ཡང་རྒྱ་བལ་གྱི་ཡུལ་དུ་འདི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་བལ་པོར་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ཏེ་རིགས་མཆོག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐོག་མར་བག་མ་ལེན་པའི་དུས་ནས་དེ་བཞིན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཁ་ཆད་ཡོད་ན་དགོས་ལ་མེད་ན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད། རྒྱ་གར་ན་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ཅེས་ཐོས་སོ། །པདྨའི་མལ་སྟན་རྩུབ་པར་བྱེད་པའི་གོ་དོན་ཡང་འགྲེལ་པ་ལ་ལར། །བཙུན་མོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་ལྟོས་ན་པདྨའི་མལ་སྟན་ཡང་རྩུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ནི། ལུས་འཇམ་གང་ལ་ཞེས་པ་དང་སྦྲེལ་བ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་གོ་ནུས་སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པ་ཡི། །
རྒྱན་ཉིད་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །
ཅེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྙིང་རྗེ་བྱ་བར་འོས་པ་མྱ་ངན་ཞེས་པའི་འགྱུར་བ་རྒྱས་ཏེ་གསལ་བར་གྱུར་པ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ཡིན་པས་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། མྱ་ངན་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་སྙིང་རྗེ་སྟེ། འདོད་པའི་ནོར་ཉམས་ལྟུང་བ་དང༌། །གསོད་དང་འཆིང་དང་བརྡེག་པ་དང༌། །སྨོད་པ་ཉོན་མོངས་གདུང་

492

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སོགས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པའི་ཉམས་གང་སྙིང་རྗེའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལོག་པར་ལྟུང་
བ་ངན་སོང་གསུམ་དང༌། མགོན་མེད་པ་དང་ནད་པ་དང་མྱ་ངན་ཅན་དང༌། བཀྲེས་པ་ཕོངས་པ་གཞན་གྱིས་མནར་བ། རྒྱས་པ་རྒུད་པ་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་
ནི་དམན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ཐོས་ནས་སེམས་མི་བཟོད་ཅིང་སྤུ་ལྡང་མཆི་མ་གཡོ་ངོ་མཚར་ཞིང་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མཆོག་ལ་སྐྱེ་བའི་སྙིང་རྗེའོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། མཆི་འཛག་ཤུགས་རིང་བརྗོད་པ་འཁྲུལ། །ཡན་ལག་རེངས་དང་དྲན་པ་ཉམས། མྱ་ངན་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་སོགས་
ཀྱིས། །མཁས་པས་དེ་ནི་མངོན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
མྱ་ངན་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྲངས་པ་ཡི། །མིག་དམར་གདོང་ལ་མཆི་མ་འཛག །ཉེ་དུ་རེ་ཐག་
ཆད་པ་དང༌། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉའི་བཞིན་ལ་ལྟར། །ཞེས་པ་དང༌། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། རྒྱལ་པོ་ངང་པ་བདེ་བར་གཤེགས། །ནུ་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གནས། །འདྲེན་བྱེད་མཆི་མའི་ངུར་སྨྲིག་ཅན། །སྙིང་རྗེའི་ས་དེ་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་གཞན་བཞིའི་མིང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལའང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་མིང་ནི།
དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་སྡུག་དང༌། །
བཞད་གད་རྨད་བྱུང་འཇིགས་རུང་ངོ༌། །
ཇི་ལྟར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་སྒེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་གཞན་སྨད་པའམ་སྐྱུགས་བྲོ་བ་དང་དགོད་བྲོ་བ་

493

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་ངོ་མཚར་བ་དང་འཇིགས་པ་སྟེ་བཞི་འཕེལ་བ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྡུག་པ་དང་བཞད་གད་དང་རྨད་བྱུང་ངམ་ངམ་པ་དང༌། འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་སུ་བརྗོད་དོ། །

༼དང་པོ་སྐྱུགས་བྲོ་བ་འཕེལ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས།༽
གཉིས་པ་དེ་བཞི་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས། དང་པོ་སྐྱུགས་བྲོ་བ་འཕེལ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ནི།
རྒྱུ་མས་བརྒྱན་པའི་སྲིན་པོ་རྣམས། །
མགོ་མེད་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་པར། །
ལག་པ་སྦྱར་བས་ཁྱོད་དགྲའི་ཁྲག །
འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་གར་བྱེད་དོ། །
ཀྱེ་ལྷ་ཞེས་བོས་ནས་ཚིལ་བུས་དཀྲིས་པའི་རྒྱུ་མ་ཁྲག་གི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་
ཅན་གྱིས་ལུས་བརྒྱན་པའི་སྲིན་པོ་མི་རོ་ཟ་བ་རྣམས་མགོ་བོ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲའི་
རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལག་པ་སྦྱར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རལ་གྲིས་སྲོག་བཅད་
པའི་ཁྲག་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐྱུགས་བྲོ་བའམ་སྨོད་པ་འཕེལ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པས་འདི་དང་ངམ་པའི་ཉམས་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སུ་འཆད་ཅིང་གཞུང་བཅོས་པ་ནི་མི་འཐད་ཏེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར། བཱིབྷཏྶ་ནི་སྲིད་སྒྲུབ་དང༌། །མི་སྡུག་སོགས་དང་འཚེ་བ་ལ། །ཞེས་དང༌། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། སྨད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མི་སྡུག་པ་སྟེ། རྣམ་གྱུར་རུལ་བའི་ཤ་ལ་སོགས། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་གྲགས་པ་ཡི། །རྣམ་སྐྱེད་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འདི། །མི་སྡུག་པ་ཞེས་དམན་པའི་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྐྱུགས་

494

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྲོ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ཏེ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ལུས་མི་སྡུག་པ་རྒུར་ཞར་ལྦ་བ་ཡོད་པ་སོགས་དང༌། ངག་མི་སྡུག་པ་འཛར་འཛེར་ལྡབ་ལྡིབ་ལ་སོགས་པ། ཆ་ལུགས་མི་སྡུག་པ་ནག་ནོག་དང་ཡ་ཡོ་ཅན། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་རད་རོད་དང་སྡོང་དུམ་དང་ཚེར་མ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གོ །ཤེས་བྱེད་ནི། སྣ་འགེབས་པ་དང་མི་གསལ་བའི། །ཚིག་རྡིག་པ་དང་མི་འགྱུར་བ། །གྲོགས་ལ་དགའ་མེད་ལ་སོགས་པའི། །མངོན་ཚུལ་དེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད། །ཅེས་པ་རྣམས་ཏེ་རྔམ་པའམ་ངམ་པ་དང་རྣམ་
གྲངས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཁུངས་མེད་ཅིང༌། དེ་ནི་རྨད་བྱུང་གི་ཉམས་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་དཔལ་གྱི་སྡེའི་
རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཁྲག་ནི་མང་པོ་རབ་ཟགས་ཤིང༌། །རྒྱུ་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འཕྱང་བར་ལྡན། །སྡིག་པས་བརྟན་པར་བྱས་པ་བཞིན། །སྡུག་ཀྱང་སྲོག་
དང་མ་བྲལ་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼གཉིས་པ་དགོད་བྲོ་བ་འཕེལ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས།༽
གཉིས་པ་དགོད་བྲོ་བ་འཕེལ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ནི།
གྲོགས་མོ་མེ་ཏོག་མ་རྙིངས་མ། །

ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངོས་ལ་ནི། །
སེན་རྗེས་སར་པ་ཆགས་པ་འདི། །
སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིབ་པར་མཛོད། །
ཀྱེ་གྲོགས་མོ་མེ་ཏོག་མ་རྙིང་མ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་རྩེས་

495

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔའི་ངལ་དུབ་ཀྱིས་ལུས་རྒྱན་དུ་བཏགས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་རྙིང་པར་གྱུར་པ་ལ་
བཞད་གད་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ངན་འགའ་ཞིག་
ལ་ཀྱེ་གཟུགས་བཟང་ཞེས་འབོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངོས་
ལ་སེན་རྗེས་རྨ་བྱའི་རྐང་པ་དང་རི་བོང་འཕར་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་ཆགས་པ་འདི་སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་སྐྱེས་པས་
རྩེས་པའི་སེན་རྗེས་བྱུང་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་མ་རྙིང་པ་གཉིས་འགལ་བའི་དོན་
གྱིས་བསྟན་པས་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་རྒྱན་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། དགའ་བ་རབ་
ཏུ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་དགོད་པ་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་སྦེད་བཅས་རྣམ་འགྱུར་བཅས། །མཛེས་བཅོས་ཡན་ལག་མ་ཚང་མཐོང༌། །འབྲེལ་མེད་དེ་བཞིན་གཏམ་སྨྲ་དང༌། རྩེད་མོ་སོགས་ཀྱིས་དགོད་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིག་གང་ལ་
གད་མོ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ངག་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་

རྣམ་འགྱུར་དང༌། འགྲོ་འོངས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འཕྱ་ཞིང་
དགོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གད་མོ་འབྱིན་པ་ནི་བླུན་པོ་ངོ་ཚ་མི་ཤེས་
པའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་ལ། བསྒྲུབ་པ་ནི་སྙན་ངག་མཁན་དང་ཟློས་གར་མཁན་དང་བཞད་གད་མཁན་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་འདིར་ཡང་སྐབས་དོན་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ལུས་ངག་ལས་བྱུང་བ་ནི་ནང་
གི་དང༌། ཡུལ་དང་ཡོ་བྱད་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ལག་པ་རྡེབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
འདིའི་དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང༌། ལྷ་རྣམས་གར་བྱེད་པ་ན་དབང་ཕྱུག་གི་

496

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
སྦྲུལ་གྱི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ས་ལ་ལྷུང༌། སྐབས་དེར་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གར་ནང་དུ་
ཞུགས། སྦྲུལ་སྐྲག་སྟེ་འབྲོས་ས་མ་རྙེད་ནས་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་གར་བྱེད་པའི་རྣ་བུག་
ཏུ་ཞུགས། དེར་ཚོགས་བདག་མ་བཟོད་དེ་མགོ་སྤྲུགས། དེ་མཐོང་བས་ལྷ་ཐམས་ཅད་བཞད་གད་བྱུང༌། དེ་ལྟའི་བཀྲ་ཤིས་ཁྱོད་ལ་ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་ཚིག་སྡེབ་ལེགས་པའི་སྙན་ངག་ཏུ་སྦྱར་བ་དཔྱོད་པ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཀླད་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

༼གསུམ་པ་ངོ་མཚར་འཕེལ་བ་རྨད་བྱུང་ངམ་རྔམ་པའི་ཉམས།༽
གསུམ་པར་ངོ་མཚར་བ་འཕེལ་བ་རྨད་བྱུང་ངམ་རྔམ་པའི་ཉམས་ནི།
དགའ་ཚལ་ལྗོན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི། །

འདབ་མ་གསར་པ་གོས་བཟང་དང༌། །
མེ་ཏོག་དོ་ཤལ་ལ་སོགས་ཅན། །
ཡལ་འདབ་ཁང་པར་གྱུར་པ་མཚར། །
དགའ་བའི་ཚལ་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ལྗོན་པ་བཟང་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་

འདབ་གསར་དུ་འཁྲུངས་པ་རྣམས་གོས་བཟང་པོར་གྱུར་པ་དང༌། མེ་ཏོག་རྣམས་དོ་ཤལ་དང་དཔུང་རྒྱན་དང་རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། ཡལ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་སྟེང་ནས་ཕུབ་ཅིང་ཕྱོགས་མཚམས་བསྐོར་བས་ཁང་པར་གྱུར་པ་ཨེ་མ་མཚར་ཏེ་སྔར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ཡང་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པའམ་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་རྨད་བྱུང་ངམ་རྔམ་པའི་ཉམས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། ངོ་མཚར་བ་ཉེ་བར་འཕེལ་བའི་བདག་ཉིད་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། ཁང་བཟང་སྐྱེད་ཚལ་རི་བོ་སོགས། །བགྲོད་དང་མཛེས་པ་མཐོང་བ་དང༌། །འདུན་ཁང་གཞལ་

497

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམེད་ཁང་སྒྱུ་མ། །མིག་འཕྲུལ་བཟོ་སོགས་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས། །ཡིད་ལ་ཚིམ་པ་ཐོབ་
པ་ཡི། །རྣམ་པར་སྐྱེད་ལས་དེ་རབ་བྱུང༌། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང༌། གཞན་ཡང་རིགས་གཟུགས་སྟོབས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྔམ་པ་ཡིན་ལ། བློ་གྲོས་ཡོན་ཏན་སྤོབས་པ་སྤང་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བས་ཕ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྔམ་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་
སུ་ཤེས་པ་ནི། སོ་དང་མིག་ནི་ཡངས་པ་དང༌། །དྭངས་ཤིང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང༌། །སྤུ་ལངས་རྔུལ་དགའ་མཆི་མ་འཛག །ལེགས་པའི་གཏམ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ། །རེངས་པ་དང་རྔུལ་བ་དང་སྤུ་ལངས་པ་དང་དབྱངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འདར་བ་དང་བརྗོད་པ་
འཁྲུལ་བ་དང༌། མཆི་མ་འཛག་པ་དང༌། སེམས་སྟོར་བ་སྟེ་ཡིད་བྱེད་ཅན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང༌། རླུང་འདོད་པ་དང༌། བསིལ་ཉམས་ལྡང་བ་དང༌། ཀུན་ཏུ་སྨྲ་བ་དང༌། ཡན་ལག་སྤྲུགས་པ་དང༌། ཁའི་སྟབས་གོ་བཟློག་པ་དང༌། མིག་འཁྲུད་པ་དང༌། ས་ལ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངོན་ཚུལ་ལོ། །དཔེར་བརྗོད་
པ་གཞན་ཡང་རབ་གསལ་གྱིས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཨེ་མ་གསར་པ་
གསར་པའི་དཔལ། །རབ་ཏུ་ངོ་མཚར་སྤྲུལ་བྱེད་པ། །བསྔགས་འོས་ལས་རྣམས་འཁོར་བ་ནི། །སྤྲོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཆད་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

༼བཞི་པ་འཇིགས་པ་འཕེལ་བ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས།༽
བཞི་པ་འཇིགས་པ་འཕེལ་བ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ནི།
རྩེ་མོ་དག་ལ་མེ་གནས་པ། །
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི་རྡོ་རྗེ་གང༌། །

498

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདི་ནི་དྲན་ན་ལྷ་མིན་གྱི། །

བུད་མེད་མངལ་ནི་ལྷུང་བར་བྱེད། །
རྩེ་མོ་དག་ལ་མེའི་འཚུབས་མ་མཆེད་ཅིང་འབར་བ་གནས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་

ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་བརྒྱ་པ་འདི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དྲན་པ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྒྱུས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་མངལ་
གྱི་བྱིས་པ་དབང་མེད་དུ་ས་ལ་ལྟུང་བར་བྱེད་དོ་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདོད་འཇོར། འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་འཇིགས་རུང་སྟེ། གསང་མཐོ་འཇིགས་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་སྲིན་པོ་ཡི་དྭགས་སོགས་མཐོང་དང༌། །ཁྱིམ་དང་འདུན་ཁང་སྟོང་པ་འབྲོག་དགོན་གསོད་དང་འཆིང་བ་
མཐོང༌། །ལན་ཅིག་མིན་པར་འཇིགས་སྐྱོ་ལྕེ་སྤྱང་འུག་པ་སྒྲ་འབྱིན་སོགས། །རྣམ་སྐྱེད་
ཀྱིས་བསྐྱེད་དམན་དང་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་བདག་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གནོད་སྦྱིན་དང་སྲིན་པོའི་ཆ་ལུགས་དང༌། སེངྒེ་གླང་ཆེན་སྟག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་
ཚུལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དང༌། གཡང་ས་དང་འབྲོག་སྟོང་དང་ནགས་འཐིབས་པོ་དང་ཆུ་རླུང་མེ་ཆེན་འཇིགས་པའི་དུས་ཀྱི་རླུང་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱི་གཡའ་བ་

རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱིས་བུ་དང་བུ་མོ་དང༌། ཤི་པི་བའི་རྒྱལ་
པོས་མིག་དང༌། བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་མགོ་དང༌།
གསེར་མདོག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བཅད་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་བཞིན་
དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྱད་པར་དཀའ་བ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། །སྐྱི་བུང་ཞེས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་

499

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྐྲག་ཅིང་བག་འཁུམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་ཡོད་མོད་
ཀྱི་གཙོ་བོར་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཅིང༌། །ཤེས་བྱེད་ནི། ལག་པ་རྐང་པ་བཞིན་འདར་ཅིང༌། །ལུས་རེངས་སྙིང་ནི་རབ་གཡོ་དང༌། །མཆུ་དང་རྐན་དང་མགྲིན་པ་སྐམ། །རྟག་ཏུ་འཇིགས་རུང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ལྟ་
བུ་ཡང་ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཁྲོ་བོ་སྨ་ར་སྨིན་མ་

སེར། །བལྟ་བྱེད་སེར་སྐྱ་གློག་ལྟ་བུ། །དུས་མིན་དུས་དང་མཚུངས་པ་ཡི། །སྡུག་པ་འདི་ནི་ག་ལས་འོངས། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་སྙན་པའི་ཉམས་ལས། ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་ནི།
སྙན་པ་གྲོང་པ་ཉིད་མིན་སྐྱེས། །
བརྗོད་བྱ་ཡི་ནི་ཉམས་དང་བསྟན། །
འདི་ནི་ཉམས་བརྒྱད་དབང་བྱས་ཏེ། །
ཚིག་རྣམས་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བཤད། །
ཉམས་ལྡན་འདི་སྔར་སྙན་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སླར་ཡང་

བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ལེའུ་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པ་ལ་བཤད་པ་ནི། གྲོང་པ་མིན་པ་ཚོགས་པར་དབྱུང་བྱ་ལས་སྐྱེས་པ་སྙན་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྗོད་བྱེད་སྤྱིའི་སྙན་པའི་ཉམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཉམས་
བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱས་པས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སླར་

ཡང་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལའང་སྤྱིར་རིན་ཆེན་མཛོད་ལས། སྒེག་པ་དཔའ་བ་མི་སྡུག་པ། །དྲག་ཤུལ་དགོད་དང་འཇིགས་སུ་རུང༌། །སྙིང་རྗེ་རྔམ་དང་ཞི་བ་སྟེ། །འདི་རྣམས་

500

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།གར་གྱི་ཉམས་དགུའོ། །ཞེས་དགུར་བཤད་པ་དང༌། ར་བྷ་སས། སྒེག་དང་དཔའ་དང་མི་སྡུག་དང༌། །དྲག་ཤུལ་དགོད་དང་འཇིགས་སུ་རུང༌། །སྙིང་རྗེ་རྨད་བྱུང་ཞི་བ་དང༌། །མཉེས་གཤིན་པ་སྟེ་ཉམས་བཅུའོ། །ཞེས་པ་དང༌། ལུང་གཞན་དུ། སྒེག་པའི་རྗེས་སོང་དགོད་པ་སྟེ། །དྲག་ཤུལ་ལས་ལས་སྐྱེས་སྙིང་རྗེ། །དཔའ་ལས་སྐྱེས་པ་རྨད་བྱུང་སྟེ། །མི་སྡུག་པ་ལས་འཇིགས་རུང་ངོ༌། །ཞེས་ཉམས་བཞིར་བསྡུས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཉམས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་ནི། ལུང་ལས། དགའ་དང་ཆགས་དང་མྱ་ངན་དང༌། །ཁྲོ་དང་སྤྲོ་དང་འཇིགས་དེ་བཞིན། །སྨད་པ་དང་ནི་ངོ་མཚར་ཞེས། །གནས་ཀྱི་བསམ་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། །གནས་ཉིད་ཉམས་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རྒྱུར་གྱུར་པ་གནས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་
པར་བཤད་པས། དེ་རྣམས་རྒྱས་པས་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉམས་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ཉིད་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞི་བ་དང་མཉེས་གཤིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་

སྒེག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒེག་ཉམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུའོ། །དེས་ན་ཉམས་བརྒྱད་
པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་རྣམས་ཉམས་དང་ལྡན་པར་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྙན་
ངག་མཁན་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཉམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་གཅིག་གིས་
གཅིག་གི་ནུས་པ་འཇོམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཁས་འཇུག་ལས། སྒེག་པའི་རྒྱན་ལ་མི་སྡུག་དང༌། །དྲག་ཤུལ་རྔམ་པའི་རྒྱན་མི་བྱ། །དཔའ་བའི་རྒྱན་ལ་དགོད་པ་དང༌། །སྙིང་རྗེ་ཞི་བའི་རྒྱན་རྣམས་སྤང༌། །མི་སྡུག་པ་ལ་སྒེག་པ་དང༌། །སྙིང་

501

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྗེ་ཞི་བའི་རྒྱན་མི་སྦྱར། །དགོད་པའི་རྒྱན་ལ་དྲག་ཤུལ་དང༌། འཇིགས་རུང་སྙིང་རྗེ་ཞི་བ་སྤང༌། །དྲག་ཤུལ་འཇིགས་རུང་རྣམ་གཉིས་ལའང༌། །དེ་བཞིན་སྙིང་རྗེ་ཞི་བ་སྤང༌། །སྙིང་རྗེ་ཞི་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། །སྒེག་དང་དཔའ་དགོད་དྲག་ཤུལ་དང༌། །འཇིགས་རུང་རྔམ་པ་དྲུག་པོ་སྤང༌། །རྔམ་པའི་རྒྱན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང༌། །ཞི་བ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་སྤང༌། །སྒེག་པའི་རྒྱན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང༌། །རྔམ་དང་ཞི་བ་འཇུག་པ་སྲིད། །དཔའ་བའི་རྒྱན་ལ་དྲག་ཤུལ་དང༌། །འཇིགས་རུང་རྔམ་པའི་རྒྱན་མི་འགལ། །མི་སྡུག་པ་ལ་དྲག་ཤུལ་དང༌། །འཇིགས་རུང་སྐབས་འགར་འགལ་བ་མེད། །དགོད་པའི་རྒྱན་ལ་སྒེག་ཅིང་དཔའ། །མི་སྡུག་རྔམ་པའི་རྒྱན་སྦྱོར་སྲིད། །རྔམ་པའི་རྒྱན་ལ་སྒེག་ཅིང་དཔའ། །དགོད་ཅིང་དྲག་ཤུལ་འཇིགས་རུང་འཇུག །སྒེག་དགོད་རྔམ་པ་རྣམ་གསུམ་ལ། །བསྒྱིངས་དང་འཕྱར་དང་ཟིལ་གནོན་དང༌། །དཔེ་རྒྱན་སྒྲོ་བཏགས་སྣ་ཚོགས་
པ། །རོལ་ཅིང་སྒེག་པའི་ཚིག་རྒྱན་འཇུག །དཔའ་དྲག་འཇིགས་རུང་རྣམ་གསུམ་ལ། །ཁམས་གསུམ་ཟ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་རུང་བ། །སྤུ་ཟིང་ཞེས་ནི་བྱེད་པའི་ཆོས། །རྩུབ་པའི་ཚིག་རྒྱན་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཞི་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། །སྒེག་ཅིང་དཔའ་བ་ལ་སོགས་པའི། །ཚིག་རྒྱན་སྦྱར་ན་གཉིས་པོ་འཇིག །དེ་ཕྱིར་བཅོས་མའི་དཔེ་རྒྱན་སྤང༌། །སྒེག་སོགས་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་དཔེ། །མི་
འཇུག་ཞི་ལ་སྒེག་སོགས་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དཔེ། །ཀུན་ལ་རང་གིས་བརྟགས་ཏེ་སྦྱར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའང་ཞར་བྱུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼དོན་རྒྱན་བཅུ་དགུ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
བཅུ་དགུ་པ་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

502

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བདག་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པོ་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་ལ་འཇིགས་མ་བྱེད། །
བདག་གི་རལ་གྲི་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས། །
ནམ་ཡང་འཇོམས་པར་འདོད་མ་ཡིན། །
བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྙིང་ལ་འཇིགས་
ཤིང་སྐྲག་པ་འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག བདག་གི་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྲི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
ནས་བྲོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཁོ་བོས་ནམ་ཡང་འཇོམས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་དྲེགས་ལྡན་འགས། །
གཡུལ་དུ་གཞན་ནི་བཀག་བྱས་ཏེ། །
གཏོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས། །
གཟི་བརྗིད་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་དྲེགས་པས་རྒྱགས་པ་འགས་ཏེ་རིགས་དང་མིང་མ་བསྟན་པ་ཞིག་གིས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་ཚུར་རྒོལ་ནུས་པའི་དཔའ་བོ་དག་ལས་གཞན་པ་རང་ལ་
ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ནས་འབྲོས་ཀྱང་མ་ནུས་པར་གཡུལ་ངོར་བཀག་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུ་དྲེགས་ལྡན་དེས་ཁྱེད་ཅག་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ནམ་ཡང་འཇོམས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ཅི་བདེར་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་
བུ་ནི་དྲེགས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་རྒྱས་པའི་ཚིག་སྟེ། གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་རྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

503

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། ཁོ་བོའི་རལ་གྲི་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་བྲོས་ཏེ་འགྲོ་བ་
རྣམས་དུས་ནམ་ཡང་འཇོམས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་ཚིག་སྨྲ་བ་པོ་སྐྱེས་བུ་དྲེགས་ལྡན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྲི་ཡིན་
དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་ཚིག་ཏུ་བདག་གི་རལ་གྲིས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་དང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ཆེ་བར་ཡང༌། ཀ་དཱ་ཙི་ད་བི་མེ་མ་མ་ཁཌྒོ་བི་མུ་ཁེ་ཥུ་ས་མ་ར་ནི་རསྟེ་ཥུ། ཞེས་འབྱུང་བ་བོད་སྐད་དུ། ནམ་ཡང་བདག་གི་རལ་གྲི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་འཐབ་མོ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རལ་
གྲི་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་དང༌། ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ལ་བདུན་པའི་མང་ཚིག་
སྦྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་དག་དང་དངོས་སུ་
འགལ་བས་མི་ལེགས་སོ། །
གཞན་ཡང་བོད་འགྲེལ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་ན། གཡུལ་དུ་གཞན་ནི་བཀག་བྱས་ནས། །ཞེས་པའི་དོན། ཚུར་རྒོལ་བའི་དགྲ་བོ་རྣམས་ཅི་དགར་བཏང་མི་འོས་པ་འཇོམས་པར་འོས་པའི་དགྲ་བོ་གཞན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་བཀག་ནས། ལྷག་མ་ཕྱིར་

ཕྱོགས་ནས་བྲོས་འགྲོ་བའི་དགྲ་བོ་རྣམས་ཅི་བདེར་གནོད་པ་མེད་པར་བཏང་ངོ་ཞེས་འགྲེལ་བའང་དོན་ལ་ཆེར་མི་འགལ་ཡང༌། ཚུར་རྒོལ་བའི་དགྲ་བོ་བཀག་པའི་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་འཆད་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། སློབ་
དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། གཡུལ་དུ་དགྲ་བོ་གཞན་བཀག་པ་ཐོབ་པ་དེ་མི་གསོད་པར་བཏང་
བ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

504

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་གཉིས། དང་པོ་ནི།
འདོད་དོན་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། །
དེ་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

རྣམ་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པ་གང༌། །
དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པར་འདོད། །
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་དེ་
ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའམ་བརྒྱུད་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།
ས་ཧ་ཀཱ་རིའི་སྙེ་མ་རྣམས། །
གཞན་གྱིས་གསོས་འདིས་ཟ་བར་བྱེད། །
དེ་ནི་བདག་གིས་བཟློག་པར་བགྱི། །

ཁྱེད་གཉིས་དལ་གྱིས་འདུག་པར་མཛོད། །
ས་ཧ་ཀཱ་ར་སྟེ་ཨ་མྲའི་སྙེ་མ་རྣམས་གཞན་བྱ་རོག་གི་གསོས་པར་གྲགས་པ་ཁུ་བྱུག་འདིས་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི། བདག་ནི་དེ་བཟློག་པར་བགྱི་བའི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་
ཁྱེད་གཉིས་གནས་འདིར་དལ་གྱིས་སམ་རང་དབང་དུ་འདུག་པར་མཛོད་ཅིག ང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་འཆད་པ་ནི།

505

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགྲོགས་མོ་སྐྱེས་ཕྲན་འཕྲད་བྱས་ནས། །
དེ་དག་དུས་སར་དགའ་བ་ཡི། །
དགའ་སྟོན་སྒྲུབ་ཏུ་གཞུག་འདོད་པས། །
འགའ་ཞིག་དེ་ནས་སོང་བར་གྱུར། །
གྲོགས་མོས་སྐྱེས་ཕྲན་ལང་ཚོའི་དང་པོ་ལ་བབས་པ་ཞིག་བུད་མེད་མཛེས་མ་དང་དུས་སར་ཏེ་ཆེད་བྱས་པའི་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཕྲད་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་དུས་ས་དེར་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཏུ་གཞུག་པར་འདོད་
པས། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་གྲོགས་མོ་དེས་དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་བརྗོད་ཅིང༌། ཁུ་བྱུག་བཟློག་པའི་ཟོལ་གྱིས་དུས་སའི་གནས་དེ་ནས་གཞན་
དུ་སོང་བར་གྱུར་ཏོ། །
འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། བསྡུས་བརྗོད་ཕྲ་མོ་ཆའི་རྒྱན་རྣམས་དང་འདི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་འདུག་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མ་སྨོས་སོ། །

༼དོན་རྒྱན་ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ལ། །
སྐལ་བ་ཡི་ནི་སྟོབས་ལས་ཀྱང༌། །
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཕུན་ཚོགས་གང༌། །

506

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བརྗོད། །
བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ནི། རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་

བའམ་ཁ་རྗེའི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་
གློ་བུར་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་བརྗོད་པ་གང་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱན་དུ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེར་བརྗོད་པ་ནི།
ཁེངས་པ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། །
རྐང་པ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། །
བདག་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཡི། །
འབྲུག་གི་སྒྲ་འདི་གྲགས་པར་གྱུར། །
ཆགས་ལྡན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་འདོད་པས་ཉན་ཏེ་རང་གི་དགའ་མ་དང་འཁྱུད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ལ། དགའ་མ་དེ་ཉིད་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་དེའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ། སླར་ཡང་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་

དགའ་མའི་རྐང་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེར། འདོད་ལྡན་བདག་གིས་བརྩམས་པའི་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན། ཁེངས་ལྡན་མའི་ཁེངས་པས་བཟོད་པར་དཀའ་བ་འབྲུག་སྒྲ་སྙན་པོ་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་དམོད་པ་ལྟ་བུ་གློ་བུར་དུ་
གྲགས་པར་གྱུར་པ་ལ། འདོད་ལྡན་དེ་ཉིད་དགའ་བས་ཀྱེ་ལྷ་ལས་འོངས་པ་ཞེས་བོད་ནས། རྒྱ་དཔེར་དིཥྚ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་ལས་འོངས་པའམ་ལྷས་བསྐོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཀུན་དགའ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའོ། །དེས་ན་འདིར་འཁྱུད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁེངས་པ་བསལ་བའི་བྱ་བ་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་རྩོམ་པ་ནི།

507

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདེ་ལ་ཕན་པ་སྟེ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲུག་སྒྲ་གློ་བུར་དུ་གྲགས་པས་འདུད་པའི་གྲོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བརྗོད་པ་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །
སྐབས་འདིར་གུང་ཐང་བདེ་བློས། བུད་མེད་ཀྱི་རྐང་པ་ལ་ཁེངས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚེ་འབྲུག་སྒྲ་དྲག་པོས་སྔངས་ནས་རྐང་པའི་དྲུང་དུ་བུབ་པ་ལ། དེས་ཀྱང་འདོད་དུ་བཅུག་པས་ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་བཞད་
གད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཞག་ན་འོས་པ་ཞིག་གོ །

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
བསམ་པའམ་ནི་འབྱོར་པ་ཡི། །
ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བླ་མེད་གང༌། །
དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡི། །
རྒྱན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད། །
བསམ་པ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའམ་ཡང་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྱོར་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་བླ་ན་མེད་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པའི་རྒྱན་དུ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ནི།རཱ་བ་ཎ་ཡི་མགོ་གཅོད་པའི། །

508

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱ་བའི་ཁུར་ཡང་བཟོད་པ་ཡི། །
ར་གྷུ་བུ་དེས་བླ་མ་ཡི། །
བཀའ་ལས་འདའ་བར་ནུས་མ་གྱུར། །

སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རཱ་བ་ཎ་སྟེ་སྒྲ་སྒྲོག་གི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲུབ་ཀྱང་མ་འགྲུབ་པས་རང་ཉིད་ལ་མགོ་བཅུ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ནས་
བཅད་པ་སྦྱིན་སྲེག་གི་རྫས་སུ་ཕུལ་ནས་མགྲིན་པའི་ལྷག་མ་ཙམ་རེ་ལུས་པར་བྱས་
པས་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་དཀའ་བ་ལ་ཡང་ཇི་མི་སྙམ་པའི་
སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་མགུ་ནས། དེས་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་ལ་ཁྱོད་སོང་ལ་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ཅིག །ཅེས་བགོ་བ་ལྟར་དེས་སོང་ནས་ཅི་འདོད་སྦྱིན་པར་ཁས་

བླངས་པ་ནི། བུད་མེད་ལས་དངོས་གྲུབ་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ལ་ཨུ་མ་ཁྲོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བུད་མེད་ཀྱིས་འཇོམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ནས་སོང་
ངོ༌། །ཡང་ལྷ་ཆེན་གྱི་བུ་བར་པ་སྤྲེའུའི་གདོང་པ་ཅན་བཏང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་
དྲིས་པས། ང་སྤྲེའུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་དུ་མི་འདོད་ཟེར་བས། དེ་ཡང་ཁྲོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྤྲེའུས་ཉམས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་
ནས་སོང་སོ། །དེ་ནས་དབང་ཕྱུག་རང་འོངས་ཏེ་མགྲིན་པ་རྣམས་སླར་ཡང་མགོ་བོ་
དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དབུས་ཀྱི་རྟ་མགོ་མ་བཅད་པར་མི་འཆི་བ་
དང༌། ས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བྱིན་པས། འཇིག་རྟེན་
གསུམ་བྲན་དུ་བྱས་པ་ལངྐའི་རྒྱལ་པོ་རཱ་བ་ཎ་དེ་ལྟ་བུའི་མགོ་བོ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་དཀའ་བའི་ཁུར་ལྕི་བའང་འདེགས་པ་བཟོད་ཅིང་ནུས་པའི་མཐུ་སྟོབས་

509

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཅན། ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎར་གྲགས་པ་ར་གྷུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པས། ངས་སྔོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཡུལ་འགྱེད་སར་
ཕྱིན་པས། ལུས་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཚོན་མང་པོ་ཟུག་པའི་རྨ་གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པར་ཆུང་མ་ཀེ་ཀེ་ཡའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་བོ་བྷ་ར་ཏ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བྱིན་ཟིན་པས། ཁྱོད་
ཆུང་མ་སཱི་ཏཱ་དང་བཅས་པ་ནགས་སུ་ངོས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལ། ར་གྷུའི་བུ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་དེས། བླ་མ་སྟེ་རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མི་འོས་པ་བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་དེ་ལས་ཡང་འདའ་ནུས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། བཙུན་མོ་སཱི་ཏཱ་དང་ལྷན་ཅིག་དཀའ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནགས་སུ་འཁྱམས་པ་འདི་ནི་ཧ་ཅང་མི་འོས་ཤིང༌། དེ་
བཟློག་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁོ་ནས་དུལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་དང་དུ་བླངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་
ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཏེ། །གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། དཔའ་བོ་གླང་ཆེན་སེངྒེ་སྟེ། །དགྲ་ནི་རྣམ་འཇོམས་ནུས་གྱུར་ཀྱང༌། །སྐྱེ་བོ་འཛད་པ་འཇིགས་ཤིང་འཁྲུགས། །སྙིང་རྗེ་ལས་ནི་ཡང་དག་བསམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ༌། །གཉིས་པ་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ནི།
རིན་ཆེན་རྩིགས་པ་ལ་འཕོས་པའི། །
གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཡིས་བསྐོར་གྱུར་པ། །
ལངྐའི་དབང་ཕྱུག་དེ་ཁོ་ན། །
ཨཉྫ་ན་བུས་དཀའ་བས་ཤེས། །

510

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདི་ཡང་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎའི་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིན་པོའི་ཡུལ་དུ་བུ་མོ་མཚར་སྡུག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ། ཡུལ་དེར་བཞག་ན་ལངྐའི་གྲོང་ཁྱེར་བརླག་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་ངན་པ་ཤར་བས་ཟངས་
ཀྱི་སྒྲོམ་བུར་བཅུག་ནས་ཆུ་བོ་ལ་བསྐྱུར་བ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཞིང་ཆུ་དྲངས་པའི་རོལ་ནང་དུ་ཁྱེར་བྱུང་བ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ་བུ་མོ་ཁྱད་པར་
ཅན་ཞིག་འདུག་པ་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎའི་བཙུན་མོར་ཕུལ་བས་མཉེས་ཤིང་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན། །དེའི་མིང་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་ནང་ནས་རྙེད་པས་
རོལ་རྙེད་མའམ་སཱི་ཏཱ་ཞེས་བྱ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཀྱི་བཀས་ནགས་སུ་

གནས་ཤིང་རྩེ་དགའ་ལ་རོལ་པའི་དུས་ཅིག་གི་ཚེ། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་སྒྲོག་གི་བུ་དེས་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་བུ་མོ་སུ་མཛེས་བརྟགས་པ་ལས་སཱི་ཏཱ་ཁོ་ན་མཛེས་པར་
མཐོང་ནས། དེ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་སྲིན་མོ་བསླུ་བྱེད་མས་རི་དྭགས་རིན་པོ་ཆེའི་པགས་
པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་རཱ་མ་ཎས་བཟུང་བར་འདོད་དེ། སཱི་ཏཱ་ལ་ཁྱོད་ང་མ་སླེབ་ཀྱི་

བར་འོད་ཀྱི་རྭ་བས་བསྐོར་བ་འདི་ལས་འདས་ནས་འགྲོ་བར་མི་བྱ་ཡི། གལ་ཏེ་སོང་
བ་ན་ཚེའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་བོར་ནས་འོད་ཀྱི་རྭ་བས་བསྐོར་ནས་
བཞག རང་ཉིད་རི་དྭགས་དེའི་རྗེས་བསྙེགས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་པར་འདེད་དུ་
ཕྱིན་པའི་ཤུལ་ན་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རཱ་བ་ཎ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་འོངས་ཏེ་སཱི་ཏཱ་བླངས་བར་བརྩམས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པའི་བཀའ་ལས་འདའ་བར་མ་ནུས་པའི་ཚེ། སྲིན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སཱི་ཏཱ་འོད་ཀྱི་རྭ་བ་དང་བཅས་པའི་ས་
གཞིའི་ཁྱོན་ཁྱེར་ཏེ་སྲིན་ཡུལ་དུ་དོང་ངོ༌། །

511

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྒྱལ་པོ་རི་དྭགས་དེ་ཇི་ཙམ་བདས་ཀྱང་མ་ཟིན་པས་མིག་བསྒྱུར་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས། སླར་ལོག་འོངས་པ་ནི་སཱི་ཏཱ་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་འབོད་སྒྲོག་གིས་ཁྱེར་བར་རིག་ནས་རྗེས་བཅད་དེ་ཕྱིན་པ་ན། ཆུ་བོ་དྲོན་མོ་མདོག་ཁམ་སྐྱ་དྲི་ང་ཞིང་རླངས་
པ་ན་བུན་ལྟར་འཚུབས་པ་གཅིག་དང་འཕྲད། དེ་ག་ནས་འབབ་བལྟར་ཕྱིན་པས་ལུང་

པ་དེའི་ཕུ་ན་སྤྲེའུའི་རྒྱལ་པོ་བཱ་ལི་དང་མགྲིན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དམག་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མ་འཆམས་པར་གཡུལ་འཁྲུག་པའི་ངལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྔུལ་ཆུའི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་ཡིན་པར་འདུག རྒྱལ་པོ་དེར་ཕྱིན་པས་སྤྲེའུའི་རྒྱལ་པོ་མགྲིན་བཟང་གིས་ངེད་རྣམས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མ་
འཆམས་པར་འཐབ་པ་ཡིན། ད་སྟེ་ཉི་མ་གསུམ་འཐབ་ན་ཁོ་རྒྱལ་བ་ཡོད་པས་ཁྱེད་ངེད་ཀྱི་རོགས་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་མདའ་འཕང་ཚད་
ཕོག ཕོག་ཚད་ཤི། ཤི་ཚད་ལྷར་སྐྱེ་བའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་མདའ་འཕང་སྟེ་སྤྲེའུའི་རྒྱལ་པོ་བཱ་ལི་གསོད་པར་ཁས་བླངས། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་དང་པོར་ལྟད་མོས་གཡེངས། གཉིས་པ་ལ་འདྲ་བས་དབྱེར་མ་ཕྱེད་པར་མདའ་འཕེན་ངོ་མ་ཤེས། གསུམ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་བརྡར་མགྲིན་བཟང་གི་དཔྲལ་བ་ལ་མེ་ལོང་བཏགས་ཏེ་འཐབ་པ་ནི། རྒྱལ་པོས་མདའ་འཕང་སྟེ་བཱ་ལི་བསད་ནས་མགྲིན་བཟང་གི་སྤྲེའུའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་བར་བྱས་པས་དེས་རྒྱལ་པོས་ཅི་འདོད་བསྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོའི་བཙུན་མོ་སཱི་ཏཱ་སྲིན་པོས་ཁྱེར་བ་ལོངས་ཤིག་བྱས་པས། བདག་ལ་བློན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཧ་ནུ་མནྠ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་དང་བགྲོ་བར་འོ་སྐོལ་གཉིས་ཐབས་
ཅིག་ཏུ་གཤེགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱིན་པ་ན་རི་ཀླུང་ཐམས་ཅད་སྤྲེའུས་གང་བའི་ཁྲོད་

512

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ན་ཚུལ་སྟོན་ཕྱོགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་བུ་བར་པ་སྤྲེའུའི་གདོང་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྤྲེའུ་མིག་གསུམ་པ་གཅིག་འདུག་པ་ལ། མགྲིན་བཟང་

གིས་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྙད་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་ཕྱིར་སཱི་ཏཱ་འགུགས་
པའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་བྱས་པ་ནི། ཡུད་ཙམ་བསམས་ནས་དེ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཡུལ་བརྟགས་པར་མཆོངས་པ་གཅིག་བྱས་པ་ཁ་ཐལ་ཏེ་རླུང་ལྷའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སླེབ། དེ་
ནས་ཕྱི་མཆོངས་གཅིག་བྱས་ལངྐ་པཱུ་རིར་སོན་ཏེ་བལྟས་པས། སཱི་ཏཱ་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་བཟའ་ཤིང་ར་བ་ན་བརྩོན་དུ་འདུག་པ་མཐོང༌། དེའི་རྒྱུ་དྲིས་པས། འདི་བདག་ཅག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་དད་པས་བརྩོན་དུ་བྱས་སོ་ཟེར། དེ་ནས་སཱི་ཏཱའི་རྩར་སོང་ནས་ང་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་བཏང་བ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལ་ལག་རྟགས་སུ་རྒྱལ་པོའི་སོར་གདུབ་བསྟན། དེར་སཱི་ཏཱས་ང་འབྲོས་ཅི་ལ་ཐུབ། རྒྱལ་པོ་རང་ལ་མཐུ་ཡོད་ན་སྟོབས་ཀྱིས་བླངས་པར་རིགས་སོ། །
ཞེས་པའི་ངག་འཕྲིན་ཁྱེར་ཏེ་མཆོངས་བ་གཅིག་གིས་རཱ་མ་ཎའི་མདུན་སར་
ཕྱིན། རྒྱུ་མཚན་གསོལ་བས་རྒྱལ་པོས་དེ་མ་ཐག་སྤྲེལ་དམག་ཆེན་པོ་བསྡུས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དུ་སོང་སྟེ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གྲོག་མཁར་བ་ལ་རྒྱ་མཚོར་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཅི་འདྲ་ཡོད་དྲིས་པས། དཔག་ཚད་བརྒྱའི་ཁྱོན་དང་ལྡན་པའི་
ལུས་ཅན་ཏི་མི་ཞེས་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱང་མིད་པར་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། དེ་ཡང་མིད་པར་ནུས་པ་སོགས་གདུག་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཐོས། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྲེལ་དམག་རྣམས་ལག་སྦྲེལ་ཏེ་ཟམ་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་ཡུལ་ལངྐ་པཱུ་རི་བརྟོལ། དེང་སང་ཡང་ཟམ་པ་

513

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབཙུགས་པའི་ཤུལ་ཡོད། རྒྱ་གར་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཆེན་དུ་བརྩི་
ཞིང་མཇལ་བར་འགྲོ། སྲིན་པོའི་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་ཡིན་ཟེར་ས་རྡོ་རི་ཀླུང་ཐམས་ཅད་དམར་པོར་ཡོད། འདིའི་མིང་ལ་སེ་ཏུ་བྷནྡྷ་རཱ་མེ་ཤྭ་ར་ཞེས་གྲགས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རཱ་བ་ཎ་གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན། དེའི་ཕོ་བྲང་པདྨ་རཱ་ག་དང་མརྒད་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་རྩིགས་ངོས་སུ་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་སྒྲོག་བུ་མགོ་བོ་བཅུ་པའི་
གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཕྲག་ཤར་བ་རྣམས་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དངོས་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་ཆེས་པས། འདི་ནི་རཱ་བ་ཎ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། སྤྲེ་མོ་ཨཉྫ་ནའི་བུ་ཧ་ནུ་མནྠའི་བློ་ག྄ྲོས་ཀྱི་མཐུས་ཞིབ་མོར་
བརྟགས་པས་ལངྐའི་དབང་ཕྱུག་རཱ་བ་ཎ་དངོས་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །
གཟུགས་བརྙན་རྣམས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་དཀའ་བས་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་མཐར་ཤེས་ཤིང་ངེས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་མདེའུ་སྟ་ཁ་ཅན་གྱི་མདའ་འཕངས་ནས་དབུས་
ཀྱི་རྟ་མགོ་བཅད་དེ་རཱ་བ་ཎ་དེར་བསད། གཞན་ཡང་སྲིན་པོ་བྱེ་བ་དཔག་མེད་བསད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱང་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པའི་དུས་འདིར་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་
ཟེར། རཱ་བ་ཎའི་བུ་བིབྷཱིཥཿ ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སྲིན་པོའི་ཁ་ནོན་དུ་བཞུགས་པར་རང་ཅག་ལ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྲེའུ་ཧ་ནུ་

514

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མནྠས་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བར་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བུས་དུད་པའི་ལྗོན་པ་སྣ་ཚོགས་རྩེ་མོ་
ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཞག སྲིན་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་གསོད་པར་
བརྩམས་པ་ན། དེ་ལས་ཐར་བ་སླ་ཡང་གཡོ་སྒྱུའི་རིག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཟིན་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས། འདི་ན་ཁྲིམས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ང་རང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་གཉིས་
པོ་བཞིན་དུ་སོད་ཟེར། དེ་གང་ཡིན་དྲིས་པས་མའི་ལུགས་སུ་གསོད་ན་བང་མཛོད་དུ་ཆུག་ལ་ཟས་བཟར་རུང་ཚད་བྱིན་ཅིག དེས་ང་མགྲིན་པ་འགག་ནས་འཆི་བ་ཡིན་ལ། ཕའི་ལུགས་སུ་གསོད་ན་མཇུག་མ་ལ་ཏིལ་མར་གྱིས་སྦགས་པའི་རས་དཀྲིས་ལ་མེ་
སྦོར་ཞིག་ཟེར་བས། ཕའི་ལུགས་སུ་གསོད་པར་ཐམས་ཅད་བློ་མཐུན་ནས་དེ་བཞིན་བྱས་པའི་ཚེ་ང་སྤྲེའུ་འཆི་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ལྟས་ངན་ཡིན་པས་རང་རང་
གི་ཁྱིམ་དུ་ཡིབ་ཅིག་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པས། ལངྐ་པཱུ་རིའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས་ལ་ཆའི་ལྕགས་རི་དང་བཅས་པ་མཇུག་མའི་མེས་བསྲེགས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་བརླག་པར་བྱས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་སཱི་ཏཱ་ཐོབ་ནས་སླར་
ཡང་རང་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་ཚེ། སྲིན་ཡུལ་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཞུ་མཆོག་
གིས་དཀྲུགས་ཤིང་བསྐོར་ནས་བཞག་པའི་ལྷའི་མཐུས་འཁོར་མཚོར་འཁྱིལ་ཏེ་ཕྱིས་

མི་ཡུལ་དུ་དེ་ནས་ཚུར་གྲུ་བཏང་ཀྱང་སླར་ལོག་ནས་འོང་མི་ནུས་པས། ད་ལྟ་མི་ཡུལ་དུ་སྲིན་པོའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དེས་ཡིན་ཞེས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ལ་གྲགས། དེ་ནས་བྲོས་ཐར་པའི་སྲིན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་སྒྲོག་གི་བུ་རཱ་བ་ཎ་དེའི་ནུ་བོ་ཀུམྦྷ་ཀརྞ་ཞེས་པའི་དྲང་སྲོང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣ་བར་ཁྲོ་ཆུ་བླུགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱས་ཏེ། ཕུ་བོ་རཱ་མ་ཎས་བསད་ཚུལ་རྒྱས་པར་

515

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྨྲས་པས་སྣ་སྒོའི་རླུང་ནང་དུ་རྔུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་ཧ་ནུ་མནྠ་གཉིས་ཙམ་མ་
གཏོགས་སཱི་ཏཱ་དང་སྤྲེལ་དམག་ཐམས་ཅད་ཀེང་རུས་སུ་སོང༌། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུམྦྷ་
ཀརྞ་ཚིམ་ནས་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་སོ། །
དེར་རྒྱལ་པོས་ཧ་ནུ་མནྠ་རི་བོ་གངས་ཅན་ནས་སྨན་ལེན་དུ་མངག་པས་སྨན་ནོར། སླར་ཡང་བཏང་བ་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་ཁྱེར་འོངས་ནས་སྨན་ཚོལ་ཅིག་ཟེར། བཙལ་ནས་སྨན་གྱི་ནུས་པས་དེ་རྣམས་གསོས་ཟིན་པ་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་རང་
གནས་སུ་སྐྱོལ་ཅིག་བྱས་པས་ཚེགས་ཆེ་ཟེར། འཕངས་པས་སྔར་ཤུལ་དུ་སོང་བ་རི་མགོ་ཅུང་ཟད་ཡོ་ནས་ཡོད་པར་གྲགས། རི་དེ་ལས་གངས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཞིག་ཆད་པ་ཏི་སེ་ཡིན་ཞེས་དྲང་སྲོང་གྲོག་མཁར་བ་སྨྲའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎ་བཙུན་མོ་སཱི་ཏཱ་དང་བཅས་པ་མེ་ཏོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ། བྷ་ར་ཏ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པར་གཤེགས་ཏེ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རོལ་པར་གྱུར་སྐད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མས་སྔར་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་གཏམ་རྒྱུད་ཚང་མ་གསན་འདུག་ཀྱང་བསྙེལ་ཐོ་མ་མཛད་པས་ད་ལྟ་བསྙེལ་འདུག་གསུངས། གཞན་ཨ་ཙ་ར་ཕལ་པ་ཚོར་ཡང་འདི་འཆད་མི་ཤེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང༌། ཁོང་ཚོ་འདི་ལ་གཅེས་སྤྲས་དང་ཆེ་བ་ཆེ་དྲག་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་གཞན་རྐྱེན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཉན་པ་ལས་
འཕྲོས་ཞོར་ལ་འཆད་པའི་སྲོལ་མེད། དེ་བཞིན་ཆེད་དུ་ཉན་ཀྱང་ཞག་གྲངས་མང་པོའི་བར་ལ་མི་རྫོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡོད། རཏྣ་ཤྲཱི་དང་ངག་གི་དབང་
ཕྱུག་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ན་ནི་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག་ཅེས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་

516

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པས། འདི་ལ་སྔར་བོད་ཡུལ་དུ་མ་གྲགས་པ་རྒྱ་གར་བའི་ངག་སྒྲོས་ཇི་བཞིན་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་དུ་འགོད་པར་མ་ནུས་ཀྱང༌། འདི་ཙམ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་པ་ཚོས་

འཆད་པའི་ངག་སྒྲོས་དང་མཐུན་པར་འདུག་ཅེས་སྩལ་བ་བཞིན་ལ་གསུང་སྒྲོས་གསར་པ་ཐོར་བུས་ཀྱང་བརྒྱན་ནས་བཀོད་པ་ཡིན། གཞན་སྣར་ཐང་པ་སངྒྷ་ཤྲཱིས་

མཛད་པའི་སྙན་ཊཱིཀ་བཀླགས་པས་དོན་གྲུབ་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་རྒྱ་གར་བའི་ངག་སྒྲོས་
དང་མི་མཐུན་པ་མང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པས་ལྷ་ལ་གཡུལ་བཀྱེས་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ན་ཡེ་མ་གྲགས། རྒྱལ་པོ་འདིས་གཟའ་སྤེན་པ་ལ་མདའ་བརྡེག་པར་བརྩམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཡོད། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་བསྟོད་པའི་བསྟོད་པ་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མས་གསར་འགྱུར་གནང་བ་འདི་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྣར་ཐང་པས་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ད་ལྟའི་མགོན་པོ་གུར་ཡིན་གསུངས་པའང༌། མགོན་པོ་འདིའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་རྒྱུད་དང་བསྟུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚོར་སྲིན་ཡུལ་བཅོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པར་འདུག་ཀྱང༌། ཕྱི་རོལ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་མ་གྲགས་པས་གྲུབ་མཐའ་
ཐུན་མོང་བའི་རིག་ལམ་གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་མི་ལེགས་སོ། །
དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་ལོ་རྒྱུས་ངེས་པར་བྱས་ནས། སྐབས་
དོན་དངོས་ལངྐའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་སྒྲོག་གི་བུ་རཱ་བ་ཎ་དེའི་ཕོ་བྲང་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཅིང་དེའི་རྩིགས་ངོས་སུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་ཀྱང་ཧ་ནུ་
མནྠ་ལྟ་བུའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དཀའ་བས་དཔྱད་ནས་
ཤེས་ཀྱི། ཡུད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་བཟོ་རྩེད་ཀྱི་འཕྲུལ་དེ་ལྟ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་

517

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཏེ་ང་ལ་ནུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ནོར་བུའི་ཞལ་ཞལ་ཀ་པ་ས། །གང་དུ་ལྷ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས། །ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང༌། །ལྷ་ཡི་
འཇིག་རྟེན་དུ་མ་འཛིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།སྔ་མར་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ། །
འདིར་ནི་མངོན་པར་འབྱོར་པས་བརླིང༌། །
རྒྱ་ཆེ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང༌། །
རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཚོན་པ་ཡིན། །
དཔེར་བརྗོད་པ་སྔ་མར་ནི་བསམ་པ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང༌། ཕྱི་མ་འདིར་ནི་མངོན་པར་འབྱོར་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་བརླིང་བར་བསྟན་པས། རྒྱ་ཆེ་གཉིས་པོ་དེའི་ཚིག་སྦྱོར་དང་དོན་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཚོན་པའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན་དང༌། སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དོགས་གཅོད་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་མེད་ལ། བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་ཀྱང་མི་འཐད། པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས། སྔར་ལེའུ་དང་པོའི་རྒྱ་ཆེ་ནི་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བསམ་པ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྔགས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་པར་འགྲུབ་བོ། །

518

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན།

དབྱེ་བ་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
བསྙོན་དོར་དག་ནི་བསྙོན་བྱས་ནས། །
དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་སྟེ། །
བསྙོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དེ་
མིན་ནོ་ཞེས་བསྙོན་ནས་དོན་གཞན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པས་
སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གསང་བའི་
རྒྱན་ཞེས་མིང་འདོགས་མཛད་པ་རྒྱ་དཔེར་ཨ་པ་ཧྣ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་སྐབས་འགར་གསང་ཚིག་སོགས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལ་དགོངས་པར་འདུག་ཀྱང༌།
འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཨ་པ་ཧྣ་པ་བསྙོན་དོར་རང་ལ་བཀྲལ་བ་བཞིན་གཞུང་དོན་དང་འབྱོར་བས་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ལ་བསྙོན་དོར་ནི།
འདོད་པ་དག་ནི་མདའ་ལྔ་པ། །
མ་ཡིན་སྒྲོ་ལྡན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད། །
འདོད་པའི་ལྷ་ནི་མདའ་ལྔ་པ་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲོ་ལྡན་ཏེ་མདའ་
སྟོང་ཕྲག་ཡོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྔར་འདོད་ལྷའི་ཆོས་མདའ་ལ་བསྙོན་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་སྔ་མ་ཀུན་ལས་བཤད་

519

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཀྱང༌། གྲངས་ཙམ་ལ་བསྙོན་པ་ཡིན་གྱི་མདའི་ངོ་བོ་ལ་མ་བསྙོན་པས། འདི་ནི་འདོད་ལྷའི་མདའི་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་ཡིན་པའམ། ལྔར་ངེས་པ་ལ་བསྙོན་ནས་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་
པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བསྙོན་དོར་བ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །
སྐབས་འདིར་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས། བསྙོན་དོར་དག་ནི་ཅུང་ཟད་བསྙོན། །བྱས་ནས་དོན་གཞན་སྟོན་པ་སྟེ། །ཞེས་བཅོས་ནས་དེའི་དོན་འདོད་ལྷའི་ཆོས་མདའ་ལྔ་ལ་བསྙོན་ནས། ཆོས་གཞན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་ཞེས་པའི་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་
སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཕྱི་འགྲེལ་ཀུན་ན་
དཔྱད་པ་མེད་པར་ཞག་འདུག་ཀྱང༌། ཅུང་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་གཞན་ན་མི་གསལ་བ་གཞུང་དོན་ཡིན་པས་ངེས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཐུགས་མད་ཀྱང༌། གཞུང་གི་འགྱུར་བཅོས་དང་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་ཏེ། ཅུང་ཟད་ཅེས་པ་དོན་གཞན་ལ་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་གྱིས་བསྙོན་དོར་བ་ལ་སྦྱར་ནས་ཅུང་ཟད་བསྙོན་ཅེས་པ་གཞུང་གི་
དགོངས་དོན་མ་ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཞུང་གྱ་ཚོམས་སུ་དཀྲུགས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཅུང་ཟད་བསྙོན་པའི་དོན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་གྱི་ན་ཙམ་སྟེ། འདོད་པའི་ལྷ་དེ་མདའ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་བསྙོན་གྱི།

སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་བསྙོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྲིད་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར་མདའ་ལྔ་པ་མིན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཤུགས་ལས་དོན་གཞན་ནུས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་

520

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྙོན་དོར་ནི།
ཙནྡན་ཟླ་འོད་དལ་བུ་ཡི། །
ལྷོ་ཕྱོགས་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་འདི། །
མེ་ཡི་རང་བཞིན་སྤྲོ་བ་སྟེ། །
གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བསིལ་ཞེས་གྲག །
ཙནྡན་དང་ཟླ་བའི་འོད་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་དྲི་བཞོན་ཏེ་རླུང་དལ་བུར་རྒྱུ་བ་འདི་རྣམས་བདག་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མེའི་རང་བཞིན་སྤྲོ་ཞིང་གདུང་བ་དྲག་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་རྟོགས་པ་འདི་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་གཞན་བྲལ་བས་ཉན་པའི་འདོད་ལྡན་མ་ཡིན་པ། སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དག་གི་ངོར་ནི་བསིལ་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲག །ཅེས་པས་ཙནྡན་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམ་བསིལ་བ་འདོད་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཞག་པས་ཚ་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་པ་ཉིད་སླར་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ། དེས་དོན་གཞན། བྲལ་བས་ཉན་པའི་གདུང་བ་ཉིད་ཅུང་ཟད་བསྟན་པའོ། །
འདིའི་གཞུང་ཚིག་ཤོང་འགྱུར་དུ་གཞན་གྱི་ངོར་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་དཔང་
ལོས་གཞན་གྱི་ངོར་ནི་ཞེས་བཅོས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལ་
ལར་བསིལ་ཞེས་གྲགས། ཞེས་བྲིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རེ་ཞིག་
བདེན་པ་བྱ་དགོས་པས་བསྙོན་དོར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་དོན་ནི། ནི་དགར་བ། ལོ་གྲག་ཟེར་གསུམ་གཞན་འདོད་འགོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་སྤྱི་ལ་གྲགས་པ་ལྟར།

འདིར་ཡང་གཞན་ངོར་བསིལ་བ་སྟོན་བྱེད་དེ། ཚིག་དེ་སྐད་བྲལ་བའི་གདུང་བས་

521

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསེམས་བསླད་པའི་འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
འདོད་ལྡན་གྱིས་ནི་གཞན་ལ་དེ། །
བསིལ་བར་ཁས་བླངས་བདག་ཉིད་ལ། །
ཚ་བ་ཉིད་དུ་རབ་བསྟན་ཕྱིར། །

འདི་ནི་ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་རོ། །
འདིར་ཙནྡན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་བསིལ་བའམ། ཚ་བ་དེ་རེག་བྱ་མྱོང་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་འདོད་ལྡན་འགའ་
ཞིག་གིས་རང་ལས་གཞན་པ་བྲལ་བའི་གདུང་བས་མ་བསླད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དག་གི་ངོར་བསིལ་བར་ཁས་བླངས་ནས་ཡིན་ལུགས་ལྟར་དུ་བརྗོད་ཀྱི་

བསྙོན་དོར་བར་མ་བྱས་ཀྱང༌། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
བསིལ་བ་ལ་བསྙོན་ནས་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་བསྙོན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་རང་
བཞིན་བསྙོན་དོར་ནི།
བདུད་རྩི་ཟག་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། །
ཟླ་བ་ཞེས་པར་བདག་ཅིག་འདོད། །
དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནས་གཞན། །
དུག་ཟག་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །
བདུད་རྩི་ཟག་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་

522

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང༌། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་པ་ལ་དོན་
གྱི་བདག་ཉིད་ད་ལྟ་མཐོང་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་རི་བོང་ཅན་འདི་ནི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགལ་ཟླ་དུག་ཟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞིག་གོ །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བྲལ་བས་བསླད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
ཞེས་པ་ཟླ་བའི་ཟླ་དངོས་ཉིད། །
བཟློག་ནས་དོན་གཞན་བདག་ཉིད་ནི། །
འདོད་པས་གཟིར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

འདི་ནི་རང་བཞིན་བསྙོན་དོར་འདོད། །
ཅེས་དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་འདི་ལ་ཟླ་བའི་ཟླ་དངོས་ཏེ་ཟླ་བ་ཉིས་བརྩེགས་སུ་སྨོས་པའི་དོན། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ཟླ་བའི་སྐད་དོད་ཙནྡྲ་དང་ཨིནྡུ་གཉིས་བྱུང་ཞིང༌། བོད་སྐད་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པ་ཁོ་ན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྗོད་མ་བདེ་བས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཙནྡྲ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཏྭ་ཏལ྄་དག་གོ །ཞེས་པའི་ཏྭའི་རྐྱེན་དངོས་སུ་ཡོད་པ་སྔར་བོད་སྐད་ལ་ཉིད་ཅེས་བསྒྱུར་བ་རང་སོར་བཞག་ནས་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་

ཟླ་དངོས་ཞེས་ཅུང་ཟད་འགྱུར་བཅོས་པ་སྟེ། གོ་དོན་ནི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཟླ་བ་དངོས་ཉིད་ཡིན་པ་བཟློག་ཅིང་བཀག་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསྙོན་ནས་ཕལ་པ་བཏགས་པའི་ཟླ་བ་གཞན་དུག་ཟག་པའི་ཟེར་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་དོན་གཞན་ཚིག་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་འདོད་པས་གཟིར་བ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་ལ་བསྙོན་པའི་ཕྱིར་རང་

523

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབཞིན་བསྙོན་དོར་དུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
སྔ་མ་ནི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་བསྙོན་གྱི། ཙནྡན་སོགས་ཀྱི་རང་གི་རང་
བཞིན་ལ་མ་བསྙོན་པ་དང༌། །ཕྱི་མ་ནི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཟླ་བ་རང་གི་རང་
བཞིན་ལ་བསྙོན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རྗེ་བོད་མཁས་པས། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་དབང་ཡུལ་ལྔའི་ཡ་རྒྱལ་རེག་བྱ་བསིལ་བ་ཚ་བ་བསྙོན་དོར་བས་ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་དང༌། ཕྱི་མ་འདི་ཟླ་
བ་ཉིད་ཟླ་བ་མིན་ཅེས་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དབང་ཡུལ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གྱི་རེག་བྱའི་ཡུལ་ལ་བསྙོན་
པས་ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་གྱི་མིང་འདོགས་བྱུང་བ་སོགས་ཐུགས་རིག་གི་རྩལ་ལས་
འཁྲུངས་པའི་བཤད་པ་རྣམ་པ་འགྲིག་འགྲིག་འདྲ་བར་སྣང་ཡང༌། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཁུངས་མེད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་ན་དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་
ཞིང༌། རང་བཞིན་བསྙོན་དོར་ལ་ཟླ་བ་ཉིད་ཟླ་བ་མིན་ཞེས་བསྙོན་པ་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་མེད་པ་མ་ཟད། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་གཞན། །ཞེས་དངོས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་

གཞན་པ་བཏགས་པའི་ཟླ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང༌། ཟླ་བ་མིན་ཞེས་བསྙོན་ན་དུག་ཟག་ཟེར་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ཡང་མ་འབྲེལ་ཞིང༌། འདི་ནི་གདོང་མིན་འདི་པདྨ། །སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་བསྙོན་དོར་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཟླ་བའི་ཟླ་བ་ཞེས་པའང་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་མིང་གཉིས་ཟློས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། །ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་ཞེས་པའང་འདོད་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྙོན་དོར་བའི་
དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་གཞུང་ཚིག་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱད་

524

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་
པ་འདིར་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དཔེ་ཡི་བསྙོན་དོར་སྔར་ཉིད་དུ། །
དཔེ་རྣམས་ལ་ནི་རབ་བསྟན་ཏོ། །
འདི་ཡིས་བསྙོན་དོར་དབྱེ་བ་རྣམས། །
མཚོ་བྱ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་མཚོན། །
དཔེ་ཡི་བསྙོན་དོར་ནི་སྔར་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་ལ་ནི་ཁྱོད་གདོང་དང༌། །འགྲན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད། །ཅེས་གདོང་ལས་ལྷག་པའི་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་བསྙོན་ནས། དེས་ཁྱོད་གདོང་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། དགག་པའི་དཔེ་ལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྙོན་དོར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་
རྣམས་ལའང་རྒྱ་ཆེར་མཚོན་ཞིང་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རཏྣ་ཤྲཱིའི་

འགྲེལ་པར་དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བསྙོན་དོར་ནི། འགྲོ་འདི་ཐམས་ཅད་མཛའ་མོ་སྟེ། །འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་དགའ་བྱེད། །དྭངས་བ་མ་ཡིན་མཛའ་མོ་མིན། །
རྒྱུ་ལ་བསྙོན་དོར་ནི། མཛའ་མོ་ཉིད་མིན་འགོག་བྱེད་ཉིད། །དེ་ནི་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཡི། །ཁྲོ་བ་ཉིད་ནི་རྟེན་བྱེད་ཅིང༌། །གཏུམ་མོ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །སྙན་པ་གཙོ་བོའི་བསྙོན་དོར་ནི། །ནུ་མ་གཉིས་འདི་ཁྱོད་ཁུར་མིན། །འདྲེན་པར་དཀའ་བ་

525

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའདི་ཡིས་ཅི། །ཅི་ཕྱིར་སྲོག་ལྡན་ལུས་ཕྲ་མ། །འདི་ཡིས་མཚར་དུ་འདོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་འདིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མཛའ་མོ་མ་གཏོགས་འགྲོ་བ་གཞན་མིན་པར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་སེམས་དགའ་བ་དང་འདོད་པར་བྱེད་པའི་མཛའ་མོའང་མིན་པར་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་བསྙོན་དོར་དང༌། ཚིག་བཅད་གཉིས་པར། འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པ་ལ་གྲོགས་མོ་དེ་ཁེངས་ལྡན་འགོག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང༌། བརྩེ་བ་མེད་ཅིང་ཁྲོ་བར་བྱེད་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསྙོན་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པར། བུད་མེད་ལང་ཚོ་ཅན་ནུ་ཁུར་གྱིས་ལྕི་བ་བརྗོད་པ་ནི་སྙན་
པ་གཙོ་ཆེ་བའི་བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ལ་བསྙོན་ནས་ནུ་ཁུར་འདེགས་དཀའ་བ་འདི་ནི་བུད་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁུར་དུ་མི་འོས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་ལུས་ཕྲ་མ་ལ་དེས་འདོད་པར་
བྱ་བའི་ཕུལ་བྱུང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
སྐབས་འདིར་དཔེའི་བསྙོན་དོར། དཔེ་རྣམས་ལ་བསྟན་ཟིན་ཅེས་པ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ན་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཆོས་ཡུལ་རང་བཞིན་ལ་བསྙོན་དོར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ད་ལྟ་འཆད་བཞིན་པ་ལ་སྔར་བསྟན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨོས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། འདི་རྣམས་ལ་དཔེའི་བསྙོན་དོར་མེད་པ་དང༌། དཔེ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའང་མི་འབྲེལ་ལོ། །པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས།

གཟུགས་ཅན་བསྙོན་དོར་སྔར་ཉིད་དུ། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ། ཞེས་འགྱུར་བཅོས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དཔེར་ཨུཔ་མཱ་ཞེས་དཔེའི་སྐད་དོད་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །རྗེ་བོད་མཁས་པས། གཟུགས་ཅན་ཡང་དཔེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་

526

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་བསྙོན་དོར་ཉིད་ལ་དཔེའི་བསྙོན་དོར་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་
པར་བཞེད་པའང་གཟུགས་ཅན་བསྙོན་དོར། འདི་ནི་གདོང་མིན་སོགས་དཔེ་ཅན་ལ་བསྙོན་གྱི་དཔེ་ལ་བསྙོན་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེའི་བསྙོན་དོར་དུ་འགྱུར་པ་ག་ལ་རིགས། ཡང་འགྲེལ་པ་བུར་ཤིང་དུ། རྨོངས་པ་དང་བསྙོན་དོར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྔར་

རྨོངས་པའི་དཔེ་ལ་བསྟན་ཟིན་ཞེས་དང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཡིག་ནོར་ཡིན་མཆི། ཞེས་བཀག་པའང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བཞིན་བསྙོན་དོར་བ་དང༌། མ་ཤེས་ནས་རྨོངས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་བསྙོན་དོར་གྱི་དཔེ་དང་
རྨོངས་པའི་དཔེ་ཞེས་གཞུང་འདིས་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་པའང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེས་ན་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་དཔང་ཊཱིཀ་མཐུན་པས་འདི་ཡང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་སྦྱར་བའི་རྒྱན་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་དང༌། ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་གཉིས་དཔེར་བརྗོད། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར། སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བདུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
སྦྱར་བ་གཟུགས་གཅིག་ལྡན་པའི་ཚིག །
དུ་མའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད། །
རྗོད་བྱེད་ཚིག་གམ་སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་གང་ལྡན་པ་རྒྱ་སྐད་ལྟར་ན་ཚིག་སི་སོགས་དང་ཏི་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གང་རུང་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཉིས་ལ་

527

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསོགས་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་སྦྱར་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ཚིག་ཐ་དད་མིན་པ་དང་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་དང་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ། དང་པོ་མིང་གིས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།
དེ་ཚིག་ཐ་དད་མིན་པ་དང༌། །
ཐ་དད་ཚིག་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས། །
དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་མིན་པར་གཅིག་པ་ནི་ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་དང༌། གཅོད་མཚམས་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་པས་ཚིག་གི་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཞིང༌། ཐ་དད་པའི་ཚིག་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་དུ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ཚིག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་སཱ་བུ་ད་ཡ་མཱ་རཱུ་ཌྷཿ། །ཀནྟི་མཱ་ན་རཀྟ་མཎྜ་ལཿ། །རཱ་ཛཱ་ཧ་ར་ཏི་ལོ་ཀ་སྱ། །ཧྲ་ད་ཡཾ་མྲ་དུ་བྷིཿ ཀ་
རཻཿ། །ཞེས་པའི་བོད་སྐད་དུ།
ཨུ་ད་ཡ་གནས་མཛེས་པ་ཅན། །
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་འདི། །
མྲ་དུ་ཀ་རས་འཇིག་རྟེན་གྱི། །

ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །
རཱ་ཛཱའི་སྒྲ་ཟླ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་ཁྱད་གཞིའོ། །དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པས་སྒྲའི་ངོར་བྱས་ཏེ་སྦྱར་བ་ནི། ཨུ་ད་ཡའི་སྒྲ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དར་བཞིན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། ལང་ཚོ་དར་

528

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་མ་བཤད། ཟླ་བའི་སྐབས་ཤར་གྱི་རི་བོ་ལ་འཇུག ཀནྟི་མཱན་ཞེས་པ་བ྄ོད་སྐད་མཛེས་པ་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་
མཛེས་པའམ་གཟུགས་བཟང་བའི་མཛེས་པ་དང༌། ཟླ་བ་ལ་འོད་ཀྱི་མཛེས་པའོ། །རཀྟ་
མཎྜལ་ཞེས་པའི་རཀྟ་ཆགས་པ་དང་དམར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་མཎྜལ་དཀྱིལ་

འཁོར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་མངའ་
འབངས་ལ་བྱམས་པ་དང༌། ཡང་ན་འཁོར་འབངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ཤར་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་དོན་འོད་ཀྱི་གུར་ཁྱིམ་དམར་བ་ལ་འཇུག མྲ་དུ་ཀ་ར་རྒྱལ་
པོའི་སྐབས་འཇམ་པའི་དཔྱ་སྟེ་དྲུག་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲལ་རན་པར་སྡུད་པ་དང༌། ཟླ་བའི་སྐབས་འཇམ་པའི་འོད་དེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་སྦྱར་བ་འབའ་ཞིག་ལ། དེ་རྣམས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དོན་གཉིས་ཀ་
ལའང་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་གཅིག་པས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་ལ་སྦྱར་བའི་ཚིག་དེ་ཅིག་ཤོས་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་ནའང་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཚིག་གི་དཀྱིལ་དུ་གཅོད་མི་དགོས་པའོ། །དེས་ན་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་དོན་ཡོངས་རྫོགས་
བོད་ལ་སྐད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང༌། ཤར་བ་ལ་གནས་མཛེས་
པ་ཅན་དང༌། འཇམ་པའི་དཔྱ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་གྱི། །སོགས་ཕྱོགས་རེ་བར་བསྒྱུར་ན་
སྦྱར་རྒྱན་གྱི་ནུས་པ་འཇིག་པས་ལེགས་སྦྱར་ཉིད་རང་སོར་བཞག་པ་ལེགས་སོ། །
གཉིས་པ་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ནི། རྒྱ་དཔེར། དོ་ཥཱ་ཎ་སམྦ་ངຉན། །ན་ཀྵ་ ྄ཏྲ་པ་ད་ཝརྟྟི་ནཱ། །རཱ་ཛྙཱ་པྲ་དོ་ཥོ་མཱ་མིཏྠ། །མ་པྲི་ཡཾ་ཀ འདི་ཉིད་བོད་སྐད་ལ་ཁྱད་གཞི་

529

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང༌། ཁྱད་གཞི་ཟླ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང༌། ཕྱི་མ་ལའང་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་
གཞུང་རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་འདོན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི།
རྒྱལ་རིགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པ། །
རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང༌། །

བསྡོངས་ནས་སྐྱོན་མང་དག་གིས་བདག །
དགའ་མེད་འདི་ལྟར་ཅིས་མ་མནར། །
རཱ་ཛྙཱ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཁྱད་གཞི། ཁྱད་ཆོས་ཀྵ་ཏྲ་རྒྱལ་རིགས། པ་ཐ་ལམ། ཝརྟྟི་ནཱ་

འཇུག་པ། དེ་དག་གི་སྔོན་དུ་དགག་པའི་ནཉ྄འི་ན་བཞག་པས་རྒྱལ་རིགས་ལམ་ལ་མི་
འཇུག་ཞེས་གྲུབ། དོ་ཥ་སྐྱོན། ཨཱ་ཀ་ར་འབྱུང་གནས། མཚམས་སྦྱར་བས་དོ་ཥཱ་ཀ་ར། སླར་ཡང་པྲ་མང་པོ། དོ་ཥ་སྐྱོན། སམྦངຉན་བས྄ྡོངས་ནས། མཱམ྄་བདག ཨིཏྠ་འདི་
ལྟར། མ་པྲི་ཡཾ་དགའ་མེད། ཀིན་ཅིས། ན་བཱ་དྷ་ཏི། མ་མནར་ར྄ོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་རིགས་
ཀྱི་ལམ་སྟེ་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ལེགས་པར་སྐྱོང་ཞིང༌། ངན་པ་ཚར་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི། སྐྱོན་གདུག་རྩུབ་དང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བསྡོངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། སྔོན་གྱིས་ས་བདག་དགེ་རྣམས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་བུ་
བཞིན་ལེགས་བསྐྱངས་པ། །རྩོད་དུས་ཆོས་ལ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱིས། །དེང་སང་རི་

530

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དྭགས་དགོན་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངའ་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཉམ་ཆུང་
བདག་ཅག་རྣམས་གནོད་པ་མ་བྱས་པར་ཡང་ཚར་གཅོད་པ་ཁོ་ནས་དགའ་བ་མེད་པར་འདི་ལྟར་ཅིས་མ་མནར་ཏེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མནར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་གཞི་ཟླ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལྟར་དུ་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར་ན།
རྒྱུ་སྐར་ལམ་ལ་རབ་གནས་པ། །
མཚན་མོར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ནས། །
སྲོད་ཟླ་ཡིས་ནི་བདག་འདི་ལྟར། །
དགའ་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་མནར། །
ན་ཀྵ་ཏྲ་རྒྱུ་སྐར། པ་ཐ་མ་ལམ་སྟེ། རྒྱུ་སྐར་ལམ་ནི་ནམ་མཁའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང༌། ཝརྟྟི་ནཱ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའམ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་སྐར་ལམ་
ལ་རབ་འཇུག་པ། །ཞེས་པའི་དོན་དང༌། མཚན་མོར་བྱེད་པ་ཟླ་བའི་དངོས་མིང་ཀྱང་ཡིན་པ་ལྟར་ན། ཉི་མས་ཉིན་མོར་བྱས་པ་ལྟར་ཟླ་བས་མཚན་མོར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱང་ཟླ་བ་འོད་འབྱིན་པའི་དུས་མཚན་མོ་ཡིན་པས་མཚན་མོར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྙད་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི། དོ་ཥཱ་ཀ་ར་ཟླ་བའི་མིང་ཡིན་པར་མ་བྱས་པར་བྱེད་ལས་ཙམ་ལ་འཆད་དགོས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ན་གསལ་ལོ། །དེས་ན་དོ་ཥཱ་མཚན་མོ། ཀ་ར་བྱེད་པ་སྟེ་མཚམས་སྦྱོར་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོ་ཥཱ་ཉིད་ཐོག་མ་ནས་རིང་པོ་ཡིན། སམྦངຉན་འབ྄ྲེལ་པ། པྲ་དོ་ཥ་མཚན་མོའི་དང་པོ་སྟེ་སྲོད། རཱ་ཛྙཱ་ཟླ་
བ་སྟེ་ཁྱད་གཞི། ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་གོ་དོན་ནི། ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཟླ་བ་འདིས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ལམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་

531

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔའམ་འཇུག་བཞིན་དུ། མཚན་མོའི་དང་པོ་སྲོད་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་བྲལ་བས་

ཉན་པའི་འདོད་ལྡན་བདག་འདི་ལྟར་དགའ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཅིས་མ་མནར་ཏེ་མནར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་འཆད་ལུགས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་
གཞུང་ཚིག་གཞན་རྣམས་འདྲ། རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར། མཚན་མོའི་གནས་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །སྲོད་ལ་ཟླ་བས་བདག་འདི་ལྟར། །ཞེས་དོ་ཥཱ་མཚན་མོ་དང་ཨ་ཀ་ར་གནས་ལ་བསྒྱུར་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་མཚན་མོའི་གནས་ཅན་དུ་བཤད། འདི་ལ་སྔར་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས། སམྦངຉན་བས྄ྡོངས་པ་དང༌།
རཱ་ཛྙཱ་ལ་བ་བསྒྱུར་ནས། མཚན་མོར་བྱེད་པ་དང་བསྡོངས་ནས། །སྲོད་ལ་ཡིས་ནི་བདག་འདི་ལྟར། །ཞེས་བསྒྱུར་མོད། སྤྱིར་རཱ་ཛན་ལས་སྒྲུབ་པའི་རཱ་ཛྙཱ་ཞེས་པ་ཟླ་བ་ ྄དང་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་པ་གཞིར་བཅས་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཟླ་བ་རང་ལ་བསྒྱུར་ན། དོ་ཥཱ་ཀ་ར་ཡང་མཚན་མོར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟླ་བའི་མིང་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བོད་འགྲེལ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། བསྡོངས་ནས་ཞེས་
པ་དང་སྦྲེལ་བས། ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་བསྡོངས་ནས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་འབྲེལ་མེད་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་ཞིང༌། ལ་བ་ལ་བསྒྱུར་ན་ཡང་སྲོད་ཀྱི་ལ་བས་ཇི་ལྟར་མནར་བའི་
བཤད་པ་བྱར་མེད་ལ། ཡང་ན་འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་སྐབས་འདིར་མང་བའི་
ཕྱིར། འདི་ལའང་འདོད་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་གོས་སུ་བྱས་པའི་ལ་བ་ལྟ་བུས་སྲོད་དུས་ཀྱི་

ཚེ་འདོད་པས་གདུང་བའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་བློས་གསར་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་

532

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ན་འགྲིག་རུང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་འདྲ་ཡོངས་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པར་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་བའི་གསར་བཟོའི་བཤད་པ་ནི་རྙོག་མ་སློང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། གཞན་ཡང་སྲོད་ལ་ཞེས་བསྒྱུར་བས་ནི་མཚན་མོར་བྱེད་པ་བྱེད་ལས་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། ཁྱད་གཞི་ཟླ་བ་དངོས་གཏན་ནས་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་

གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་བཞིན་འགྱུར་ཆད་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་པྲ་དོ་ཥའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་འདི་ལ་ཡང་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་མེད་པར་བཞག་འདུག་ཀྱང་སྦྱར་བའི་གྲངས་སུ་ངེས་པར་བགྲང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བར་བྱས་ཏེ། རཱ་ཛྙཱ་ཟླ་བ། སམྦ་ན་ངຉ་ན་འབ྄ྲེལ་བ།
དོ་ཥཱ་ཀ་ར་མཚན་མོར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སམ་མཚན་མོའི་གནས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བས། ཉེས་པ་དེ་དག་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་འགྱུར་བཅོས་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་སྐད་ཤློ་ཀ་གཅིག་བོད་སྐད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བ་དེ་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། རཱ་ཛྙཱ་ཞེས་པ་ཟླ་བའམ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་ཡིན། འདི་ལ་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རིམ་པས་གཅོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་དད་པ་ནི། དོ་ཥཱ་ཀ་ར་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་དོ་ཥ་སྐྱོན། ཨཱ་ཀ་ར་འབྱུང་གནས། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་དོ་ཥཱ་མཚན་མོ། ཀ་ར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཨཱ་ཀ་ར་གནས་སོ། །ན་ཀྵ་ཏྲ་སོགས་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ན་དགག་ཚིག ཀྵ་
ཏྲ་པ་ཐ་བརྟི་ན་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ན་ཀྵ་ཏྲ་
ཞེས་རྒྱུ་སྐར་གྱི་མིང༌། པྲ་དོ་ཥ་རྒྱལ་པོའི་ཚེ། པྲ་ནི་ཉེར་བསྒྱུར་ཏེ་མང་པོའི་དོན། དོ་

533

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཥ་སྐྱོན། ཟླ་བའི་ཚེ་པྲ་དང་པོ་དོ་ཥཱ་མཚན་མོ་སྟེ་སྲོད་ལ་འཇུག་པས་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་གི་དཀྱིལ་དུ། ཅིག་ཤོས་ལ་འཇུག་པ་ན་ཚིག་མཚམས་བཅད་ནས་འདོན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་དང་ཉེར་བསྒྱུར་དང་དགག་ཚིག་ཡོད་མེད་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཐ་དད་དང༌། མཚམས་སྦྱར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་སྐད་ཤློ་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཚིག་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འདྲེས་པས་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ཚིག་འདྲ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཉམ་ཉིད་དཔེ་ནི། རྒྱ་སྐད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཁོ་ནས་ཐ་དད་ལ་འདིར་དེ་གཅིག་པུར་མ་ངེས་པར་དགག་ཚིག་གང་ཉེར་བསྒྱུར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་
ཁྱད་པར་དང༌། སྐད་གཉིས་ཀ་ལའང་མཉམ་ཉིད་དཔེ་ལ་སྐྱེད་ཚལ་དང་བུ་མོ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྨོས་པ་དང༌། དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བ་སོགས་དགོས་ལ།
འདིར་ནི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དག་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཙམ་ལས་དེ་གཉིས་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་སྦྱོར་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཆེར་ཡོད་
དོ། །གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི།
དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་འགོག་པ་དང༌། །
ལྡོག་པ་ཅན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །
སྦྱར་བ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏེ། །
ཞེས་པའི་དོན། བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འགྲན་ཟླ་དང༌། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་

534

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དཔེའི་སྦྱར་བ་དང༌། ངང་པའི་རྒྱལ་པོས་ཉེར་སྤྱད་འོས། །སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་

སྦྱར་བ་དང༌། བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་པདྨར་སྡང༌། །སོགས་འགོག་པའི་དང༌། ཁྱོད་དང་
རྒྱ་མཚོ་དུརྦ་རཽ། །ཞེས་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས། དྲི་ཡི་བཞོན་པ་
ཡིད་འོང་མཐོ། །སོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དང༌། དཀྵི་ཎྱ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །སོགས་
དོན་གཞན་བཀོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་གོང་དུ་སོ་སོའི་སྡེ་ཚན་
གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
བཞི་པ་སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བདུན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མིང་དགོད།
དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་མིང་དགོད་པ་ནི།
གཞན་པ་འགའ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ། །
འགའ་ཞིག་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན། །
གཞན་པ་བྱ་བ་འགལ་མིན་ཡོད། །
འགལ་བའི་ལས་ཅན་དག་ཀྱང་གཞན། །
སྦྱར་བ་ངེས་པ་ཅན་ཡང་ཡོད། །
ངེས་པ་འགོག་པ་གཟུགས་བརྗོད་དང༌། །
འགལ་མིན་འགལ་བ་ཅན་ཡང་སྟེ། །
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང༌། །
དཔེར་བརྗོད་དག་ལ་གསལ་བར་འགྱུར། །
སྦྱར་བའི་རྒྱན་གཞན་པ་སྔར་མ་བརྗོད་པ་འགའ་ཞིག་འདིར་བསྟན་པར་
བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྱར་བ་འགའ་ཞིག་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀས་

535

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པ་སྟེ་གཅིག་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་དང༌། ཐོག་མར་སྒྲ་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་མཐར་དེ་ལས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་བཟུང་བྱེད་པའི་ངེས་པ་ཅན་དང༌། ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ངེས་པ་དེ་སླར་ཡང་འགོག་པ་བརྗོད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འགལ་
བ་མིན་པ་དང༌། ཁྱད་ཆོས་སྒྲ་སྦྱར་བ་རྣམས་ཁྱད་གཞི་སྔ་མ་ལ་འགལ། ཕྱི་མ་ལ་མི་འགལ་བའི་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རང་རང་གི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས།

༼༡-ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ།༽
དང་པོ་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
འཁྱོག་ཅིང་ཡིད་འོང་རང་བཞིན་ཅན། །
ཆགས་པ་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་མ། །
མཛེས་མས་བསྐུལ་བའི་མིག་དང་ནི། །
ཕོ་ཉ་མོས་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགུགས། །
སྐབས་འདིར་འཁྱོག་ཅིང་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་བ་ཀྲ་ཞེས་ད་ལྟ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་དཔེར་འདུག་ཀྱང༌། །རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་པོས་བཀྲལ་བའི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་མི་སྣང་བས། འཁྱོག་ཅིང་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་འདི་མེད་པར་མངོན་ལ། དཔང་ཊཱིཀ་

ཏུའང་བཤད་པ་མི་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན། འོན་ཀྱང་བ་ཀྲ་ཞེས་པ་འདིའི་དོད་གཞན་མེད་

536

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ན་སྡེབ་སྦྱོར་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ཡང་ཅི་ཡོད་མ་ངེས་གསུངས། དེས་ན་འདིར་ད་ལྟ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་

ཡོངས་གྲགས་ལྟར་འཆད་ན། ཁྱད་གཞི་མཛེས་པའི་ཟུར་མིག་དང༌། དེས་མཛའ་བོ་འབོད་དུ་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་མོ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། མིག་ཟུར་ཆགས་ཉམས་སུ་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་འཁྱོག་པ་དང༌། ཕོ་ཉ་མོ་གཡོ་སྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་ངག་ཁྱོག་པ་གཉིས་སྒྲ་
སྦྱར། གཉིས་ཀ་ཡང་རྩུབ་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ན་དགའ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་ཡིད་འོང་གི་རང་བཞིན་དུ་དོན་སྦྱར། མིག་ཆགས་མྱོས་ཀྱིས་དམར་བས་སམ་བརྡ་
ཐབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པ་མཛའ་བོ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དང༌། མཛའ་བོ་
སྦྲོན་པར་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་མོ་བྲན་མོས་ཀྱང་རང་གི་དཔོན་མོའི་ཆགས་པ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཛའ་བོ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྒྲ་སྦྱར། ཁྱད་གཞི་དེ་
གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་པོ་མཛེས་མས་བསྐུལ་བ་ཡང་སྒྲ་སྦྱར་ནས། མིག་དང་ནི། ཕོ་ཉ་མོས་ཀྱང་ཞེས་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དུ་སྨོས་པ་དེ་གཉིས་ཀས་མཛའ་བོ་འགུགས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་བྱས་པར་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བའོ། །

༼༢-བྱ་བ་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ།༽
གཉིས་པ་བྱ་བ་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།
ཡིད་འོང་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད། །
འཇམ་ཞིང་མྱོས་པའི་གདངས་སྙན་ཅན། །
ཁྱུ་བྱུག་སྒྲ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །
དཀར་མིན་མིག་ཅན་དག་ལ་འཁྱུད། །

537

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའདིར་ཁྱད་གཞི་ཁུ་བྱུག་གི་སྒྲ་དང་མཛེས་མ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀའང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང༌། འཇམ་པ་ནི་ཁུ་བྱུག་གི་སྐད་ཀྱིས་ཉན་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་

རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང༌། མ་ད་ཀ་ལཱ་མྱོས་པའི་གདངས་སྙན་ཅན་ཏེ། མ་ད་མྱོས་པ། ཀ་ལཱ་མི་གསལ་བའི་སྒྲའམ་དོན་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་འབྲེལ་མེད་ལ་འཇུག་པ། ཁུ་བྱུག་གི་སྐབས་སུ་སྐད་གདངས་སྙན་པ་དང༌། བུད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་སྦྲང་ཆང་
གིས་མྱོས་པའི་སྒྲ་ཚིག་འཁྲུགས་པ་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་གྲོང་ཚིག་ལས་ལྡོག་པའི་ཚིག་གི་མཛེས་ཆོས་ཙམ་སྟེ། དོན་བུད་མེད་འཁྲིག་བདེས་མྱོས་པའི་སྐད་གདངས་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀཱ་མ་དྷེ་ནུར། མཛེས་མ་སྦྲང་རྩིས་མྱོས་པ་ཕལ་
ཆེར་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་ལས་བྱུང་མྱོས་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་དོན་སྦྱར་ནས། ཁྱད་གཞི་དེ་གཉིས་ཐོས་བྱ་དང་འཁྱུད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང༌། ཐོས་བྱ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཁྱུད་བྱ་ལ་འཁྱུད་པ་

ཐོབ་ཅིང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀས་འཁྱུད་པའི་བྱ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ན་བྱ་བ་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

༼༣-འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ།༽
གསུམ་པ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།
ཆུ་མ་དང་སྦྱར་འཕེལ་བ་ཡི། །
དམར་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ཅིང༌། །
ཚ་ཟེར་ཅན་འདི་ནུབ་གྱུར་ཏེ། །

538

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལུས་སྐྱེས་དག་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །
འདིར་ཁྱད་གཞི་ནི་ཚ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཉི་མ་དང༌། འདོད་པའི་ཆགས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱ་སྐད་བཱ་རུ་ཎཱི་དང་བོད་སྐད་ཆུ་མ་ཞེས་པ་ཆང་དང་ནུབ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བས་ན་སྦྱར་བའོ། །དེ་ཡང་ཉི་མ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་མ་

དང་སྦྱར་བ་སྟེ་ནུབ་རིར་གཞོལ་བས་དགོང་ཀའི་ཐུན་མཚམས་དམར་བར་སྟོན་པ་དང༌། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཆགས་པ་ཆང་གི་བཏུང་བ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ་འཕྲད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་མདངས་དམར་བར་སྟོན་པ་གཉིས་ཀའང་ཝཱ་རུ་ཎཱི་དང་སྦྱར་བའི་རྐྱེན་
གྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་དོན་སྦྱར་ནས། སླར་ཚ་ཟེར་ཅན་ཉི་མའི་དམར་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནུབ་ཅིང་མེད་པར་གྱུར་ལ། ལུས་སྐྱེས་ཆགས་པའི་དམར་བ་ནི་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དམར་བ་དང༌།
ཆགས་མདངས་ཀྱི་དམར་བ་གཉིས་ལས་སུ་གྱུར་པ་ནུབ་པ་དང་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་དག་
འགལ་བས་ན་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཝཱ་རུ་ཎཱི་དང་སྦྱར་བས་དམར་བ་སྟོན་པ་དང་ནུབ་པ་དང་འཕེལ་བ་རྣམས་སོ། །
སྐབས་འདིར་རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས་མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས། ཆུ་མ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་
འཇུག་པར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲེལ་མཛད་ཕྱི་མ་ཀུན་འབྲངས་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་
གཉིས་ནས་ནི་དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ། །

༼༤-ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ།༽
བཞི་པ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།

539

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརལ་གྲི་ཉིད་ལ་ནིསྟྲ່་ཤ། །
གཞུ་ཉིད་ལ་ནི་འཁྱོག་པོ་ཉིད། །
མི་དབང་འདི་ཡི་མཱརྒ་ཎ། །
མདའ་རྣམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན། །
ནིསྟྲ່་ཤའི་སྒྲ་སྤྱིར་རལ་གྲི་དང་ཁྲོ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐབས་འདིར་
བརྗོད་པར་འདོད་པ་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་བརྩེ་མེད་ཁྲོ་གཏུམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་
མི་དབང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་དེ་འདིར་རལ་གྲི་ཉིད་ལ་ངེས་བཟུང་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བ་ཀྲ་ཏཱ་སྟེ་འཁྱོག་པོའི་སྒྲ་གཞུ་དང་གཡོན་ཅན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པས་སྒྲ་དེ་འདིར་གཞི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གོ །མརྒཱ་ཎ་མདའ་དང་ རྒཱ སློང་པོ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱལ་པོ་བདག་ཉིད་སློང་བ་པོ་མིན་པའམ། ཡང་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་མངའ་འབངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་ཡང་སློང་བ་པོ་བཀྲེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་

དེ་འདིར་མདའ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་བཟུང་བྱས་པ་སྟེ། སྒྲ་སྦྱར་བ་དེ་རྣམས་དོན་གཉིས་རེ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱལ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དམན་པ་སྨད་པར་འོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་བཀག་ནས་ཅིག་ཤོས་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་
ན་ལ་ངེས་བཟུང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མ་
ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་བསྟོད་པ་མཛད་པར། གང་གི་མང་ཐོས་ཉིད་ལ་ཤྲུ་(རིག་བྱེད་)ཏི་དང༌། །སྐྱོན་མེད་བསམ་གཏན་མཆོག་གི་ཡོ་ག་(གོ་བགོ་བ་)སྟེ། །རྣམ་དཔྱོད་རྒྱས་པ་ཉིད་

540

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལ་པྲ་པཉྩ། (ལོག) །མཐོན་པོའི་སར་གནས་མུརྩི་ཏ་(རྨོངས་)ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼༣-ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ།༽
ལྔ་པ་ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུངས་ལ་ཚེར་མ་ནི། །
པདྨའི་ཡུ་བ་ཉིད་ལའོ། །
འོན་ཀྱང་ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པ་ལ། །

འཁྱུད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལའང་མཐོང༌། །
འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཀྱེ་ལྷ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་
ཀྱིས་བསྲུངས་པའི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ལ་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པའི་དགྲའི་འཚེ་བ་མེད་ཅིང༌། བདག་འབྲས་ངན་པ་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པས། ཀཎྚ་ཀའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་མེ་ཏོག་པདྨའི་ཡུ་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྤུ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཐོག་མར་ངེས་བཟུང་བྱས་པ་ལ། ཡང་སླད་ནས་འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ་ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་འཁྱུད་པའི་ལུས་ལའང་ཆགས་པས་བསྐྱེད་
པའི་སྤུ་ལོང་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་དང་པོར་ངེས་པ་བྱས་པ་དེ་སླད་ནས་འགོག་པས་ངེས་འགོག་དང༌། ཀཎྚ་ཀའི་སྒྲ་ཚེར་མ་དང་དགྲ་བོ་དང་པདྨའི་ཡུ་བའི་སྤུ་དང་ལུས་ཀྱི་སྤུ་

ལོང་རྣམས་ལ་སྒྲ་སྦྱར་བས་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་བསྔགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་

པོ་དེ་ལ་དགྲ་མེད་པར་སྟོན་ཞིང་བསྟོད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བའོ། །འདིར་ཀཎྚ་ཀའི་སྒྲ་ཚེར་མ་ལའང་ངེས་པར་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདིར་ཡང་

541

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབཀོད་པ་ཡིན། གཞན་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་ཀཎྚ་ཀའི་སྒྲ་ཚེར་མ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་མེད་ཅེས་པའི་བཤད་པ་འདི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །

༼༦-འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ།༽
དྲུག་པ་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།
ས་འཛིན་ཀ་ཊ་ཀ་མང་ཞིང༌། །
གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་ངེས་པར་དར། །
སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་མྱུར་བ་སྟེ། །
རྗེ་བོ་ནུས་པ་འཛིན་ཡང་དེ། །
ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་རྐང་པ་བཞི་ཀ་ལའང་མཚུངས་པར། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་དང༌། ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ལ་རྐང་པ་རེར་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་བཞག་ནས་དེ་དག་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྒྱལ་པོའི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པར་སྒྲ་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོའི་ཁྱད་གཞིའམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རི་དང་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ས་འཛིན་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་མིང་གི་སྒྲ་སྦྱར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཀ་ཊ་ཀ་མང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀ་ཊ་ཀ་ནི་རི་བོའི་སྐབས་རི་ཞོལ་ལ་འཇུག་སྟེ་འདོད་འཇོར། རིའི་སྐད་སྨད་རྒྱས་པ་ནི་ཀ་ཊ་ཀཿ རི་ཞོལ་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་རི་ཕྲན་འབར་འབུར་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ་དང༌། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་ལག་གདུབ་དང་ཕོ་བྲང་ལ་འཇུག རྒྱལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་ཅེས་འགྲེལ་པ་ལ་ལར་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །རྐང་པ་གཉིས་པར་ཁྱད་གཞི་ཉི་མ་དང་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དེ་གཉིས། ཏེ་ཛ་སྭཱི་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་

ཞེས་མིང་གི་སྒྲ་སྦྱར། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ནི་ཡ་ཏོ་ད་ཡ། ཞེས་པའི་ནི་ཡ་ཏ་ངེས་

542

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པར་ཨུ་ད་ཡ་འཆར་བའམ་དར་བ་སྟེ། ཉི་མ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་

མཐའ་ཀླས་པའི་གཟི་མདངས་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ངེས་པར་འཆར་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་ངེས་པར་
དར་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྒྲ་སྦྱར། རྐང་པ་གསུམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་ནི་ཚངས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཚངས་པས་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་སམ་དངོས་མིང་ཀྱང་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ནི་གཞན་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་
མིང་གི་སྒྲ་སྦྱར། དེ་ཡང་ཚངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པས་ཀུན་གྱི་དང་

པོར་བྱུང་བ་དང༌། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཟིན་པས་རྒྱ་དཔེར་ཡང༌། ཨཱ་སཱིཏ་ཞེས་འདས་ཚིག་ཡ྄ོད་པས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་ཞེས་
པ་འཐད་ཀྱི། བདག་བྱུང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མ་དག་གོ །ཁྱད་ཆོས་དཀྵཿ ཞེས་པ་འདི་མདོ་
རྣམས་སུ་མྱུར་བ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཞིང༌། དེ་ཉིད་མི་གྲུང་པོའི་མིང་ཡང་ཡིན་པས་ཚངས་པའི་སྐབས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་མྱུར་བ་ཞེས་པ་ཚངས་པའི་བྱེ་བྲག་ཞིག་དང༌། རྒྱལ་པོའི་ཚེ་མཁས་ཤིང་གྲུང་པའམ། ཡང་ན་རཏྣ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་པར་མཁས་པ་སྟེ་དཔའ་བ་དང་ཞེས་འབྱུང་བས་དཔའ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔར་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་གསུམ་པ་འདི། མཁས་པ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་སྟེ། །ཞེས་བསྒྱུར། དཔང་
ཊཱིཀ་མ་གཏོགས་པའི་བོད་འགྲེལ་ཕལ་ཆེ་བར་ཡང༌། མཁས་པ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་ཚངས་པ་སྟེ་ཁྱད་གཞི། སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་ཞེས་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཀྲལ་ཡང༌། དཀྵཿམཁས་པ་ལ་བསྒྱུར་བ་ཅུང་ཟད་འགྱུར་མི་ལེགས་པ་དང༌། འཆད་ཚུལ་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པས་འདི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྐང་པ་བཞི་པར་ཁྱད་གཞི་སྨིན་

543

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདྲུག་གི་བུ་སྟེ་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་དང་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ། སྭ་མཱི་རྗེ་བོ་ཞེས་མིང་གི་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ་འདི་ཡང་གདོང་དྲུག་ལ་དངོས་མིང་ཡང་ཡིན། ལྷ་མང་པོའི་རྗེ་བོ་ཡིན་པ་ལ་བཀྲལ་ཡང་ཆོག རྒྱལ་པོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེས་ན་དོན་སྦྱར་
ཀྱང་ཡིན་དུ་རུང་ངོ༌། །ཁྱད་ཆོས་ཤཀྟི་དྷཱ་ར་ཞེས་པ་གདོང་དྲུག་གི་མིང་ཡང་ཡིན་མོད། གཙོ་བོ་ཕྱག་ཆ་འཕང་མདུང་འཛིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མངའ་བས་དང༌། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ནུས་པ་འཛིན་པ་སྟེ་མཐུ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག དེ་ཡང་ཤཀྟི་ཞེས་པ་ཤཀླ་ནུས་པའི་
བྱིངས་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །
སྐབས་འདིར་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་དུ། དཔེའི་
ཁྱད་གཞིའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རེས་སྨོས་པས་རྐང་པ་རེར་ལྷ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་མིང་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་ཞར་ལས་འཐོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མིན། འདི་ལ་མཁས་པ་བདེ་བའི་བློ་གྲོས་དང་སྣར་ཐང་པཎ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་ཤློ་ཀ་ཡོངས་རྫོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་ནས། རི་ཉི་མ་འཆར་ས་ཞིག་ན་དྲང་སྲོང་མཁས་པ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་སྔགས་ཀྱི་ནུས་

པ་འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་བཤད་ལུགས་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་མཛད་པ་དེ། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཁྱད་ཆོས་ཤཀྟི་དྷཱ་ར་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པས་མཚོན་ཆ་ཤཀྟི་ཞེས་བྱ་
བ་འཛིན་པ་དང༌། ནུས་པ་སྤྲོ་བ་དང༌། སྔགས་ལས་བྱུང་བའི་མཐུ་སྟོབས་འཛིན་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ལ་འཁྲིས་ནས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་དེ་ལྟ་
བུ་སྔར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གང་དུའང་མེད་པ་ལ་གསར་དུ་བློས་བཏགས་ཙམ་བྱས་ནས་སྦྱར་བ་ག་ལ་འཐད་ཅིང༌། དཔང་ལོའི་གསུང་དེ་ནི་ཤཀྟི་དྷཱ་རའི་སྒྲ་རྒྱལ་པོ་ལ་

544

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ནུས་པ་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་སྔགས་ལས་བྱུང་བའི་མཐུ་སྟོབས་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱོར་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྒྲས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་ཀུན་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྒྲ་སྦྱར་བའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཁྱད་གཞི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་འགལ་བས་འགལ་མིན་གྱི་སྦྱར་བའོ། །

༼༧-འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ།༽
བདུན་པ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།
ཉམས་མེད་ཡིན་ཡང་ཆོས་གཅོད་མིན། །
རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཟད་མི་ཤེས། །
བདེ་བྱེད་ཡིན་ཡང་ལག་འགྲོ་མེད། །
ལྷ་ཡང་ཝི་བུ་དྷ་མིན་ཤེས། །
འདིར་ཡང་ཁྱད་གཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྐང་པ་བཞི་ཀ་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཁོ་ན་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྐང་པ་རེར་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱས་ནས་ཀུན་ཀྱང་མིང་གི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཁྱད་གཞིའི་སྐབས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འགལ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྒྲའི་ངོར་བྱས་ཁྱད་གཞི་སྔ་མ་ལ་འགལ། ཕྱི་མ་ལ་མི་འགལ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ངོས་མ་ཟིན་པ་གྱ་ཚོམས་སུ་བཀྲལ་བས་
ཕྱིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལ་ལྡོག་པ་ཅན་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡིན། གཞན་མཚན་ཉིད་ཇི་བཞིན་པ་ལྟར་ན་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་དཀའ།

545

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའབྱོར་ན་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་བོད་མཁས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའང་ཡིན། དེས་ན་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
འཆད་ན། རྐང་པ་དང་པོའི་ཁྱད་གཞི་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། བརྗོད་པར་འདོད་པ་མིའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཉམས་མེད་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱབ་འཇུག་རྟག་པའི་གོ་འཕང་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་རང་གི་མངའ་ཐང་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཁྱད་གཞིའི་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འགལ་བ་འདི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱད་ཆོས་རྒྱ་དཔེར་ཨ་ཝྲ་ཥོཙྪ་དཱི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཝྲི་ཥའི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ལས་འདིར་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཕྱོགས་སུ་གླང་དང༌། མིའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པས། ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྔོན་ལྷ་མ་ཡིན་གླང་གི་
གཟུགས་ཅན་དུམ་བུར་བཅད་ཅིང་བསད་པར་གྲགས་པས་གླང་མི་གཅོད་པ་འགལ། རྒྱལ་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་ཆོས་གཅོད་མིན་པ་མི་འགལ་
བའོ། །འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་གླང་གི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་མ་

ཡིན་དེས་བཅད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ་གསུངས་པ། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། གཏམ་དེ་རྒྱ་
གར་བ་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པར་ཤེས་སླ་བར་དགོངས་ནས་མ་སྨོས་པ་དང༌། ངག་དབང་གྲགས་པས་ཟུར་སྨོས་ཙམ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་གཅོད་པ་ནི་ཙྪི་དིར྄་གཅོད་པའི་བྱིངས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུམ་བུར་གཅོད་པའི་དོན་ཡིན། འགའ་ཞིག་ཏུ་
ཆོས་སྤྱོད་ཅེས་བྲིས་ནས། འགྲེལ་མཛད་འགའ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི་མ་
དག་པའི་ལམ་དུ་འཕྱན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ཡི་གེ་དག་པར་འབྲི་བ་གལ་ཆེའོ། །

546

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྐང་པ་གཉིས་པར་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་ཟླ་བ་རཱ་ཛའི་མིང་གི་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟླ་བ་རྒྱལ་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས། རྒྱུ་སྐར་གཟའ་
དང་བྲམ་ཟེ་དང༌། །སྨན་དང་མཆོད་སྦྱིན་མཚན་མོ་རྣམས། །དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་

པོ་རུ། །ཟླ་བ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རཱ་ཛ་སྟེ་རྒྱལ་
པོའ། །ོཁྱད་ཆོས་ཨ་ཀྵ་ཡཿ ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། ཟླ་བ་ནག་ཕྱོགས་ལ་འཛད་པས་མི་ཟད་པ་འགལ་ཞིང༌། རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཟད་མི་ཤེས་པས་མི་འགལ་བའམ། ཡང་ན་ཨ་ཀྵ་ཡཿ རྒྱལ་པོ་ཡིད་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཞི་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ། །
རྐང་པ་གསུམ་པ་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་བདེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
སྦྱར་བ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ལ་དངོས་མིང་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཡང་རང་གི་མངའ་འབངས་ཀྱིས་

གནོད་འཚེ་དང་དགྲ་བོ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་པས། ཤངྐར་སྟེ་བདེ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་ཆོས་བྷུ་ཛངྒའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྲུལ་རྒྱན་ལ་འཇུག་པས་དེ་མེད་པ་འགལ་ཏེ། ལུང་ལས། གདེངས་ཀ་འཛིན་པས་རལ་ཐོད་བཅིངས། །བྲང་འགྲོས་རྣ་བའི་རྒྱན་བྱས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་
པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། བྷུ་ཛངྒ་ནི་དྷུརྟ་སྟེ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཁྲམ་དང་གཡོ་རྒྱུ་ཅན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའམ་ཡང་ན་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་མི་འགྲོགས་པས་མི་འགལ་ལོ། །
རྐང་པ་བཞི་པ་འདི་ལ་བསྒྱུར་ལུགས་མི་འདྲ་ཙམ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང༌། ཨ་བི་བུ་དྷ་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར་ན་སྒྲའི་ངོར་ཉམས་པ་དང༌། ཛ་ཛྙེ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཤེས་སོ་

547

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཟེར་བའང་ཆད་ན་མི་རུང་བས། གཞུང་ཚིག་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷའི་འགྲོ་བ་དང་མིའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཡིན་པ་ལྷ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་བི་བུ་དྷ་ནི་ལྷ་སྟེ་དེ་ཉིད་མིན་ཞེས་དགག་ཚིག་གིས་བཀག་པ་ལྷའི་འགྲོ་བ་དང་འགལ། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་བི་བུདྷ་མཁས་བྲལ་ཏེ། དེ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་བ་རྒྱལ་པོ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མི་འགལ་བ་དང༌། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་དོན་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བའི་རྒྱན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་སོ་ནི་བྱ་བའི་ཚིག་སྟེ། འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱུང་ཡང་ཞེས་བསྒྱུར་མོད། བྱུང་བའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པས་མི་འཐད། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ད་ལྟ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་གཞུང་
གི་རྒྱ་དཔེའི་གོ་རིམ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་རྐང་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་འདུག་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་བསམས་ནས་འདིར་ཡང་གོ་རིམ་སྤྱི་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན།

བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད། མ་བཤད་པ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་

བསྟན་པ་ནི།
ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཡོན་ཏན་རིགས་དང་བྱ་བ་སོགས། །གང་དུ་མ་ཚང་ཉིད་བསྟན་པ། །དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་འདོད། །

548

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་གང་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
སྟོན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དང་བྱ་བ་
དང་སོགས་པས་རྫས་མ་ཚང་བ་ཉིད་དེ། མེད་པར་སྟོན་པའི་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་དོ། །འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ནི་
ཞར་བྱུང་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོའམ་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུའི་རིགས་
སོགས་མ་ཚང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཚིག་ཤུགས་ཅན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྒྱན་ལས་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་མིང་འདོགས་
ཀྱང་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཞེས་སོགས་སྨོས་པ་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་གོ་བའི་འཁྲུལ་གཞིར་གྱུར་ན་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་མི་ལེགས་སོ། །

༼༡-ཡོན་ཏན་སོགས་བཞི་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པ།༽
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སོགས་བཞི་མ་ཚང་
བ་བརྗོད་པ་དང༌། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་མཚོན། །
རྩུབ་པ་མ་ཡིན་རྣོ་བའང་མིན། །
དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་ཡིས་ནི། །

549

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པས་གསུམ་དག་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། །

མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་འདོད་ལྷའི་མཚོན་ཏེ་མདའ་ལྔ་པོ་འདི་ནི་རྩུབ་པ་མ་ཡིན་ཅིང་
རྣོ་བའང་མིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཡིས་ནི་ས་འོག་ས་སྟེང་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྲིད་པ་གསུམ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་ངང་གིས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམ་པར་གནོན་ནུས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་རྒྱུ་འདོད་ལྷའི་མདའ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཚོན་ཆའི་ཡོན་ཏན་རྩུབ་པ་དང་རྣོ་བ་སོགས་མེད་བཞིན་དུའང་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།འདི་དག་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་མིན། །
དྲི་ཟའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའང་མིན། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚངས་པའི་ཡང༌། །
དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་པར་བསྒྲུབ་པར་ནུས། །
ཡིད་འོང་མ་འདི་ནི་ལྷའི་བུ་མོ་མིན་ཞིང་དེའི་བྱེ་བྲག་དྲི་ཟའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ཁོ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་
ཐུབ་ཀྱི་སྡོམ་པའང་གཞོམ་པ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ན་གཞན་ཐ་མལ་པའི་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་མི་མོ་འགའ་ཞིག་མཛེས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུས་ལྷ་དང་དྲི་ཟའི་རིགས་མ་ཚང་བ་སྟེ་རིགས་དེ་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། འབྲས་བུ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་གཞོམ་ནུས་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་བྱུང་སྟོན་པའོ། །འདིའི་རིགས་ནི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་དཔེར་ཡང་ཀུ་ལ་ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །མཛོད་ལས། ཁམས་གཉིས་ལས་

550

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྐྱེས་སྲིད་འདོད་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཅིང་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་བཞག་ནས་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལྷ་དང་དྲི་ཟའི་བུ་མོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་པར་ཅི་སྟེ་ནུས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཐ་དད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཐུན་མོང་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་གིས་ཨུ་མ་བག་མར་བླངས་པའི་ཚེ། དེ་ཡི་གཟུགས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བས་ཚངས་པའི་སེམས་འཕྲོག་སྟེ་བརྒྱལ་ཞིང་ཁུ་བ་ཤོར་བ་དེ་ལས་བྱིས་པ་བརྩེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྲོང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་སྐྱེས་པར་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་དང༌། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལུས་འོད་བཏུས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྤྲུལ་པའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ཚངས་པ་ལ་ཕུལ་བས། དེ་དེ་ལ་ཆགས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འགྲོ་བ་ལ་བལྟས་པས་གདོང་བཞི་དང༌། སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བལྟས་པས་གདོང་པ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་བྱུང་བའི་སྟེང་གདོང་དབང་ཕྱུག་གིས་བཅད་པར་གྲགས་པ་དང༌། ཡང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་མྱུར་བའི་བུ་མོ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷའི་བུ་མོ་གཞན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་
ཞིག་ལ་ཚངས་པ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་དང་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལས་བུ་བཙས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེས་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཙམ་སེམས་ཆགས་པ་ལ། ལྷའམ་དྲི་ཟའི་བུ་མོ་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་པ་ལ་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་མ་ཚངས་པའི་མི་མོ་འགའ་ཞིག་གི་མཛེས་པའི་རྒྱུས། འབྲས་

551

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབུ་ཚངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་ནུས་པར་བརྗོད་པས་ན་རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ཁྲོ་གཉེར་དག་ནི་མ་བསྡུས་ཤིང༌། །
སོ་ཡི་གཡོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱོད་ལ། །
མིག་ཀྱང་དམར་པོར་མ་གྱུར་པར། །
དགྲ་ཡི་རིགས་ནི་ཉམས་པར་བྱས། །
གཡུལ་ལ་དཔའ་བའི་དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་ཁྲོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་བཞིན་ལ་མ་བསྡུས་ཤིང༌། སོའི་གཡོགས་ཏེ་མཆུ་སྒྲོས་ཀྱང་བསྐྱོད་དེ་འདར་བ་མེད་ལ། མིག་ཀྱང་སྡང་མིག་དམར་པོར་བལྟ་བ་སོགས་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་མེད་པར་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་སྟེ་མཐའ་དག་རང་དབང་ཉམས་ཤིང་བྲན་
དུ་བཀོལ་ནུས་པ་འདི་མཚར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་དགྲ་སྡེ་མཐའ་དག་རང་དབང་ཉམས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དཔའ་བའི་གྲགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །འདིའི་སྦྱར་གཞི་
བྱམས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་འཆད་པ་སོགས་སྣང་ཡང༌། འདིར་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་
གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྫས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ཤིང་རྟ་མེད་ཅིང་གླང་པོའང་མེད། །རྟ་མེད་རྐང་ཐང་མེད་པར་ཡང༌། །

552

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཟུར་མིག་ཉིད་ཀྱིས་བུད་མེད་རྣམས། །
འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་རྒྱལ། །
ཤིང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དམག་དང༌། དཔུང་བུ་ཆུང་སྟེ་རྐང་ཐང་གི་དམག་སོགས་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ཀ་ལྟ་ཞོག་རྫས་རེ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གི་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་བུད་མེད་འདི་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་སྲིད་པ་གསུམ་དབང་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་
ཅན་གྱིས་རྒྱུ་ཟུར་མིག་གི་མཛེས་པ་ལ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་མ་ཚང་བ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བརྗོད་པ་ནི་རྫས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འདིའི་རྫས་ནི་བདག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རང་ལ་དབང་བའི་ནོར་རྫས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྔར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལ་རྫས་སུ་བཞག་པ་དང༌། འདི་
གཉིས་རྣམ་བཞག་ཐ་དད་པས་འགལ་བར་སེམས་པ་དང༌། གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ཀ་མི་རུང་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་བརྟེན་པ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་ནུས། །ཞེས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ལའང༌། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང༌། །རྩུབ་པ་མ་ཡིན་ནས། ས་གསུམ་དག་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་དང༌། འདིར་ཡང༌། ཟུར་མིག་ཉིད་ཀྱིས་བུད་

མེད་རྣམས། །འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་

ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་དང༌། ས་གསུམ་དང༌། འགྲོ་བ་གསུམ་ཞེས་པ་རྣམས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས། འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གསུམ་ལ་

553

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པའཇུག་པ་དང༌། འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་དབྱེ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི། ཁྱབ་འཇུག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བརྒལ་བ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་

འགྲེལ་དུ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་ཙམ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བར་ནི་མིའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ལ། འོག་གི་གཞི་ནི་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །རི་ཁ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་གནས་པའི་རི་བོ་དང༌། སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བརྒལ་བར་བྱས་པ་འདི་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བརྒལ་བ་ཞེས་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འཛམ་གླིང་འདི་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་སོགས་མང་ཡང༌། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ནི་འདོད་ཁམས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་

པ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འགྲོ་བ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པའོ། །

༼༢-རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ།༽
གཉིས་པ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི།
ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་གཅིག་པ་དང༌། །
ཁ་ལོ་པ་ཉམས་རྟ་མི་མཉམ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟི་བྱིན་ཅན། །

ཉི་མས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་མནན། །
ཉི་མ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང༌། ཁ་ལོ་བ་དྲང་
སྲོང་འདྲོབ་སྐྱོང་གི་བུ་བྱ་ཁྱུང་གི་ཕུ་བོ་སྐྱ་རེངས་ཡིན་པ་དེའི་བརླ་ཆག་ནས་མེད་པར་གྲགས་པ་དང༌། ཤིང་རྟ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྟ་བཞི་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་ཆ་མི་མཉམ་པར་

554

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བདུན་ལས་མེད་པས་ཉི་མ་ལ་རྟ་བདུན་ཅན་གྲགས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་དེ་ལྟ་ནའང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གཟི་བྱིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་ཚོར་གཏམ་རྒྱུད་རེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐོས་ཀྱང་
རྒྱས་པར་མི་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་འབྲི་བར་རྔོ་མ་ཐོགས་སོ། །དེ་འཆད་པ་ནི།
གཟི་བྱིན་ཅན་སོགས་ཁྱད་པར་ལས། །
འདི་ནི་རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །
དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་རྣམས་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་སོགས་མ་ཚང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཚང་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གཟི་བྱིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པས་རྒྱུ་མ་ཚང་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྗོད་པས་ཅུང་ཟད་སྔ་མ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་འགྲེལ་ན་ས་བཅད་ལོགས་སུ་བཀོད་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མིང་འདོགས་ཀྱང་གཞུང་ཉིད་ལས། འདི་ནི་རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་བརྗོད། །ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བོར་ནས་གཞན་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་མ་བཤད་པ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི།
རིམ་པ་འདི་ཡིས་གཞན་གྱི་ནི། །
དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱ། །
གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་འདིས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་
རྣམས་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མཚོན་པའི་
ཕྱིར་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་ནི། འདི་ལ་དུག་ནི་ཅུང་ཟད་

555

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམེད། །འདི་ལྟ་ཞགས་པར་བརྗོད་མིན་ཡང༌། །འགྲོ་རྣམས་རི་དྭགས་མིག་ཅན་
གྱི། །མིག་གིས་བརྒྱལ་དང་འཆིང་བར་བྱེད། །བྱ་བ་མི་འགལ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །དེ་འདྲ་མཚོན་རྣོན་འགའ་ཡང་མིན། །བདུད་རྩི་ཡང་ནི་མ་ཡིན་མོད། །བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོ་དགའ་ཡིས། །སྐད་ཅིག་འཇོམས་ཤིང་འཚོ་བར་བྱེད། །བྱ་བ་འགལ་བའི་
ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་དག །མ་དུད་འཇམ་པའང་མ་ཡིན་
མོད། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །འགྲོ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར། །སྙན་པར་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་གོ་སླ། སྙན་པར་སྨྲ་བའི་དོན་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང༌། ནུ་མ་མ་དུད་པ་ནི་གྲོང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལང་
ཚོ་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང༌། བདེན་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ལས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པ་ཞིག་གོ །

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
བརྗོད་འདོད་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་དང༌། །
མཚུངས་པར་བྱས་ནས་འགའ་ཞིག་ནི། །
བསྟོད་སྨད་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་གང༌། །
དེ་ནི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བར་བཤད། །
དོན་གང་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་དང༌། དངོས་པོར་ན་མི་མཚུངས་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་

556

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་མིང་དོན་གང་ཡང་རུང་བའི་མཚུངས་ཆོས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པའི་ནུས་པས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་
ཕྱིར་བསྟོད་པའམ་ཡང་ན་སྨད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པའི་ཚིག་དེ་ནི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

༼༡-བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར།༽
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི།གཤིན་རྗེ་ལུས་ངན་ཆུ་ལྷ་དང༌། །
མིག་སྟོང་པ་དང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང༌། །
འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ། །
ཡུལ་གཞན་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛིན། །
ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཤིན་རྗེ་དང༌། བྱང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་ལུས་ངན་ཏེ་རྣམ་
ཐོས་ཀྱི་བུ་དང༌། ནུབ་ཀྱི་ཆུ་ལྷ་དང༌། ཤར་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཆེན་
པོ་དེ་རྣམས་དང་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང༌།
བསྔགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དངོས་པོར་ན་མཚུངས་ནུས་པའི་མཐུ་མེད་ཀྱང༌།
རང་ལ་དབང་བའི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་སྐྱོང་ཞིང་བསྲུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་མཚུངས་པར་བྱས་ཏེ་བསྟོད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པས་ན་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་རོ། །འདིར་ཡང་གླང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་

557

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཡལ་འདབ་ཏུ། ཟླ་བ་ཀུན་དགའ་ཉི་མའི་རབ་གསལ་དང༌། །མེ་ཡི་ཚ་བ་རླུང་གི་མགྱོགས་པ་དང༌། །སྙིང་རྗེ་ལ་དགའ་སྐྱེ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷན་

སྐྱེས་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མཐུན་ནོ། །

༼༢-སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར།༽
གཉིས་པ་སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི།
རི་དྭགས་མིག་དང་འགྲོགས་པ་དང༌། །
གློག་གི་རྩེ་དགའ་དག་དང་ནི། །
སྤྲིན་གྱི་རྩོམ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས། །

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་སོ། །
རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ་མཛེས་མ་དང་འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་དང༌། གློག་གི་རྩེ་དགའ་གཡོ་ཞིང་འགྱུ་བའི་གསལ་བ་དང༌། སྤྲིན་འདུ་འགོད་ཀྱི་རྩོམ་པ་བར་མེད་པར་
ཁྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་མི་གནས་ན་ཡུན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བུད་མེད་
དང་འགྲོགས་པའི་དགའ་བ་ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྤྲིན་

དང་གློག་འགྱུའི་ཡུན་དང་མཚུངས་པར་བྱས་ཏེ་སྨད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་འདི་ནི་སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོན་འབྱུང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལུས་སྲིད་མཚོའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང༌། །དུས་རླུང་གིས་སྐྱོད་ལས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་རྩེ་ཡི་མེ་ཏོག་དང༌། །སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་མིག་ནི་རྣམ་
པར་གཡོ་བ་དག་གི་ཆ། །འདི་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཁེངས་པ་འདི་ནི་

558

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ༌། །
སྐབས་འདིར་རྗེ་བོད་མཁས་པས། མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱན་འདིས་དཔེ་རྒྱན་མཚན་ཉིད་ལས། །ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྟོན། །གཞུང་འདིར་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་རྣམ་གཉིས་ཀྱང༌། །མང་པོའི་དཔེ་རྒྱན་ཙམ་དུ་སོང་མིན་ནམ། །ཞེས་དོགས་པ་བསླངས་ནས་རང་ལན་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་མོད། དོན་གྱི་སྙིང་པོ་དཔེ་རྒྱན་རང་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན་དཔེ་མཆོག་དམན་དང༌། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་མོད་ཀྱང༌། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་གྱིས་ན་དཔེ་དོན་
གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའམ། དོན་དེའི་ཁྱད་པར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་

དཔེ་འགོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། འདིར་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དམན་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ལམ། དེ་ལ་མཚུངས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་གྲགས་པ་དེ་དང་དོན་དུ་ན་མི་
མཚུངས་ཀྱང༌། རྒྱན་འདིའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་མཚུངས་པར་གསར་དུ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེ། འདི་ལའང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཆ་ཙམ་མཚུངས་
པ་ཞིག་ནི་དགོས་སོ། །དེས་ན་མང་བའི་དཔེ་ཡང༌། དགའ་མའི་རེག་པ་བསིལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་ལྷག་པར་མཚོན་ཕྱིར། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་མང་དུ་བཀོད་པ་
ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཁྱད་པར་དངོས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་མ་འདས། མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་

དཔེ་དང་འདི་གཉིས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ངོས་ནས་འདྲ་ཡང༌། །དཔེ་རྒྱན་ཡིན་མིན་དང༌། བྱ་བའི་ཆོ་ག་གཅིག་ལ་བསྡུས་མ་བསྡུས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་
གཞུང་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་གསལ་ཞིང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ནི་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཅི་

559

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཡང་མ་བཤད་དོ། །

༼དོན་རྒྱན་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་
བྲག་དཔེར་བརྗོད། མཇུག་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་སླད་དུ་ནི། །
གང་དུ་ཚིག་དོན་འགལ་བ་རྣམས། །
ཡང་དག་འགྲོགས་པར་རབ་བསྟན་པ། །
དེ་ནི་འགལ་བར་བཤད་དེ་དཔེར། །
སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བརྗོད་བྱ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་
རང་བཞིན་གཤིས་ཀྱིས་འགལ་འགལ་བར་ཡོད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ། དེ་ལྟར་འགལ་བར་
སྣང་བའི་ཁྱད་ཆོས་གསལ་བར་བརྗོད་པས། ཁྱད་པར་ཅན་དུས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བར་གོ་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། འདིའི་ཚིག་སྒྲོས་ལས་འགལ་ཟླ་ཡ་གཅིག་སྔོན་ལ་བཀོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སླད་དུ་དེའི་གྲོགས་སམ་
ཟླ་བོ་ཞིག་སླར་འགོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་གོ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང༌། རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་འདུག་པས་འདིར་ཡང་འགྱུར་རྙིང་རང་སོར་

བཞག་ལ། འོན་ཀྱང་གོ་དོན་དངོས་འདིར་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་རྒྱ་དཔེར་པཱརྠ་ནཱཾ་ཞེས་འབྱུང་བས་གང་དུ་ཚིག་དོན་ཞེས་འགྱུར་བཅོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་ཆོས་དེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ། གསལ་བར་གོ་བ་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་

560

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
འཆད་འགྱུར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་བར་རྟོགས་ནུས་མོད། སྐབས་གཞན་
དུའང་འདིའི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཆེས་གསལ་བ་དག་སྣང་བ་ནི། དུས་འཁོར་བསྡུས་རྒྱུད་དུ། ཁྱོད་ནི་རྒན་ཡང་གཞོན་ནུ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཁྱོད། །བུད་མེད་སྦྱོར་ཞིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་ལྡན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གཉེན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་དགྲ། །ཁྱོད་ནི་ཞི་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་པ་ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་བདུད། ཁྱོད་ནི་གྲོལ་
ཡང་སྲིད་པ་འདིར་ནི་འགྲོ་བ་སྨིན་པའི་དོན་དུ་གྲགས་པ་ཁྱོད་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་
པ་དང༌། རྒྱས་འགྲེལ་དྲི་མེད་འོད་དུ། གང་ཞིག་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ལས་གྲོལ་ཡང་སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྲིད་པ་འཛིན། །དེ་ནི་སྟོང་པའི་དོན་དག་སྟོན་མཛད་དུས་
ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཏོང་མ་ལགས། །སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་མེས་
བསྲེགས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བརྩེ་བས་བརླན། །མཛད་སྤྱོད་བརྟག་མིན་སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགྱེས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བདག་ཅག་འདུད། །ཅེས་དང༌། མདོ་སྡུད་པ་ལས། དཔའ་བོ་གར་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་ཡང་དག་འདས་
ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མིན། །ཉོན་མོངས་བསལ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱེད། །རྒ་དང་ན་དང་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་འཆི་འཕོ་སྟོན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་དག་རྒྱན་འདིའི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་གྱིས་མཐུན་ཞིང༌། གཞན་ཡང་
མཁས་མཆོག་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། གང་ཞིག་འཁྲུལ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཀྱང་རྟག་ཆད་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པ་གཞོམ་པ་དང༌། །བསྟོད་སྨད་ལ་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ཀྱང་དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་རྣམས་འཕྱ་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང༌། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མཐའ་

561

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདག་སྤངས་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་བསྟན་པ་ཡུན་དུ་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་
ངག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་ངག་གི་ཕྲེང་བས་ཆོས་རྣམས་སྡུད་མཛད་སྤྱི་བོས་

མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་རྒྱན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཨུ་དྲ་ཡ་ཎའི་རྟོགས་བརྗོད་ཡལ་འདབ་ཏུ། གང་ན་ཉི་མས་མུན་པ་སྤྲོ་བྱེད་གང་ན་ཟླ་བས་མེ་ཆར་འབེབས། །གང་ན་བདུད་རྩི་ལས་ནི་རབ་དྲག་ནག་པོ་བརྩེགས་པ་རབ་གསལ་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་མིན་དང༌། རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་ཤིས་པ་བརྗོད་པར། སྤྲིན་བྲལ་

ཉི་མ་སྟོང་གི་གཟི་འབར་བ། །འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྡན་མིན་གྱི་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཚིག་གྲོགས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟོས་པ་
རྣམས་རྒྱན་འདི་དང་རྣམ་པ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་སྣང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼༡-གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ།༽
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱ་བ་
འགལ་བ་ནི།
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་དག་ནི། །
མྱོས་པའི་གདངས་སྙན་ཅ་ཅོ་འཕེལ། །
རྨ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི། །
ཡིད་འོང་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ཉམས། །
སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། འདོད་འཇོ་ལས། གང་ཞིག་ངང་པ་ལུས་དཀར་ཞིང་རྐང་པ་དང་མཆུ་དམར་པོས་མཚན་པ་དེ་ནི་ངང་པའི་རྒྱལ་

562

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པོའ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་རྣམས་ངག་ནི་དགའ་བས་མོྱོས་པའི་གདངས་སྙན་པ་སྒྲོགས་པའི་ཅ་ཅོ་འཕེལ་ལ། རྨ་བྱ་རྣམས་ནི་དུས་དེར་ཆར་སྤྲིན་འབྲུག་སྒྲ་ཅན་མེད་པས་ཡིད་
དུ་འོང་བའི་སྒྲ་དག་སྒྲོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཉམས་སོ་ཞེས་ངང་པ་དང་རྨ་བྱ་དག་གཞི་ཐ་དད་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་འགྲོགས་པས་གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བའི་རྒྱན་ནོ། །

༼༢-ཡོན་ཏན་འགལ་བ།༽
གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་ནི།
དབྱར་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་དག་གིས་ནི། །
ནམ་མཁའ་ཡུལ་ངན་ལྟ་བུར་སྤྱོད། །
ཆགས་པ་ཡིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཡི། །
ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར། །
དབྱར་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་འཛིན་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོ་དག་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་
དུརྡི་ནཱ་ཡ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡུལ་ངན་ཏེ་ཉིན་མོ་ངན་པར་སྤྱོད་ལ། ཡང་བྱེད་པ་པོ་སྤྲིན་

དེ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཆགས་པ་སྟེ་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་ཡིས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀུན་ནས་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡུལ་ངན་ཆགས་བྲལ་སྐྱོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ཆགས་པ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་གཉིས་གཤིས་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཆོས་བརྗོད་པས་ན་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལ་ལར་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ངང་པ་དང༌། ཕྱི་མ་

གཉིས་རྨ་བྱ་ལ་བསམ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གང་དྲན་བཀོད་པའི་བབ་ཅོལ་ཙམ་སྟེ་གཞུང་དོན་དང་མ་འབྲེལ་ལོ། །

563

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼༣-རྫས་འགལ་བ།༽
གསུམ་པ་རྫས་འགལ་བ་ནི།
སྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྨད་སྦོམ། །
མཆུ་དམར་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན། །
ལྟེ་བ་དམའ་ཞིང་ནུ་མ་མཐོ། །
བུད་མེད་ལུས་ཀྱིས་སུ་མ་བཅོམ། །
སྐེད་པ་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྨད་དེ་ཚང་ར་སྦོམ་པ་དང་མཆུ་སྒྲོས་དམར་ཞིང་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན་པ་སྟེ་གནག་པ་དང༌། ལྟེ་བ་ཟབ་པས་དམའ་ཞིང་ནུ་འབུར་མཐོ་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་སུ་ཞིག་མ་བཅོམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་མོ། །ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ། །འདིར་ཕྲ་བ་དང་སྦོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྫས་ཕན་ཚུན་
འགལ་བ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་རྫས་འགལ་དུ་བཞེད།
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་སྐེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཕྲ་བ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་འགལ་བར་བརྗོད་ཅིང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ནི་གཞན་འཇོམས་པ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

༼༤-ཡོན་ཏན་ནམ་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ།༽
བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ནམ་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ་ནི།
པད་རྩའི་ལག་པ་ཆུ་ཤིང་བརླ། །
པདྨའི་གདོང་དང་ཨུཏྤལ་མིག །

564

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས། །

གདུང་ནུས་མིན་ནམ་ལུས་ཅན་མ། །
ཀྱེ་ལུས་ཅན་མ་ཞེས་བོད་ནས། མཉེན་འཇམ་པད་རྩ་ལྟ་བུའི་ལག་པ་ཅན། མཁྲང་ཟླུམ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུའི་བརླ་ཅན། དཀར་མཛེས་པདྨ་ལྟ་བུའི་གདོང་པ་ཅན། གནག་ཅིང་དཀྱུས་རིང་ཨུཏྤལ་འདྲ་བའི་མིག་ཅན་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་བདག་ཅག་འདོད་ལྡན་རྣམས་གདུང་ནུས་པ་མིན་
ནམ་སྟེ་ངེས་པར་གདུང་ནུས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་པད་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པ་དང༌། ཆགས་པའི་གདུང་བས་རྒྱུད་བསྲེག་པ་འགལ་བས་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་བའམ། ཡང་ན་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྫས་པད་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བས་རྫས་འགལ་ལམ་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་དུ་མ་ཚོགས་པས་རྒྱུད་བསྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་འགལ་བའང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་བཤད། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས། བསིལ་བའི་རྫས་དགའ་བར་འོས་པ་རྣམས་གདུང་བར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། དཔེ་རྒྱན་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཅན་ཞེས་བདག་པོའི་སྒྲ་ཡོད་པ་ནི་འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་དང༌། མེད་པ་ནི་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་ཀྱང༌། ཚིག་སྡུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་འདི་གཉིས་ཀ་གཞན་དོན་གྱི་བསྡུ་བ་ཡིན་པས་
ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད། ཡོད་ཀྱང་མི་དགོས། སྤྱིར་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་
དཔྱོད་ན་ནི་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་གཏན་ནས་མེད་དེ།

565

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམཚུངས་གསལ་གྱི་དེ་ནི་ཚིག་སྡུད་འདིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཡོན་ཏན་ནམ་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ་རྣམས་འགྲོགས་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ཡིན་པས་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྣང་ནའང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་

གིས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་ཀྱང་བསིལ་བའི་རྫས་ཀྱིས་གདུང་བར་ནུས་པ་

སོགས་ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དང་ལས་འགལ་བའི་འགལ་བ་དེ་རྣམས་མཚུངས་གསལ་
གྱི་སྒྲ་དེ་ལ་སྨོས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཅན་ཞེས་པའི་བདག་པོའི་སྒྲ་ནི་གཉིས་ཀ་ལའང་རྒྱ་དཔེར་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །

༼༥-གཞི་གཅིག་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ།༽
ལྔ་པ་གཞི་གཅིག་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི།
སྐྱེད་ཚལ་རླུང་གིས་རབ་སྐྱོད་པ། །
ཙཱུ་ཏ་ཙམྤ་ཀ་ཡི་རྡུལ། །
རེག་པ་མིན་ཡང་འགྲོན་པོ་ཡི། །
མིག་ལ་མཆི་མ་ཟག་པར་བྱེད། །
སྐྱེད་མོས་ཚལ་རོལ་རྩེད་ཀྱི་གཞིར་བྱས་པའི་ནགས་རྣམས་སུ་རླུང་གིས་
སྐྱོད་ཅིང་གཡོ་བའི་ཤིང་ཙཱུ་ཏ་ཨ་མྲ་དང་ཙམྤ་ཀའི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་རྣམས་མིག་ལ་མ་རེག་ཀྱང་འགྲོན་པོ་བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་ཚལ་དེ་མཐོང་མ་ཐག་དགའ་
བས་ཆགས་པ་བསླངས་ཏེ་རང་གི་དགའ་མ་དྲན་པས་མིག་ལ་མཆི་མ་ཟག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མིག་གི་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྡུལ་གྱི་རེག་པ་བཀག་པ་དང༌། མཆི་མ་
ཟག་པར་བསྟན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་འགལ་བས་ན་གཞི་གཅིག་བྱ་བ་

566

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགལ་བའི་རྒྱན་ནོ། །

༼༦-སྦྱར་བའི་འགལ་བ།༽
དྲུག་པ་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀྲཥྞཱརྫུ་ནཱ་ནུ་རཀྟཱ་པི། །དྲཥྚིཿཀརྞཱ་ཝ་ལམྦི་ནཱི། །ཡཱ་ཏི་ཝི་ཤྭ་ས་ནཱི་ཡ་ཏྭཾ། །ཀ་སྱ་ཏེ་ཀ་ལ་བྷཱ་ཥི་ཎི། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འཇུག་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་འགྱུར་གསུམ་ཙམ་བྱུང་བའི་དང་པོ།
སྙན་པར་སྒྲོག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག །
ནག་དཀར་རྗེས་སུ་དམར་བ་ཡང༌། །
རྣ་བ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །
སུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཉིད་དུ་གྱུར། །
ཀྱེ་སྙན་པར་སྒྲོག་མ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་འབྲས་ཀྲཥྞ་སྟེ་ནག་པོ་དང༌།
དེའི་མཐའ་ཨརྫུ་ན་སྟེ་དཀར་བ་དང༌། ཨནུ་རཀྟ་མིག་སྤྲིན་དམར་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་
གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དཀྱུས་རིང་བའི་མཐའ་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སུ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཆགས་པས་ཡིད་བརྟན་ཅིང་རྣལ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡང་ཀྲཥྞ་དང་ཨ་ནུ་རཀྟ་དག་སླར་ཡང་སྒྲའི་ངོར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ། ཁྱབ་འཇུག་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་ཆགས་ཀྱང༌། ཀརྞ་ལ་བརྟེན་ལྟ་བ་ནི། །སུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཀྲཥྞ་ནི་ནག་པོ་སྟེ་འཇུག་པ་བཅུའི་ནང་ཚན་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་པ་འདིར་ཁྱབ་འཇུག་ལའང་མིང་དེས་སྨོས་ནས་ཁྱོད་སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔའི་ནང་ཚན་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བརྩེ་བས་སྐྱོང་བཞིན་དུ། ཡང་དེའི་དགྲ་བོ་ཨངྒ་རཱ་ཛ་སྟེ་ཡུལ་ཨངྒའི་རྒྱལ་པོ་ཀརྞ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་

567

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པ་དང༌། ཡང་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན། ནག་མོ་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་རྗེས་ཆགས། །ཀརྣ་ལ་བརྟེན་ལྟ་བ་ནི། །སུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །སྐབས་འདིར་ཀྲཥྞ་ནི་ནག་མོ་སྟེ་སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུང་མ་དྲཽ་པ་དཱི་ཡིན་པས། ཁྱོད་
སྲིད་སྒྲུབ་ལ་ཆགས་ཤིང་དེའི་དགྲ་བོ་ཀརྞ་ལ་ཡང་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །འདི་ལ་སྣར་ཐང་པས་རྫས་འགལ་ཙམ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་སྦྱར་བ་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་ལ། མིག་གི་སྐབས་སུ་ཁ་དོག་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་འགལ་བ་དང༌། ཕྱོགས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པས་འགལ་བ་དང༌། སྒྲ་སྦྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གུང་ཐང་པས་འཇིག་སྡེའི་ཆུང་མ་ཀྲཥྞ་དང་གཽ་རཱི་གཉིས་མ་འཆམས་པར་ཡུལ་ཀརྞར་འཐབ་པ་སོགས་བཤད་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་ནི་མི་སྣང༌། གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཐོས། འོན་ཀྱང་དྲཽ་པ་དཱི་སྲིད་སྒྲུབ་དང་ཀརྞ་གཉིས་ཀ་ལ་མཛའ་བ་དང༌། དེ་གཉིས་དགྲར་གྱུར་པ། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ནི་ཆེས་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །འདིར་བོད་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་དགྲ་བོ་རྣ་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ། ཁྱད་པར་འཕགས་
བསྟོད་དུ། རྣ་ཅན་འཐབ་དཀའ་ལ་སོགས་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ཁུངས་བཏོན་པར་སྣང་ནའང༌། གཞུང་འདིའི་རྒྱ་དཔེར། ཀརྣ་སྟེ་རྣ་བའི་སྐད་དོད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ལྡན་རྐྱེན་བྱིན་པའི་ཤུལ་མེད་པས་བོད་སྐད་ལའང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ཅེས་པ་འཐད་ཀྱི། རྣ་ཅན་

ལ་བརྟེན་ཟེར་བ་བསྒྱུར་ན་མི་རུང་ངོ༌། །གཞན་ཡང་རྒྱ་དཔེར་དམིགས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་པ་བོད་སྐད་དུ་ལོ་ཙཱ་བས་བརྟེན་ཞེས་བསྒྱུར་བ། ཁྱབ་འཇུག་དང་མིག་གི་སྐབས་

568

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སུ་བས་འཕུལ་ར་མགོ་འགྲེང་བུ་ཅན་དང༌། དྲཽ་པ་དཱིའི་ཕྱོགས་ལ་བས་འཕུལ་ས་མགོ་ཅན་དགོས་པའི་སྡེབ་དག་གི་ཁྱད་པར་འདུག་ཀྱང༌། འདིར་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་གསུམ་ཀ་ལའང་བས་འཕུལ་ར་མགོ་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་མ་ཧཱ་པཎྜིཏ་ཆེན་པོས་རྒྱ་འགྲེལ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་གསུང་བཤད་
གནང་བའི་དགོངས་དོན་གཙང་མ་གཞུང་ཚིག་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་འགྱུར་ཁྱད་གསུམ་དང་བཅས། བཅོས་ལྷད་མེད་པར་བཀོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་གར་བའི་ངག་རྒྱུན་འཁྱམས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཡུལ་འདིར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་རྒྱན་འདི་རྣམ་པ་ནི། །
དུ་མ་ཉིད་དུ་རབ་རྟོགས་བྱ། །
བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་འགལ་བའི་རྒྱན་འདིའི་རྣམ་པ་ནི་ད་དུང་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་མཚོན་ཕྱིར་

རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གཉིས་དང་བཅས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད། །སྟེང་དུ་ཕྱོགས་ཀྱང་དུད་པའི་བཞིན། །རྩུབ་ཀྱང་འཇམ་པར་རེག་པ་ཡི། །ནུ་མའི་ཁུར་ཅན་རི་དྭགས་མིག །ཅེས་པའོ། །

༼དོན་རྒྱན་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

569

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པསྐབས་མིན་འདོད་པས་བསྟོད་པ་ནི། །
སྐབས་སུ་མ་བབས་བསྟོད་པ་ཡིན། །
ཕྱི་རོལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་ལྟར་བསྟོད་མི་འོས་ཤིང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་
ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ངན་པས་གཙེས་པ་སོགས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བློ་

བསྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དེར་རང་གི་འདོད་པ་ཁོ་ན་དབང་བཙན་པར་བྱས་ཏེ། ཡུལ་མི་འོས་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་སྐབས་སུ་མ་བབ་པར་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
གཞན་མི་བསྟེན་པ་རི་དྭགས་རྣམས། །
འབད་མེད་རྙེད་པར་སླ་བའི་ནོར། །
ཆུ་དང་རྩ་ཡི་མྱུག་སོགས་ཀྱིས། །

ནགས་རྣམས་སུ་ནི་བདེ་བར་འཚོ། །
གཞན་དག་ངོ་སྲུང་གི་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་རི་དྭགས་འདི་རྣམས་འབད་མེད་དུ་རྙེད་པར་སླ་བའི་ནོར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འབབ་ཆུའི་བཏུང་བ་དང༌། རྩྭའི་མྱུ་གུ་དང༌། ཤིང་གི་ལོ་མའི་བཟའ་བས་ནགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་ཅིང་བདེ་
བར་འཚོ་བ་ནི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་སྟེ། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་པའོ། །དེ་འཆད་པ་ནི།
རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲང་ཉོན་མོངས་པ། །
ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་ཡིད་ཅན་གྱིས། །

སྐབས་སུ་མ་བབས་ཉིད་དུ་འདིར། །

570

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རི་དྭགས་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་དག་བསྔགས། །
རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་རྒྱལ་པོའི་གཞན་དབང་གི་བྱ་བ་མང་པོས་ཉོན་མོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱིས་རི་དྭགས་ལ་སྨོན་ཅིང་བསྟོད་པ་འདི་
འདྲ་སྤྱིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་ཀྱང༌། བྱ་བ་མང་པོས་ངལ་ཞིང་སུན་པའི་སྐྱོ་བ་སྟོན་པ་ལ་འདི་ལྟར་བརྗོད་པའང་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་འགྱུར་སྔར། ཡིད་འབྱུང་ཁེངས་པ་ཅན་གྱིས་ནི། །ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་ཁེངས་པ་ཡོད་ན་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྐབས་མིན་བསྟོད་པ་ཡང་བརྗོད་དོན་མ་བྱུང་བས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔང་ལོས། ཡིད་བྱུང་བ་ཡི་ཡིད་ཅན་གྱིས། །ཞེས་འགྱུར་བཅོས་
མཛད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མ་ན་སྭི་ན་ཞེས་པ། མ་ནས྄་ལ་ཤིན་ཏུའམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་སྐྱོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་ཏུཔ྄འི་དོན་དུ་བིན་

྄རྐྱེན་བྱིན་པ་ཡིན་པས། འདིར་
ཡང་ཅུང་ཟད་འགྱུར་བཅོས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། ཆོག་
ཤེས་པ་ཡིས་ཡོངས་བསྒོས་གང༌། །བདེ་བར་སྣང་བའི་ཉོན་མོངས་པ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བོར་བ་ཡིས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་བདེ། །འདི་ལྟར་སྐབས་མིན་ཉིད་དུ་ནི། །ནོར་བསོག་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །ཡིད་བྱུང་དབང་གིས་འཇུག་པ་
ཡི། །དྲང་སྲོང་སྤྱོད་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྔགས། །ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་

བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་སྐབས་འདིའི་བཤད་བྱ་དང་ཧ་ཅང་འབྲེལ་བར་མ་མངོན་ཏེ། དྲང་སྲོང་ལ་བསྟོད་པ་སྐབས་སུ་མི་བབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་ལའང་དགག་

571

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཔ་མཛད་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པའི་གསུང་ཙམ་དུ་སྣང་སྟེ། སྤྱིར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་
བྱུང་ནས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་དགའ་བའི་བློས་དྲང་སྲོང་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ན་བསྔགས་འོས་བསྔགས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་གནས་སྐབས་སུ་ནོར་གསོག་པའི་དཀའ་ལས། བྱ་དཀའ་བ་དུ་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་སུན་པར་གྱུར་པའི་དུས་སྐབས་དེ་ཁོ་ནར་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་དབང་གིས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་དྲང་སྲོང་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་དགའ་ཞིང་སྐྱིད་པར་བརྗོད་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འཇིག་རྟེན་ན་སྐབས་སུ་མ་བབས་པར་གྲགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་དག་
བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཡང་ཡང་སེན་མོ་བཏབ་པ་ཡིས། །སྒྲ་བྱེད་ཆགས་ལྡན་པི་ཝང་འདི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་འདི་ཡི་ཕང༌། །འཛེགས་འོས་
ཉིད་གྱུར་སྐལ་བ་ཟང༌། །ཞེས་པི་ཝང་སེམས་མེད་ལ་སྨོན་ཞིང་བསྟོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ༌། །

༼དོན་རྒྱན་ཉེར་དགུ་པ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པ་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་
བྲག་དཔེར་བརྗོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།གལ་ཏེ་སྨད་པ་བཞིན་བསྟོད་ནས། །
སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད། །
གང་དུ་ཉེ་བར་ཐོབ་གྱུར་པ། །
འདི་ནི་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པར་བཤད། །

572

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གལ་ཏེ་སྨད་པ་སྐྱོན་བརྗོད་པ། བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟོད་ནས་རྣམ་པ་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་ཆེ་བ་ཉིད་ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་གྱུར་
པ་ནི་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་རྒྱན་དུ་བཤད་དོ། །འདི་དང་ཆ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་
སྔར་ཆའི་རྒྱན་ཉིད་ལ་གསལ་བར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

༼༡-ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད།༽
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་
ཟོལ་བསྟོད་ནི།
རཱ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་ཡིས་ཀྱང༌། །
འབྱུང་པོ་འཛིན་མ་འདི་ལས་རྒྱལ། །
དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང༌། །

འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་རྒྱགས་མ་མཛད། །
འདི་ནི་སྔོན་བྷྲི་གུ་སྟེ། དྲང་སྲོང་ངན་སྤོང་གི་བུ་རཱ་མ་ཟེར་བའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་བྱུང་ནས་དེས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་དཀའ་བའི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་
པའི་མཐུས། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་དང༌། ཕྱིས་ར་གྷུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎར་གྲགས་པ་སྲིན་ཡུལ་འཇོམས་མཁན་དེ་ཡང་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པའི་དྲང་སྲོང་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང༌། རང་གི་ཡབ་ཀྱི་བཀས་ནགས་སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་
དཀའ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འཁྱམས་སུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་རམ། སྔོན་སྐྱེ་བ་
གཞན་ལ་བསགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཐུས་ཚེ་འདིར་ས་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་ན་

573

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཀའ་ཐུབ་པ་སྟེ། དེས་ན་འདིར་རཱ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་དྲང་སྲོང་ངན་སྤོང་གི་བུ་དང་རཱ་གྷུའི་བུ་གཉིས། དཀའ་ཐུབ་པ་དང་རཱ་མ་ཞེས་པའི་མིང་མཐུན་པས་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ནགས་སུ་གནས་པའི་སྐབས་དེར། དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཐར་འབྱུང་པོ་འཛིན་མ་སྟེ་ས་གཞི་འདི་ལས་རྒྱལ་ན་ད་ལྟ་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རཱ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་དེ་
དག་གིས་གང་ལ་རྒྱལ་བའི་ས་གཞི་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ཙམ་ལ་ཁྱོད་རྒྱགས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་བྱ་བར་མི་འོས་སོ། །ཞེས་ང་རྒྱལ་བྱ་རིན་མི་ཆོག་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཟོལ་གྱིས་མཐུ་ཆེན་པོ་ངན་སྤོང་གི་བུ་དང་ར་
གྷུ་བུ་དག་དང་མཚུངས་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་ན་མཐུ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་དོ། །དེ་ལྟར་རཱ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་གཉིས་མིང་
གི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་དཔེར་བརྗོད་འདི་ལ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པས། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུའམ་བྷྲི་གུའི་བུ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཐུབ་
པའི་གཟུགས་བཟུང་བས་ན་དཀའ་ཐུབ་པ་ཞེས་སོགས་དང༌། ཡང་ན་དཀའ་ཐུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བསགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་འགྲེལ་མཁན་མང་པོས་ཚད་མར་མི་འཛིན་པར། དེ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་རཱ་མ་ཎ་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བསྒོ་བ་བཞིན་ནགས་སུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་
བཟུང་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་ཀྱི། དེ་བས་གཞན་པའི་སྦྱར་བ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་རང་གི་མ་
གོ་བ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་དོན་དྲི་མར་བྱེད་པའི་དགག་བཞག་མང་པོ་དེ་དག་བྱུང་བར་སྣང་ངོ༌། །ནགས་ཤོད་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་

574

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྗེ་ལ་བསྟོད་པར། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་དགུན་དུས་ཁ་བ་ཡི། །རེག་པས་མི་བརྫི་དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཅི། །སྲིད་གསུམ་ཟ་བ་གཏུམ་མོའི་མེ་ཆེན་གྱིས། །འཚིག་པར་མ་ནུས་རས་
ཀྱི་གོས་འདི་མཚར། །ཞེས་པའང་རྒྱན་འདི་ཉིད་དོ། །

༼༢-དཔའ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད།༽
གཉིས་པ་དཔའ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་ནི།
སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལས་བཅད་ནས། །
དཔལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། །
རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱུད། །
ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་རིགས་སམ་ཅི། །
ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོད་ནས། པུ་རཱ་ཎ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྔོན་བྱུང་བ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་ཡང་ཡིན། གནའ་བོའི་དུས་ཀྱི་ས་བདག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ལའང་སྒྲ་དེ་བཤད་དུ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལས་ཤྲཱིའི་སྒྲ་ནི་དཔལ་ཏེ་དར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་དམ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་ལ་འཇུག་པས་དེ་དག་སྒྲ་སྦྱར་ནས། སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་
གིས་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་དམ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་འཕྲོག་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་སམ་
ཅི་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་ལ་སྨད་པའི་ཟོལ་གྱིས་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་
ཁྱབ་འཇུག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་པ་དང་དཔལ་མོ་ཕྲལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་འཕགས་ཏེ་དཔའ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་འདིའི་གཏམ་རྒྱུད་ཧ་ཅང་མི་གསལ་ཡང༌། བུ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་ཟེར་བ་

575

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཞིག་གིས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་འདུག་གསུངས། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད། གཞན་བོད་འགྲེལ་མང་པོར་དེ་འདྲ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མེད་པས་སྦྱར་བ་གཞི་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་རང་རང་གི་མཁྱེན་རབ་མཐིལ་སྟོན་པའི་གསུང་མང་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེར་ཟད། གལ་ཏེ་གཏམ་རྒྱུད་མེད་ན་རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རྒྱུད་ཅེས་ངེས་བཟུང་བྱས་པའང་ཅིར་འགྱུར་དཔྱད་པས་གསལ་ལོ། །

༼༣-སྦྱར་བའི་ཟོལ་བསྟོད།༽
གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཟོལ་བསྟོད་ནི།
ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་ས་གཞི་ནི། །
ལག་འགྲོའི་བྷོ་ག་དག་ལ་ཆགས། །
ཅི་སླད་ཁྱོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། །
མཆོག་གི་མཐའ་རུ་འཛེགས་པར་གྱུར། །
ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོངས་སྐྱོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་གཅེས་པར་བསྐྱངས་
དགོས་པ་ལ་སོགས་པས་བཙུན་མོ་དང་དྲ་བའམ། བཙུན་མོར་གྱུར་པའི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྷུ་ཛངྒ་སྟེ་ལག་འགྲོ་ཀླུ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང༌། བྷོ་ག་ཞེས་པ་ལུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དག་སྒྲ་སྦྱར་ནས། ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ཀླུ་
གཏི་མུག་ཅན་ལྷག་མ་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་ཤིང་གནས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་ས་གཞི་འདི་ལ་གནས་ཤིང་འགྲོགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་འདིས་མི་འདོར་བས་ན། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་དེས་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དེ་དག་

576

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དང༌། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ང་

རྒྱལ་མཆོག་གི་རྩེར་འཛེགས། ཞེས་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཟོལ་གྱིས་ས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྟོད་ནས་སྒྲ་སྦྱར་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་བའི་
ཟོལ་བསྟོད་ཞེས་བྱ། འདིར་བཙུན་མོ་ཞེས་པ་ནི་ས་གཞི་མཐའ་དག་ལ་བཙུན་མོ་ལྟ་བུར་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་སྨོས་པའམ། ས་གཞི་ལ་བཙུན་མོའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་བཙུན་མོ་དངོས་འདིར་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའོ། །
ཞེས་སྨད་ཅིང༌། སོགས་གསུངས་པའང་ས་གཞི་ལ་བཙུན་མོའི་མིང་གིས་བརྗོད་ནས། དེ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
ཅིང་གནས་ཞེས་སྨད་པའི་ཟོལ་གྱིས། བསྟོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལག་འགྲོ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་
ཤེ་ཥའི་བྷོ་ག་ལུས་ལ་གནས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱོད་དབང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་མ་གོ་བས་བོད་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་དང་ས་གཞི་གཉིས་སྦྱར་ནས། ས་
གཞི་ཀླུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆགས། །བཙུན་མོ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་དང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འཁྲིག་བདེ་ཆགས། ཞེས་སྨད་པའི་ཟོལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་ཤིན་ཏུ་
མཛའ་ཞིང་མཐུན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་དེ་དང་ངག་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དུམ་བུ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་

བཙུན་མོ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཙུན་མོ་དངོས་ཡིན་པར་
བསམས་ནས་འཆད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྨད་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སོང་བས་ཟོལ་གྱིས་

བསྟོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་བཞག་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཀླུ་

577

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདང་བཙུན་མོ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱར་བྱའི་གཙོ་བོ་ས་གཞི་བརྗོད་མེད་དུ་བཞག་པ་དང༌། བཙུན་མོ་ཀླུ་ལོངས་སྤྱོད་ནོར་བུའི་རྒྱན་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་པ་སོགས་གཏད་སོ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་མང་པོ་དེ་ཀུན། བཙུན་མོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ས་གཞི་ཞེས་པའི་དཔེ་ཉིད་དོན་དུ་འཁྲུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་ན་འདི་འཁྲུལ་སོ་ཆེ་ཞིང་དཀའ་གནས་སུ་གྱུར་པས། འདི་ཐད་ཀྱི་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དུམ་བུ་བསྒྱུར་བ་
ནི། ལག་འགྲོ་ཞེས་སོགས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆུང་མ་སྟེ། དམན་པ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་བུད་མེད་དོ། །འདིར་ལག་འགྲོའི་སྒྲ་ནི་གདེངས་ཀ་འཛིན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྦྱར་བའོ། །དེའི་བྷོ་ག་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་སླར་ཡང་སྦྱར་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ཆགས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་འགྲོགས་པའོ། །ཞེས་ཐོས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པ་མཆོག་གི་ཕ་རོལ་གྱི་མཐར་འཛེགས་པ་
འདི་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨད་པ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བར་བསྔགས་པ་སྟེ་དམན་པ་མཚོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །དེས་ན་འདིར་ཆགས་པ་ཞེས་པ། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའང་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་
དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལས། །
སྦྱར་བ་ཅན་དང་གཞན་དག་གི །
ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས། །

578

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་བྲལ། །
བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་དེ་གསུམ་ནི་སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་ཟོལ་བསྟོད་ཉེ་
བར་མཚོན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་ལ། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་སྦྱར་བ་ཅན་གྱི་ཟོལ་

བསྟོད་གཞན་དག་དང༌། སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རཏྣ་ཤྲཱིས་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ། ས་ཆེན་པོ་ནི་མ་ལུས་པ། །བྲང་
འགྲོ་ཡིས་ནི་རྣམ་པར་བཟུང༌། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ། །ཐོབ་ལ་མངོན་པར་
ང་རྒྱལ་ཅི། །ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱན་ངོས་འཛིན་གྱི་གསལ་ཁ་མི་འདུག་ཀྱང་རང་བཞིན་བརྗོད་ཀྱི་ཟོལ་བསྟོད་དོ། །སྒྱུ་མའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་

བརྟུལ་བའི་བློ། །ནག་པོའི་སྤྱོད་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས། །སྨྲ་བར་བྱེད་ལ་མཚར་ཅི་
ཡོད། །ཅེས་ས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པའི་
ཕྱིར་ནག་པོ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་མིའུ་ཐུང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་

བསླུས་ནས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱར་བ་སྦྱར་བའི་ཟོལ་བསྟོད་དོ། །ཡང༌། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བ་ལ། །ཨུཏྤལ་བཟུང་བའི་རོལ་པ་ཡི། །རྩལ་གྱིས་

མིག་ནི་དུད་གྱུར་པས། །ཆེར་སྙེམས་འཛུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི། །ཞེས་རབ་བརྟགས་ཀྱི་

ཟོལ་བསྟོད་རྣམས་སོ། །

༼དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་པ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
སུམ་ཅུ་པ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིན་ནི།

579

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པགལ་ཏེ་དོན་གཞན་འཇུག་པ་ཡིས། །
དེ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་འགའ། །
མཆོག་གམ་མཆོག་མིན་སྟོན་བྱེད་པ། །
དེ་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །
གལ་ཏེ་དོན་ངེས་པར་བསྟན་བྱ་དེ་ལས་གཞན་པའི། སྟོན་བྱེད་དཔེའི་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། རང་དང༌། ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་མཆོག་དམ་པ་དང༌། མཆོག་མིན་ངན་པ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་གསལ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཆོག་ངེས་བསྟན་ནི།
ཉི་མ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །
པདྨ་རྣམས་ལ་དཔལ་སྟེར་བྱེད། །
ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག །

གྲོགས་པོ་རྗེས་འཛིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཉི་མ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱིས་པདྨ་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དཔལ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་བྱེད་དཔེའི་འཇུག་པ་སྔར་བཀོད་ནས། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་

གྲོགས་པོ་པདྨ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་འདི་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུའོ། །འདི་ནི་བསྟན་བྱ་དོན་དང་སྟོན་བྱེད་དཔེ་གཉིས་ཀ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་མཆོག་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །དཔེར་བརྗོད་འདིའི་རྐང་པ་སྔ་ཕྱི་གོ་

580

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རིམ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ལེགས་པས་འདིར་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་པའི་དཔལ་ལ་བསྟོད་པ་མཛད་པར། འདི་ལྟར་མིག་སྨན་དང་མཚུངས་པའི། །ཅོད་པན་ཕྲེང་བས་མཛེས་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་བུད་ཤིང་ཡེ་ཤེས་མེའི། །དུ་བའི་རི་མོ་ལྟ་བུར་མཚོན། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་གསལ་བྱེད་དམ་སྟོན་བྱེད། ཕྱི་

མ་གཉིས་བསྟན་བྱའམ་གསལ་བྱ་ཡིན་པས་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་དུའང་བཤད་རུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་ནི། ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ན། །མུན་པའི་འཕྲེང་བ་ནུབ་པར་གྱུར། །འཕྲལ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་རྣམས། །ངན་པའི་མཐར་འགྱུར་གསལ་བར་བྱེད། །ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ན་མུན་པའི་འཕྲེང་བ་སྟེ་མུན་པ་སྟུག་པོའི་ཚོགས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་གཞན་གྱི་འཇུག་པ་སྟེ་
སྟོན་བྱེད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་ཞིང་དགྲར་གྱུར་པའི་འབངས་རྣམས་འཕྲལ་མ་ཉིད་དུ་གནས་སྐབས་ངན་པའི་མཐའ་རྒུད་པར་འགྱུར་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུའོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་བསྟན་བྱ་ཡིན་
པས་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་ནོ། །འདིར་རྒྱལ་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་རཱ་ཛ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ནས་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དང་མུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ནུབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའང་ཡིན་མོད། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་གྲོགས་པོའི་སྒྲ་ཉི་མ་དང་སྒྲ་སྦྱར་དུ་འཆད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། གྲོགས་པོའི་སྐད་དོད་སུ་ཧྲིང྄་ཅེས་པ་ཉི་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

581

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པ

༼དོན་རྒྱན་སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་བཤད་པ།༽
སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང༌། རྩ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་

རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མཉམ་དུ་བཤད། སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ནི།
ཡོན་ཏན་ལས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གི །
དངོས་པོ་བརྗོད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད། །
དོན་རྣམས་བསྣོལ་བ་གང་ཡིན་པ། །
ཡོངས་བརྗེས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་དཔེར། །
ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་གང་དུ་ལྷན་ཅིག་སྟེ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་བརྗོད་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང༌། དོན་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །

༼༡-ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ།༽
གཉིས་པ་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།
ད་ནི་མཚན་མོ་འདི་དག་རྣམས། །
བདག་གི་དབུགས་དང་ལྷན་ཅིག་རིང༌། །
ཟླ་བའི་རྒྱན་ལྡན་མ་རྣམས་ཀྱང༌། །

582

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བདག་ལུས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱ། །
བྲལ་བས་ཉེན་པའི་དུས་ད་ནི་མཚན་མོའི་ཐུན་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་གི་དབུགས་ཤུགས་རིང་ནར་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་རིང་ཞིང༌། ཟླ་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མཚན་མོའི་ནམ་མཁའ་སྔོ་བསངས་མའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་བའི་གདུང་བས་ཉམས་པ་ཅན་བདག་གི་ལུས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱའོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རིང་བ་དང་སྐྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་བརྗོད་པས་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །ལྷ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་རིང་བ་དང་སྐྱ་བ་དག་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ངོས་མ་ཟིན་པས་
ཊཱི་ཀྲཱ་མཛད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་སྙམ་ཞེས་བཀག་
ནས། རང་བཞེད་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་ན་ཡོན་
ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང༌། བྲལ་བས་ཉན་པ་ནི་ཡིད་
སྲུབས་ཀྱི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པ་འང་མ་ཡིན་ལ་རིང་བ་དང་སྐྱ་བ་ཉིད་
གཟུགས་དང་ཁ་དོག་གི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་ཡིན་པ་མ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་སྙིང་པོས་དབེན་ནོ། །

༼༢-བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ།༽
གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།
འགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྨོངས་པ་དང༌། །
ལྷན་ཅིག་ཙཱུ་ཏའི་དོག་པ་རྒྱས། །
དེ་དག་མཆི་མ་དང་མཉམ་དུ། །

583

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་དག་འབབ། །
འགྲོན་པོ་བྲལ་བ་ཅན་རྣམས་ཆགས་པའི་རྒྱུས་རྨོངས་པ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཤིང་ཙཱུ་ཏ་ས་ཧ་ཀཱ་རའི་དོག་པ་སྟེ་སྙེ་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་ལོ། །ཡང་འགྲོན་པོ་དེ་དག་གི་གདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མའི་རྒྱུན་ནམ་དབུགས་ཀྱི་ཤུགས་

རིང་འབབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྷོ་མ་ལ་ཡའི་རླུང་དག་ཀྱང་འབབ་བོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་རྒྱས་པ་དང་འབབ་པ་དག་དུས་ཅིག་ཅར་རམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བརྗོད་པས་ན་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དག་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གཙོ་བོ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཞར་ལས་ཐོན་པའོ། །དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་
ཀུ་ན་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཏུ། ཙམྤ་ཀ་འདབ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡི། །སྤྲིངས་ཡིག་གིས་ནི་བྱམས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང༌། །འདོད་དང་ལྷན་ཅིག་དཔྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིས། །མངོན་སྦྱོར་རྒྱལ་བྱེད་བརྟན་འཇོམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བའང་རྒྱན་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །

༼༣-བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ།༽
གསུམ་པ་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི།
ཁུ་བྱུག་སྒྲོགས་པའི་སྐལ་བཟང་དང༌། །
ནགས་ཀྱི་རླུང་ནི་དྲི་བཟང་དང༌། །
དཔྱིད་ཉིན་སྐྱེ་བོའི་ཀུན་དགའ་རྣམས། །
ལྷན་ཅིག་དག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །
ཁུ་བྱུག་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་རྒྱུས་སྐལ་བ་བཟང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། ནགས་

584

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཀྱི་རླུང་དྲི་བཟང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་དང༌། དཔྱིད་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་རྣམས་
སུ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
འཕེལ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །རྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་པ་ནི།དེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ཡི། །
དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཞིག་འདིར་བྱས་ཏེ། །
དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པའི་རྣམ་པས་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་འགའ་ཞིག་སྟེ་ཉུང་ཟད་གཅིག་གཞུང་འདིར་བྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་
བ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

༼དོན་རྒྱན་སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
ཡོངས་སུ་བརྗེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང༌། །
ངེས་པར་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་བྱ། །
ས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཚོན་བསྣུན་པ། །
སྟེར་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཡིས། །
དེ་དག་གྲགས་པ་ཀུ་མུད་དཀར། །
ཡུན་རིང་དག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཕྲོག །
དེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཟིན་ནས། མཚན་ཉིད་སྔར་བརྗོད་ཟིན་པ་ཡོངས་སུ་བརྗེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་

585

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། ས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཟླར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་
པོ་རྣམས་ལ་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་བསྣུན་ཏེ་འཆི་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་

ལག་པ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འདིས། དགྲ་ཟླར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་གྲགས་པ་ཀུ་མུ་ད་ལྟར་དཀར་བ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲུབ་ཅིང་བསགས་པ་དེ་རྣམས་འཕྲོགས་ཤིང་བླངས་སོ། །ཞེས་མཚོན་བསྣུན་པ་ལས་དང༌། གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྗེས་པས་ན་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །འདིའི་དཔེར་བརྗོད་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བ་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་ལས་ཁྲག་རྣམས་ནི། །བདག་གིས་
མཆུ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཕྲོག །སླར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་པ་འདིས། །བདག་གི་སྙིང་ཉིད་
འཕྲོག་པར་གྱུར། །ཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་སྤྲིན་ལ་ཞོན་གྱིས་

ཀླུ་དུང་གི་གཙུག་ཕུད་ཅན་སྐྱབས་པའི་ཆེད་དུ་སྐུ་ལུས་མཁའ་ལྡིང་ལ་བྱིན་ནས། ཟོས་
པའི་ཚེ་ནའང་ཇི་མི་སྙམ་པར་མ་ཟད་དགའ་བས་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་ལ་མཁའ་ལྡིང་གིས་སྨྲས་པར་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼དོན་རྒྱན་སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་
བརྗོད་དོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ། །
སྨོན་པ་ཤིས་བརྗོད་ཞེས་བྱ་དཔེར། །
མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སྨོན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ནི་ཤིས་པའམ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། ངག་ཡིད་

586

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། །སྣང་བ་དམ་པས་ཁྱོད་ལ་སྲུངས། །ངག་གིས་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རང་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་མཐའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང༌། ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་ན་རྟག་པ་དམ་པའི་
བདག་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེང་སང་འཕགས་
ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕལ་སྐད་ལ་ཛྱོ་ཏི་སུ་རུཔ྄་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་
སྲུངས་ཤིག་ཅེས་སྨོན་ཅིང་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་ཡང་དག་རིག །སྒྲིབ་

པ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས། །འཇིག་རྟེན་ངན་འགྲོ་ལས་སྲུངས་ཤིག །ཅེས་དང༌། ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་དུ། ཀླུ་ནི་སྲུང་བྱེད་བདག་གི་བསོད་ནམས་གང༌། །རང་
ལུས་བྱིན་ལས་དེ་རིང་གང་བསྒྲུབ་པ། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་སྲིད་པ་སྲིད་པར་ནི། །གཞན་ཕན་སྙིང་པོར་ལྡན་པའི་ལུས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱན་གཞན་དུ་འདོད་པ་འདིར་འདུས་ཚུལ་ནི།
རྗེས་འགྲོ་མེད་དང་ཐེ་ཚོམ་ཅན། །
དག་ནི་དཔེ་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྟན། །
དཔེ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དག་ཀྱང་འདིར། །
གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ངེས་པར་བསྒྲགས། །
རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་འདི་ཡང་ནི། །
རབ་རྟོག་དག་གི་དབྱེ་བ་ཉིད། །
བོད་ཡུལ་འདིར་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དཎྜཱིའི་མེ་ལོང་འདི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་

587

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པམ་འགྱུར་བས་གཞུང་གཞན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱན་རྣམས་འདིར་འདུས་པ་དང་མ་འདུས་པའི་དཔྱད་པ་བྱར་མེད་པས་དོགས་པ་ཡང་མེད་ཀྱང༌། འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱན་གྱི་

བསྟན་བཅོས་སྔར་བྱུང་བ་གཞན་ལས་བཤད་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་འདིར་མ་འདུས་སོ་སྙམ་ན་ཞེས་དོགས་པ་བསླངས་ནས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་

དེ་དག་འདིར་འདུས་ཚུལ་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་སོགས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་དང་ཞེས་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་
བཀོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཆད་ན། གང་དུ་དེ་ཉིད་ཁོ་ནས་དེ། །དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །འདྲ་བ་བརྗོད་འདོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅེས་
བཤད། །ཅེས་མཚན་ཉིད་དང༌། སོ་རྩིས་དམར་བའི་ཟླུམ་སྒོར་ཅན། །སོ་ཡི་འོད་ཟེར་
འཕྲོ་བ་ཅན། །ཨུཏྤལ་འདྲ་བའི་འདྲེན་བྱེད་ལྡན། །ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
དཔེར་བརྗོད་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདིར་མ་འདུས་སོ་ཞེ་ན། སྔར་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་པདྨ་དག་གི་ནི། །སོགས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དུ་ནི་སྨྲ་བ་གང༌། །སྟོན་བྱེད་ཐེ་ཚོམ་བཅས་བརྗོད་པ། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་མཁས་པས་ཤེས། །ཞེས་མཚན་ཉིད་དང༌། འདི་ཅི་རི་བོང་ཅན་ནམ་དེ་ནི་ཉིན་མོ་རྣམས་གསལ་མིན། །མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཡིན་ནམ་འདི་ཡི་གཞུ་ནི་མེ་ཏོག་ལས་བྱུང་མིན། །ཤིན་ཏུ་མཚར་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་བཙལ་ཡང་བདག་གི་བློ་གྲོས་

588

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནི། །ཁྱོད་མཐོང་གྱུར་པ་ནི་ནི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་
ཅན་གྱི་རྒྱན་ནི། ཁྱོད་གདོང་ལ་མིག་གཡོའམ་ཅི། །སོགས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེར་བསྟན། དཔེ་ཡིས་དེ་ཡི་དངོས་ཉིད་དུ། །ཉེ་བར་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང༌། །དཔེ་རུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་གང༌། །འདི་ནི་དཔེ་ཡི་གཟུགས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་དང༌། འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་འདུག་པ་རྒྱ་དཔེར་ཧོར་ཁོངས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་བྲིས་སུབ་ཏུ་

སོང་བ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་ནའང་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་བསྒྱུར་མ་ཐུབ་པར་བཞག་འདུག་པ་འདིར་རྗེ་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་ཞུས་ཏེ་བསྒྱུར་ནས་བཀོད་པ་ནི། ཀ່་ཤུ་ཀ་ཡི་ཕྲེང་བ་རབ་གསལ་བའི། །ལྷ་མིན་མེ་རབ་འབར་འདིས་བདག་ལ་ཅི། །བྲལ་བས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་སྐྱེད་བྱེད་པས། །འདོད་པའི་དུས་མེད་དགོང་མོ་སྐྱེས་འདི་ཅི། །ཞེས་པའི་ལྷ་མིན་གྱི་མེ་ནི་རྒྱ་མཚོར་ཡོད་པའི་རྒོད་མ་ཁའམ་རྟ་གདོང་གི་མེར་གྲགས་པ་དང༌། ཀ່་ཤུ་ཀ་ནི་འདིའི་མེ་ཏོག་གི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ནེ་ཙོའི་མཆུ་འདྲ་བས། ཤུ་ཀ་ནེ་ཙོ།
ཀ່་ཅི་སྟེ། ནེ་ཙོའམ་ཅི་ཞེས་པ་ལྗོན་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཞིག་གོ །རྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང༌། མྱོས་པས་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་ཡི། །མདངས་ལྡན་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་

འདི། །འཆར་ཀའི་དམར་བས་བསྒོས་པ་ཡི། །རི་བོང་ཅན་དང་སོ་སོར་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་བཞིན་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པས་སྙིང་པོ་མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་དེའི་ཁོངས་སུ་རྟོགས་སོ། །འདི་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །དོན་དུ་ན་ལྡོག་པ་ཅན་དང་འདྲ་བའི་གཟུགས་ཅན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་བཤད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་བཤད་པ་འདི་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །དེས་ན་དེ་ལྟར་

589

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཔེར་བརྗོད་པའི་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདི་ཡང་སྔར་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་

འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པ། བཀབ་པ་བཞིན་རས་ཟླ་བ་འདི། །སོགས་ཀྱིས་

ངེས་པར་བསྒྲགས་ཟིན་ལ། །སྦྱར་བའི་དོན་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཅུང་ཟད་རབ་རྟོག་དང་ལྡན་ཞིང༌། །སླར་ཡང་གཟུགས་ཅན་དོན་དང་ཡང༌། །རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །ཞེས་མཚན་ཉིད་དང༌། འཆར་དང་ཐ་མ་མཚུངས་ཉིད་ཕྱིར། །འོད་ལྡན་ནུབ་
པར་གྱུར་པ་ན། །ཉིན་པར་ངལ་བ་གནས་ཆེད་དུ། །མུན་པའི་ཕུག་ཏུ་འཇུག་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་སྦྱར་བ་དང༌། རབ་རྟོག་དང༌། གཟུགས་ཅན་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པའི་རབ་
རྟོག་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྒྱན་འདི་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་
ཡིན་པས་དེ་རྣམས་འདིར་མ་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼དོན་རྒྱན་སོ་བཞི་པ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་རྒྱན་ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པ་ལ། རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་དང་དགོངས་པ་
ཅན་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དཔེར་བརྗོད། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་རྒྱན་སྤྱིའི་རྣམ་
དབྱེའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཐ་དད་རྒྱན་རྣམས་བསྲེས་པ་ནི། །
སྤེལ་མ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །
ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་དངོས་ཀྱི། །

སྐབས་དང་ཐམས་ཅད་སྟོབས་མཚུངས་ཉིད། །ཅེས་པའི་ལུགས་གཉིས་སྤེལ་མ་ཡི། །

590

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱན་དག་ལ་ནི་མཚོན་པར་བྱ། །
ཐ་དད་པའི་རྒྱན་གཉིས་སམ་མང་པོ་རྣམས་བསྲེས་པ་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་གནས་པ་ནི་རབ་སྤེལ་ལམ་སྤེལ་མའི་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ནིའི་སྒྲ་ནི་མ་བསྲེས་པའི་རྒྱན་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ་དེ་རྣམས་ཉིད་འདྲེས་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །བསྲེས་པའི་རྒྱན་དེ་རྣམས་སྦྱོར་བ་གཅིག་
གི་རྒྱུན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ནམ་བསྒྲུབ་བྱའམ་ཕན་གདགས་བྱའི་དངོས་པོ་སྔར་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཞིག་ཕྱིས་བཀོད་ནས། དེ་གཉིས་རང་དབང་ཅན་
མ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་དགོས་པ་ཞིག་དང༌། ཡང་ཇི་ཙམ་བསྲེས་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་སྟབས་མཚུངས་ཤིང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་མི་དགོས་པ་སྟེ་དབྱེ་བའི་ལུགས་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདིས་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
སྐབས་འདིར་པཎ་ཆེན་སངྒྷ་ཤྲཱིས། ཡན་ལག་ལ་དཔེ་བཀོད། ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་བརྗོད་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང༌། ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་པས་རང་བཞིན་བརྗོད་དང་འཁྱོག་བརྗོད་གཉིས་བསྲེ་དགོས་ཀྱི་འཁྱོག་བརྗོད་
ཁོ་ན་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་བསྲེས་ཀྱང་རབ་སྤེལ་དུ་མི་འགྲོ་གསུངས་པ་སོགས་ནི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་
པར་གོ་ནུས་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་གཏན་ནས་
མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་བསྙོན། རྒྱུ་མཚན་དེས་བཤད་པ་དང་

591

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པདཔེར་བརྗོད་མ་འགྲིག་པས། སྔར་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ། གཏུམ་
མོ་གློ་བུར་ཉིད་དུ་ནི། །སོགས་དང༌། གདོང་པའི་འདམ་སྐྱེས་སྨིན་འཁྱོག་
ཅིང༌། །སོགས་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་དང་སྤེལ་མའི་རྒྱན་བསྲེ་
ཚུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ནི། ཡོད་པའི་སྒོ་བོར་མེད་པའི་སྲང་མདོར་འཁྱམས་པའི་དཔེ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་སྤེལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་བོར་ནས་
གཟུགས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་བྲོས་ཁུངས་འཚོལ་དགོས་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ། དེའི་
འཁྲུལ་གཞི་གཞུང་ཚིག་ཏུ། ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་དངོས་ཀྱི། །སོགས་གསུངས་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་བུད་མེད་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་ནི་དེའི་གདོང་པ་ལྟ་བུའོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་འདུག་ཀྱང༌། འདིར་ནི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟེང་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་གི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཔེ་དཔེ་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དང༌། དེའི་ཆ་ཤས་ལ་ཡན་ལག་ཞེས་སྨྲོས་པ་མ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང༌། འདིར་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས། རྒྱན་གཉིས་བསྲེས་པ་ནི་གང་གཙོ་ཆེ་བའི་མིང་གི་ཐོག་མས་གཉིས་ཀ་བསྡམས་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དཀར་ནག་ཅེས་དང༌། སེར་སྐྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཡང་ངོ༌། །རྒྱན་གསུམ་ཕན་ཆད་ཆ་མཉམ་པ་ལ་རབ་སྤེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་ཁ་དོག་གསུམ་ཚོགས་ཕན་ཆད་ཁྲ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་རྗེ་བོད་མཁས་པས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དོ་ཤེས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་མོད་ཀྱང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ནས་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱན་གཉིས་སམ་མང་པོ་རྣམས་བསྲེས་པ་

592

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཞེས་འབྱུང་བས་རྒྱན་གཉིས་བསྲེས་པ་སྤེལ་མར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚིགས་བཅད་ལྷུག་གཉིས་བསྲེས་པས་སྤེལ་མའི་ལུས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཐ་དད་རྒྱུན་རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཚིག་ཀྱང༌། རྒྱན་གསུམ་ཕན་ཆད་སྤེལ་བ་ཡོད་པར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། དེར་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའང་དཔེར་ན། སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་འཆད་སྐབས། དུ་མའི་དོན་ཅན་ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། དཔེར་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་

འཇུག་ཕྱོགས་གཉིས་རེར་ངེས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུའམ། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་ནི། ནཱ་ནཱ་ལཾ་ཀཱ་ར་སཾ་སྲཥྚཱིཿ ཞེས་འབྱུང་བས་མང་ཚིག་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཤིང༌། དཔེའི་གཟུགས་ཅན་དང་བསྙོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཀྱང་
རྒྱན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྐབས་དེར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་འདྲེས་
པའི་ཆ་ནས་སྤེལ་མ་ཡིན་དུ་མི་རུང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྤེལ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མཛད་པ་འདི་ལ་རབ་སྤེལ་
གྱི་རྒྱན་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ། །

པདྨ་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད། །
མཛོད་དང་ཡུ་བ་ཕུན་ཚོགས་པ། །
འདི་ལ་བྱ་དཀའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
ཀྱེ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཀྱི་དཔལ་པདྨ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་
དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པ་པདྨ་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་
ཅེས་པ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའོ། །དེས་ན་དེ་ཡན་ཆད་ནི་བསྒྲུབ་བྱའམ་ཡན་

593

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལག་ཅན་ནམ་ཕན་གདགས་བྱར་གནས་པ་དཔེའི་རྒྱན་ནོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཁ་དོག་དང་དྲི་བསུང་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མེ་ཏོག་པདྨ་དངོས་དང་འདྲ་བར་གྲུབ་ཟིན་པ་
དེས་ན། ཀོ་ཥ་སྟེ་པདྨའི་མཛོད་དམ་སྙིང་པོ་དང༌། དཎྜ་ཏེ་ཡུ་བ་གཉིས་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་ཚེགས་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་ཡན་ལག་གམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྐང་པ་བཞི་ཀ་སྦྲེལ་བས་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དུ་གྲུབ། ཡང་རྐང་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཀོཤ་དཎྜ་ས་མ་གྲཱ་ཎཱཾ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཀོཤ་པདྨའི་སྙིང་པོ་དང་ནོར་གྱི་བང་མཛོད་ལ་འཇུག་པ་དང༌།
དཎྜའི་སྒྲ་པདྨའི་ཡུ་བ་དང་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དབྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོར། དེའི་དབྱེ་བ་དབྱུག་པ་དང༌། སྦྲུལ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང༌། འབྱེར་བ་སྟེ་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
པ་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཐད་ཀར་བཀོད་པ་ནི་དབྱུག་པའོ། །དཔུང་ཚོགས་མཐའ་དག་ཕན་ཚུན་འགྲོ་བ་དང་འོང་བས་རྗེས་སུ་འཁོར་ཞིང་འཇུག་པ་ནི་སྦྲུལ་ལོ། །དཔུང་ཚོགས་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀོད་པས་བརྐྱངས་ཏེ་
ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་ཅིང་སྦྲུལ་གྱི་ལུས་དང་འདྲ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ནོ། །དཔུང་
ཚོགས་རྣམས་གཞན་དང་གཞན་འདུས་ཤིང་སྤུངས་ནས་གནས་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཇུག་པ་ནི་འབྱེར་བའོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཀཱ་མན་ཀས། འཕ྄ྲེད་ལ་བཀོད་པ་དབྱུག་པ་
སྟེ། །རྗེས་སུ་འཁོར་བ་ཉིད་ནས་སྦྲུལ། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། །སོ་སོར་
འཇུག་པ་འབྱེར་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་སླར་ཡང་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་

594

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ། དེ་ལ་རབ་འཇོམས་དང༌། བརྟན་པ་དང༌། ས་ཛྱ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བདུན་ནི་དབྱུག་པའི་བཀོད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །དེས་ན་ཀོཤ་དང་དཎྜ་དེ་དག་སྒྲ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྗེས་འབྲེལ་ལམ། དེ་མཛེས་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སྦྱར་རྒྱན་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་རང་རྐང་ཚུགས་པའི་སྐབས་བཞིན་སྒྲ་སྦྱར་གྱི་འཇུག་ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་གཞི་རེ་མི་དགོས་པས། ཀོ་ཥ་
བང་མཛོད་དང་དཎྜ་དཔུང་གི་བགྲོད་ཚུལ་ལ་སྒྲ་དེ། ཡང་ན་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱར་

བར་གྲུབ་པ་ལས། ཁྱད་ཆོས་དེ་གང་ལ་མངའ་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཆད་མི་དགོས་ཤིང༌། རྐང་པ་སྔ་ཕྱི་གཞན་དང་སྦྲེལ་བའི་བཤད་པའང་མི་དགོས་ཏེ།
སྦྱར་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་གསལ་བར་བཤད་
པས་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་སྦྱར་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་འདི་ལ་དཔེར་རྒྱན་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་བསྲེས་པར་བཤད་ཀྱང་རུང༌། ཡང་ན་དེའི་རྗེས་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པས་སྦྱར་བ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་དེ་དང་དཔེ་རྒྱན་གཉིས་ཁོ་ན་བསྲེས་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་ཉིད་
ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་མཛད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་མཛེས་མ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང༌། དེའི་བཞིན་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནོངས་ཏེ། དེ་ནི་མིང་ཚིག་རྐྱང་པ་ཙམ་སྟེ་དེ་ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཚང༌། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་

595

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པངོས་བཟུང་བའང་ནོར་བ་སྟེ་སྔར་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ཉིད་འཆད་ཚུལ་པདྨས་མཛེས་མའི་བཞིན་དཔལ་དངོས་སུ་འགོག་པའི་དོན་དང༌། འདི་ལ་བྱ་དཀའ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའང་མཛོད་དང་ཡུ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་པདྨས་མཛེས་མའི་བཞིན་དཔལ་འགོག་པ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན་པདྨ་སེམས་མེད་ཀྱིས་མཛེས་མའི་བཞིན་དཔལ་འགོག་པ་རབ་བརྟགས་སུ་སོང་གི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་མེད་པས་དཔེ་རྒྱན་དུ་ཅི་ལ་འགྱུར། འདིར་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤེལ་མའི་
དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་མཚུངས་ནི་རྟོགས་སླ་བར་དགོངས་ནས་གཞུང་འདིར་དཔེར་བརྗོད་མ་མཛད་ཀྱང༌། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ།
ལུས་ཕྲ་ནུ་མ་དུད་པ་དང༌། །མིག་གཡོ་ཁེངས་བྱེད་བུད་མེད་རྣམས། །རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་སྦྲང་རྩི་བཞིན། །སྙན་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རིགས་དང་
དཔེ་སྤེལ་བའོ། །གསུམ་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་རྒྱན་སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ནི།
རང་བཞིན་བརྗོད་དང་འཁྱོག་བརྗོད་ཅེས། །
ངག་གི་རང་བཞིན་ཐ་དད་གཉིས། །
འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །
ཕལ་ཆེར་སྦྱར་བས་དཔལ་རྒྱས་བྱེད། །
དེ་ལྟ་ན་འདིར་སྦྱར་བ་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་གང་རུང་གིས་ཆོག་མོད་གཉིས་ཀ་བསྟན་པས་ཅི་བྱ། དེ་གཉིས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོར་ཡང་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་རྗེས་འབྲེལ་

596

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་ངག་གི་རང་བཞིན་རྒྱན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བའི་གཞི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་འཁྱོག་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུའོ། །དེ་ལས་འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དེ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྦྱར་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པས་བརྗིད་ཅིང་ཚིག་བརླིང་བ་
དང༌། འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བའི་དཔལ་རྒྱས་
པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཁྱོག་བརྗོད་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྦྱོར་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕལ་

ཆེར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་འཁྱོག་བརྗོད་ལ་སྦྱར་བ་རྗེས་འབྲེལ་དུ་གནས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའོ། །
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་བུར་ཤིང་དུ། ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་དངོས་
ཀྱི། །སོགས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་མིག་ལྟ་བུ་རྒྱན་གཅིག་དང༌། ཡན་ལག་ཅན་གདོང་པ་ལྟ་བུ་རྒྱན་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་བྱས་པའི་སྤེལ་མའི་སྐབས་དང༌། ཡན་
ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་མཚུངས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བསྲེས་པ་ཉིད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་
དཔལ། །སོགས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་མཚུངས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་ངོས་བཟུང་ནས།
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གཞུང་ལས་ལོགས་སུ་མ་བཀོད་ཀྱང་
ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་དང༌། སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་རྒྱན་མང་པོ་བསྲེས་པ་ཡང་རུང་ཡན་ལག་ཅན་དང༌། ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་གནས་པ་དག་སྟེ་སྔར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཉིས་མགོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང༌། གདོང་ཡན་

597

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པལག་ཅན་དང༌། མིག་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད་པས་སོགས་ནོར་ཚབ་ཆེས་ཆེ་བའི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཀོད་འདུག་པ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་འཇམ་མགོན་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །

༼དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།༽
གཉིས་པ་རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
རྒྱུ་དང་ངོ་བོས་ཁྱད་གཞི་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་བཞིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྒྱུ་དང་ངོ་བོས་ཁྱད་གཞི་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
སྙན་ངག་མཁན་བསམ་དགོངས་པ་སྟེ། །
སྙན་ངག་གྲུབ་པར་གང་གནས་པ། །

རབ་སྦྱོར་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན། །
དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །
རྒྱུ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ནི་
དགོངས་པ། ཁྱད་པར་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་
པ། ངོ་བོ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་གསུམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་
ལ་སྙན་ངག་མཁན་གྱི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྒྱན། མཆོག་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་
རིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྤང་བླང་དང་ལྡན་པ་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་
བསམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁྱད་
གཞིའོ། །འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེར་བརྗོད་ཤློ་ཀ་རེ་གཉིས་གཞུང་གི་བསྡུས་དོན་

598

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལྟ་བུར་སྦྱོར་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས། འདི་གཞུང་གི་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་བསལ་ལོ། །ཞེས་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཀུན་གྱིས་གོ་ཞིང་ཚད་མར་འཛིན་
པ་ཞིག་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ༌། །
འདིའི་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་གསུམ་པ་འདི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ། རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ལ་

ཡོད་ཡོན་ཏན། །ཅེས་བསྒྱུར་བའང་ཡོད་པ། རྒྱ་དཔེར་པྲ་བྷནྡྷ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ལོ་ཙཱ་བས་དེ་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་སྙན་ངག་གི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་དགོངས་
པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་དགོས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡོད་པའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མེད་པས་འགྱུར་རྙིང་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་འཐད་ཅིང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡི་ནི་ཚིག་རྣམས་ཀུན། །ཕན་ཚུན་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད། །དངོས་པོ་སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་རངས་པོའི་ཚིག ཆ་ཤས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོར་མོ་རངས་པོའི་ཚིག་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང༌། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དངོས་
པོས་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་དགོས་ཀྱི། རང་དབང་ཅན་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པ་ལྕགས་ཀྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུའི་ཚིག་
གི་ཚོགས་པས་ནི་རྒྱུན་གཅིག་མི་རྩོམ་པར་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་འཆད་འགྱུར་སྐྱོན་

599

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པབཅུའི་ནང་ཚན་དང་པོ་དོན་ཉམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད། འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ཚད་མང་ཉུང་གང་ལའང་སྤོང་དགོས་པ་
ནི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོའ། །ོགཉིས་པ་ནི། དོན་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས། །མ་བྱས། དོན་དང་བྲལ་བ་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཚིག་གི་རོ་མ་མང་པོའི་རྙོག་པས་མ་སླད་པར་དོན་དང་བཅས་པ་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཚིག་ཁོ་ན་སྦྱར་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་

ཆོས་གཉིས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གནས་སུ་སྔགས་པ་དང༌། །ཞེས་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་བསྔགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་དང་ཤུགས་ལས་སྟོན་ནུས་པའི་ཚིག་གི་རོ་ཉམས་དུ་མས་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་དོན་ཐམས་ཅད་དེར་འབབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པའོ། །
བཞི་པ་ནི། བརྗོད་རིམ་སྟོབས་ལས་དངོས་པོ་ནི། །ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་སྟེ། །བརྗོད་བྱའི་དོན། མཁས་པས་བལྟས་ཀྱང་མགོ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ཡང་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་སྤངས་ནས། དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་སྡེབ་ལེགས་པའི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མཚོན་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པའོ། །
འདིར་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བཤད་པ་ལས།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པའང་ཤུགས་ལས་འཐོན་པས་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་རུང་མོད། གཙོ་བོར་རྒྱ་འགྲེལ་

600

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་ངོ༌། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་རྣམ་འགྱུར་རང་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་དང་ཚིག་བརྗིད་ཅིང་བརླིང་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང༌། ཡང་ལ་ལ་དག་ནི་རང་གིས་སྙན་འགྱུར་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་བསྐྲུན་པར་མ་ནུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། སྙན་ངག་ལ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉམས་

གཏན་ནས་མི་རུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་སོགས་སྣང་མོད་ཀྱང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་སྤོང་དགོས་ཤིང༌། སྔར་ལེའུ་དང་པོར། ཉམས་དང་འགྱུར་བ་དག་གིས་གཏམ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཕྱི་མ་འདིའི་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་སྦྱོར་ཆེས་བརླིང་བ་ལ་ཉམས་འགྱུར་གྱིས་བརྒྱན་པ། མཁས་པས་བལྟས་ན་དོན་གང་
ཡིན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལམ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཀུན་དགོངས་པའི་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་རིག །ཁྱད་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཀུན་སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། དེ་ཀུན་ཀྱང་དགོངས་པ་སྟེ་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱན་ཞེས་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་རིག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཟློས་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ་ནི།
གང་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་ཡན་ལག་དང༌། །
འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚན་ཉིད་སོགས། །
ལུང་གཞན་དག་ཏུ་བརྗོད་འདི་ཡང༌། །

601

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པརྒྱན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་ཅག་འདོད། །
འདིར་ཟློས་གར་ཞེས་པ་རིག་གནས་བཅུར་བགྲང་བའི་ཡ་གྱལ་ཟློས་གར་གྱི་རིག་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལའང་རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག་པ་སྔར་བོད་དུ་མ་འགྱུར། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་སྔར་རྒྱ་དཔེ་བྱུང་བ་
མགོ་ནས་མར་བསྒྱུར་རྩིས་གནང་འདུག་ཀྱང༌། བོད་ལ་མི་མཁོ་ཞིང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་
མི་འདུག་པས་བསྒྱུར་འཕྲོ་བཞག་པ་ཡིན་ཅེས་སྩལ་བ་ཐོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་དང༌། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང༌། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་

ལྔ་ནི། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་མིང་ཙམ་སྨོས་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཚིགས་བཅད་མཛད་
ནས་བཀོད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་བོད་འགྲེལ་གཞན་ཐམས་ཅད་དུའང་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྡེ་ཚན་མི་
འདྲ་བ་རྣམས་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་སྐད་རིགས་སྣ་ཚོགས་པས་ལབ་དགོས་པ་དེ་དག་གི་བར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཡིན། དེ་ལས་སྒོའི་མཚམས་སྦྱོར་ནི་དྲི་བ་དང༌། ལན་གྱི་

སྒོའི་མཚམས་སྦྱོར་ནི་དྲི་ལན་ཏེ་ཕན་ཚུན་དུ་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་རྣམ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་པའི་མིང་དང༌། སྙིང་པོ་ནི། སྐབས་འགར་གྲོས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་མང་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་སྨྲས་པའི་མཐར་གྲོས་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་སྙིང་
པོ་ཟེར། མི་བཟོད་པ་ནི་མཚང་ནས་འབྲུ་བའི་བརྗོད་པས་དེའི་རང་མཚང་ལ་ཕོག་པའི་རྣམ་པའི་མི་བཟོད་པའི་ཆགས་པས་གཟིར་ནས་མི་བཟོད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པའོ། །ངེས་པ་འཐོབ་བྱེད་ནི། ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་པ་མང་པོའི་མཐར་དོན་གཅིག་ལ་

602

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ངེས་པ་རྙེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཞེས་
གྲགས་སོ། །ཡང་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་མ་བཀོད་པས་སྔར་བོད་འགྲེལ་གཞན་ལ་མེད་པ། རཏྣ་
ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་གསར་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། གང་ཡང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡང་སྒྲ་ནི་བརྗོད་བྱ་གཞན་བསྡུ་བའི་དོན་ནོ། །མཚམས་སྦྱོར་རྣམས་ནི་སྒོ་
དང༌། ལན་གྱི་སྒོ། སྙིང་པོ། མི་བཟོད་པ། ངེས་ཐོབ་སྟེ་ལྔར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་
འཕེན་པ། ཉེ་བར་མཁོ་བ། ཡོངས་སུ་འཇོག་པ། རྣམ་པར་སྲེད་པ། རིགས་པ། ཐོབ་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པ། སྒྲུབ་པ། བརྙེས་པ། དབྱེ་བ། དབྱེ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྒོའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ། རྣམ་པར་འདར་བ། གདུང་བ། རྩེད་མོ། རྩེད་མོའི་མདངས། །རབ་ཏུ་འགྲོ་བ། འགལ་བ། ཉེ་བར་གནས་པ། མངག་པ། སྐྱེ་བོ་འགོད་པར་རྩོམ་པ། ཡི་གེ་བསྡུ་བ་རྣམས་ནི་ལན་གྱི་སྒོའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །མ་བྱུང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་
བསྡུ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པ། སློང་བ། བརྟག་དཔྱད། གཟིར་བ། སྟོབས་ལྷག་པ། ཡིད་འབྱུང་བ། འཚབ་པ་རྣམས་ནི་སྙིང་པོའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །རྒོལ་བ། འཐོར་བ། འཛག་པ། ནུས་པ། ཕན་ཚུན་དུ་གནས་པ། འགྲོགས་པ་གསལ་བ། འབྱེད་པ། འགོག་པ། འགལ་བ། ལེན་པ། འདྲིད་པ། རབ་ཏུ་སྲེད་པ་ནི་མི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །མཚམས་སྦྱོར། འགོག་པ། སྤེལ་བ། གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྨོད་པ་གསལ་བ། རབ་དྭངས། ཀུན་དགའ། དུས། ཉེ་བར་སྦེད་པ། བསམ་པ་སྔ་མ་འཆད་པ། སྙན་ངག་བསྡུ་བ། རང་གིས་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །ཡང་
རྒྱ་དཔེའི་ཁྱད་པར་རམ་རྒྱ་གར་བའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་བླངས་པ་ཇི་ལྟར་

603

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པནའང༌། ད་ལྟ་ཀུན་མཁྱེན་རྗེའི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ན་མེད་པ། ཀོ་ཧ་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་དྲངས་པ་ནི། མཚམས་སྦྱོར་ཡན་ལག་སྒོ་སོགས་རྣམས། བསྡུ་ན་མངོན་མཐོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྣ་ཚོགས་ཀུན་དགའི་རོ་ལྡན་པ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཞེས་འབྱུང༌། འདི་ཉིད་འདོད་འཇོར་དྲངས་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་འགྱུར་གསར་དུ། མཚམས་སྦྱོར་ཡན་ལག་སྒོ་སོགས་རྣམས། །མདོར་བསྡུས་མངོན་པར་དར་བདག་ཉིད། །སྣ་ཚོགས་དགའ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན། །བསྡུས་པ་ཞེས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བའང་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་ལས་གཞན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཡང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་མ་བཤད་ཀྱང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ནས་འབྱུང་བ་ནི། བྷཱ་ར་ཏཱི། སཱ་ཏྭ་ཏཱི། ཀཻ་ཤི་ཀཱི། ཨཱ་ར་བྷ་ཊཱི། ཞེས་པ་
བཞི་སྟེ། སོ་སོར་ཡང་ཡན་ལག་བཞིའོ། །དེ་ལ་བྷཱ་ར་ཏཱིའི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རབ་ཏུ་སྲེད་པ་དང༌། ཀུན་ཏུ་སྒོ་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། བཟོ་བྱེད་པའོ། །
སཱ་ཏྭ་ཏཱིའི་ཡན་ལག་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇོག་པ། ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ། སྨྲ་བ་དང་བཅས་པ། འཕྲག་ཏུ་བཟློག་པ་རྣམས་སོ། །ཀཻ་ཤི་ཀཱིའི་ཡན་ལག་ནི། རྩེད་མོ། གསལ་བ། རྩེད་མོ་འབྱེད་པ། རྩེད་མོར་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ། །ཨཱ་ར་བྷ་ཊཱིའི་ཡན་ལག་ནི། བསྡུས་
པ། ཀུན་ལྟུང༌། གནས་སྐབས་འཇོག་པ། ཀུན་ཏུ་འཐོར་བ་སྟེ་བཞིའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ །དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། ཚིག་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ། རབ་ཏུ་
སྣང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང༌། ཞེས་པ་ཙམ་འབྱུང༌། མཚན་ཉིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས། རྒྱན། ཡི་གེ་བསྡུས་པ། མཛེས་པ། དཔེར་བརྗོད། རྒྱུ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ། མཐོང་བའི་མཐའ། ཐོབ་པ།

604

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མངོན་པར་ཐོབ་པ། ངེས་པར་བསྟན་པ། ངེས་ཚིག གྲུབ་པ། ཁྱད་པར་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་ལྟུང་བ། ཕུལ་བྱུང༌། རྟོག་གེ་མཚུངས་པ། ཚིག་བཏུས་པ། བསྟན་པ། ཉེ་བར་བསྟན་པ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ། གོ་ལྡོག་པ། ཉམས་པ། རྗེས་ཁྲིད། ཕྲེང་བ། ཡོན་སྦྱིན་

པ། སྨོད་པ། དོན་གྱི་དབང༌། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ། དྲི་བ། འགོད་པ་དང་བཅས་པ། རེ་བ།
ཆ་ཤས། བསྡུས་པ། ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པ། མ་བརྗོད་པ་གྲུབ་པ། དགའ་བའི་ཚིག་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ཡང་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། རྒྱན་བྱེད་དང་ཡི་གེ་
འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང༌། ཞེས་གསུངས། སོགས་པས་སྒེག་པའི་ཡན་ལག་དང༌། ཕྲེང་བའི་ཡན་ལག་དང༌། མཚམས་སྦྱོར་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གར་གྱི་རྣམ་འགྱུར། ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བའི་
ཉམས་དང༌། ཆགས་པས་གཟིར་བའི་ཉམས་དང༌། མྱ་ངན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉམས་
ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
མིང་དང་རྣམ་གྲངས་ཙམ་སྨོས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་ཟློས་གར་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་གཞུང་མང་བས་ཀྱང་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བཤད་པ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་
ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལུང་གཞན་རྒྱན་གྱི་བསྟན་

བཅོས་བྷཱ་ར་ཏ་ལ་སོགས་པར་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་འདོད་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་འདིར་ཡང་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཉིད་དུ་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་ཞིང་མ་བཤད་པ་བསླབ་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ཡས་རབ་བསྡུས་ཚད་དུ་གྱུར་པ་ཡི། །རྒྱན་རྣམས་དག་གི་ལམ་འདི་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་

605

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གཉིས་པཕྱེ། །བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་གནས་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བར་ནུས། །མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ཞིང་
རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་བློ་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འདིར་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་མི་ནུས་པས་མ་བརྗོད་ཀྱང༌། དེ་ཀུན་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་རིགས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་དོན་གྱི་

རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་ཚད་དུ་གྱུར་པ་འདིའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཉིད་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ཁོ་བོ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལ། གང་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པར་གནས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་མེད་པ་དབྱེ་བ་ཕྲ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་བློ་གྲོས་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་དབྱེ་ནུས་པར་འགྱུར་བས། དེ་
རྣམས་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ལམ་འདི་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
དེང་འདིར་སྙིགས་མའི་དུས་ནི་མཐུ་བརྟས་པས། །ཚུལ་བཞིན་མཁས་པར་སློབ་པའི་དོན་གཉེར་ཉུང༌། །འོན་ཀྱང་མི་མཁས་མཁས་ལ་འགྲན་འདོད་དང༌། །བླུན་པོ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་དོན་གཉེར་ཕྱིར། །རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་
སློབ་ཅིང༌། །ཁྱད་པར་གནས་འདིའི་ཤར་ལྷོ་ཐུན་མོང་དུ། །འདོད་པའི་དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདིར། །འོལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མང༌། །དེས་ན་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་ཚེགས་མེད་དུ། །དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །གསལ་

606

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བའི་ཚིག་གིས་དོན་རྣམས་ལེགས་བཀྲོལ་ཏེ། །ཅི་དགར་བྱིན་འདི་དགའ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་ལོངས། །
ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྙན་
ངག་གི་མེ་ལོང་ལས་དོན་གྱི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་དོན་རྣམ་
པར་བཀྲལ་བ་རྫོགས་སོ། ། ། །

607

༼ལེའུ་གསུམ་པ།༽

༼གཉིས་པ་སྒྲ་རྒྱན།༽
༈ ལེའུ་གསུམ་པ། གཉིས་པ་སྒྲའི་རྒྱན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་བཞག་

གཏན་ལ་དབབ། བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྗོད། དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བཤད་པའོ། །

༼ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་དབབ་པ།༽
དང་པོ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། མདོར་བསྟན་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།
བར་མ་ཆོད་དང་བར་ཆོད་བདག །
ཡི་གེ་ཚོགས་པ་བསྐོར་བ་ནི། །
ཟུང་ལྡན་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་། །

གང་ལ་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་སྐོར་བ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་
གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའམ། བར་མ་ཆོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་སྟེ། ཡི་གེ་
དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཚོགས་པ་གཉིས་ཕན་ཆད་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བཟླས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་ཟུང་ལྡན་ཡིན་ཏེ་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་ཡང༌།
ཚོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བསྐོར་བ་ནི། །ཁོ་ན་ཟུང་དང་ལྡན་པར་རིག །ཅེས་རྗེས་

608

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ཁྲིད་ཀྱི་ཞར་བྱུང་དུའང་བཤད་ཟིན་པ་དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལ་བོད་སྐད་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ན། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེས། མཱ་ནེ་ན་མཱ་ནེ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འབྲུ་གསུམ་མ་འདི་སྔར་བོད་དུ་མ་ཐོན་པར་བདེ་བློས་ཀྱང༌། ཀ་བ་ཤ་བའི་མི་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ལ་བྱས་མོད་དེ་མི་འགྲིག་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བྱ་དཀའི་ཁྱད་
པར་ལ་སོགས་བོད་ལ་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་མོད། ཁོ་བོས་ནི་ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་ཀུན་ལ་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཟུང་ལྡན་དངོས་རྒྱ་སྐད་ལ་ཚིག་འབྲུ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་དང་བསྟུན་ནས། རབ་དཀར་དེ་རབ་དཀར་དེ་ཞེས་པ་དང༌། རབ་མཛེས་མཆོག་རབ་མཛེས་མཆོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་མཛད་ཀྱང༌། གཅོད་མཚམས་མི་བདེ་ཞིང་རྐང་པ་གཞན་གྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན།
བརྗོད་དོན་གྱི་སྙིང་པོས་ཀྱང་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བོད་
ཡུལ་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་ཡོངས་གྲགས་ཀུན་གྱིས་ལེགས་ལེགས་མཛེས་མཛེས་ཟེར་
བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟུང་ལྡན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་ཉིད་ལེགས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་དེང་སང་
གི་སྙན་ངག་མཁན་ཕལ་མོ་ཆེས་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་ཉིད་
ཁོ་ན་སྙན་པར་རློམ་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྙན་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རྒྱ་སྐད་ལ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཁྱད་འཕགས་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་
ནས་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བས་ཀློག་པའི་ཚེ་ནའང༌། ཉན་
པ་པོའི་རྣར་སྙན་པའི་སྒྲ་གདངས་འབྱིན་པས་སྒྲ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། བོད་སྐད་ལ་དེ་
འདྲ་གཤིས་ཀྱིས་འབྱུང་དཀའ་ཞིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་མང་པོ་ཞིག་

609

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ནི་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་མང་བས། བརྗོད་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལྟར་
སྣང་བ་མང་པོ་ནན་གྱིས་རྩོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། སྔར་དོན་རྒྱན་གྱི་

སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཚིག་དོན་གྱི་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟ་
བུ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་མ་ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་སྒྲ་རྒྱན་འདི་དག་བོད་སྐད་ལ་ཇི་ཙམ་དཔེར་བརྗོད་རུང་བ་དེ་ཙམ་སྦྱོར་ཞིང༌། ལྭ་བའི་ཐག་ལ་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་མི་འབྱུང་བའི་རིགས་ལ། དོ་གལ་མི་བྱེད་པར་བཞག་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །སྐབས་འདིར་དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བས། ཁ་ཅིག་ཟུང་ལྡན་འདི་ལ་ལ་ལ་ཞེས་སམ། ལྷག་ལྷག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་འབྲུ་རེ་རེ་བ་ཟུང་གིས་མི་ཆོག་པར། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འབྲུག་གཉིས་ཕན་གྱི་ཟུང་དགོས་ཟེར་བ། རྒྱ་
དཔེར། མ་ད་ནོ་མ་ད་ནོ་ཞེས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་མོད། རྒྱ་དཔེར་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་འབྲུ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཚིག་འབྲུ་གཉིས་གསུམ་རེ་
ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བོད་སྐད་ཀྱི་ས་ཆུ་མེ་ཆོས་ནོར་
སོགས་ལ། རྒྱ་སྐད་དུ། བྷཱུ་མི། ཛ་ལ། ཨགྣི། དྷརྨ། ཝ་སུ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་གཞུང་དངོས་བསྟན་ལ་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་ཞེས་པས། སོ་སོ་ཞེས་སམ་ལ་ལ་ཞེས་ཡི་གེའི་ཟུང་བསྟན་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །
གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཡི་གེ་སོགས་པ་བསྐོར་བ་ཡི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཡི་གེའི་སོགས་ཁོངས་ནས་ཚིག་མིང་སོགས་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བསྐོར་བ་ནི་རྗེས་ཁྲིད་

ཡིན་ཅིང༌། ཡི་གེ་ཚོགས་པ་བར་བ་ནི་ཟུང་ལྡན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་

610

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བཞག་འདྲེས་ཤིང་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། རྒྱ་དཔེར། སཾ་ཧ་ཏེ་ཞེས་ཡང་དག་ཚོགས་པའི་སྐད་དོད་ཡོད་ཅིང༌། སོགས་པའི་སྐད་དོད་ཨཱ་དི་རྒྱ་དཔེར་མི་འབྱུང་བས་གཞུང་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བོད་སྐད་ལའང་ལ་ལ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་རྗེས་ཁྲིད་དང༌། ཟུང་ལྡན་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་གཉིས་སམ་
གསུམ་ཕན་ཆད་བསྐོར་བ་ཞིག་ངེས་པར་སྦྱོར་དགོས་ཏེ་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་དེ་ཡང་རྐང་པ་ཡི། །
དང་པོ་བར་མཐའ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །
གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་རྐང་པ་ཡི། །ཟུང་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། །
ཐོག་མ་བར་མཐའ་བར་དང་མཐའ། །
བར་དང་ཐོག་མ་ཐོག་མཐའ་ཀུན། །
ཀུན་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ། །
དེ་དག་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང༌། །
དེ་ལ་བྱ་སླ་བྱ་དཀའ་ཡང༌། །
འགའ་ཞིག་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་ལྡན་དེ་ལ་ཡང་རྐང་པའི་དང་པོ་དང་བར་དང་ཐ་མའི་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་བཞི་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམས་དང༌། དེའི་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་

611

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ལའང༌། རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནས་བཞི་པ་ལ་ཡོད་པའི་བར་དང༌། སླར་ཡང་ཟུང་ལྡན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབྱེ་བ་ནི་རྐང་པ་གཅིག་ནས་བཞི་ཀའི་བར་གྱི་ཐོག་མ་ཁོ་
ན་ན་ཡོད་པ་དང་བར་དུ་ཡོད་པ་དང༌། ཐ་མ་ན་ཡོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང༌། དང་པོ་བོར་ནས་བར་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པ་དང༌། མཐའ་བོར་ནས་བར་དང་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་དང༌། དབུས་བོར་ཏེ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་དང༌། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་བདུན་པོ་འདི་ནི་རྐང་པ་དང་པོ་གཅིག་པུ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པ་གཉིས་པ་སོགས་གསུམ་དང༌། མཐར་རྐང་བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། རྐང་པ་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌། །གཞན་ཡང་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་

དབྱེ་བ་སྟེ་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་ཡང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་དང་པོར་ཟུང་ལྡན་དང༌། ལ་ལར་བར་གྱི་དང༌། འགའ་

ཞིག་ཏུ་མཐའི་དང༌། ལ་ལར་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང༌། དེ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་བྱ་སླ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་བྱ་བ་དང༌། བྱ་དཀའ་བ་ཚེགས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་བསྡུའོ། །གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་
ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཆད་ན་གཞུང་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་འགའ་ཞིག་བསྟན་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག །རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན། ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་རྣམས་སོ། །

612

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡-རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།༽
དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་དཔེར་བརྗོད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བར་མ་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན། བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་
པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། རྐང་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ། གཉིས་ལ་ཡོད་པ། གསུམ་ལ་ཡོད་པ། བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །
དེ་ལས་དང་པོ་རྐང་པ་གཅིག་གི་དང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མཱ་ནེ་ན་མཱ་ནེ་ན་ས་ཁི། །པྲ་ཎ་ཡོ་བྷཱུཏྤྲི་ཡེ་ཛ་ནེ། །ཁཎྜི་ཏཱ་ཀཎྛ་མཱ་ཤླིཥྱ། །ཏ་མེཝ་ཀུ་རུ་ས་ཏྲ་པ་
མ྄། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་དང་པོ་ན། མཱ་ནེ་ན་མཱ་ནེ་ན་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
གྲོགས་མོ་མཛའ་བོའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །
ཁེངས་པ་འདི་དང་འགྲོགས་མ་བྱེད། །
བསླུས་པའི་མགྲིན་པ་ནས་འཁྱུད་ལ། །

དེ་ཉིད་ངོ་ཚ་ལྡན་པར་གྱིས། །

ཞེས་པ་དུས་བཏབ་པའི་སར་མ་འོངས་པས་བསླུས་པའི་མཛའ་བོ་ལ་བུད་མེད་ཞིག་ཁྲོས་ནས། སླར་བདག་པོས་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་པ་ན་ཡང་ལན་བླན་པའི་
ཕྱིར་ཁེངས་ཤིང་ཁྲོས་ནས་མི་འདུད་པ་ལ། དེའི་གྲོགས་མོར་གྱུར་པའི་བུད་མེད་གཞན་ཞིག་གིས་སྨྲ་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀྱེ་གྲོགས་མོ་ཞེས་བོད་ནས་རང་གི་མཛའ་བོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཁེངས་པ་འདི་དང་འདྲིས་ཤིང་འགྲོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག འོ་ན་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྔར་མཛའ་བོ་

613

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འདིས་དུས་ཀྱི་སར་ཁྱོད་བསླུས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟའི་མགྲིན་པ་ལ་འཁྱུད་ལ་བདག་

པོའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བར་ངོ་ཚ་ལྡན་པར་གྱིས་ལ། གུས་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་རྗེས་སྒྲུབ་ཤིང་ཅེས་པའོ། །འདིར་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་གཟུགས་མཚུངས་ཀྱང་དོན་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་ཟློས་པར་མི་འགྱུར་བ་དཔེར་ན། སྔ་མ་ནི་མཱ་ཞེས་པ་དགག་པའི་ཚིག་དང༌། ཨ་ན་འདི། དེ་འགྲོགས་པ་དང་སྦྲེལ་བའི་ཚེ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་འཇུག་པ་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུམ་པའི་ཊཱ་བྱིན། ཊཱ་ཨི་
ནར་བསྒྱུར་བའི་རྗེས་ཡིན། ཕྱི་མ་ནི། མཱ་ན་ཞེས་པ་ཁེངས་པའི་སྐད་དོད་དེ། དེ་ལ་གསུམ་པའི་ཊཱ་སྔ་མ་ལྟར་བྱིན་པས་མཱ་ནེ་ན་ཞེས་གྲུབ་པ་གཟུགས་མཚུངས་ཀྱང་དོན་
ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟུང་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་
བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ན་འདི་རྣམས་ལ་སྒྲ་རྒྱན་ཞིག་པ་འདི་དང་འོག་མ་ཀུན་ལའང་འདྲ་སྟེ་གཟུགས་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་ཟློས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱོར་མི་བཏུབ་པས་ཀྱང༌། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ཇི་ལྟ་བ་བོད་ལ་མི་འཇུག་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་འདིར་འགྲོགས་པའི་སྐད་དོད་དངོས་རྒྱ་དཔེར་མི་འདུག་ཀྱང༌། པྲོ་ཎ་ཡ་འདྲིས་པ། དེའི་རྣམ་བཅད་ཨུར་བསྒྱུར་ནས་མཚམས་སྦྱར། ཨ་བྷཱུཏྲ་མ་གྱུར་ཞེས་པ་ལོ་ཙཱ་བས་དོན་འགྱུར་བྱས་ནས་འགྲོགས་མ་བྱེད་ཅེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མེ་གྷ་ནཱ་དེ་ན་ཧཾ་སཱ་ནཱཾ། །མ་ད་ནོ་མ་ད་ནོ་དི་ནཱ། །ནུནྣ་མཱ་ནཾ་མ་ནཿསྟྲཱི་ཎཱཾ། །ས་ཧ་ར་ཏྱཱ་ཝི་གཱ་ཧ་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་མ་ད་ནོ་མ་ད་ནོ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་ཡོད་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་ལ།

614

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ངང་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་འཇོམས་པ། །
སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་མྱོས་བྱེད་ནི། །
དགའ་མ་དང་བཅས་བུད་མེད་ཀྱི། །

ཁེངས་བྲལ་ཡིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །
ངང་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གང་ལ་
ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་སྟེ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་
ལྟར་ན་འབྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་སྲོག་ཆགས་སེམས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་སྐད་དོ། །དེས་ཁེངས་ལྡན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པས། མྱོས་བྱེད་དེ་འདོད་ལྷ་རང་
གི་ཆུང་མ་དང་བཅས་པ་ཁེངས་པ་བྲལ་བའི་སླད་དུ་དེའི་ཡིད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བརྗོད་པའོ། །
རྐང་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། རཱ་ཛནཝ་ཏྱཿཔྲ་ཛཱ་ཛཱ་
ཏཱ། །བྷ་ཝནྟཾ་པྲཱ་པྱ་སཱམྤྲ་ཏཾ། །ཙ་ཏུ་རཾ་ཙ་ཏུ་རཾ་བྷོ་དྷི། །ར་ས་ནོརྦཱི་ཀ་ར་གྲ་ཧེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཙ་ཏུ་རཾ་ཙ་ཏུ་རཾ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་ཡོད་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྐེ་རགས་ཅན། །
ས་ཡི་ལག་དཔྱ་འཛིན་ལ་མཁས། །
ཁྱོད་ཉིད་ཐོབ་ནས་ད་ལྟ་ནི། །
སྐྱེ་དགུ་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་གྱུར། །
ཆུ་གཏེར་བཞི་ནི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའོ། །དེ་ཉིད་

615

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་ཀྱིས་གླིང་འདིའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དང༌། དེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱིས་སྐེ་རགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་དང་ལྡན་པ་
སའི་ལག་དཔྱ་ཞེས་པ་སྒྲ་སྦྱར་བ་སྟེ། ལག་པའི་སྒྲ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ས་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔྱ་ཁྲལ་འཛིན་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་
པའི་འཇུག་ཕྱོགས་ནི་ལག་པ་དངོས་ཏེ། དེས་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོན་ལ་འཁོད་པའི་སྐྱེ་
དགུ་ཀུན་ལས་འཇམ་ཞིང་རན་པའི་དཔྱ་ཁྲལ་འཛིན་པ་པོ་ཁྱོད་ཉིད་རྒྱལ་པོར་ཐོབ་པས་ད་ལྟ་ནི་མངའ་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པའོ། །
རྐང་པ་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་རཎྱཾ་ཀཻཤྩི་དཱཀྲཱནྟ། །མ་
ནྱཻཿཔདྨ་དི་ཝཽ་ཀ་སཱཾ། །པ་དཱ་ཏི་ར་ཐ་ནཱ་གཱ་ཤྭ། །ར་ཧི་ཏཻ་ར་ཧི་ཏཻ་སྟ་ཝ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པར་ར་ཧི་ཏཻ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
རྐང་ཐང་ཤིང་རྟ་གླང་པོ་དང༌། །
རྟ་དང་བྲལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ། །

འགའ་ཞིག་ནགས་དང་གཞན་དག་ནི། །
ལྷ་རྣམས་དག་གི་གནས་སུ་སོང༌། །
རྐང་ཐང་སྟེ་དཔུང་བུ་ཆུང་དང་ཤིང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་པའི་ཚོགས་ཏེ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་དང་བྲལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་བོ་རྣམས་འགའ་ཞིག་ཁྱིམ་བཏང་

ཏེ་ནགས་སུ་སོང་ཞིང༌། གཞན་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་རལ་གྲིའི་ལམ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
གནས་སུ་སོང་སྟེ་ཤིའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

616

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལས། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་
ནི། རྒྱ་དཔེར། མ་དྷུ་རཾ་མ་དྷུ་རམྦྷོ་ཛ། །ཝ་ད་ནེ་ཝ་ད་ནེ་ཏྲ་ཡོཿ། །ཝི་བྷྲ་མཾ་བྷྲ་མ་ར་བྷྲཱནྟ། །ཝི་ཌམྦ་ཡ་ཏི་ ྱཱ ཀཱི་ནྣི་དཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་མ་དྷུ་རཾ་མ་དྷུ་རཾ་
ཞེས་པ་དང་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་བ་ད་ནེ་བ་དེ་ནེ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
ཆུ་སྐྱེས་གདོང་ལྡན་མིག་དག་གི །
རྣམ་འཕྲུལ་ཡིད་འོང་འདི་ལ་ནི། །
དཔྱིད་ཀྱི་བུང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས། །

ཅོ་འདྲི་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་སྨྲོས། །
ཀྱེ་ཆུ་སྐྱེས་པདྨའི་གདོང་ལྡན་མ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གཞུང་

ཚིག་གི་འགྱུར་ཡང་འདི་བཞིན་ལེགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་ལ་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་བུང་བ་གཞོན་ནུའི་གཡོ་
བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་འདི་རྒྱུ་ཅི་ལས་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྨྲོས་
ཤིག །ཅེས་ངོ་བསྟོད་བྱས་པ་སྟེ་ཅོ་འདྲི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ་སྟེ་དཔེའི་རྒྱན་ཉིད་དོ། །
དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཝཱ་ར་ཎོ་ཝཱ་ར་ཎོདྡཱ་མོ། །ཧ་ཡོ་ཝཱསྨ་ར་དུརྡྷ་རཿ། །ན་ཡ་ཏོ་ན་ཡ་ཏོ྅ནྟཾ་ན། །སྟ་ད་ཧོ་ཝི་ཀྲ་མ་སྟ་ཝ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་ཝཱ་ར་ཎོ་ཝཱ་ར་ཎོ་ཞེས་པ་དང༌། གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ན་ཡ་ཏོ་ན་ཡ་ཏོ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།

617

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འདོད་པ་གཡུལ་དུ་དཔའ་བ་ཡི། །གླང་པོའམ་གཟུང་དཀའ་རྟ་མེད་ཀྱིས། །
གང་ཕྱིར་བདག་ཅག་མཐར་བྱས་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་གནོན་མཚར། །
ཀྱེ་འདོད་པ་ཞེས་འདོད་པའི་ཆགས་པའམ་འདོད་ལྷ་ལ་བོས་ནས། ཁྱོད་ལ་གཡུལ་དུ་དཔའ་བ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་གླང་པོའམ་གཟུང་དཀའ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མགྱོགས་པའི་རྟ། འཁྲུག་པ་ལ་མཁོ་བ་དག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ལྡན་བདག་ཅག་
ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ཆགས་གདུང་གིས་སྲོག་མཐར་
བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་གནོན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་མཚར་ཆེ་བ་རྨད་དུ་བྱུང་
བའོ། །ཞེས་པ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནོ། །
དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། རཱ་ཛི་ཏཻ་རཱ་ཛི་ཏཻ་ཀྵཎྱེ་ན། །ཛཱི་ཡ་ཏེ་ཏྭ་དྲ་ཤཻ་རྣ

་པཻཿ། །ནཱི་ཡ་ཏེ་ཙ་པུ་ནསྟྲཔྟ່། །ཝ་སུ་དྷཱ་ཝ་སུ་དྷཱ་ར་ཡཱ། །ཞེས་
པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་རཱ་ཛི་ཏེ་རཱ་ཛི་ཏཻ་ཞེས་པ་དང༌། བཞི་པའི་ཐོག་མར་བ་སུ་དྷཱ་བ་སུ་དྷཱ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
གཡུལ་དུ་རྣོ་བས་མཛེས་པ་ཡི། །
མི་བདག་ཁྱོད་འདྲས་ནོར་འཛིན་ནི། །
རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་ནོར་རྒྱུན་གྱིས། །

ཚིམ་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར། །
གཡུལ་དུ་རྣོ་བ་སྟེ་དཔའ་བས་མཛེས་པའི་མི་བདག་ཁྱོད་འདྲ་བས་ནོར་འཛིན་

618

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ས་གཞི་ལས་རྒྱལ་ཞིང་དབང་དུ་བྱས་པར་གྱུར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ནོར་གྱི་རྒྱུན་ཏེ་
ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཀྱང་ནི་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་པའོ། །དེས་ན་འདི་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་

ནོ། །འདི་ལ་འགྱུར་ཁྱད་དང་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་སྣང་ཡང་ནོར་འཛིན་སྔ་མ་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ་རྒྱ་དཔེར་དེའི་སྐད་དོད་མེད་པས་སོ། །ཕྱི་

མ་ནོར་རྒྱུན་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་སྐད་དོད་དང་མི་འགལ་ཞིང་གཞུང་དོན་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་མཆིས་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཡུལ་དུ་རྣོ་བ་ཞེས་པའང་དཔའ་བ་ལ་རྣོ་བའི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀ་རོ་ཏི་ས་ཧ་ཀཱ་ར་སྱ། །ཀ་ལི་ཀོཏྐ་ལི་ཀོཏྟ་རཾ། །མནྨ་ནོ་མནྨ་ནོ་྅་པྱེ་ཥ། །མཏྟ་ཀོ་ཀི་ལ་ནིསྭ་ནཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཀ་ལི་ཀོཏྤ་ལི་ཀོ་ཏ་ཞེས་པ་དང༌། གསུམ་པའི་ཐོག་མར་མནྨ་ནོ་མནྨ་ནོ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ། ས་ཧ་ཀཱ་རའི་མེ་ཏོག་གསར། །
བདག་ཡིད་མཆོག་ཏུ་སྲེད་ལྡན་བྱེད། །
ཁུ་བྱུག་མྱོས་པ་དག་གི་སྒྲ། །
ཡིད་དུ་འོང་བ་འདིས་ཀྱང་ངོ༌། །
ས་ཧ་ཀཱ་ར་སྟེ་ཙཱུ་ཏའམ་ཨ་མྲའི་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པ་དང༌། དཔྱིད་སོས་ཀྱི་

ཁུ་བྱུག་དགའ་བས་མྱོས་པའི་སྒྲས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྲེད་པ་ཆེས་ཆེར་ལྡན་ཅིང་

619

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་ས་ཧ་ཀཱ་ར་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་དུ་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ལ། དཔང་ཊཱིཀ་གི་ཚིག་འདི་ཐད་དུའང་རྒྱ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་སྲེད་པ་ཞེས་པའི་ནང་གི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མི་སྣང་བ་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་འབྱམས་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་གོ་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་འདི་ཡང་རང་བཞིན་བརྗོད་དང་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀ་ཐཾ་ཏྭ་དུ་པ་ལམྦྷཱ་ཤཱ། །ཝི་ཧ་ཏཱ་ཝི་ཧ་ཏཱ་དྲ་ཤ່ཱ། །ཨ་ཝསྠཱ་ནཱ་ལ་མཱ་རོ་ཌྷུ། །མངྒ་ནཱ་མངྒ་ནཱ་ཤི་ནཱི། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཝི་ཧ་ཏཱ་ཝི་ཧ་ཏཱ་ཞེས་པ་དང༌། བཞི་པའི་ཐོག་མར་མངྒ་ནཱ་མངྒ་ནཱ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རེ་བ་དང༌། །
མ་བྲལ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་ཡི། །
གནས་སྐབས་ལུས་ནི་འཇིག་བྱེད་པས། །
བུད་མེད་འཛེགས་ནུས་ཇི་ལྟར་མིན། །
ཅེས་པ་འདི་ལ་བོད་ཊཱིཀ་རྣམས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་སྣང་
ནའང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཉིད་རྒྱ་འགྲེལ་བསྒྱུར་བའི་ཚིག་ངོ་མར་འདུག་པས་ཚད་མར་གྱུར་
ལ། འོན་ཀྱང་ཚིག་གོ་དཀའ་བ་འདིར་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་འཆད་ན། བུད་མེད་འདོད་ལྡན་ཞིག་གང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཀྱང༌། དེས་དེ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་སྐྱེས་པ་ལང་ཚོ་ཅན་ཞིག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསླབ་
བྱ་བྱས་པ་ལྟར་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཚིག་སྟེ། བུད་མེད་འདི་ཁྱོད་ལ་འཕྲད་

620

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདོད་ཁོ་ན་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའམ་ཐོབ་པར་རེ་བ་དང་མ་བྲལ་ཡང༌། འགྲོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་མ་ཚོགས་པའི་སྒེག་ཉམས་ཀྱིས་ཁྱོད་མངོན་པར་
འདོད་པ་དང༌། ཁྱོད་ཉིད་སེམས་པ་དང༌། ཁྱོད་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཁོ་ན་སྒྲོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་རེ་བ་བཞིན་དུ་མ་འགྲོགས་ན་སླད་ནས་ཁྱོད་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང༌། འདོད་པ་མ་ཐོབ་པའི་གདུང་བས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང༌། སེམས་འཁྲུལ་ནས་མྱོས་པ་དང༌། ནད་དང་ཅི་ཡང་མི་དྲན་པ་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུས་བླུན་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་གདུང་བས་ལུས་རྙིང་ཤིང་རབ་ཏུ་རྒས་པའི་གནས་སྐབས་དང༌། དེར་ཡང་མ་ཟད་ལུས་འཇིག་ཅིང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་བུད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་གནོད་པའི་འདོད་པ་དེ་འདྲས་ཡུན་རིང་པོར་གདུང་དུ་གཞུག་ནས་ཅི་བྱ། ཁྱོད་ལང་ཚོ་དར་ཞིང་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཛེགས་ནུས་བཞིན་དུ་འདི་ཉིད་ཡལ་བར་མ་འདོར་བར་རྗེས་སུ་བརྩེ་བར་མཛོད་ཅིག ཅེས་པ་འདི་ལ་དགག་བྱ་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རེ་བ་དང་བྲལ་བ། འགོག་བྱེད་མ་བྲལ་ཅེས་པ་འདི་དང༌། ཡང་དགག་བྱ་སྐྱེས་པས་མི་འགྲོགས་པ། འགོག་བྱེད་གདུང་བའི་རིམ་པ་དེ་དག་གིས་བུད་མེད་འཆི་བར་བསྟན་པས་འགོག་རྒྱན་དང༌། འུད་ཆེ་ཞིང་བརྗོད་ཚུལ་མཚར་ཉམས་ཆེ་བས་ཕུལ་བྱུང་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འཆད་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་རིན་སྤུངས་ས་སྤྱོད་དབང་པོས། འདོད་ལྡན་གྱི་རྒན་པོ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་ལ་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཏུ་བྱས་ནས།
བདག་ལང་ཚོ་རིམ་གྱིས་ཡོལ་བས་རྒན་པོར་གྱུར་མོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་རེ་
བ་དང་མ་བྲལ་བས་སོགས་དང༌། རྒས་ཀྱང་ད་དུང་རྩེ་དགའི་ཆེད་དུ་བུད་མེད་ལ་འཛེགས་ནུས་ཅི་ལྟར་མིན་ཏེ་ངེས་པར་ནུས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ནི་མ་

621

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དགོངས་པའི་འོལ་ཚོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། འགྲེལ་པ་གཞན་མང་པོར་ཡང་སྐབས་འདིར་སྔ་མའི་སྐྱོར་ཟློས་བྲག་ཆའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །
གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེར། ནི་གྲ་ཧྱ་ནེ་ཏྲེ་ཀརྵནྟི། །བཱ་ལ་པལླ་ཝ་ཤོ་བྷི་ནཱ། །ཏ་རུ་ཎཱ་ཏ་རུ་ཎཱ་ནཀྲ

ཥྚཱ། །ན་ལི་ནོ་ན་ལི་ནོ་ནྨུ་
ཁཱཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གསུམ་པར་ཏ་རུ་ཎཱ་ཏ་རུ་ཎཱ་ཞེས་པ་དང༌། བཞི་པར་ན་ལི་ནོ་ན་ལི་ནོ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
ཡལ་འདབ་གསར་པས་མཛེས་པ་ནི།
ལྗོན་པས་དྲངས་པའི་གཞོན་ནུ་རྣམས། །
པདྨར་མངོན་ཕྱོགས་བུང་བ་ཡིས། །
མིག་ནས་བཟུང་སྟེ་འགུགས་པར་བྱེད། །
འདིར་བརྗོད་བྱ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་ལ་བབ་ཅིང་ཡུལ་གྱི་མཛེས་པའི་ལྟད་མོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཚོགས་འགའ་ཞིག་དབྱར་གྱི་ནགས་ཀླུང་གི་མཛེས་པ་རྒྱས་པ་
དང༌། པད་ཚལ་བུང་བ་ཅན་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། བརྗོད་ཚུལ་དཔྱིད་ཀ་ཡལ་འདབ་གསར་པས་མཛེས་པའི་ལྗོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ཀྱི་

མཛེས་པས་མིག་ནས་བཟུང་བ་སྟེ། མིག་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་དྲངས་ནས་ནགས་སུ་རྒྱུའོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་བུང་བ་དང་ལྡན་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

མིག་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྟ་བའི་སྐལ་བཟང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཚལ་དེར་འགུགས་པར་བྱེད་དོ། །སུ་ཞིག་འགུགས་ན་རྐང་པ་བཞི་དབུས་སུ། གཞོན་ནུ་རྣམས་ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྒྲས་གསལ་བར་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིགས་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དོ། །

622

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གསུམ་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལས། རྐང་པ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་
ནི། རྒྱ་དཔེར། ཝི་ཤ་དཱ་ཝི་ཤ་དཱ་མཏྟ། །སཱ་ར་སེ་སཱ་ར་སེ་ཛ་ལེ། །ཀུ་རུ་ཏེ་ཀུ་རུ་ཏེ་ནེ་ཡཾ། །ཧཾ་སཱི་མཱ་མནྟ་ཀཱ་མི་ཥཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོར། ཝི་ཤ་དཱ་ཝི་ཤ་དཱ་ཞེས་པ་དང་གཉིས་པར་སཱ་ར་སེ་སཱ་ར་སེ་དང༌། གསུམ་པར་ཀུ་རུ་ཏེ་ཀུ་རུ་ཏེ་ཞེས་པ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
མྱོས་པའི་བཞད་ནི་རབ་འཇུག་པ། །
རྫིང་གི་ཆུ་ལ་དཀར་བ་ཡི། །
ངང་མོ་འདི་ཡི་ཅ་ཅོ་ཡིས། །
བདག་ནི་མཐར་བྱེད་ཟས་སུ་བྱེད། །
དགའ་བས་ཀུན་ཏུ་མྱོས་པའི་བཞད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱའི་ཁྱད་པར་འཇུག་འོས་པའི་རྫིང་གི་ཆུ་དྭངས་པ་ལ་གནས་པ་ཀུན་ནས་དཀར་བའི་ངང་མོ་འདི་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་སྙན་པས་འདོད་པའི་གདུང་བ་བསླངས་ཏེ་བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་ནི་མཐར་བྱེད་གཤིན་རྗེའི་ཟས་སུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ནོ། །
རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཝི་ཥ་མཾ་ཝི་ཥ་མནཝེ་ཏི། །མ་ད་ནཾ་མ་ད་ནནྡ་ནཿ། །ས་ཧེནྡུ་ཀ་ལ་ཡཱ་པོ་ཌྷ། །མ་ལ་ཡཱ་མ་ལ་ཡཱ་ནི་ལཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོར་ཝི་ཥ་མཾ་ཝི་ཥ་མཾ་ཞེས་པ་དང༌། གཉིས་པར་མ་ད་ནཾ་མ་ད་ནཾ་ཞེས་པ་དང༌། བཞི་པར་མ་ལ་ཡཱ་མ་ལ་ཡཱ་ཞེས་པའི་དང་པོའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
དྲི་བྲལ་ཟླ་བའི་ཆ་དག་དང༌། །

623

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ལྷན་ཅིག་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང༌། །
བདག་དགའ་མི་བྱེད་འདོད་པ་ནི། །
མི་བཟད་དུག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །
དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཟླ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་མ་ལ་ཡའི་རླུང་འདིས་བྲལ་བས་ཉེན་པ་བདག་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་གདུང་བས་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་བཟད་པའི་དུག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་འདྲའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་དང་འགོག་རྒྱན་དང་གཟུགས་ཅན་དང་དཔེ་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་རྣམས་ཡོད་དོ། །
རྐང་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མཱ་ནི་ནཱི་
མཱ་ནི་ནཱི་ཥུ་སྟེ། །ནི་ཥངྒ་ཏྭ་མ་ནངྒ་མེ། །ཧཱ་རི་ཎཱི་ཧཱ་རི་ཎཱི་ཤརྨྨ། །ཏ་ནུ་ཏཱཾ་ཏ་ནུ་ཏཱཾ་ཡ་ཏཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་མཱ་ནི་ནཱི་མཱ་ནི་ནཱི་དང༌། གསུམ་པར་ཧཱ་རི་ཎཱི་ཧཱ་རི་ཎཱི་དང༌། བཞི་པར་ཏ་ནུ་ཏཱཾ་ཏ་ནུ་ཏཱཾ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་ཡོད་པའོ། །བོད་སྐད་དུ།
བདག་བསྟེན་མི་འདོད་ཁེངས་པ་ཅན། །
དོ་ཤལ་དང་ལྡན་འཕྲོག་བྱེད་མ། །
ལུས་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་དོང་པ་ཉིད། །
ཕྲ་གྱུར་བདག་འགྲོགས་བདེ་རྒྱས་མཛོད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་བུད་མེད་མཛེས་མ་རྒྱན་གོས་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཀྱང༌། བུད་མེད་དེ་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་གྲོགས་སུ་མ་ཐོབ་

624

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་ལུས་མེད་གཞན་འཕྲུལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་འདོད་གསོལ་དུ་སྨྲས་
པའི་ཚིག་ལྟར་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀྱེ་ལུས་མེད་འདོད་པའི་ལྷ་ཞེས་བོད་ནས་འདོད་ལྡན་བདག་བསྟེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཁེངས་པ་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་དོ་ཤལ་དང་མིག་གི་ཨུཏྤལ་གདོང་གི་པདྨ་འཛུམ་པའི་ཀུ་མུད་དང་ལྡན་པས་འདོད་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས་མདའ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་དོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མཛེས་མ་འདི་ཉིད་གྲོགས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་གདུང་བས་ལུས་རྗུད་པ་སྟེ་ཕྲ་བར་གྱུར་པ། བདག་གི་ལུས་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པའི་བདེ་བས་ལུས་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་བདག་ཉིད་གདུང་བའི་རྒྱུ་ཁེངས་ལྡན་མའི་ཁེངས་པ་འདི་འདོད་པའི་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་

ལྟ་ཉིད་དུ་བསལ་ནས་བདག་ལ་ཀུན་དགའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་གཟུགས་ཅན་དང་ཤིས་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ནོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་
གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཛ་ཡ་ཏཱ་ཏྭནྨུ་ཁེནཱསྨཱ། །ན་ཀ་ཐཾ་ན་ཀ་ཐཾ་ཛི་ཏཾ། །ཀ་མ་ལཾ་ཀ་མ་ལཾ་ཀུརྦ། །ད་ལི་མདྡ་ལི་མཏྤྲི་ཡེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པར་ན་ཀ་ཐཾ་ན་ཀ་ཐཾ་ཞེས་པ་དང༌། གསུམ་པར་ཀ་མ་ལཾ་ཀ་མ་ལཾ་ཞེས་པ་དང༌། བཞི་པར་ད་ལི་མད་ད་ལི་མད་ཅེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་ཡོད་པའོ། །བོད་སྐད་དུ།
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གིས་བདག་ལས་རྒྱལ། །
ཆུ་ཡི་རྒྱན་གྱུར་བུང་བ་ཅན། །
འདབ་ལྡན་པདྨ་གཏམ་མེད་ལས། །
ཅི་ལྟར་མི་རྒྱལ་བདག་དགའ་མ། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གིས་བདག་གཏམ་སྨྲ་བ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ཞིང་དབང་དུ་བྱས་པ་

625

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འདི་ལྟ་ན་ཆུའི་རྒྱན་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་བུང་བ་གཡོ་བ་ཅན་འདབ་མ་དང་ལྡན་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་གཏམ་སྨྲ་བ་མེད་པ་བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་གི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །
རྐང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ར་མ་ཎཱི་ར་མ་ཎཱི་ཡཱ་མེ། །པཱ་
ཊ་ལཱ་པཱ་ཏ་ལཱཾ་ཤུ་ཀཱ། །ཝཱ་རུ་ཎཱི་ཝཱ་རུ་ཎཱི་བྷཱུ་ཏ། །སཽ་ར་བྷཱ་སཽ་ར་བྷཱསྤ་དཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་ར་མ་ཎཱི་ར་མ་ཎཱི་དང༌། གཉིས་པར་པཱ་ཊ་ལཱ་པཱ་ཏ་ལཱ་དང༌། གསུམ་པར་ཝཱ་རུ་ཎཱི་ཝཱ་རུ་ཎཱི་དང༌། བཞི་པར་སཽ་ར་བྷཱ་སཽ་ར་བྷཱ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་རྐང་པ་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མ་འདི་གསུམ་ཅུང་ཟད་བྱ་དཀའ་
བའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་དམར་གྱུར་པའི། །
ཆུ་ལྷ་མོ་བཞིན་པཱ་ཊ་ལ། །
དཀར་དམར་གོས་ཅན་དྲི་བཟང་གནས། །
བདག་གི་དགའ་མ་དགའ་བར་བྱ། །
ཐུན་མཚམས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་དམར་བ་གྱུར་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཆུ་ལྷ་མོ་
བཞིན་དུའམ། ཡང་ན་ཤིང་པཱ་ཊ་ལ་ཏེ་སྐྱ་སྣར་དུ་གྲགས་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཨ་རུ་ཎ་ནི་དཀར་དམར་རམ་དམར་སྐྱ་ལ་འཇུག་པས་དེ་འདྲའི་གོས་འཆང་བ་ཅན། ཁ་དང་ལུས་ལས་ཨུཏྤལ་དང་ག་པུར་སོགས་ཀྱི་དྲི་བཟང་པོ་འཕྲལ་དུ་བྱས་པའམ། ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པ་ལྡང་བའི་གནས་གཞིར་གྱུར་པ་བདག་གི་དགའ་མ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་

626

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནུབ་ཕྱོགས་ནི་གོས་དམར་པོ་གྱོན་པའི་དགའ་མ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དཔེ་དང༌། ཤིང་པཱ་ཊ་ལ་ནི་གོས་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་དཔེར་བཀོད་པའོ། །ལྔ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་རྐང་པའི་ཐོག་མ་ཡི། །
ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་མེད་རྣམ་རྟོག །
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྣམ་པས་རྐང་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྟེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །
གཉིས་པ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དྲུག །བཤད་པར་དམ་བཅའ། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ། གསུམ་ལ་ཡོད་པ། བཞི་ལ་ཡོད་པ། བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
ད་ནི་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །
རྣམ་རྟོག་འགའ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ། །
ད་ནི་ཞེས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཚིག་སྟེ་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་
གྱི་རྣམ་རྟོག་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་འདིར་ཅུང་ཟད་བསྟན་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མ་དྷུ་རེ་ཎ་དྲ་ཤཱཾ་མཱ་ནཾ། །མ་དྷུ་རེ་ཎ་སུ་གནྡྷི་ནཱ། །ས་ཧ་ཀཱ་རོདྒམེ་ནཻཝ། །ཤབྡ་ཤེ་ཥཾ་ཀ་རི་ཥྱ་ཏི། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་མ་དྷུ་རེ་ཎ་ཞེས་པ་དང༌། གཉིས་པའི་དང་པོར་ཡང་མ་དྷུ་རེ་ཎ་ཞེས་བསྐོར་བའི་ཟུང་སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་མང་པོས་ཆོད་པའི་
ཕྱིར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཞན་འོག་མ་རྣམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་

627

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བོད་སྐད་དུ།
ས་ཧ་ཀཱ་ར་ལས་འཁྲུངས་ཉིད། །
ཡིད་འོང་དྲི་བཟང་ལྡན་པ་ཡིས། །
དཔྱིད་ཀྱི་ཨེ་ཎའི་མིག་ཅན་གྱི། །

ཁེངས་པ་སྒྲ་ཡི་ལྷག་མར་བྱེད། །
ཙཱུ་ཏའི་ཤིང་ལས་འཁྲུངས་པ་དེའི་མྱུ་གུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པས་དཔྱིད་དུས་རི་དྭགས་ཨེ་ཎའི་མིག་ཅན་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་མཛའ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་སྒྲའི་ལྷག་མ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་རྒྱན་ནོ། །
རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀརོ྅ཏི་ཏཱ་མྲོ་རཱ་མཱ་ཎཱན། །ཏནྟ྄ྲཱི་ཏཱ་ཌ་ན་ཝི་བྷྲ་མཾ། །ཀ་རོ་ཏི་སེརྵ

ཾ་ཀཱ་ནྟེ་ཝཱ། །ཤྲ་ཝ་ཎོཏྤ་ལ་ཏཱ་ཌ་
ནཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ཀ་རོ་ཏི་རོ་ཏི་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་པའོ། །བོད་སྐད་དུ།
དགའ་བའི་ལག་པ་ཤིན་ཏུ་དམར། །
རྒྱུད་མངས་ལ་བསྣུན་རྣམ་འཕྲུལ་ལ། །
ཕྲག་དོག་ལྡན་ནམ་མཛའ་བོ་ལའང༌། །
རྣ་བའི་ཨུཏྤལ་གྱིས་སྣུན་བྱེད། །
དགའ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པའི་མཐིལ་དཀར་ལ་ཤིན་ཏུ་དམར་མདངས་ཆགས་
པའི་སོར་མོས་རྒྱུད་མངས་ལ་རེག་ཅིང་བསྣུན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལ་ཕྲག་དོག་པའི་ངང་

628

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ནི་མིན་ནམ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཕྲག་དོག་དང་ལྡན་པ་བཞིན་རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་ཡང་རྣ་རྒྱན་ཨུཏྤལ་གྱིས་བསྣུན་ཅིང་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་
ལག་པ་ཤིན་ཏུ་དམར་བའི་སྐད་དོད་ཨ་ཏི་ཏཱ་མྲོ་ཞེས་རྒྱ་དཔེར་འབྱུང་བས་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་དམར་ཞེས་པའི་འགྱུར་རྙིང་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་མེད་ལ། དཔེར་བརྗོད་འདི་ཉིད་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་ཅེས་གསུངས་ཀྱང༌། རྐང་པ་གསུམ་པའི་མཐའི་བཱ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་ལ་ཡིན་ནམ་མིན་ནམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་དྲི་བའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། དེ་ཡང་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན། ཡང་ན་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
བཞིན་ཅེས་པར་བསྒྱུར་བ་གང་རུང་འཐད་པས་རྒྱན་འདི་ཡང་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསལ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་ནི་རྒྱན་ངོས་འཛིན་གྱི་བཤད་པའི་རིགས་འདི་མེད་པས་འདིར་ཡང་གསལ་ཀ་མི་སྣང་ངོ༌། །
དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ས་ཀ་ལཱ་པོ་ལླ་ས་ན་ཡཱ། །ཀ་ལཱ་པིནྱཱ་྅་ནུ་ནྲ་ཏྱ་ཏེ། །མེ་གྷཱ་ལཱི་ནརྟྟི་ཏཱ་ཝཱ་ཏཻཿ། །ས་ཀ་ལཱ་པོ་ཝིམུཉྩ་ཏི། །ཞེས་
པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ས་ཀ་ལཱ་པོ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
རླུང་གིས་གར་བསྒྱུར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང༌། །
མཐའ་དགའ་ཆུ་ནི་འཐོར་བར་བྱེད། །
དེ་རྗེས་མཇུག་མར་རབ་བསླང་བའི། །
མཇུག་སྒྲོ་ལྡན་པ་གར་དག་བྱེད། །
རླུང་གིས་བསྣུན་པས་གཡོ་ཞིང་གར་བསྒྱུར་བའི་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དེས་ཕྱོགས་

629

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མཐའ་དག་ཁྱབ་པའི་ཆུ་ཆར་གྱི་ཟེག་མ་རྣམ་པར་འཐོར་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་མཇུག་མའི་སྒྲོ་ཚོགས་རབ་ཏུ་བསླང་བའི་མཇུག་སྒྲོ་ལྡན་པ་རྨ་བྱ་རྣམས་དགའ་བས་གར་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་རྐང་པ་བཞི་པོ་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཀ་ལཱ་པ་ཞེས་པ་གསུམ་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཟུང་ལྡན་དངོས། དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ས་ཀ་ལཱ་པོ་ཟེར་བ་འདི་ཡིན། འདིར་རྒྱ་དཔེ་རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་བོད་སྐད་རྐང་པ་བཞི་པ་དང༌། རྒྱ་དཔེར་རྐང་པ་བཞི་པ་བོད་སྐད་རྐང་པ་གཉིས་པར་གྱུར་པའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་ལས། རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་དང་པོའི་ས་བཅས་པ། ཀ་ལཱ་པ་ཆ་བསགས་ཏེ་མཇུག་སྒྲོ་ལྡན་པ་དང༌། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་བཞི་པའི་ས་ཀ་ལ་མཐའ་དག་ཨཔ྄་ཆུ། ཝི་མུཉྩ་ཉི་རྣམ་པར་འཐོར་བར་བྱེད་པ་དང༌། རྒྱ་དཔེར་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། ཀ་ལཱ་པི་ནྱཱ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་མཇུག་མ་རབ་བསླང་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱན་འདི་ནི་བྱ་བ་བརྗོད་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སྭ་ཡ་མེ་ཝ་ག་ལནྨཱ་ན། །ཀ་ལི་ཀཱ་མི་ནི་ཏེ་མ་ནཿ། །ཀ་ལི་ཀཱ་མ་ཐ་ནཱི་པ་སྱ། །དྲཥྚྭཱ་ཀཱཾ་ནུ་སྤྲ་ཤེ་དྲ་ཤཱཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཀ་ལི་ཀཱ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
འདོད་ལྡན་མ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད། །
ཁེངས་རྩོད་རང་ཉིད་ཉམས་གྱུར་ཏེ། །ནིམྤིའི་ཀ་ལི་ཀ་མཐོང་ན། །
གནས་སྐབས་ཅི་ལ་རེག་འགྱུར་རམ། །

630

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཀྱེ་འདོད་ལྡན་མ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་བདག་པོ་དང་
འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པར་རྩོད་ཅིང་འཐབ་པ་འདི་ནི་ད་ལྟ་ཡང་རང་ཉིད་འདོད་པས་གཟིར་བས་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་ན། སླད་ནས་དབྱར་གྱི་

དུས་སུ་ཤིང་ནིམྤ་སྟེ་ཚོགས་ཅན་གྱི་མེ་ཏོག་ཁ་འབུས་པ་མཐོང་ན་གནས་སྐབས་ཅི་ལྟ་བུ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རམ། ཞེས་ཐེ་ཚོམ་པ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་དགོངས་པ་དེའི་ཚེ་ན་མི་བཟོད་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བས་ཤིན་ཏུ་འདོད་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤུགས་ལས་སྟོན་པ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་མམ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ནོ། །འདིར་ཁེངས་རྩོད་ཅེས་པ་བུད་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཀྱང་རྣམ་པ་འགྲོག་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང༌། རྒྱུ་དེས་སྐྱེས་པ་ལ་འཐབ་ཅིང་འཛིངས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་ཐབས་ཞིག་ལ་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨཱ་རུ་ཧྱཱ་ཀྲཱི་ཌ་ཤ་ལ་ ཻསྱ། །ཙནྡྲ་ཀཱནྟ་སྠ་ལཱི་མི་མཱཾ། །ནྲ་ཏྱ་ཏྱེཥ་ལ་སཙྩཱ་རུ། །ཙནྡྲ་ཀཱནྟཿཤི་ཁཱ་ཝ་ལཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པར་ཙནྡྲ་ཀཱནྟ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
རྩེ་དགའི་རི་དང་ཟླ་འོད་ཀྱི། །

ཐང་འདི་ལ་ནི་འཛེགས་གྱུར་ན། །
མདོངས་མཐའ་མཆོག་ཏུ་བར་མཛེས་པའི། །
གཙུག་ཕུད་ཅན་འདི་གར་བྱེད་དོ། །
རྩེ་དགའི་རི་སྟེ་རྨ་བྱ་གནས་པའི་ནགས་སམ་ཡང་ན་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་

ཁྱབ་པའི་ས་གཞིའི་ཐང་འདི་ལ་འཛེགས་ནས་མདོངས་མཐའ་མཆོག་ཏུ་བཀྲ་ཤིང་

631

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མཛེས་པའི་གཙུག་ཕུད་ཅན་རྨ་བྱ་འདི་རྣམས་གར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་སྔར། རྩེ་དགའི་རི་ཡི་ཟླ་ཤེལ་གྱི། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་གཞུང་གི་གོ་དོན་དང་མི་འགྲིག་ཅིང༌། ཀཱནྟ་ཞེས་པ་ཤེལ་དང་འོད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་འོད་ལ་འཇུག་པ་སྐབས་དོན་ཡིན་པས་འགྱུར་བཅོས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་འདི་ཡང་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཁོ་ན་ཡིན། རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་རྩེ་དགའི་རི་ཡི་ཟླ་ཤེལ་ཞེས་པ་ལ་བསམ་པར་འདུག་ཀྱང་མི་འཐད་པ་སྔར་བརྗོད་ཟིན། གཞན་རྩེ་དགའི་རི་ཡི་ཟླ་ཤེལ་གྱི་ཐང་ཞེས་པ་དང༌། རྩེ་དགའི་རི་ལ་ཟླ་ཤེལ་གྱི་ཐང་ཟེར་བ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་ན་གོ་དོན་མི་སྟོན་ཅིང་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨུདྡྷྲ་ཏཱ་རཱ་ཛ་ཀཱ་
དུརྦཱི། །དྷྲི་ཡ་ཏེ་དྱ་བྷུ་ཛེ་ན་ཏེ། །ཝ་རཱ་ཧེ་ཎོ་དྡྷྲ་ཏཱ་ཡཱ་སཽ། །ཝ་རཱ་ཧེ་རུ་པ་རི་སྠི་ཏཱ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བ་རཱ་ཧེ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌།
བོད་སྐད་དུ།
གང་ཞིག་སྦྲུལ་མཆོག་སྟེང་གནས་ཤིང༌། །
ཕག་པས་བཟུང་བའི་ས་འདི་ནི། །
རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་ལས་རབ་བླངས་ནས། །
ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པས་བཟུང༌། །

གང་ཞིག་སྦྲུལ་ལམ་ཀླུ་མཆོག་ལྷག་མ་ཅན་གྱི་གདེངས་ཀའི་སྟེང་ན་གནས་
ཤིང༌། ཕག་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་མཆེ་བས་བཟུང་ནས་རྒྱ་མཚོ་

632

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཆེན་པོ་ལས་ཕྱུངས་བའི་ས་གཞི་འདི་རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཤིང་བླངས་ནས་དུས་ད་ལྟ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པས་བཟུང་

ངོ༌། །ཞེས་པ་ཁྱོད་གཅིག་པུ་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་བདག་པོའ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བར་
གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བསྟོད་ན་ནི་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་
ཡང་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་རྐང་པ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་
ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀ་རེ་ཎ་ཏེ་ར་ཎེ་ཥྭནྟ། །ཀ་རེ་ཎ་དྭི་ཥ་ཏཱཾ་ཧ་ཏཱཿ། །ཀ་རེ་ཎ་ཝཿཀྵ་ར་དྲ་ཀྟཱ། །བྷཱནྟི་སནྡ་གྷ་ནཱ་ཨི་ཝ། །ཞེས་པའི་ ྷྱཱ རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་ཐོག་མར་ཀ་རེ་ཎ་
ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
གཡུལ་དུ་དགྲ་ཡི་གླང་པོ་རྣམས། །
ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་མཐར་བྱེད་ཀྱིས། །

བསྣུན་པའི་ཁྲག་ནི་རབ་ཟག་པ། །
ཐུན་མཚམས་དག་གི་སྤྲིན་བཞིན་མཛེས། །
གཡུལ་དུ་དགྲའི་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་མཐར་བྱེད་
གཤིན་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྣུན་པས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཟག་པ་ནི་ཐུན་མཚམས་དག་གིས་
དམར་བའི་སྤྲིན་དུ་མཛེས་སོ་ཞེས་པ་གཟུགས་ཅན་དང་དཔེའི་རྒྱན་ནོ། །
དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། པ་རཱ་ག་ཏ་རུ་རཱ་
ཛཱི་ཝ། །ཝཱ་ཏརྡཧྭ་སྟཱ་བྷ་ཊཻ་ཤྩ་མཱུཿ། པ་རཱ་ག་ཏ་མི་ཝ་ཀྭཱ་པི། །པ་རཱ་ག་ཏ་ཏ་མམྦ་རཾ། །ཞེས་ ཻཔའི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་པ་རཱ་ག་ཏ་ཞེས་པ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་

633

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
རླུང་གིས་རི་ཡི་ཤིང་ཕྲེང་བཞིན། །
གཞན་གྱི་སྡེ་ནི་དཔའ་བོས་བཅོམ། །
མཐའ་ནི་ག་ཤེད་སོང་བ་བཞིན། །
རྡུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་གྱུར། །

རླུང་དྲག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལ་ཡོད་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི་ཕྲེང་བ་བཅོམ་པ་བཞིན་
དུ་གཞན་སྡེ་དགྲ་བོའི་དམག་དཔུང་རྣམས་དཔའ་བོ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་བུ་ཆུང་

གི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་བཅོམ་ཞིང༌། མཐར་ནི་རྡུལ་འཚུབས་དང་ལྷན་ཅིག་ག་ཤེད་དེ་
མི་སྣང་བ་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དཔེ་དང་ཕུལ་བྱུང་དང་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་རྣམས་སུ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་སྣང་ཡང་རྒྱ་འགྲེལ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། འདིར་རྐང་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་དཔེར་མ་བརྗོད་པར་སྣང་ངོ༌། །
ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། པཱ་ཏུ་ཝོ་བྷ་ག་ཝཱནཝིཥྞུཿ། །ས་
དཱ་ན་ཝ་གྷ་ནདྱུ་ཏིཿ། །ས་དཱ་ན་ཝ་ཀུ་ལ་དྷྭནས྄ཱི། །ས་དཱ་ན་ཝ་ར་དནྟི་ཧཱ། །ཞེས་པའི་རྐང་
པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ས་དཱ་ན་བ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།

ལེགས་ལྡན་ཆུ་འཛིན་གསར་པའི་འོད། །
ལྷ་མིན་དག་གི་རིགས་ཉམས་བྱེད། །
ཆང་ལྡན་གླང་པོ་མཆོག་བཅོམ་པ། །

634

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཁྱབ་འཇུག་དེས་ཁྱེད་རྟག་ཏུ་སྲུངས། །
ལེགས་ལྡན་ནམ་བཅོམ་ལྡན་ནམ་སྐལ་ལྡན་ཏེ་ཆུ་འཛིན་གསར་པའི་འོད་སྔོ་སངས་སམ་ནག་པོའི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གོ །དེས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང༌། ལྷ་མིན་གྱི་གཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གླང་པོའི་མཆོག་མྱོས་
པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཁྱོད་ལ་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་སྐད་འཁྲུགས་ཐབས་སུ་གནས་པས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཅུང་ཟད་འཆད་ན། རྐང་པ་གཉིས་པའི་ས་དཱ་རྟག་ཏུ། རྐང་པ་དང་པོའི་པཱ་ཏུ་སྲུངས་ཤིག ཝོ་ཞེས་པ་ཁྱོད། ཝིཥ྄ཎཱུཿཁྱབ་
འཇུག །རྐང་པ་གསུམ་པའི་མགོར་ཡོད་པའི་ས་ནི་དེས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་

བོད་སྐད་རྐང་པ་བཞི་པ་གྲུབ། ཡང་རྒྱ་དཔེ་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ན་ཝ་གྷནདྱུ་ཏིཿ། ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཆུ་འཛིན་གསར་པའི་འོད་ཅེས་པ་དང༌། ཡང་རྒྱ་དཔེ་རྐང་པ་གསུམ་པའི་ད་ན་ཝ་ཀུ་ལ་དྷྭནྶི་ཞེས་པ་ལྷ་མིན་དག་གི་རིགས་ཉམས་བྱེད་དང༌། ཡང་རྒྱ་དཔེ་རྐང་པ་བཞི་པའི་དཱ་ན་ཆང༌། ས་ལྡན་པ། ཝར་དནྟི་གླང་པོ་མཆོག །ཧཱ་བཅོམ་པ། བྷ་ག་ཝཱན་སྔར་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ན་བཤད་པ་ལྟར་ལྷའི་གཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་གླང་པོ་མཆོག་གིས་ལྷ་མིན་བཅོམ་ཞེས་འཆད་པ་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་རྫས་བརྗོད་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་ཤིས་པའི་
རྒྱན་འདྲེས་པའོ། །
བཞི་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀ་མ་ལེསྶ་མ་ཀེ་ཤནྟེ། །ཀ་མ་ལེར྄ཥྱཱ་ཀ་རཾ་མུ་ཁཾ། །ཀ་མ་ལེ་ཁྱཾ་ཀ་རོ་ཥི་ཏྭཾ། །ཀ་མ་ལེ་ཝོནྨ་དིཥྞུ་ཥུ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀ་ལ་ཀ་མ་ལེ་ཞེས་པ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།

635

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་སྐྲ་བུང་བ་འདྲ། །
གདོང་ནི་པདྨར་ཕྲག་དོག་བྱེད། །
དཔལ་གྱིས་བཞིན་དུ་རབ་མྱོས་པ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་སུ་ཞིག་རྩི་མི་བྱེད། །
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོའི་སྐྲ་ནི་བུང་བའི་ཁ་དོག་འདྲ་
བར་ནག་ཅིང༌། གདོང་པ་ནི་པདྨ་གཞོན་ནུར་ཕྲག་དོག་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་ལྷ་མོ་དཔལ་མོས་རང་ཉིད་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་མཆོག་གི་མཛེས་པས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་འདོད་པས་མྱོས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་ལྡན་གྱི་གྲངས་སུ་
བགྲང་ཞིང་རྩི་འོས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མཆོག་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་པ་འདིས་
ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པས་མྱོས་ཏེ་འདོད་ལྡན་གྱི་གྲངས་སུ་

འཇོག་ཅིང་བགྲངས་དགོས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔེ་དང་རྒྱུའི་རྒྱན་ནོ། །ལྔ་པ་རྐང་པ་བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མུ་དཱ་ར་མ་ཎ་མ་ནྭཱི་ཏ། །མུ་དཱ་ར་མ་ཎི་བྷཱུ་ཥ་ནཱཿ། །མ་ད་བྷྲ་མ་དྡྲ་ཤཿཀརྟུ། །མ་ད་བྷྲ་ཛ་གྷ་ནཱཿཀྵ་མཱཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་མུ་ད་ར་མ་ཎ་ཞེས་པ་དང༌། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ལ་མ་དཱ་བྷྲ་ཞེས་པ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
རྒྱ་ཆེན་རིན་ཆེན་རྒྱན་དང་ལྡན། །
རྒྱགས་པས་མིག་འཁོར་ཛ་གྷ་ན། །
ཆུང་བ་མིན་པས་མཛའ་བོ་ནི། །
དགའ་བ་ལྡན་པ་བྱ་བར་བཟོད། །

636

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིང་ལང་ཚོས་རྒྱགས་པ་དང༌། སྦྲང་རྩི་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མྱོས་ཏེ། མིག་ཁོར་ཁོར་དུ་འཕྲུལ་ཞིང་ཛ་
གྷ་ན་སྟེ་སྐྱེད་པའི་མདུན་སྒྲོམ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱས་པའི་མཛེས་མ་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་མཛའ་བོ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བྱ་བར་བཟོད་པ་སྟེ་ནུས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱུའི་རྒྱན་ནོ། །སྐབས་འདི་དང་སླར་འཆད་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་གླལ་དང༌། ཛ་གྷ་ན་དག་སྟོན་པ་དེས། ཞེས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཛ་གྷ་ན་ཞེས་པ་ཚང་ར་ཡིན་པར་བཀྲལ་ཡང༌། ནི་ཏམྦ་ཚང་ར་དང༌། ཛ་གྷ་ན་བུད་མེད་
ཀྱི་སྐེད་པའི་མདུན་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་གྲགས་ཏེ། འདོད་འཇོར་ཡང༌། བུད་མེད་ཚང་ར་ནི་ཏམྦ། །ཞེས་དང༌། བུད་མེད་ཀྱི་སྟ་ཟུར་གྱི་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ནི། ནི་ཏམྦཿསྟེ་འཕོངས་
སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་སྟ་ཟུར་གྱི་མདུན་གྱི་ཆ་ལ་ཛ་གྷ་ནཾ་སྟེ་བསྣུན་གནས་
སོ། །ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འདྲ་ཞིང༌། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་འདྲ་བའི་ཐོག་མའི་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨུ་དི་ཏཻ་ར་ནྱ་པུཥྚཱ་ནཱ། །མཱ་རུ་ཏཻ་རྨེ་ཧྲ་ཏཾ་མ་ནཿ། །ཨུ་དི་ཏཻ་ར་པི་ཏེ་དཱུ་ཏི། །མཱ་རུ་ཏ་ར་པི་དཻ ཀྵི་ཎཿ། །ཞེས་པའི་ ཻ རྐང་པ་མི་མཉམ་པ་དག་ལ་ཨུ་དི་ཏ་ར་ཞེས་ ཻཔ་དང༌། མཉམ་པ་དག་ལ་མཱ་རུ་ཏཻ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
གཞན་གསོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲགས་པ་དང༌། །

ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ནི། །
ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་གིས་ཀྱང༌། །

637

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བདག་ཡིད་ཕྲོགས་སོ་ཕོ་ཉ་མོ། །
ཀྱེ་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བོད་དེ་གཞན་གསོས་ཁུ་བྱུག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་དང༌།
ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་མགྲོན་དུ་གཉེར་བའི་བརྗོད་ངག་གི་སྒྲ་གདངས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དང༌། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས་ཀྱང་སྲེད་ལྡན་བདག་གི་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་དང་རྒྱུ་དང་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་སོ། །
ཐོག་མཐའ་གཉིས་འདྲ། བར་མ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཐོག་མའི་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སུ་རཱ་ཛི་ཏ་ཧྲི་ཡོ་ཡཱུ་ནཱཾ། །ཏ་ནུ་མ་དྷྱཱ་ས་ཏེ་སྟྲི་ཡཿ། །ཏ་ནུ་མ་དྷྱཱ་ཀྵ་རཏསྭ྄ེ་ད། །སུ་རཱ་ཛི་ཏ་མུ་ཁེནྡ་ཝཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་ལ་ཏ་ནུ་མདྷྱཱ་ཞེས་པ་དང༌། དང་པོ་དང་བཞི་པ་དག་ལ་སུ་རཱ་ཛི་ཏ་ཞེས་པ་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
སྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་རྔུལ་ཟག་པས། །
གདོང་གི་ཟླ་བ་རབ་མཛེས་པ། །
བུད་མེད་ཆང་གིས་ངོ་ཚ་བཅོམ། །
སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་འཛེགས་པར་བྱེད། །
སྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་ལྡེམ་ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བས་རྔུལ་བའི་ཆུ་ཟག་པས་གདོང་གི་ཟླ་བ་ཡང་ཡང་བཀྲུས་ནས་རབ་ཏུ་མཛེས་པ་ཅན་གྱི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཆང་གིས་མྱོས་པས་ངོ་ཚ་བཅོམ་ནས་སྐྱེས་པ་ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་འཛེགས་ཤིང་འཁྱུད་པ་དང་འཛིངས་ཤིང་རྩེ་བ་སོགས་བག་ཚ་བ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་

638

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རང་བཞིན་བརྗོད་དང་གཟུགས་ཅན་དང་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་རྒྱུ་རྒྱན་རྣམས་
འདྲེས་པའོ། །དྲུག་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་བར་ཆོད་ཟུང་ལྡན་གྱི། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་བསྟན། །
དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པའི་རྣམ་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་བསྟན་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་དེ། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་བར་མ་ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་པ་ལ། དམ་བཅའ་བ། དཔེར་བརྗོད་པ། ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་དམ་བཅའ་བ་ནི།
བར་ཆོད་མ་ཆོད་བདག་ཉིད་ཀྱི། །

རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ཡོད་འདི་ལྟ་སྟེ། །
སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་པ་དང་ཆོད་པ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་ཆོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྔར་གྱི་གཉིས་པོ་དེ་
བསྲེས་པའི་བདག་ཉིད་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། དབྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་དཔེར་བརྗོད་
ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལས། རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་འདྲ། ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སཱ་ལཾ་སཱ་ལཾ་བ་ཀ་ལི་ཀཱ། །སཱ་ལཾ་སཱ་ལཾ་ན་ཝཱིཀྵི་ཏུཾ། །ནཱ་ལཱི་ནཱ་ལཱི་ན་ཝ་ཀུ་ལཱ། །ནཱ་ལཱི་ནཱ་ལཱི་ཀི་ནཱི་ར་པི། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོར་སཱ་ལཾ་སཱ་ལཾ་ཞེས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་དག་ལ་ནཱ་ལཱི་ནཱ་ལཱི་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྐང་

639

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པ་རེར་ཟུང་ལྡན་ལྡབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་མེད་པས་མ་ཆོད་པ་དང༌། རྐང་པ་དང་པོའི་དང་གཉིས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནམ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་

མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ཀ་ལི་ཀཱ་འཕྱང་ཡལ་ག་ཅན། །
སཱ་ལ་བལྟ་བར་དེ་མི་ནུས། །
བ་ཀུ་ལར་ཆགས་བུང་བ་དང༌། །

གྲོགས་མོས་པདྨ་ཅན་ཡང་མིན། །
ཀ་ལི་ཀཱ་ནི་མེ་ཏོག་ཁ་འབུས་པ་སྟེ། འདོད་འཇོར། ཀ་ལི་ཀཱ་དང༌། ཀོ་ར་ཀཿསྟེ་ཁ་མ་བྱེ་བའམ་ཁ་འབུས་ཙམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་འཕྱང་བའི་ཡལ་ག་ཅན་སཱ་ལ་སྟེ་སརྫ་ར་ས་ཞེས་པ་སྤོས་དཀར་འབྱུང་བའི་ཤིང༌། དེང་སང་ཀ་ར་ཤིང་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལོ་འདབ་དང་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་གྲོགས་མོ་དེས་བལྟ་བར་མི་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བ་གུ་ལ་ཞེས་པའི་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འཁོར་ཞིང་ཆགས་པའི་བུང་བ་དང༌། པདྨ་ཅན་པདྨ་འབྱུང་བའི་གཞིའི་མཚོ་རྫིང་གི་མཛེས་པ་ཡང་བལྟ་བར་ནུས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་མཐོང་ན་ཡིད་འོང་གི་རྒྱུ་དེས་བྲལ་བའི་གདུང་བ་ཆེས་ཆེར་བསླངས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
པ་ནི་དངོས་སུ་འགོག་རྒྱན་དང་ཤུགས་ཀྱིས་ཕུལ་བྱུང་ཡང་འཐོན་པ་ཞིག་གོ །
སྔ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་ཞིང་བར་མ་གཉིས་ཀྱང་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་
དཔེར། ཀཱ་ལཾ་ཀཱ་ལ་མ་ནཱ་ལཀྵྱ། །ཏཱ་ར་ཏཱ་ར་ཀ་མཱིཀྵི་ཏུཾ། །ཏཱ་ར་ཏཱ་ར་མྱ་ར་སི་ཏཾ། །ཀཱ་ལ་

640

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཀཱ་ལ་མ་ཧཱ་གྷ་ནཾ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་དག་ལ་ཀཱ་ལཾ་ཀཱ་ལ་ཞེས་པ་དང༌། བར་པ་དག་ལ་ཏཱ་ར་ཏཱ་ར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ཡོད་ལ། བོད་སྐད་དུ། སྤྲིན་ནག་ཆེན་པོ་ལྡན་པའི་དུས། །
སྣང་དང་རྒྱུ་སྐར་ཀུན་མི་མཚོན། །
གསང་མཐོར་དགའ་བ་སྒྲོག་བྱེད་པ། །
དུས་འདྲ་སུ་ཡིས་བལྟ་བར་ནུས། །
ཆར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྣང་བ་དང་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་
ཀུན་ནས་མི་མཚོན་ཏེ་མི་མཐོང་ཞིང༌། གསང་མཐོན་པར་དགའ་བ་སྒྲོགས་པའི་ཡིད་འོང་དབྱར་རྔ་དང་ལྡན་པའི་ཆར་སྤྲིན་དེ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དུས་ཏེ་གཤིན་རྗེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་བུད་མེད་སུ་ཞིག་གིས་བལྟ་བར་ནུས། གལ་ཏེ་བལྟས་ན་བྲལ་བའི་རིམས་ཀྱིས་གདུངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་པ་སྟེ། དུས་ནི་ལུས་ཅན་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དང་གཤིན་རྗེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དུས་ཞེས་མངོན་བརྗོད་དང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་

འདིར་ཡང་དུས་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་བལྟ་ནུས་ཞེས་པ་སྟེ། དབྱར་དུས་ཀྱི་

ཆར་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དེ་བྲལ་བས་ཉེན་པ་ལ་དུས་ཉིད་དང་འདྲ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན། བོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུས་འཛིན་གཤིན་རྗེའི་གདོང་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བཀྲལ་བ་ནི་གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེའམ་གཟུགས་ཅན་དང་འགོག་རྒྱན་རྣམས་སོ། །
བཞི་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཡཱ་མ་ཡཱ་མ་

641

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཏྲ་ཡཱ་དྷཱི་ནཱ། །ཡཱ་མ་ཡཱ་མ་ར་ཎཾ་ནི་ཤཱ། །ཡཱ་མ་ཡཱ་མ་དྷི་ཡཱ྅་སྭ་རྟཡཱ། །ཡཱ་མ་ཡཱ་མ་ཐི་ཏཻ་ཝ་སཱ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀ་ལ་ཡཱ་མ་ཡཱ་མ་ཞེས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
ཐུན་གསུམ་དབང་གྱུར་རིང་བ་ཡི། །
མཚན་མོ་ཡིས་ནི་བདག་ཤི་ཅིག །
གང་ལ་བདག་སོང་སྲོག་གཟིར་འགྲོ། །
དེ་ནི་བློ་མེད་བདག་གིས་བཅོམ། །
སྲོད་དང་གུང་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་
དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོ་ཆར་འབབ་བཞིན་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་འདིས་དགའ་མ་དང་བྲལ་བ་བདག་འདོད་པའི་གདུང་བ་མི་བཟོད་པར་བྱས་པས་འཆིར་འགྲོ་སྟེ་སྲོག་གཏོང་ངོ༌། །དེར་མ་ཟད་བདག་གི་དགའ་མ་གང་ལ་བདག་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྲོག་གཟིར་
བཞིན་པས་འཆི་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་བཟང་མོ་དེ་བྲལ་བ་ཁོ་ནས་བཅོམ་ཟིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་སྔར་མ་སྐྱེས་པའི་བློ་མེད་བདག་གིས་དེ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཁྱམས་ཕོད་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག །ཅེས་འདོད་ལྡན་བྲལ་བས་ཉེན་པ་འགའ་ཞིག་དགའ་མའི་རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚིག་ལྟར་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ། བདག་ཤི་ཅིག་ཅེས་པ་བདག་འཆི་བ་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤི་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
ཞེས་རྐང་དང་པོ་ཟུང་ལྡན་གྱི། །

རྣམ་རྟོག་ལུགས་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །

642

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེ་ལྟར་བརྗོད་ཟིན་པའི་རྣམ་པས་རྐང་པའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྟེ་དབྱེ་བའི་ལུགས་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པོ་འདི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་གཞུང་ཚིག རྐང་པ་དང་པོའི་ཟུང་ལྡན་གྱི། །ཞེས་བཅོས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཨི་ཏི་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོད་ཆད་པ་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་སོ། །

༼༢-གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།༽
གཉིས་པ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་གཉིས། རྣམ་བཞག་སྤྱིར་

བསྟན། བྱ་དཀའ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
འདི་ལྟ་ཁོ་ན་ཟུང་ལྡན་གྱི། །

རྣམ་རྟོག་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ༌། །
སྤྲོས་པས་འཇིགས་ཕྱིར་དབྱེ་བ་ནི། །
མཐའ་དག་བརྗོད་པར་མི་འདོད་དེ། །
དེ་ལ་བྱ་དཀར་མངོན་འདོད་གང༌། །
འགའ་ཞིག་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །
རྐང་པའི་དང་པོའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དབྱེ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་ཁོ་ནར་ཟུང་ལྡན་གཞན་བར་ན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་བར་གྱི་དྲུག་

པོའི་དབྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ལའང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་རྣམས་འདིར་དཔེར་མི་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ་སྟེ་གཞུང་མང་བས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཟུང་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱ་སླ་བ་རྐང་པའི་དབུས་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པ་ཀུན་དབྱུག་
པ་ཅན་ཁོ་བོས་བརྗོད་པར་མི་འདོད་དེ། སྔར་བསྟན་བཅོས་བསྡུས་པ་བྱེད་པར་དམ་

643

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་
བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟུང་ལྡན་བྱ་སླ་བ་དེ་རྣམས་འདིར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་

རིགས་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱ་དཀའ་བ་ཡིན་པར་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཟུང་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་འདིར་བསྟན་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོས་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུང་ལྡན་གང་ཞིག་རྐང་པ་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་པ་
རྣམས་བྱ་དཀའ་ཞིང༌། གསུམ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བྱ་དཀའོ། །
གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་དྲུག །རྐང་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང༌། མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་བར་ན་ཡོད་པ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། གནས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་རྐང་བཞིའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང༌། ཆོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སྠི་རཱ་ཡ་ཏེ་ཡ་ཏེནྡྲི་ཡོ། །ན་ཧཱི་ཡ་ཏེ་ཡ་ཏེརྦྷ་ཝཱ་ན། །ཨ་ ྄མཱ་ཡ་ཏེ་ཡ་ཏེ་྅པྱ་བྷཱུ། །ཏྶུ་ཁཱ་ཡ་ཏེ་ཡ་ཏེ་ཀྵ་ཡཾ། །ཞེས་པའི་ ཏྶུ རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དབུས་ན་ཡ་ཏེ་ཡ་ཏེ་ཞེས་ཡོད་པ་རྐང་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་པའི་
བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་ཅིང༌། རྐང་པ་གང་རུང་རེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡ་ཏེ་གཉིས་པོའི་བར་ལ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་

རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
བརྟན་ལྡན་དབང་པོ་རབ་བསྡམས་པ། །
ཁྱོད་ནི་སྡོམ་བརྩོན་ལས་མི་ཉམས། །
སྒྱུ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་འཇིག་པར། །

644

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མི་འགྱུར་འདི་སྙེད་ཆེད་དུའང་འགྱུར། །
ཀྱེ་སྡོམ་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ་བརྟན་པའི་སྐད་དོད་སྠི་ར་དང་སྡོམ་བརྩོན་
གྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཡ་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱི་མ་ལ་བོད་སི་བྱིན་པས་ཡ་ཏེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ཡིན།
དེས་ན་ཀྱེ་བརྟན་པ་ཞེས་སྠི་ར་ལ་བོད་སི་བྱིན་པ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་དང༌། བརྟེན་དང་ཞེས་
བསྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་
པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྡམས་ཏེ་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ནི་སྡོམ་བརྩོན་ཏེ་བཙུན་ཚུགས་ལས་མི་ཉམས་པར་མ་
ཟད་གཞན་བསླུ་བའི་སྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་འཇིག་ཞིང་ཉམས་པར་
མི་འགྱུར་ལ། སླར་ཡང་བདེ་བ་འདི་སྙེད་གཅིག་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུའང་འགྱུར་བས་རྟག་ཏུ་རྒུད་པ་མེད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་གཞུང་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་རྒྱ་དཔེར་གསལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་ཞེས་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་ཤིང༌། འདི་ནི་སྡོམ་བརྩོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཕུན་ཚོགས་མི་ཉམས་
ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་བསྟོད་པའོ། །
གཉིས་པ་དབུས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ས་བྷཱ་སུ་རཱ་ཛནྣ་སུ་རཱ་ཧ་ཏཻརྨུ་
ཁཻ། །རྨ་ཧཱི་སུ་རཱ་ཎཱཾ་ཝ་སུ་རཱ་ཛི་ཏཻཿསྟུ་ཏཱཿ། །ན་བྷཱ་སུ་རཱ་ཡཱནྟི་སུ་རཱནྣ་ཏེ་གུ་ཎཱཿ། །པྲ་ཛཱ་སུ་
རཱ་གཱཏྨ་སུ་རཱ་ཤི་ཏཱཾ་ག་ཏཱཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དབུས་ཀྱི་སྟོད་དང་སྨད་ན་སུ་རཱ་ཞེས་པ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དབུས་
ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །དེ་གཉིས་བོད་སྐད་དུ།

645

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

རྒྱལ་པོའི་མདུན་སར་ས་ཡི་ལྷ་རྣམས་དག་གི་ཞལ། །
ཆང་གིས་མ་བཅོམ་ནོར་གྱིས་མཛེས་པས་རབ་བསྟོད་པའི། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་གསལ་ཆགས་བདག་སྐྱེ་དགུ་ལ། །
ཕུང་པོ་ཉིད་གྱུར་ལྷ་རྣམས་སུ་ནི་མི་འགྲོ་མིན། །
ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་སར་ཚོགས་པའི་སའི་ལྷ་ནི་བྲམ་ཟེ་
སྟེ། དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་ལ་ལྷའི་མིང་འཇུག་པ་གང་ཞིག་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པས་སའི་ལྷའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཆང་འཐུང་ན་ཞལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། འདིར་ཆང་གིས་མ་བཅོམ་
ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་བཀག་པའོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཚིམ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་

བར་དུ་ཅི་འདོད་པའི་ནོར་བྱིན་པས་བྲམ་ཟེ་སྣར་གྱིས་མཛེས་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དེས་དེ་
རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བས། རྒྱལ་པོས་ཡོན་ཏན་གཏོང་བ་དང་བདེན་པ་དང་དཔའ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དང་མ་འདྲེས་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཤིང་གསལ་བར་བྱས་པས་མི་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་མངའ་འབངས་སུ་གྱུར་པ་བདག་ཅག་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པའི་གྲགས་པ་
གཅིག་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་འདས་པའི་ཚོགས་ཕུང་པོར་སྤུངས་པས་ཕྱུར་བུ་གང་བ་འདི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་

འགྲོ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པ་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའོ། །
གཉིས་པ་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཏ་བ་པྲི་ཡཱ་སཙྩ་རི་ཏཱ་པྲ་མཏྟ་ཡཱ། །ཝི་བྷཱུ་ཥ་ཎཾ་དྷཱ་མི་ཧཱཾ་ཤུ་མཏྟ་ཡཱ། །ར་ཏོཏྶ་ཝཱ་མོ་ད་ཝི་ཤེ་ཥ་མཏྟ་ཡཱ། །ན་མེ་

646

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཕ་ལཾ་ཀ່་ཙ་ན་ཀཱནྟི་མཏྟ་ཡཱ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་མཐའ་ལ་མཏྟ་ཡཱ་ཞེས་པ་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་གཟུགས་གཅིག་པར་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
དམ་པའི་སྤྱོད་ལ་བག་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་གང༌། །

དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དགའ་བས་ཁྱད་པར་དུ་མྱོས་མ། །
དེ་ཡིས་འདིར་ནི་འོད་ལྡན་རྒྱན་རྣམས་བཟུང་བར་འོས། །
བདག་ལ་མཛེས་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་མེད། །
འདི་ནི་རྒྱལ་པོའམ་ཕལ་པ་ནོར་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་དེས་བུད་མེད་གཞན་ལ་བྱི་བྱས་པར་རིག་པའི་ཆུང་མ་དངོས་དེས་དེ་གཉིས་ཀས་ཐོས་སར་ཁྲོས་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། མིག་སྟོང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་
ཞེས་འབྱུང་བས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲང་སྲོང་གི་མཆིས་འབྲང་ལ་བྱི་བྱས་ནས་
མིག་སྟོང་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་ཆུང་མ་བདེ་སོགས་མ་ལྟ་བུས་ཚུལ་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་མས་བཞིན་དུ་སྨྲས་པའི་ཚིག་སྟེ། ཀྱེ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བག་མེད་ཅིང་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་ཞེས་ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པར་བོད་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་གང་ཞིག་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་འཁྲིག་པའི་
དགའ་བས་ཁྱད་པར་དུ་མྱོས་པ་དེ་ཡིས། སྐབས་འདིར་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐེ་རགས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་བཟུང་བར་འོས་མོད། བདག་ལ་ནི་ལུས་མཛེས་ལྡན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུས་དགོས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ང་

རྒྱན་མི་འདོགས་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱན་འདོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དུ་སྲིད་ཀྱང་ད་ནི་ཁོ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཞེ་སྡང་བས་འགྲོགས་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

647

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འདིར་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། དམ་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཞེས་དང༌། རྒྱ་དཔེའི་ཟུང་ལྡན་ལ་ཡང་མརྟ་ཡཱ་ཞེས་ར་མགོ་ཅན་དུ་བྲིས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བའོ། །
མཐའི་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། བྷ་ཝཱ་དྲ་ཤཱ་ཎཱ་ཐ་ན་ཛཱ་ན་ཏེ་ན་ཏེ། །ར་སཾ་ཝི་རུདྡྷེ་ཁ་ལུ་སནྣ་ཏེ་ན་ཏེ། །ཡ་ཨེ་ཝ་དཱི་ནཱཿཤི་ར་སཱ་ན་ཏེ་ན་ཏེ། །ཙ་རནྟྱ་ལཾ་དཻ་ནྱ་ར་སེ་ན་ཏེ་ན་ཏེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་མཐའ་ལ་ན་ཏེ་ན་ཏེ་ཞེས་ཟུང་ལྡན་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ཡོད་ལ། བོད་སྐད་དུ།
མགོན་པོ་ཁྱོད་ལྟས་དུད་པའི་རོ་ནི་མི་མཁྱེན་ཏེ། །
དམན་པ་ཉིད་དང་མཆོག་ཉིད་དག་ནི་ངེས་པར་འགལ། །
གང་ཞིག་དམན་པ་རྣམས་ནི་ཁྱོད་ལ་མགོས་འདུད་ཅིང༌། །
དེ་དག་ཁོ་ན་དམན་པའི་རོ་དེས་མཆོག་ཏུ་རྒྱུ། །
ཀྱེ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་དུད་པའི་རོ་ནི་མི་མཁྱེན་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམན་པ་དང་མཆོག་
ཉིད་དག་ནི་ངེས་པར་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་ཁྱོད་ལ་མགོ་བོས་འདུད་ཅིང་ཕྱག་བྱེད་ལ། དེ་དག་ཁོ་ན་རྟག་ཏུ་དམན་པའི་རོ་མྱོང་བཞིན་པ་དེས་མཆོག་ཏུ་ངལ་བས་རྒྱུའོ། །
གསུམ་པ་བར་མཐའ་ན་ཡོད་པས་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ལཱི་ལཱ་སྨི་ཏེ་ན་ཤུ་ཙི་
ནཱ་མྲ་དུ་ནོ་དི་ཏེ་ན། །བྱཱ་ལོ་ཀི་ཏེ་ན་ལ་གྷུ་ནཱ་གུ་རུ་ཎཱ་ག་ཏེ་ན། །བྱཱ་ཛྲམྦྷི་ཏེ་ན་ཛ་གྷ་ནེ་ན་ཙ་དརྴི་ཏེ་ན། །སཱ་ཧནྟི་ཏེ་ན་ག་ལི་ཏཾ་མ་མ་ཛཱི་ཝི་ཏེ་ན། །ཞེས་པ་འདིར་ནི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་བར་དང་མཐའ་ན་ཏེ་ན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།

648

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རོལ་པའི་འཛུམ་དཀར་དང་ནི་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་དང༌། །
ཆུང་ངུའི་ལྟ་བ་དང་ནི་ལྕི་བའི་འགྲོ་བ་དང༌། །
ཀུན་ཏུ་གླལ་དང་ཛ་གྷ་ན་དང་སྟོན་པ་དེས། །
བསྣུན་པ་དེས་ན་བདག་ནི་འཚོ་བས་དམན་པར་གྱུར། །
དགོད་བག་དང་བཅས་པས་རོལ་པའི་འཛུམ་དཀར་དང་ངག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་དང༌། ངོ་ཚས་དུད་པའི་མིག་ཟུར་འདོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ཆུང་ངུའི་ལྟ་བ་
དང༌། ལྕི་བའི་ཚུལ་གྱིས་དལ་བར་འགྲོ་བ་དང༌། འདོད་མྱོས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་གླལ་བ་དང༌།

ཛ་གྷ་ན་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་མདུན་སྒྲོམ་སྟོན་པ་སོགས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་མཚོན་
ཆའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མཛེས་མ་དེས་བདག་ལ་བསྣུན་ཏེ་
གནད་ཕུག་པས། ད་ནི་བདག་འཚོ་བས་དམན་པ་སྲོག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འདོད་པས་གཟིར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲེ་སྔགས་བྱས་པ་སྟེ་གླལ་བ་ནི་འདོད་པའི་སྒྱུ་ཐབས་སུ་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་ཡང་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་ཛ་གྷ་ན་ཚང་ར་སྟོན་པར་འགྲེལ་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །བར་མཐའ་ན་ཡོད་པས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཤྲཱི་མཱ་ན་མཱ་ན་མ་
ར་ཝརྟ྄མ྄ཏྨ་ས་མཱ་ན་མཱ་ན། །མཱཏྨཱ་ན་མཱ་ན་ཏ་ཛ་གཏྤྲ་ཐ་མཱ་ན་མཱ་ནཾ། །བྷུ་མཱ་ན་མཱ་ན་མ་ཏ་ཡཿསྠི་ཏི་མཱ་ན་མཱ་ན། །ནཱ་མཱ་ན་མཱ་ན་མ་ཏ་མ་པྲ་ཏི་མཱ་ན་མཱ་ནཾ། །ཞེས་པས་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དབུས་དང་མཐའ་ན་མཱ་ན་མཱ་ན་ཞེས་པ་ཟུང་ལྡན་གཟུགས་གཅིག་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ཡོད་དོ། །བོད་སྐད་དུ། བྷཱུ་མཱ་ན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་གྱི་དབང་གིས་འདོན་ཚུལ་
ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ལྟར་ན།

649

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དཔལ་ལྡན་མི་ཤོང་བརྟན་ལྡན་གང་གིས་བདག་ཉིད་ནི། །
འཆི་མེད་ལམ་དང་མཉམ་པའི་ཚད་ལྡན་རབ་དུད་པའི། །
འགྲོ་བ་རྒྱས་བྱེད་མཆོད་ལྡན་ཚད་མེད་མིང་ཅན་ནི། །
འཇལ་བྱེད་ཚང་མེད་མང་པོ་བཀོད་ལ་ཕྱག་དག་མཛོད། །
ཅེས་པའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ཕྱག་མཛོད་ཅིག་ཟེར་བ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང༌། བརྗོད་ཚུལ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གྲངས་ངེས་སུ་བགྲང་བའི་གསལ་ཁ་རྒྱ་འགྲེལ་ན་
མེད་ཀྱང་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ཁྱད་པར་དགུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དོན་གྱི་མི་འཐད་པ་
མེད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་

གྲངས་ཡང་ཡིན་པས་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཉིད་བགྲང་ན་དགུ་དང་མ་བགྲང་ན་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔལ་
དུ་མ་དང་ལྡན་པའམ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་དང་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པ་མཚན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་སམ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་གཞི་གཅིག་ཏུ་མི་ཤོང་བ་སྟེ་
ཁྱབ་བདག་གོ །ཡང་རྟག་ཏུ་གནས་པས་བརྟན་ལྡན་དང༌། རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་གི་བདག་ཉིད་དང༌། འཆི་མེད་ཀྱི་ལམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་

པས་ཚད་ལྡན། རབ་ཏུ་དུད་པའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ཏེ་གུས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་དཔལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རྒྱས་བྱེད། དེ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པས་མཆོད་ལྡན།
ཡོན་ཏན་གྱི་ཚད་མེད་པས་ཚད་མེད་མིང་ཅན། འདིའི་གོམ་པས་ས་གསུམ་འཇལ་
བས་འཇལ་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་དགུ་དང་ལྡན་ཅིང༌། རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་འདའ་ཡང་རྣམ་

650

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པ་མི་འདྲ་བའི་བཀོད་པ་བྷཱུ་མཱ་ནཾ་ཏེ་མང་པོས་སྲིད་པའི་བྱེད་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་དག་མཛོད་ཅིག ཅེས་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཡ་གཅིག་ལ་བྷཱུ་མཱ་ནཾ། ཞེས་པའི། བྷཱུ་ས་གཞི་དང་མཱ་ན་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པས་གཞུང་ཚིག་གཞན་འདྲ། རྐང་པ་དང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞི་པར་བླངས་ནས་དེའི་ཚབ་ཏུ། །དཔལ་ལྡན་མི་ཤོང་ལུགས་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་ནི། །ཞེས་དང༌། རྐང་པ་བཞི་པ། ས་འཇལ་སྲོག་འདོད་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱག་དག་མཛོད། །ཅེས་འདོན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང༌། དེ་དག་གི་དོན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཆོག་གི་ལུགས་སྲོལ་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་ནི། ཞེས་དང༌། འདིས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་བསླུས་ནས་
ས་འོག་ཏུ་བཅིངས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྲོག་ཆགས་སྟོབས་ལྡན་གདུང་བར་འདོད་
པས་ས་འོག་ཏུ་བཅིངས་ནས་བརྔན་བསྒྲགས་པའི་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱག་དག་མཛོད་ཅིག ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་རྣམས་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པས། ས་འཇལ་སྲོག་འདོད་བདག་ཉིད་ཅེས་གྲུབ་པའོ། །
བཞི་པ་རྐང་བཞིའི་ཐོག་བར་གྱིས་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སཱ་ར་ཡནྟ་མུ་ར་སཱ་
ར་མ་ཡནྟཱི། །སཱ་ར་བྷཱུ་ཏ་མུ་རུ་སཱ་ར་དྷ་རཱ་ཏཾ། །སཱ་ར་སཱ་ནུ་ཀྲ་ཏ་སཱ་ར་ས་ཀཱཉྩཱི། །སཱ་ར་

སཱ་ཡ་ན་མ་སཱ་ར་མ་ཝཻ་ཏི། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མ་དང་བར་ན་སཱ་ར་ཞེས་པ་བསྐོར་བའི་ཟུང་ལྡན་གཟུགས་གཅིག་པ་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
བཅུད་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྲང་གིས་དགའ་བྱེད་ཅིང༌། །
སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་བཅུད་མང་རབ་ཏུ་འཛིན། །
བཞད་ཀྱི་རྗེས་མཚུངས་སྒྲ་ལྡན་དྲིལ་ཆུང་ཅན། །

651

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དེས་ནི་བཅུད་ལེན་སྙིང་པོ་མེད་པར་རིག །
བཅུད་ལ་སྟེ་འཁྲིག་བདེའི་རོ་མྱོང་བ་ལ་ཞུགས་ནས་འཁྱུད་པ་ན་ནུ་མའི་ཁུར་
གྱིས་ནོན་པའི་བྲང་གི་མཛའ་བོ་དེ་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་བཅུད་དེ་སྐྱེ་བོས་བཀུར་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའམ། ཡུལ་
དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་ནུས་པའི་བདེ་བའི་བཅུད་མང་པོ་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང༌། བྱའི་བྱེ་བྲག་བཞེད་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཚུངས་པའི་དྲིལ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་དང་ལྡན་པའི་སྐེ་རགས་ཅན་མངོན་པར་འདོད་པའི་བུད་མེད་དེས་ནི་བཅུད་ལེན་མི་རྒས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡང་འཁྲིག་པའི་
བདེ་བ་ལ་ལྟོས་ན་སྙིང་པོ་མེད་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར་རྐང་པ་གཉིས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་བྱུང་བའི་ལུགས་གཅིག་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ་དེའི་ཚེ། ཨུ་རུ་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། ཡང་ན་འཁྲིག་པའི་བདེ་བས་དགའ་ཞིང་མྱོས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་
བཅུད་མང་པོ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་བྷཱུ་ཏ་མུ་རུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བྷཱུ་ཏཾ་དང་ཨུ་རུ་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །ཅིག་ཤོས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་གཞུང་གི་རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་གཉིས་པའང༌། སཱ་ར་བྷཱུ་ཏ་མ་རུ་སཱ་ར་དྷ་རཱ་ཏཾ། །ཞེས་འདོན་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད། དེའི་ཚེ་མ་རུ་གསེར་རྒྱན། སཱ་རཾ་བཅུད་དམ་མཆོག་ལ་འཇུག་པས། དེའི་བོད་སྐད་རྐང་པ་གཉིས་པའང༌། སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་གསེར་རྒྱན་མཆོག་འཛིན་བྱེད། །ཅེས་བཀླག་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་ཡང་མ་རུའི་སྒྲ་ཚོང་ཟོང་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་མོད། །འདིར་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གསེར་རྒྱན་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་

652

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའང༌། རྒྱ་འགྲེལ་དུ། བུད་མེད་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་བཅུད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསེར་རྒྱན་མཆོག་ཅེས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཆ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ། །གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་བར་
གྱིས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་ལོ་ཙ་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ། །ན་ཡཱ་ན་ཡཱནྡྷཱནཝི་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་ཏེ། །ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་སཱིརྫི་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ། །ན་ཡཱ་ན་ཡཱཾ་སྟཱནྫ་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་ཤྲི་ཏཱན྄། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་དང༌། གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་བར་དུ་ན་ཡཱ་ན་ཡཱ་ཞེས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡོད་ཅིང༌། བོད་སྐད་དུ།
བརྟན་རྒྱས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་བརྟགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །
ཚུལ་མེད་དགེ་བའི་ཐབས་ལ་ལོངས་རྣམས་རྣམ་པར་ཐུལ། །
བཞོན་པས་མི་འགྲོ་རྒྱལ་བའི་ཐེག་འགྲོ་དག་གིས་གང༌། །
ཚུལ་མ་ཐོབ་རྣམས་ཐོབ་པ་དག་ལ་བརྟན་པ་སྐྱེད། །
ཀྱེ་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་བརྟན་ལྡན་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཆོས་ནོར་ཐར་པ་སྟེ་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་གང་ཞིག་བྱ་བར་འོས་མི་འོས་
བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་བྱེད་པ་འདི་ཡིས། ཐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལུགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པས་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མིག་ལོང་བ་རྣམས་ཐུལ་ཅིག་སྟེ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབས་ཤིག གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཕན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བཞོན་ནས་མི་འགྲོ་བར་རྒྱལ་བའི་

653

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཐེག་པས་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་ཐབས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཞུམ་པ་མི་མངའ་བར་བརྟན་པ་སྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །
ལྔ་པ་རྐང་བཞིའི་ཐོག་མཐར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ར་ཝེ་ཎ་བྷཽ་མོ་དྷྭ་ཛ་ཝརྟྟི་ཝཱི་ར་ཝེ། །ར་ཝེ་ཛི་སཾ་ཡ་ཏྱ་ཏུ་ལཱ་སྟྲ་གཽ་ར་ཝེ། །ར་ཝེ་རི་ཝོ་གྲ་སྱ་པུ་རོ་ཧ་རེ་ར་ཝེ། །ར་ཝེ་ཏ་ཏུ་ལྱཾ་རི་པུ་མ་སྱ་བྷཻ་ར་ཝེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དང་པོ་ཐ་མ་དག་ལ་རེ་ཝེ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཆོད་པ་ཡོད་ཅིང༌། སྔ་མ་སྔ་མའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་
དང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པ་དང༌། མ་ཆོད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བོད་སྐད་དུ།
མཚུངས་མེད་ལྕི་བའི་མཚོན་ལྡན་གཡུལ་དུ་ས་སྐྱེས་ནི། །
རྒྱལ་མཚན་ལ་གནས་དཔའ་བོ་བྱ་ཡིས་སྒྲ་ཡིས་བྲོས། །
ཉི་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་འཕྲོག་བྱེད་འདི་མདུན་དུ། །
འཇིགས་རུང་གཡུལ་ལ་དགྲ་ནི་ལུག་དང་མཚུངས་པར་རིག །
མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་ལྕི་བ་བཟློག་པར་དཀའ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྡན་པ་ཁྱབ་འཇུག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཡུལ་ངོ་འདིར། ལྷ་མ་ཡིན་ས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་
བ། མིང་གཞན་ན་ར་ཀཿཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟགས་སམ་མཚན་མར་བཀོད་པ་བྱ་མཁའ་ལྡིང་དཔའ་བོའི་གཟུགས་བརྙན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་བྲོས་པར་གྱུར་པའམ་འདར་བར་གྱུར་ན། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྗོད་དང་གྲགས་པ་ཅན་དྲག་པོའི་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཁྲོས་པའི་འཇིགས་རུང་གི་གཡུལ་ངོ་འདི་གདོང་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་ས་སྐྱེས་སམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་དགྲ་བོ་

654

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མཐའ་དག་བཤན་པའི་མདུན་དུ་གནས་པའི་ལུག་དང་མཚུངས་པར་རིག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཡང་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱུང་ལ་ཞོན་པས་མཁའ་ལྡིང་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་འགྲེལ་བ་དང༌། ཁང་སྟེང་གི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནས་པའི་བྱ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུར་བསམས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་སོགས་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཚན་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་གཡུལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་བྱ་ཁྱུང་གི་ཏོག་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཁའ་ལྡིང་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་ཁྱབ་འཇུག་གི་
མིང་སྟེ། དེ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང༌། ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་སྟེ། དེ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཞོན་པའི་ཁྱད་ལས་མིང་དེར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ལ་ཏོག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་གཟུགས་ཐ་

དད་པའང་ངེས་པར་ཡོད་དེ། སཱམྦའི་སྔོན་རབས་ལས་རྒྱལ་མཚན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་སུ། ཏཱ་ལཿཏཱ་ལའི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ། །ཆུ་སྲིན་ཆུ་སྲིན་དབྱིབས་སུ་བྱ། །དེ་
བཞིན་ར་ཤྱའི་དབྱིབས་སྦྱར་ཏེ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་
དྲངས་བས་སོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་རྐང་པ་གཉིས་པར་བྱ་ཡི་སྒྲོ་ཡིས་བྲོས། ཞེས་དཔེ་ལར་འབྱུང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ། རྐང་པ་གསུམ་པར་ཉི་མ་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་ཞེས་བོད་དཔེ་ལ་ལར་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་དཔེར་དྲག་པོའི་སྐད་དོད་སྣང་བས་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་སོ། །
བཞི་ཀའི་ཐོག་མཐར་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མ་ཡཱ་མ་ཡཱ་ལམབྱ་
ཀ་ལཱ་མ་ཡཱ་མ་ཡཱ། །མ་ཡཱ་མ་ཡཱ་ཏ་བྱ་ཝི་རཱ་མ་ཡཱ་མ་ཡཱ། །མ་ཡཱ་མ་ཡཱརྟྟ་ནི་ཤ་ཡཱ྅མ་ཡཱ་

655

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མ་ཡཱ། །མ་ཡཱ་མ་ཡཱ་མཱུཾ་ཀ་རུ་ཎཱ་མ་ཡཱ་མ་ཡཱ། །ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དང་པོ་དང་མཐའ་ན་མ་ཡཱ་མ་ཡཱ་ཞེས་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཟུགས་གཅིག་པ་ཡོད་དོ། །བོད་སྐད་དུ།
མཚན་མོ་ཚད་མེད་ཐུན་ལྡན་དཔལ་མེད་ཚད་མེད་ཅིང༌། །
མཐར་ནི་བགྲོད་བྱ་མིན་པས་ཟད་ནད་ལ་བརྟེན་པ། །
ཆ་ཡི་རང་བཞིན་ནད་ཅན་འབྲལ་བའི་ནད་ཀྱིས་གཟིར། །
སྐལ་ལྡན་མ་འདི་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་འབྲལ་མེད་མཛོད། །
ཀྱེ་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་དང་ཡུན་རིང་
བྲལ་བས་ཉེན་ཏེ་འདོད་པའི་གདུང་བ་རྩུབ་པོས་གཉིད་མེད་པས་ན་ཚད་མེད་པའི་ཐུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྙན་ངག་མཁན་ཆེན་པོ་ཟླ་བའི་དབང་པོས། བདག་ནི་བག་མར་གནས་པ་ཡི། །བར་ན་གནས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །མཚན་མོ་འདི་ནི་ཐུན་བརྒྱ་དང༌། །ལྡན་པ་ལྟ་བུར་ཡོངས་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ལུས་རིད་པས་ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡང་མེད་པ་དང༌། བྲལ་བས་ཉེན་པའི་དུས་འདི་ལ་མཐའ་མེད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་གདུང་བ་ཉིད་དང་ཡུན་དུ་འགྲོགས་ན་འཚོ་བ་ཟད་ཅིང་འཆི་བར་འགྱུར་བས་མཐར་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བགྲོད་བྱ་མི་སྣང་བས་དེའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་མི་མྱོང་བ་
དང༌། ཆའི་རང་བཞིན་ཟླ་བས་ཀྱང་གདུང་བའི་སྐལ་ལྡན་མ་སྟེ་གཟུགས་བཟང་བ་ཅན་
གྱི་དགའ་མ་འདི་དང་ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད་དུ་འགྲོགས་པར་མཛོད་ཅིགདྲུག་པ་གནས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པ་ལས། རྐང་པ་བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེར། མ་ཏཱཾ་དྷུ་ནཱ་ནཱ་ར་མ་ཏཱ་མ་ཀཱ་མ་ཏཱ། །མ་

656

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།ཏཱ་པ་ལབྡྷཱ་གྲི་མ་ཏཱ་ནུ་ལོ་མ་ཏཱ། །མ་ཏཱ་ཝ་ཡ་ཏྱུཏྟ་མ་ཏཱ་ཝི་ལོ་མ་ཏཱ། །མ་ཏཱ་མྱ་ཏ་སྟེ་ས་མ་
ཏཱ་ན་ཝཱ་མ་ཏཱ། །ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དང་པོ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཟུགས་གཅིག་པ་མ་ཏཱ་ཞེས་པ་ཡོད་ཅིང༌། སྔ་མའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་དང་
ཕྱི་མའི་དང་པོ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་མ་ཆོད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བོད་སྐད་དུ།
ངལ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་མཉམ་ཉིད་བཟློག་པ་ཉིད། །
མ་ཡིན་བླ་མེད་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་འགྲོ་མ་ཡིན། །
གདུང་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད། །
དགའ་མེད་འདོད་མེད་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དག་ལས་རྒྱལ། །
གཞན་དོན་ལ་ངལ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་དམན་པའི་ཐེག་པར་ནམ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཅིང༌། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པར་མཆོག་གི་གོ་འཕང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་གྱིས་གདུང་བས་

དགའ་བ་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་ལ་སྤྲོ་བའི་འདོད་པ་མེད་པ་རང་དོན་ཞི་བདེ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་ན་གཞན་ལས་རྒྱལ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་དོན་ཏོ། །
རྐང་པ་བཞི་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་ག་ལ་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་མུ་ཁ་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ། །ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་པ་ན་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་

657

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

གྷ་ན་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ། །ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་སི་ཏ་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་ལ་ནི་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ། །ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་ག་ཏུ་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་ཀ་ལི་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ། །ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་དང་པོ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པ་ཡོད་དོ། །བོད་སྐད་དུ། དུས་ཀྱི་དུས་ཅན་མགྲིན་ནག་སྒོ་ནག་ནག་པོ་ཉིད་དག་འཛིན། །
སྙན་སྒྲོག་དག་གི་སྒྲོག་དུས་བུང་ཚོགས་སྤྲིན་ནག་ལྟ་བུར་གནག །
དུས་ཀྱིས་མི་གཟུང་དུས་ཆའི་གཙོ་བོ་མཛེས་པའི་སྤྲིན་གྱི་མཚོ། །
དཀའ་བས་འཚོ་བའི་གཡོ་ལྡན་ལན་ཕྲེང་རོལ་ཅན་འགྲོགས་པར་མཛོད། །
དུས་ནི་གཤིན་རྗེ་སྟེ་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། ཀཱ་ལཿགཤིན་རྗེ་དུས་དག་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་འདིར་གཤིན་རྗེའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཆེན་པོའམ་དུས་ཅན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག དེའི་ཁྱད་པར་མགྲིན་པ་ནག་པ་ནི་མགྲིན་སྔོན་ནམ་
མགྲིན་ནག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྒོ་སྟེ་ཁྱུ་མཆོག་གི་གདོང་དང་མཇུག་མ་ནག་
པས་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཉིད་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན། སྙན་སྒྲོག་དག་གི་སྒྲོག་དུས་ཏེ་རྨ་བྱ་དགའ་བའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་མེ་ཏོག་ལ་ཡོད་པ་ཨཱ་ལཿཏེ་
བུང་བ་ནག་པོའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཆར་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་གནག་པའི་ཁ་དོག་ཅན་ལྷ་ཆེན་པོ་
དབང་ཕྱུག་ཞེས་དཔེའི་ཁྱད་པར་སྨོས་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པ་དུས་ཀྱིས་མི་བཟུང་བ་སྟེ་གཤིན་རྗེའི་འཇིགས་པས་མི་རྫི་བར་མ་ཟད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་པ། དུས་ཆའི་གཙོ་བོ་སྟེ་ཟླ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཟླ་ཞག་དུས་ཀྱི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ།
ཀྱེ་ཞེས་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བོད་ནས་མཛེས་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་དང་མ་འཕྲད་པར་དུས་རིང་དུ་འདས་

658

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པས་འདོད་པའི་གདུང་བས་མནར་ཞིང་ཁྱོད་ལ་འཕྲད་དུ་རིངས་པའི་དཀའ་བས་འཚོ་བའི་ཡིད་གཡོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལན་བུའི་ཕྲེང་བ་མགོ་བོ་ནག་པོ་ཅན་རོལ་པ་མོ་སྟེ་དཔལ་མོ་འདི་དང་འགྲོགས་པའི་བདེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མཛོད་ཅིག ཅེས་ལྷའི་གླུ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མ་དྷུ་བུ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བསྐུལ་བའོ། །དེས་ན་འདིར་ཁ་དོག་
གནག་པ་སོགས་ཆོས་དུ་མས་དཔེ་ཅན་ཁྱབ་འཇུག དཔེ་དབང་ཕྱུག་དང་འདྲ་བར་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་མཚུངས་པའི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པ་ཡིན། བརྗོད་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་རང་གི་
ཆུང་མ་གཽ་རཱི་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་དྷུའི་བུ་བིཥྞུ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་དཔལ་མོ་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་རྗེ་བླ་མས་འགྱུར་བཅོས་གནང་བའི་གཞུང་ཚིག་ཉིད་འདིར་བཀོད་ཅིང་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བཀྲོལ་བ་ཡིན། དཔང་ཊཱིཀ་

ཏུ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་གཉིས་ལ་འབོད་པ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་དཔེ་རྒྱུན་མ་དག་པར་མངོན་ལ། གཞན་བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་གོ་བས་བཤད་པ་དཔྱིས་མ་ཕྱིན་པ་ཁོ་
ནའོ། །འདིར་དཀའ་བས་འཚོ་བ་ནི་ཏ་ཀཱ་ཞེས་པ་དང༌། གཡོ་ལྡན་མ་ནི་ཀཱ་ཞེས་པ་སྟེ་
ཕྱི་མ་ལ་འཛིན་མ་ཞེས་བསྒྱུར་ཡང་རུང་ངོ༌། །

༼༣-མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན།༽
གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ནི།
རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཐོག་ནི། །

659

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

རབ་སྦྱར་ཟུང་ལྡན་གནས་སྐབས་འདི། །
བརྗོད་པའི་ཁོངས་སུ་འདས་མོད་ཀྱང༌། །
རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་བཤད་དོ། །
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་གི་དང༌། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་གི་དང༌། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་གི་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པའོ་ནང་དུ་ར་བེ་ཞེས་པ་དང༌། མ་ཡཱ་ཞེས་པ་དང༌། མཏཱ་ཞེས་པ་དང༌། ཀཱ་ལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་རྐང་པ་སྔ་མ་སྔ་མའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དང་པོ་ན་ཡོད་པ་དག་མ་ཆོད་པར་གྱུར་
པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་མོད་ཀྱང༌། འདི་ཉིད་ཟུང་ལྡན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
རང་རྐང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞར་བྱུང་དུ་ཐོན་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་མ་བསྡུས་པར་རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་རྐང་པ་ཐ་དད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་སྐབས་འདིར་འཆད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ཨུ་པོ་ཌྷ་རཱ་གཱ་པྱ་བ་ལཱ་མ་དེ་ན་སཱ། །མ་དེ་ན་སཱ་མནྱུ་ར་སེ་ན་ཡོ་ཛི་ཏཱ། །ན་ཡོ་ཛི་ཏཱཏྨཱ་ན་མ་ནངྒ་ཏཱ་པི་ཏཱ། །ག་ཏཱ་པི་ཏཱ་པཱ་ཡ་མ་མཱ་ས་ནེ་ཡ་ཏེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་མཐའ་དང་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་མ་དེ་ན་སཱ་ཞེས་པ་དང༌། གཉིས་པའི་མཐའ་དང་གསུམ་པའི་དང་པོར་ན་ཡོ་ཛི་ཏ་ཞེས་པ་དང༌། གསུམ་པའི་མཐའ་དང་བཞི་པའི་དང་པོར་ག་ཏཱ་པི་ཏཱ་ཞེས་པ་བསྐོར་བས་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
མྱོས་པའི་ཆགས་པ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་བུད་མེད་དེས། །
བདག་ཉིད་མ་སྦྱར་བདག་ཉི་སྡིག་པས་ཁྲོ་བ་ཡི། །

660

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རོ་དང་སྦྱར་ཏེ་ལུས་མེད་དག་གིས་གདུང་གྱུར་ཀྱང༌། །
བདག་ནི་འདི་སྙེད་གདུང་བའི་སླད་དུ་མ་བསྡད་དོ། །
བྱེས་སུ་འཁྱམས་པའི་སྐྱེས་པ་ལང་ཚོ་ཅན་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་སྔོན་ཆད་བདག་ཉིད་ལང་ཚོས་མྱོས་པས་འཁྲིག་པ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་རྒྱུད་
ལ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་ཀྱང༌། བུད་མེད་ཁེངས་ལྡན་མ་དེས་བདག་ཉིད་ལ་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུས། ད་ལྟ་བདག་གི་སྡིག་

པ་སྟེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འདི་ལྟར་འཁྱམས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བུད་མེད་དེ་ཉིད་བདག་ལ་ཁྲོ་
བ་དང་མྱ་ངན་གྱི་རོ་དང་སྦྱར་ཏེ་ལུས་མེད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་གདུང་བར་གྱུར་ཀྱང་
སྔར་གྱི་འཁོན་ལན་བླན་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་འདི་སྙེད་ཅིག་ཏུ་ལུས་མེད་
ཀྱིས་བུད་མེད་དེ་གདུང་པའི་ཨཱ་ས་ན་སྟན་གྱི་སླད་དུ་མ་བསྡད་པར་འཁྱམས་པའོ་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༼༤-ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན།༽
བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ལ་གསུམ། རྐང་པ་བཟླས་པ། ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོའ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི།
ཕྱེད་ཟླས་ཡང་དག་སྦྱར་བ་ཡིན། །
འདི་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་འདོད། །
རྐང་པ་བཟླས་པའང་དུ་མ་ཡིན། །
བདག་ཉིད་དེ་དག་དཔེས་གསལ་བྱ། །

661

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱེད་དེ་རྐང་པ་གཉིས་ཡང་བརྗོད་ཅིང་བཟླས་པ་ནི། ཡང་དག་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟུང་ལྡན་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན། དང་པོ་གསུམ་པར་བཟླས་ཤིང༌། གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་དང༌། སྔ་མ་གཉིས་བཟླས་ཤིང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་བཟླས་པ་དང༌། དང་པོ་དང་ཐ་མ་བཟླས་ཤིང༌། བར་པ་གཉིས་བཟླས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་རྐང་པ་སྟེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་བཟླས་པའང་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་ལའང་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་མང་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་འདིར་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལའང་གཉིས། ལན་ཅིག་བཟླས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡང་དག་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐང་པ་བསྐོར་བའོ། །དང་པོ་ལས། རྐང་པ་ཐོག་མ་ཉིད་གསུམ་པ་དང༌། གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ནཱ་སྠེ་ཡཿསཏྭ་ཡཱ་ཝརྫ

ཿ། །པ་ར་མཱ་ཡ་ཏ་མཱ་ན་ཡཱ། །ནཱ་སྠེ་ཡཿས་ཏྭ་ཡཱ་ཝརྫ

ཿ། །པ་ར་མཱ་ཡ་ཏ་མཱ་ན་ཡཱ། །ཞེས་
པའོ། །བོད་སྐད་དུ།
སྐྱེས་བུ་བརྟན་གང་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །
ཁེངས་པ་རབ་སྤངས་སྤང་བྱ་དེ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་འབད་པ་ཡིས། །
ཡིད་བརྟན་བྱའོ་མི་བརྟན་མ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་སྙིང་སྟོབས་ཅན་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དེ་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་མི་འགྲོགས་པའི་བུད་མེད་དེ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བཀོད་པ་སྟེ། ཀྱེ་

662

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མི་བརྟན་མ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོ་སྐྱེས་བུ་འདི་གཞན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་
པས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྙིང་སྟོབས་ཅན་ཁྱོད་ལ་མི་འགྲོགས་པའི་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་སྔོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བྱར་བྱས་ནས་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་
མ་འགྲོགས་པ་དེ་ད་ནས་བརྩམ་ཁྱོད་བག་མེད་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལས་འབད་པ་དུ་མས་བཟློག་སྟེ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ནཱ་སྠེ་ཡཿཞེས་འབྱུང་བ་གཞུང་དུ་འབད་མེད་མ་ཞེས་དང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་ཀྱེ་མི་གུས་མ། བརྙས་པ་ལྷུར་ལེན་མ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བ་གང་
ལྟར་ནའང༌། བུད་མེད་དེ་ལ་འབོད་པའི་དོན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེའི་སྐད་དོད་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་འཆད་ཚུལ་བཅས་ཀུན་དང་མཐུན་པ་ལ་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་མི་བརྟན་མ་ཞེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པ་བཞེད་དོ། །
དང་པོ་གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ན་རཱ་ཛི་
ཏཱ་མཱ་ན་ན་ཡཱ་ས་མེ་ཏྱ། །ན་རཱ་ཛི་ཏཱ་མཱ་ན་ན་ཡཱ་ས་མེ་ཏྱ། །ཝི་ནཱ་ཤི་ཏཱ་ཝཻ་བྷ་ཝ་ཏཱ་པ་ནེན། །ཝི་ནཱ་ཤི་ཏཱ་ཝཻ་བྷ་ཝ་ཏཱ་པ་ནེན། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ཁྱོད་ཀྱི་བགྲོད་པ་ཁྱབ་བདག་གཟི་བྱིན་གྱིས། །

ཡང་ཡང་རབ་སྦྱར་མཛེས་པ་མེད་པ་ཡི། །
མི་རྣམས་ཚུལ་དང་ང་རྒྱལ་ཉམས་བྱས་ནས། །
གདུང་ཞིང་ཀྱེ་མ་བྱས་ཟོས་རྣམ་པར་བཅོམ། །
ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གི་བགྲོད་པ་ཁྱབ་བདག་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་
བྱིན་གྱི་གནོད་པས་བསྣུན་ཅིང༌། ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་སྦྱར་བས་མཛེས་པ་མེད་པ་ཕ་

663

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་
རོལ་གྱི་དགྲ་སྡེའི་མི་རྣམས་ནི་དཔའ་བའི་ཚུལ་དང་ང་རྒྱལ་ཉམས་པར་བྱས་ནས། མཐར་ཞིག་པ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཡུལ་དུ་བསད་པའི་རོ་རྣམས་ནི་ཀྱེ་མ་བྱས་ཟོས་ཏེ་མི་
སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །
དང་པོ་བཞི་པ་དང༌། གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀ་ལཱ་པི་ནཱཾ་ཙཱ་རུ་ཏ་ཡོ་པ་ཡཱནྟི། །ཝྲནྡཱ་ནི་ལཱ་པོ་ཌྷ་གྷ་ནཱ་ག་མཱ་ནཱཾ། །ཝྲནྡཱ་ནི་ལཱ་པོ་ཌྷ་གྷ་ནཱ་ག་མཱ་
ནཱཾ། །ཀ་ལཱ་པི་ནཱཾ་ཙཱ་རུ་ཏ་ཡོ་པ་ཡཱནྟི། །ཞེས་པའོ། །བོད་སྐད།
སྤྲིན་བགྲོད་དབྱར་སྐྱེས་རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ནི། །
དགའ་བའི་སྒྲ་ཡིས་མཛེས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། །
རླུང་གི་ཚོགས་སྟུག་བྲལ་བས་ཆུར་སྒྲོགས་ཀྱི། །

ཚོགས་རྣམས་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། །
ཆར་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བགྲོད་པ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ་འོང་བའི་ཚེ་
རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་དགའ་བའི་སྒྲ་ཡིས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང༌། དེའི་ཚེ་སྤྲིན་འཐོར་
བྱེད་རླུང་གི་ཚོགས་སྟུག་པོ་བྲལ་བས་ཆུར་སྒྲོག་ངང་པའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་དགའ་བ་མེད་པས་སྙན་པའི་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབྱར་སྐྱེས་སྦལ་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྐད་དོད་བརྑ་བྷུ་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེར་གཏན་ནས་མེད་པས་སོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐང་པ་བཟླས་པ་ལ་བཞི། ལན་ཅིག་བཟླས་པ། ལན་གཉིས་བསྐོར་བ། ལན་གསུམ་བཟླས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་དྲུག་ལས། དང་པོ་གཉིས་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ན་མནྡ་ཡཱ྅་ཝརྫི་ཏ་མཱ་ན་སཱཏྨ་ཡཱ། །ན་མནྡ་

664

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡཱ྅་ཝརྫི་ཏ་མཱ་ན་སཱཏྨ་ཡཱ། །ཨུ་ར་སྱུ་པཱ་སྟཱི་རྞ་པ་ཡོ་དྷ་ར་དྭ་ཡཾ། །མ་ཡཱ་ས་མཱ་ལིངྒ

་ཏ་ཛཱི་
ཝི་ཏེ་ཤྭ་རཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།
འཚོ་བའི་དབང་ཕྱུག་འདུད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་ནི། །
དམན་ཞིང་ཁེངས་པ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་དབང་གྱུར་མ། །
བརྩེ་བ་སྤངས་པས་བདག་ཉིད་བྲང་གི་འོ་མ་འཛིན། །
གཉིས་པོ་ཉེ་བར་གཏན་ནས་ཀུན་ཏུ་མ་འཁྱུད་དོ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་གིས། །སྔར་རང་གི་བདག་པོས་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འགྲོགས་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཁེངས་པའི་རྒྱུས་དེའི་འདོད་པ་དྭང་དུ་མ་བླངས་པ་ལ་ད་ལྟ་དེ་དང་བྲལ་བས་ཆགས་པས་གཟིར་ནས་སྔར་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འགྱོད་པའི་ཚིག་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། དེའང་བདག་པོ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་འདོད་པའི་གདུང་བས་འཆི་བ་ལ། དེས་འདོད་པའི་གདུང་བ་གཞིལ་ནས་ཡུན་དུ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཚོ་བའི་དབང་ཕྱུག་གོ །དེ་ཉིད་སྔར་རང་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་བསྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་མོ་དམན་པ་སྟེ་བླུན་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ཁེངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས། བདག་པོ་ལ་བརྩེ་བ་སྤངས་ཏེ་བྲང་ལ་ཡོད་པའི་འོ་མ་འཛིན་པ་ནུ་མའི་ཁུར་གཉིས་པོ་ཉེ་བར་གཏད་ནས་ཀུན་ཏུ་མ་འཁྱུད་དོ་ཞེས་ཕྱིས་འགྱོད་པའོ། །སྔར་འདིའི་གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་དང་པོ། འཚོ་བའི་
དབང་ཕྱུག་འདུད་པའི་བྲང་ལ་ཁོ་མོ་ནི། །ཞེས་པ་དང༌། རྐང་པ་གསུམ་པ། བརྩེ་བ་སྤངས་པས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་འོ་མ་འཛིན། །ཞེས་བསྒྱུར་བའང་མི་ལེགས་པ་ཆེར་
མེད་ཀྱང༌། དོན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེ་དང་འགྲིག་པས་འདིར་འགྱུར་

665

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བཅོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་གསུམ་པར་ཨུ་རུ་སི་ཞེས་པ་བྲང་ལ་སྟེ་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་དང༌། དེར་འོ་མ་འཛིན་པ་སྟེ་ནུ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་དངོས་སུ་མ་འཁྱུད་ཀྱང༌། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་གཉིས་པར་མ་ན་སཱ྅྄ཏྨ་ཡཱ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཡིད་
ཀྱིས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེ་བར་གཏད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
དང་པོ་གསུམ་པར་ལན་ཅིག་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ས་བྷཱ་སུ་རཱ་ཎཱ་མ་བ་ལཱ་ཝི་བྷཱུ་ཥི་ཏཱ། །གུ་ཎཻ་སྟ་ཝཱ་རོ་ཧི་མྲ་ཎཱ་ལ་ནིརྨ་ལཻཿ། །ས་བྷཱ་སུ་རཱ་ཎཱ་མ་བ་ལཱ་ཝི་བྷཱུ་ཥི་ཏཱ། །ཝི་ཧཱ་ར་ཡནྣིརྦི་ཤ་སམྤ་དཿཔུ་རཱཾ། །ཞེས་པ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཅི་བདེར་བྱ་
པའོ། །བོད་སྐད་དུ།
ལྷ་རྣམས་འདུན་ས་སྟོབས་མེད་ཁྱབ་བདག་གནས་པ་ན། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པད་རྩ་དྲི་མ་མེད་པས་འཛེགས། །
དེ་ནི་འོད་འབར་གྲོང་བཟང་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
བརྒྱན་པའི་བུད་མེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་རྩེ་ཞིང་སྤྱོད། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་ས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ཅན་དགྲ་བོར་
གྱུར་པ་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོས་ཚར་བཅད་ཅིང་བསད་པས་གང་དེ་ན་མེད་ཅིང༌། ཁྱབ་བདག་བརྒྱ་བྱིན་གནས་པའི་འདུན་ས་དེ་ནའང་བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་དཀར་ཞིང་དྲི་མ་མེད་
པས་འཛེགས་ཏེ་ཁྱབ་བོ། །སླར་ཡང་དེ་ནི་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་འབར་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་
ཚང་བ་མེད་པ་མངོན་པར་དར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པའི་བུད་

666

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མེད་མཛེས་མ་རྣམས་དང་དགའ་བས་རྩེ་ཞིང་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ཝི་བྷཱུ་ཥི་ཏཱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཅན་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཡ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་མ་བྱུང་བས་བོད་འགྲེལ་
གཞན་ལའང་མི་སྣང་མོད། དེ་ཇི་ལྟར་བུ་ཞེ་ན། གཞུང་ཚིག་རྐང་པ་བཞི་པ་ལ་འདོན་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཝི་བྷཱུ་ཥི་ཏཱ་བརྒྱན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཝི་བྷཱུ་ཥི་ཏཱ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྒྱུར་ནས་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས།
དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འོད་འབར་བའི། །ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པ་བུད་མེད་རྣམས་དང་རྩེ་ཞིང་སྤྱོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན་གཞན་གོ་སླ། བརྒྱ་བྱིན་ལ་མཆོད་པའི་
མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྲེག་རྫས་ལྷག་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྱོར་
པའམ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་སྟོབས་མེད་ཅེས་པ་བུད་མེད་ལ་འཆད་པ་དང༌། ཡང་རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པ་ལྷའི་འདུན་ས་དང༌། སྟོབས་མེད་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུ་དང༌། ཁྱབ་བདག་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་གནས་རི་བོ་
གངས་ལྡན་དུའང་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་འགྲེལ་བ་སོགས་རང་རང་གི་བློ་ལ་གང་བདེའི་བཤད་པ་ཙམ་སྟེ་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དང་པོ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀ་ལངྐ་མུཀྟཾ་ཏ་ནུ་མ་དྷྱ་ནཱ་མི་ཀཱ། །སྟ་ན་དྭ་ཡཱི་ཙ་ཏྭ་དྲ་ཏེ་ན་ཧནྟྱ་ཏཿ། །ན་ཡཱ་ཏི་བྷཱུ་ཏངྒ་ཎ་ནེ་བྷ་ཝནྨུ་ཁེ། །ཀ་ལངྐ་མུཀྟཾ་ཏ་ནུ་མ་དྷྱ་ནཱ་མི་ཀཱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད་དུ།

667

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

སྙན་པར་སྨྲ་དང་ལུས་སྐད་དུད་དང་ནུ་གཉིས་མས། །
ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞིག་མ་བཅོམ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

འབྱུང་པོ་ལུས་ལྡན་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་ཁྱོད་ལ་སོགས། །
བགྲང་བ་ལ་ནི་མིང་མེད་ཉེ་བར་འགྲོ་མ་ཡིན། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་དཀའ་ཐུབ་པའམ་སྡོམ་བརྩོན་ཞིག་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་ངག་འཇམ་ཞིང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་སྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་དུད་པ་དང༌། བྲང་ལ་ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་མཛེས་པའི་བུད་
མེད་འདི་དག་གིས་དབང་པོ་དུལ་བ་ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞིག་མ་བཅོམ་སྟེ། ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་འདོད་པ་དང༌། སེམས་པ་དང༌། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པ་དང༌། ཡིད་འབྱུང་བ་དང༌། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང༌། སྨྱོ་བ་དང༌། བླུན་པ་དང༌། རྒས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པས་

བཅོམ་ནས་མཐར་ལུས་འཇིག་ཅིང་འཆི་བའི་སྐབས་བཅུ་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྷུ་
ཏ་སྟེ་འབྱུང་པོ་ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱོན་
ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དུ་ཞིག་མཆིས་པ་བགྲང་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་
མཐེའུ་ཆུང་ལ་རེག་ཅིང༌། སྡོམ་བརྩོན་ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་ན་གྲངས་ཀྱི་དང་པོར་བགྲང༌། དེ་
ནས་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་ཆགས་བྲལ་གཞན་ཡང་མཛུབ་མོ་གཞན་ལ་རེག་ཅིང་བགྲང་བར་བརྩམ་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཁྱོད་ལས་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་གྲངས་འདྲེན་པ་ནའང་མཐེའུ་ཆུང་ལས་ཕར་མིང་མེད་དུ་གྲངས་སྤོས་ཏེ་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བོད་འགྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བགྲང་བྱའི་

668

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་དོན་ལ་ཆེར་མི་འགལ་ཡང༌། རྒྱ་འགྲེལ་
གྱི་འཆད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཅིང༌། གཞུང་ཚིག་ཉེ་བར་འགྲོ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཡ་ཤཤྩ་ཏེ་དིཀྵུ་ར་ཛཤྩ་སཻ་ནི་ཀཱ། །ཝི་ཏ་ནཝ་ཏེ་ཛོ་པ་མ་དཾ་ཤི་ཏཱ་ཡུ་དྷཱ། །ཝི་ཏ་ནཝ་ཏེ་ཛོ་པ་མ་དཾ་ཤི་ཏཱ་ཡུ་དྷཱ། །དྭི་ཥཱཾ་ཙ་ཀུརྦནྟི་ཀུ་ལནྟ་ར་སྭི་ནཿ། །
ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།
ཁྱབ་འཇུག་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་གོ་བགོས་པ། །
མཚོན་རྣོན་ལྡན་པ་དཔའ་བོ་དག་གིས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ། །
གྲགས་པ་དང་ནི་རྡུལ་དག་རྒྱས་བྱེད་གཡུལ་གྱིས་ནི། །
དགྲ་རིགས་ལུས་བྲལ་གཟི་མེད་རྒྱགས་པ་ཉམས་པར་བྱེད། །
འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་དཔུང་ལ་བསྔགས་པ་སྟེ། ཀྱེ་ཁྱབ་འཇུག་ལྟ་བུ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་གོ་བཙན་པར་བགོས་པ་མཚོན་རྣོན་པོ་
ཐོགས་པའི་དཔའ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་
གྲགས་པ་དང༌། རྟ་རྨིག་གིས་བསླངས་བའི་རྡུལ་འཚུབས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཡང་བྱེད་པ་པོ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་གཡུལ་ངོར་དགྲ་རིགས་མཐའ་དག་གི་ལུས་ལ་མཚོན་ཆ་དུ་མ་བསྣུན་པས་ལུས་སེམས་ཕྲལ་ཞིང་གཟི་བརྗིད་དང་རྒྱགས་པའམ་དྲེགས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། བི་བྷརྟྟི་བྷཱུ་མེརྦ་ལ་ཡཾ་བྷུ་ཛེ་ན་

669

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཏེ། །བྷུ་ཛངྒ་མོ་མཱ་སྨ་ར་ཏོ་མ་དཉྩི་ཏཾ། །ཤྲ་ཎཱུཀྟ་མེ་ཀཾ་སྭ་མ་ཝེ་ཏྱ་བྷཱུ་དྷ་རཾ། །བྷུ་ཛངྒ་མོ་མཱ་
སྨ་ར་ཏོ་མ་དཉྩི་ཏཾ། །ཞེས་པ་སྟེ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།
དྲན་ལྡན་བདག་ལས་ཕན་པའི་ཚིག་གཅིག་གསན་པར་མཛོད། །
ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་འགྲོ་ཡིས། །
ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་འཛིན་དེ་ཕྱིར་ས་གཞི་འཛིན། །
རང་ལག་རིག་ནས་རྒྱས་པ་རྒྱས་པར་ཡོངས་མ་བྱེད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞིག་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་གཅིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དྲན་ལྡན་ཏེ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་བདག་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕན་པར་བྱ་བའི་བསླབ་བྱ་ཚིག་གཅིག་གསན་པར་
མཛོད། ཅེས་སྔོན་དུ་གསོལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང་
ལྡན་པ་འདི་དང༌། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ལྷག་མ་ཅན་གྱི་གདེངས་ཀ་སྟེ་གཉིས་ཀས་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་གཅིག་པུའི་ལག་པས་ས་ཆེན་པོ་
འདི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ལག་པ་ཁོ་ནའི་མཐུས་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྣམ་པར་འཛིན་ཏོ་ཞེས་ཁྱོད་རྒྱགས་པའམ་ང་རྒྱལ་མ་བྱེད་པར་ཐུགས་དུལ་བར་མཛོད་ཅིག ཅེས་གདམས་པའི་ཟོལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་པའོ། །
གསུམ་པ་བཞི་པར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མཱ་ན་ཝི་ཝརྡྷི་ཏོ་ཡཿ། །ས་ནིརྦ

་ཏ་
ཏེ་ཀི་མ་པཱ་ཀ་རོ་ཏི། །ས་མནྟ་ཏསྟཱ་མ་ར་སེ་ཀྵ་ཎེན། །ས་མནྟ་ཏསྟཱ་མ་ར་སེ་ཀྵ་ཎེན། །ཞེས་པ་སྟེ་དང་པོ་གཉིས་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།
འདོད་པའི་མེ་གང་ཁེངས་པས་རབ་བསྒྲུབས་པ། །

670

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྐད་ཅིག་དང་མཉམ་རྒྱས་དེས་པདྨའི་མིག །
རོ་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་དག་ནི། །
ཀུན་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་བྱེད། །
ཅེས་པ་ནི་མཛའ་བོ་ལ་མི་འགྲོགས་པའི་བུད་མེད་ཁེངས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་གཞན་གྱིས་གདམས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། ཀྱེ་པདྨའི་མིག་ཅན་མ་འདོད་པའི་རོའི་ཟས་
མེད་མ་ཞེས་བོད་ནས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མེ་སྟེ། དེ་ཉིད་མཛའ་བོ་དང་འགྲོགས་པས་གཞིལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལ། ཁྱོད་ནི་དེ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་ཁེངས་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ་ཁེངས་པ་དེས་བསྒྲུབས་པའི་ཆགས་གདུང་གི་མེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པ་ཆེས་ཆེར་གྱུར་ཀྱང༌། སྐྱེས་པའི་རོ་མྱོང་བ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པར་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཛའ་བོ་དང་འགྲོགས་ཤིག རང་རྒྱུད་བསྲེག་ཏུ་འཇུག་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར།པྲ་བྷཱ་ཝ་ཏོ་ནཱ་མ་ན་ཝཱ་ས་ཝ་སྱ། །པྲ་བྷཱ་ཝ་ཏོ་ནཱ་མ་ན་ཝཱ་ས་ཝ་སྱ། །པྲ་བྷཱ་ཝ་ཏོ་ནཱ་མ་ན་ཝཱ་ས་ཝ་སྱ། །ཝིཙྪི་ཏྟི་རཱ་སཱིཏྟྭ་

ཡི་ཝིཥྚ་པ་སྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ།
མ་དུད་ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་བདག་གྱུར་ཆེ། །
མཐུ་ཡིས་མཐུ་ལྡན་ནོར་ཅན་འདུད་བྱེད་པ། །
དེ་ཕྱིར་གསར་པའི་བཅུད་ལྡན་མཆོད་སྦྱིན་ནི། །

671

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །
ཀྱེ་སུ་ལའང་མ་དུད་པ་ཞེས་སམ་བརྒྱ་བྱིན་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ།
འདི་ལྟ་བུ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་འདྲ་སྟེ། བོད་འགྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ན་འབོད་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་ཆེད་དུ་མ་བཀྲལ་བར་བཤད་པ་དཀྱུས་དང་བསྲེས་ནས་འཆད་པ་མང་ཡང༌། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་དཔེར་བོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་པའི་ནུས་པ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བའང་ཀུན་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་བོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ན་ཆེས་ཆེ་བའི་མཐུ་ནུས་དང་
ལྡན་པ། ལྷའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ཅན་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་
འདུད་པར་གྱུར་པས། མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཅན་འབྱོར་ལྡན་གཞན་སུས་
ཀྱང་ཡང་ཡང་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་རྩྭ་དུར་བའི་ཁུ་བ་དང་ཆང་སོགས་སྦྱར་བ་ཟླ་བའི་བཏུང་བར་གྲགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཡང་ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་འཇིག་
རྟེན་འདིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་མིའི་བདག་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པའོ། །
དང་པོ་གསུམ་བཞིར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར།པ་རམྤ་རཱ་ཡཱ་བ་ལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་
ནཱཾ། །དྷཱུ་ལཱི་སྠི་ལཱིརྦ

ོ་མྣི་ཝི་དྷཱ་ཡ་རུནྡྷན། །྄རྦ

ོཔ་རམྤ་རཱ་ཡཱ་བ་ལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་ནཱཾ། །པ་རམྤ་རཱ་
ཡཱ་བ་ལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་ནཱཾ། །ཞེས་པ་སྟེ་གཉིས་པ་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།
དཔུང་གི་གླང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་དང་གཞན། །
སྟོབས་ལྡན་སྒྲ་སྒྲོག་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡིས། །
ཐང་ལ་རྡུལ་སྒྲུབ་ནམ་མཁའ་འགོག་བྱེད་ཅིང༌། །

672

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གཡུལ་གྱི་སྟོབས་བཟློག་མཆོག་ཏུ་གཞན་ལ་རྒྱུག །
ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་གཡུལ་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གི་གླང་པོ་
ཆེ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་གླང་པོ་གཞན་དང་གཞན་མང་པོའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། རྒྱུག་པ་ཤུགས་དང་ལྡན་ཅིང་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འབྲངས་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྲོས་པའི་སྒྲ་ཆེར་སྒྲོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐང་ལས་རྡུལ་འཚུབས་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ནས་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་གི་ཁྱོན་ཀུན་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཕས་རྒོལ་གྱི་གཡུལ་ངོའི་སྟོབས་བཟློག་ཅིང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དགྲ་སྡེའི་
དཔུང་གི་ཕྱོགས་སུ་མཆོག་ཏུ་སྟེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་གྱུར་པར་བྱེད་དོ། །
གཉིས་ཉིད་གསུམ་བཞིར་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར།ན་ཤྲདྡ་དྷེ་ཝཱ་ཙ་མ་ལཛྫ་མི་ཐྱཱ། །བྷ་ཝ་དྭི་དྷཱ་ནཱ་མ་ས་མཱ་ཧི་ཏཱ་ནཱཾ། །བྷ་ཝ་དྭི་དྷཱ་ནཱ་མ་ས་མཱ་ཧི་ཏཱ་ནཱཾ། །བྷ་ཝ་དྭི་དྷཱ་ནཱ་མ་ས་མཱ་ཧི་ཏཱ་ནཱཾ། །ཞེས་པ་སྟེ་རྐང་པ་དང་པོ་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།
ཁྱོད་ལྟ་མཉམ་པར་མ་བཞག་སྲིད་པར་ནི། །
ནམ་གཉིས་མི་མཉམ་ཕན་པ་མེད་རྣམས་ཚིག །
ལོག་པར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་མཉམ་པ། །
སྦྲུལ་བགྲོད་མཚུངས་ལ་མི་དད་ངོ་ཚ་མེད། །
ཀྱེ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཞེས་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་ཞིག་ལ་བོས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་རྣམ་པར་གཡེང་བས་སྲིད་པ་འདིར་བདག་དང་བདག་གི་བའམ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་གཉིས་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པས་མི་མཉམ་པ་དང༌། དེས་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བར་གཞན་དག་ལའང་ཕན་

673

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པར་བྱེད་པ་ལེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲར་མེད་པར་མ་ཟད། རྣམ་པར་
གཞན་དུ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱེད་པས་བསླུ་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་དང་བརྗོད་པ་
མི་མཉམ་པའི་འཁྱོག་པོ་སྦྲུལ་གྱི་བགྲོད་པ་དང་མཚུངས་པས་བསླུ་ཞིང་ལོག་པར་གྱུར་
པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་ནམ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མི་དད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ནན་གྱིས་སྤོང་
བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གོ །
རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་བཟླས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སནྣཱ་ཧི་ཏོ་མཱ་ན་མ་རཱ་ཛ་སེ་ན། །སནྣཱ་ཧི་ཏོ་མཱ་ན་མ་རཱ་ཛ་སེ་ན། །སནྣཱ་ཧི་ཏོ་མཱ་ན་མ་རཱ་ཛ་སེ་ན། །སནྣཱ་ཧི་ཏོ་མཱ་ན་མ་རཱ་ཛ་སེ་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྐང་པ་གཅིག་ལན་བཞིར་བརྗོད་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
མི་ཕན་འཇོམས་གྲགས་རྒྱལ་པོའི་སྡེ་ཡིས་བཏུད། །
སྐྱེས་མཆོག་ཨུ་མས་ཕན་པའི་དཔལ་གྱི་ཟླ། །

མེད་མིན་རྗེ་དང་བཅས་པ་གོ་བགོས་པ། །
མཆོད་ཐོབ་དམ་པ་རྡུལ་མེད་མི་མཛེས་མིན། །
ཞེས་པའམ་ཡང་ན། དགྲ་ཡི་མཛེས་འཇོམས་རྒྱལ་པོའི་སྡེ་ཡིས་བཏུད། །ཨུ་མཱས་ཕན་པ་དཔལ་ཟླ་མེད་མིན་སྡེ། །མི་འདུད་གོ་བགོས་མཆོད་ཐོབ་རྡུལ་མེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྗེ་བོ་དམ་པ་མི་མཛེས་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་བཞིར་ལན་བཞི་ལྡབ་པས་གཟུགས་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པས་མི་ཟློས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ཏེ་སླར་ཡང་བཀོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སནྣཱ། བཅོམ་པ།

674

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཨ་ཧི་ཏོ་མཱ། མི་ཕན་པར་གྲགས་པ། ཨཱ་ན་མ། བཏུད་པ། རཱ་ཛ་སེ་ན། རྒྱལ་པོའི་སྡེ་ཡིས། སནྣཱ། ཡོད་པའམ་སྐྱེས་མཆོག ཧི་ཏ། ཕན་པ། ཨུ་མཱ། ཨུ་མ། ཨ་ན་མ། དཔལ་མེད་མིན། རཱ་ཛ། ཟླ་བ། ས། བཅས་པ། ཨི་ན། རྗེ་བོ། སནྣཱ་ཧི་ཏོ། གོ་བགོས་པ། མཱ་ནམ྄། མཆོད་པ། ཨཱ་ཧི་ཏོ། ཐོབ་པ། ཨ་ན་མ། བཏུད་པའམ་མགོན་བཅས། རཱ་ཛ་སེ་ན། རྒྱལ་པོའི་སྡེས། སནྣཱ། དམ་པ། ཨཱ་ཧི་ཏོ། གྲོགས་བྱེད་པ། ཨ་ན་མ་རཱ་ཛ་སེ་ན། རྡུལ་ནད་མེད་པ་མི་མཛེས་པ་མིན་པ། ཞེས་པའོ། །
འདིའི་གཞུང་ཚིག་ཤོང་འགྱུར་རྩ་བ་འདི་མི་བདེ་ཞིང་རྒྱ་སྐད་མང་པོ་བོད་སྐད་ལ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ལེགས་མོད། ད་དུང་དེ་ལའང་མ་འདུས་པ་མང་བས་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་
གྱི་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བཅོས་ཡང་དག་པར་ཞུས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན། གོ་དོན་ནི། མི་མཛེས་མིན་ཞེས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་གྱི་ཚིག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ནི་བོད་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་དཔེར་ཡང༌། བོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་

པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ལྟར་བོད་པའི་ཚིག་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་ལྷར་འཛིན་ཅིང༌། རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་མང་པོ་ལས་རྒྱལ་བས་དགྲ་ཆོམ་ཞིང་དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་ཐོབ་པ། རང་གི་དམག་སྡེ་གོ་བཙན་པར་བགོས་པའི་འཁོར་ཚོགས་མང་པོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ཡང་ཞར་གྱིས་

འཐོན་པ་ལ། བསྟོད་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཀོད་པས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་དང༌། ཕྱི་

མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང༌། ཀྱེ་མི་ཕན་པར་གྲགས་པའི་དགྲ་བོ་བཅོམ་པ། ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམག་སྡེས་ཀུན་ནས་བཏུད་པ། ཀྱེ་རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་

675

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་གྱིས་མི་འདུད་པ་རྡུལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་ཞེ་སྡང་གི་གནོད་པ་མེད་ལ་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཀྱེ་ཨུ་མས་ཕན་པའི་དཔལ་གྱི་ཟླ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་མགོན་ནམ་རྗེ་དང་བཅས་པ། དེ་བས་ན་ལྷ་དེ་ལ་དད་པ་སྟེ་ཡིད་གུས་པའི་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དམག་དཔུང་གི་འཁོར་ཚོགས་དང་བཅས་གོ་བགོས་པ་འདི་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་མཆོད་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་མཛེས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་འབྱུང་བས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་མི་ཕན་པའི་དགྲ་འཇོམས་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་
སྡེས་བཏུད་པ། དེས་གོ་བགོས་པའི་སྡེ་སྟེ་གང་ལ་མཆོད་པ་ཐོབ་པ། དེའི་ཕྱིར་མི་འདུད་པ། དེས་ན་ཨུ་མཱས་ཕན་པའི་དཔལ་གྱི་ཟླ་བ་ཅན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ། དེའི་
ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྡུལ་མེད་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དེས་ན་གང་གི་ཕྱིར་

རྡུལ་མེད་དམ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་འདིར་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡོད། གཞན་བོད་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དངོས་དང༌། བོད་པའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་འབྲེལ་
བསྒྲིགས་པའི་འཆད་ཚུལ་གྱི་ནུས་པ་མ་ཐོན། རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་བཞི་པོ་རྣམ་པ་འདྲ་ཡང་
དོན་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་ཇི་བཞིན་མ་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་མ་སྣང་བས་འདིར་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྐང་པ་ལན་གཅིག་དང༌། །གཉིས་དང་གསུམ་ཡང་བཟླས་པ་བསྟན། །དེ་ལྟར་རྐང་པ་ལན་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ཡང་བཟླས་པའི་ཚུལ་རྣམས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་ཟིན་

676

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཏོ། །གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དོན། །
ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྟོན་པ་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཝི་ནཱ་ཡ་ཀེ་ན་བྷ་ཝ་ཏཱ། །ཝྲཏྟོ་པ་ཙི་ཏ་བཱ་ཧུ་ནཱ། །སྭ་མི་ཏྲོ་དྡྷཱ་རི་ཎཱ྅་བྷཱི་ཏཱ། །པྲ་ཐྭཱི་ཡ་མ་ཏུ་ལཱ་ཤྲི་ཏཱ། །ཞེས་པ་ཤློ་ཀ་གཅིག་ལ་ཝི་ནཱ་ཡ་ཀེ་ན་
ཞེས་པ་རྣམ་འདྲེན་དང༌། བྷ་ཝ་ཏཱ་ཞེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་དང༌། ཝྲཏྟ་ཞེས་པ་ཟླུམ་པ་
དང༌། །ཨུ་པ་ཙི་ཏ་རྒྱས་པ་དང༌། བཱ་ཧུ་ནཱ་ཞེས་པ་དང་དཔུང་པ་ཡིས་དང༌། སུ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་དང༌། ཨ་མིཏྲ་གྲོགས་མིན་དང༌། ཨུདྡྷ་རིཎཱ་འཇོམས་པ་དང༌། ཨ་བྷཱི་ཏཱ་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང༌། པྲ་ཐྭཱི་ས་གཞི་དང༌། ཨི་ཡཾ་ཞེས་པ་འདི་དང༌། ཨ་ཏུ་ལ་ཞེས་པ་མཚུངས་མེད་དང༌། ཨཱ་ཤྲི་ཏཱ་བསྟེན་པར་བསྒྱུར་ན། བོད་སྐད་དུ།
ཟླུམ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ལག་པ་ཅན། །
གྲོགས་མིན་རབ་ཏུ་འཇོམས་བྱེད་པ། །
རྣམ་འདྲེན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ཡི། །
མི་མཚུངས་ས་འདི་འཇིགས་པ་མེད། །
ཤ་རྒྱས་པས་ཟླུམ་པའི་དཔུང་པའམ་ལག་པ་ཅན་གྲོགས་མིན་ཏེ་དགྲ་བོ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟེན་པའམ་སྐྱོང་བའི་ས་འདི་ལ་
གཞན་གྱིས་མི་མཚུངས་པ་སྟེ་དགྲ་ཟླས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་ཅི་ཡང་

677

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། ཡང་རྒྱ་སྐད་དེ་ཉིད་ཝི་ཞེས་པ་བྲལ་བ་དང༌། ནཱ་ཡ་ཀ་འདྲེན་པ་དང༌། བྷཱ་ཝ་ཏཱ་ཞེས་པ་གྱུར་པ་དང༌། ཝྲཏ་ཅེས་པ་ཡང་གྱུར་པ། ཨུ་པ་ཉེ་བ་དང༌། ཙི་ཏ་ཞེས་པ་སྲེག་ཁང་དང༌། བཱ་ཧུ་ལག་པ་དང༌། སཱ་མི་ཏྲ་རང་གྲོགས་དང༌། ཨུདྡྷ་ཞེས་པ་བཏང་བ་དང༌། ཨ་རི་ཎཱ་ཞེས་པ་དགྲ་བོ་དང༌། ཨ་བྷཱི་ཏཱ་ཞེས་པ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་དང༌། པྲ་ཐྭཱི་ཞེས་པ་ས་དང༌། ཨི་ཡཾ་འདི་དང༌། ཨཱ་ཤྲི་ཏཱ་བསྟེན་པར་བསྒྱུར་ན།
འདྲེན་པ་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིང༌། །
ལག་པ་སྲེག་ཁང་ཉེ་གྱུར་པ། །
རང་གྲོགས་ཀྱིས་བཏང་དགྲ་ཡིས་ནི། །
མི་མཉམ་ས་འདི་མངོན་པར་བསྟེན། །
ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་ཁྲོས་པའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པའི་མགོན་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་འདྲེན་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་བས་ན་གཞན་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་

ལག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་ནི་རོ་བསྲེག་པའི་སྲེག་ཁང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ། རང་གི་གྲོགས་གཞན་གྱིས་བཏང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་བོ་འདི་རྣམས་མི་མཉམ་
པ་སྟེ་ཤོར་ལ་ཁད་ཀྱི་ས་འདི་ད་ལྟ་མངོན་པར་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་
ནས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་ནི།
རྐང་བཞི་རྣམ་པ་གཅིག་པ་གང༌། །
ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན། །
དེ་ལའང་བཟླས་པ་མཐོང་སྟེ་དེ། །
ཟུང་ལྡན་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

678

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྐང་བཞིའི་ཡི་གེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་པ་གང་དེ་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སྔར་དཔེར་བརྗོད་ཟིན་པ་རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ཕྱི་མ་གསུམ་

ལ་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་བཟླས་པར་མ་ཟད་རྐང་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རེ་ཡོད་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལན་གསུམ་བཟླས་

པ་ལས། འདི་ཉིད་ཟུང་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གཞན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ས་མཱ་ན་ཡཱ་ས་མཱ་ན་ཡཱ། །ས་མཱ་ན་ཡཱ་ས་མཱ་ན་ཡཱ། །ས་མཱ་ན་ཡཱ་ས་མཱ་ན་ཡཱ། །ས་མཱ་ན་ཡཱ་ས་མཱ་ན་ཡཱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བསྒྱུར་བ་ན་ཟུང་ལྡན་ནི་ཞིག་མོད་བརྗོད་དོན་ངེས་པའི་ཕྱིར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་ཚིག་ནི།
མཉམ་མེད་དཔལ་ལྡན་མཚུངས་མེད་མ། །
ཁེངས་ལྡན་ངལ་བ་དག་དང་ནི། །
ཁེངས་པ་མཉམ་ལྡན་ཚུལ་མིན་དག །
དོར་བའི་ཚད་འདིས་འགྲོགས་སུ་ཆུག །
འདི་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཆུང་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་བདག་པོ་ལ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སླད་དུ་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ། ཀྱེ་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བོད་ནས་མཛེས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་མཚུངས་པ་མེད་མ། གཞན་ལ་མི་འགྲོགས་པས་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འདོད་པས་རབ་ཏུ་གཟིར་བའི་ངལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁེངས་པ་བྱེད་པར་ནུས་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་དང་འགྲོགས་པ་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་བ་དོར་བའི་ཚད་དུ་གྱུར་པ་བདག་གི་ངང་

679

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཚུལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་འགྲོགས་སུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཚིག་འདི་སྐྱེས་པས་བུད་མེད་ལ་སྨྲས་པ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལེགས་ལེགས་
འགྲིག་འགྲིག་འདྲ་ཞིག་སྣང་མོད་ཀྱང༌། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་འདིར་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་
བཤད་པས་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ༌། །

༼༥-བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན།༽
ལྔ་པ་བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི་སྔར། ཀུན་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ། །དེ་དག་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང༌། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་འདིར་ཟུང་ལྡན་དེ་རྣམས་བསྲེས་ནས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། དྷ་རཱ་དྷ་རཱ་ཀཱ་ར་དྷ་རཱ་དྷ་རཱ་བྷུ་ཛཱཾ། །བྷུ་ཛཱ་མ་ཧཱ་པཱ་ཏུ་མ་ཧཱི་ན་ཝི་ཀྲ་མཱཿ། །ཀྲ་མཱཏྶ་ཧནྟེ་ས་ཧ་སཱ་ཧ་ཏཱ་ར་ཡོ། །ར་ཡོདྡྷུ་རཱ་མཱ་ན་དྷུ་རཱ་ཝ་ལམྦི་ནཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་དྷ་རཱ་དྷ་རཱ་ཞེ་པ་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་པ་དང༌། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བྷུ་ཛ་ཞེས་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་པའི་བར་དུ་མ་ཧཱི་ཞེས་ཆོད་པ་དང༌། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཀྲ་མཱ་ཞེས་པའི་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང༌། གསུམ་པའི་བར་དུ་ས་ཧ་ཞེས་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང༌། དེ་དང་བཞི་པ་ལ་ར་ཡོ་ཞེས་པ་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང༌། རྐང་པ་བཞི་པ་ལ་བར་དུ་དྷུ་རཱ་ཞེས་པ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡོད་པས་བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
འཛིན་མ་འཛིན་པའི་རྣམ་འཛིན་འཛིན་མ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། །

ལག་པ་རྣམ་གནོན་མི་དམན་འཕྲལ་ལ་དགྲ་འཇོམས་པ། །
མྱུར་བ་དང་ལྡན་མཆོད་པའི་ཁུར་ནི་བསྟེན་པ་ཡིས། །

680

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ས་གཞི་དག་ནི་རིམ་པས་བསྲུང་བར་བཟོད་པ་ཡིན། །
འཛིན་མ་ནི་ས་གཞི། དེ་འཛིན་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ལྷག་མ་ཅན། དེ་དང་ས་གཞི་འཛིན་པའི་ཆོས་མཚུངས་པས་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ནི་འཛིན་མ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ས་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པས་ས་གཞི་བསྲུང་བ་དང་ཕ་རོལ་
གྱི་དགྲ་བོ་རྣམས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་མྱུར་ཞིང་བཟློག་པར་
དཀའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང༌། མཆོད་སྦྱིན་མི་ཟད་པ་བཏང་བའི་ཁུར་བཟོད་ཅིང་བསྟན་
པའི་ལག་པས་ས་གཞི་མཐའ་དག་ནི་རིམ་པས་ཏེ་ལུགས་བཞིན་དུ་སྲུང་བར་བཟོད་པ་སྟེ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟོད་པའོ། །

༼༦-བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན།༽
དྲུག་པ་བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི།
རྐང་ཕྱེད་ཚིགས་བཅད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །
ལུགས་ལས་བཟློག་པ་བསྐོར་བ་ནི། །
ཟུང་ལྡན་ལུས་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །

ལུགས་ལས་བཟློག་པ་ཞེས་པར་བཤད། །
རྐང་པ་གཅིག་ཟློས་ཏེ་བཟླས་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་སྟེ་བཟླས་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་རངས་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རངས་པོ་ལུགས་ལས་བཟློག་པས་བསྐོར་བ་བཟླས་པ་ནི། ཟུང་ལྡན་ལུགས་ལས་བཟློག་པ་ཞེས་པར་བཤད་དེ། ལུགས་ལས་བཟློག་ནས་ཡི་གེ་བཟླས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

681

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་རྐང་པ་བཟློག་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཡཱ་མ་ཏཱ་ཤ་ཀྲ་ཏཱ་ཡཱ་སཱ། །སཱ་ཡཱ་ཏཱ་ཀྲ་ཤ་ཏཱ་མ་ཡཱ། །ར་མ་ཎཱ་ར་ཀ་ཏཱ་ཏེ྅སྟུ། །སྟུ་ཏེ་ཏཱ་ཀ་ར་ཎཱ་མ་ར། །ཞེས་པ་འདིར་རྐང་པ་བཟློག་པས་རྐང་པ་བཞི་པ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
གང་ལ་འབད་བྱས་ཕྲ་མོ་ཉིད། །
དེ་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་མཛའ་བོ། །
རེ་འདོད་མེད་པས་བྱེད་མེད་ལྷ། །
བསྟོད་པ་ཐོབ་ཁྱོད་འགྲོ་གྱུར་ཅིག །
འདི་ནི་དུས་སུ་མ་སླེབ་པའམ་དུས་ལས་ཡོལ་བའི་མཛའ་བོ་ལ་ཁྲོས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཚིག་སྟེ། ཀྱེ་དགའ་རྩེད་བྱ་བར་རེ་བའི་འདོད་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་འགྲོགས་པ་ཞེས་དང༌། ཀྱེ་སེམས་དང་བྲལ་བས་བྱེད་པ་མེད་པ་བེམ་པོ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཞེས་དང༌། ཀྱེ་བསྟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། འདོད་པ་བཞིན་མི་བྱེད་ཅིང་དུས་སུ་མི་འོང་བའི་ཁྱོ་གའི་མིང་ལ་དེ་བ་ར་ཞེས་གྲགས་པའི་ར་ཡིག་ཕྱིས་པའམ། ཡང་ན་དེ་ལ་བདེན་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པས་བྱེད་མེད་ལྷ་ཞེས་བསྒྱུར། སྟུ་ཏེ་ཞེས་པ་བཀུར་སྟི་དང་ཞེས་དང་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བུད་མེད་ས་བདག་པོ་ལ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སླད་དུ་བསྟོད་བཀུར་བགྱིས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསྟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་དང་
འགྲོགས་པ་ཐོབ་པའི་སླད་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འབད་པ་བྱས་ཀྱང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡལ་བར་

དོར་བའི་རྒྱུས་བྲལ་བས་ཉེན་ཏེ་འདོད་པའི་གདུང་བས་ལུས་ཕྲ་མོ་རྗུད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་ཟིན་ན་ད་ཁྱོད་འོང་བས་ཅི་བྱ། མྱུར་དུ་སླར་ལྡོག་ནས་

682

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་གམ་འགྲོ་བར་མཛོད་ཅིག་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ནཱ་དི་ནོ྅མ་ད་ནཱ་དྷཱི་
སྭཱ། །ན་མེ་ཀཱ་ཙ་ན་ཀཱ་མི་ཏཱ། །ཏཱ་མི་ཀཱ་ན་ཙ་ཀཱ་མེ་ན། །སྭཱ་དྷཱི་ནཱ་ད་མ་ནོ་དི་ནཱ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་མཐའ་ནས་དང་པོའི་མགོའི་བར་དུ་ལུགས་ལས་ལྡོག་པས། རྐང་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ནཱ་ད་ལྡན་བདག་རང་གི་བློ། །
མྱོས་མིན་འདོད་པ་འགའ་ཡང་མེད། །
དུལ་བ་འཇོམས་པའི་འདོད་པ་ཡིས། །
རང་དབང་གདུང་བ་དག་ཀྱང་མེད། །
འདི་ནི་མུ་སྟེགས་ཞི་བ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གི་ཚིག་སྟེ། ནཱ་ད་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་བ་པའི་གཞུང་ལ་གྲགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་བདག་གི་བློ་
འདོད་པས་མྱོས་པ་མིན་ཅིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་བདག་ལ་འདོད་པ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་འགའ་ཡང་མེད་ལ། དེས་ན་དུལ་བ་འཇོམས་པའི་ཞི་བའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་འདོད་པས་རང་དབང་དུ་གདུང་བ་དག་ཀྱང་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཚིགས་བཅད་བཟློག་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར།ཡཱ་ན་མཱ་ན་ཡ་མཱ་རཱ་ཝི། །ཀ་ཤོ་ནཱ་ན་ཛ་ནཱ་ས་ནཱ། །ཡཱ་མུ་དཱ་ར་ཤ་ཏཱ་དྷཱི་ནཱ། །མཱ་ཡཱ་མཱ་ཡ་མ་ནཱ་དི་སཱ། །ཞེས་པ་སྟེ་བོད་སྐད།
ཡིད་འགྲོ་བདུད་སྐྱོང་ལྕག་མི་དམན། །
གང་ཞིག་དབང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་འཇོམས། །

683

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

གང་ལ་བདག་སོང་སྐྱེ་བོ་བརྒྱའི། །
དབང་གྱུར་དེ་ལ་བྱོན་ཞེས་སྨྲས། །
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་སྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་འཇུག་ཅིང་འགྲོ་བ་ན་
བདུད་འདོད་ལྷ་ཡིན་ལ། དེའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་

སྐྱེད་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་དེ་སྐྱོང་པའམ། དེར་བསྐུལ་བའི་ལྕག་མི་དམན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བུད་མེད་རྣམས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛེས་མ་གང་ཞིག་དྲང་སྲོང་ལ་སོགས་པ་དུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་འཇོམས་པར་བྱེད་ནུས་པ་འདོད་ལྡན་བདག་གིས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་ཡང་ཡང་དེའི་གམ་དུ་སོང་ཞིང་འགྲོགས་པས་བསྟེན་པར་གྱུར་མ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆེས་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་བདག་གིར་བྱས་པས། གང་དག་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་དབང་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ཀྱང་བགྲོད་པར་མི་ནུས་པའི་
མཛེས་མ་དེ་ལ། དེང་འདིར་ཡང་བདག་གིས་བྱོན་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་བོས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་ལས་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འབྱུང༌། གཞན་ལས་གཞན་
དུ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་མ་གོ་བའི་རང་ཉམས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་སཾ་སྐྲ་ཏའི་དཔེར་བརྗོད་བཀོད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་མཇུག་ནས་ཡར་ལྡོག་སྟེ། སཱ་དི་ནཱ་མ་ཡ་མཱ་ཡཱ་མཱ། །ནཱ་དྷཱི་ཏཱ་ཤ་ར་དཱ་མུ་ཡཱ། །ནཱ་ས་ནཱ་ཛ་ན་ནཱ་ཤོ་ཀ །ཝི་རཱ་མཱ་ཡ་ན་མཱ་ན་ཡཱ། །ཞེས་བཀོད་ཅིང་བཀླགས་པས་ཚིགས་བཅད་འོག་མ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།

684

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྟོན་འདི་ཡིས་ནི་གཟིར་གྱུར་ཅིང༌། །
སྟན་མི་ཤེས་མ་དེ་ཡི་ནི། །
ཉིན་མོའི་ནད་དག་མ་ཐོབ་མིན། །
མྱ་ངན་འབྲལ་སླད་ཁེངས་མི་བྱེད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ན་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་བཟོད་སྲན་ཆུང་ལ་སྟོད་ཚད་ཀྱིས་གདུང་བ་ཞིག་གི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་ཚད་པས་
ཤིན་ཏུ་གཟིར་བར་གྱུར་པའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་དེ་ནི། དེའི་ཚེ་གནས་སྐབས་མི་ཤེས་པས་སེམས་མེད་པ་ལྟ་བུར་མྱོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་ཉིན་མོ་ནི་ནད་ཡིན་པ། དེ་མ་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་དང་བྲལ་བའི་སླད་དུ་
ཁེངས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་མི་ནུས་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་རྒྱ་སྐད་ལ་ཨཱ་ས་ན་ཞེས་འབྱུང་བ། དེ་བོད་སྐད་ལ་སྟན་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ནའང༌། དམིགས་བསལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་འདིར་གནས་སྐབས་ལ་འཇུག་
ཅེས་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པས་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་དེ་ལྟར་འབྱུང༌། འདི་ལའང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དོན་མ་གོ་བའི་འཆད་ཚུལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱས་པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང༌། ཇི་བཞིན་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་སངས་པར་འགྱུར་བས་དགག་བཞག་མི་སྤྲོའ། །ོ

༼བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ།༽
གཉིས་པ་བྱ་དཀའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་དང༌། འཁོར་བའི་བྱ་དཀའོ། །
བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་བ།

685

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།
གལ་ཏེ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས། །
གཅིག་གིས་བར་ཆོད་གཟུགས་གཅིག་ཉིད། །
དེ་ནི་བྱ་དཀའི་དེ་ཉིད་རིག །
བ་ལང་གཅིན་ཞེས་སྨྲ་སྟེ་དཔེར། །
གལ་ཏེ་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་བཞི་པོ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

རེའུ་མིག་འཕྲེད་དུ་བཅུ་དྲུག་དང༌། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་གཉིས་སུ་བཅད་པའི་སྟེང་མར་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་དང༌། འོག་མར་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ནས་
ཀློག་པའི་ཚེ་རེ་མིག་སྟེང་མའི་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་དེ་དང་པོར་བཀླགས། དེ་ནས་རིམ་པས་འོག་མའི་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་པ་དང་སྟེང་མའི་གསུམ་པ་འོག་མའི་བཞི་པ་སོགས་འཕྲེད་ཀྱི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པ་མཆོངས་ཤིང་སྟེང་འོག་འཁྱོག་འགྲོས་སུ་བཀླགས་པ་དང༌། རེ་མིག་འོག་མ་དཀྱུས་སུ་བཀླགས་པ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རེ་མིག་འོག་མའི་ཡི་གེ་དང་པོར་བཀླགས། དེ་ནས་རིམ་པས་སྟེང་མའི་གཉིས་པ་འོག་མའི་གསུམ་པ་སྟེང་མའི་བཞི་པ་སོགས་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེས་བར་ཆོད་པར་མཆོངས་ཤིང་སྔར་བཞིན་འཁྱོག་འགྲོས་སུ་བཀླགས་པ་དང༌། རེ་མིག་སྟེང་མ་དཀྱུས་སུ་བཀླགས་པ་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་པར་གྱུར་པ་དི་ཉིད་བ་ལང་གཅིན་ཞེས་པའི་བྱ་དཀར་དེའི་སྦྱོར་བ་རིག་ཤིང་ཤེས་པ་རྣམས་སྨྲ་ཞིང་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། བ་ལང་འགྲོ་བཞིན་པར་གཅིན་བཏང་བའི་ཆུ་རིས་དཔེར་བྱས་ཏེ་རེ་མིག་བཀོད་པའོ། །

686

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གཞུང་གི་རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་བཞི་པོ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་འདིའོ། །

མ ད ནོམ དི རཱཀྵཱི ཎཱ མཔཱ ངྒཱ སྟྲོཛཡེ དཡཾམ དེནོཡདི ཏ ཀྵཱིཎ མན ངྒཱ ཡཱཾཛལ່དདྷེདེས་ན་འདི་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བ་ལང་གཅིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་གྱི། བོད་འགྲེལ་མང་པོར་གླང་པོའི་འགྲོས་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
གླང་པོ་ཞེས་པ་གླང་ཆེན་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་ན་དེ་ལ་གོའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་སྐབས་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ། འདི་རྒྱ་དཔེར་གོ་ཞེས་བ་ལང་གི་སྐད་དོད་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་འགལ་ཞིང༌། འདི་འཁྲུལ་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་པཎ་ཆེན་གསེར་མདོག་ཅན་པ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་པའི་རྣམ་ཐར་ནའང་འདི་ནོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཐེབ་འདུག་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་འདི་དེ་དུས་ནས་ཡོད་འདུག་པས་ད་དུང་ཀྱང་མ་ནོར་བ་གལ་ཆེའོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ཆང་འདྲའི་མིག་ལྡན་ཟུར་མིག་གི །མཚོན་གྱིས་འདོད་པ་འདི་རྒྱལ་ཏེ། །
གལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་སྡིག་ཟད་ན། །

འདོད་པ་ལ་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །
ཆང་གིས་མྱོས་པ་འདྲ་བའི་ཟིམ་བུའི་མིག་ལྡན་མཛེས་མའི་ཟུར་མིག་ཉིད་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་ལྷའམ་འདོད་པ་འདི་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ཞིང་འགྲོ་བ་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་

687

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བདག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཆགས་པའི་ཡུལ་འདི་དང་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པས་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་སྡིག་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་འདོད་པའི་ལྷ་ཁྱོད་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་
ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འདོད་ལྡན་ནམ་འདོད་ལྡན་མ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པའོ། །
གཉིས་པ་འཁོར་བའི་བྱ་དཀའ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་མཉམ་དུ་བཤད། ཕྱེད་འཁོར་དཔེར་བརྗོད། ཀུན་འཁོར་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་འཁོར་ན། །
ཕྱེད་དུ་འཁོར་བ་ཞེས་པར་བརྗོད། །
གལ་ཏེ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་ན། །
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པར་འདོད། །
དེ་དག་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རེའུ་མིག་སྟེང་འོག་བཞི་དང༌། ཐད་ཀར་ཡང་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་བཞི། ཕྱི་མ་ལ་བཞི་དང་བརྒྱད་བྱས་པ་ལ་ཕྲེང་དང་པོའི་འཁོར་ལོ་
སྔ་ཕྱིར་རྒྱ་དཔེའི་དཔེར་བརྗོད་རྐང་པ་དང་པོའི་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་ནས་རེ་མིག་ཕྲེང་བཞི་པའི་
ཕྱེད་སྔ་ཕྱིར་རྐང་པ་བཞི་པའི་ཕྱེད་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་འགོད། བཀླགས་པའི་ཚེ་ནའང་རེ་
མིག་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་དང་པོར་བྱས་ཏེ་བགྲང་བ་དང༌། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་

རེ་མིག་ལ་གཡས་ནས་དང་པོར་བྱས་ཏེ་བགྲང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རང་རང་གི་རེ་
མིག་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ།
རྐང་པ་དང་པོའི་ཕྱེད་སྔ་མ་སྟེང་ནས་ཐད་ཀར་བཀླགས་པ་དང༌། འཁོར་ལོ་ཕྱེད་སྔ་མའི་རེ་མིག་དང་པོའི་ཡི་གེ་ཡས་མར་ཐུར་དུ་བཀླགས་པ་འདྲ་བ་ནས། རྐང་པ་བཞི་

688

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་ཕྱེད་སྔ་མ་འོག་ནས་ཐད་ཀར་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཀླགས་པ་དང༌། ཕྱེད་སྔ་མའི་རེ་མིག་བཞི་པ་ནས་ཡས་མར་ཐུར་དུ་བཀླགས་པ་འདྲ་བས་ཕྱེད་སྔ་མ་འཁོར་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རེ་མིག་ཕྱི་མའི་སྟེང་ནས་ཐད་ཀར་རྐང་པ་དང་པོའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་བཀླགས་པ་

དང༌། རེ་མིག་དང་པོ་ནས་དེ་ཉིད་གྱེན་དུ་ཡར་བཀླགས་པ་འདྲ་བ་ནས། རྐང་པ་བཞི་པའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ཕྲེང་བཞི་པ་ནས་ཐད་ཀར་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཀླགས་པ་དང༌། དེ་ཉིད་རེ་མིག་བཞི་པ་ནས་ཐུར་དུ་འདོན་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་བར་དུ་གལ་ཏེ་འཁོར་ན་དེ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་པ་ཕྱེད་ཕྱེད་དག་བསྐོར་ཞིང༌། དེ་ཡང་རེ་མིག་ཕྱེད་སྔ་མའི་འཁོར་ལོ་ཡས་ནས་མར་འཁོར། ཕྱེད་ཕྱི་མ་མས་ནས་ཡར་འཁོར་བས་ཕྱེད་དུ་འཁོར་བ་ཞེས་
པར་བརྗོད་དོ། །ཡང་རེ་མིག་ཏུ་ཡི་གེ་འགོད་ལུགས་དང༌། དེ་ཇི་ལྟར་ཀློག་ཚུལ་སོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་ཕྱེད་འཁོར་དེ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར། རེ་མིག་ཕྱེད་སྔ་མའི་སྟེང་གི་ཕྲེང་དང་པོ་ཐད་ཀར་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཀླགས་པ་དང༌། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་ཡི་གེ་རྣམས་ཐད་ཀར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཀླགས་པ་
གཉིས་འདྲ་བ་ནས། འོག་གི་ཕྲེང་བཞི་པའི་རེ་མིག་ཕྱེད་སྔ་མ་ལུགས་འབྱུང་དང་ཕྱི་མ་

ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཀླགས་པས་འདྲ་བའི་བར་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེད་སྔ་མའི་རེ་མིག་དང་པོའི་ཡི་གེ་ཐུར་དུ་བཀླགས་པ་དང༌། ཕྱི་མའི་དང་པོ་ཐུར་དུ་བཀླགས་པ་འདྲ་བ་ནས།
གཉིས་ཀའི་ཡང་རེ་མིག་བཞི་པའི་ཡི་གེ་དག་ཐུར་དུ་བཀླགས་པ་འདྲ་བའི་བར་དང༌། ཡང་དེ་དག་གོ་ལྡོག་སྟེ་ཐད་ཀ་དང་གྱེན་དུ་བཀླགས་པའང་འདྲ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རེ་མིག་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་སོ་སོའི་སྟེང་ཟུར་གཡས་ནས་འོག་ཟུར་གཡོན་དང༌། སྟེང་ཟུར་གཡོན་
ནས་འོག་ཟུར་གཡས་དང༌། དེ་དག་གོ་ལྡོག་པ་སོགས་མདོར་ན་གང་ནས་གང་དུ་ཀློག་

689

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གཞུང་གི་རྒྱ་སྐད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་དག་གོ །
མ ནོབྷ ཝ ཏཝཱནཱིཀཾ སཱམཱཡཱམཱ མཱཡཱམཱསཱནོདཡཱཡ ནམཱནི ནཱི མཱརཱནཱཡཱ ཡཱནཱརཱམཱབྷ ཡཱ ད མེ ཡཱམཱམཱཝཱ ཡཱནཱཝཱརཱ རཱཝཱནཱཡཱཝ ཡ མེ ནོ མཡཱནཏ མཱཡཱརཱམཱ མཱརཱཡཱམཱདེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་དག་ཀློག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱེད་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ།

མ་དུད་ཡིད་བྱུང་ཁྱོད་དར་ཕྱིར། །

སྡེ་ནི་ཁེངས་ལྡན་མ་ཡིན་མིན། །
ཡང་ན་ཚད་དཔག་མེད་ནད་ཀྱི། །

འཇིགས་ལས་བདག་ཅག་སྡིག་པའི་དངོས། །
ཞེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་རྐང་པ་བཞི་པའི་མཐར་ཨ་ན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་འཇུག་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་དཔང་ཊཱིཀ་ནས་ཀྱང་

བཤད། དེ་ཡང༌། ན་ཏེ་འདུད་པ་དང་དེ་ལ་དགག་པའི་ཨ་སྦྱར་ན། ཀྱེ་སུ་ལའང་མ་བཏུད་པ་ཞེས་འདོད་ལྷ་ལ་བོད་པ་སྟེ། ལུས་མེད་ནི་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བས་སོ། །ཡང་ན་ཨ་ཞེས་པ་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉི་མའི་ནང་ན་བདག་ཁྱབ་

690

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འཇུག །སྐར་ནང་འོད་ལྡན་ཟླ་བ་ཡིན། །རླུང་ནང་ན་ནི་འོད་ཟེར་ཅན། །སྣང་བ་ཅན་ནང་ཉི་མ་ཡིན། །རིག་བྱེད་ནང་ན་སྙན་ཚིག་ང༌། །ལྷ་ནང་ང་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ། །དབང་པོའི་ནང་ན་ཡིད་ཡིན་ལ། །འབྱུང་བའི་ནང་ན་སེམས་ཡིན་ཞིང༌། །ང་ནི་བདེ་བྱེད་དྲག་པོའང་ཡིན། །སྲིན་པོ་གནོད་སྦྱིན་ནང་ནོར་བདག །ནོར་ལྷའི་ནང་ན་མེ་ལྷ་ང༌། །རི་བོའི་
ནང་ན་ང་རི་རབ། །ང་ནི་ཡི་གེའི་ནང་ན་ཨ། །ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པར་

གྲགས་ལྟར་རོ། །ན་ཏེ་འདུད་པ་ལ་འཇུག་པས། ཀྱེ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བཏུད་པ་ཞེས་དང༌། དེ་ཡང་འདོད་ལྷས་ཁྱབ་འཇུག་ལ་བཏུད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱ་གར་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་

རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་འདོད་ལྷ་ལ་འབོད་པའི་དོན་དང༌། སླར་ཡང་ཀྱེ་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡེ་དམག་དཔུང་ནི་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་རྣམས་མ་ཡིན་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཁེངས་པ་དང་བཅས་པས་འགྲོགས་སུ་མ་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུས་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་ན་བདག་ཅག་སྡིག་དངོས་ཏེ་སྐལ་བ་ངན་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །
འདིའི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར། རྒྱ་སྐད་རྐང་པ་གསུམ་པར། བྷ་ཡཱ་ད་མེ་
ཡཱ་མཱ་མཱ་བཱ། ཞེས་འབྱུང་བའི་བྷ་ཡཱཏ་འཇིགས་ལས། ཨ་མེ་ཡ་དཔག་མེད། ཨ་མཱ་ཚད་ ྄མེད། ཨ་མཱཿནད་རྣམས། བཱ་ཡང་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་བསྟུན་ནས་དག་པར་བཅོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ་ཡང་ཀློག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དོན་གྱི་ངོས་ནས། ནང་རིང་མིན་པའི་དགའ་མ་གང༌། །བདུད་རྒྱལ་མ་ལྷུང་བགྲོད་

691

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བཟློག་མ། །སྒྲ་མེད་སྟོབས་ལྡན་སྒྱུ་གནས་ཏེ། །ཟླ་དང་ལྷན་ཅིག་འཆི་སླད་དུའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཡང་དགའ་མའི་ཁྱད་པར་ཆགས་པའི་གདུང་བས་གཟིར་བའི་ནད་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་མིན་མ་སྟེ། ཆགས་ཆུང་བས་བདུད་འདོད་ལྷའི་རྒྱར་མ་ལྷུང་བ། འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་བཟློག་པ་དང༌། འཁྲིག་ཚིག་
གི་གཏམ་སྨྲ་བའི་སྒྲ་མེད་མ། དེ་ལྟ་ནའང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་
ཐབས་དུ་མས་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་ཀྱང་ནམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མི་ཐོབ་མ་འདིས་ཟླ་བ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྡོང་ནས་འདོད་ལྡན་བདག་འཆི་བར་བྱེད་པའི་སླད་དུ་འོངས་པ་ཞིག་གོ །ཞེས་དེ་འདྲའི་དགའ་མ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་ཀྱང་འགྲོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ནོ། །འཁོར་ལོ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་འགྲེལ་པར་ཤོང་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་བཻ་
དརྦྷའི་ལུགས་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཀུན་འཁོར་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་ཅན་དང༌། པཎྜི་ཏ་

རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས་རྙེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀསྨི་རའི་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་ཀུན་འཁོར་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ཅན་དེ་གཉིས་ལ་ཕྱི་རབས་པ་ཀུན་དགའ་ཞིང་འབད་
པས་སྦྱོར་བར་བྱེད་མོད་ཀྱང༌། འདི་དག་ནི་བོད་པའི་རྟོག་བཟོ་ཙམ་ཞིག་འདྲ་མོད། འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་གར་པཎྜི་ཏའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་པས་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཁ་ཚོན་རང་ཅི་ལ་ཆོད་ཀྱང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོས་ཡེ་མི་སྣང་བས་འདིར་ནི་མ་བཀོད། ཤེས་པར་འདོད་ན་བོད་འགྲེལ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་འཁོར་ལོ་
འདི་དག་གི་ཀློག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང༌། སྔར་ལེའུ་བར་པའི་རབ་སྤེལ་རྒྱན་

692

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་འཐབ་མོའི་དོན་དུ་
ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་བགོས་ནས། འཕྲུལ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དང༌། མཆོང་པའི་བཀོད་
པ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་སྦྲུལ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་བཤད་
དེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། བ་ལང་གཅིན་དང༌། ཀུན་སྤྱོད་དང༌། ཤ་ཀ་ཊ་དང༌། དམྱལ་བ་དང༌། ལྟུང་བྱེད་དེ་ལྔ་ནི་སྦྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །ཀུན་བཟང་དང་རྒྱལ་དཀའ་
གཉིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །

༼དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།༽
གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི།
དབྱངས་དང་གནས་དང་ཡི་གེ་རྣམས། །
ངེས་པ་གང་འདི་བྱ་དཀའ་ལ། །
བཞི་ལ་སོགས་པ་རབ་བསྟན་འདི། །
གཞན་ནི་བྱ་སླ་དག་ཏུ་འདོད། །
དབྱངས་ནི། ཨ་ཨཱ་ཨི་ཨཱི་ཨུ་ཨཱུ་ཨེ་ཨཻ་ཨོ་ཨཽ་རྣམས་སོ། །གནས་ནི། ཨ་ཨཱ། ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང༌། ཧྈྐ། རྣམ་པར་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་མགྲིན་པའོ། །ཨི་ཨཱི། ཨེ་
ཨཱཻ། ཙ་ཚ་ཛ་ཛྷ་ཉ། ཡ་ཤ་རྣམས་ཀྱི་རྐན་ནོ། ར་རཱ། ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ། ར་ཥ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་

བོའ། །ཨུ་ཨཱུ་ཨོ་ཨཽ། པ་ཕ་བ་བྷ་མ། ཝ་ྊྤ་རྣམས་ཀྱི་མཆུའོ། །ལ་ལཱ། ཏ་ཐ་ད་དྷ་ན། ལ་
ས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སོའ། །ཡི་གེ་ནི། ཀ་ཁ་ག་གྷ་ང༌། ཙ་ཚ་ཛ་ཛྙ་ཉ། ཊ་ཋ་ཌ་ཌྷ་ཎ། ོཏ་ཐ་ད་དྷ་ན། པ་ཕ་བ་བྷ་མ། ཡ་ར་ལ་ཝ། ཤ་ཥ་ས་ཧ་ཀྵ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

693

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དབྱངས་དང་གནས་དང་ཡི་གེའམ་གསལ་བྱེད་ངེས་པ་ཅན་འདི་ཡང་བྱ་དཀའ་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལའང་དབྱངས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་བཞིར་ངེས་པ་དང༌། སོགས་པས་གསུམ་དང༌། གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་གང་འདི་རྣམས་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། ལྔ་ཕན་ཆད་དུ་ངེས་པ་གཞན་ནི་བྱ་སླ་བ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། དབྱངས་ངེས་པ། གནས་ངེས་པ།
གསལ་བྱེད་ངེས་པའོ། །

༼དབྱངས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།༽
དང་པོ་དབྱངས་ངེས་པ་ལའང་བཞིར་ངེས་པ། གསུམ་དུ་ངེས་པ། གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པའོ། །
དེ་ལས་དང་པོ་དབྱངས་བཞིར་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨཱམ་ཡཱ་ནཱ་མཱ་ཧཱནྟྣཱ་ྱཱཝཱ། །གྒཱི་ཏཱི་རཱི་ཏཱི་རྦྷཱི་ཏཱིཿཔྲཱི་ཏཱིཿ། །བྷོ་གོ་རོ་གོ་མོ་དོ་མོ་ཧོ། །དྷྱེ་ཡེ་དྷེཙྪེ་དེ་ཤེ་ཀྵེ་མེ། །ཞེས་
པས་རྐང་པ་བཞི་པོའི་སྲོག་གི་དབྱངས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཨཱ་དང་ཨཱི་དང་ཨོ་དང་ཨེ་སྟེ་བཞིར་ངེས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
རིག་བྱེད་རྣམས་མཐར་སྨྲས་པའི་ཚིག །
གླུ་དང་ཡམས་ནད་འཇིགས་དགའ་ཡིས། །
ལོངས་སྤྱོད་ནད་དང་དགའ་དང་རྨོངས། །
དགེ་བའི་ཡུལ་དུ་སེམས་འདོད་ཟུང༌། །
ཞེས་པ་སྟེ་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཚིག་དེ་གླུར་ལེན་པའི་ཚེ།
གླུ་སྒེག་པའི་ཚིག་གདངས་ཡིད་འཕྲོག་པ་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་

694

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་མྱ་ངན་སྐྱེད་པས་ཡམས་ནད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་མི་དགར་འགྱུར། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང༌། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་ཀུ་མུ་ཏར་གྲགས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་ཁོ་ན་ལས་
དེ་ཕན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་བས་དེ་དུས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་འཛད་དེ། དེའི་ཚེ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཞེས་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མི་དགའ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྲེད་པས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྡེགས་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་སྐྲག་དུ་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྲེད་ཞེན་ནི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རང་འབྲས་ཀྱི་ནད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལྡན་རྣམས་
ལ་དེ་ལ་སོགས། །ཉེས་དམིགས་མང་བ་མནོག་ཆུང་སྟེ། །ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཕྱུག་དག་གིས། །རྩྭ་ནི་ཁམ་གང་ཟོས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་དགའ་བ་དང༌། དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཇུག་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྨྲ་བར་བྱེད་མོད། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་དགེ་ཞིང་ཞི་བ་ཐར་པ་དམ་པའི་ཡུལ་
ལ་སེམས་འདོད་ཅིང་འདུན་པ་ཉིད་ལེགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་

བར་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲ་ཞིང་སྟོན་པའོ། །སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་འཁོར་ཉན་པས་སྨྲས་
པ་ཞེས་གསུངས་པ། དབྱངས་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གླང་པོའི་སྒྲ་དང་མཚུངས་པ། སྒྲ་
དེས་བླུ་དབྱངས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱངས་

695

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འཁོར་ཉན་དུ་གྲགས་པ་ལ་གོ་ཞིང་འཁྲུལ་ན་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གླུ་དབྱངས་འཁོར་ཉན་དེའི་ལེགས་སྦྱར་ནི་ཥཱ་ད་ཡིན་ཅིང༌། རཏྣ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་བར་ཨུ་པ་ནི་ཥད་ཅེས་

྄འབྱུང་བ་དཔང་ལོས་འཁོར་དུ་བསྒྱུར་ནས་འཁོར་ཉན་པ་པོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། གླུ་འཁོར་ཉན་གྱི་སྒྲོས་ཡེ་མེད། འོན་ཀྱང་ཨུ་པ་ནི་ཥད་ཅེས་པའི་རིག་བ྄ྱེད་ཀྱི་

མཐའ་ལ་འཇུག་པས་ཚིག་སྔ་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ལས་འཁོར་གྱི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཡང་དཔང་ལོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ལ་འཁྲུལ་པ་བག་ཙམ་བྱུང་བར་མངོན་ནོ། །
གཉིས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀྵི་ཏི་བི་ཛི་ཏི་སྠི་ཏི་བི་ཧི་ཏི། །བྲ་ཏ་ར་ཏ་ཡཿཔ་ར་ག་ཏ་ཡཿ། །ཨུ་རུ་རུ་རུ་དྷུརྒུ་རུ་དུ་དྷུ་ཝུཿ། །སྭ་མ་རི་ཀུ་ལཾ་ཡུ་དྷི་ཀུ་ར་ཝཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་སྲོག་གི་དབྱངས་ཨི་དང་ཨ་དང་ཨུ་སྟེ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་རྐང་པ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ཅི་བདེར་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད་དུ།
ས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བརྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི། །
བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དགའ་མཆོག་རྟོགས་ཀུ་རུ་པས། །
གཡུལ་དུ་རང་གི་དགྲ་ཡི་རིགས་རྣམས་ནི། །
ཆེ་བར་བཀག་ཅིང་ལྕི་བར་འདར་བར་བྱས། །
ས་གཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་བརྟན་པའམ་སྠི་ཏི་ཞེས་རྒྱ་དཔེར་འབྱུང་བ་ལུགས་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལུགས་དང་མཐུན་
པ་ཉིད་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སམ་ངེས་པ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་

696

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཅན་ཀུ་རུ་པ་སྒྲ་ངན་པའི་རྒྱལ་པོས་གཡུལ་དུ་རང་གི་དགྲའི་རིགས་རྣམས་ཕལ་ཆེར་བསད་ཅིང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་གཡུལ་ངོ་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུའང་འབྲོས་སུ་མ་སྟེར་བར་ཆེ་བར་བཀག་ཅིང༌། ལྕི་བའམ་ཆེས་ཆེར་འདར་བར་བྱས་ནས་ཟིལ་གྱིས་

མནན་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་དཔའ་བ་ལ་བསྔགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྔོན་སྐྱ་བསེང་བུ་སྤུན་ལྔ་དང་གཡུལ་འགྱེད་མཁན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་ངན་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཀུ་རུ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། འགྲེལ་པ་ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་ས་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཤྲཱི་དཱི་པྟཱི་ཧྲཱི་ཀཱིརྟཱི། །དྷཱི་ནཱི་ཏཱི་གཱིཿཔྲཱི་
ཏཱིཿ། །ཨེ་དྷེ་ཏེ་དྭེ་དྭེ་ཏེ། །ཡེ་ནེ་མེ་དེ་ཝེ་ཤེ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་

ཨི་དང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་ཨེ་སྟེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།
དཔལ་གཟི་ངོ་ཚ་གྲགས་དང༌། །
བློ་ལུགས་ཚིག་དང་དགའ་དག །
ཁྱོད་ལ་འཕེལ་བ་གཉིས་གང༌། །
འདི་གཉིས་ལྷ་དབང་ལ་མེད། །
དཔལ་ཏེ་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་གཟི་
བརྗིད་དམ་རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་གྱི་མགོ་ལ་ངལ་བསོ་བའི་བཀའ་དག་དང༌། བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚ་དང༌། ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གྲགས་པ་དག་དང༌། བླང་
བྱ་དང་དོར་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློའི་ཤེས་རབ་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བ་སྡེ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཡང་དག་པ་དང༌། ཚིག་སྙན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་

697

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་དགའ་བ་སྟེ་ཁྱོད་ལ་འཕེལ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བཅད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་

བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པའོ། །
བཞི་པ་དབྱངས་ཨཱ་གཅིག་པུར་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སཱ་མཱ་ཡཱ་མཱ་མཱ་ཡཱ་མཱ་སཱ། །མཱ་རཱ་ནཱ་ཡཱ་ཡཱ་ནཱ་རཱ་མཱ། །ཡཱ་ནཱ་ཝཱ་རཱ་རཱ་ཝཱ་ནཱ་ཡཱ། །མཱ་ཡཱ་རཱ་མཱ་མཱ་རཱ་ཡཱ་མཱ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྔར་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོའི་དཔེར་བརྗོད་དེ་ཉིད་དོ། །བོད་སྐད་ཀྱང༌།
ནད་རིང་མིན་པའི་དགའ་མ་གང༌། །
བདུད་རྒྱར་མ་ལྷུང་བགྲོད་བཟློག་མ། །
སྒྲ་མེད་སྟོབས་ལྡན་སྒྱུ་གནས་ཏེ། །
ཟླ་དང་ལྷན་ཅིག་འཆི་སླད་དུའོ། །
ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་སྔར་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །

༼གནས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།༽
གཉིས་པ་གནས་ངེས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་བཞིར་ངེས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་བཞིར་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ན་ཡ་ནཱ་ནནྡ་ཛ་ན་ནེ། །ནཀྵ་ཏྲ་ག་ཎ་ཤཱ་ལི་ནི། །ཨ་གྷ་ནེ་ག་ག་ནེ་དྲ་ཥྚི། །རངྒ་ནེ་དཱི་ཡ་ཏཱཾ་ས་ཀྲཏ། །ཞེས་པ་འདིའི་ཡི་གེ་ ྄རྣམས་ལས། ན་ཏ་ལ་ས་རྣམས་སོ་དང༌། ཀྵ་ཎ་རི་ཊ་རྣམས་སྤྱི་བོ་དང༌། ཨ་ཨཱ་ག་གྷ་
ང་ཀ་རྣམས་མགྲིན་པ་དང༌། ཨི་ཨེ་ཨཱི་ཡ་ཛ་ཤ་རྣམས་རྐན་ལས་ཏེ་གནས་དེ་བཞི་
པོའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་དུ་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།
འདྲེན་བྱེད་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་བྱེད་མ། །

698

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་རྣམས་དག་གི་གནས། །
སྤྲིན་མེད་མཁའ་ལ་ལུས་ཅན་མ། །
ལན་གཅིག་མིག་ནི་སྦྱིན་པར་མཛོད། །
ཀྱེ་ལུས་ཅན་མ་འདྲེན་བྱེད་དེ་སུ་ཞིག་གིས་བལྟས་པ་དེའི་མིག་ལ་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང༌། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། སྤྲིན་མེད་པ་སྟེ་
ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ནམ་མཁའ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལན་གཅིག་སྦྱིན་ཅིང་
བལྟ་བར་མཛོད་ཅིག དེས་ནམ་མཁའ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་པས་ཚིམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ལྟ་བས་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་ངོ་འཕང་དམའ་བའི་མཛེས་མ་ཞིག་ལ་འདོད་ལྡན་གྱིས་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱིས་ངོ་བསྟོད་སྨྲས་པའམ་
ཡང་ན་བཞད་གད་བྱས་པའོ། །
གཉིས་པ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་ལི་ནཱི་ལཱ་ལ་ཀ་ལ་
ཏཾ། །ཀནྣ་ཧནྟི་གྷ་ན་སྟ་ནི། །ཨཱ་ན་ནཾ་ན་ལི་ནཙྪཱ་ཡ། །ན་ཡ་ནཾ་ཤ་ཤི་ཀཱནྟི་ཏེ། །ཞེས་པའི་
ཡི་གེ་ཨ་ཨཱ་ཀ་གྷ་ཧ་རྣམས་མགྲིན་པ། ན་ཏ་ལ་ས་རྣམས་སོ། །ཨི་ཡ་ཤ་རྣམས་རྐན་
ཏེ་སྐྱེ་གནས་དེ་གསུམ་དུ་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།
ནུ་སྟུག་ཁྱོད་གདོང་ལན་བུ་ཡི། །
འཁྲི་ཤིང་བུང་བ་ལྟར་སྔོ་ཞིང༌། །
འདྲེན་བྱེད་པདྨའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན། །
ཟླ་ལྟར་མཛེས་པས་སུ་མ་བཅོམ། །
ཀྱེ་ནུ་སྟུག་མ་ཞེས་བོད་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་ཞིང་མཛེས་

699

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པའི་ངོགས་ན་ལན་བུ་ནི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པས་འཁྲི་ཤིང་ཡིན་ལ། དེ་བུང་བ་ལྟར་སྔོ་
བ་ཅན་དང༌། འདྲེན་བྱེད་དེ་མིག་པདྨ་ལྟར་མཛེས་པས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་འདོད་ལྡན་སུ་ཞིག་མ་བཅོམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་མོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གནས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་ནངྒ་ལངྒྷ་ནཱ་ལགྣ། །ནཱ་ནཱ་ཏངྐཱ་ས་དངྒ་ནཱ། །ས་དཱ་ན་གྷ་ས་དཱ་ནནྡ། །ན་ཏཱངྒཱ་སངྒ་སངྒ་ཏ། །ཞེས་པའི་ཡི་གེ་
རྣམས་ལས་ཨ་ཨཱ་ཀ་ག་གྷ་རྣམས་མགྲིན་པ། ན་ལ་ས་ད་ཏ་རྣམས་སོ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་
གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།
རྟག་ཏུ་སྡིག་མེད་ཀུན་དགའ་མཆོག །
ལུས་དུད་དག་དང་འགྲོགས་ལ་ཆགས། །
བཙུན་མོ་ལུས་མེད་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ། །
འཇིགས་པ་དུ་མས་རེག་པར་གྱུར། །
ཀྱེ་རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་མེད་པ་ཞེས་དང༌། ཀྱེ་ཀུན་དགའ་མཆོག་ཅན་ཞེས་དང༌། ནུ་
མའི་ཁུར་གྱིས་ལུས་དུད་པའི་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་དང་སྟེ། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་

འགྲོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བཙན་མོ་ལུས་མེད་འདོད་པས་
དགོངས་ཏེ། འཇིགས་པའི་གདུང་བ་སྣ་ཚོགས་པས་རེག་པར་གྱུར་པ་འདི་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ཁོ་ན་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་
ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །
བཞི་པ་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་གཱ་གཱངྒཱ་ངྒ་ཀཱ་ཀཱ་ཀ །གཱ་ཧ་ཀཱ་྅གྷ་ཀ་ཀཱ་ཀ་ཧཱ། །ཨ་ཧཱ་ཧཱངྒ་ཁ་གཱངྐཱ་ག །ཀཾ་ཀཱ་ག་ཁ་ག་ཀཱ་ཀ་ཀ །ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་

700

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
མགྲིན་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད་དུ།ཧཱ་ཧཱ་མི་སྒྲོག་མཁའ་འགྲོས་མཚན། །
རི་འགྲོ་དབང་འཁྱོག་ལྡན་མ་ཆགས། །
འཁྱོག་སྒྲོག་གངྒཱའི་ཆུར་འཇུག་སྡིག །

བྱ་རོག་འཇོམས་པ་མཐོ་རས་འགྲོ། །
ཧཱ་ཧཱ་ནི་བོད་སྐད་ལྟར་ན་ཀྱེ་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མྱ་ངན་གྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་མི་
སྒྲོག་པས་ཀྱེ་མྱ་ངན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་དང༌། མཁའ་འགྲོ་ནི་ཉི་མ། དེས་མཚན་པའི་རི་ནི་རི་རབ་ལྷུན་པོ། འགྲོ་བ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ན་
གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོག་པ་ལ་
བསམས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཀྱེ་ཉི་མས་མཚན་པའི་རི་དབང་ལྷུན་པོའི་སྟེང་དུའང་ཁྱོད་
ཀྱི་གྲས་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་དང༌། ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་འཁྱོག་པོར་ལྟ་བའི་ཟུར་མིག་དང་ལྡན་པ་ནི་བུད་མེད་རྣམས། ཀྱེ་བུད་མེད་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞེས་དང༌། ཡང་འཁྱོག་པོར་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་ནས་ར་སྒྲོགས་པ་ནི་གངྒཱའི་ཆུ་སྟེ། དེས་དེ་ལ་ཁྲུས་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཀྱེ་གངྒཱའི་ཆུ་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བོད་ནས། བརྗོད་དོན་དངོས་སྡིག་པ་ནི་སྨད་
པར་འོས་ཤིང་སྤང་བྱར་གྱུར་ལ་དྲི་མས་གོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནག་པོ་སྟེ། དེ་དང་
ཁ་དོག་གི་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་བྱ་རོག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་
གངྒཱའི་འཇུག་ངོགས་ལ་ཁྲུས་བྱས་པ་རྣམས་སྡིག་པ་དག་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་
ཕྱི་རོལ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང༌། ཁྱོད་ནི་གངྒཱ་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པས་སྡིག་

པའི་བྱ་རོག་བཅོམ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ད་ཁྱོད་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་སྟོན་

701

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པའོ། །འདིར་འགའ་ཞིག་ཧཱ་ཧཱ་ཞེས་པ་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་འཆད་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་དོ། །

༼གསལ་བྱེད་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།༽
གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་
བཞིར་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། རེ་རེ་རོ་རཱུ་རུ་རཱུ་རོ་རུ། །གཱ་གོ་གོ྅གཱཾ་ག་གོ྅ག་གུཿ། །ཀིངྐེ་ཀཱ་ཀཱ་ཀུ་ཀཿཀཱ་ཀོ །མཱ་མཱ་མཱ་མ་མཱ་མ་མ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར་ར་དང་ག་དང་ཀ་དང་མ་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིར་ཁོ་ནར་ངེས་
པའོ། །བོད་སྐད།
ཀྱེ་ཀྱེ་སྒྲ་སྒྲོག་རུ་རུའི་བྲང༌། །
འཇོམས་སྡིག་བ་རི་རི་ཆར་འགྲོ། །
ང་ཅན་མ་འོང་བདག་གི་བ། །
བྱ་རོག་རྨ་བྱའི་སྒྲ་སྒྱུར་ཅི། །
ཀྱེ་ཀྱེ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ལ་རེ་རེ་སྟེ་དེང་སང་གི་འཕགས་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་
བྲན་གཡོག་སོགས་ལ་འབོད་པ་ན། རེ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཐོས་པ་ལྟར། ཀྱེ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་མེད་པ་མིན་པ་ཅན་ཞེས་བདག་ལྟ་དམ་པོ་ཅན་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཡུལ་རྔོན་པ་ལ་བོས་ནས། ཡང་ཡང་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་རི་དྭགས་རུ་རུ་སྟེ་ཁ་ཤའི་བྲང་འཇོམས་ཤིང་གསོད་པའི་སྡིག་པ་ཅན་ཇི་ལྟར་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་
སོགས་པ་འཐུང་བས་བ་ལང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན། རྔོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལམ། གང་གི་འཚོ་བས་བ་ལང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རི་ན་གནས་

702

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་རི་དྭགས་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བ་རི་ཞེས་ཚིག་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། རི་སུལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བས་རིའི་ཆར་འགྲོ་བའི་རྔོན་པ་ཁྱོད་ང་ཅན་ནམ་ངའི་གནས་སུ་མ་འོང་ཞིག ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་ལེགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་རོག་གི་
རྨ་བྱའི་སྒྲ་བསྒྱུར་བ་ཅི་ལ་སྲིད་དེ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཐུབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རི་དྭགས་གསོད་པའི་རྔོན་པ་དགོན་པར་རྒྱུ་བ་རང་གི་གནས་སུ་འོང་བ་ལ་སྨྲས་པའོ། །འདིར་ཡང་གཞུང་ཚིག་ལ་བདག་གི་མ་ཞེས་བཀོད་ནས། མར་གྱུར་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་གསོད་པར་ཁྱོད་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི་གཞུང་གི་བོད་དཔེ་མ་དག་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་བཙལ་ནས་ཅི་བདེར་བ་བཀྲལ་བ་ཙམ་སྟེ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། དེ་ཝཱ་ནཱཾ་ནནྡ་ནོ་དེ་ཝོ། །ནོ་ད་ནོ་ཝེ་ད་ནི་ནྡིནཿ། །དི་ཝཾ་དུ་དཱ་ཝ་ནཱ་དེ་ན། །དཱ་ནེ་དཱ་ན་ཝ་ནནྡི་ནཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པོ་ད་དང་ན་དང་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།
ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ལྷ། །
རིག་བྱེད་ལ་སྨོད་འགོག་པ་པོས། །
ལྷ་མིན་དགའ་བྱེད་བཅོམ་པ་ན། །
སྒྲ་ཡི་མཐོ་རིས་འཁྲུགས་པར་གྱུར། །
ལྷ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ལྷ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཁྱད་པར་རིག་བྱེད་ལ་སྨོད་ཅིང་མི་གུས་པས་ཆོས་སྤོང་བ་ནག་པོ་ལྷ་མིན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀླ་ཀློ་རྣམས་འགོག་པར་

703

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོའ། །དེས་ལྷ་མིན་རྣམས་དགའ་ཞིང་འཕེལ་ ོ བྱར་བྱེད་པ་ལྷ་མ་ཡིན་
གྱི་དབང་པོ་ཧི་ར་ཎྱ་དང་ཀ་ཤི་པུ་དང་ཀཻ་ཊ་བྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅོམ་པ་ན། དྲེགས་པས་ཕྱུང་བའི་སེངྒེའི་སྒྲ་ཡིས་སམ། ཡང་ན་དེ་བཅོམ་མོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་གྲགས་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
གསུམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། སཱུ་རིཿསུ་རཱ་སུ་རཱ་སཱ་རི་སཱ་རཿ། །སཱ་ར་ས་སཱ་ར་སཱཿ། །ས་སཱ་ར་ས་ར་སཱིཿསཱི་རཱི་ས་སཱུ་རཱུཿ། །ས་སུ་རཱ་ར་སཱི། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ས་དང་ར་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།
མཁས་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ། །
འགྲོ་སྟོབས་ལྡན་པའི་བྱིན་ལེགས་ཅན། །
ཆང་གི་རོ་ལྡན་གཤོལ་འཛིན་དེ། །
བཞད་ཀྱི་སྒྲ་ལྡན་མཚོ་རུ་སོང༌། །
འཕོང་དཔྱད་དང་སྒྱུ་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཀུན་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བྱིན་པ་ལེགས་ཤིང་མཛེས་
པ་ཅན། ཆང་གི་བཏུང་བའི་རོ་མྱོང་བ་ལ་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ། གཤོལ་འཛིན་སྟོབས་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཕུ་བོ་དེ་ཆུ་བྱ་བཞད་ཀྱི་སྒྲ་
དང་ལྡན་པའི་རྩེ་དགའི་མཚོ་རུ་ཁྲུས་ལ་སོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ནཱུ་ནཾ་ནུནྣཱ་ནི་ནཱ་ནེ་ན། །ནཱ་ན་ནེ་ནཱ་ན་ནཱ་ནི་ནཿ། །ནཱ་ནེ་ནཱ་ན་ནུ་ནཱ་ནཱུ་ནེ། །ནཻ་ནེ་ནཱ་ནཱ་ནི་ནོ་ནི་ནཱིཿ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

ཡི་གེ་ན་ཡིག་གཅིག་པུར་ངེས་པའོ། །བོད་སྐད།

704

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདི་ཡིས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཞིན། །
བཞིན་གྱིས་ངེས་པར་མ་བཅོམ་མིན། །
བདག་སྲོག་མི་དམན་འདི་དང་སྦྱོར། །
རྗེ་བོ་སྐྱེས་མིན་སྡིག་ཅན་ངེས། །
ཞེས་སམ། ཡང་ན་ན་ནུའི་སྒྲ་དྲི་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན། རྗེ་བོ་སྐྱེས་མིན་སྡིག་ཅན་ནམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་པར་བྱ་བའི་དགྲ་ཟླའི་སྐྱེས་བུ་འདིས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་རས་ཁོའི་བཞིན་རས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྗིད་ཅན་ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་མ་བཅོམ་པ་མིན་གྱི་བཅོམ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དང་འཐབ་པ་ལྟ་ཞོག་མི་ལས་
འདས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་གདོང་པ་ལའང་བལྟ་བར་མི་ནུས་པ་འདི་དང་མངའ་འབངས་
ཀྱི་སྲོག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་འཐབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་བདག་ཅག་གི་སྲོག་འདིའི་ལག་པར་འདོར་དུ་གཞུག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་རང་གི་རྗེ་བོ་འདི་ནི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མིར་གྱུར་པ་མིན་གྱི་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་སྡིག་པ་ཅན་

ཞིག་ཏུ་ངེས་སོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན་སྡིག་པ་ཅན་མིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དགྲ་བོ་ལ་མི་ནུས་བཞིན་དུའང་འཐབ་པ་སྦྱོར་བའི་རང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དེའི་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་

སྨྲས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་བྱ་དཀའི་ལམ་ལ་ཡང༌། །
རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀུན་ཏུ་བསྟན། །

705

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དེ་ལྟ་བུ་བྱ་སླ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བྱ་དཀའ་བ་ཡང་སྙན་ངག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་འདིའི་ལམ་ལ་ཡང་རིམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

༼གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན།༽
གསུམ་པ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ལ་གཉིས། བཤད་པར་དམ་བཅའ་ཞིང་དགོས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། གབ་ཚིག་བཅུ་དྲུག་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གབ་ཚིག་དག་གི་རྣམ་པ་ཡི། །
ལུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ། །

རྩེད་མོའི་མདུན་སར་བཞད་གད་དང༌། །
དེ་ཤེས་ཚོགས་སུ་གསང་སྨྲ་དང༌། །
ཕ་རོལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་བྱེད་ལ། །
གབ་ཚིག་དག་ནི་ཉེར་མཁོ་ལྡན། །
གབ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་སྔོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཀ་ཅོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྐུ་སྐའམ་ལྡེའུ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་མ་དར་བའི་གོང་རོལ་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྒྲུང་ལྡེའུ་བོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱངས་ཟེར་བའི་ལྡེའུ་
དེ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ལྡེབ་རྒྱགས་པའམ་བསྐུལ་བར་གྲགས་པ་འདི་ཡིན། དེས་ན་གབ་ཚིག་ཀྱང་འདི་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའམ་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ། དེ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་འདིར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྩེད་མོའི་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་མདུན་སར་བཞད་གད་ཀྱི་དོན་དང༌། སྐྱེ་བོས་གང་བའི་ཚོགས་སུ་གསང་དགོས་

706

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་དོན་རྣམས་གབ་ཚིག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་གབ་ཚིག་གིས་སྨྲ་བ་ན། དེ་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་ཅི་སྨྲ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དང༌། དོན་གང་ཞིག་གང་ལ་ཁྱད་དུ་གསང་དགོས་པའི་ཕ་རོལ་པོ། གབ་ཚིག་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་ལའང་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་དགོས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །
གཉིས་པ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་མིང་བསྟན། ངན་པ་ལྟར་སྣང་བ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་བརྗོད། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་མིང་བསྟན་པ་ནི།
ཚིག་མཚམས་སྦྱར་བས་དོན་སྦས་པ། །
ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པ་ཞེས་པར་བརྗོད། །
གཞན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་དག་གིས། །
གང་དུ་བསླུ་བ་སླུ་བྱེད་ཉིད། །
སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པ་ཡིས། །རྨོངས་བྱེད་རིམ་པ་བྲལ་བ་སྟེ། །གང་ལ་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡི། །ཚིག་ཕྲེང་དེ་ནི་རབ་བཅོམ་ཡིན། །བཏགས་པའི་དོན་བཀོད་ཚིག་དག་གི །སྡེབ་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་གཟུགས། །མཚན་ཉིད་ཡོད་ཙམ་ངེས་ཚིག་དང༌། །

707

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ལྡན་པའི་ཚིག་ནི་རྩུབ་མོའ། །ོགང་དུ་གྲངས་ཀྱི་ཀུན་རྨོངས་པར། །
བྱེད་པ་གྲངས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་ངག་དོན་རྣམ་པ་གཞན། །སྣང་བ་དེ་ནི་རབ་བརྟགས་ཉིད། །གང་དུ་མིང་ལ་སྣ་ཚོགས་དོན། །བརྟགས་དེ་མིང་དུ་འདུས་པ་ཉིད། །ཚིག་ནི་ཆོས་མཚུངས་ལ་རེག་པས། །དོན་གཞན་སྒྲིབ་པ་བསྒྲིབས་པའོ། །
རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ནི་བཀོད་པ་ཡིས། །བསྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲ། །
གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དོན་བསྟན་ཡང༌། །རྨོངས་ཕྱིར་དེ་ནི་རྨོངས་ཞེས་བྱ། །
གང་ལ་སྦྱོར་ཕྲེང་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་ཅེས་བྱ། །
གང་དུ་རྟེན་ནི་སྦས་བྱས་ཏེ། །
བརྟེན་པ་གསལ་བ་གཅིག་བསྒྲིབས་པའོ། །
གང་དུ་གཉི་ག་སྦས་གྱུར་པ། །
དེ་ནི་གཉི་ག་བསྒྲིབས་པའོ། །

708

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གང་ལ་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་འདྲེས། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་ཞེས་བྱ། །
འདི་དག་གབ་ཚིག་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །
སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །

གབ་ཚིག་གང་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་གབ་བྱ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཚིག་སུཔ྄་དང་ཏིང྄འི་མཐའ་ཅན་དག་མཚམས་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་གབ་བྱེད་བྱས་ནས་སྒྲའི་གཟུགས་གཞན་དུ་
འགྱུར་ཏེ་དོན་གཞན་དུ་གོ་བས་རྨོངས་པར་བྱས་ནས། བརྗོད་བྱ་སྦས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག་གམ་ཚིག་འགྲོགས་པས་དོན་སྦས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་འགྲོགས་པའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བར་དེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་སྒྲ་མཚུངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་གབ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡོངས་གྲགས་དང༌། གབ་བྱ་ལ་སྒྲ་དེ་འཇུག་ཀྱང་གྲགས་ཆུང་བས་བརྗོད་དོན་ལས་གཞན་པ་གབ་བྱེད་ལྟར་གོ་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ། དེ་ལ་ནི་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །
ཡང་ཚིག་སྦྱོར་གང་ཞིག་གོ་རིམ་དུ་བསྒྲིག་ན་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་དེ་
ལྟར་མ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་དཀྲུགས་ཏེ་བཀོད་པའི་དབང་གིས་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་ནི། རིམ་པ་དང་བྲལ་བའམ་རིམ་པ་ལས་འདས་པའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་གང་ལ་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྒྲ་གྲགས་ཆུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བས་དོན་དེ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རབ་བཅོམ་མོ། །ཡང་གབ་བྱའམ་བརྗོད་དོན་

709

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དངོས་དེ་ཉིད་མ་སྨོས་པར། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དཔེ། བཏགས་པ་བ་སྟེ་དངོས་དོན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕལ་པར་གྱུར་པའི་དོན་བཀོད་ནས། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་སྡེབ་ཞིང་བསྒྲིབས་པས་བརྗོད་དོན་གབ་པ་
ནི་མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །གང་ཞིག་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཙམ་མམ་ངེས་ཚིག་བཤད་རུང་ཙམ་ཡོད་པས། སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་ཉམས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཚིག་རྩུབ་པོའི་བརྗོད་པ་ཅན་དེ་རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་བརྗོད་དོན་གབ་བྱར་བྱས་ནས་སྦས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཡི་གེའི་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཀྱང་དེ་ཀས་རྨོངས་པར་
བྱས་ནས་དོན་སྦས་པ་ནི་གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་གང་དུ་གབ་བྱ་བརྗོད་
དོན་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
ཅིང་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཚིག་ཚོགས་པས་བརྗོད་དོན་སྦས་པ་དེ་ལ་ནི་རབ་
བརྟགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །གང་དུ་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་མིང་འགའ་ཞིག་ལ་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱེད་པའི་མིང་མང་པོས་བར་བཅད་ནས་མཐར་རིམ་པས་གབ་བྱ་བརྗོད་དོན་དངོས་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་ཀྱང༌། མིང་དོན་མང་པོ་དེས་བར་ཆོད་ནས་མི་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་བརྗོད་དོན་སྦས་པ་དེ་ནི་བར་བཅད་པའམ་མིང་གཞན་ཅན་ནམ་མིང་དུ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཚིག་གང་ཞིག་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་རེག་པའམ་འཇུག་ཅིང༌། དེ་གཉིས་རང་ཡང་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ཆོས་མང་བ་ལ། བརྗོད་ཚུལ་གབ་བྱེད་དམ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་པས་དོན་སྦས་པ་ནི་བསྒྲིབས་

710

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །གང་ཞིག་གབ་བྱའི་དངོས་པོ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མིང་གསལ་བ་ཐད་ཀར་མ་སྨོས་པར། དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་
རྣམ་གྲངས་གཞན་མང་པོ་བཀོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པས་བརྗོད་དོན་གྱི་དངོས་
མིང་དེ་སྒྲུབ་ཅིང་དོན་ལ་འབབ་པར་བྱེད་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དེས་དོན་སྒྲིབ་ཅིང་སྦས་པ་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །གང་དུ་རྗོད་བྱེད་
ཚིག་གི་བྱེད་པས་གབ་བྱའི་བརྗོད་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། དེ་ཉིད་སླར་ཡང་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་སྦྱར་བས་དོན་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་གབ་
ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །གབ་ཚིག་གང་ཞིག་གབ་བྱའི་བརྗོད་དོན་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་སྦྱོར་བ་མང་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་
ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཕྲེང་བ་ལྟར་བསྒྲིགས་པས་སྨོས་ནས་མཐར་
བརྗོད་དོན་སྟོན་པ་ནི་རབ་ཏུ་མ་གྲགས་པའི་མིང་གི་ཕྲེང་བ་དེས་བརྗོད་དོན་དང༌། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མིང་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །གང་
དུ་རྟེན་ལུས་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་སྦས་ཤིང་བརྟེན་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ནི་གཅིག་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཁོ་ན་སྦས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གབ་
ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གང་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྦས་ཤིང་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་གབ་ཚིག་གང་ལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཅི་རིགས་པར་འདྲེས་པས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་བཟུང་བྱར་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གབ་ཚིག་གོ

711

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

།དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གབ་ཚིག་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་སྔོན་གྱི་

སློབ་དཔོན་རཱ་མ་ཤརྨ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་སྟེ།
མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་གཞུང་གི་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་འདིར་བཀོད་པ། འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་རེ་དང༌། འདིའི་མཚན་ཉིད་སྦྱར་ནས་གོ་བ་
འཚོལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་གབ་ཚིག་ངན་པ་ལྟར་སྣང་བ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་ནི།
གབ་ཚིག་ངན་པ་གཞན་དག་ཀྱང༌། །
བཅུ་བཞི་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད། །
ངན་པ་མཚན་ཉིད་མེད་གང་དེ། །
སྐྱོན་གྱིས་ཡོངས་བགྲང་བྱ་མིན་པར། །རིག་ནས་སླར་ཡང་བདག་ཅག་གིས། །
ལེགས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ། །
གབ་ཚིག་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པས་ངན་པ་སྤང་བར་བྱ་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་གབ་ཚིག་སྐྱོན་མེད་
པ་འབའ་ཞིག་བཤད་པར་མ་ཟད་པའོ། །དེ་རྣམས་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཅག་གིས་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་གིས་གབ་ཚིག་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་རིག་ཅིང་བློས་མཐོང་ནས། སླར་ཡང་སྟེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་གབ་ཚིག་ལེགས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི་

712

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ངན་པ་རྣམས་མི་བརྗོད་དོ། འོ་ན་དོན་ཉམས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱང་འདིར་མི་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ་གབ་ཚིག་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེ་ན། དོན་བྲལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་དུའང་འགྱུར་བ་དང༌། སྙན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དང༌། སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བཅུ་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པས་ན་བསམ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་འདིར་བཤད་ལ། གབ་ཚིག་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པ་དང༌། ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་པ་དང༌། བཅུ་བཞི་ལས་གཞན་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་པས་མ་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གབ་ཚིག་ངན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། གབ་ཚིག་ངན་
པ་ཞེས་པ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་སླའོ། །

༼༡-ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག༽
གསུམ་པ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་བཅུ་དྲུག་ལས།
དང་པོ་ནི་རྒྱ་དཔེར། ན་མ་ཡཱ་གོ་ར་སཱ་བྷཱི་ཛྙཾ། །ཅེ་ཏཿཀསྨཱ་ཏྤྲ་ཀུ་པྱ་སི། །ཨ་སྠཱན་ཏུཾ་དི་ཏརེ་ཻབྷི། །ར་ལ་མཱ་ལོ་ཧི་ཏེ་ཀྵ་ཎེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་གབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་གི་སྐད་དོད། ཨསྨད་ལ་རྣམ་དབ྄ྱེ་དྲུག་པའི་གཅིག་ཚིག་ངས྄་བྱིན། ཨསྨད་

྄རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་མེ་རུ་བསྒྱུར། དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་གནོད་པའི་སྐད་དོད་ཨཱ་གས྄་བཞག མེའི་ཨེ་ཨཡ྄་རུ་བསྒྱུར། ཡ྄་སྲོག་མེད་ཨཱ་གས྄འི་ཨཱ་ལ་དྲངས། གས྄་འིས྄་རྣམ་བཅད་དང༌། དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ར་ས་རོའི་སྐད་དོད་བཞག རྣམ་བཅད་ཨུར་བསྒྱུར། གའི་སྲོག་གི་ཨ་དང༌། ཕ་རོལ་གྱི་ཨུ། གཉིས་དག་གི་གཅིག་ཨོ་རུ་བསྒྱུར། གོང་དུ་དགག་

713

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཚིག་ནཉའ྄ི་ན་བཞག་པས། ན་མ་ཡཱ་གོ་ར་ས་ཞེས་གྲུབ། གབ་བྱེད་ལྟར་ན་བདག་གི་སྐད་དོད་ཨསྨདའི་ད྄་བཞག་པས་ཨ྄ སྨ་མ་རུ་བསྒྱུར། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་གཅིག་ཚིག་གི་ཊཱ་སྦྱར། ཨཙ྄ལ་ཡ་འོས། མ་བསྒྱུར་བ་ལ་དའི་ཡ྄། ཡ་ ྄ སྲོག་མེད་ཊཱའི་ཨཱ་ལ་དྲངས་པས་མ་ཡཱ་བདག་གིས་ཞེས་གྲུབ། གོ་བ་ལང༌། ར་ས་རོ་སོགས་སྔ་མ་ལྟར་སྦྱར་བས། གབ་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་རྨོངས་ནས། གབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་གོ་
ཞིང་འཁྲུལ་དུ་བཅུག་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་གབ་བྱའི་ཕྱོགས་ལྟར་བསྒྱུར་ན། བདག་གི་གནོད་པའི་རོ་སེམས་ཀྱིས། །

ཤེས་པ་མེད་ལ་ཅི་སླད་ཁྲོ། །
གནས་མིན་ངུ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །
ཅི་བྱེད་ཀུན་ཏུ་མིག་དམར་མ། །
ཀྱེ་ཀུན་ཏུ་མིག་དམར་མ་ཞེས་དགའ་མ་མཆོག་དེ་ལ་བོད་ནས་བདག་གི་གནོད་
པའི་རོ་སྟེ་གནོད་པའི་ཉམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་
མཚན་མེད་པར་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ་ཤིང་ངུ་བར་བྱེད། གནས་མ་ཡིན་པར་ངུ་བ་འདི་ནི་
འོས་པ་མ་ཡིན་པ། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཁྲོ་ཞིང་ངུ་བར་མ་བྱེད་པར་དགའ་བས་རྩེན་པར་
གྱིས་ཤིག ཅེས་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་ངུ་བའི་ཚེ། བདག་པོ་སྐྱེས་པ་དེས་འདི་སྐད་སྨྲ་ཞིང་བཟློག་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་གབ་ཅིང་སྦས་ནས། གབ་བྱེད། བདག་གིས་བ་ལང་རོ་སེམས་ཀྱིས། །

ཤེས་པ་མེད་ལ་ཅི་སླད་ཁྲོ། །
གནས་མིན་ངུ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །

714

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཅི་བྱེད་ཀུན་ཏུ་མིག་དམར་མ། །
བདག་གིས་བ་ལང་གི་རོ་ཉམས་སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་
མཚན་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཁྲོ་ཞིང་ངུ་བར་བྱེད། གནས་མ་ཡིན་པར་ངུས་ནས་ཅི་
བྱེད་ཅེས་འབྲེལ་མེད་ཞིག་ཏུ་གོ་ཞིང་འཁྲུལ་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དབང་

གི་གབ་བྱའི་དོན་སྦས་པའོ། །འདི་ལ་བོད་འགྲེལ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་སྒྲ་སྒྲུབ་མ་ཤེས་ནས་བརྗོད་མེད་དུ་བཞག་པ་དང༌། སྒྲུབ་ཚུལ་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནོར་ནས་གབ་བྱ་གབ་
བྱེད་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་པར་འདོད་པ་དང༌། གབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་
སྐད་དོད་མེད་ལ་སླར་ཡང་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ཊཱ་སྦྱར་བར་འདོད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་ཨསྨད་ལ་

྄ ཊཱ་བྱིན། ཨསྨད་མད྄་དུ་བསྒྱུར། ར྄ྗེས་འབྲེལ་གྱི་ད་ཕྱིས། རྟགས་མཐའི་
ཨ་ཨེ། ཨེ་ཨ་ཡ་རུ་བྱས་པའི་ཡ྄་སྲོག་མེད་ཊཱའི་ཨཱ་ལ་དྲངས་པས་མ་ཡཱ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང༌། བརྗོད་བྱའི་གོ་དོན་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མ་བཤད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས། འདིར་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷད་མེད་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་
གསུང་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་བཞིན་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །

༼༢-བསླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག༽
གཉིས་པ་ནི།
ཀུབྫ

་བསྟེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
དགའ་བ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་གྱུར་བ། །
འཆི་མེད་བུ་མོ་ཅོ་འདྲི་མ། །
མི་མོ་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟ་མིན། །

715

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཀཱ་ནྱ་ཀུབྫ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ག



ྱི་བུད་མེད་རྣམས་གཟུགས་བྱད་མཆོག་ཏུ་བཟང་
བར་གྲགས་པས་ཡུལ་དེའི་བུ་མོ་ལ་བསྟེན་ཅིང་བགྲོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་
འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཆི་མེད་ལྷའི་བུ་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་སྟེ་མཚུངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་མོ་ཞིག་སྟེ། གཞན་མི་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་ནམ་ཡང་ཐོབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་གབ་བྱ་སྟེ། སྔོན་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཡུལ་མཱ་ལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ་ན་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདུལ་བར་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་འཕགས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་པའི་ལམ་
བར་གྱི་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ཀཱ་ནྱ་ཀུབྫཱ་ཞེས་ བྫཱ བྱ་བ་ན་འཕགས་པ་ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་དང་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བུ་མོ་གཟུགས་བཟང་བ་མིང་སྐྲ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། གསེར་པ་ཎ་སྟོང་གི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་སྐྲ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉན། ཕྱིས་བུ་མོ་
དེ་ཉིད་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་གི་བཙུན་མོར་བླངས་ནས། མ་
བྲམ་ཟེ་མོ་ལ་སྦས་པའི་རྒྱན་ལྔ་བརྒྱ། ཕྱིའི་རྒྱན་ལྔ་བརྒྱ། གྲོང་གི་མཆོག་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་བའང་ཡུལ་འདི་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དེས་ན་གབ་བྱའི་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཀཱ་ནྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྡུས་ནས་མ་སྨོས་པས། ཀུབྫཱའི་བྫཱསྒྲ་ཨུབྫ་ཏི་དྲང་བའི་
བྱིངས་ལ་ཀུ་སྨད་པའི་དོན་སྡོན་དུ་བཞག་པས་འཁྱོག་པོ་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། ངན་པར་འཁྱོག་པས་ཀུབྫཿསྒུར་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྒུར་མོ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་དེ་ཉིད་བསྟེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པར་གོ་ཞིང་བསླུ་བར་བྱས་པའོ། །

716

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༣-རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག༽
གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། དཎྜེ་ཙུམྦ་ཏི་པདྨི་ནྱཱ། །ཧཾ་སཿཀརྐཀ་ཤ་ཀཎྚ་ཀེ །མུ་ཁཾ་ཝལྒུ་ར་བཾ་གུར་ཝཾ། །ཀུརྦཾ་སྟུཎྜེ་ནཱ་ངྒཱ་ནི་གྷ་ཊྚ་ཡ་ན། །ཞེས་པའི་དཎ྄ྜི་ཡུ་བར། ཙུམྦ་
ཏིའོ་བྱེད་པ། པདྨི་ནྱཱ་པདྨ་ཅན། ཧཾ་ས་ངང་པ། ཀརྐཀ་ཤ་ཀཎྚ་ཀེ་ཚེར་མ་རྩུབ་པོ་ཅན། མུ་ཁཾ་བཞིན་རས། ཝལྒུ་ར་ཝཾ་ཀུརྦཾ་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ། སྟུཎྜ་མཆུ། ཨངྒཱ་ལུས། ནི་
གྷཊྚ་ཡ་ན་འདར་བར་བ྄ྱེད་པ་སྟེ། བོད་སྐད་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་བས།
ཡུ་བར་འོ་བྱེད་པད་ཅན་གྱི། །

ངང་པ་ཚེར་མ་རྩུབ་པོ་ཅན། །
བཞིན་ལ་སྒྲ་སྙན་སྒྲོག་བྱེད་ཅིང༌། །
ལུས་ནི་འདར་བར་བྱེད་ཅིང་མཆུས། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྐད་གཉིས་ཀ་ལའང་གབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་
དཀྲུགས་པའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་འདིའོ། །དེ་ཉིད་གབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་མ་ཉམས་པར་བཀོད་ན། ངང་པའི་བཞིན་རས་སམ་ཁ་ཡིས་སྒྲ་སྙན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལུས་འདར་བའམ་གཡའ་བར་བྱེད་ཅིང༌། པདྨ་ཅན་གྱི་ཡུ་བ་ཚེར་མ་རྩུབ་པོ་ཅན་ལ་མཆུས་འོ་བྱེད་དེ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པའོ། །འདི་ལ་གཞུང་ཚིག་དང་དཔང་ཊཱིཀ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་ལས་གབ་བྱ་ཆགས་
ཅན་འཁྲིག་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་དང༌། གབ་བྱེད་ངང་པ་དང་པདྨས་བྱས་པ་ལྟ་བུར་གོ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཀུན་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས།
གབ་བྱ་བརྗོད་རིམ་མ་དཀྲུགས་པའི་བརྗོད་དོན་དང༌། གབ་བྱེད་ཚིག་དཀྲུགས་ཤིང་

717

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བར་ཆོད་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ངང་པ་དང་པདྨ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་གོ་མི་དགོས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༤-རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག༽
བཞི་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཁྱཱ་ཏ་ཡཿཀ་ནི་ཀཱ་ལེ་ཏེ། །སྥཱ་ཏ་ཡཿསྥཱི་ཏ་ཝལྒ་ཝཿ། །ཙནྡྲེ་སཱ་ཀྵཱ་དྦྷ་ཝནྟྱ་ཏྲ། །ཏཱ་ཡ་ཝོ་མམ་དྷཱ་རི་ཎཿ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བོད་སྐད་ནི།
བུ་མོ་མཛེས་མ་ཁྱོད་རྐང་པར། །
རྐང་གདུབ་རྒྱས་པ་སྒྲ་སྙན་སྒྲོགས། །
མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདིར།
བདག་གི་སྲོག་ནི་བརྟན་མ་ཡིན། །
ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་གབ་བྱའི་བརྗོད་དོན་དངོས་ནི་ཀྱེ་བུ་མོ་ཞེས་བོད་ནས་ཁྱད་
ཀྱི་རྐང་པ་མཛེས་ཤིང་རྐང་གདུབ་རྒྱས་པའམ་གནས་པའམ་ཐོབ་པ་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ། རྣ་བ་དང་མིག་གི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར། བདག་གི་སྲོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལས་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་
ཕྱིར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆུང་ཞིང་ཡོངས་གྲགས་མ་ཡིན་པས། སྒྲ་དེ་དོན་དེར་འཇུག་ཐུབ་ཙམ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པས་གོ་དཀའ་ཞིང༌། གབ་བྱའམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དེས་རབ་ཏུ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་སྦྱར་བ་ནི་གབ་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བོད་འགྲེལ་སྔ་མ་རྣམས་
སུ་མ་བཤད་ཀྱང་འདིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཀཱ་ནྱ་ལ་བོད་སི་བྱིན་པས་ཀཱ་ནི་ཞེས་པ་ཀྱེ་བུ་མོའམ་ཀྱེ་མཛེས་མ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ལ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་དཔེར་ཧེ་ཀ་

718

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ནཱི་ཞེས་འབྱུང་བས། གཞུང་ཚིག་ཀྱང་རྐང་མཛེས་ལ་ཞེས་བསྒྱུར་ན་བོད་པའི་དོན་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་འགྱུར་བཅོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱཱ་ཏ་ཡ་རྒྱས་པ་སྟེ་རྐང་གདུབ་དྲིལ་ཆུང་ཅན། ཀ་ལེ་རྐང་པ་ལའམ་རྐང་པར་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་སྥཱ་ཏ་ཡཿསྥཱི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་དང༌། འགྲེལ་པའི་རྒྱ་དཔེར་སྠཱ་ཏ་ཡཿསྠཱི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྠཱ་ཏ་ཐོབ་པ་དང༌། སྠཱི་ཏ་གནས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་བསྒྱུར་དགོས། ཝལྒ་ཝཿསྙན་པར་སྒྲོགས་པ། ཙནྡྲེ་མཛེས་པའམ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཏཱ་ཡུ་སྲོག་དང༌། དེ་ལ་ཛས྄་བྱིན་པས་

ཏཱ་ཡ་བཿསྲོག་རྣམས། དྷཱ་རི་ཎཿམི་བརྟན་པ་སྟེ། དེའི་ཎ་ཡིག་ནི་དགག་ཚིག་ནཉ྄འི་ན་
ཉིད་དོ། །འོ་ན་དེ་རྣམས་སྒྲ་ཡོངས་གྲགས་མ་ཡིན་པ་དང་གོ་དཀའ་བ་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། ཀཱ་ལ་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་དུས་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་རྐང་པ་ལ་འཇུག ཙནྡྲ་ཟླ་བ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་མཛེས་པའམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། དྷཱ་རི་ཎཿཡང་ར་འཛིན་པའི་དོན་ལ་ཎ་ཡིག་གིས་དགག་པ་དང༌། ཁྱཱ་ཏ་ཡ་རྐང་གདུབ་དྲིལ་ཆུང་ཅན་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་
དོན་བཅོམ་པ་ལྟར་སྣང་བས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུའི་གབ་བྱེད་ཀྱིས་

གབ་བྱའི་དོན་སྦས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ཧཱ་ཧཱ་མི་སྒྲོགས་མཁའ་འགྲོས་མཚན། །ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་གསལ་ལོ། །ཞེས་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼༥-མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག༽
ལྔ་པ་ནི།

719

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

གང་གི་ཡལ་འདབ་ཡལ་འདབ་ལ། །
མེ་ཏོག་སྣུམ་པའི་དོག་པ་ཅན། །
འཁྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་ལྔ་པ་ནི། །
སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་བདག་གིས་མཐོང༌། །
ཞེས་པ་འདིའི་གབ་བྱ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་བུད་མེད་མཐོང་བ། གབ་བྱེད་དེ་ལ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ལ་ཡལ་

ག་དང་སོར་མོ་ལ་ཡལ་འདབ་དང༌། སེན་མོ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དོག་པ་སྣུམ་པ་ཅན་ཞེས་བཏགས་པས། ཡལ་ག་སོགས་འཁྲི་ཤིང་གི་ཆོས་མང་པོ་བརྗོད་པའི་ངག་ཚིག་གིས་
དོན་བསྒྲིབས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བུད་མེད་ཡན་ལག་ལྔ་པ་ཅན་མཐོང་བ་ལ། འཁྲི་ཤིང་
ཡལ་འདབ་ལྔ་པ་ཅན་མཐོང་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་པ་གཞན་གྱིས་རྗོད་བྱེད་
བྱས་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་གབ་པའོ། །དེས་ན་བསྡུས་བརྗོད་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བསྡུས་བརྗོད་ལ་ཆོས་མཚུངས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དུ་རུང་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་དངོས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་
ཆོས་བསྒྲིགས་ནས་བཏགས་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་ཚིག་གིས་རྗོད་བྱེད་དགོས་པ་ཙམ་
གྱིས་དབྱེ་བར། བཏགས་པའི་དོན་བཀོད་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་དང༌། མཐུན་
གཟུགས་གབ་ཚིག་ཅེས་པའི་མིང་དང༌། གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་སོགས་ཀྱིས་གསལ་

བར་སྟོན་པ་འདིའོ། །

༼༦-རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག༽
དྲུག་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། སུ་རཱཿསུ་རཱ་ལ་ཡེ་སྭཻ་རཾ། །བྷྲ་མནྟི་ད་ཤ་ནཱརྩཙི་

720

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཥཱ། །མཛྫནྟ་ཨི་ཝ་མཏྟཱ་སྟེ། །སཽ་རེ་ས་ར་སི་སཾ་པྲ་ཏི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
བཅུད་ལྡན་བཅུད་ཀྱི་ཁང་པ་རུ། །

སོ་ཡི་འོད་ཀྱིས་རང་དབང་རྒྱུ། །
བཅུད་ལྡན་རྫིང་བུར་མྱོས་བྱས་པ། །
དེ་རྣམས་ད་ནི་བྱིང་བ་བཞིན། །
ཞེས་པའམ། ཡང་ན། ཆང་མ་རྣམས་ནི་ཆང་ཁང་དུ། །སོ་ཡི་འོད་ཀྱིས་ཅི་

དགར་འཁྱམས། །ད་ནི་མྱོས་པར་བྱས་དེ་རྣམས། །ཆང་གི་རྫིང་བུ་བྱིང་བ་

བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཅུད་དེ་ཆང་དང་ལྡན་པ་ཆང་མཁན་ཉིད་ཆང་སྦྱོར་བའི་ཁང་པ་ན་མྱོས་པས་དགོད་པའི་སོའི་འོད་ཀྱིས། རང་དབང་སྟེ་གང་འདོད་དུ་རྒྱུ་ཞིང་
བཅུད་དང་ལྡན་པ་ཆང་གི་རྫིང་བུའམ་ཁང་པར་མྱོས་པར་བྱས་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ད་ནི་ཆང་གི་རྫིང་བུའི་ནང་དེ་ཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་ནུབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། ཅེས་ཕུལ་བྱུང་གིས་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆེར་མེད། ཡོངས་གྲགས་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཞིག་བྱས་ན་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དོན་དེར་འཇུག་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཙམ་མམ་ངེས་ཚིག་བཤད་རུང་ཙམ་ཡོད་པས་སྒྲ་ཉམས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་སྒྲའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བ་བཙལ་ན་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་རིག་
པ་ལ་ཇི་ཙམ་མཁས་པས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གང་དུའང་ཁ་ཚོན་མི་ཆོད་པས་མགོ་རྨོངས་པར་བྱས་ནས་མཐར་བྱིང་བ་བཞིན་ཞེས་ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་བརྗོད་པའི་རྣམ་པའང་
ཡོད་པས་རྩུབ་མོའི་གབ་ཚིག་ཅེས་བྱ། འོ་ན་འདི་ལ་ཡོངས་གྲགས་མ་ཡིན་པའི་འཆད་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་དང་

721

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པོའི་མགོར་སུ་རཱཿཞེས་འབྱུང་བ་འདི་དང༌། རྐང་པ་བཞི་པའི་མགོར་སཽ་ར་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱིས་རྨོངས་སུ་བཅུག་ནས་གབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་
པོ་སུ་རཱ་ཞེས་པ་ཆང་ཡིན། དེ་ལ་ཙཱནྡྲ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་སུཔ྄་ལས་བྱིངས་

དོན་ལ་མང་པོར་ཏེ་ཨིཥྛན་བཞིན་འང་ང྄ོ༌། །ཞེས་པའི་མདོས། སུ་རཱ་ལ། དེ་བྱེད་དོ་
ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཎིཙ྄འི་རྐྱེན་བྱིན། ཨིཥྛན་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས། ྄ རྟགས་མཐའི་
ཨཱ་ཕྱིས་ནས་སྦྱར་བས། སུ་རི་གྲུབ། སླར་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཎཱུལ྄་ཏྲིཙ྄་ཨཙ྄་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་ཨཙ྄འི་རྐྱེན་སྦྱར། ཎིའི་ཨིཊ་མ་ཡིན་པ་ལའ྄ོ། །ཞེས་པས་ཎིཙ྄འི་རྗེས་
དབྱི། ར་སྲོག་མེད་ཨཙ྄་ལ་དྲངས། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་མང་ཚིག་ཛས྄་བྱིན། ཛ་
ཕྱིས་སྲོག་གི་ཨ་བཞག དང་པོ་དག་གི་ཨཙ྄་འི་འོ་ཞེས་པས། རའི་སྲོག་གི་ཨ་དང་རིང་པོ་གཅིག་ཏུ་སོང༌། ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས། སུ་རཱཿགྲུབ་པ་ཆང་སྦྱོར་བ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་གི་འཆད་ཚུལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན། འོན་ཀྱང་ཨཙ྄འི་རྐྱེན་སྦྱར་ནས། སུ་ར་ཐུང་ངུ་གྲུབ་རྗེས། སླར་ཡང་མོ་རྟགས་ཌཱཔ྄་
བྱིན་པར་འཆད་པ་དང༌། གབ་བྱ་ཆང་མ། གབ་བྱེད་ཆང་ཡིན་པར་འཆད་པའི་འཆད་ཚུལ་དེ་གཉིས་རྒྱ་འགྲེལ་དུའང་མེད། རིག་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། ཆང་གི་སྐད་དོད་སུ་རཱ་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལ། འདིར་མགོ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ཨ་ཐུང་མཐའ་
ཅན་དུ་ནན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་དེ་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་རིང་པོར་བཏང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །
རྐང་པ་བཞི་པའི་མགོར་ཡོད་པའི་སཽ་ར་ནི། ཡང་ཆང་གི་སྐད་དོད། སུ་རཱ་ལ། དེ་ཕན་གྱི་ཨཎ་

྄རྐྱེན་སྦྱར་བས། སཽ་ར་ཞེས་གྲུབ་པ་ཆང་གིས་བཟི་བའམ། མྱོས་པ་ལ་

722

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འཇུག་པ་ཡིན། དྲི་བཟང་གི་སྐད་དོད་རྒྱ་དཔེར་མེད། སྭཻ་རཾ་ཞེས་པ་སྔར་དལ་བུ་ལ་བསྒྱུར་ཡང༌། རང་འདོད་དམ་རང་དབང་གི་དོན་ཡིན། མཛྫ་བྱིང་བ་ལ་འཇུག་པས།

འདིའི་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏས་འགྱུར་བཅོས་ཇི་
ལྟར་གནང་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། དེས་ན་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
འདི་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བས་དཔང་ཊིཀ་ཏུའང་ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོས་ཡེ་མེད། འོན་ཀྱང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཤོང་སྟོན་གྱིས་གབ་ཚིག་གི་སྐབས་འདིར་དགོས་
པའི་གཙོ་བོ་མགོ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགྱུར་ལུགས་ཀྱང༌། སུ་ར་ཐུང་ངུ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཅན་དེ་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། ལྷ་རྣམས་ལྷ་ཡི་ཁང་པ་རུ། །སོ་ཡི་འོད་ཀྱིས་དལ་བུར་རྒྱུ། །དྲི་བཟང་རྫིང་བུར་མྱོས་བྱས་པ། །དེ་
རྣམས་ད་ནི་རྒན་མོ་བཞིན། །ཞེས་བསྒྱུར་བས་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་གབ་བྱ་དང༌། འདི་གབ་བྱེད་དུ་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བོད་ཡུལ་འདིར་དེ་ལྟར་
འཆད་པ་ལོ་ཙཱ་བའི་འགྱུར་ལས་བྱུང་བའི་འཆད་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་པ་ཞིག་གོ །

༼༧-གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག༽
བདུན་པ་ནི།
སྣ་ལྡན་དབུས་གནས་གསལ་བྱེད་བཞིས། །
ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི། །
གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ཡོད་འགའ་ཞིག་ན། །
མི་བདག་ཡིག་བརྒྱད་མིང་ཅན་ཡོད། །
འདིར་གབ་བྱ་ཀཉྩ་པུ་རཱི་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཚན་

723

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་
གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ན་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་པལླཱ་བ་སྟེ་ཡལ་འདབ་ཀྱི་མིང་ཅན་ཡོད་དོ་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་ཡི་གེའི་གྲངས་བགྲང་བ་ཁོ་ནས་སྟོན་དགོས་པས་ཏེ། དེ་ཡང་སྣ་ལྡན་དབུས་ན་གནས་པ་ནི་ཉ་ཡིག གསལ་བྱེད་བཞིས་ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ནི་ཀ་ཙ་པུ་རི་བཞི་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་ཞེས་བྱ། སླར་ཡང་ཡིག་བརྒྱད་མིང་ཅན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་ནི་གྲོང་ཁྱེར་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀའི་མིང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གྲངས་ཀུན་སྡོམ་པ་སྟེ། ཀ་དང་ཉ་ཙ་
པུ་རི་པ་ལཱ་བ་རྣམས་སོ། །སླར་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་མིང་ཡིན་པར་བྱས་པ་འདི་བརྞཎ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་མདོག་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་ཡང་ཆེར་མི་འགལ་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་གབ་ཚིག་གི་སྐབས་ཡིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིང་དུ་སྨོས་
ཟིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མིང་དུ་སྨོས་པ་རྨོངས་སུ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞིང༌། དོན་གྱི་ཆ་ནས་གྲོང་ཆ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་
གཙང་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང༌། རྨོངས་བྱེད་ཀྱང་འདིར་ནི་གྲངས་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པས་ཡིག་བརྒྱད་མིང་ཅན་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ལེགས་པར་བཞེད་དོ། །

༼༨-རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག༽
བརྒྱད་པ་ནི།
ཚིག་རྣམས་རབ་ཏུ་འཁྲུལ་བ་དང༌། །
མགོ་བོ་དུད་ཅིང་མིག་དམན་པ། །
འདུག་ཀྱང་འདར་ལྡན་བདག་ལ་ནི། །
རྒན་མོ་རྗེས་སུ་མི་བརྩེའམ། །

724

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདིའི་གབ་བྱ་དབུལ་པོ་འགའ་ཞིག་ཕྱུག་པོ་ལ་སློང་བ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཡང༌། འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་རྒན་མོ་ཞིག་ལ་ཀུ་རེ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བས། དེར་འཁྲུལ་དུ་བཅུག་ནས་གབ་པ་སྟེ། དབུལ་པོ་ཞུམ་པས་སློང་བའི་ཚིག་འཁྲུག་པ། དེ་ལས་གཞན་ཆགས་པའི་ཤུགས་ལས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བར་འཁྲུལ་དུ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཞུམ་པས་མགོ་བོ་དུད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཆགས་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་དང༌། སྡུག་ཅིང་འཕོང་པས་མིག་དམན་པ་ཡང་ཆགས་པས་མིག་དམན་པ། སྐྲག་ཅིང་ཞུམ་པས་འདར་བ་ཡང་ཆགས་པས་འདར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་སྣང་བར་བྱས་ནས། བྲདྡྷཱ་ཞེས་ཕུན་ཚོགས་ཅན་ཏེ་འབྱོར་ལྡན་ལ་བོས་ནས་ཁྱོད་བདག་ལ་རྗེས་སུ་མི་བརྩེའམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང༌། བྲདྡྷཱའི་རྒན་མོ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དེར་འཁྲུལ་དུ་བཅུག་པའོ། །

༼༩-མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག༽
དགུ་པ་ནི།
མིག་མི་བརྟན་མ་ས་ལྡན་འགའ། །
དང་པོར་རཱ་ཛ་ཞེས་པ་སྒྲོགས། །
ས་ནཱ་ཏ་ན་ཡང་སྟེ་འདི། །
རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ཁྱབ་འཇུག་མིན། །
ཀྱེ་མིག་མི་བརྟན་མ་ཞེས་བོས་ནས་འདིར་གབ་བྱ་ཤིང་རཱ་ཛ་ཏ་ན་སྟེ་འཕགས་ཡུལ་ཕལ་སྐད་དུ་ཀྵཱི་རཱི་ཞེས་འབོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་བཤད། འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར་ཡང༌། རཱ་ཛ་ད་ནཾཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཤིང་

725

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཀྵཱི་རཱི་ཏ་ཤིང་འོ་མ་ཅན་ལའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གབ་བྱེད་ནི་དེ་དང་མིང་གི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའི་མིང་མང་པོས་བར་བཅད་པའམ། དང་པོ་མིང་དེ་དོན་གཞན་དུ་གོ་བར་བྱས་པའམ། དོན་གཞན་མང་པོའི་མིང་བརྗོད་བྱ་འདིའི་མིང་དུ་འདུས་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་འདིའི་རྒྱ་སྐད་དུ། པཱརྠི་ཝཿཞེས་འབྱུང་བ་བོད་སྐད་དུ། ས་
ལྡན་ཏེ་དེ་ཉིད་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་མིའི་རྒྱལ་པོ་ལའང་འཇུག་ས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ལའང་འཇུག་པ་ལ་ངེས་བཟུང་མ་བྱས་པར་ས་ལྡན་འགའ་ཞེས་སྨོས། དེ་ནས་དང་པོར་རཱ་ཛཱ་སྟེ་མིའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། ཤིང་རཱ་ཛ་ཏ་ནའི་མིང་གིས་ཆ་བསྒྲགས། ཡང་ས་ནཱ་ཏ་ན་ནི་རྟག་པ་ཅན་ནམ་རྒྱུན་ལྡན་ཏེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཨ་ཏ་ན་ཞེས་པ་ཏ་ན་མེད་པ་དང༌། དེ་ནཉ྄འི་དགག་ཚིག་གིས་བཀག་པས། ནཱ་ཏ་ན་ཞེས་པ་
ཏ་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བས་ཏ་ན་ཡོད་པའོ། །ས་
ཞེས་པ་བཅས་པ་ཡིན་པས། ཏ་ན་མེད་པ་མིན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཏ་ན་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
སྐབས་འདིར་ཏ་ན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསམ་མི་དགོས་ཏེ། ཤིང་རཱ་ཛ་ཏ་ན་ཞེས་པ་དེའི་མིང་གི་མཐའོ། །དེས་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལས་སླར་རཱ་ཛའི་སྒྲ་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ཅིང༌། ས་ནཱ་ཏ་ན་ཡང་ཁྱབ་འཇུག་མིན་ནོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་བསལ་ཞིང༌། བཅས་པའི་དོན་གྱི་ས་དང་དགག་པའི་ན་
ཡང༌། ཤིང་ཡིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རོར་སོང་བ་དོར་ནས། དེས་བསྟན་པའི་བརྗོད་
དོན་དངོས་སུ་གྱུར་པ་ཏ་ན་དང་བཅས་པའི་རཱ་ཛ་དེ་ནི། འདིར་ཤིང་རཱ་ཛ་ཏ་ནའི་མིང་

726

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡིན་པར་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་དང་དཔང་ཊཱིཀ་མཐུན་

པའི་དགོངས་དོན་གཙང་མ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ཡིན། འགྲེལ་པ་གཞན་དག་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་སོ་སོའི་བློ་དང་འཚམས་པའི་འཆད་ཚུལ་རེའོ། །

༼༡༠-སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གབ་ཚིག༽
བཅུ་པ་ནི།
རྫས་བྲལ་མི་ནི་བཏང་བྱས་ནས། །
ནོར་ལྡན་རྣམས་ཅན་བགྲོད་པ་གང༌། །
སྣ་ཚོགས་ཀྱོག་བརྒྱས་འཇིག་རྟེན་འགུགས། །
གཟུང་དཀའ་སྨད་འཚོང་མ་ཡིན་ནོ། །
གབ་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང༌། གབ་བྱེད་སྨད་འཚོང་མ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་རྫས་ནོར་དང་བྲལ་བའི་མི་དབུལ་པོ་རྣམས་བཏང་ཞིང་དོར་བར་བྱེད་ལ། ནོར་དང་ལྡན་པའི་མི་རྣམས་ཅན་དུ་བགྲོད་ཅིང་གནས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀྱོག་སྟེ་ཐབས་དུ་མས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འགུགས་ཤིང་དབང་དུ་བྱེད་ལ། རང་དབང་དུ་སུས་ཀྱང་གཟུང་དཀའ་བ་འདི་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཆོས་

ཡིན་ཀྱང༌། སྨད་འཚོང་མའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡང་འགྱུར་བར་མ་ཟད་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བས་བརྗོད་བྱའི་དཔལ་དངོས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །

༼༡༡-མཐུན་པའི་གབ་ཚིག༽
བཅུ་གཅིག་པ་ནི།

727

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཁྱོད་ཀྱི་ས་མིན་མིང་མཐུན་གང༌། །
རབ་གྱུར་སྐྲ་མིང་ཅན་ལས་རྒྱལ། །
དེ་ཡིས་དེང་བདག་མཆོག་ཏུ་ནི། །
སྲེད་ལྡན་བྱེད་དོ་སྙན་སྒྲོག་མ། །
ཀྱེ་སྙན་པར་སྒྲོགས་མ་ཞེས་བོད་དེ། གབ་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་སྒྲོས་དམར་བ་བྱི་

རུའི་ཁ་དོག་ལས་རྒྱལ་བ་དེས། དེང་གི་དུས་འདོད་ལྡན་བདག་ཡིད་འདོད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མང་པོ་བཀོད་ནས་དངོས་མིང་ཐད་ཀར་མ་སྨོས་པའོ། །དེ་ཡང་དྷ་རཱ་ཞེས་པ་ས་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འཛིན་མ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཨ་ཡིག་གིས་བཀག་པ་ཨ་དྷ་རཱ་ནི་ས་མིན། དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ནི་མཆུ་སྟེ། མཆུའི་མིང་ལ་ཨ་དྷ་རཿ། ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་འཇོར། ཨ་དྷ་རཿནི་མ་མཆུ་ཉིད་དོ། །མ་མཆུ་ཨ་དྷ་རཿསྟེ་ཕོ། །འོག་དང་དམན་པ་དག་ལ་གསུམ། །ཞེས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་སོ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་བཱ་ལ་ཞེས་པ་སྐྲ་དང༌། པྲ་ཞེས་པ་རབ་སྟེ་ཚིག་བསྡུས་པས་པྲ་བཱ་ལ། རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྲ་ནི་བག་མའི་ལན་བུ། དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ནི་བྱི་རུ་སྟེ།
འདིའི་མིང་ལ་པྲ་བཱ་ལ་ཞེས་གྲགས་པས་སོ། །དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་མཆུ་སྒྲོས་དམར་པོའ། །དེས་ན་མིང་གི་རྣམ་ ོ གྲངས་མང་པོ་དེས་བརྗོད་
དོན་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཆད་ཚུལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་མེད་དོ། །

728

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼༡༢-རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག༽
བཅུ་གཉིས་པ་ནི།
འདོད་ལྡན་དག་ནི་མལ་སྟན་ལ། །
ཁྲོ་བས་ཕྱིར་བཟློག་ཉལ་བར་གྱུར། །
ཆགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉལ་ཏེ། །
དལ་བུ་ཡིས་ནི་ཁ་དག་སྦྱོར། །
འདིར་གབ་བྱ་འདོད་ལྡན་ཁྱོ་ཤུག་ཁ་སྦྱོར་དུ་ཉལ་ནས་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་དང༌། གབ་བྱེད་དེ་གཉིས་རྒྱབ་སྤྲོད་དུ་ཉལ་བར་གོ་ཞིང་འཁྲུལ་བཅུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ལྡན་མ་འདོད་ལྡན་ལ་ཁྲོ་བས་མལ་སྟན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ་ཉལ་བར་གྱུར་
ཅིང༌། ཆགས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ལྡན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྟེ་དེ་ལས་ཕྱིར་བཟློག་
པ་གན་རྐྱལ་དུ་ཉལ་བ། དེས་ན་དལ་བུས་ཁ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་སྙམ་རྨོངས་པར་བྱས་པའོ། །གབ་བྱའི་དོན་ཇི་བཞིན་བརྗོད་ན་མལ་སྟན་ལ་ཁྲོ་བས་གན་རྐྱལ་དུ་ཉལ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་ཁ་སྦུབ་ཏུ་ཉལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༼༡༣-ཡོངས་ཕྲོག་གི་གབ་ཚིག༽
བཅུ་གསུམ་པ་ནི།
བྱ་རྒྱལ་ཟས་སྐྱེས་དགྲ་ཡི་ནི། །
བླ་མའི་འོད་ཀྱིས་བཅོམ་སྐྱེ་བོ། །
ཁ་འཇོམས་གྲོགས་མིན་འཛིན་པ་ཡིས། །

729

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཁྱབ་པའི་མཁའ་ལ་མངོན་པར་དགའ། །
འདིར་གབ་བྱ་ཉི་འོད་ཀྱིས་གདུང་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གྱིས་ཁྱབ་

ན་མངོན་པར་དགའོ་ཞེས་པ་དང༌། གབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་མིང་གི་སྦྱོར་
བ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་མང་པོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོངས་སུ་
འཕྲོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་བྱ་ནི་འདིར་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་མཁའ་
ལྡིང་དུ་གོ་དགོས་ལ། དེས་སྔོན་རྒྱ་མཚོ་སྲུབས་སྐྱེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འཕྲོག་པའི་གཏམ་
རྒྱུད་ཡོད་པས་བྱ་རྒྱལ་ནས་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ནི་བདུད་རྩི་དང༌། དེའི་ཁ་ཟས་ཅན་ནི་
བདུད་རྩི་ཟ་བ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དབང་པོའི་བུ་སྲིད་སྒྲུབ།
དེའི་དགྲ་ནི་ཀརྞཎདང༌། དེའི་བླ་མ་ཉི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་འོད་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ་གདུང་བའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཁ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་མེ་ཡིན་ལ། མེའི་གྲོགས་མིན་པ་ནི་དགྲ་བོ་སྟེ་ཆུ། དེ་འཛིན་པ་ནི་སྤྲིན་ཡིན་པས་དེས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་མཁའ་ལ་མངོན་པར་དགའོ་ཞེས་པའོ། །

༼༡༤-གཅིག་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག༽
བཅུ་བཞི་པ་ནི།
ནམ་ཡང་མཚོན་དང་བུད་མེད་ཀྱི། །

ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་རེག །
མི་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་གི །
ལག་ནི་འབྲས་མེད་མིན་ནོ་ལོ། །
འདིར་གབ་བྱ་རྟེན་དྲི་ཟ། གབ་བྱེད་མི་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ཞེས་མིང་དངོས་

730

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སུ་མ་སྨོས་ཤིང་བྱེ་བྲག་གི་ངེས་བཟུང་མ་བྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལག་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་འཇོམ་པའི་ཕྱིར་མཚོན་ཆ་ལ་རེག་པ་དང༌། འདོད་ཡོན་གྱི་རོ་

མྱོང་བའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་པ་དག་ཡིན་པས། བྱ་བ་དེ་
དག་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ལག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྤྱིར་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་མེད་
པ་ཡིན་ཀྱང༌། འདིར་མི་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་དམིགས་སུ་མ་བཟུང་བའི་གཟུགས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ལག་པ་ཤིང་ཨེརཎྜ་འདི་འབྲས་བུ་མེད་པ་མིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཤིང་ཨེ་རཎྜའི་འབྲས་བུ་སྨན་ལ་འགྲོ་བའི་དན་རོག་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསམ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ་འདོད་འཇོར། ཨེ་རཎྜཿསྟེ་དན་དའི་ཤིང་ལའོ། །ཞེས་དང༌། འདིའི་འདབ་མའི་དབྱིབས་ལག་པ་ལྟར་སོར་མོ་ལྔ་ཡོད་པས་པཉྩངྒུ་ལཿསོར་མོ་
ལྔ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང༌། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་
ཟེར་བ་དགོས་པ་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་པས། ཨེ་རཎྜའི་འདབ་མ་ལག་པའི་དབྱིབས་འདྲ་

བར་ཡོད་པའི་དྲི་ཟའི་ལག་པར་གྲགས་པ་དེས་འདོད་ཡོན་ལ་རྩེ་བ་དང༌། ཕ་རོལ་འཇོམས་པའི་ལས་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འདིར་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་མ་རངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོའི་སྒྲ་སྨོས་པའོ།
དཔེ་ལ་ལར། འབྲས་མེད་ཡིན་ནོ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུའང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་ཨ་ཕ་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་འབྲས་མེད་དང༌། དེ་ལ་གོང་གི་ན་ཀི་ལ་ཞེས་པའི་དགག་པའི་ན་སྦྱར་བས་འབྲས་མེད་མིན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་བཤད་དོ། །དེས་ན་འདིར་རྟེན་དྲི་ཟ་གབ་ཅིང་བརྟེན་པ་ལག་པ་གསལ་བར་བྱས་པས་གཅིག་སྒྲིབ་པའི་

731

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

གབ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །

༼༡༥-གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པའི་གབ་ཚིག༽
བཅོ་ལྔ་པ་ནི།
སུ་ཞིག་གང་དང་འགྲོགས་པ་ཡི། །
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི། །
ཐོབ་ཅིང་ཟས་ཀྱི་དུས་དག་ཏུ། །

གལ་ཏེ་མཐོང་ན་འདོར་བར་བྱེད། །
འདིར་གབ་བྱ་རྟེན་མགོ་བོ་དང་བརྟེན་པ་སྐྲ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། ཀེ་ན་ཀཿཞེས་འབྱུང་བ་ཀ་མགོའི་སྐད་དོད་དེ་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་གཅིག་ཚིག་ཊཱ་བྱིན། ཊཱ་ཨི་ནར་
བསྒྱུར་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་བས་ཀེ་ན་གྲུབ། ཡང་སྐྲའི་སྐད་དོད་ཀཙ྄་ལ་ཙ་ཕྱིས་རྣམ་

དབྱེ་དང་པོའི་སུ་བྱིན་དེ་རྣམ་བཅད་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་པས་ཀེ་ན་ཀཿཞེས་གྲུབ་པ་ཡིན། གབ་བྱེད་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་མིང་མ་སྨོས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ན་ཀེ་ནཿཞེས་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང༌། ཀེ་ན་གང་དང་ཀཿསུ་ཞིག་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་དེ། མིང་མ་སྨོས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སུ་ཞིག་གང་དེ་དང་སྟེ་སྐྲ་ནི་མགོ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི་ཚེ་བཀྲུ་བ་བཤད་པ་དང་རྒྱན་འདོགས་པ་སོགས་གཅེས་སྤྲས་དང་བྱི་

དོར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཐོབ་ཀྱང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ནང་དུ་གལ་ཏེ་ཉག་མ་གཅིག་མཐོང་
ན་ཡང་ཀུན་གྱིས་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྨོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལས་རྟོགས་
བྱར་བྱས་ནས་གཉིས་ཀའི་དངོས་མིང་མ་སྨོས་པར་གབ་པའམ། ཡང་ན་མེ་ལོང་

732

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེ་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཀེ་ཎི་ཤཿཞེས་འབྱུང་བར་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཀ་ནི་ཀ་ཡིག་སྟེ་ཚངས་པ། དེ་ལ་གསུམ་པའི་ཊཱ་སྔ་མ་ལྟར་སྦྱར་བས་ཀེ་ན་ཞེས་གྲུབ་པ། ཀ་ཡིག་གིས་སམ་ཚངས་པས་ཞེས་པ་དང༌། ཨི་ཤ་དབང་ཕྱུག་སྟེ་མཚམས་སྦྱར་བས། ཀེ་ནི་ཤཿཞེས་གྲུབ་པ་ཚངས་པས་དབང་ཕྱུག་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་པར་གོ་ཞིང་རྨོངས་སུ་བཅུག་པའོ། །སྐབས་འདིར་བོད་མཁས་པས་ཀེ་ནའི་ན་དང༌། ཨི་ཤའི་ཨི་ཡིག་གཉིས་ཕྱིས་ཀེ་ཤ་སྐྲ་ལ་འཇུག་པས་སོགས་ཀྱི་

བཤད་པ་མཛད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བཤད་ཚུལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་ནི་མེད་དོ། །

༼༡༦-ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་གབ་ཚིག༽
བཅུ་དྲུག་པ་ནི།
ཧ་ཡ་ག་ཛ་བྷ་ཊ་ཅན། །
སྡེ་འདི་གལ་ཏེ་མ་རྒྱལ་ན། །
མཱ་ཏྲ་ཀ་མེད་ངེད་ཀྱི་བུ། །

འདི་ནི་ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱང་བླུན། །
འདིར་གབ་བྱ་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་མ་བསླབས་པས་ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་
ངེད་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཨཀྵ་ར་སྟེ་འགྱུར་མེད་རྟག་པའི་རིག་བྱེད་ཤེས་ཀྱང་བླུན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེའི་མན་ངག་མ་བསླབས་པས་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་ཤིང༌། དེ་མི་ཤེས་པས་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་གནས་ལ་རྨོངས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཧ་ཡ་ག་ཛ་བྷ་ཊ་ཞེས་པའི་ཧ་ཡིག་གིས་ཤ་ཥ་ས་ཧ་ཀྵ་སྟེ་དྲོ་བ་ལྔ། ཡ་ཡིག་གིས་ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི། གས་ཀ་སྡེ། ཛས་ཙ་སྡེ། བྷས་

733

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པ་སྡེ། ཊས་ཊ་སྡེ་རྣམས་དང༌། སྡེའི་སྐད་དོད་སེ་ནའི་ས་བཅས་པ་ཨི་ན་ཡི་གེ མཚམས་སྦྱར་བས་སེ་ན་སྟེ། ཨེ་ཡིག་གིས་དབྱངས་བཅུ་བཞི་དང༌། ན་ཡིག་གིས་སྔར་མ་ཚང་བའི་ཏ་སྡེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཱ་ཏྲ་ཀ་སྟེ། ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡང་མ་བསླབས་པ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ། གབ་བྱེད་ཧ་ཡ་རྟ་དང༌། ག་ཛ་གླང་པོ་དང༌། བྷ་ཊ་དཔའ་བོའམ། རྐང་ཐང་ངམ་དཔུང་བུ་ཆུང་སྟེ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི། སེ་ན་ཞེས་པ་སྡེ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་

ཚོགས་སྡེ་དང་བཅས་པ་འདི་ལས་གལ་ཏེ་མ་རྒྱལ་ཞིང་དེ་རྣམས་མ་བཅོམ་ན། མཱ་ཏྲ་ཀ་སྟེ། མ་མེད་པའི་ངེད་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཨཀྵ་ར་ཏེ་ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱང་བླུན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་གོ་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་བུ་ཡིན་པ་དང་མ་མེད་པ་འགལ། ཡི་གེ་ཤེས་པ་དང༌། བླུན་པོ་ཡིན་པ་འགལ་བས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་རྨོངས་སུ་བཅུག་པའོ། །དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའམ་བསྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཅི་དང་ཅི་བསྲེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ནི་མིང་དུ་འདུས་པ་བསྲེས། །
བསླུས་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞན་གྱི་ཡང༌། །

འདྲེས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་གབ་ཚིག་དེ་ལ་ནི་གབ་ཚིག་དགུ་པ་མིང་གཞན་ཅན་ནམ་མིང་དུ་འདུས་པ་ཉིད་བསྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཧ་ཡ་ག་ཛ་སོགས་མིང་དེ་རྣམས་ལ་དོན་གཅིག་མིན་པའི་ཐ་དད་པ་དུ་མར་བཏགས་པས་དང༌།

734

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གཞན་ཡང་གབ་ཚིག་གཉིས་པ་བསླུས་པའི་གཟུགས་སམ་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མཱ་ཏྲ་ཀ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་མི་ཤེས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་

མ་མེད་པ་ལ་རྟོགས་ཤིང་བསླུ་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་གབ་ཚིག་དགུ་པ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསྲེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འདྲེས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་རིགས་
བསྒྲེ་ཞིང་སྦྱོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼སྐྱོན་སེལ་བཤད་པ།༽
གསུམ་པ་སྐྱོན་སེལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དོན་ཉམས་དོན་འགལ་དོན་གཅིག་པ། །
ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང་རིམ་པ་ཉམས། །
སྒྲ་དམན་ངལ་བསོ་ཉམས་པ་དང༌། །
སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ། །
ཡུལ་དུས་སྒྱུ་རྩལ་འཇིག་རྟེན་དང༌། །
ལུང་རིགས་དག་དང་འགལ་བ་སྟེ། །སྐྱོན་བཅུ་དེ་དག་སྙན་ངག་ལ། །
སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ། །

དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་དཔེ་ཉམས་པ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྐྱོན་མིན་ནམ། །

735

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཕལ་ཆེར་དཔྱད་པ་དཀའ་བ་ཉིད། །
སྦྱར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅི། །
དོན་ཉམས་ཏེ་ངག་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་བྲལ་བ་དང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྔ་ཕྱི་

འགལ་བ་དང༌། དོན་གཅིག་པ་སྟེ་ཟློས་པ་དང༌། ངག་ཚིག་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་འདི་ཡིན་ནམ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྔར་མདོར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་དང་ཕྱིས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའམ། མིན་ཀྱང་སྔར་བསྟན་པ་དང་
ཕྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དག་རིམ་པ་མཐུན་དགོས་ཀྱང་
མི་མཐུན་པ་རིམ་པ་ཉམས་པ་དང༌། སྒྲ་ཉམས་ཏེ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ལ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱུང་བ་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ངལ་བསོའི་སྡོད་
མཚམས་ཉམས་པ་དང༌། སཾ་སྐྲ་ཏའི་སྐད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་

ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པ་དང༌། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་མ་བྱས་པ་དང་དགུ་པོ་དེའི་ཁར། ཡུལ་དུས་སྒྱུ་རྩལ་འཇིག་རྟེན་ལུང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྟེ་དྲུག་པོ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བས་སྐྱོན་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ནི་རི་ལ་སོགས་པ། དུས་ནི་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པ། སྒྱུ་རྩལ་ནི་གར་དང་གླུ་ལ་སོགས་པ། འཇིག་རྟེན་ནི་བསྟན་པ་སྣོད་དང་གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་
དང༌། ལུང་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱ་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དང༌། རིགས་པ་ནི་བི་རོ་དྷ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་དང་ངེས་པ་ལས་འགལ་བ། དམིགས་བསལ་དང་སྐབས་ཐོབ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་རང་གར་བྱུང་བའི་རིགས་ནི་

736

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སྙན་ངག་གི་ཚུལ་ལ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ནས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྙན་ངག་སུན་
འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དམ་
བཅའ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་སུ་
བཤད་པ་དེ་རྣམས་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་དང༌། གཏན་ཚིགས་ནི་དམ་བཅའ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་གཉིས་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གང་རུང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ཉམས་པ་སྤྱིར་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་ནི་རྟོག་གེའི་བསྟན་
བཅོས་ཉིད་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ། དཔེར་ན། དེ་ཡི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ནི། །སྡེབ་སྦྱོར་གཞུང་དུ་ངེས་པར་བསྟན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཚུལ། ལམ་འདིར་སྦྱར་ན་དེར་བློ་མ་སྦྱང་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དཔྱད་པར་དཀའ་

བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྙན་ངག་ལ་ཧ་ཅང་མཁོ་ཆེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྡུས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཅུ་ལས།

༼དང་པོ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན།༽
དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
ཚོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོན་པ་གང༌། །
དེ་ནི་དོན་ཉམས་ཞེས་པར་འདོད། །

737

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མྱོས་པ་སྨྱོན་པ་བྱིས་པ་ཡིས། །
བརྗོད་ལས་གཞན་ལ་དེ་སྐྱོན་ནོ། །
གང་ཞིག་ཚིག་ཚོགས་པའི་ངག་ལྕགས་ཀྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་
རང་རང་གི་དོན་ཙམ་རེ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་སེའུ་འབྲུ་བཅུ། འཁུར་བ་དྲུག་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་དག་མཉམ་དུ་ཚོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ན་བརྗོད་དོན་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ཉམས་ཞེས་པའི་སྐྱོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པས་དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཆང་ལ་སོགས་པས་མྱོས་པ་
དང༌། གདོན་གྱིས་བཏབ་པའི་སྨྱོན་པ་སོགས་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་དང༌། བྱིས་

པ་ཕྲ་མོ་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་རང་དབང་མེད་པས་
འོས་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་སུས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ཉམས་པ་འདི་ནི་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།
འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བྱེད་དེ། །
བདག་ནི་དེ་རིང་རྒ་བས་གཟིར། །
སྤྲིན་འདི་རབ་ཏུ་སྒྲོག་བྱེད་དེ། །
འཕྲོག་བྱེད་ས་སྲུང་དག་ལ་དགའ། །
སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་དེ་རིང་ལང་ཚོ་ཡོལ་ཞིང་རྒས་པས་གཟིར་བར་གྱུར་ཏོ། །སྤྲིན་ཏེ་འབྲུག་འདི་ནི་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་
དོ། །རྒྱ་དཔེར་ཧ་རི་ཞེས་འབྱུང་བ་འཕྲོག་བྱེད་དེ་སྐབས་འདིར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འཇུག་

738

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

པས་དེ་ཉིད་ཨཻ་ར་བ་ཏེ་ས་སྲུང་དུ་གྲགས་པའི་རང་གི་བཞོན་པ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་དགའོ། །ཞེས་ཚིག་དེ་ཙམ་ཚོགས་པའི་ངག་གིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་མེད་པས་
བརྗོད་དོན་སྙིང་པོས་སྟོང་པའོ། །འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་
མན་ངག་སྙེ་མའི་འགྱུར་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ན། ཟླ་བ་ལས་མཛེས་པའི་རྩ་ལ་ཞོན་པ་དང༌། རས་ནཱའི་དྲུག་པ་ཁྲོ་བོ་དང་འབྱུང་པོ་སྟེ་བདུད་ལས་རྒྱལ་ལོ། ཞེས་ལོ་ཙཱ་བས་དོན་མ་གོ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་འདི་ནི་ངག་ཚིག་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུར་མེད་པ་ལ་འཇོག་གོ །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།
འདི་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི། །
མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྨད་མིན་ཏེ། །
གཞན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས། །
སྙན་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་སྦྱོར། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་སྨྱོན་པ་ལྟ་བུའི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་སྨད་པར་མི་འོས་ཏེ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཡང༌། མྱོས་པ་སྨྱོན་པ་བྱིས་པ་ཡིས། །བརྗོད་ལས་གཞན་ལ་
དེ་སྐྱོན་ནོ། །ཞེས་པས་མྱོས་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངག་དཔེར་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དག་གི་ལད་མོ་དང༌། སོ་སོའི་ཉམས་འདོན་པའི་ཚེ་སྨད་པའམ་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའང་སྲིད་པས། དེ་རྣམས་འདིའི་དམིགས་

739

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བསལ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ནི་ཚིག་གི་རྒྱན་དུའང་སོང་བ་ཡིན་པས། སྙན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདི་དག་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་བཏགས་ཀྱང༌། དགོས་དབང་ངམ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ནི་སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་བའང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས། སྐྱོན་ནི་མཐའ་དག་འདི་ལ་ཡང༌། །རེས་འགའ་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས། །སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐབས་ཐོབ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་འདི་ལྟ་
བུའི་ངག་མི་མཁས་པ་ཡང་མི་སྦྱོར་ན་མཁས་པ་སྙན་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་སྦྱོར་ཏེ་མི་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

༼གཉིས་པ་དོན་འགལ་བ།༽
གཉིས་པ་དོན་འགལ་བ་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
ངག་གཅིག་གམ་ནི་རྒྱུན་ལ་ཡང༌། །
སྔ་མ་ཕྱི་མ་གཞན་འཇོམས་པ། །
འགལ་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། །
དོན་འགལ་ཅེས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །
སུཔ྄་དང་ཏིང྄འི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཚོགས་པའི་ངག་ཤློ་ཀ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའམ། ཡང་ན་རབ་ཏུ་སྦྱར་ཟིན་པའི་གཞུང་ལུགས་སརྒས་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་ཕན་ཚུན་
གཅིག་གིས་གཅིག་འཇོམས་ཤིང་འགོག་པ་དེ་ནི་རང་ཚིག་ནང་འགལ་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་འགལ་ཞེས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་

740

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།
དགྲ་རིགས་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་དང༌། །
སྣ་ཚོགས་ཁུར་འདི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །
ཁྱོད་ལ་དགྲ་ནི་སུ་ཡང་མེད། །
ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྲའི་རིགས་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་
དང༌། སྣ་ཚོགས་ཁུར་རམ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྒྱལ་ཞིང་རང་དབང་དུ་གྱུར་པར་མཛོད་ཅིག འབྱུང་པོ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་གནོད་སེམས་འཆང་བའི་དགྲ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་དགྲ་འཇོམས་པ་དང་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་འགལ། དགྲ་རིགས་མཐའ་དག་འཇོམས་པར་གྱུར་ཅིག་པའམ་མཛོད་ཅིག་པ་དང་དགྲ་སུ་ཡང་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ངག་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་དོན་འགལ་བའོ། །རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མི་ནུས་པས་སྐྱོན་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
དག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ལའང༌། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐབས་དབྱེ་བ་དང༌། དེ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མངོན་པར་ཆགས་ལྡན་སེམས་ལ་ནི། །
སྐབས་དེ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ན། །
གང་ལ་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི། །

741

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཚིག་ཀྱང་མངོན་པར་འདོད་པར་འགྱུར། །
སྨྲ་བ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོས་གཟིར་བའི་ཆགས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལ་ནི། དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཚིག་འཁྲུགས་ཤིང་
འགལ་བ་དེ་ལྟ་བུའང་སྨྲ་བའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་གཞན་ཆགས་པས་སེམས་འཁྲུགས་པ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཅིང༌། ཆགས་པ་ཕུལ་བྱུང་སྟོན་པའི་སྐབས་གང་ལ་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་འདི་འདྲ་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་
མངོན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་སྲེད་པ། །
འཕགས་པ་དག་གིས་ག་ལ་རིགས། །
དེ་ཡི་སོ་སྒྲིབ་གཡོ་བ་དག །
བདག་ནི་ནམ་ཞིག་འཐུང་འགྱུར་རམ། །
གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་སྲེད་ཅིང་ཆགས་པས་བགྲོད་པར་འདོད་པ། འཇིག་རྟེན་
དང་བསྟན་བཅོས་ལ་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྟེ་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་རིགས་ཅན་དག་གིས་ག་ལ་རིགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བློས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སྔར་སྨྲས་པ་ལ་སླར་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དང་འགལ་བའི་ཚིག་ཕ་རོལ་པོའི་ཆུང་མ་ཡིད་འོང་མ་དེའི་སོ་སྒྲིབ་སྟེ་
མཆུ་སྒྲོས་གཡོ་བའི་སྦྲང་རྩི་ཞིམ་པོ་བདག་གིས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་འཐུང་བར་འགྱུར།
དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉི་མ་འབྱུང་བར་ཅང་སྲིད་དམ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །

742

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༼གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པ།༽
གསུམ་པ་དོན་གཅིག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
དོན་ཉིད་དམ་ནི་སྒྲ་ལ་ཡང༌། །
ཁྱད་པར་མེད་པ་སྔར་བརྗོད་པ། །
གལ་ཏེ་སླར་ཡང་རབ་བསྒྲགས་པ། །
དེ་ནི་དོན་གཅིག་པར་འདོད་དཔེར། །
སྔར་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་
རུང་བ་དག་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུའམ། ཡང་ན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་བསྐོར་བའི་རྒྱན་དང༌། ཟུང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པ་དང༌། དོན་གཅིག་ཀྱང་སྒྲ་ཐ་དད་པ་ནི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། སྒྲ་སྔ་ཕྱི་འདྲ་བ་ལ་དོན་ཡང་སྔར་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་ཟིན་པ་དེ་སླར་ཡང་
སྨོས་ན་དོན་གཅིག་པའམ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་བརྗོད་ནི།
སྲེད་པ་སྲེད་བྱེད་བུ་མོ་རྣམས། །
དེ་ཡི་ལན་བུའི་འོད་ཟེར་ཅན། །
ཆུ་འཛིན་གློག་དང་ལྡན་པ་ནི། །
ཟབ་མོ་སྒྲ་སྒྲོགས་འདི་དག་གོ །
བུ་མོ་རྣམས་སྲེད་པ་དང་སྲེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་དེའི་ལན་བུའི་འོད་ཟེར་ཅན་

743

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཆུ་འཛིན་སྔོན་པོ་གློག་དང་ལྡན་པ་ཟབ་མོ་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་སྤྲིན་འདི་དག་གོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་བོད་སྐད་དུ་སྲེད་པ་སྲེད་བྱེད་ཅེས་བསྒྱུར་བས་དོན་ཅུང་ཟད་མི་གཅིག་པ་ལྟར་སྣང་ན་ཡང༌། རྒྱ་སྐད་དུ། ཨུཏྐཱ་དང་མུནྨ་ན་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཤོར་བའམ་ཡིད་ཆགས་པས་ཡང་ཡང་དྲན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་
ཆུ་འཛིན་དང་གློག་ལྡན་དང་ཟབ་མོ་སྒྲ་སྒྲོགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྲིན་དུ་དོན་གཅིག་པས་
ཟློས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དེ་ཉིད་སླར་ཡང་དམིགས་བསལ་ལ་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི།
རྗེས་སུ་བརྩེ་སོགས་ཁྱད་པར་ལས། །
གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་འདོད་ན། །
ཡང་བརྗོད་ལ་སོགས་སྐྱོན་མེད་དེ། །
འདི་ནི་རྒྱན་དུ་རིགས་པ་ཡིན། །
རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་ཁྲོ་བ་དང་ངོ་མཚར་བ་དང་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་གལ་
ཏེ་ཡང་ཡང་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ངོ་མཚར་བ་དང་རྩོད་པ་དང༌། །ཁྲོ་དང་ཞུམ་དང་ངེས་བཟུང་དང༌། །དད་དང་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་བརྗོད་བར་བྱ། །ཞེས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བབས་ནས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་ནི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བས་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
འདོད་པ་སྐབས་མིན་འཁོན་པ་ཡིས། །
བུད་མེད་མཆོག་དེ་བཅོམ་པར་གྱུར། །

744

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་བཅོམ་པར་གྱུར། །
འཇམ་པར་སྒྲོགས་མ་བཅོམ་པར་གྱུར། །
འདོད་པ་སྐབས་མིན་པར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཁོན་ཅིང་དགྲར་གྱུར་པས། མཛེས་མ་བུད་མེད་ཀྱི་མཆོག་དེ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡན་ལག་ཀུན་
མཛེས་མ་དེ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ངག་འཇམ་པོར་སྒྲོགས་མ་དེ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྨྲས་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །

༼བཞི་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན།༽
བཞི་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ངེས་པའི་དོན་དུ་རབ་སྦྱར་བའི། །ཚིག་རྣམས་ཉིད་
ཀྱིས་གལ་ཏེ་ན། །ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་འདི། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཞེས་རབ་ཏུ་བཤད། །བརྗོད་དོན་ངེས་ཤིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་རྣམས་ཉིད་
ཀྱིས་གལ་ཏེ་ངེས་པའི་བཟློག་ཟླ་དོན་གཉིས་སུ་གོ་ཞིང་དེ་གང་རུང་དུ་ཐག་མི་ཆོད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བློ་སྐྱེད་ན། དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཞེས་པའི་སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།
རེ་འདོད་དགའ་བ་ལྟ་བ་ཡི། །
རོ་ལ་མིག་གཡོ་གྲོགས་མོ་དག །
རྒྱང་ན་འདུག་པའི་མ་མ་འདིས། །
འདི་འདྲ་བལྟ་བར་བཟོད་མ་ཡིན། །
ཀྱེ་རེ་འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་མཛའ་བོ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་རོ་བཅུད་ལ་ཆགས་

745

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པས་མིག་གཡོ་ཞིང་རིག་རིག་པོར་གྱུར་བའི་གྲོགས་མོ་ཞེས་བོས་ནས། བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་གཉིས་དང་ཉེ་བ་ན་འདུག་པའི་མ་མ་འདིས་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་འདོད་ལྡན་མ་ཞིག་མཛའ་བོ་དང་འདུས་ནས་འཁྲིག་པའི་དགའ་བ་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་
པ་ན། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ངན་རང་ལ་བྱམས་ཤིང་བརྩེ་བའི་མ་མ་སྟེ་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མས་མཐོང་ན། དེ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཁྱོད་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་གདམས་པ་ལྟར་
བྱས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པའི་ངག་འདི་ལ་རྒྱ་དཔེར་པྲི་ཡ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་འདོད་
པ་དང་མཛའ་བོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཨཱ་རཱཏ་ཅེས་པ་ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། ཨཱ་རཱཏ་ཉེ་དང་རིང་བ་དག །ཅེས་འབྱུང༌། གཞན་ཡང་ཨ་དས྄་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ཨ་སཽ་ཞེས་པའང་འདིས་ཞེས་མངོན་གྱུར་དང༌། དེས་ཞེས་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ལྟ་བར་མི་བཟོད་པའང་རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡོད་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པས་སྤྱོད་ཚུལ་མཐོང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་གྱུར་པས། དེས་དེ་ལ་ལྟ་བར་མི་ནུས་པ་སྟེ་འཕྲད་པར་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པས་ངེས་པའི་དོན་དུ་གོ་ཞིང་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ལ་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི།
འདི་འདྲ་ཐེ་ཚོམ་སླད་ཉིད་དུ། །

746

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་རབ་སྦྱར་ན། །
འདི་ནི་རྒྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། །

དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་འདི་ལྟ་སྟེ། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཚིག་འདི་འདྲ་བ་ངེས་པའི་དོན་དུ་
སྦྱར་ན་སྐྱོན་ཡང༌། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་ན་དེ་ནི་རྒྱན་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་སྤང་བྱའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པས་དེ་དཔེར་བརྗོད་ན་
འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །
དེའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་ནི། རྒྱ་དཔེར། པ་ཤྱཱ་མྱ་ནངྒ་ཛཱ་ཏངྐ། །ལངྒྷི་ཏཱཾ་ཏཱ་མ་ནིནྡི་ཏཱཾ། །ཀཱ་ལེ་ནཻ་ཝ་ཀ་ཋོ་རེ་ཎ། །གྲསྟཱཾ་ཀིཾ་ན་སྟྭ་དཱ་ཤ་ཡཱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཐེ་ཚོམ་
གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འཆད་རུང་བ་ལས། དང་པོ་ཚད་ནད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། ནངྒ་ཛཱ་ཏ་ཞེས་པའི་ཨངྒ་ལུས། ཛཱ་ཏ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ལུས་སྐྱེས་ཞེས་པ་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགག་པའི་ན་སྦྱར་བས་ལུས་སྐྱེས་ཏེ།
འདོད་ཆགས་མིན་པ་ཚད་པའི་ནད་ལ་གོ་ཞིང་འཁྲུལ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་གཞུང་བོད་སྐད་ཀྱང༌།
ལུས་སྐྱེས་མིན་པའི་གདུང་བ་ཡི། །
ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་དུས་རྩུབ་མོས། །
ཟོས་པའི་མ་སྨད་མ་དེ་མཐོང༌། །
ཁྱོད་ལ་བདག་གི་རེ་བས་ཅི། །
ཞེས་པའི་དོན་མ་སྨད་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བུད་མེད་མཛེས་མ་དེ་

747

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ནི་ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གདུང་བ་ཅན་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་

ལས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནད་དྲག་པོའི་ཟུག་གཟེར་གྱི་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང༌། དུས་རྩུབ་མོ་སོས་ཀའི་དུས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བཅད་ཅིང་ཟོས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཛེས་མ་དེ་བདག་གིས་མཐོང་ན། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དེའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཡིན་སྙམ་སྟེ་འདོད་པའི་
མགྲོན་དུ་འགུགས་པའི་རེ་བ་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོགས་
གཉིས་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ལྟར་ན། ནངྒ་ཛཱ་ཏ་ཞེས་པའི་དགག་ཚིག་ཨངྒ་ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་སྦྱར་བས་ལུས་མེད་དེ་འདོད་ལྷ་དང༌། དེ་ལ་
སྐྱེས་པའི་སྐད་དོད་ཛཱ་ཏ་སྦྱར་བས་ལུས་མེད་སྐྱེས་ནི་འདོད་པའི་ཆགས་པ་སྟེ་དེའི་ཚེ་གཞུང་ཚིག་ཀྱང༌། ལུས་མེད་སྐྱེས་ཀྱི་གདུང་བ་ཡི། །ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་དུས་རྩུབ་
མོས། །ཟོས་པའི་མ་སྨད་མ་དེ་མཐོང༌། །ཁྱོད་ལ་བདག་གི་རེ་བས་ཅི། །ཞེས་པ་སྟེ། གོ་དོན་གཞན་འདྲ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ལུས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་པའི་གདུང་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང༌། དུས་རྩུབ་མོ་འཆི་བས་ཟོས་ཟིན་པ་ཙམ་ལ་ཐུག་ན་ཁྱོད་ལ་བདག་ཕོ་ཉ་མོར་འོང་བའི་དགོས་པའམ་དེ་དང་འགྲོགས་འདོད་ཀྱི་རེ་བས་ཅི་བྱ་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཤད་པ་ནི།
འདོད་པས་གཟིར་རམ་ཚ་བས་གདུངས། །
ཞེས་པ་ངེས་མེད་བྱེད་པའི་ཚིག །
རྩེད་འཇོས་སྐྱེས་པ་འཁྲུག་པར་ནི། །
བྱ་ཕྱིར་ཕོ་ཉ་མོས་སྨྲས་སོ། །
དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་ཕྲན་ལང་ཚོ་ལ་བབས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་

748

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འདོད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བུད་མེད་དེ་རང་ཉིད་དང་མ་ཕྲད་པའི་འདོད་གདུང་གིས་གཟིར་བས་དུས་མི་རིང་པར་དེ་དང་འཕྲད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དགའ་བ་དང༌། ཡང་ན་ཚད་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོས་བཏབ་ནས་འཆི་བར་ཐག་ཆོད་པས་
དེ་དང་འཕྲད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་དུའང་ཐག་མི་ཆོད་པས་ངེས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་འདི་ནི་རྩེད་འཇོ་སྟེ། ཀྱལ་ཀས་སྐྱེས་པ་ལང་ཚོ་ཅན་དེ་ཡིད་འཁྲུགས་ཤིང་སེམས་མི་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་འོངས་བྱེད་པའི་ཕོ་ཉ་མོས་སྨྲས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སྐབས་བསྟན་པའོ། །

༼ལྔ་པ་རིམ་པ་ཉམས་པ།༽
ལྔ་པ་རིམ་པ་ཉམས་པ་ལའང་མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
མདོར་བསྟན་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ནི། །
གལ་ཏེ་རྗེས་བསྟན་མ་བྱས་ན། །
རིམ་པ་ཉམས་པར་མངོན་བརྗོད་པའི། །
སྐྱོན་དུ་དེ་ནི་བཤད་དེ་དཔེར། །
དོན་གཉིས་སམ་མང་པོ་སྔར་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། ཕྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་
དོན་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པའི་ཐད་ཀར་བཀོད་ནས་ཕྱི་མ་སྔ་མའི་
རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས། བསྟེན་པར་མ་བྱས་ན་རིམ་པ་ཉམས་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེར་

749

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བརྗོད་པ་ནི།
འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་དང༌། །

སྤྲུལ་དང་འཇིག་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ། །
བདེ་འབྱུང་སྲེད་མེད་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི། །

སྐྱེ་གནས་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་སྲུངས། །
འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་དང་ཐོག་མར་སྤྲུལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང༌། མཐར་སྡུད་ཅིང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱས་པ་བདེ་འབྱུང་སྟེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང༌། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་པདྨའི་
སྐྱེ་གནས་ཅན་ལྷ་ཚངས་པ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་འགྲོ་བ་གནས་པ་སྟེ་རྒྱུན་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། སྤྲུལ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཚངས་པ་དང༌། སྡུད་ཅིང་འཆི་བར་བྱེད་པ་པོ་བདེ་འབྱུང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དུ་བཤད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་ལ་འདིར་དང་པོ་གནས་པ་དང་སྤྲུལ་དང་འཇིག་རྒྱུ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་ལ་
ཕྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་པའང་དེ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་དང་

ཚངས་པ་དང་བདེ་འབྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་སྲུངས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་རྒྱུ་ལ། སྔ་
མའི་རིམ་པ་ལས་འཆོལ་ཏེ་བདེ་འབྱུང་སྲེད་མེད་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཆོས་མངོན་པར་མཛོད་དུ། དབང་པོ་རྟུལ་རྣོ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། ཞེས་རྒྱ་དཔེ་ལྟར་བསྒྱུར་ན་ཡོད་ཀྱང༌།
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ལ་རྟོན་པར་མཛད་ནས། དབང་པོ་

750

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྣོ་རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། དེ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ཚིག་ཁོ་ནའི་རིམ་པ་ལ་རྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཐད་པས་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ལ་སྐབས་བསྟན་པ་ནི།
འབྲེལ་པ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར། །
གང་ཡང་གལ་ཏེ་འབད་བྱས་ན། །
རིམ་པ་འདས་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་པར། །
མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྨྲ་སྟེ་དཔེར། །
གལ་ཏེ་སྔར་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་རིམ་པ་མ་དཀྲུགས་ན་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རྟོགས་ཤིང་ཚིག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་བདེ་བ་ལ་གལ་ཏེ་དཀྲུགས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་འབད་ནས་རིམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན་རིམ་པ་ལས་འདས་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་པར་མཁས་པ་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲའོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
གཉེན་གཏོང་བ་དང་ལུས་གཏོང་དང༌། །
ཡུལ་གཏོང་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ལ། །
དང་པོ་མཐའ་མ་ཉོན་མོངས་རིང༌། །
བར་མ་སྐད་ཅིག་གདུང་བའོ། །
གཉེན་གཏོང་བ་སྟེ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ། ལུས་གཏོང་བ་སྟེ་འཆི་བ། ཡུལ་གཏོང་བ་སྟེ་རང་གིས་དབང་བའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གསུམ་པོའི་རིམ་པ་སྔར་

751

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བཀོད་ནས་སླར་དེའི་རིམ་པ་ལས་འདས་ཏེ། དང་པོ་གཉེན་གཏོང་བ་དང་ཐ་མ་ཡུལ་གཏོང་བ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པོར་བཤད། བར་པ་ལུས་གཏོང་བ་ནི་སྐད་ཅིག་
ཙམ་གྱིས་གདུང་བ་སྟེ། ལུས་མེད་ན་གདུང་བའི་རྒྱུན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་
པོ་དང་འབྲེལ་མི་མཚུངས་པས་རྗེས་སུ་བཀར་ནས་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་དེའི་དོན་དུ་འབད་ནས་དཀྲུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

༼དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པ།༽
དྲུག་པ་སྒྲ་ཉམས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། མི་མཁས་པས་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ཡང་དེ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་ལམ་མ་མཚོན། །
ཚིག་སྦྱོར་མཆོག་གིས་མི་འདོད་པ། །
སྒྲ་ཉམས་ཡིན་ཏེ་མཆོག་རྣམས་དག །
འདོད་པ་ཉིད་ནི་སྐྱོན་མ་ཡིན། །
ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་མཚོན་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པའི་བརྗོད་དོན་དང་མཚན་
ཉིད་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ངེས་པ་དག་གི་ལམ་གྱིས་མ་མཚོན་པས། གཞུང་གི་འགྱུར་ལ་ལར། མཆོག་མིན་འདོད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། མཆོག་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་མིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའམ། ཡང་ན་སྒྲའི་མཁན་པོ་
མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཉམས་པ་
ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ངེས་པ་སྤྱིར་བཏང་

752

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དང་འགལ་བས་སྒྲ་ཉམས་ལྟར་སྣང་ནའང་དམིགས་བསལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ཕྱེས་ནས་སྦྱར་བས་སྒྲའི་མཁན་པོ་མཆོག་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི་སྐྱོན་མ་
ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨ་ཝ་ཏེ་བྷ་ཝ་ཏེ་བཱ་ཧུར྄། །མ་ཧཱི་མརྞཎ་ཝ་ཤ་ཀྭ་རཱིཾ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཨརྞཎ་བ་ཤ་ཀྭ་རཱི་ཞེས་པ་གཞན་དོན་གྱིས་བསྡུ་
བ་ཅན་ཡིན་པས། བྷྲུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དཱི་ཨཱུད་རཏ་ལས་ས྄ོ། །ཞེས་པའི་མདོས་བྷྲུ་མ་
གཏོགས་པའི་གང༌། ཨཱི་ཨཱུད་རཏ྄ འི་མཐའ་ཅན་ག྄ྱི་གཞན་དོན་གྱི་བསྡུ་བའི་མཐར་
ཀབ྄་འགྱུར་བས། ཨརྣ་ཝ་ཤ་ཀྭ་རཱི་ཀ་ཞེས་གྲུབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྐེ་རགས་ཅན་ཏེ། དེས་གཞིའི་མིང་ཡིན་པས་བུད་མེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཌཱབ྄་སྦྱར་བས་ཤ་ཀྭ་

རཱི་ཀཱ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ། འདིར་ཤ་ཀྭ་རཱིཾ་ཀཱ་ཞེས་ཀབ྄་མ་སྦྱར་ཞིང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་པ་དང༌། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྐད་དོད་མ་ཧཱ་རཱ་ཛ་ཞེས་པ་ཁྱད་
པར་གྱི་བསྡུ་བའམ། སྒྲ་གཞུང་ལ་ལར་ལས་འཛིན་པའི་བསྡུ་བ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཚིག་སྡུད་ཡིན་པས། ས་ཁཾ་ཨ་ཧན་རཱ་ཛན྄་རྣམས་ཀ྄ྱི་ཊཙ྄་འོ། །ཞེས་པའི་ཞི་མདོས་ཊཙ྄འི་
རྐྱེན་བྱིན་ཏེ། རཱ་ཛ་ཞེས་འབྱུང་དགོས་པ་ལ། རཱ་ཛན་ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། བྷཱུ་ལས་ལཊ྄་

྄ཤ་ཏྲི་རུ་བསྒྱུར་ནས་སྦྱར་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་དོད་བྷ་བཏ་ལ་རྣམ་དབ྄ྱེ་དྲུག་པའི་གཅིག་
ཚིག་ངས྄་སྦྱར་ནས། བྷ་ཝ་ཏཿཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ། འདིར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་ངེ་སྦྱར་ནས། བྷ་ཝ་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། གཞན་ཡང་དཔུང་པའི་སྐད་དོད། བཱ་ཧུ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་མང་ཚིག་བྷིས྄་ཐོབ་ཀྱང༌། དང་པོའི་རྗེས་བ་ཧུ་ར་ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། སྲུངས་ཞེས་པ་ཏིང྄འི་ཚིག་མཐའ་གཞན་གྱི་ངག་ཅན་གྱི་བྱིངས་ལ་ཨ་བ་ཏི་ཞེས་

753

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཨ་ཏང྄་ལྟར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཨ་བ་སྟེ་ཞེས་ཏང྄་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཉམས་པའི་རྣམ་པ་ལེགས་སྦྱར་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
ལོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་སྐེ་རགས་ཅན། །
རྒྱལ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་དཔུང་པ་སྲུང༌། །
ས་གཞི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐེ་རགས་
ཅན་གྱི་ཁྱོན་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་པས་སྲུང་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་
ཡིན་ཀྱང༌། ཁྱོད་ལ་ཞེས་པ་དང༌། དཔུང་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་སྒྲ་ཉམས་པའོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པའང་འགའ་ཞིག་གིས་བཀག་ནས། བྷ་བ་ཏེ་ཞེས་པ་ཁོ་ན་སྒྲ་ཉམས་སུ་འདོད་པའང་སྣང་མོད། དེ་ནི་སྒྲ་ཉམས་ངོས་མ་ཟིན་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་འཇམ་མགོན་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་བཞེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཤེས་འདོད་མེད་པས་ན། །ཚིག་འདི་ལ་ནི་ཉམས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིའི་རྒྱ་དཔེར། ཨ་ཝ་ཏེ་བྷ་ཝ་ཏེ་སོགས་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲའི་ཉམས་ཡོད་པས་ན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་

སྦྱར་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཤེས་འདོད་དེ་རྗེས་ཁྲིད་

ལ་སོགས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་མེད་པར་ཡང་སྲིན་འབུའི་ཤུལ་རྗེས་ཡི་གེར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་པར་འདོད་པ་མེད་པས་ན་སྒྲ་ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་
གྱུར་བའི་ཚིག་འདི་ལ་རྗེས་ཁྲིད་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི། ལྷོ་ཡི་རི་ལས་ཉེར་བརྒྱུད་པའི། །

754

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རླུང་གིས་ཙཱུ་ཏའི་རྐང་འཐུང་ནི། །
རོལ་པར་སྐྱོད་པས་བྱི་རུ་ཡི། །
མྱུ་གུ་མཛེས་དང་ལྡན་པར་བྱེད། །
ཅེས་སོགས་བསྟན་བཅོས་བདག་ཉིད་ཆེ། །
ལྟ་ལ་གཡེལ་བའི་སེམས་ལྡན་པ། །
སྒྲ་ཉམས་བཞིན་དུ་སྣང་མོད་ཀྱི། །

སྐལ་བཟང་ཉིད་ནི་གཏོང་མ་ཡིན། །
ལྷོའི་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ལས་བརྒྱུད་ནས་འོངས་པའི་རླུང་གིས་ཙཱུ་ཏ་ས་ཧ་ཀཱ་རའི་རྐང་འཐུང་སྟེ། ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་རོལ་སྒེག་དང་བཅས་པར་བསྐྱོད་ཅིང་གཡོ་བའི་མྱུ་གུ་ནི་པྲ་བཱ་ལ་སྟེ་བྱི་རུའི་མཛེས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྷོའི་རི་ལས་
ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་བྱིན་པ་ལ་བརྡ་སྤྲོད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་
རྨོངས་པ་བཟློག་ཅིང་བླང་དོར་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལྟ་བ་ལ་

གཡེལ་བའི་ལེ་ལོའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ཅུང་ཟད་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་

བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལྷོའི་རི་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཐོབ་པའམ། ཡང་ན་གནས་གཞིའི་དོན་དུ་འཁྲུལ་ཏེ་བདུན་པ་ཐོབ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ལྔ་པ་བྱིན་པ་ཡང༌། དེ་དག་གི་བློ་ངོར་སྒྲ་ཉམས་བཞིན་དུ་སྣང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མཁས་པས་བལྟས་ན། སྤྱིར་བྱ་བའི་ལས་ལ་གཉིས་
པ་ཐོབ་ཀྱང༌། འབྱུང་ཁུངས་ལ་ལྔ་པ་ཁོ་ན་འཇུག་པར་སྒྲ་མདོ་ཀུན་མཐུན་པས་འདིར་ཡང་རླུང་དེ་གང་ལས་བརྒྱུད་ནས་འོང་བའི་འབྱུང་ཁུངས་སྨོས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་

755

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འདིར་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་སྦྱར་བ་མཆོག་བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་ཅིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བས་སྐལ་པ་བཟང་པོའམ་ལེགས་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཁ་ཅིག་གིས་ལྔ་པ་སྦྱར་ཡང་གཉིས་པར་གོ་དགོས་ཞེས་འཆད་པའང་འདིར་མི་བཞེད་ཅིང༌། གཞུང་ཚིག་ཀྱང་ཉེ་བཏུད་ཞེས་དེང་སང་གི་དཔེ་མང་པོ་བྲིས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་
རྒྱུན་འབྱམས་པ་སྟེ། རྒྱ་དཔེར། ཨུ་པ་ས་རཱན་ཞེས་འབྱུང་བ་ཨུ་པ་ ྄ སྔོན་མའི་སྲ་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ལས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉེ་བར་འགྲོ་བའམ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པ་སྟེ། རླུང་དེས་རི་བོ་མ་ལ་ཡའི་ངོས་ལ་བརྡར་ནས་འོངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང༌། ཡལ་འདབ་རོལ་པར་སྐྱོད་པ་ཡི། །མྱུ་གུ་མཛེས་དང་ལྡན་པར་བྱེད། །ཅེས་སྔར་གྱི་འགྱུར་རྙིངས་ལས་

འབྱུང་ཡང༌། གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། པྲ་བཱ་ལ་སྟེ་བྱི་རུའི་སྐད་དོད་ཡོད་པ་ཆད་པའི་སྐྱོན་
དུ་འགྱུར་བས་འདིར་འགྱུར་བཅོས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼བདུན་པ་ངལ་བསོ་ཉམས་པ།༽
བདུན་པ་ངལ་བསོ་ཉམས་པ་ལ་བཞི། དོན་དངོས་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། དེ་སྐྱོན་
མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ། འོན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མི་བདེ་བ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་དོན་དངོས་ནི།ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་གནས། །
ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ངལ་བསོ་རིག །
དེ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་སྟེ། །
ཉན་པ་དགའ་མིན་སྐྱེད་དེ་དཔེར། །
ཚིགས་བཅད་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དྲུག་པ་དང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པར་དེའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རྣམ་བཞག་བྱས་པའི་

756

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གནས་པ་སྡོད་གང་ཡིན་པའི་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་
གྲགས་པ་དེ་ཞེས་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ། གཅོད་མཚམས་སམ་ངལ་བསོར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་ཅིང་ཤེས་སོ་ཞེས་མཚོན་བྱ་བསྒྲུབས་པའོ། །དེ་ཉམས་པ་
ཕྲེང་བ་འཛིན་པ་ལ་བདུན། བདུན་ལ་སྡོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཅོད་མཚམས་སམ་ངལ་བསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་མིན་པ་སྟེ་མི་སྙན་པར་རྟོག་པའི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
བས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །
དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། སྟྲཱི་ཎཱཾ་སཾ་གཱི་ཏ་ཝི་དྷི་མ་ཡ་མཱ་དི་ཏྱ་ཝཾ་ཤོ་ན་རེནྡྲཿ། །པ་ཤྱ་ཏྱ་ཀླིཥྚ་ར་ས་མི་ཧ་ཤིཥྚཻར་མེ་ཏྱཱ་དི་དུཥྚཾ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡི་གེ་བཅུ་
བདུན་པ་སྟེ་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སུ། མ་ཝ་ན་སུ་ར་ར་ཝ་རྣམས་མཚོ་དུས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དལ་འགྲོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡི་གེ་བཞི་པ་དང༌།
དེ་ནས་དྲུག་པ་དང༌། དེ་ནས་བདུན་པ་ལ་ངལ་བསོ་དགོས་པ་ལ། འདིར་བཞི་པ་གཱི་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་སྐད་དོད་སཾ་གཱི་ཏི་ཞེས་པའི་མིང་གི་དཀྱིལ་ཡིན་པས་དེར་ངལ་བསོ་ཕོག་སྟེ་མིང་དབུས་སུ་སྡོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་པ་ལ་ཨཱ་ཞེས་པ་ཉི་མའི་སྐད་དོད་ཨཱ་དི་ཏྱ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐོག་མར་ངལ་བསོ་ཕོག་པ་སོགས་ཀྱིས་

ངལ་བསོ་ཉམས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་རོ་ཉམས་མེད་པ་
འདིར། །མཆོག་རྣམས་དང་འགྲོགས་མི་དབང་ཉི་མའི་རིགས་འདི་ལྟ་བྱེད་ལ་སོགས་སྐྱོན། །བུད་མེད་མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ནི་གླུ་གར་ལ་སོགས་

757

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

པའི་རྩེད་འཇོའ། །རོ་ནི་སྒེག་པ་དང་དཔའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཉམས་པ་མེད་པ་ནི་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཉི་མ་སྟེ་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་འདི་མི་མཆོག་གཞན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ནས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་པའི་གཅོད་མཚམས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་གང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ངལ་བསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྲེལ་བར་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱིཀ་ནས་བཤད། གཞན་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རོ་ཉམས་མེད་པའི་གླུ་གར་དམན་པ་ལྟ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པ་ལ། ཉི་མའི་རིགས་ལས་བྱུང་འི་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཀྱང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་གཞུང་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟ་ན་ལ་སོགས་ཞེས་
པའི་སོགས་སྒྲ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀཱཱ་ཀཱཱ་ཎྱ་
ཡ་མ་ཝི་ཀ་ལཱ་ནྱཱ་ག་མེ་ནཻ་ཝ་པ་ཤྱན། །ཝ་ཤྱཱ་མུརྦཱཾམ་ཧ་ཏི་ནྲ་པ་ཨི་ཏྱ་ ྄ སྟི་ཙཻ་ཥ་པྲ་ཡོ་གཿ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་དལ་འགྲོ་ཅན་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་ཡིན་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པས།
བྱ་དང་བྱ་མིན་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལས། ཨ་ཀརྻཱ་ཎྱ་ཞེས་པའི་ཡཱ་ལ་ངལ་བསོ་ཕོག་
ནས་ཎྱ་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང༌། མ་ཚང་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཨ་བི་ཀ་ལཱ་ནི་ཞེས་པའི་ལཱ་ལ་སྡོད་པས་ནྱ་ལྷག་མར་ལུས་པ་སོགས་ཀྱང་མིང་དབུས་སུ་ངལ་བསོ་ཕོག་པས་ངལ་བསོ་ཉམས་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་

འགྱུར་ཏེ། ཨ་ཀརྻཱ་ཎྱ་དང༌། ཨ་བི་ཀ་ལཱ་ནི་དག་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་མང་ཚིག་ཤས྄འི་

758

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྗེས་ཡིན་པས། རྣམ་དབྱེའི་ལུས་འགྱུར་དེ་དག་པྲསྟཱ་རའི་དབང་གིས་ལྷག་མར་ལུས་པ་ལྟར་བྱུང་ཡང༌། དོན་དུ་རྣམ་དབྱེ་དེ་གང་ལ་བྱིན་པའི་ཡུལ་སྔ་མའི་མིང་མཐས་ཡར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིང་དབུས་སུ་སྡོད་ཅིང་ངལ་བསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །
སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་བརྗོད་འདོད་ཙམ་དུ་བས་སོ་ཞེས་ཀླན་ཀ་མཛད་མོད་ཀྱང་ཞིབ་པར་མ་བརྟགས་པའི་གསུང་དུ་སྣང་སྟེ། རྒྱ་གར་པཎྜི་ཏས་བརྩམས་པའི་གཞུང་རྩ་བ་ཉིད་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་འགོག་མི་རིགས་
པར་མ་ཟད་མི་འཐད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
བྱ་དང་བྱ་མིན་མ་ཚང་མེད་ལ་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་ཅིང༌། །
མི་བདག་འདི་ཡིས་དབང་གྱུར་ས་འཛིན་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡོད། །
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་གང་གིས་སྡེ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་
བྱ་བ་བླང་བར་འོས་པའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོར་རང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པའི་ངན་སྤྱོད་འདོར་བར་འོས་པས་ན་བྱར་མི་རུང་བའམ་བྱ་བ་མིན་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་གིས་བལྟས་ནས་སྤང་བླང་སྒྲུབ་པ་
དང༌། དེའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་འདིས་ནི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རང་གི་དབང་བར་གྱུར་ནས་དེ་དག་ཆོས་བཞིན་བདེ་བར་སྐྱོང་ཞིང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་མཐར། ལ་སོགས་སྐྱོན་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བ་འདིར་ཡང་དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་

759

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
འདོད་ཅིང་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་སླར་ཡང་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི།
ཇི་ལྟར་ཚིག་མཐའ་ཕྱིས་པ་ལ། །

ལྷག་མ་ཚིག་ཉིད་དུ་ངེས་པ། །
དེ་བཞིན་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་འགྱུར་མཐའ། །
ཚིག་ཉིད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །
འོ་ན་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་སུ་སྡོད་ངེས་པ་ངལ་བསོ་ཡིན་མོད། དཔེར་

བརྗོད་མ་ཐག་པ་འདི་ལ་ཨ་ཀརྻཱའི་ཡ་དང༌། ཀ་ལཱ་ཞེས་པ་ལཱ་དག་ལ་མིང་དང་རྣམ་
དབྱེའི་བར་དུ་བཅད་པས་ན། ཅི་ལྟར་ངལ་བསོ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། པ་ཡས྄་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་སི་ཕྱིས་པའི་པ་ཡས་ཀྱིས་

རྣམ་བཅད་བྱས་པས་པ་ཡཿཞེས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཚིག་གི་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་སི་སོགས་
ཕྱིས་པ་ནའང༌། ཕྱིས་པའི་ལྷག་མ་གནས་པ་དེ་ཚིག་ཉིད་དུ་བརྡ་སྤྲོད་པ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་དབྱེ་ལུས་འགྱུར་ཎྱ་དང་ནྱ་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱུང་ཀྱང༌། དེ་
དག་ཕྱིས་པའི་ལྷག་མ་ཚིག་མཐར་ངེས་པའི་རིགས་པས་མ་ཕྱིས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལའང༌། ཡཱ་དང་ལཱ་སོགས་ཚིག་ཉིད་དུ་ངེས་ཤིང༌། འོག་གི་རྣམ་དབྱེའི་གཟུགས་ཀྱང་དེས་ཡར་འདྲེན་ཅིང་དབང་བའམ། དེ་ལ་ཐོབ་པས་དེ་ཉིད་ཚིག་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

760

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ངེས་ཤིང་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེར་བཅད་པ་ལ་ངལ་བསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བ་མི་བདེ་བ་སྤངས་པ་ནི།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣ་བར་རྩུབ། །
སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། །
མཚམས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཉིད་གོང་མ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚིག་ཡིན་པས་དེར་བཅད་པ་ངལ་བསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་འདྲའི་རིགས་འགའ་ཞིག་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་
རྣམ་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོར་བ་མ་བདེ་ན་རྣ་བ་རྩུབ་པས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་
སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །
དེས་ན་སྤང་བྱ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། དྷྭ་ཛི་ནཱི་ཏ་སྱ་རཱ་ཛྙཿ། །ཀེ་ཏཱུ་དསྟ་ཛ་ལ་དེ་ཏྱ་དཿ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་མཐར་ཀེ་དང༌། གཉིས་པའི་མགོར་ཏཱུ་ཡིག་བྱུང་བས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐད་དོད་ཀེ་ཏཱུའི་མིང་དབུས་སུ་རྐང་པ་
སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་བཅད་པ། འདིའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཁ་སྒོ་ཕན་པ་ཡིན་པས་ཚིག་གཉིས་མཚམས་སུ་མ་གཏོགས་ངལ་བསོ་འབྱུང་དོན་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ཏཱུའི་ཨུ་ཡིག་
དང་ཨུ་དས྄་ཀྱི་ཨུ་གཉིས་མཚུངས་འདྲས་རིང་པོར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེབ་སྦྱོར་
གྱི་དབང་གིས་ཆོད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཏུ་ཡིག་ནི་རྐང་པ་སྔ་མའི་མཐའ་དང༌། ཨུ་དས྄་ཀྱི་ཨུ་ཡིག་རྗེས་མའི་མགོར་དོན་གྱི་ཐོབ་འགྲོ་བས་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་ཡཱ་
དང་ལཱ་དག་བཞིན་དུ་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱང༌། འདོན་པའི་སྐབས་སུ་ཀེ་ཞེས་

761

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མིང་དབུས་སུ་བཅད་པ་འདི་འདྲ་རྣ་བར་རྩུབ་པས་མི་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་ཅན། །
ཏོག་གིས་ཆུ་འཛིན་བསྐུལ་ཅེས་འདིའོ། །
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དཔུང་གི་ཚོགས་རྣམས་
ཀྱིས་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་པའི་ཏོག་ཧ་ཅང་མཐོ་ཆེས་པས་ནམ་མཁའི་སྤྲིན་རྣམས་

བསྐུལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང༌། སླར་ཡང་ཞེས་འདིའི་ཞེས་པ་ནི། སྔ་མ་རྣམས་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་ཉིད་ལ་བསྙེགས་པའི་ཚིག་གོ །
སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། ཀེ་ཞེས་པ་བདུན་པའི་ཚིག་མཐའ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མིང་དབུས་སུ་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་ན་རྣ་བར་མི་
སྙན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲ་ཉམས་ཚབ་པོ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་སྦྱངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་སླ་ན། མཁས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་གསུང་འདི་སྐད་འབྱོན་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་ཡང་བོད་འགྲེལ་བྱེད་པོ་སྔ་མ་ཀུན་དཔྱད་པ་མེད་པར་དེ་རྗེས་སུ་འབྲངས་འདུག སླད་ནས་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་འཆད་པ་འདི་གནད་ཆེ་ཞིང༌། ཡང་
འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མ་དེ་ཡང་འདི་དང་སྦྲེལ་ནས་སྤང་བྱར་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་གཞུང་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པས་སྦྱོར་རུང་གི་
དམིགས་བསལ་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

༼བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ།༽
བརྒྱད་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
གང་དུ་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང༌། །

762

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ལྕི་ཡང་ཇི་ལྟ་བཞིན་མི་གནས། །
དེ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྟེ། །
སྐྱོན་འདི་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའོ། །
སྙན་ངག་གང་དུ་ཚིགས་བཅད་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་ངེས་པར་
བྱས་པའི་ཡི་གེའི་གྲངས་ལས་ཆད་པ་ཉུང་བ་དང༌། ལྷག་པ་མང་བ་དག་དང༌། ལྕི་བ་དབྱངས་རིང་བ་དང༌། བརྩེགས་པའི་ཐོག་མར་གང་བྱུང་བ་རྣམས་དང༌། རྐང་པའི་མཐའ་ཕལ་ཆེ་བ་དང༌། ཡང་བ་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཡི་གེ་སྟེ། དེ་དག་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་རིག་
པ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་གནས་པར་ལྕི་བ་དགོས་པ་ལ་ཡང་བ་བྱས་པ་དང༌། ཡང་བ་དགོས་པ་ལ་ལྕི་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱོན་འདི་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཉམས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྨད་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་དོ། །
དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་འཆད་པ་ལས། ཡི་གེ་ཉུང་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཨིནྡུ་པཱ་དཱཿ ཤི་ཤི་རཱཿ། །སྤྲ་ཤནྟཱིཏྱཱུ་ན་ཝརྞཎ་ཏཱ། །ཞེས་པ་འདི་ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་རྗེས་བསྔགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་ཡིན་ཀྱང༌། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་སྔ་མར་ཡི་གེ་བདུན་ལས་
མེད་པས་གཅིག་ཆད་པ་དང༌། བོད་སྐད།
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་བསིལ་བས། །
རེག་ཅེས་ཡི་གེ་ཉུང་བ་ཉིད། །
ཅེས་པ་སྟེ་བརྗོད་དོན་རྟོགས་སླ་བར་སྣང་ངོ༌། །
ལྷག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར། ས་ཧ་ཀཱ་ར་སྱ་ཀི་ས་ལ་ཡཱ། །ནྱཱརྡྲཱ་ཎཱི་ཏྱ་

763

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

དྷི་ཀཱ་ཀྵ་རམ྄། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་རྗེས་བསྔགས་ཏེ། ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་ཡང་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིར་རྐང་པ་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་དགུ་བྱུང་བས་ཡི་གེ་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཅིང༌། བོད་སྐད།
ས་ཧ་ཀཱ་རཱི་ལོ་འདབ་གསར་པ་རྣམས། །
སྣུམ་ཞེས་ཡི་གེ་ལྷག་མའོ། །
ཞེས་པ་ཉིད་དེ་འདི་དག་ནི་བོད་སྐད་ལའང་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །ལྕི་བ་ཇི་བཞིན་མིན་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། ཀཱ་མེ་ན་ཝཱ་ཎཱ་ནི་ཤི་ཏཱ་ཝི་ཡུཀྟཱ། །མྲ་གེ་ཀྵ་ཎ་སྭི་ཏྱ་ཡ་ཐཱ་གུ་རུ་ཏྭཾ། །ཞེས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉེ་དབང་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡི་གེ་དང་པོ་ཡང་བ་དགོས་པ་ལ་འདིར་ལྕི་བ་བྱས་པས་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། བོད་སྐད།འདོད་པས་མདའ་རྣོན་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ལ། །
རྣམ་པར་འཕངས་ཞེས་ལྕི་བ་ཇི་བཞིན་མིན། །
འདོད་པའི་ལྷས་མེ་ཏོག་གི་མངའ་རྣོན་པོ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ལ་རྣམ་པར་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་འདིའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཡི་གེ་ལྕི་བ་ཇི་བཞིན་མིན་པ་སྟེ་
ནོར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་བ་ཇི་བཞིན་མིན་པ་ནི་རྒྱ་དཔེར། མ་ད་ན་ཝཱ་ཎཱ་ནི་ཤི་ཏཱཿཔ་ཏནྟི། །མྲ་གེ་ཀྵ་ཎཱ་སྭི་ཏྱ་ཡ་ཐཱ་ལ་གྷུ་ཏྭཾ། །ཞེས་པ་འདི་སྡེབ་སྦྱོར་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས། དེའི་ཡི་གེ་དང་པོ་ལྕི་བ་དགོས་པ་ལ་འདིར་ཡང་བ་བྱས་པའོ། །བོད་སྐད།མཛེས་པའི་མིག་ཅན་དག་ལ་མྱོས་བྱེད་ཀྱི། །

མདའ་བསྣུན་ལྷུང་ཞེས་ཡང་བ་ཇི་བཞིན་མིན། །
མཛེས་པའི་མིག་ཅན་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་རྣམས་ལ་མྱོས་བྱེད་འདོད་ལྷའི་

764

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མདའ་ལྔ་པོ་ལྷུང་སྟེ་འདོད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་ངེས་པ་
དང་འགལ་བས་ན་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼དགུ་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ།༽
དགུ་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དཔེར་བརྗོད། ཤད་
ཀྱིས་ཆོད་ན་མ་སྦྱར་ཡང་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
བསྡུས་པ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ཅེས། །
ཚིག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པ་གང༌། །
ཡ་ཕྱིས་ལ་སོགས་རྒྱུ་མེད་པ། །
དེ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་ཞེས་བསྟན། །
བསྡུས་པ་མཚམས་སྦྱར་བ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཚིག་སོ་སོ་བ་རྣམ་པ་
གསལ་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བསམ་པས་ཚིག་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཐོབ་ཀྱང་མ་བྱས་པ་གང་ལ་དཔེར་ན། ཙཱནྡྲ་པར། ཡ྄་བ྄་དག་གི་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཕྲད་པ་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་པས་ཨེ་ཨ་ཡ྄་རུ་བསྒྱུར་བའི་ཡ྄་ཕྱིས་པ་ལ།

ཕ་རོལ་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་འོས་པའི་དབྱངས་ཡོད་ཀྱང༌། ཙཱནྡྲ་པར་སྔ་མ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པ་དང༌། ཀ་ལཱ་པར། ཡ྄་བ྄་དབྱི་བ་ཚིག་མཐའ་ལ་སྟེ་ཕྱིས་པ་ལ་ནི་རང་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོས་བཀག་པས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་རིགས་
ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཆད་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་ཏེ། མཚམས་སྦྱོར་ནི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་འབྱུང་བའི་

765

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ངེས་པས་ཡི་གེ་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ན་རྣམ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ངེས་པ་ལས་འདས་ན་སྐྱོན་འདི་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་དཔེར། མནྡཱ་ནི་ལེ་ན་ཙ་ར་ཏཱ། །ཨངྒ་ནཱ་གཎྜ་མཎྜ་ལེ། །ལུཔྟ་མུདྦྷེ་དི་གྷརྨཱམྦྷོ། །ན་བྷ་སྱ་སྨ་ནྨ་ན་སྱ་པི། །ཞེས་པ་འདིའི་རྐང་པ་དང་པོའི་མཐར་རྒྱུ་བའི་སྐད་དོད་ཙ་ར་ཏཱ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། གཉིས་པའི་མགོར་ཨངྒ་ནཱ་ཞེས་འབྱུང་བའི། ཏཱའི་སྲོག་གི་ཨཱ་དང་ཨངྒ་ནའི་ཨ་དག་ལ། ཙཱནྡྲ་པའི་མདོར། ཨཀའི་

྄ཨཀ་ལ་རིང་པ྄ོའ་ཞེས་པ་དང༌། ཀ་ལཱ་པར། མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ལ་རིང་པོར་
འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་མའང་དབྱིའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཨ་ཡིག་གཉིས་རིང་པོ་གཅིག་ཏུ་མ་
བྱས་པས་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའོ། །དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ།
མཁའ་དང་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡང༌། །
རླུང་ནི་དལ་བུ་རྒྱུ་བ་ཡིས། །
བུད་མེད་འགྲམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །
རྔུལ་གྱི་ཆུ་རྒྱས་སེལ་བར་བྱེད། །
ནམ་མཁའ་ལ་རླུང་དལ་བུ་རྒྱུ་བ་དང༌། དེས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ལྡན་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡང་རྒྱུ་བ་འདིས་བུད་མེད་ཀྱི་འགྲམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཚད་པའམ་འདོད་པས་གདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྔུལ་གྱི་ཆུ་རྒྱས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ཤད་ཀྱིས་ཆོད་ན་མཚམས་མ་སྦྱར་ཡང་སྐྱོན་མེད་པའི་དཔེར་
བརྗོད་ནི། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བཀོད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་ཤློ་ཀ་

766

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དེའི་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་དཔེ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁར་སླར་རྐང་པ་གཉིས་བསྣན་པའི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་སྟེ། དེ་ཡང༌། ལུཔྟ་མུདྦྷེ་དི་གྷརྨཱམྦྷོ། །ན་བྷ་སྱ་སྨནྨ་ན་སྱ་པི། །ཨཱ་སུ་རཱ་ཏྲི་ཥྭི་ཏི་པྲཱ་ཛྙཻ། །ར་ཛྙཱ་ཏཾ་ནྱངྒ་མཱི་དྲ་ཤཾ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་རྒྱ་གར་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་ཤློ་ཀའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་སྦྲེལ། དེ་རྫོགས་མཚམས་སུ་ཤད་གཉིས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དཔེ་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱེད་སྔ་མའི་མཐར་པི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཨི་ཡིག་དང༌། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་དང་པོའི་ཨཱ་སུ་རའི་ཨཱ་དག་མཚམས་
སྦྱོར་མ་བྱས་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ཤད་ཀྱིས་ཆོད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་
སྐྱོན་ཅན་དུ་རིག་པའམ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ་སྐྱོན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །བོད་སྐད།
བུད་མེད་འགྲམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །
རྔུལ་གྱི་ཆུ་རྒྱས་སེལ་བར་བྱེད། །
མཚན་མོ་འདི་ལ་ཞེས་འདི་འདྲ། །
མཁས་པས་ཉམས་པར་རིག་མི་བྱེད། །
ཅེས་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་དང་ངལ་བསོ་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྟེ་སྐྱོན་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སཾསྐྲ་ཏའི་སྐད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་འབྱུང་ཞིང༌། སྐད་གཞན་ལའང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་མཐུན་རེ་འབྱུང་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །

༼བཅུ་པ་འགལ་བའི་སྐྱོན།༽
བཅུ་པ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལ་གསུམ། འགལ་བ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཅན་དེའི་སྦྱོར་བ། སྐབས་འགར་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་འགལ་བ་དྲུག་

767

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

གི་མཚན་ཉིད་ནི།
རི་ནགས་ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཡུལ། །
ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ལ་སོགས་དུས། །
འདོད་པའི་དོན་ལ་བསྟེན་པ་ཡི། །
གར་དང་གླུ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཏེ། །
འབྱུང་པོ་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བའི། །
འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་མིང་ཅན་ནོ། །
རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་རིགས་བདག་ཉིད། །
ཐོས་བཅས་གསུངས་པ་ལུང་ཉིད་དེ། །
སྙན་ངག་མཁན་པོ་བག་མེད་ལས། །
དེ་དེར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན། །
མིན་པར་གལ་ཏེ་རབ་ཞུགས་ན། །
འདི་ནི་ཡུལ་སོགས་འགལ་ཞེས་བརྗོད། །
མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པ་རི་དང༌། ཀ་ལིངྐ་ལ་སོགས་པ་ནགས་དང༌། ཡུལ་འཁོར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །ལ་སོགས་པས་ཆུ་བོ་དང་
འབྱུང་ཁུངས་སོགས་བསྡུའོ། །ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་དང༌། དབྱར་དང་སྟོན་དང༌། དགུན་དང་དགུན་སྨད་དང༌། དཔྱིད་དང་སོས་ཀ་ཞེས་པའི་དུས་དྲུག་རྣམས་དུས་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་བ་དང༌། དོན་ཏེ་ནོར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གར་ཉམས་དང༌། འགྱུར་བ་དང༌། ཚུལ་དང༌། ལུས་འགྱུར་སྣ་

768

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཚོགས་པ་དང༌། གླུ་མགྲིན་པ་དང་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་དབྱངས་ངག་དང༌། རོལ་ཆ་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་འབྱུང་བ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིག་པ་དང༌། འབྱུང་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ན་འབྱུང་པོ་སྟེ་རྒྱུ་བ་སེམས་ཅན་དང༌། མི་རྒྱུ་བ་བརྟན་པ་སྣོད་གྱི་བེམ་པོ་རྣམས་
ཡིན་པས་དེ་དག་གི་འཇུག་པ་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །རིགས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་
རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང༌། ཐོས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
ཆེས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལུང་ཉིད་དེ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། ལུང་ནི་ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཡིན་ཏེ། །ཉེས་པ་ཟད་པ་རྫུན་
གྱི་ཚིག །སྨྲ་བར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར། །ཉེས་ཟད་ལུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ནས་ལུང་གི་བར་དེ་དང༌། དེ་རྣམས་ལ་སྙན་ངག་སྦྱོར་བའི་མཁན་པོ་བག་མེད་ཅིང་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལས། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལས་འགལ་བར་གལ་ཏེ་ཞུགས་ཤིང་སྨྲ་ན་འདི་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་འགལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

༼༡-ཡུལ་འགལ་བ།༽
གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཅན་དེའི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པའི། དང་པོ་ཡུལ་འགལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
ག་པུར་རྐང་འཐུང་ལ་རེག་པའི། །
མ་ལ་ཡ་རླུང་དྲི་བཟང་ཅན། །

769

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཀ་ལིངྐ་ཡི་ནགས་སྐྱེས་པའི། །
གླང་པོ་དག་ནི་རི་དྭགས་མང༌། །
ཙོ་ལ་ཀཱ་བེ་རཱི་ངོགས་སའི། །
ཨ་ཀ་རུ་ནི་ནག་པོ་སྔོ། །
ཞེས་པ་ཡུལ་དང་འགལ་བ་ཡི། །
ཚིག་གི་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་སྟེ། །
མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས་ག་པུར་རྐང་འཐུང་ལ་རེག་པས་དེ་ནི་དྲི་བཟང་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་འདི། རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ན་ག་པུར་གྱི་ཤིང་གཏན་ནས་མེད་པས་རིའི་གནས་
ལུགས་དང་འགལ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་ལིངྒ་ནི་ནགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག་སྟེ་དེ་ན་ཡོད་
པའི་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་མང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཡོད་པའི་གླང་པོ་ཆེ་རྣམས་བྷ་དྲ་ཞེས་པའི་རིགས་མང་བ་ཡིན་གྱི་རི་དྭགས་ཀྱི་རིག་མང་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཙོ་ལའི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཀཱ་བེ་རཱི་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲམ་ངོགས་ཀྱི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་རྣམས་
ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་ལྗོན་པས་སྔོའ་ཞེས་པ་འདི་ནི། དེ་ན་ཨ་ཀ་རུའི་ ོ ལྗོན་པ་གཏན་ནས་མེད་པས། ལྗོངས་དང་ཆུ་ཀླུང་གི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་འདིས་མཚོན་ནས་ཡུལ་དང་འགལ་བའི་ཚིག་གི་འཇུག་པ་ནི་འདི་འདྲ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་རིག་པར་བྱས་ནས་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་
ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །ག་པུར་གྱི་སྐད་དོད་ཀར྄་པཱུར་ཞེས་པ། ཀྲ་པུ་ནུས་
པའི་བྱིངས་ལ་ཨཱུར྄་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། དེང་སང་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཀཏྤཱུ་ར་ཞེས་ཏ་

770

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡིག་ཏུ་བཀླགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཞིང༌། ག་པུར་འདི་ཙནྡན་དཀར་པོའི་ཐང་ཆུ་ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་བཞེད། གངས་ལྗོངས་འདིའི་གསོ་
དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་དུའང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
བཀག་མོད། ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་རྒྱ་དཔེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་འདིའི་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་ཞིང༌། དེང་སང་གི་ཨ་ཙར་རྣམས་ཀྱང་ངག་སྒྲོས་མཐུན་མི་མཐུན་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཀྱང༌། གཞུང་འདིར་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གིས་ག་པུར་གྱི་ཤིང་ལ་རེག་པ་ཡུལ་འགལ་དུ་བཞག་ཅིང༌། འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་དུའང་རི་མ་ལ་ཡ་ན་ག་པུར་གྱི་
ཤིང་མེད་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང༌། འོན་ཀྱང་དེ་ན་ཙནྡན་ཡོད་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་
པ་དང༌། ག་པུར་གྱི་ཤིང་ཞེས་ཙནྡན་ལས་ལོགས་སུ་ངེས་བཟུང་བྱས་པ་འདིས་ག་
པུར་ཙནྡན་ལས་མི་འབྱུང་བ་གསལ་འདུག་མོད་ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་པར། པད་སྐྱེས་རལ་པའི་ནགས་ཉལ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཞབས་སེན་སེངྒེ་དེས་ཁྱེད་སྲུངས། །ཞེས་དང༌། སྐྱེས་རབས་སུ། ནགས་ཕུག་སེངྒེས་བསྲུང་བའི་རི་དྭགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེངྒེ་ནགས་ན་གནས་པ་ལ། གངས་ལ་ཡོད་པར་འཆད་པ་ཡང་རི་དང་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བོད་མཁས་པས་སེངྒེ་ལ་རིགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། གངས་ལ་གནས་པ་དང༌། ནགས་ལ་གནས་པ་དང༌། འདམ་སེང་དུ་གྲགས་པ་དང༌། སེངྒེ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ་ཤ་ར་བྷ་རུ་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བྷ་ར་ཏར། རྐང་པ་བརྒྱད་པ་གྱེན་མིག་ཅན། །ཤ་ར་བྷ་ནི་ནགས་ལ་བསྐྱོད། །སེངྒེ་འཇོམས་པར་ཡང་དག་འགྲོ། །ཐུབ་པ་དེར་ནི་ངེས་པར་ཞུགས། །ཞེས་

771

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་
པ་དང༌། སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཡང་དེའི་ཚེ་གངས་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པའི་སེངྒེའི་
རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་པདྨ་ཞེས་བྱ་བ། སེངྒའི་རྒྱལ་པོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་དང༌། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོར། གངས་ཀྱི་རི་བོའི་ངོས་ལས་སེངྒེའི་ཕྲུ་གུ་དག་
འོངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་དང་འགལ་ལོ་མི་གསུང་གྲང༌། ཞེས་དགག་པ་མཛད་མོད་ཀྱང་དོན་དུ་རི་བོ་གངས་ཅན་སོགས་རིའི་རྩེ་མོར་གངས་ཡོད་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་ཀྱང༌། མཐའ་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོས་གང་བའི་ནགས་ལ་སེངྒེ་གནས་པ་ཡིན་
པས། གངས་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པའི་སེངྒེ་དང༌། གངས་ཀྱི་རི་བོའི་ངོས་ལས་སེངྒེའི་ཕྲུ་
གུ་འོངས་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའང་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བོད་ཁ་བ་ཅན་པ་ཞེས་དང༌། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་གངས་ཀྱི་
ནང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་ན་སྨན་པ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་གངས་ཅན་དུ་ཁྲིད་ནས་སྨན་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་བས།
གངས་ཀྱི་ནང་ན་སྨན་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་སྐྱེས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་བོད་ཡུལ་
འདིར་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཚད་མ་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གནག་རྫི་བླུན་པོའི་བར་ཀུན་ལ་གངས་ཀྱི་སེངྒེ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང༌། དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གི་
རྒྱུས་ཆུང་བའི་བོད་ཡུལ་གྱི་རྒན་པོ་རྣམས་ལ་སྔར་ནས་གྲགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་མ་དཔྱད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གངས་ལ་སེངྒེ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་གར་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ཧ་རི་ནཱ་ཐཿསྟེ་མགོན་འཕྲོག་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་དྭགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱང་ཐང་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས། གཞན་འདམ་སེང་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཁུངས་

772

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མ་མཐོང་བས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྣང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༢-དུས་འགལ་བ།༽
གཉིས་པ་དུས་འགལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད།
པདྨ་ཅན་ནི་མཚན་མོ་རྒྱས། །
ཉིན་པར་ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་གསལ། ། ྄དཔྱིད་ནི་ནི་ཙུ་ལ་རབ་རྒྱས། །
སོས་ཀ་དག་ནི་སྤྲིན་གྱིས་གཏིབས། །
ངང་པའི་སྒྲ་ནི་དབྱར་མཉན་འོས། །
སྟོན་ནི་རྨ་བྱ་མྱོས་པ་སྟེ། །
དགུན་སྟོད་ཉི་མ་དྲི་མ་མེད། །
དགུན་ནི་ཙནྡན་བསྔགས་པར་འོས། །
ཞེས་པ་འདི་འདྲ་དུས་དང་ནི། །འགལ་བའི་ལུགས་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །པདྨ་ཅན་དེ་པདྨའི་སྡོང་བུ་ནི་མཚན་མོ་རྒྱས་པས་དེའི་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེའོ་ཞེས་པ་དང༌། ཉིན་པར་ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་ ྄ སྟེ་ཀུ་མུ་ཏའི་ས྄ྡོང་པོ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས་དེའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་
གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིན་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་

བའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་པདྨ་ཅན་ཉི་མ་དང༌། ཀུ་མུཏ་ལྡན་པ་ཟླ་བ་ལ་ ྄ངོས་བཟུང་ཡང་དེའི་བཤད་ཁུངས་མེད། རྒྱ་འགྲེལ་ནས་ཀྱང་སྔར་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་པདྨོ་ཅན་ནི་པདྨའི་ཚལ་དང༌། ཀུ་མུཏ་ལྡན་པའང་དེའི་ཚལ་ལ་བཤད་ ྄ཀྱང༌། འདིར་པདྨ་ཅན་ནི་པདྨའི་ཡུ་བ་དང༌། ཀུ་མུཏ་ལྡན་པའང་དེའི་ ྄ རྩ་བ་ཉིད་དུ་

773

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བཀྲལ་བ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། པདྨ་དང་ཀུ་མུ་ཏ་དག་གི་ཡུ་བའམ་སྡོང་པོ་རྒྱས་པ་ལས་མེ་ཏོག་བྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་ལྡོག་ན་ཟུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔྱིད་དུས་སུ་ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་ཐོག་མར་ཁ་འབུས་པའི་དུས་ནས་རབ་ཏུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་དང༌། སོས་ཀ་ཚད་པའི་དུས་དག་ནི་ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོས་གཏིབས་སོ་ཞེས་དང༌། ངང་པའི་སྒྲ་ནི་ཆར་སྤྲིན་རབ་

ཏུ་རྒྱས་པའི་དབྱར་དུས་སུ་མཉན་པར་འོས་སོ་ཞེས་དང༌། སྟོན་འབྲུག་སྒྲ་མེད་པའི་དུས་སུ་རྨ་བྱ་དགའ་བས་མྱོས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་དང༌། དགུན་སྟོད་སྤྲིན་དང་རྡུལ་
གྱི་དུས་སུ་ཉི་མ་དྲི་མ་མེད་ཅེས་པ་དང༌། དགུན་སྨད་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་བསིལ་བའི་རྫས་ཙནྡན་མི་མཁོ་བའི་དུས་སུ་ཙནྡན་བསྔགས་པར་འོས། ཞེས་པའི་རྐང་པ་དྲུག་པོ་འདི་འདྲ་དུས་དྲུག་སོ་སོའི་གནས་ལུགས་དག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༼༣-སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ།༽
གསུམ་པ་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ་ནི།
སྒྱུ་རྩལ་དག་དང་འགལ་བའི་ལམ། །
ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་དཔེར། །
ཞེས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པར་དམ་བཅས་ནས། དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།དཔའ་དང་སྒེག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི། །གནས་ཅན་ཁྲོ་དང་ཡ་མཚན་ནོ། །
དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པ་འདི་དག་ནི། །
ཐ་དད་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག །

འདི་ལྟར་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་བཞིར། །

774

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགལ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །
སྒྱུ་རྩལ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལས། །
དེ་ཡི་རང་བཞིན་གསལ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་པའི་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་འདིར་འགྱུར་བཅོས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་
ཏེ། །གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར། སྠཱ་ཡི་ཞིག་འབྱུང་བ་བོད་སྐད་གནས་ཅན་ཏེ་ཉམས་བརྒྱད་པོའི་སྤྱི་མིང་དང༌། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ཅིང༌། ཡིད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཐོག་མའི་ས་བོན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དམ་
གནས་ཞེས་བྱ། དེ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་ལུས་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཉམས་སམ་གནས་ཅན་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུར་གྱུར་པ་རེ་དང༌། གནས་ཅན་ནམ་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་པ་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཡང་སྤྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་གནས་ཅན་ནམ་ཉམས་
དང༌། དཀའ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་འཕེལ་བ་ལས་སྒེག་པའི་ཉམས་སམ་གནས་
ཅན་དག་བྱུང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་འཕེལ་བ་དྲག་པོའི་
ཉམས་སམ་གནས་ཅན་དང༌། ཡ་མཚན་པའི་གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་འཕེལ་བ་རྨད་བྱུང་གི་གནས་ཅན་ནམ་ཉམས་ཞེས་སྨོས་དགོས་པ་ལ། འདིར་དཔའ་བའི་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་གནས་ཅན་ཁྲོ་བ་དང༌། སྒེག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཅན་ཡ་མཚན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་འདི་དང༌། ཡང་དབྱངས་བདུན་ནི། དྲང་སྲོང་དང༌། ས་འཛིན་དང༌། དྲུག་སྐྱེས་དང༌། བར་མ་དང༌། བློ་གསལ་དང༌། ལྔ་པ་དང༌། འཁོར་ཉན་རྣམས་ཏེ་དེ་བདུན་ཀ་གཅིག་ཏུ་

775

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

རྫོགས་ཤིང་འདྲེས་པ་དེ་སྙན་པའི་ཚད་དུ་བརྩི་བ་ཡིན་ཀྱང༌། འདིར་དང་པོ་དབྱངས་བདུན་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་ཞེས་སྨོས་ནས། སླར་ཡང༌། ཐ་དད་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག ཅེས་དབྱངས་བདུན་པོ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་ཅེས་སྨྲས་པ་དག་གིས་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱངས་བདུན་ཞེས་པའང་གླུ་གར་རོལ་མོ་གསུམ་ཀའི་མིང་ལ་ཁ་ནས་ལེན་པའི་གླུ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། འཆད་ཚུལ་འདི་བཞིན་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་འབྱུང༌། ཡང་ན་སྔོན་གྱི་གཙུག་ལག་ལས། རྩེད་མོ་
རློམ་པར་བླང་བ་ནི། །ལྔ་པ་དང་ནི་བར་མའི་དབྱངས། །དཔའ་བོ་དྲག་པོ་ངོ་མཚར་དུ། །དྲུག་སྐྱེས་ཁྱུ་མཆོག་དེ་བཞིན་ནོ། །ས་འཛིན་པ་དང་འཁོར་ཉན་དབྱངས། །སྙིང་རྗེའི་རོ་ལ་བླང་བར་བྱ། །འཐབ་མོ་འཇིགས་དང་བཅས་པ་ལ། །བློ་གསལ་དབྱངས་ནི་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་འཇུག་ཡུལ་དང་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་དབྱངས་འབྲེལ་དགོས་པས། སྙིང་
རྗེའི་ཡུལ་ལ་བློ་གསལ་གྱི་དབྱངས་ལྟ་བུ་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
པའང་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་སྒྱུ་རྩལ་དང་རོལ་མོའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱི་ལུང་

ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པར་མིང་ཙམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་རང་རང་
གི་རྣམ་བཞག་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་གང་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྱུ་རྩལ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེའུ་བཞིར་དབྱུག་པ་ཅན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
བྱོས་ཤིག་པའམ། ཡང་ན་སྒྱུ་རྩལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གོམས་པར་གྱུར་པ་
ལས་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་འགྱུར་

776

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རོ། །ཞེས་པའོ། །

༼༤-འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ།༽
བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།
གླང་པོ་དག་ནི་རལ་པ་གཡོ། །
རྟ་ཡི་རྣ་ནི་རྣོ་བ་ཡིན། །
ཨེ་རཎྜ་ནི་སྙིང་པོ་ལྕི། །
སེང་ལྡེང་ལྗོན་པ་སྙིང་པོ་མེད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ། །
ཉིད་དང་འགལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྨད། །

གླང་པོ་ཆེ་ལ་རལ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་དེ་གཡོའ་ཞེས་པ་དང༌། ོ རྟ་ལ་རྭ་མེད་པ་ལ་དེ་རྣོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་དག་ནི་གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་

ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ། དེ་བཞིན་དུ་སེངྒེ་ལ་གཡུ་རལ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའང་སྟེ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། སེངྒའི་སྒྲ་སེར་སྐྱར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལ། ཡང་རྗེ་བོད་མཁས་པས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སེངྒེ་ལ་རིགས་མང་བས་སྐྲ་ཡང་གཅིག་ལས་སེར་སྐྱར་བཤད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སེངྒེ་ལ་རིགས་མང་བ་དང༌། དེའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་གཡུ་རལ་ཡོད་པའི་ཁུངས་ཀྱང་བཙལ་ན་རྙེད་སླ་བ་མ་ཡིན་ཅིང༌། དོན་དུ་ནི་སེངྒེའི་གཡུ་རལ་ཟེར་བ་འདི་བོད་ཡུལ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས། རྒྱ་གར་ན་སེངྒེ་རལ་དམར་ཅན་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཨེ་རཎྜ་སྟེ་དན་རོག་གི་ཤིང་ནི་བོད་ཀྱི་ལྕིམ་ལྟ་བུ་སྲ་

777

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

མཁྲེགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོ་ལྕི་ཞེས་པ་དང༌། སེང་ལྡེང་གི་ལྗོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པའི་ཚད་དུ་བརྩི་བ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་ཅེས་སྨོས་པ་སྟེ། རྐང་པ་ཕྱི་མ་

འདི་གཉིས་ནི་བརྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བར་བརྗོད་
པ་ཡིན། འདིར་སྙིང་པོ་ལྕི་བ་དང་སྙིང་པོ་མེད་ཅེས་པ་དག་ནི་སྲ་མཁྲེགས་ཡོད་མེད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་སྟེ་སྐྱོན་གཞན་རྣམས་ནི་མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཁོ་ནས་སྨད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་མཁས་བླུན་
ཀུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགལ་བའི་ཚུལ་ཤེས་སླ་བས་མཁས་རྨོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨད་

བྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཚང་ཆེ་བས་ནན་གྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །

༼༥-རིགས་པ་དང་འགལ་བ།༽
ལྔ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི།
རིགས་པ་ཞེས་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི། །

རིག་པ་དང་འགལ་བཤད་པར་བྱ། །
རིགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་མཐའ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ཉིད་འདིར་འཆད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་ནས་དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་དངོས་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་འདུས་བྱས་འཇིག་པར་ནི། །གསུངས་པ་བདེན་མོད་དེ་ལྟ་ནའང༌། །ཙ་ཀོ་ར་ཡི་མིག་ཅན་དེ། །བདག་གི་སྙིང་ལ་ད་དུང་གནས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་འདུས་ནས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པ་

778

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དཔྱས་ནས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱ་ཙ་ཀོ་རའི་མིག་ཅན་གྱི་མཛེས་མ་འདི་ནི་འདོད་ལྡན་བདག་གི་སྙིང་ལ་སྔར་ཡུན་རིང་པོ་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ད་དུང་གི་བར་དུའང་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་བདེན་ན་འདི་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །ཡང་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་སློབ་མ་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་དཔེར་
བརྗོད་འདི་ཀོ་དཀའ་ཞིང་འཁྲུལ་པ་ཆེ་བས་འདིར་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་ན་གཞུང་གི་རྒྱ་དཔེར།
ཀཱ་པི་ལཻ་ར་ས་དུདྦྷཱུ་ཏིཿ། །སྠཱ་ན་ཨེ་ཝོ་པ་ཝརྞྱ་ཏེ། །ཨ་ས་ཏཱ་མེ་ཝ་དྲ་ཤྱནྟ། །ཡ་སྨཱ་དསྨཱ་བྷི་རུདྦྷ་ཝཱཿ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བོད་སྐད་དུ།
སེར་སྐྱ་བ་རྣམས་མེད་རྣམས་ཀྱི། །

སྐྱེ་བ་གནས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །
ཅི་ཕྱིར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །
མེད་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མཐོང༌། །
ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཐད་ཀྱི་རཏྣ་ཤྲཱིའི་འགྲེལ་པར། སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་གྲངས་ཅན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མེད་པ་སྟེ་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ་གནས་ངེས་པ་ཡོད་པས་སོ། །འདིར་ཨ་ཡིག་གི་མཐའ་ནི་ངེས་ཚིག་གི་སྦྱར་བའི་དོན་མཚོན་པར་བྱས་པའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད།
གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འབྱུང་

779

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བ་མཐོང་བས་སོ། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལ། ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་སྐབས་འདིར་གནས་པ་ཞེས་པའང་
ཡོད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཨ་སཏ྄་ཅེས་པ་སཏ྄་ཡོད་པའི་དོན་ལ་
དགག་ཚིག་ཨ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། འགྱུར་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཏུ། སེར་སྐྱས་གནས་པ་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་བསྒྱུར་ཅིང༌། དཔང་ཊཱིཀ་ཏུའང་དང྄ོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
སྐྱེ་བ་ལ་གནས་པ་སྔ་ཡོད་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་བརྗོད་མོད་ཅེས་བཀྲལ་བ་ལྟར་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་ཤིང༌། གཞན་བོད་འགྲེལ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་ཡོད་
པར་བསྒྱུར་བ་དང༌། སྠཱ་ནཿཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་མཐའ་ལ་བདུན་པའི་མཐར་བསྒྱུར་བ་སོགས་དོན་དང་འགལ་བ་མང་ངོ༌། །འདིར་འགྱུར་བཅོས་པའི་དོན་ཡང༌། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་བསྒྱུར་བ་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་
སྐྱེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ནི་སྔར་ཡོད་ཅིང་གནས་པ་ཉིད་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་བདེན་ཏེ་བདག་ཅག་རྣམ་ཀྱིས་མེད་པ་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འགྲེལ་པར་ཨ་ཡིག་གི་མཐའ་ནི་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། སྠཱ་ནཱ་ཞེས་
པ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཡང༌། ངེས་ཚིག་གིས་ཨ་ཐུང་གི་མཐའ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སུ་བྱས་པ་ནི་ངེས་ཚིག་གིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན། སྤྱིར་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང༌། མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་འདོད་པས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་འགལ་བ་ཞིག་དཔེར་བརྗོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཚད་མར་གྱུར་པ་རང་ཅག་སངས་

780

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཞིག་གོ །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
རིགས་པ་དག་དང་འགལ་བ་ཡི། །
ལུགས་འདི་ཀུན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ། །
དེ་ལྟར་རིགས་པ་དག་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རང་ཅག་སངས་རྒྱས་པ་དང༌། གཞན་སྡེ་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་

ལུགས་དང་འགལ་བ་གཉིས་འདིར་དཔེར་བརྗོད་པ་དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས། ཀུན་ཏུ་སྟེ་བརྗོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་པའི་བར་དུའང་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

༼༦-ལུང་དང་འགལ་བ།༽
དྲུག་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི།
དེ་ནས་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡི། །
འཇུག་པ་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །
མེ་ནི་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། །
བུ་སྐྱེས་བྲམ་ཟེ་མ་ཉམས་པའི། །
སྤྱོད་པས་བརྒྱན་པ་འདི་དག་ནི། །
བཻ་ཝཱ་ན་རཱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད། །
འདི་ནི་ཆོ་ག་མ་བྱས་ཀྱང༌། །

781

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

བླ་མ་དག་ལས་རིག་བྱེད་བཀླགས། །
རང་བཞིན་དག་པའི་ཤེལ་དག་ནི། །
འདུ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད། །
དེ་ནས་ལུང་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་པའི་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བའི་
འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དག་ནི་འདིར་བསྟན་ཅིང་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པར། གང་ཞིག་མེ་
ནི་བཞག་བྱས་ནས། །བུ་སྐྱེས་བཻ་ཤྭཱ་ན་རཿཡི། །མཆོད་སྦྱིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་
བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ལུང་དོན་དང་མཐུན་པར་བྲམ་ཟེའི་བུ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་དུས་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་བཞག་པའི་མེ་དེ་ལ། སླད་ནས་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་པའི་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་འདུས་བྱ་དགོས་པ་ལ། འདིར་མེ་
ནི་བཞག་ཅིང་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་གས་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་བྲམ་ཟེ་རང་གི་ངེས་པའི་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་བརྒྱན་ཅིང་མཛེས་པར་བྱས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། བི་ཤྭཱ་ན་ར་ཞེས་པ་མེ་ལྷའི་ཕའི་མིང་སྟེ། དེ་ལ་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྐྱེན་སྦྱར་བས་བཻ་ཤྭཱ་ན་ར་ཞེས་གྲུབ་པ་མེ་དང་མེ་ལྷ་གཉིས་ཀའི་མིང་ངམ་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་མིང་ཡིན་པས། ཀཱམ་དྷེ་ནུར། དྲང་སྲོང་བི་ཤྭཱ་ན་རའི་བུ་ཡིན་པས། བ་ཤྭཱ་ན་རཿཻ སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཆོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཏེ། སྦྱིན་སྲེག་དེའི་མིང་
ལ་བཻ་ཤྭཱ་ན་རི་ཞེས་གྲགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི། གོང་དུ་
བརྗོད་ཟིན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཁོ་ན་དང་འགལ་བ་ཡིན། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་མི་རིགས་
པ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་མ་བྱས་པར་

782

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བྲམ་ཟེར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། དེར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རིག་བྱེད་བཀླགས་པ་སོགས་བྲམ་ཟེའི་སྤྱོད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ལས་བཤད་པས་བྲམ་ཟེ་ལ་
གཉིས་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་འཇུག་པའང་དེ་ཀས་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདིར་བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ནི་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་འདུས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང༌། བླ་མའི་བཀའ་ལས་སྲིད་སྲུང་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་བཀླགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེའམ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་

སྒྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་གདོད་ནས་དག་པའི་ཤེལ་དང་ནོར་བུའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སླར་ཡང་དག་ཅིང་གཙང་བ་ཕུལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་གཞན་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རིག་བྱེད་སྤྱིའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །

༼འགལ་བ་དྲུག་གི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ།༽
གསུམ་པ་སྐབས་འགར་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ལ། དོན་བསྟན་པ་དང༌། དཔེར་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སྐྱོན་ནི་མཐའ་དག་འདི་ལ་ཡང༌། །
རེས་འགའ་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས། །
སྐྱོན་གྱི་གྲངས་ལས་རབ་འདས་ནས། །
ཡོན་ཏན་ལམ་ནི་རྣམ་པར་འཛིན། །
ཡུལ་སོགས་འགལ་བ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་འགའ་ཞིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོན་དྲུག་པོ་མཐའ་དག་འདི་ལ་ཡང་དུས་གཏན་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དུས་

783

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

རེས་འགའ་བསྔགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང༌། སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་འགལ་སྐྱོན་དྲུག་པོ་དེ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྦྱོར་བ། ལྟར་སྣང་བ་འགའ་ཞིག་སྦྱར་ཡང་དེ་སྐྱོན་དུ་བགྲང་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྐྱོན་བཏང་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལམ་

ལེགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་འགལ་གྱི་དམིགས་བསལ།
རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །
དེ་ཡི་སྐྱེད་ཚལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །

ལྗོན་པ་ཡལ་འདབ་གོས་སྣུམ་དང༌། །
ལྡན་པ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར། །
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་འདས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་དེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྗོན་པ་དཔག་བསམ་གྱི་

ཤིང་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གོས་སྣུམ་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་མི་
ཡུལ་དུ་ལྷའི་ལྗོན་ཤིང་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འདི་ཡུལ་འགལ་ལྟར་སྣང་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་འཕགས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་རབས་སུ། དེ་ནས་དེའི་བསོད་ནམས་སྟོབས་
ཀྱིས་དེར། །འདམ་རྫབ་མེད་པར་འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དུས་འགལ་
གྱི་དམིགས་བསལ་ནི།

784

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

རྒྱལ་པོ་འཇིག་པ་གསལ་བྱེད་པ། །
ཀ་དམྦ་ཡི་རྡུལ་དང་འགྲོགས། །
འདབ་བདུན་ལས་འཁྲུངས་སྐྱོད་བྱེད་ཅིང༌། །
དྲག་པོ་ཡི་ནི་རླུང་དག་རྒྱུ། །
རྒྱལ་པོ་འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྟས་ངན་དུ་ཤིང་ཀ་དམྦ་ཞེས་པའི་མེ་ཏོག་ནི་རྡུལ་མང་པོ་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་རྡུལ་རྣམས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པའི་མེ་ཏོག་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀ་རླུང་དྲག་པོ་རྩུབ་པར་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཀ་དམྦའི་མེ་ཏོག་
དབྱར་འབྱུང་ཞིང༌། འདབ་མ་བདུན་པའི་མེ་ཏོག་སྟོན་ཀ་འབྱུང་བས། འདོད་འཇོར། འདིའི་ཚིགས་སོ་སོ་ལ་ལོ་མ་བདུན་རེ་ཡོད་པས་སཔྟ་པརྞཎཿསྟེ་ལོ་མ་བདུན་པའོ། །འདིའི་ཤུན་པ་འཐུག་པོ་ཡིན་པས་བི་ཤཱ་ལ་ཏྭཀ྄་སྟེ་ཤུན་པ་འཐུག་པོའོ། །སྟོན་ཀ་ལ་མེ་ཏོག་འབྱུང་བས་ཤཱ་ར་དི་སྟོན་ལྡན་ཏེ་ལྷག་མ་ལ་ཨཎའོ། །ཞེས་འབྱུང༌། དེས་ན་འདིར་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་པར་སྟོན་པས་ན་དུས་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་ལྟས་ངན་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་སྐྱོན་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི།
ཁྱོགས་ཀྱིས་རབ་བསྐུལ་སྐྲག་པ་ཡི། །
སྐྱེ་བོ་བུད་མེད་ཁས་བརྗོད་གླུ། །
སྟབས་མི་མཉམ་པས་འདོད་ལྡན་གྱི། །

ཆགས་པ་དག་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད། །

785

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཁྱོགས་ཏེ་དོ་ལི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོད་ཅིང་བསྐུལ་བས་སྐྲག་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་
ཁས་བརྗོད་པའི་གླུ་མྱུར་བ་དང་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྒྱུ་རྩལ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྟབས་མི་མཉམ་པ་སྟེ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་གླུ་སྟབས་མི་མཉམ་པས་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་མོད་ཀྱང༌། ཆགས་པ་
ཕུལ་བྱུང་སྟོན་པའི་སླད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མཚོན་ཅིང་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི།
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས་བསིལ་བ། །
བསྲེག་བྱ་འཛིན་པར་འདོད་ལྡན་ནི། །
བུད་མེད་དང་བྲལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །

འཁྲུགས་པ་འདི་ཡིས་རྩི་བར་བྱེད། །
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའང་བསྲེག་བྱ་འཛིན་པ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག རང་གི་དགའ་མ་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བས་རྒྱུད་འཁྲུགས་ཤིང་གཟིར་བ་འདི་ཡིས་རྩི་བར་བྱེད་ཅིང་བརྗོད་དོ། །ཞེས་
པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་ཟླ་བའི་རེག་པ་མེ་རུ་བརྗོད་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ཡང་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་གདུང་བ་ཕུལ་བྱུང་སྟོན་པ་ལ་སྔ་མ་ལྟར་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །འདིའི་གཞུང་ཚིག་རྒྱ་དཔེའི་རྣམ་དབྱེ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་མཐུན་དགོས་པས། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་བསིལ་བ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་སོ། །ལྔ་པ་རིགས་པ་དང་

786

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགལ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི།
གཞལ་བྱ་ཡིན་ཡང་གཞལ་བྱ་མིན། །
ཆ་ལྡན་ཡིན་ཡང་ཆ་ལྡན་མིན། །
གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཉིད་མིན། །
སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །
གསལ་བའི་གཟུགས་སུ་སྣང་ཞིང་རྗེས་དཔགས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་བྱའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་མི་གསལ་ཞིང་མཆོག་དམ་པའི་དོན་
ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང༌།
ས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ཆ་ལྡན་ཡིན་ཡང༌། དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆ་དང་བྲལ་བས་ཆ་ལྡན་མིན་ནོ། །ཚངས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཡིན་ཡང༌། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པུ་ཉིད་མིན་པ་ཡང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་བརྟན་གཡོ་ཀུན་གྱི་རང་

བཞིན་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་གཞི་གཅིག་ཚངས་པའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་གཉིས་ཀ་ཚང་བ་འདི་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་སུ་རིག་པས་དཔྱད་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ཚངས་པ་དམ་པའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་སྐྱོན་མེད་པའོ། །འདིར་བརྗོད་དོན་དང་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་བོད་འགྲེལ་མང་པོར་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། རྒྱལ་འགྲེལ་ནས་ཚངས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །དྲུག་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི།

787

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔ་དག་གི་ནི། །
ཆུང་མ་ལྔ་ལེན་བུ་མོ་སྟེ། །
དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། །
འདི་འདྲ་ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །
འདི་ནི་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། གཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་དང༌། འཇིག་སྡེ་དང༌། སྲིད་སྒྲུབ་དང༌། ལྷར་བཅས་དང༌། རིགས་མེད་དེ། སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔར་གྲགས་པའི་ཕ་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བསེང་དེ་ཉིད་རི་དྭགས་ལ་ཆས་པ་དང༌། དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་ངན་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་རི་དྭགས་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་ན། སྐྱ་བསེང་གིས་ངོ་མ་ཤེས་ཏེ་མདས་བསྣུན་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ལ་དྲང་སྲོང་དེ་རང་གི་གཟུགས་སུ་གནས་ཏེ། ཁྲོ་བའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་ན། དགའ་བ་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་
འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བར་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་པ་བཏབ་བོ། །དྲང་སྲོང་གི་ཆུང་མས་ཀྱང་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་འཛེགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆུང་མ་ཡང་ཁྱོད་ཤི་ནས་བསྲེག་པའི་ཤིང་བརྩེགས་
པ་ལ་འཛེགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་པའི་ཚིག་སྨྲས་སོ། །སྐྱ་བསེང་ལ་མ་དྲི་དང་ཀུན་དཱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆུང་མ་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་དམོད་པའི་འཇིགས་པས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་མ་ནུས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཀུན་དཱིས་བསམ་པ། ངས་ནི་དྲང་སྲོང་གནས་ངན་ལས་རིག་སྔགས་ཐོབ་ལ། དེས་ངའི་མངོན་པར་འདོད་པ་གཅིག་ནི་

788

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

བསྒྲུབས་ཟིན་མོད་ཀྱི། དེས་ནི་ད་དུང་ཡང་ལན་བཞི་བར་དུ་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་
འགྱུར་གྱིས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་གནང་ན་དེའི་ཚེ་ངས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱའོ་སྙམ་མོ། །རྒྱལ་པོ་ཡང་ཐབས་གང་གིས་ང་ལ་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དབེན་པར་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་དོན་དེ་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་དགའ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་ནོ། །དེ་ཁང་པར་ཞུགས་ནས་རིག་སྔགས་བཟླས་
ནས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ང་དང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། ཇི་ཙམ་ན་ཆོས་འོངས་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུས་པ་ལས་གཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རླུང་ལྷ་བཀུག་སྟེ་འདུས་པ་ལས་འཇིག་སྡེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བརྒྱ་བྱིན་བཀུག་སྟེ་འདུས་པ་ལས་སྲིད་སྒྲུབ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་མ་དྲི་བུ་མེད་པས་
མྱ་ངན་གྱིས་ཡིད་གདུངས་ཏེ། ང་ནི་འཆི་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་མྱ་ངན་བྱེད་ལ། ཞུམ་པའི་ཚིག་གིས་ཀུན་དཱི་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། རིག་སྔགས་དེ་ང་ལ་ལན་ཅིག་བྱིན་

ཅིག གལ་ཏེ་ན་བདག་ལ་ཡང་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་སྐྱ་བསེང་ལ་དྲིས་ཏེ་རིག་སྔགས་དེ་བྱིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་རིག་སྔགས་བཟླས་ནས་ལྷའི་སྨན་པ་ཐ་
སྐར་སྤུན་གཉིས་བཀུག་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་འདུས་པ་ལས་ལྷར་བཅས་དང༌། ན་ཀུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་མཚེ་མར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྐྱ་བསེང་གིས་ས་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཏེ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་ལ་བྱིན་ནས། བདག་ཉིད་དང༌། ཆུང་
མ་གཉིས་དང༌། བུ་ཡང་ཁྱེར་ཏེ། རི་བོ་རྩེ་མོ་བརྒྱ་པར་སོང་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་གནས་པ་ན། དེ་ཡུན་རིང་པོ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་དང༌། མ་དྲིའི་གཟུགས་སྡུག་པ་མཐོང་བས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཤི་བ་ནི་བླའི་

789

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འདི་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བ་ཉེ་བར་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པར་བརྩམས་པ་དང༌། དེའི་ཚེ་ཉིད་དུས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ཙམ་ན་བསྟི་གནས་དེ་ན་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་བས་མགོན་མེད་པར་གྱུར་པའི་རོ་དང༌། མ་དྲི་དང༌། ཀུན་དཱི་དང་བུ་ལྔ་པོ་ཁྱེར་ཏེ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གི་གན་དུ་ཕྱིན་ནས། དེ་དང་ཇི་ལྟར་མཚམས་པའི་བསྲེག་ཤིང་བརྩིགས་ཏེ། བསྙེན་བཀུར་ཆེན་པོས་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སྐྱ་བསེང་ལ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་གིས་མཆོད་དོ། །མ་དྲིས་ཀྱང་བུ་གཉིས་ཀུན་དཱི་ལ་གཏད་དེ། རོ་བསྲེགས་སར་བདག་ཉིད་དོར་རོ། །དེ་ནས་ཇི་ཙམ་ན་འཐབ་དཀའ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་འཕོང་སློབ་པའི་གནས་སུ་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ཏེ། ཀྲི་པ་དང་ཀྲོ་ན་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆའི་ཐབས་ཀྱི་རིག་པ་སློབ་པ་ན། རྣ་ཅན་ལས་འཁོན་གཅུགས་སུ་གྱུར་ཏེ། སྐྱ་བསེང་གི་བུ་ལྔ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་པར་བཅུག་པ་དང༌།

དེ་ནས་མཚན་མོ་བྲོས་ནས་སྲིན་པོ་ཧི་དིམ་པ་བསད་དེ། དེའི་སྲིང་མོ་འཇིགས་སྡེ་བླངས་ནས་དེ་ལས་བུ་བུམ་སྐྲ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་སོང་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་འཁོར་ལོ་གཅིག་པར་སོང་བ་དང༌། དེའི་ལམ་ཁར་རྒྱས་པ་དང་ཕྲད་ནས་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་དང་ཆུང་མ་ཐོབ་པའི་མཆོག་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཕྱིན་ནས་བྲམ་

ཟེ་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་ལོ་བཞི་འདུག་སྟེ། དེ་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྲིན་པོ་ཆུ་སྐྱར་ཞེས་
བྱ་བ་བསད་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལྔ་ལེན་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་བུད་མེད་གདམ་པའི་སྐབས་སུ། དྲཽ་པ་དཱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆུང་མ་ཐོབ་པ་དང༌། སྤུན་ལྔས་སྤྱིར་བླངས་ནས་ལོ་
གཅིག་འདུག་སྟེ། དབང་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བར་སོང་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་བོ། །ཞེས་

790

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གྲག་གོ །དེ་ལྟར་ན་ཆུང་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་མང་པོས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་ན། བུད་མེད་དེ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་
ངམ་ཞེ་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆུང་མ་དྲཽ་པ་དཱི་དེ་བདག་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང༌། སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔ་པོ་ནི་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ལྷའི་རིགས་སུ་གྱུར་པས། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ནི་སུས་ཀྱང་བསམ་པ་དང་གཞལ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་
ཡོངས་སུ་འདས་པས་ཆུང་མ་དྲཽ་པ་དཱི་དེ་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་སྤུན་ལྔས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་འཆོལ་པར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད། དག་ཅིང་གཙང་བ་
རྣམས་ཀྱིའང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ལྷའི་མཐུའམ་ལྷའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་ཆུང་མ་
དག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལྷའི་མཐུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་པའམ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་མོད་ཀྱང༌། ལྷའི་མཐུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

སྐྱོན་མེད་པར་བསམ་ནས་འདིར་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་
མོད། ཡང་དག་པར་ན་སྐྱོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པར་འགྱུར་བས། སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དུ། སྐྱ་བསེང་བུ་ནི་བརྗོད་བྱས་ན། །བསོད་ནམས་འགྱུར་ཞེས་སོ་སོར་སྨྲ། །གང་ཞིག་བགྲོད་མིན་བགྲོད་བྱེད་པ། །དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་སྨད། །ཅེས་དང༌། འདི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཤེས་
རབ་གོ་ཆས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་བརྗོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་

791

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

སྨྲའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐོས་སོ། །དེ་ཡང༌། མཁས་པ་སྐྱ་བསེང་རྣམས་ཀྱི་ནི། །མིང་ནི་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང༌། །བསོད་ནམས་ཆེ་དང་ལྡན་པར་ནི། །འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐེ་
ཚོམ་མེད། །ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་བྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་མིང་འཛིན་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་བརྗོད་པས་ཤེ་ན། སྐྱ་བསེང་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་ཡིན་པས་ན་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་སྟེ། གཡུལ་ངོར་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསོད་ནམས་འགྱུར་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱས་པར་སྨྲའོ། །ཅི་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བརྗོད་པའམ། འོན་ཏེ་རེ་རེའི་བརྗོད་པས་ཤེ་ན། སོ་སོའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་རེ་རེ་ནས་ཞེ་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ཞིག་བགྲོད་མིན་བགྲོད་བྱེད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤུན་ཟླའི་ཆུང་མ་ནི་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཞིག་བགྲོད་པ་དེ་དག་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨད་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དག་ནི་བགྲོད་མིན་བགྲོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གོ་བར་འདིར་ལུང་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ལུང་འདི་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་
ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འགལ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་ནས་
བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་མུ་སྟེགས་པའི་ལུང་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞིང༌། དེས་ན་འདི་དང་འགལ་བ་ཙམ་སྐབས་འདིའི་ལུང་དང་འགལ་བར་བཞག་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་

གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་བར་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པར་

792

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་རྒྱུ་ནི་སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔས་ཐུན་མོང་དུ་
ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་བུད་མེད་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའོ། །

༼སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ།༽
གསུམ་པ་སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
སྒྲ་དོན་རྒྱན་ནི་བཀྲ་བ་དང༌། །
བྱ་སླ་བྱ་དཀའ་དག་གི་ལམ། །
སྙན་ངག་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན། །
དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་རབ་ཏུ་བསྟན། །
སྙན་ངག་གི་ལུས་རྣམ་པར་མཛེས་པར་བྱེད་པ་སྒྲའི་རྒྱན་དང་དོན་གྱི་རྒྱན་

དག་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང༌། རྩོམ་པ་བདེ་བས་བྱ་སླ་བ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་བྱ་དཀའ་བ་དང༌། ཟུང་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པའི་སྙན་ངག་གི་
ལམ་རྣམས་དང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། གཞན་ཡང་སྦྱར་
བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཟིན་པའི་རྣམ་པས་སྔར་ཐོག་མར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་སྙན་ངག་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་འདིས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །
རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་སྐལ་བཟང་དབང་གྱུར་པའི། །

793

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཚིག་དང་མངོན་པར་འགྲོགས་བྱས་ཆང་མིག་མ་དག་དང༌། །
ལང་ཚོ་ཅན་བཞིན་དགའ་དང་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལམ་སྙན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པའི་ལམ་འདི་སྙན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་བྱ་སྐྱོན་དང་བླང་བྱ་ཡོན་ཏན་དག་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་གྱི་མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་
ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའི་སྐལ་པ་བཟང་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་གང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་ནུས་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དག་རང་གི་བློ་ལས་ངང་གིས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དང་ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད་དུ་འགྲོགས་པས་སྙིང་ལ་དགའ་བ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་
ཐོས་པ་དང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་སྨོན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆང་མིག་མ་སྟེ་ཆང་གི་མྱོས་པའི་མིག་ལྟར་ཟིམ་བུར་བལྟ་བའི་མཛེས་མ་དག་དང༌། སྐྱེས་ཕྲན་ལང་ཚོའི་དང་པོ་ལ་བབས་པ་དག་གསར་དུ་འགྲོགས་པ་བཞིན་དུ་སྙིང་ལ་དགའ་བ་དང་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མཚོན་ནས། གཞན་
ཡང་འདུལ་བ་གཞིར། བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། གསེར་
གྱི་མདོག་ཅན་མིག་ཏུ་སྡུག་པ་དང༌། །སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྙན་ངག་གིས་བསྟོད་པས། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་ལོག་པར་ལྟུང་བར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཅིང་འཁོར་ནས་སྲིད་པ་

794

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཕྱི་མ། སྐྱེ་གནས་ཕྱི་མ་དང༌། ལུས་ཕྱི་མ་དང༌། བདག་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཕྱི་མ་ལ་རང་

སངས་རྒྱས་བསྟོད་འོས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་སླར་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། ད་ལྟར་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
ཀྱི་སྔར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང༌། ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་སྙན་ངག་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བ་ཞིག་གི་བཞོན་པ་གླང་པོ་ཆེར་ང་ཉིད་གྱུར་པའི་ཚེ་ནའང༌། འདི་བྲམ་ཟེ་སྙན་ངག་མཁན་གྱུར་པས། ས་སྲུང་བུ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཚུགས་ལྟར། །སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བཞོན་པ་གླང་པོའི་དམ་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་

མཆོག་ལྔ་ཡང་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། སྔར་ལེའུ་དང་
པོར་ཡང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡུལ་དམ་པ་ལ་སྙན་ངག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་ན། ལྷག་མ་སྡེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཅི་དགར་འབྱུང་
བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བར་
བྱའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྙན་
ངག་གི་མེ་ལོང་ལས་བྱ་དཀའ་བའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའི་དོན་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྫོགས་སོ། །
འདིར་བཀོད་པའི་གཞུང་ཚིག་གི་འགྱུར་ནི་ཤོང་འགྱུར་རྩ་བ་ལ་དཔང་ལོ་ཆེན་པོས་ཅུང་ཟད་བཅོས་པ་དག་དང༌། དུས་ཕྱིས་ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་

795

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ཀྱང་འགྱུར་བཅོས་ཅུང་ཟད་མཛད་པ་བཞིན་སྐྱོགས་སྟོན་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱག་
བྲིས་མ་ངོ་མ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ལ་ཕྱི་མོར་མཛད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་
སྤུངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་དུ་པར་ལ་སྔར་ནས་འཁོད་ཟིན་པ་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་འབྲུག་ལོ་འཇམ་མགོན་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་རྒྱ་དཔེ་གཉིས་དང་བསྟུན་ནས། རྒྱ་སྐད་ལ་ཞུས་དག་དང༌། བོད་སྐད་ལའང་མི་བཅོས་ཀ་མེད་རྣམས་པར་ལ་འཆོས་སྐྱོར་གནང་བ་རྣམས་དང༌། གཞུང་འདིའི་ལྗགས་བཤད་ཁོ་བོ་
ལ་སྔ་ཕྱིར་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩལ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་
བསྟུན་ནས་འཕྲལ་འཕྲལ་འགྱུར་བཅོས་གནང་བ་རྣམས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་ནས་

བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ། །
༈ དེ་ལྟར་རྨད་བྱུང་གྲགས་པའི་གཏེར་གྱུར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བའི་
སྒོ། །རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་ཞེས་གྲགས་དཔལ་ལྡན་དཎྜཱིའི་གཞུང་ལུགས་
འདི། །སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་རྗེས་འབྲངས་མ་འོངས་མཁས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་
གཞིར། །ད་ལྟ་ས་ལ་མཚུངས་མེད་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་འབད་པས་བྲིས། །

སྔོན་ཆད་གངས་ལྗོངས་འཆི་མེད་ལམ་ཡངས་པོར། །
དཔང་སྟོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཟླ་ཚེས་ལ། །
རང་འོད་འབད་ནས་སྤྲོ་བའི་མཁས་མང་གི །
འགྲེལ་ཚོགས་རྒྱུ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་བར་མེད་ཁེངས། །
སླར་ཡང་སྙིགས་ལྔའི་སྨག་རུམ་སྟུག་པོ་འདིར། །བློ་ངན་བདག་འདྲའི་བློ་ཡི་དྲི་མ་ཡི། །

796

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

མུན་པས་གསལ་འདེབས་འདིས་ཀོ་ཅི་བྱ་ཞེས། །མཁས་རྨོངས་ཀུན་ཀྱང་ཁྲེལ་བའི་གནས་སུ་རིགས། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི། །

འཇུག་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གནས་ལྔའི་པཎ་ཆེན་མཆོག །ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་དུས་འདིར་ཤར། །ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོ་དེ། །
མཁས་དབང་རྒྱ་མཚོའི་སློབ་ཚོགས་དང་བཅས་པས། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་རྣམ་མང་གཞན་དང་གཞན། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་སོགས་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་བརྒྱས། །

ཉུང་ངུའི་གཞུང་འདི་བདག་སྐལ་བབས་པ་བཞིན། །དཀའ་བའི་འཕྲང་ལ་བརྡར་ནས་ཡང་ཡང་ཞུས། །
དགྱེས་བཞིན་སྩལ་བའི་གསུང་རྒྱུན་བརྗེད་འཕངས་པས། །སྣང་བྱེད་འོད་སྟོང་ཅན་འདིར་ངང་གིས་གྲུབ། །
ཚེ་འདི་ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་ཁོ་ནར་ཟད། །
ཅུང་ཟད་ཐོས་དང་བསམ་པར་བྱས་པའང༌། །
ཐ་སྙད་བྱིས་པའི་རྩེད་མོ་ལ་གཡེངས་པ། །
འདི་འདྲས་དལ་འབྱོར་དོན་མེད་བྱས་ཀྱི་དོགས། །
འོན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །

797

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

འཁྲུལ་བའི་དྲི་སྦྱངས་དོན་རྣམས་ལེགས་བཀྲོལ་ཏེ། །གཞུང་དོན་དྲང་པོར་བསྲངས་པའི་ངག་གིས་ནི། །ཚིག་འགྲེལ་འདི་བཞིན་ཁོ་བོས་བག་བརྐྱངས་བཤད། །འདིར་ཡང་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་འཁྲུལ་པའི་དྲི། །
མཆིས་གང་བདག་བློ་རྨོངས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཟད། །
དེས་ན་སླན་ཆད་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང༌། །

ཁོ་བོས་ནོངས་པར་མཁྱེན་མཛོད་གཞན་དུ་མིན། །
གནའ་དུས་རྒན་པོའི་ཡིད་ལ་མ་ཤར་བའི། །
འཕགས་ཡུལ་ལེགས་བཤད་གསར་པའི་སྐྱེས་ཀུན་དང༌། །རྣམ་དག་རིག་པ་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས། །
བླ་མའི་དྲིན་ལས་ཡིན་གྱི་རང་བློས་མིན། །
དེ་དེར་ཤེས་པས་སླར་ཡང་ཁྱོད་མཆོད་ན། །
གང་གི་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་སྐྱོང་བ་དང༌། །
རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མི་འཇིགས་སེངྒེའི་སྒྲ། །
སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོགས་པའི་བྱེད་པོར་ཤོག །
གང་ཞིག་འདིར་ནི་སྡང་བས་དབང་བྱས་དམ་པ་རྣམས་ལའང་སུན་ཅི་
ཕྱིན། །རྒོལ་ཞིང་བདག་ཉིད་སྒྲོགས་པའི་དགག་བཞག་རྙོག་མས་ཉེས་པའི་ཁུར་མ་བླངས། །འོན་ཀྱང་བསྲེག་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་རྣམ་དག་གཞུང་དོན་ལྷད་འབྱིན་ཕྱིར། །ཇི་བཞིན་བཤད་དང་ལོག་པར་བཀྲལ་བའི་རྣམ་འབྱེད་མེད་ན་

798

འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

དགོས་པ་ཅི། །
དེ་འདྲའི་ནུས་པ་བདག་ལ་ཅི་མཆིས་བོད་ཡུལ་འདི་ཡི་མཁས་རྣམས་ཀྱི། སྔ་

འགྲེལ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་གོ་བའི་བློ་ཡང་མུན་པ་ལྟར་གྱུར་མོད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་ཤོང་དཔང་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ནུབ་ནས་ད་ལྟའི་བར། །ལན་བརྒྱར་བསྔགས་འོས་མཁས་གྲུབ་རྣམ་མང་ལོ་ཙཱར་གྲགས་པའང་མང་མོད་ཀྱི། །

ལེགས་སྦྱར་སྐད་ལས་འཕགས་ཡུལ་ལེགས་བཤད་སྨྲ་བ་བདག་གི་བླ་མ་ཙམ། །ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གཟུ་བོའི་བློ་ཅན་མཁས་པ་སྲིད་ན་མཁྱེན་པར་སླ། །དེས་ན་བདག་གིས་འབད་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་ལ་དགྱེས་པ་ཡི། །དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ནའི་འདུན་སར་དོན་དང་བཅས་མོད་གཞན་དུ་ཀྱི། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་གང༌། །
རྣམ་པར་དཀར་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པ་འདིའང་མཁས་ཤིང་རིག་པ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཏའི་སི་ཏུ་པཎ་ཆེ་དྷརྨཱ་ཀ་རའི་བཞེད་པ་དང་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བར། དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་འབངས་སུ་སྐྱེས་ཤིང༌། རྗེ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་མང་པོ་དང༌། མདོ་རྒྱུད་
དབང་མན་ངག་གི་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་པའི་ཤར་མདོ་ཁམས་ཀྱི་

བཙུན་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའམ། མིང་གཞན་སྒྲ་དབྱངས་ཟླ་བ་བདུད་རྩིའི་

799

དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། ལེའུ་གསུམ་

ལང་ཚོར་གྲགས་པའི་བོད་ཡུལ་དབུས་འགྱུར་སའི་ཐིག་ལེ་གཡོར་པོ་འཆིང་རུའི་ཆ། བླ་མའི་གདན་ས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་དུ་རང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་རྩེར་སོན་པ་ན་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་ལ། སླར་ཡང་འཇམ་མགོན་པཎ་ཆེན་བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་འདྲི་
གཏུགས་དང་དོགས་གཅོད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཞུས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་རང་བློས་ཅི་ནུས་སུ་བཟུང་ནས། དབྲི་བསྣན་དང་

བཅོས་བསྒྱུར་དག་པར་བྱས་ཏེ། དྲུང་ཡིག་མི་ཕམ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཡི་གེ་པ་བྱས་ནས། རང་གནས་དཔལ་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་འཁོར་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་
ལྕགས་ཕོ་སྟག་གི་ལོ། ཐ་སྐར་ཅན་གྱི་ཡར་ཚེས་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་ཕྱོགས་དང་
དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་དཱ་ཀ་ལྱ་ཎཾ། ། ། །

800

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། ༀཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །